MUSEUM

ANTIQUITATIS STUDIORUM

OPERA

FRIDERICI AUGUSTI WOLFII

ET

PHILIPPI BUTTMANNI.

VOL. I. FASC. I.

BEROLINI,

IN LIBRARIA SCHOLAE REAL.

1808.

Opus hoc, ab aliquot viris et litterarum studio et amicitia iunctis susceptum, ita divulgabitur impensis nostris, ut terni quaternive fasciculi, eadem paene quisque atque hic magnitudine, volumen seu tomum absolvant.

Quod editio fiet particulatim in morem librorum periodicorum, id eo pertinet ut singulae Disputationes vel Observationes ad suos lectores aliquanto citius perveniant, non ut per nos istius generis librorum numerus augeatur. Qua in parte simile erit *Museum* nostrum *Observationibus miscellaneis*, apud Britannos et Batavos olim editis, quarum hodieque inter homines eruditos honor et memoria viget.

Fasciculorum singulorum magnitudo modum sequetur Commentationum, prelo forte oblatarum, neque illorum divulgatio certis finita est temporibus. Hac quoque in re legem praescribet copia scriptorum, quae nobis tradita erunt, et Editoribus opportuna aut utilia videbuntur.

In huiusmodi scriptis tractandarum rerum ratio pendebit fere ab iudicio scribentium; modo ne imitentur formam iustarum, quas vocant, recensionum; rerum autem ipsarum tam libera erit optio quam late orbis patet universae *doctrinae philologicae et antiquariae*, cuius vim adhuc plerisque ignoratam et quasi ambitum cum summis finibus atque utilitatibus nuper explicuit Isagoge in primo volumine teutonica lingua scripto: *Museum der Alterthums-Wissenschaft*, 1807. 8.

Nam varias ob causas subinde etiam illa lingua scribentur fasciculi propriis quidem titulis, verum sic tamen, ut ex utrisque prodeat opus unius propemodum formae, et huic aetati et horum studiorum usibus accommodatum.

Haec mandatum mihi est ut indicarem nunc fautoribus atque adiutoribus novi instituti, de cuius rationibus fortasse alio loco ac tempore uberius exponent Editores.

Musei Redemptor
in Libraria Scholae real.
Berolini, m. Dec. 1808.

MUSEUM

ANTIQUITATIS STUDIORUM

OPERA

FRIDERICI AUGUSTI WOLFII

ET

PHILIPPI BUTTMANNI.

VOL. I.

BEROLINI

IN LIBRARIA SCHOLAE REAL.

1808.

G. L. SPALDINGII

DE

ORATIONE MARCELLIANA

DISPUTATIO.

Video in limine ipso mihi opus esse defensione, quoniam Weiskius V. C. nuperus Orationis hujus interpres (vid. Commentarius in orationem pro Marcello, Lips. 1805. 8.), hanc ejus appellationem quam praefixi recte fieri negat (p. 42). Ciceronem ipsum docuisse quo vocabulo designandum esset quidquid pertineret ad homines cognomine simili praeditos, cum invectivae in Q. Metellum Nepotem scriptae imposuerit nomen Metellinae (ad Att. 1, 13), *Marcellinam* igitur et nostrum librum oportere appellari, quia notum sit, a nomine gentis fingi adjectiva in IANVS terminata, sed a familiae non item. Equidem prius et ipse novi; alterum, ut cognomina diversam analogiam desiderent, eadem certe qua illud opera non probatur, sed argumenta decreti propria expecto. Pervulgatum est inter veteres Grammaticos et Rhetoras significare celebres magnorum oratorum causas ejusmodi appellatione, quae referat adoptivum illud vocabulum, quod solent etiam sectatoribus certarum in republica partium imponere, velut Cae-

sarianis et Brutianis; neque ab hoc more abhorret ipse Cicero, designans *Milonianam* suam (cf. nos ad Quintilianum I. O. 4, 2, 61); item Ligarianam ad Att. 13, 19. Cornelianam Orat. c. 67. Et ut ad ipsum nostrum accedamus, ne *Marcellianum* quidem dubitavit theatrum illud celeberrimum appellare Suetonius (Vespas. c. 19). Praestabit ergo, ut opinor, a constanti in reliquis orationibus usu non recedere, cum praesertim verendum sit, ne puellam aliquam inducere videamur, *Marcellinam* appellantes, stomachumque moveamus elegantibus formarum spectatoribus, pro pulchra, quam expectarint, muliere verba sibi data clamaturis. Ille autem ad Atticum locus aut una litterula truncatus habebitur librariorum culpa *), aut notabitur interim tanquam exemplum singulare; cui sane succurrit, quod Festus quoque in v. *Tarpejae* memorat aedem *Metellinam*. Lapides quidem Gruteriani plurimos nobis exhibent *Metellianos*, nullos *Metellinos*, cum *Marcellianorum* cognomen non desideretur. Sunt sane et Marcellii ac Metellii in inscriptionibus, unde aliquis repetere malit illa cognomina. Sed fortasse haud alienum fuerit paulo diligentius inquirere in illam formandarum

*) Quis enim analogiam ullam suspendat ex uno quodam exemplo, velut ex illo, qui ad Attic. 10, 13 est *Reginus*, cujus nihil simile videmus apud Romanos et in quo aestuant VV. DD.? Aut quod vetus apud Lamb. codex habet (ad Att. 14, 14) *Vestorina* pro *Vestoriana*?

a cognominibus appellationum rationem; etsi periculum est a risu eorum, qui philologorum nationem vilissima quaeque et plane putida operose tractare criminantur et hunc velut delirantium morbum, si mitiores sunt, dolent, si acriores, exagitant. Latine agentibus causam, magnam scilicet et difficilem, paratior fortasse erit venia; qualem Lessingius noster ille magnus vel patrio de talibus sermoni poposcisset. Velium quidem Longum, Grammaticum, sua aetas tulit proprii de hac quaestione libelli auctorem. Sunt plurima Romanorum in INVS exeuntia nomina, quae profecto a gentilibus nequaquam repetuntur, sed a cognominibus. Sic a Longo est Longinus, a Paulo Paulinus, a Messala Messalina, ab Agrippa Agrippina. Interim tamen et Paulianum legimus et a Sulla Cinnaque (quae nomina debebant sequi Messalae exemplum) dicta tempora Sullana et Cinnana. Hanc differentiam attendentibus continuo apparet, illam disyllabam formam hominibus plerumque reddi, longiorem et vocaliorem rebus. Ne tamen (quae philosophorum, ut perhibent, solorum est felicitas) certi quid consecutos nos gloriemur, intercedunt *Plautini joci* et *Verrinum jus*. Gellius quidem (3, 3) cum secernere Varronem narrat *Plautianas* fabulas a *Plautinis*, ostendit diligenti distinctione opus fuisse, vulgo confusas esse hujusmodi formas. Nempe in hisce litterulis nihil plane agitur.

nisi auctoritate et exemplo. Sermonis fingendi, augendi, ordinandi vel minimas tantum extremasque partes homines voluerunt esse doctorum et causas investigantium; qui si quid forte fluctuans et dubio adhuc usu variatum deprehenderint, tum demum suam curam interponere debent non quidem ad abjiciendum alterum, alterum vindicandum, sed ut leves significationum umbras prudenter et quasi clam discernant, vocesque fortuita aliqua dissimilitudine indiligenter primo fusas ad certas notionum differentias astringant. Hac sola calliditate factum est, ut aliquam sibi cultiores homines vim compararent in populi quisque sui sermonem; et tamen mirum quantum profecit unicum hoc artificium. Non quidem immutabiles sic statuuntur loquendi et denominandi analogiae, sed hic illic additur aliquid opibus linguarum; quae si philosophantibus certas diversarum rerum notas, dicentibus autem et canentibus vocales, nec semper easdem (quod egestatis est) sensuum et affectuum imagines offerant, negotio sibi mandato satisfecisse sunt putandae. Nemo igitur, quia hanc, quam dixi, causam usurpandi duplicis adjectivi perspexisse sibi visus fuerit, cogat ea, quae eandem rationem respuunt, ceterorum subire regulam et jugum; ubicunque autem novi quid procudendum est, plurium illam auctoritatem sequatur, ne quod

prudenter disseptum fuit et discretum, nostra rursus indiligentia obruamus. Quod dixi novi quid fingendum esse interdum, nullus profecto non orator habet quae nunc primum denominet; et hoc in rerum hominumque proprietatibus plerumque accidere unusquisque intelligit. Neque enim ut homines, qui nascuntur, itemque res solidae et durabiles, ita celeres quoque animorum motus oblataeque forte mentibus imagines expectant dum rite et more antiquo sua sibi imponantur nomina, sed quicunque aut vitium aut virtutem aliquam in homine notare cupit, saepe vocabulum, quo signet desiderat. Inde maxime sunt illa a nominibus propriis figurata adjectiva, quorum rationem universam a Romanis probatam fuisse eam, ut in IANVS exirent, nemini potest esse dubium. Neque fuit alia causa adoptionem significandi per notissima *Aemiliani*, *Octaviani*, agnomina, quam quod Cornelius ille et Julius proprie haberet aliquid, vel esset, ex altera gente, ita ut quaedam ejus in ipso agnosceretur nota et proprietas. Quid igitur magis erat in promtu volenti indicare, quod pertineret ad hunc vel illum hominem, quam ut vocabulum ex ejus nomine, more illo adoptionis designandae, effingeretur? Sic Martialis (11, 7, 14) *Catulliana* debuit basia dicere; quare ne nos quidem ejus poëtae carmen ullum *Catullinum* appellabimus. Hor-

tos Luculli sui aequales *Lucullianos* dixerint an *Lucullanos* dubitatur sane inter eruditos (cf. Oudend. ad Suet. Tib. c. 73. Ryck. ad Tacit. Ann. 11, 32), nemo tamen fando audivit *Lucullinos;* et qui negant eandem nominis formam a *Lucullo* effingendam atque a *Lucilio*, meminerint *Marcianum* esse promiscue tam a *Marcio* quam a *Marco;* neque minus a *Tito* repeti *Titianum* quam a *Titio*, cum diserte vetet Charisius (Putsch. p. 73) *Titinas* dici thermas. Praenomina sane hoc commune habent ex utraque tam nominum quam cognominum forma, ut nunc una syllaba VS terminentur, nunc duabus IVS, cum gentilium constans figura sit haec, exceptis in ENVS, AEVS, EJVS, Varenus, Alfenus, Labienus, Passienus, Annaeus, Pompejus. Ita factum est, ut adoptivum vocabulum proprie esset productius illud, quod exit in IANVS, quippe a nomine repetitum. Sicubi tamen non sufficit gentem designare, unde aliquis transierit in novam, verum et familiam nosse refert, veluti in Cn. Lentulo, qui proprie Claudianus fuit; ex cognomine fingitur vocabulum adoptivum et hoc quidem in isto est *Marcellinus* non *Marcellianus.* Alioqui plena sunt veterum scripta adjectivis e cognomine formatis, quae speciem habeant illorum a gentili nomine deflexorum, velut Probianus, Flaccianus et quorum supra mentionem habui;

quae ratio in orationibus denominandis adeo consueta fuit, ut Marcianus Capella Ciceronis pro Murena et Caecina libros, reliqua analogia parum addicente, *Murenianam* et *Caecinianam* appellare non dubitaverit ut nec *Scaurianam* orationem pro Scauro p. (ed. Grot.) 172. 140. Quamvis enim barbara hujus scriptoris oratio, ostendit tamen, quid constanti rhetorum usu ad ipsum transmissum fuerit. Itaque tuto jam et sine reprehensione videmur *Marcellianam* dicere eam orationem, quam ne nunc quidem ab universis Tulliani nominis cultoribus Cicerone indignam haberi impense miramur.

Unicuique profecto lectori tres illas apud Caesarem dictas a Cicerone causas diligenter et attente percensenti manifesta erit Marcellianae a Ligariana et oratione pro Dejotaro ea diversitas, quod longe humilius ad victoris pedes se abjicit magnus consularis in nostra quam in reliquis duabus. Quis enim, modo generosos ipse spiritus non exuerit, modo auctoritati non totum se permittat et quamvis occupatus admiratione operis, quod Ciceronis indubitatum adhuc praefert nomen, expendat tamen quod laudaturus est, mentemque et animi praestantiam trans ipsum verborum strepitum aut agnoscat aut desideret, quis, inquam, poterit non aegre ferre atque adeo ingemiscere orationem ita demissam factamque plane ad adula-

toriam servitutem, eamque protinus et in ipsis libertatis amissae initiis Gallo quodam Asinio vel Haterio Scaurove digniorem, quam veteris facundiae et Romanae virtutis exemplo? Novi equidem, quam saepe excusatione indigeat noster ille disertior sane quam fortior, qui, dum optima quaeque sectatur et constantissimi civis laudem serio affectat, inter ipsum veteris rei publicae facundissimum praeconium, nunc levitate gloriae captandae ablatus nunc instantis periculi metu fractus, Catones quidem non aequat, sed identidem a sua ipse causa mirum in modum desciscit. Quod qui plurimum et alias doluerit in homine ingenii et animi excellentia florentissimo, et in Marcelliana maxime legenda indignatus fuerit, eum jubebo Ligarii illam et regis Dejotari defensionem in manus sumere, et spondeo, refectum iri et recreatum ab illa tanta animi dejectione, qua ipsas bonorum mentes felicis audaciae praedam fieri moerebat. Norit enim quid distent aera lupinis, quid differat inclinari et abjici, Catonem non esse at virum et Romanum, Caesarem demereri et servilibus blandimentis assueto tyranno palpari. Nempe magnanimus ille civitatis eversor, nunquam non clementiae paratus, in iis, quas pro Ligario et Dejotaro audiebat, suis laudibus et se et Ciceronem potuit agnoscere; offerebatur species aliqua rei publicae, Pompeji quoque

sic tangebatur memoria, ut posset illi non displicere, qui illacrimasset occiso inimico dejectasque ejus statuas erigendas curasset. Quamvis igitur lentum in rejiciendo libello, Ciceronis nomine inscripto, lectorem hactenus tamen commotum facile credam, ut non adeo invitus liberari videat oratorem a dedecore tam effusae adulationis; neque ulla relinquitur dubitatio, quin, qui ex tribus hisce orationibus unam repudiare jubeatur, is continuo Marcellianam sit expuncturus. Huic ego probationi maximam vim inesse censeo, quae eo uno modo possit vitari aut frangi, si quis docuerit, aut congruum reliquis Tullii scriptis esse tam abjectum animum, aut accusationem hanc vilissimae adulationis injuria fieri. Itaque ne recuso quidem crimen, quale solet esse invidiosissimum in hujusmodi causa, quod cupidus accesserim ad rem investigandam et in antecessum optarim Ciceronis hujus, tanquam falsarii, damnationem. Nam si quidquid est facultatum animi nostri exeri debet et probari in optimis veterum libris examinandis, non video quare mens bona, a turpitudine et sordibus miserrimae servitutis aliena, non sit in consilio habenda, ubi germanus Tulliani ingenii partus a supposititio est secernendus. Id ipsum est criticum agere, animum suum generosi sensus non expertem interrogare; cujus judicio non magis potest ca-

rere, qui sententiam laturus est de magnorum virorum scriptis, quam scientia recte scribendi, ubi agitur veritas stili Ciceroniani. Neque tamen quisquam prudentior nihil praeterea desiderabit; sed omne historiae et grammaticae auxilium adhibendum erit, quo severior censura agatur libri tantum nomen in fronte gerentis et maxima vetustatis auctoritate commendati.

Illam quidem fracti et abjecti animi invidiam non omnem deprecatur is qui Marcellianam a Wolfii accusatione defendere conatus est, Olaus Wormius, litterator Danus (vid. libellum editum Havniae 1803. 8.), sed eo minuere sibi videtur, quod meminisse jubet, istas pro Ligario et Dejotaro orationes a meditato sibique prospiciente esse dictas, nostram fuisse ex tempore fusam et nimio gestientis laetitia animi affectu velut invito ereptam. Equidem multos vidi suae gloriae impares ubi inopinato ad dicendum accessissent; sed animi magnitudinem subitis rerum excuti cuiquam non memini, praesertim ubi omnis metus abesset: nec si quis ingenium minus in numerato habuerit, protinus etiam sensus ipsos, modo ulli penitus ei insederint, prae repentina laetitia abjiciet, seque et sua persona prorsus indigna effutiet. Quare cum tanto generosiorem rebusque et hominibus tanto convenientius dicentem in illis causis agnoscam Tullium meum, difficili opus erit

probatione, ut mihi hic *scurra palati*, qui Marcellianam declamat, consularis idem senex esse persuadeatur. Novi qui magnum oratorem ipsum *scurram consularem* appellarit; nec omnes, quos unquam jecit, jocos ejus persona dignos praestabo. Sed aliud est sibi deesse nimia urbanitatis affectatione, qui erat morbus viri disertissimi, aliud Romanum exuere, temporum suorum et rerum gestarum omnem sensum amittere et protinus quasi in vetere et consueta servitute homini potenti arrepere. Vereor sane ne eadem iterare et accusatorie adulationis crimen exaggerare dicar; sed refert eam disputationis partem ingerere animis causam hanc cognoscentium, quae minimum habeat libidinis et cavillationis: quam si in tam clara luce collocare potuero, ut apud omnes vincam, id quod mihi persuasissimum est, nimio summissius et abjectius esse dicendi genus in Marcelliana quam in reliquis duabus orationibus, plus dimidium negotii peregisse mihi videbor, nec multum ab ἀθετήσει libelli nostri abesse.

Ut igitur in ipso protinus scriptionis meae prooemio defungar aliqua ejusmodi probatione, ista mihi lector attendat velim: c. 2. §. 6. „(Tua „quidem facta) ego nisi ita magna esse fatear, „ut ea vix cujusquam mens aut cogitatio ca„pere possit, amens sim; sed tamen sunt alia „majora.“ Gravatur Wolfius primam in hac ora-

tione personam, cum Ciceronis mos tertiam desiderarit „qui non fateatur, amens sit.“ Excusationibus, ut fit, abundant defensores, quorum tamen alter, Weiskius (p. 90) „Sed ego“ ait „sententiam ipsam nunquam probare potui. „Justo altius, imo ad infinitam altitudinem ela- „tae videntur Caesaris res gestae. Nam si eas „vix cujusquam mens capere potest, quomodo „quis *majora* illa, quae statim explicantur, ca- „pere possit? Sed hoc potest, credo, defendi, „quia ne Wolfius quidem id vituperat.“ Illum decuit ejusmodi urbanitate elabi, suoque clienti praesidium quaerere ex silentio accusatoris. Nobis libet vestram fidem implorare, lectores, ne quidquam commune esse sinatis huic Gnathoni cum Cicerone. Et id erat quod ingratam maxime faceret primam personam, quia sic injuria illa plane intoleranda recidit in ipsum dicentem, ab eoque veluti consulto petitur. Et ne sanus quidem et elegans assentator ita erat blanditurus. Rectissime enim patronus nostri Ciceronis (judex repente factus, et suo quasi excussus errore) exagitat illam dementiam aliquid designantis ultra id, quod capere nemo possit. Nihil ad haec mox (c. 11. §. 33) „gratiae *maximis* majores“, quanquam et ipsae risu non immunes.

At enim Ligarianae imputatur etiam effusior deprecationis turpitudo, in qua plane ad pue-

rilem modum peccata excusentur. Quippe jubemur expendere illa ex cap. 10 *Erravi, temere feci* cet. Sed ipsa haec pueri peccatum excusantis imitatio ostendit ista partim urbane nec plane serio dici, partim subesse generosam quandam suae apud Caesarem gratiae fiduciam, cujus commemoratio nihil omnino habet turpiculi, sed cum gloria Caesarianae clementiae conjungit suae dignitatis sensum, qui quod ipse roget nequaquam negari posse norit, perque aliquam inter ipsas preces eminentem ferociam, vel maxime et cognoscenti et dicenti decoram, haec addit: *tu idem fer opem qui spem dedisti.* Increpantis speciem habet dum veneratur, et imperantis dum efflagitat beneficium. Quod monui ne serio quidem haec omnia dici, pervulgata est veterum disputatio de ironia Ligarianae (cf. nos ad Qu. 4, 1, 38), qualis cum nemini non animadvertatur in ejus exordio, facile erit ad judicandum, quam vacuus a metu servilique tyranni sui reverentia accesserit ad dicendum is, qui ne jocari quidem apud Caesarem judicem dubitaverit. Nihil autem hoc modo agitur in illa pro Marcello gratiarum actione, nec video, si maxime majestas fori Romani custodiendam civis dignitatem suasisse potest videri (ut hoc Ligarianae profuerit), quare in conclavi Caesaris collocatus, ubi pro Dejotaro causam dixit, fortius et confirmatius Cae-

sarem compellare maluerit, quam in summa auctoritate et frequentia senatus. Jam, praeter hanc generosioris spiritus praestantiam, ingenii quoque luminibus longe antecellunt Marcellianam alterae duae orationes. Affirmo enim et pertendo ne unam quidem objici in tota hac nostra sententiam non dicam additurам quidquam ad Tulliani ingenii gloriam, sed qualem expectes ab eo, quem toties admirabili dicendi génere communem eloquentiae modulum supergressum cognoveris. Quod si ex scholastica disciplina censum agere libuerit opum rhetoricarum, quae sint hujus, qui videri vult, Ciceronis, erit profecto quod ipsius memineris sic praecipientis „(Famill. 7, 32) nisi acuta ἀμφιβο„λία, nisi elegans ὑπερβολὴ, nisi παράγραμμα „bellum, nisi speciosum παρὰ προσδοκίαν — „sacramento contendas, mea non esse.“ Unum inesse fateor ἀντίθετον, quod, si inter alia (meliora tamen) Tulliana compareret, tanto artifice non indignum posset videri (c. 5. §. 15): „qui vero victor pacis auctores diligit, is pro„fecto declarat, se maluisse *non dimicare*, quam „*vincere* *).“ Sed quid hoc ad illa: „Quam „multi

*) Quanquam video hoc ipsum displicere Weiskio, qui gravatus verbum *dimicare* pro *bellum gerere*, pro eo malit reponere; *„se maluisse adversarios non dimica„re, quam se vincere.“* (p. 151.)

„multi enim essent de *victoribus*, qui te cru„delem esse vellent, cum etiam de *victis* re„periantur". (Lig. c. 5. §. 15.); „Haec nec *ho„minis* nec *ad hominem* vox est: qua qui apud „te, C. Caesar, utetur, *suam* citius *abjiciet* „humanitatem, quam *extorquebit tuam*" (ib. §. 16.); videte ne erretis, qui Caesarem *vestris* „inimicis *iratum* fore putetis, cum *ignoverit* „*suis*" (c. 10. §. 29); „non enim tam *timeo* „quid tu *de rege Dejotaro*, quam *intelligo* „quid *de te ceteros* velis judicare" (Dejot. c. 2. „§. 4.); „Per dexteram te istam oro non *in* „*bellis et in proeliis* quam *in promissis et fide* „firmiorem" (Dej. c. 3. §. 8. coll Famill. 7, 5. p. Ern. 178. extr. item Verr. 5, 58 extr. ubi simile quid de Pompejo); „*Pompeji* bella, vi„ctorias, triumphos, consulatus *admirantes nu„merabamus*, *tuos enumerare non possumus*" (Dej. 4. §. 12.)? quid denique ad blanditias illas, dicenti non minus quam audienti decoras, quibus ego nunquam ullas praeclariores potenti homini dictas recordor: „Qui *nihil* soles *obli„visci*, nisi *injurias*" (Ligar. c. 12. §. 35.)? Jam dudum sentio quid sint responsuri orationis Marcellianae patroni. Hoc esse in sua causa pronunciare; imperantis esse voces, non probantis; imo gravissimas inveniri in libello sententias, easque mirifica facundia conditas. Harum unam praestantissimam vulgo laudant: (c.

3. §. 8.) „Domuisti gentes immanitate barba-„ras, multitudine innumerabiles, locis infinitas, „omni copiarum genere abundantes: sed tamen „ea vicisti, quae naturam et conditionem, ut „vinci possent, habebant. Nulla est enim tanta „vis, tanta copia; quae non ferro ac viribus de-„bilitari frangique possit; verum animum vince-„re, iracundiam cohibere, victoriam temperare, „adversarium nobilitate, ingenio, virtute prae-„stantem non modo extollere jacentem, sed etiam „amplificare ejus pristinam dignitatem; haec qui „faciat, non ego eum cum summis viris compa-„ro, sed simillimum deo judico". Hanc quidem ῥῆσιν, praeter illas doctissimo cuique ineluctabiles praestigias Tulliani nominis, plurimum profuisse crediderim libello nostro. Inest enim is sensus, quem unusquisque nostrum, quo melior est et a bona mente instructior, tanto altius pectori insertum fovet; quem a pueris in sacris libris admirari didicimus, rege illo sapientissimo praecipiente, *qui animo imperet, eum quovis urbium expugnatore majorem esse*, quocum consentire splendidissimum Horatii carmen mature animadvertimus: *Latius regnes avidum domando Spiritum, quam si Libyam remotis Gadibus jungas, et uterque Poenus Serviat uni.* Tales sententiarum virtutes quin plurimum faciant ad commendandos etiam mediocres scriptores, laborantisque orationis et argumentationis

vitia quin protegant interdum et a criticorum vel acerrimorum reprehensione tuta praestent, nemo peritior dubitabit. Neque ego repugno, quo minus Caesar hanc, quam velut a Cicerone concessam ei miramur, laudem meritus impense nobis placeat; sed illud cavendum existimo, ne in honorem laudantis cedat quidquid in laudato homine magnum est et praeclarum. Nunc eorum, qui Marcellianae patrocinium susceperunt, nemo me conciliavit locutioni a Wolfio notatae: „*ea vicisti, quae naturam et conditionem ut* „*vinci possent, habebant*". Balbutire hoc est, ne rhetoricari quidem. Suboluit harum ineptiarum aliquid Ernesto, quippe qui e vetustis edd. arripuerit „vinci *vi* possent", quo saltem aliqua superesset ratio vincendi, neque plane, quod fieri non posset, id a Caesare factum praedicaretur. Neque enim soli concinnitati prospicitur, quo nomine scripturam commendat ille, quia sic magis respondeant sequentia „ferro ac *viribus* „frangi"; sed removentur ex illa universitate rerum eae tamen, quae nonnisi sapientia et modestia vincuntur. Qua parte ut succurrit laboranti sophistae vocula, interitui sane propter parvitatem obnoxia, ita misere inquinat omnem artificiosae comprehensionis nitorem foeda ejusdem verbi iteratione *vi* — *vis* — *viribus*. Sic plerumque nolunt servari, qui parum sapiunt. Sed absque logica esset (quam nonnisi per calumniam

hic vindicari queruntur VV. DD.), tamen vel grammatica talem loquendi formam aversaretur. Quis enim unquam dixit: *Haec ars naturam et conditionem habet, ut addisci possit; hic morbus nat. et c. h. ut curari possit?* Equidem nihil agnosco nisi infantiam ejus, qui vulgaria et protrita insolito more eloqui laboret.

Sed et alia habet haec scriptoris nostri magniloquentia, impetu non retardato decurrens illa usque ad finem capitis 4. §. 12, quibus Ciceronem inscribere auctorem diu multumque dubites. Ea hic iterum accusari nihil attinet, sed contenti erimus, ea quae fuerint a defensoribus prolata, nobis quidem infirma visa testari et ad certas eorum partes aliqua de scriptoris et inventione et elocutione disputare. *Pristinam adversarii* (i. e. Marcelli) *dignitatem amplificasse* dicitur Caesar, quod, cum nihil ejusmodi historia prodente innotuerit, declamatori imputat Wolfius, periodum dilatare strepituque verborum implere cupienti; nec videtur sufficere, quae ex epistolis (Famm. 6, 6 ubi Marcellum narratur Caesar cum *magna* illius *dignitate* restituisse) petunt ad tuendam appendiculae hujus veritatem. Nos admonemur Quintiliani nostri, qui (7, 2, 54.) illam scholarum consuetudinem ait ituris in forum posse nocere, quod omnia quae in themate non sunt, pro nobis ducimus. Quod autem Weiskius (p. 103) hic assentitur Wolfio locum de affectu

amoris, quo ignotos quoque nec unquam visos viros bonos prosequamur, e libello *de amicitia* adumbratum suspicanti (Lael. c. 8. §. 28. Marc. 3. §. 9.), fortasse immemor tunc erat, post sententiam de Marcello in senatu dictam moxque editam demum illum de amicitia dialogum compositum fuisse. Fateor, nihil magnopere obstare, quo minus ex oratione sua hoc, quod placeret, Cicero in disputationem philosophicam contulerit, inter eumque ipsum imitandi laborem correxerit, quae calidius fortasse oratorio impetu (hunc enim saepe agnoscunt qui admirantur Marcellianam) abreptus primo pronunciasset. Tunc igitur *quodammodo* illud addiderit, quod posceret sobrietas philosophi, ne homines incognitos et diu ante nos mortuos sine ulla molliendi formula *diligere* diceremur. Aliquanto tamen facilius, opinor, res explicabitur, si oratorem nostrum, Tullianis sermonibus bene madentem ipsum, hortos suos inde irrigasse fingamus. Et hoc quoque in transcursu monendum videtur, acerbius fere increpari bonum Minoëm a vindicibus Marcellianae, quem Weiskius etiam *obscurum interpretem* appellat, quo *invito* hic orationis locus probari debeat. Non quidem adeo obscurus fuit ille, insignis seculi sexti decimi ICtus et Philologus Parisiensis. Mox in hisce: „Te vero, quem praesentem intuemur cujusque mentem sensusque „et os cernimus“, qui hujus Ciceronis causa cu-

piunt, ad emendandum descendere coguntur, cum Faërno pro *et os* reponentes *eos*, quod sane melius coït cum additamento illo „ut quidquid belli „fortuna reliquum rei p. fecerit, id esse salvum „velis"; sed aliam habet duritiem, quia refert hoc loco corpus magis quam animum cerni, cum illorum absentium hominum, nec unquam visorum, sensus quidem et ipsi potuerint conspici, nec sine diserte addita mentione *oris* et *faciei* insit manifesta oppositio et gradatio ab eo, quod fiat magnis illis viris, e libris modo cognitis, ad id, quod Caesari praesenti et inter suos admiratores versanti; praeterquam quod nullis adhuc vel rationibus vel exemplis concilior ei orationi, ubi *mens et sensus cernuntur*, quod aliquanto aequiore animo ferebatur, si esset, quo proprie respiceret ille oculorum obtutus. Nam quod apud Vellejum (2, 36) legimus *inhaerentia oculis ingenia*, id mecum etiam facit, cum designentur scriptores Velleji ipsius tempore viventes.

Sed Weiskius eo quoque argumento tollendum hinc censet illud *os*, quod „abhorreat a „tione vitae communis et urbanitatis in magno „hominum coetu praesentis alicujus *os* et *vultum* „commemorari, quo excitentur omnes ad homi„nem intuendum et ad judicandos ejus ex vultu „sensus". Haec ego cum per se et in genere satis recte disputari agnoscam, tamen in nostro loco momentum facere nego, ubi ipsa illa *oris*

commemoratio nihil aliud, ut dixi, quam significat praesentiam ejus, quem non solo animo videas. Placet autem per hanc occasionem *urbanitatem* illam, cujus hic vocabulum ponitur *), paulo diligentius excutere, cum ejus usum mihi videar animadvertisse a scriptoribus nostri aevi latinis frequentatum talem, qui apud veteres ipsos sit rarissimus. Solent recentiores illi *urbanitatem* opponere *rusticitati*, et quidem in actu modo et moribus, citra sermonem. Deduxit eo ratio etymi, qua vix ulla est errorum fecundior causa in rebus philologicis, cum aliquis philosophari mavult, quam usu experiri verborum et locutionum significationes. Id ipsum potius est philosophum agere, si te in proprios veterum usus induas, nec temere originem verborum consulas, nisi cum manifesto consentit retinuitque eam pervulgatus eorum, qui loquuntur, mos et consuetudo. Alioqui nullo sane negotio, si ad fontem vocis alicujus penetraveris (quod ipsum in plerisque cuivis puero contingit), ratione logica duce mille inde repetentur potestates, quas, ubi mirifice ordinaris et diviseris, in quo labore solent placere sibi illi in intermundiis philologi,

*) cf. p. 144. ubi „quando ego huic *viro* gratiam referam" magis *urbanum* esse dicitur, quam „e. h. *homini* g. r., item p. 152" ad veram *urbanitatem* et elegantiam, p. 183 „*urbanius* erat". Wormius quoque (p. 21.) „prudentissimum et *urbanissimum*" vocat hac potestate, (p. 24.) judicum modestiae et *urbanitati* datum."

in rem praesentem mox delatus alia omnia invenias, fabricamque illam operose coagmentatam ipse destruere cogaris, aut nunquam veteres loquentes intelligere, sed in omnibus nonnisi te ipsum audire. Acriori profecto mentis contentione indiget, eaque est illa in hisce litteris philosophandi recta ratio, pro re nata flexus admirabiles et anfractus consuetudinis loquendi prosequi ejusque, si quando datur (neque enim semper et ubique sperandum est), causas interiores in ipsis animorum penetralibus rimari. Haec semel in morbum illum etymologicae interpretationis verbosius fortasse et parum in loco ejecisse nobis impune sit, rogo. Nunc ad *urbanitatem*, qua morum elegantiam (quae nobis est *Höflichkeit*, *gute Erziehung*) veteribus vix ac ne vix quidem significatam contendo. Alligavit enim vocem ab *urbe* sane repetitam usus loquendi ita ad jocum et facetias, ut haec fere sola remanserit potestas. Novi equidem aliquot inveniri loca, in quibus quidam veluti reditus tentetur ad propriam illam significationem. Sic Cicero ad Appium (Famil. 3, 9.) „Vix tandem „legi litteras plenas humanitatis — Aspectus vide„licet *urbis* tibi tuam pristinam *urbanitatem* red„didit“. Ib. epist. 7. tu—homo—summa pruden„tia, multa etiam doctrina, plurimo rerum usu, „addo *urbanitate*“ cet. De Orat. 2, 10. „re„migem aliquem aut bajulum — inopem quen-

„dam *humanitatis* atque *inurbanum*". ib. c. 90. „non essem tam *inurbanus* ac paene *inhuma-* „*nus*" Brut. c. 63. „Et erat ejus quidem tan- „quam habitus non *inurbanus:* actio paulum cum „vitio vocis tum etiam ineptiis claudicabat". Quintil. 11, 3, 30. „(pronunciatio) vitio carebit, „si fuerit os facile, explanatum, jucundum, *ur-* „*banum*, id est in quo nulla neque *rusticitas* „neque peregrinitas resonet". Similia sunt in illa *urbanitatis* definitione (Inst. Orat. l. 6. c. 3. extr. ubi aliquid monuimus in ed. nostra p. 621.) quam partim ex Marsi decretis componere laborat Fabius, irretitus et ipse, ut veterum plerique, etymorum laqueis ex quibus raro eluctantur illi ad certam usus ipsius agnitionem. Aliquatenus etiam huc referendum illud Ciceronis ad Att. 12, 6. ubi vocabulum *quaeso*, ab Attico usurpatum, εὐπινὲς appellat et *urbanum*, item Horatii ad Pis. 273. *inurbanum* quanquam de facetiis dictum, quoniam *rusticitas* exprobratur, et 213 „Rusticus *urbano* confusus" in quo tamen magis proprie de domicilio dicitur. Sed omnis haec verbi ad originem suam applicatio magis consulto facta mihi videtur a scriptoribus et eruditis quam usu pervulgato loquentium trita comprobataque, et id ipsum suspicor indicari a Cicerone in epistola ad Appium (Famil. 3, 8.) haec scribente: „te hominem non solum sa- „pientem, verum etiam (ut nunc loquimur) *ur-*

„*banum*“. Neque enim Fabio meo (8, 3, 35.) credam Ciceronem vocem ipsam novam credidisse. Quod qui potuit, cum Cato major ejus jam tentasset finitionem? (vid. Qu. 6, 3, 105.) Nempe hic quoque Cato risum in vocabulo maxime significatum agnovit, cui accommodare cuperet, quod de *urbanitatis* natura exponeret, nec Cicero ipse in plurimis, ubi illam facetiarum vim tribuit verbo, locis quidquam adjicit, sed securus usurpat, tanquam quod unicuique sit apertissimum. Eadem etymi custodiendi subtilitate Stoïci (quorum notissima est in verborum originibus explorandis atque adeo fingendis sollertia) novasse videntur potestatem *τοῦ ἀςείου*, quem plane opposuerunt *τῷ ἀμαθεῖ*, quo nomine docta est Petri Victorii annotatio ad locum Ciceronis (Famil. 3, 7) supra positum, ubi post „ad„do *urbanitate*“ subjiciuntur „quae est virtus, „ut Stoïci rectissime putant“. Illustrantur enim Ciceronis illa loco, quem Victorius ponit, Plutarchi, de aud. poëtis p. 25. C. (*οἱ Στωϊκοὶ*) *μήτε τι φαῦλον ἀρετῇ προσεῖναι μήτε κακίᾳ χρηςὸν ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ πάντως μὲν ἐν πᾶσιν ἁμαρτωλὸν εἶναι τὸν ἀμαθῆ, περὶ πάντα δ᾽ αὖ κατορθοῦν τὸν ἀςεῖον.* Talium argutiarum etymologicarum immemor erat Quintilianus, cum negaret magistrum aliquem dicendi „potuisse „*urbanius*“ [nicht *höflicher*, sondern *wiziger*] „ex confessione inscitiae suae elabi“. Neque

(Qu. 6, 3, 26) in „gestu non *inurbano*“ aliud intelligitur quam ipsae in gestu *facetiae*, itidem *frons urbana* Horatii epist. 1, 9, 11. nulla cum laude dicitur, verum eodem prope cum contemtu, quo *urbanae tribus* posthabentur *rusticis*. Ex omni hac disputatione tantum profici videtur, ut ea, quam nostrae aetatis homines veteribus sane impensius admirantur, morum elegantia *humanitas* potius a nobis dici debeat quam *urbanitas*.

Ita progrediendo sensim evasimus in fastigium illud Ciceronianae hujus eloquentiae, ubi *parietes gratias agere gestiunt*. In tam felicem (ut praedicatur a patronis) audaciam obelum illum suum crudelem cum strinxerit Aristarchus noster, pravis ingeniis illustria nomina mentitis sane metuendus, multa variaque ad medendum fomenta attulerunt quibus opus est salvo hoc Tullio. Ego tamen frigida illa et curarum plena sentire videor. Et primum quidem non est quod timidos nimium *animique pusilli* arguant eos, quibus vox parietibus data displicuerit. Quam sive tarditatem sive ignaviam criticorum vincere conantur ostendendis locis ubi non solum inanima sensum accipiant sed etiam non minus vocales sint ii ipsi parietes. Horum ego plurima, apud Wormium maxime proposita (p. 63 seq.) intacta et cuivis legenti judicanda relinquere malo, quam longus esse in ex-

pendendis tenuibus differentiae momentis. Ad aliqua digitum intendisse sufficiet. Miror enim virum eo veterum et Ciceronis usu, qualem oratione quoque ad antiquae elegantiae exemplum composita testatur Wormius, haec potuisse scribere: Proposito loco ex oratione pro Fontejo (c. 17.) „Nolite pati, judices, aras de„orum immortalium, Vestaeque matris, quotidia„nis virginis lamentationibus *commoveri*“ [Nolo nunc causari alteram scripturam *commoneri de vestro judicio*, quanquam Beckius hoc praetulit] „prospicite, ne ille *ignis aeternus*, noctur„nisque Fontejae laboribus vigiliisque servatus, „*sacerdotis vestrae lacrimis extinctus esse vi*„*deatur*“, ista subjiciuntur a defensore Marcellianae: „Vix adducor, ut credam, oratorem, „qui talia auderet, *parietes gratias agere ge*„*stientes reformidasse*“. Itane in aris locisque religiosis, collucentibus *aeterno illo*, qui arcano animum horrore implet, *igne*, virginis per noctem ei assidentis, lacrimae (quae quin extinguere ignem potuerint nemo, opinor, dubitabit) sensum aliquem et miserationem moventes, assiduis illis sacerdotis suae lamentationibus respondentem, itane illae lacrimae habebunt quod offendat alioque cacozeli afficiat vel lentissimum, modo non excors et stipes sit, lectorem? Itane pulcherrimum et majestatis plenissimum germani Ciceronis locum cum hisce balbutientis ma-

gistri quisquiliis contendi feremus quicunque admiramur exemplar Romanae facundiae? Nempe id est quod criticos infensos reddere debeat et implacabiles nationi huic elumbium imitatorum, quod pulcherrimorum honos jacere incipit apud eos, qui deteriora non odisse didicerint. Ergo, quoniam sane urbibus (quae tamen non sunt muri) populisque vocem accommodat paulo commotior sublimiorque eloquentia; ubicunque increpuerint parietes egregiam orationem admirabimur! Quidni *saxa* nobis narrant et *solitudines* (nam Wormius habet Verr. 5, 67. non Arch. c. 8. cf. nos ad Qu. 9, 4, 44.) et, quod a defensoribus proferri desiderabam, pro Cluent. c. 6. „non timuisse — limen cubiculi? non cu„bile filiae? non *parietes* denique ipsos, supe„riorum testes nuptiarum“? (Erat enim verendum, ne exprobrarent scelus suum Sassiae.) Nam remotius etiam est, nec quidquam defensionis impertiens huic, quam notamus, audaciae, illud in Pis. c. 22. §. 52. „(Roma) me ita ac„cepit, ut non modo omnium generum, aeta„tum, ordinum omnes viri ac mulieres, omnis „fortunae ac loci, sed etiam *moenia ipsa* vide„rentur et *tecta* urbis ac *templa laetari*“. Et quod huic geminum Contra Rull. 2, 4. §. 9. „(pa„ce) non modo ii, quibus natura sensum dedit, „sed etiam *tecta atque agri* mihi *laetari* vi„dentur“. Sed habent Clodium (pro Coel. c.

24.) metuentem „*domum, ne quam vocem eli-* „*ciat*"; habent duo quaedam loca *parietum* et *columnarum* loquentium, quae profecto diligentius inspicienda sunt nobis. Prior est in epistola ad Torquatum (Fam. 6, 3.) ubi ad generosam, libertate praesertim amissa, mortem hortatus se ipse et amicum Cicero subjicit, Torquatum, Athenis tum versantem, in ea esse urbe „in qua haec vel plura et ornatiora *parie-* „*tes* ipsi *loqui* posse videantur". Altero Plato reperitur ita scribens: (Euthyd. p. Steph. 303. b. Heind. §. 74.) „Ἐνταῦθα μέντοι, ὦ φίλε Κρίτων, οὐδεὶς ὅςις οὐ τῶν παρόντων ὑπερεπήνεσε τὸν λόγον, καὶ τὼ ἄνδρε γελῶντε καὶ κροτοῦντε καὶ χαίροντε ὀλίγου παρετάθησαν. Ἐπὶ μὲν γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν ἐφ' ἑκάςοις πᾶσι παγκάλως ἐθορύβουν μόνοι οἱ τοῦ Εὐθυδήμου ἐραςαί· ἐνταῦθα δὲ ὀλίγου καὶ οἱ κίονες οἱ ἐν τῷ Λυκείῳ ἐθορύβησάν τ' ἐπὶ τοῖν ἀνδροῖν καὶ ἥσθησαν" Parietes hic et columnae circa orandi negotium versantur et utrobique vel philosophica vel rhetorica schola aperitur, apud Ciceronem quidem in ea urbe ubi tot ac tales philosophorum de morte contemnenda voces personuerint, ut tacentibus hominibus aut expulsis ipsae jam domus praeclara illa sapientum decreta retinuisse putandae sint eaque posse expromere ei qui intra sacros muros verse-

tur. Eadem fere audacia *quacunque ingrediamur* Athenis *in aliquam historiam vestigium ponere* dicimur ab eodem Cicerone (De Fin. 5, 2.). Ita nihil hic audio nisi lapides clamantes, quos vel domi noveram, quorumque meminit Wolfius, recte deprecatus ejusmodi auctoritatem. Et, quod in loco Platonico monet Heindorfius, ne hic quidem praetermittendum est, jocum aspersum esse orationi, Cicerone suam ipsius facundiam prae parietum Atticorum aspernante. Ita et mox extrema hac epistola „Sed *rursus* γλαῦκ' εἰς 'Αθήνας, qui ad te haec". Verissime enim ille: „Venusto hoc Socratis jo„co non vereor ne quis abuti velit ad excu„sandum illud κακόζηλον — ubi serio dicuntur „*parietes curiae gratias agere gestire*". Platonicae autem irrisionis ratio tam diversa est a loco orationis nostrae, ut nihil plane praesidii inde huic quaeri possit. Pervulgatus est apud scriptores clamor admirantium declamationes scholasticorum, qui Graecis θόρυβος dicitur (cf. Hdf. ad Euthyd. p. 316. et nos ad Qu. 4, 2, 37.) Latinisque interdum *fragor*. Qua ex appellatione quid mirum eo devenisse usum loquendi, ut jam strepitus ipse resonantis domus fuerit pro laude et honore dicentis? His igitur velut gradibus insistens, nihil quod nimium esset audebat ille, qui columnis vel postibus auditorii vocem laudantem tribueret, nec

sunt parum frequentatae ejusmodi locutiones, velut Juvenalis illud (1, 12.) „Frontonis plata-„ni convulsaque marmora *clamant*“. Quid autem simile horum apud nostrum Caesaris assentatorem? Non ulla fortissimi ejusdemque disertissimi viri oratio praecessit, quam fragor ille curiae effusis laudibus prosecuturus esset; non sunt auriti facti tigni et lateres antequam loquaces; nec quidquam magis abhorret ab illo plaudentium in auditorio tumultu, quam, quod hic parietibus tribuitur, agendi gratias desiderium, affectus mitior ille et sedatus. Accidit homini huic, quod multis eloquendi et scribendi imperitis: induit se in laqueum illum, ut magna expectatione mota sententiae cujusdam valde mirabilis, quae cumulum imponeret adhuc amplificatis et exaggeratis, nihil inveniret prioribus superius aut magis turgidum, sed meris nugis defungi cogeretur. Cauda vero, quae hic quidem ultra *imperfectum* trahitur, „quod „brevi tempore futura sit illa auctoritas in his „majorum suorum et suis sedibus“ tantam hujus scriptoris infantiam testatur, agnoscentibus fere ipso suo explicandi conatu interpretibus, alio aliud subjectum extundente, refugientibus et aversantibus merito cunctis illud, quod se ingerit, *parietum* ipsorum, qui quidni majores sedesque habeant cum gratias agere gestiant? tota haec inquam miserrima stribligo tam rigidi

et

et intractabilis est stuporis, ut nihil praeterea requirendum ducam ei, qui spongiam paret toti opusculo. Weiskius quidem Manutio accedit, mendum arguenti, ipse magna lacuna corruptum locum censens, ut inter duo fortasse *quod* negligentia librariorum interciderint ea, quae, reposita, sanitatem et nitorem orationi redditura sint. Haec ille, quanquam a nostra aetate nonnisi pro aureis aënea *) dari posse fassus, hujusmodi fere fuisse suspicatur (p. 109.): *gratias agere gestiunt quod maximam auctoritatem laudandae sapientiae tuae desiderant. Vos, patres conscripti, qui ante me rogati estis, fortasse propterea paucis idem egistis, quod brevi tempore futura sit illa auctoritas* (hanc autem cum Abramo vult ipsum esse Marcellum) *in his majorum suorum et suis sedibus.* Liberalem et alias scriptor noster experitur Weiskium in naevis suis per aliquam conjecturam tollendis, sed ubi criticus benigniorem ei de suo adhibuerit medelam, vix reperias.

Mirum videatur necesse est iis, qui delectantur hac nostra Marcelliana, quod vix unum procedimus gradum quin rixandum sit cum adversariis vel logices nomine vel grammatices. Nam *omnium Marcellorum* illam, *quae pectus*

*) Sic enim vel *aerea*, non τρισυλλάβως *aenea* scribendum esse credimus Marclando ad Statium (p. 9.), quamvis acerbo in spurios quos censet Cicerones.

offuderit, *memoriam* ne ipsi quidem insolentia loquendi carere defendunt, quamvis provisa et destinata laborantis loci tutela, quam tamen nolim cum Wormio inde petere, quod auctor, quicunque fuerit, latine scierit. Non ego nostrum suae linguae callentiorem existimo quam Antonium Cicero aut Labienum Pollio nobis demonstrarunt. Et quid si Graeculus aliquis hic auditur, qualis Cestius fuit, Ciceroni rescribere solitus, qui, cum Latinorum verborum inopia laboraret, ipse, severissimus censor, Ciceronem negabat litteras scisse? vid. Senec. patr. ed. Bip. p. 51. 214. item Andr. Schott. de claris apud Senec. rhett. p. 12. Non alienum autem est quod Weiskius monet tuendae illius *offundentis memoriae* causa, similem, etsi conjectura repositam, inveniri locutionem in Asconii Pediani argumento orationis pro M. Scauro p. (ed. Lugd. Bat. 1675. 16.) 171. „Scau„rus judices movit — aedilitatis *offusa*“ [sic Graevius reponit pro *effusa*] „memoria“. Sic et apud Quintil. 9, 3, 47. Codd. aliquot *effusa* pro *offusa*. Potuerunt enim usurpare Pedianus ejusque aequales quod ignoraret Cicero; nisi forte malis ibi *effusae* i. e. *liberalissimae*, quoniam *aedilitatem*, ut ait supra Pedianus, *summa magnificentia gessit* Scaurus. Apparet tamen nonnisi ex parte sic defendi formam, quam reprehendimus, ubi memoria non *of-*

funditur sed *offundit.* Wormius si recte ad partes vocat Tacitum Ann. 11, 31. apud quem est „pavo-„re *offusus* Claudius“, ne hujus quidem latinitas Ciceronis aetatem testabitur, nec pavor *offundit*, cum *pavore* quis *offunditur.* Quod autem Wolfius in his *Marcellis* nos ablegat ad *Metellos* in Orat. post Red. in S. 10, id quoque me admonuit ejus loci inter legendum nostrum, quod et ibi sunt *omnes.*

In proximis (c. 4. §. 11.) „Hunc tu igitur „diem tuis maximis et innumerabilibus gratula-„tionibus jure antepones. Haec enim res uni-„us est propria C. Caesaris: ceterae duce te „gestae, magnae illae quidem, sed tamen multo „maximoque comitatu. Hujus autem rei tu idem „et dux es et comes“ cum Wormius ipse stribliginem, ingratamque superiorum (c. 2. §. 7.), de laude bellica duci cum centurione multisque aliis communicanda, iterationem agnovisset, Weiskius mirum nec tamen nimium ordinandae numerisque vinciendae orationis artificium demonstrare conatur. Tetracolon statuit periodon, cujus priora duo membra sint *Hunc — antepones: haec — Caesaris;* alterum par hoc *Ceterae duce — comitatu: hujus — comes.* Hujusmodi formam *χιασμὸν* vocare rhetoras. Quod quidem postremum ego recens a meis magistris, tam Graecis quam Latinis, magnopere mirabar. Didiceram *χιασμὸν* (ipsa elementi figura monstrante) esse ubi quartum

primo responderet, tertium secundo. Et sic, quo ablegat Weiskius, Ernestus in Lexico technol. voce χιάζεσθαι (quanquam parum commodo Ciceronis exemplo, in quo diversitas sententiarum nulla sentitur), nec potuit aliter, cum Hermogene auctore utatur, qui (p. 199, 200. ed. Col. Allobr. 1614. 8.) negat quadripertitas periodos posse decussari, nisi sint ejusmodi, ut utraque apodosis possit reddi utrique protasi. Contingit sane hoc illi maxime, qui providit ut singuli quos profert sensus plerumque idem continerent, neque profecto eo commodo caret noster, ut per totam orationem ita in nostro maxime loco. Hermogenes quidem operosiore periodo formanda indigere sibi visus est, quam liquido declarat in Commentario Sturmius p. 97. An voluit Weiskius membrum illud quartum: *hujus autem rei tu idem dux es et comes* reddi protinus illi primo: *Hunc tu igitur diem tuis m. e. i. gratulationibus antepones*, et vicissim secundum: *Haec enim res unius est propria C. Caesaris* tertio: *Ceterae duce te magnae illae quidem, sed tamen multo maximoque comitatu?* Ferunt ejusmodi perturbationem profecto vanissimi sensiculi, sed eum χιασμὸν fieri quidem sentias, si transponentem audias declamatorem, factum nemo agnoscat propter ipsam illam plenissimam sententiarum parilitatem. Alia conditio est exem-

pli Aristidei (vid. Voss. Instt. Orr. l. 5. p. 405. 6.) τῶν μὲν τὰ δίκαια τιμώντων ὀχυρωτέραν, τῶν δὲ τὰς δυναμεῖς ἐχόντων ἐπιεικεςέραν τὴν πόλιν, ubi unusquisque sentit, quod mox demonstrat scholiastes, ὃ μὲν ἔδει τῷ δικαίῳ δοῦναι (ἐπιεικεςέραν) τοῦτο ἀπένειμε τῷ δυνατῷ· ὃ δὲ ἔδει τῷ δυνατῷ (ὀχυρωτέραν) ἀνέθηκε τῷ δικαίῳ πάλιν. Item apud Hermogenem l. c. (quanquam minus ibi manifesto), si dedecus Atheniensium jungatur Philippo nimia incrementa capienti, Philippus vero apud omnes admirabilis factus respondeat Atheniensibus res suas multa socordia administrantibus, apparet membra esse transposita, cum Atheniensium dedecus ipsorum socordiae, Philippi admiratio ipsius incrementis reddi debuissent. Vereor ergo ut cuiquam sublimior videatur locus noster propter praeclara artis vocabula huc assumta. Neque majorem numeris, quos egregios in hac periodo agnoscit, honorem quaesivit Weiskius, appellandis illis generalibus de paeone dactyloque et iambo apud Ciceronem (Orat. c. 56—59.) praeceptis. Video impositas syllabis notas quantitatis quibus parem prorsus in utraque tam protasi quam apodosi compositionem deprehendamus. Differt tamen quod *antepones* epitritus est secundus, *comitatu* ionicus a minore. In apodosesin et initia et clausulae plane respondent: haēc ĕnīm rēs — hūjŭs

aŭtĕm; Caĕsărĭs — ĕt cŏmĕs: et juvat aliquam tamen sic inventam esse rationem appellandi Caesarem *comitem* ejus rei, cujus et *dux* esset; per se enim tam mira copulatio parum placebat. Fugiebat me imago illa suum ipsius latus tegentis, nisi forte cornicis *quae sola in sicca secum spatiatur arena.* Nunc ubi crepitacula compositionis agnovi, artificem video. *Comitem* et *socium* pro copia sua et ubertate jungentem novi Ciceronem Fam. 1, 10. p. [Martini-Lag.] 46. extr. Pro Sull. c. 23. extr. Quare nec in nostro reprehendam §. 2. „quasi „quodam *socio* a me et *comite* distracto". Opponentem quoque sibi invicem *ducem comitemque* de Amicit. c. 11. Hic igitur per aliquod ἀπροσδόκητον junxit, et, sicut Horatius dixit *amantem se sine rivali*, proponit nobis Caesarem se sine comite comitantem. Nemo enim, opinor, dicet rem illam cujus *dux* sit Caesar, praestare alteram partem in hoc pari, ut ejus etiam *comes* dici idem Caesar potuerit.

Structurae illi sane mirabili „*florescet*" (vel cum Weiskio *ut — florescat*) „ita ut „quantum — detrahet tantum — *afferat*" *) nulla neque exempla, neque argumenta a defensoribus prolata, me quidem faciliorem reddidere, et miror eundem, qui satis praecise rem

*) Heusingerorum, quos appellat Wormius (p. 69.), de Off. 1, 24, 2. 2, 11, 9. ratio et vera et hinc aliena.

e grammaticis Latinis notissimam pronunciat (Wsk. p. 125.), mox eousque subito nobis molliri, ut concedat scribi potuisse *allatura sit*. Qui si admonet nos tralatitii illius „hoc faciam — ut *serviam*" non *serviturus sim*, ipse meminisse debebat non eadem dici ratione: „assidue Ciceronem legam *ita* ut aliquando *intelligam*" sed „*intellecturus sim*" (quod facile permutes isto: *tam* assidue legam *ut* intellecturus sim"), in quo *spes* est eventus, ejus, quem habitura tandem sit illa assidua lectio; poterat enim et alterum ferri „legam *ut* intelligam" si consilium significabatur quare susciperemus legendi laborem. *Afferat* pro Marcello cur minus bene cum *detrahet* conjungatur quam pro Dejotaro, admonitus fortasse sentiat vir doctus, qui hoc se intelligere negat. In defensione regis, quam omnes tribuimus Ciceroni, ubi sic habet locus: „ita me multa perturbant ut quantum mea fides studii mihi *afferat* ad salutem „regis Dejotari defendendam, tantum facultatis „timor *detrahat*", *afferat* est pro *det*, *tribuat*, non proprie pro *addat*. Ego vel *detrahet* istud, in loco, quem tractamus, Marcellianae, libenter permutem altero: *detractura est*. De scriptore nostro teste latinitatis omni exceptione majore, quem et hic vindicant patroni, jam supra dixi.

Delati sumus eo, ubi argutam ex intimo artificio sententiam amici operis hujus, inter eos-

que ipse Asconius Pedianus, agnoscunt; acerbus contra ille censor, qui Ciceroni de corio simii sui satisfaciendum putat, amari joci flagris non pepercit.

„Et ceteros quidem omnes victores bello-„rum civilium jam ante aequitate et miseri-„cordia viceras: hodierno vero die te ipsum „vicisti. Vereor, ut hoc, quod dicam, perinde „intelligi auditum possit, atque ego ipse cogitans „sentio: ipsam victoriam vicisse videris, cum ea „ipsa, quae illa erat adepta, victis remisisti. „Nam cum ipsius victoriae conditione jure om-„nes victi occidissemus, clementiae tuae judi-„cio conservati sumus. Recte igitur unus in-„victus es, a quo etiam ipsius victoriae con-„ditio visque devicta est". In hoc ego loco scripsi protinus *auditum* pro eo quod est in omnibus libris *auditu*, e conjectura quam Weiskio quoque succurrisse video (p. 127), quo minus ope fraudandus videbatur scriptor orationis nostrae, quam et fautor tulisset et adversarius; nam vel claudos et debiles curabit si quis frugi est medicus. Si bonis argumentis et auctoribus confirmatum esset illud quod supra (p. 19.) additum vidimus ab Ernesto *vi*, similem hic allitterationis speciem agnoscere possemus, qua imprimis delectatus videretur noster; quam tamen vereor ut quisquam Ciceroni frequentatam ostendat. Notabilis est ista

in *vincendi* verbo iteratio, quod undecies brevissimo intervallo comparet. Neque quidquam odiosius aut magis puerile ad aures accidere potest, quam strepitus talis vocabuli auditorem in se sua frequentia convertentis nec ullo sensuum pondere ejus animum explentis. Periculosae illi superlationi *victoriam vicisse videris* praemissum mollimentum laudat Asconius ad Divinationem in Caecilium p. 23. 24. ob quod ea quae sequantur neque oxymora nec cacozela judicanda sint; et est sane ex praecepto communi omnium rhetorum προεπιπλήσσειν τῇ ὑπερβολῇ (Qu. I. O. 8, 3, 37.). Sed ubi intelligendi difficultatem in talibus deprecarentur, nondum vidi, et manet illa Aristarchi reprehensio, aut sibi aut auditoribus injuriam facere eum, qui palam desperet fore ut intelligatur; et posterius quidem maxime. Nam quod liberaliter accommodant huic oratori, ut sua orationis inopia ne cogitatis suis desit timere se dicat, id minus agnosco, quam negari omnem hujus rei intelligentiam. Ubi enim suae infantiae mentionem hic ullam facit? Haec tam sublimis ejus cogitatio (utendum enim est ipsius verbis) *naturam ut intelligi possit non habet* (cf. 19.). Quanquam omnis haec difficultas abest a cogitatis ipsis et nonnisi affectata eloquendi ratione continetur; nam ea, quam mox subjicit, explanatione ad vulgarem et valde jejunum sen-

sum mirifice hae praestigiae redigantur. Perspicuitas saltem ab unoquoque dicente praestari potest et, si ne huic quidem se satisfacturum sperabat, aut tacendum fuit, aut certe a nimia illa simplicitate cavendum, qua hoc ipsum etiam se audientibus praediceret. Eratne ex eodem hominum genere, ex quo Rullus? *qui explicat orationem sane longam et verbis valde bonis. Unum erat, quod — vitiosum videbatur, quod tanta ex frequentia inveniri nemo potuit qui intelligere posset, quid diceret. — Tamen si qui acutiores in concione steterant, de lege agraria nescio quid voluisse eum dicere suspicabantur* (contr. Rull. 2, 5.).

Mox video interpretes, praeter Weiskium, oblitos esse statuere, quae debeat iniri structura horum: „Nam cum M. Marcellum, deprecantibus vobis, rei publicae conservavit, memet mihi et item „rei publicae, nullo deprecante, reliquos amplissimos viros et sibi ipsis et patriae reddidit; quorum et frequentiam et dignitatem hoc ipso in „consessu videtis. Non ille hostes induxit in Curiam, sed judicavit, a plerisque ignoratione potius et falso atque inani metu, quam cupiditate aut „crudelitate bellum esse susceptum". Editi quidem libri, quantum video, apodosin ordiuntur ab istis: „memet mihi" cet. quae ratio, si ab ipso profecta est nostro, digna sane videtur reliqua ejus argumentandi subtilitate. Quare enim

Caesar conservando Marcello Ciceronem et reliquos senatores, commorantes illos jam Romae, patriae reddidisse dicetur? Nisi forte inopinatum illud inest, ut, hoc tam egregio cive nondum restituto, ne ii quidem, qui jam in patria versarentur, plus quam exules sibi visi fuerint? Sic et ipse noster supra §. 2. „nec mihi persua„dere poteram versari me in nostro veteri cur„riculo, illo — a me — distracto". Similes argutiae sunt Senecae in Consol. ad Helv. (p. Bip. 126.) „ne exules essent, si sine illo" (i. e. Marcello) „fuissent". Sed talis sententia non invenienda relinqui debebat auditori, verum aliqua nota et admonitione erat demonstranda, velut si additum esset: *tum demum.* Aptius igitur fuerit, id quod obiter tangit Wolfius et solum probat Weiskius, protasin deducere usque ad *consessu videtis* ut apodosin faciat *non ille,* quo ostenditur, quid tum Caesar fecerit cum Pompejanos illos in senatum reduxerit. Verum hoc, quod sanius est, ipsi scriptori non fuisse propositum, alia argumentationis ratio demonstrat, cum non possit attendi (et id tamen potissimum jubet facere patres conscriptos), quam late pateat hoc C. Caesaris judicium, nisi subjecta magna aliorum, quos simul cum Marcello restituerit, multitudine. Nec sinit dubitare clausula illa de frequentia et dignitate amplissimorum virorum, quin ibi ac-

quiescere debuerint aures admirantium et plaudentium. Ita quod voluit, eo excidit noster; quod salva logica dixisse potest videri, id jejunum et exile reperitur. In hisce vero extremis miror Wormium senatoribus omnibus „propter tantam illius diei *celebritatem*“ *togam praetextam* induisse et aliquid de *insigniis* locutum (p. 73). Patronorum quidem hujus orationis uterque in suo scriptore hic aliquid desiderat. Weiskius sensum illum: „Hominem „sum secutus privato officio, non publico; tan„tumque apud me grati animi fidelis memoria „valuit, ut, nulla non modo cupiditate, sed ne „spe quidem, prudens et sciens tanquam ad „interitum ruerem voluntarium“ subveretur totum ex interpolatione natum (p. 142.); Wormius alteros: „Ex quo jam nemo erit tam in„justus rerum existimator, qui dubitet, quae „Caesaris voluntas de bello fuerit, cum pacis „auctores conservandos statim censuerit, cete„ris fuerit iratior“ et continuo „Atque id „minus mirum fortasse tum, cum esset incertus „exitus et anceps fortuna belli: qui vero vi„ctor pacis auctores diligit, is profecto decla„rat, se maluisse non dimicare, quam vincere“ nisi transpositos et inter illa „Non ille hostes „— esse susceptum“ et „Quo quidem in bello „semper de pace audiendum putavi“ insertos a stribliginis vitio defendi posse negat (p. 79.)

Quocunque loco posueris haec tam dubiae coenae fercula, vereor ne sit aliqua *Latinorum verborum inopia* (cf.p. 34.) accusanda in transitus illa repetitione „*Quo quidem* in bello" „*Quod quidem* meum consilium „Atque hujus „*quidem* rei". Eidem orationis egestati imputo, quod hic quater comparet: *vidi* — *vidimus* — *vidimus* — *non vidimus*. Nihil agunt qui nos figurarum hic admonent et exempla afferunt iterandi verbum ita, ut altero loco addatur negatio: vide et nos ad Qu. 6, 3, 74. 9, 3, 36. Neque enim qui figuram cogitat sibi ipse, si sapit, interveniet et vineta caedet sua, illud quod figurare cupit vocabulum negligenter suique artificii immemor inferciens, quod a nostro fit prioribus duobus locis. Deinde, cujus maxime causa inducitur schema, antitheton hic reperitur nullum, ubi *terminatam proeliorum exitu victoriam videre*, et *nudatum gladium in urbe non videre* plane conspirat eandemque efficit sententiam. Erat in priore membro demonstrandum aliquid quod quidem *viderint*, mox in altero quod *non viderint*, qualia sunt omnia illa quae comparantur loca; nunc etiam in priore inest negatio. Manet igitur crimen imperite expressi antitheti illius pro Dejotaro c. 12. „Quae semper in civili „victoria *sensimus*, te victore *non vidimus*" i. e. „*ne vidimus quidem*"; et illam quidem

„pro Dejotaro regulo orationem" tantum infra nostram ponere cum Weiskio nolim (p. 159.). Valde etiam displicet structura illa conjunctivi *excitaret* („ut dubitare debeat nemo, „quin multos, si fieri posset, C. Caesar ab in„feris *excitaret*") quae cum subjiciatur voculae *quin*, tamen ab ea vere non pendet: debebat saltem dici „*excitare vellet*" vel „*excita„turus esset*". Similis struendi ratio est apud Weiskium (p. 22.) „Aliud res suasit in animad„versionibus Wolfii, quia hic non agit verum „et justum interpretem et quia, nisi verba ejus „ipsa servata *essent*, multa malitiose in alienum „sensum detorta *viderentur*" lege „videri *po„tuissent*". Aliud est apud Senecam (Epist. 58.) „non dubito quin paratus *esset*". Neque enim de vivente et praesente agitur. Est praeteritum in conjunctivo. Et quando Cicero aut ullus orator *aciem* sic simpliciter pro exercitu in ipsa pugna nunc non occupato dixit („quo„niam ex eadem *acie* conservat, quos potest")? Pro *proelio* dici novi.

Objicitur nobis mox *gratulandi* verbum in hisce: „Cetera cum tua recordabere, etsi saepe „virtuti, tamen plerumque felicitati tuae *gra„tulabere*"; cujus verbi usus, qualis hic reperitur, a vetere latinitate alienus est. Defensores Marcellianae suis uterque rationibus tuentur vocabulum. Wormius Quintilianum (qui

an inter vetustos referendus sit, se nescire testatur) ita locutum monet: 6 Pro. 8. „Illi do„lori, quem ex matre optima paucos ante men„ses ceperam, *gratulor*". Weiskius Ciceronianas locutiones appellat Fam. 4, 8. „*gratulari* „magis *virtuti* debeo, quam consolari dolorem „tuum". 9, 14. „Hoc si tibi fortuna quadam „contigisset, *gratularer felicitati* tuae" (cf. ad Att. 14, 17. ubi est hujus ad Dolabellam epistolae exemplum). Sin aliquem *sibi ipsum* gratulari reprehendatur, opponit Famill. 4, 11 „in „hoc ego *mihi gratulor*" (cf. 3, 11. *videbar tibi gratulari — et jam ipse mihi gratulatus sum*). Apparet diversas esse duas *gratulandi* significationes, quarum altera respondet *agendo gratias*, altera *testando laetitiam ob aliquod alterius commodum* (vide Priscian. p. Putsch. 804.). Cum Marcellus (Fam. 4, 11.) sibi *gratulatur*, se felicem praedicat, non quidem quod restitutus sit a Caesare, sed quod amicos habeat ejusmodi, qualis Cicero. Cum Cicero (Fam. 4, 8.) Marcelli *gratulandum* esse virtuti ait, nullas huic gratias agendas sed ipsam, velut persona ei imposita, felicissimam pronunciat, itemque Dolabellae *felicitati* (Fam. 9, 14.), eadem intercedente προσωποποιΐᾳ, suam laetitiam testatur; de qua sententia etiam minus potest dubitari, cum praecedant haec: „Ne li„cet quidem tibi jam, tantis rebus gestis, non

„tui similem esse. Quod cum ita sit, horta-„tio non est necessaria; *gratulatione* magis „utendum est" ubi nemo de gratiarum actione cogitabit. Ita nusquam, in Ciceronianis hisce, *gratias agere* significat *gratulari.* Accedunt loca in quibus haec manifesto secernuntur: (Fam. 2, 9) „Et cum *gratulor*, tum vero qui-„bus verbis tibi *gratias agam* non reperio". 16, 16 „tibi et *ago gratias* et *gratulor*" praeter alia ubi etiam soli posito huic verbo nulla alia potestas tribui potest: velut in Verr. act. 1. c. 7. „ut Hortensius consul designatus do-„mum reducebatur — C. Curio — videt — Ver-„rem: appellat hominem, et ei voce maxima „*gratulatur* victoriam — Renuncio, inquit, ti-„bi, te hodiernis comitiis esse absolutum". His diversa sunt cum ad deos dirigitur ista *gratulatio;* tum enim, quod diu est cum docuit magnus I. Fr. Gronovius, inest *gratiarum actio.* Fam. 15, 5. Cato Ciceroni „Si tu" — inquit „— diis immortalibus *gratulari* nos, quam „tibi referre acceptum, mavis" et Bruto Cice-„ro 11, 18. „tam recenti *gratulatione* quam „tuo nomine ad omnia deorum templa fecimus." Cohaerent autem aptissime diversae hae verbi potestates, cum enim *diis gratias ago alicujus hominis causa*, tum maxime meum ei suae felicitatis sensum testor. Inde *gratulatio* decreta a senatu idem quod *supplicatio.* Has tam te-

tenues differentiae umbras oblitterarunt recentiores, qui manifesto ad homines quoque traduxerunt *gratias agendi* vim in gratulando, velut Quintilianus in l. c. ad quem cf. nos. (Bene hoc jam animadvertit Gifanius apud Gronovium.) Accedit alter ab his invectus usus, ut *gratulari* solum esset *sibi gratulari*, se felicem praedicare, et hunc quidem agnosco apud Sueton. Tib. c. 60. Apud nostrum autem Ciceronem nisi *gratulabere* sit *gratias age*, in meras nugas abit sententiola, dum *virtutem felicitatemque* Caesaris, personas factas, animo concipere jubemur, quibus ipse laetitiam suam testetur Caesar. Ergo nec locis Ciceronianis, a quorum sententia recedit, nec Quintilianeo, qui non est vetustioris latinitatis, se tueri potest orator. Qua quidem disputatione id protinus efficitur, ut *gratulationem*, quam Marcellus dicit (Fam. 4, 11.), Ciceronis nequaquam accipere liceat hanc ipsam, quam tractamus, orationem. Nam et isto argumento utitur Wormius ad antiquitatem opusculo asserendam (p. 26.); ut „Marcellus, cum haec scriberet, exemplum „aliquod orationis Tullianae ob oculos habuerit". *Gratulatio* ea facta est in litteris Ciceronis ad Marcellum, unde et praesentia illa tempora nata sunt: „*est* mihi probatissima — ab optimo „*fit* animo".

Clausula hujus partis plane philosophicae est.

severitatis: „quae“ (liberalitatem, sapientiam) „non modo summa bona, sed nimirum audebo „vel sola dicere“. Vereor tamen ne nimis hic Graecum philosophum expresserit noster, consularem Romanum exuerit. Num in Caesaris conclavi (pro Dejot. c. 13) minus audebat Stoïcum se profiteri Cicero, quam in frequentia Curiae? Ibi enim: „Quid de virtute ejus dicam? „Quid de magnitudine animi, gravitate, constan- „tia? quae omnes docti atque sapientes summa, „quidam etiam sola bona esse dixerunt“. Alia omnia sentit M. Tullius de philosophicis decretis inter orandum proferendis; vide Paradox. praef. p. Ern. 1003 seq. et hoc saltem loco, scripto postquam edita esse debuit Marcelliana, testatur, se nihil unquam Stoïcum in ulla oratione pronunciasse. Fortasse ea, quae sub persona M. Antonii profert, minus ipsius Ciceronis esse sensa causetur aliquis. Sunt alioqui satis manifesta contra illam philosophandi in curia rationem, de Orat. 1, 51. „Orator — non vult ita sapiens in- „ter stultos videri, uti, qui audiant, aut illum „*ineptum et Graeculum* putent; aut etiam si „valde probent ingenium oratoris, sapientiam „admirentur, se esse stultos moleste ferant; sed „ita peragrat per animos hominum, ita sensus „mentesque pertractat, ut non desideret philoso- „phorum descriptiones, neque exquirat oratio- „ne, ***Summum illud bonum in animone sit, an***

„*in corpore: virtute an voluptate definiatur*". item 3, 18. §. 65. 66. Stoïcos demonstrat alienos ab oratoris virtute. In Catilinam quidem 3, 12, ubi a nefariis civibus noceri sibi posse negat, ab ampullis hisce Stoïcis abstinet. Et tantulo temporis intervallo haec iterum ingessit Caesari? Illud *sed nimirum* quoque, quod cum aliqua respondendi affectatione post sibi ipsi propositam quaestionem (velut de Or. 1, 4.) solet inferri, hic ad pondus orationi addendum perperam arreptum videtur.

Nolo nunc retractare quod rectissime animadversum est, nihil plane aliunde nobis, nisi ex hac ipsa oratione innotuisse de querela Caesaris, quam in senatu protulerit, ob imminentes sibi insidias. Quidquid enim Weiskius molitur, etiam sumens, de hisce, quae consuli sive dictatori struerentur, insidiis diserte relatum tunc a Caesare ad senatum (p. 38, et aliquem nominatum quoque, certe significatum, a Caesare insidiatorem existimat p. 224. cf. et p. 227.), cujusmodi factum nec prudentia nec fortitudine hominis dignum videtur et plane repugnat iis, quae de eo narrant locupletissimi auctores, velut Vellejus, Suetonius, Dio Cassius; meum quidem assensum non trahit. Et ipse cogitur expungere soloecum illud, post *tuisne* ante *ex eo numero, an*, libentius omnia haec proscripturus *an ex eo numero qui una tecum fuerunt;* itemque

cum Heumanno *et incertos eventus valetudinis* priore loco; bis enim ponuntur. Nulla quidem conjectura plenissimam illam hexametri clausulam sustulit in praefatione hujus loci tractandi: „quam etsi spero falsam, nunquam tamen *verbis extenuabo*". (Hoc alio quoque loco usurpat, extra metrum tamen §. 6. „*extenuare verbis*".) Sed non possum praetermittere notationem abjectissimae humilitatis, quae dici non potest quantam nauseam faciat, in istis: „Equidem de te *dies noctesque ut debeo*, cogitans". (Et uno vel duobus versibus ante fuerat „nec de sua, nec de communi salute *cogitans*.") Itane vel cogitationes hujus consularis nocturnae diurnaeque mancipatae sunt Caesari? Aliquid simile, sed longe elatius, est pro Dejotaro (c. 13.) „Haec" (quae sibi reliqua sint bona, etiam ipso Caesare tribuente) „ille reputans „et dies et noctes cogitans, non modo tibi non „succenset" cet. Neque tamen addictissimus hic cliens omnem cavit offensionem cum dixit: „doleo — cum respublica immortalis esse de„beat eam in unius mortalis anima consistere". Ergo principatum illum unius Caesaris aegre tulit? Pompejo si quid accideret, quem ei succedere juberet, non nesciebat populus Romanus, pro Leg. Manil. c. 20. Officiosius loqui didicerat Quintilianus, qui unius curae tutelaeque innixa omnia periclitari jam posse negat (6, 1, 35).

„Accedentem ad humanos casus, incertosque „eventus valetudinis *sceleris insidiarumque con-„sensionem*“ gravatus erat Wolfius; nostri Ciceroni huic tuendo duumviri quidquam culpandum in ea locutione negant, usi loco ad Att. 10, 4. „quorum“ (Caesaris et Pompeji) „socie-„tatis et *sceleratae consensionis* fides“. Equidem consentientes in scelus principes Romanos satis assequor; sed quae in nostro loco sit *consensio* discere cupio, nisi forte conjurationem contra vitam Caesaris factam jam agnoscit Cicero, qui tamen modo vix unum ei insidiari crediderat: „Sed quisnam est iste tam demens“? Dicam quod res est. Qui noluerit calumniari bonum oratorem nostrum *consensionem* hanc intelliget fieri inter *scelus insidiasque* ab una parte et *humanos casus eventusque* ab altera, ut haec conjuncta invadant vitam optimi Caesaris; hanc vero latinitatem nemo non jure mirabitur. Quare si tam districta loci hujus reprehensio, ut censet Weiskius (p. 177.), *viro erudito* plane *indigna* esse ab unoquoque intelligitur, quo modo eruditi judicii laudem ipse tuear, nequaquam reperio.

Mox cum „*uni* Caesari propaganda suboles“ esse dicitur a nostro Cicerone, nihil profecto agitur docendo graviter, quomodo intelligi voluerit scriptor. Neque enim hoc est jocorum peritiam praestare (quam fuisse summam in consulari nostro, nimis quoque faceto, constat), ex-

cusare et amoliri sententiam verborum suorum nequiorem sed, diu ante cavere quidquid est ejusmodi neque ullam ingeniosae malignitati occasionem relinquere, qualem cum nemo Cicerone urbanius fuisset apprehensurus, ipse debebat vel longissime prospicere et vitare. Quod si calumniam esse interpretandi ajunt Wormius Weiskiusque, si quis cum Wolfio Caesarem animo concipiat, plus quam Herculis apud Thestiadas partes hic agentem, nae illi nimis favent suo clienti, cui ab eo, quem simulavit, hoc tam impune profecto non cessisset. Audire enim et nunc videor quot et quantis eum jocis ille fuisset refrigeraturus. Et Weiskium maxime miror nimis hic indulgentem repente factum, cum supra etiam acerbior fuerit et iniquior in scripturam a Graevio ex bonis libris assumtam (c. 2. §. 7) „Fortuna — tuam *se* esse totam et pro„priam fatetur". „Importunum *se*" ait „*ideam* „*sociam* nescio cujus amoris Venerei affert a „loci gravitate alienam". Idem contra merito difficilis in nostro loco gravatur verba „quod ne„cesse fuit" addita ad „omnia belli *ipsius* impe„tu perculsa atque prostrata". Videtur ei appendicula ista „esse nimis sedulo et intempestive „cuncta excusantis, et imprudenter nudantis ea, „quae occultanda sunt, quantum fieri potest" cet. Ergo manum interpretantis librarii suspicatur „qui vim τοῦ *ipsius* demonstrare volue-

„rit". Ego scriptoris mei ingenium agnoscere mihi videor. Sed fatuam imprimis exagitaverat Aristarchus orationem nostri dicto Caesaris illi, quo se sibi satis vixisse testabatur, subjicientis: „*Credo*; sed tum id *audirem*, si tibi soli vive„res, aut si tibi etiam soli natus esses". Redire enim eo hunc tam lepidum sermonem, quasi dicas: *Credo, sed non credo*. Hoc longe aliter esse monent Wormius Weiskiusque; nempe *credo* habere simplicem veritatis agnitionem, *audio* addere approbationem. Vereor ne rursus etymis hic geratur res, ubi usum loquendi praestare debebamus. Quanquam enim bona auctoritate confirmatur, *audiendi* verbum in talibus acquiescentis et laudantis habere significationem; diversam tamen esse *credendi* rationem nullis plane neque argumentis neque exemplis vincunt VV. DD. Et, id quod caput est, ubi haec *credendi* et *audiendi* verba ita cum distinctionis affectatione jungerentur, nusquam vidi in ullo scriptore, nedum ut Ciceroni hoc frequentetur. Omnis haec ratio loquendi proverbialis est, in cujusmodi oratione usus solus regnat, etymi nulla plane est potestas. Nec igitur quidquam *credo* subsequens ita alterius, quam attulimus, orationem, differt ab *audio*; et hoc imprimis est mali scriptoris et dicendi imperiti ad ejusmodi discrimina devenire, quae precario sumenda sunt et utcunque possunt agnosci, si quis faveat et obviam veniat ei, qui haec

primus dicit. Sed in talibus ut auditor auferatur ejusque animus commoveatur, aliquid diversitatis est designandum, quod, etsi vulgo non ita discretum, tamen manifestam habeat oppositionem, nec unquam minutulis momentis res gerenda est, in quibus semper apparet conatus sine viribus. Cujusmodi in ipsa subtilitate inertia laborant quam maxime, quae hic objiciuntur nobis: „si tibi solus viveres, *aut* si tibi „*etiam* soli natus esses“. (Ergo tantum haec distant? Novi equidem quo modo possint discerni in schola dialectica.) „Vide quaeso, ne tua „divina virtus *admirationis* plus sit haibtura „quam *gloriae*“. Sed novissima haec satis notavit accusator, nec patroni mihi videntur vindicasse. Ciceronis quidem ipsius morem si requiras, raro utentem invenias *credendi* vocabulo, saepissime *audiendi*. cf. pro Rosc. Am. 18 extr. „istum exheredare in animo habebat. *Au-* „*dio:* nunc dicis aliquid quod ad rem pertineat“. c. 21. init. „Ne exheredaretur, veritus est. *au-* „*dio.*“ Verr. 2, 59. „Nam si per eos statuae „fiebant — *audio.* sin Timarchidi“ cet. c. 60. „tu primus contra vendideras: *audio.* ne, in cel- „lam quod imperatur, aestiment.“ Verr. 3, 34. „Negabant illi sibi quidquam esse mandatum. „*Non audio:* numerate HS. XV.“ „Verr. 5, 27. „Amandat hominem quo? Lilybaeum for- „tasse. *Video:* tamen homines maritimos non „plane reformidat. Minime, judices. Panormum

„igitur? *Audio.*" ib. c. 30. „si eum diceres es-„se mortuum, quis te *audiret*? nunc cum virum „istum nescio quem produces, tamenne id *ore-„di* voles?" (Hotomannus saltem, cujus in postremo est conjectura, quam Beckius vetere scriptura recte videtur mutasse, cum Wolfio censuit *audiendi* et *credendi* eandem esse potestatem.) Contr. Rull. 2, 25. „Albanus ager est, Setinus „— Casinas. *audio*". 3, 3. „QVAE DATA „DONATA CONCESSA VENDITA. Patior. „*audio*". ad Att. 5, 21 p. Ern. 682 „multa de „syngrapha, de Scaptii injuriis. negavi me *au-„dire*". *Credendi* haec duo exempla succurrunt: Verr. 3, 4. „Verrem amatis. Ita *credo.*" Brut. c. 73 §. 6 (Wezel) „At plus interfuit „reipublicae, castellum capi Ligurum, quam bene „defendi causam M, Curii. *Credo*. Sed cet".

Locum de vitae diuturnitate nunquam satis magna e Ciceronis de senectute libello adumbratum criminatur Wolfius, nec quidquam reponit Weiskius, nisi hoc suo more facere censorem. Minus hic quam supra (p. 103. §. 9.) videtur acquiescere illa mutuationis factae conjectura. Sed hoc crimen accuratius erat diluendum. Sunt enim loca aliunde expressa inter certissima indicia, quibus deprehenduntur falsarii. Et hic quidem maxime tenuis illa declamatorii ingenii vena apparet, ubi quod nullo modo congrueret, inopia inveniendi obtorto collo huc tractum sit. Cum aliquis satis diu se vixisse ait,

„tui similem esse. Quod cum ita sit, horta- „tio non est necessaria; *gratulatione* magis „utendum est" ubi nemo de gratiarum actione cogitabit. Ita nusquam, in Ciceronianis hisce, *gratias agere* significat *gratulari.* Accedunt loca in quibus haec manifesto secernuntur: (Fam. 2, 9) „Et cum *gratulor,* tum vero qui- „bus verbis tibi *gratias agam* non reperio". 16, 16 „tibi et *ago gratias* et *gratulor*" praeter alia ubi etiam soli posito huic verbo nulla alia potestas tribui potest: velut in Verr. act. 1. c. 7. „ut Hortensius consul designatus do- „mum reducebatur — C. Curio — videt — Ver- „rem: appellat hominem, et ei voce maxima „*gratulatur* victoriam — Renuncio, inquit, ti- „bi, te hodiernis comitiis esse absolutum". His diversa sunt cum ad deos dirigitur ista *gratulatio;* tum enim, quod diu est cum docuit magnus I. Fr. Gronovius, inest *gratiarum actio.* Fam. 15, 5. Cato Ciceroni „Si tu" — inquit „— diis immortalibus *gratulari* nos, quam „tibi referre acceptum, mavis" et Bruto Cice- „ro 11, 18. „tam recenti *gratulatione* quam „tuo nomine ad omnia deorum templa fecimus." Cohaerent autem aptissime diversae hae verbi potestates, cum enim *diis gratias ago alicujus hominis causa,* tum maxime meum ei suae felicitatis sensum testor. Inde *gratulatio* decreta a senatu idem quod *supplicatio.* Has tam te-

tenues differentiae umbras oblitterarunt recentiores, qui manifesto ad homines quoque traduxerunt *gratias agendi* vim in gratulando, velut Quintilianus in l. c. ad quem cf. nos. (Bene hoc jam animadvertit Gifanius apud Gronovium.) Accedit alter ab his invectus usus, ut *gratulari* solum esset *sibi gratulari*, se felicem praedicare, et hunc quidem agnosco apud Sueton. Tib. c. 60. Apud nostrum autem Ciceronem nisi *gratulabere* sit *gratias age*, in meras nugas abit sententiola, dum *virtutem felicitatemque* Caesaris, personas factas, animo concipere jubemur, quibus ipse laetitiam suam testetur Caesar. Ergo nec locis Ciceronianis, a quorum sententia recedit, nec Quintilianeo, qui non est vetustioris latinitatis, se tueri potest orator. Qua quidem disputatione id protinus efficitur, ut *gratulationem*, quam Marcellus dicit (Fam. 4, 11.), Ciceronis nequaquam accipere liceat hanc ipsam, quam tractamus, orationem. Nam et isto argumento utitur Wormius ad antiquitatem opusculo asserendam (p. 26.); ut „Marcellus, cum haec scriberet, exemplum „aliquod orationis Tullianae ob oculos habuerit“. *Gratulatio* ea facta est in litteris Ciceronis ad Marcellum, unde et praesentia illa tempora nata sunt: „*est* mihi probatissima — ab optimo „*fit* animo“.

Clausula hujus partis plane philosophicae est.

non profecto is est convincendus ea sententia, quae optantem, ut longa sibi vita contingat, eamque avide prospicientem admonet, illud ipsum, quod dum futurum est longissimum videtur, mox ubi effluxerit contractissimum fore. Hoc est Stoïcum adoriri argumentis in Epicureum paratis, vel potius dissuadere cibum nauseanti. Quin autem mira sit locorum similitudo, nemo, opinor, qui utrumque eorum simul inspiciat, dubitabit: Cato c. 19. „Quanquam, o dii boni! quid „est in hominis vita diu? — mihi ne diuturnum „quidem quidquam videtur, in quo est aliquid „extremum; cum enim id advenerit, tunc illud, „quod praeteriit, effluxit". Pro Marc. „Quid est „enim omnino hoc ipsum diu, in quo est aliquid „extremum? quod cum venit, omnis voluptas „praeterita pro nihilo est, quia postea nulla fu„tura est". Neque magis quenquam haerere posse censeo, utrum utri praeferat. Scilicet longa aetas docuit senem consularem, ut in disputatione philosophica emendatius poneret, quod in sententia senatoria dicenda, scribenda etiam, negligenter fudisset, velut fecerat in loco illo assumto in libellum de amicitia, vide supra p. 21. Vocem illam generosam, satis se vixisse dicentium, declamatores tractant apud Senecam patrem p. 37. Geminus Varius in suasoria *Ciceronis an Antonium deprecetur* „satis illum" (Ciceronem) „sibi vixisse, reipublicae parum". Sic pro Marc.

8. §. 25. „satis te — naturae vixisse vel glo„riae — patriae certe parum“. „satis te tibi vi„xisse“. Hac occasione data Senecae duo loca tentabo. Et quidem p. 37: „Nam *quin* Cice„ro nec tam timidus fuerit ut rogaret Antonium, „nec tam stultus, ut exorari posse speraret, ne„mo (historicorum) dubitat, excepto Asinio „Pollione, qui infestissimus famae Ciceroni per„mansit, et is etiam occasionem scholasticis de„dit“, legendum esse pro „*Namque* — ut“ facile unicuique persuadebo. Difficilius fortasse, quod nec ipse satis exploratum censeo, veri simile tamen: p. 51 Cicero filius „Hybreae ma„le apud se causam agenti *ἀτίμων πατέρων* „et cum in quadam postulatione“ (An *expostulatione?*) „— de *paritate stultorum* locum ad „litteram omnibus agnoscentibus diceret: Age, „inquit, non putas me scripta didicisse patris „mei: *Quousque tandem abutere, Catilina, pa„tientia nostra?*“ In Graecis istis vocabulis haeret Schottus et ex Codicis sui obscuris ductibus potuisse vel *ἀγνωμόνων πατέρων* elici testatur. Ego quod vulgo legimus absurdum esse non existimo. Cum Solonis lege *ἄτιμοι* essent qui parentes non alerent, vicissim sanxit ille (Plut. Sol. p. 90) *υἱῷ τρέφειν τὸν πατέρα μὴ διδαξάμενον τέχνην ἐπάναγκες μὴ εἶναι.* Quidni igitur in scholis agitatae fuerint controversiae hoc quoque nomine: *πατέρων ἀτίμων,*

ut, qui non aleret patrem, filius *ἄτιμον* ipsum argueret, qui se nullam artem docendum curasset. Inde mox eorum quae densissimis tenebris obducta sunt „*de paritate stultorum*“ aliquam medelam et interpretationem eruo. Fortasse igitur in ista declamatione Hybreas expatiatus est in latissimum de artium diversitate disputandi campum, et locum nobilissimum Ciceronis pro Murena de comparatione ducis et patroni in Graecum transtulit ad verbum. Hoc Ciceronis filii patientiam exhausit, qui alio eoque aptissimo paternarum orationum loco silentium imposuit tantae declamatoris impudentiae. Quae ratio interpretandi ut contingat, verba notata sic mutanda erunt: „de paritate *studiorum*“.

In proximis Marcellianae cum unice assentiar Wolfio, ab libelli patronis nequaquam contraria edoctus, nec bis ea omnia dici attineat, tamen testandum videtur, me quoque quam maxime offendi hoc assentatore, qui subito a tyranno suo requirit ea, quae tandem *laudare* possit (c. 9. §. 28), ubi frustra Wormius Ciceronem agnoscit dictatori Caesari monstrantem, qua via cum civibus per vim oppressis possit in gratiam redire (neque enim hoc erat ejusdem, qui supra c. 2. §. 6. *amentem* dici se non recusabat, ni res a Caesare gestas tam magnas esse fateretur, ut ea vix cujusquam *mens* aut cogitatio capere posset); offendi me *incendio civilis belli restin-*

guendo salute patriae, quod si *restinguendum* est, adhuc ardere putabitur. (aliis quidem et minus blandis remediis verus Cicero incendia restinguit, velut, quod Wormius ad partes vocat Verr. 5 [non 4], 6 „exortam videtur flam„mam paucorum *dolore ac morte restinxisse*", Muren. 25. extr. si quod esset in suas fortunas incendium excitatum „id *se non aqua sed ruina restincturum*"); offendi me clausula illa inscite applicita „ut illud fati fuisse videatur, hoc con„silii" cui fulcrum quaerebat Wolfius, non quod negaret saepissime hoc modo, nec praemisso *ita*, sententiam desinere in conjunctionem *ut* cum subjunctivo verbi, velut pro Rosc. Am. c. 18. „hoc vero est quod ferri non potest, si et „in calamitatem venit propter praediorum bo„nitatem et multitudinem, et, quod ea studio„se coluit, id erit ei maxime fraudi: *ut parum* „*miseriae sit, quod aliis coluit non sibi, nisi* „*etiam quod omnino coluit, crimini fuerit*". Divin. in Caecil. c. 8. „Ego in hoc judicio „mihi Siculorum causam receptam, populi Ro„mani susceptam esse arbitror: *ut mihi non* „*unus homo improbus opprimendus sit — sed* „*omnino improbitas — extinguenda atque de*„*lenda sit*". (Habet exemplum hoc Weiskius) c. 22. „A nobis multos obsides habet populus „Romanus — habet honorem — habet spem — „habet existimationem — *ut, si in hac causa*

„*nostrum officium ac diligentiam probaverimus, haec, quae dixi, retinere per populum Romanum incolumia ac salva possimus: si tantulum offensum titubatumque sit, ut ea, quae singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus*". Verr. Act. pr. c. 5. „Hominem esse arbitror neminem, qui nomen istius audierit, quin facta quoque ejus nefaria commemorare possit: *ut mihi magis timendum sit, ne multa crimina praetermittere, quam ne qua in istum fingere existimer*". Verr. 1, 43 „cur hoc, cum in eodem genere sit, non caves? quia non generis, sed hominis causam verbis amplecteris: *ut facile appareat, te pretio esse corruptum.* 2, 21 „Ex hac iniquitate — illa scelera — facta sunt, primum ut urbs tota spoliaretur — ut omnia signa iste — auferret: deinde ut in curia — inauratam isti et alteram filio statuam posuerint: *ut, dum istius hominis memoria maneret, senatus Syracusanus sine lacrimis et gemitu in curia esse non posset*". (vides hoc loco tale *ut* etiam post aliquot alia sed alius generis subjectum) c. 32 „Etenim si illud est flagitiosum — ob rem judicandam pecuniam accipere — quanto illud flagitiosius, improbius, indignius, eum, a quo pecuniam ob absolvendum acceperis, condemnare: *ut ne praedonum quidem praetor in fide retinenda con-*

„*suetudinem conservaret.* 3, 98 „annona — „pretium, nisi in calamitate fructuum, non ha„bet. si autem ubertas in percipiendis fructibus „fuit, consequitur vilitas in vendendis: *ut aut „male vendendum intelligas, si processit; aut „male perceptos fructus, si recte licet vende„re*“ (habet Wsk.). 4, 48 „Enna — tota — „ab omni aditu circumcisa atque diremta est. „quam circa lacus lucique sunt plurimi et lae„tissimi flores omni tempore anni: *locus ut „ipse raptum illum virginis, quem jam a pue„ris accepimus, declarare videatur*“ c. 50 „Ete„nim urbs illa non urbs videtur, sed fanum Ce„reris esse; habitare apud sese Cererem Ennen„ses arbitrantur: *ut mihi non cives illius civita„tis, sed omnes sacerdotes, omnes accolae at„que antistites Cereris esse videantur*“. 5, 12 „Huc omnes mulieres, quibuscum iste consue„verat, conveniebant — huc homines digni „istius amicitia, digni vita illa conviviisque ve„niebant. Inter ejusmodi viros ac mulieres „adulta aetate filius versabatur: *ut eum, et„iamsi natura a parentis similitudine abripe„ret, consuetudo tamen patri similem esse co„geret*“. Pro Fontej. c. 10 „His quidquam „sanctum ac religiosum videri potest, qui, etiam„si quando aliquo metu adducti deos placandos „esse arbitrantur, humanis hostiis eorum aras „ac templa funestant? *ut ne religionem quidem*

„*colere possint*, *nisi eam prius scelere viola*„*rint*" (habet Wsk.). Contra Rull. 2, 2 „Nam „profecto si recordari volueritis de novis homi„nibus, reperietis — me esse unum ex omnibus „— qui consulatum petierim, cum primum lici„tum sit, consul factus sim cum primum petie„rim: *ut vester honos ad mei temporis diem* „*petitus, non ad alienae petitionis occasionem* „*interceptus, nec diuturnis precibus efflagita*„*tus, sed dignitate impetratus esse videatur*". Pro Flacc. c. 17 „Metuit homo doctus et sa„piens, ne Flaccus nunc scelere se alliget, cum „jam testem illum effugere non possit: *ut qui* „*ante dictum testimonium sibi temperarit, cum* „*tamen aliquid assequi posset, is nunc id agat,* „*ut ad falsum avaritiae testimonium, verum* „*etiam maleficii crimen adjungat*" (habet Wsk.). Pro Rabir. Post. c. 3 „Supplex erat „rex: multa rogabat: omnia pollicebatur: *ut* „*jam metuere Postumus cogeretur, ne, quod* „*crediderat, perderet*" (Wsk.). Philipp. 14, 12 „Vos vero patriae natos judico: quorum „etiam nomen a Marte est: *ut idem deus ur*„*bem hanc gentibus, vos huic urbi genuisse* „*videatur*" (Wsk.). Famm. 3 (non 4), 6 „Non „modo ibi non fuisti, ubi me quam primum „videre posses, sed eo discessisti, quo ego te „ne persequi quidem possem — *ut tuum fa*„*ctum — alieni hominis — meum vero con*-

jun-

„*junctissimi — esse videatur* (Wsk.). Adde ex nostra ipsa oratione melioris saltem usus exempla c. 6. §. 17. „Quos amisimus cives eos Mar„tis vis perculit, non ira victoriae: *ut dubita„re debeat nemo*“ cet. c. 10. §. 31. „Ingra„tus est injustusque civis, qui armorum pericu„lo liberatus, animum tamen retinet armatum: „*ut etiam ille sit melior*“ cet. Apposui tot loca, quo magis appareret diversa ipsius Ciceronis manus ab hujus nostri. Quod etsi non tam ratione judicatur quam sensu, tamen facile agnoscas, et brevitatem illam hujus appendiculae nimiam displicere et alienum esse a more Ciceroniano quod clausula subjicitur obliquae orationi, non rectae. Neque enim potest *ut* illud conjungi cum indicativo *requirent*, sed applicatur verbo *restinxeris*, hypotheticam designanti sententiam, ubi plane necesse erat interponi *ita*. Leviora autem quaedam ex his, quae modo percensuimus, ipsis non sunt praetermittenda, velut quod plaudentibus quidem hujus opusculi amicis Wolfius *tuebitur* scripsit pro *intuebitur*. „Illa, illa in„quam, vita est tua quae vigebit memoria se„culorum omnium, quam posteritas alet, quam „ipsa aeternitas semper *tuebitur*“. Sed vereor ut diuturnum iis illud sit gaudium, si reputaverint *aeternitatem* quae *semper* aliquid tueatur, nimia et plus quam Asiana loquacitate dici, cum *intuens* vel *inspiciens* ea *semper* aliquid paulo

aequius feratur, quanquam per se quidem hic insulsissima sententia. *Obstupescent* ad accusativum eum qui est in hisce *imperia*, *provincias*, *Rhenum* trahi potuisse ab ullo Tulliani tantum moris gnaro auditore, negat Weiskius, qui debebat meminisse *obstrepere* illud (§. 9) mire sibi jungens accusativum, ratione Ciceroni plane incognita. Est haec insolentia *obstrependi* cum accusativo similis illi structurae ab argenteae aetatis scriptoribus, maxime Tacito, adamatae, *illudere insultare* cum accusativo, cum tamen hoc ipsum *obstrepere* Tacitus dativo applicet; sed *astrepere* forsan quarto casui Ann. 2, 12, quanquam nec necesse ita jungere. Quod vero idem admiratur compositionem desinentem in iambum praecedente spondeo: »triumphos audientes »et legentes tuos«, cujusmodi clausula et Manutio impense placuerit in epp. Fam. 5, 12; cum eo quidem non sentit Quintilianus, harum deliciarum peritissimus existimator I. O. 9, 4, 75 item §. 72. Quanquam epistolare genus hosce numeros magis admittit.

De structura *eripiendi* cum praepositione *ab* et ablativo, pro dativo solo, quae est in istis: »Arma *ab aliis* posita, *ab aliis* erepta sunt« haec post VV. DD. disputationes addo: Res corporales non possunt *ab aliquo* eripi, extorqueri, cum vis facta dicitur non animo, verum ipsi corpori. Et in hac quidem ratione opus est vocula magis etiam *physicae* (sic enim nunc

appellare libet), significationis, *de* vel *ex*, quare, post illos dativos (in Catil. 1, 6) *tibi* et (pro Flacc. c. 39) *Lentulo*, additur *de manibus* non *a manibus*. Exempla ex orat. pro Caec. c. 30. mire huc afferuntur, in quibus ipsis subtilis aliqua et arguta quaeritur differentia τῶν *ab* et *ex*, ut prius fiat in eo qui arcetur alicunde quo nondum irrupit, alterum in eo qui ex loco jam occupato dejicitur. Nullum autem video auctorem *ab aliquo* ereptum dicendi id, quod vere et proprie sit de manibus demtum; nec tamen unquam vincet Weiskius quin illa per vim solidam et physicam facta armorum ereptio hic agnosci debeat a lectore, si maxime ita rem vere actam fuisse nemo credat. *Ab aliquo* ereptum risum, ereptam veritatem ne Wolfius quidem, opinor, gravabitur, si quis voluerit significare expressum alicui, invito et repugnanti, ut rideret, ut veritatem diceret. Contra si risus ille, illa veritas ablata dicantur et ademta huic homini, ut iis in posterum careat, nemo eruditior tali orationi conciliabitur. Ceterum quod defensori placet felicis audaciae nomine ratio illius *ἀκυρολογίας ab aliis* — *ab aliis* plane diversa sententia, gratulor ei suum sensum et succurrit quod narratur poëtae Francogallo tragico (Le Mierre) excidisse, cui objiciebatur versificatio durior: „Equidem", inquit „amo versus duriores."

Accusant patroni orationis taciturnitatem Wolfii, discrimen illud vocularum *non solum*

et *non modo*, quod in scholis explicandum sit, lectoribus suis invidentis; se quidem, quale illud intelligi possit, nescire. Verba Marcellianae sunt haec c. 10. §. 32: „restat ut omnes „unum velint qui modo habent aliquid *non* „*solum* sapientiae, sed etiam sanitatis". Wormio praeferendi *non solum* causam designanti, quod praecesserit „qui *modo* habent", accedit Weiskius. Equidem miror viros in Cicerone legendo multum versatos non attendisse, ubi descensus aliquis sit ad minora, ibi constanter poni *non modo*, nunquam *non solum*, velut hic qui ad *sapientiae* gloriam non aspirant, tamen debebant *sanitatem* vindicare. Respondet Graeco μὴ ὅτι illud *non modo*, et succedit ejus loco saepissime *non dicam*. Qua in sententia ipse hic Marcellianae auctor recte ponit *non dicam* §. 4 „*non dicam* exornare sed enarra„re". male autem §. 5 „*non dicam* cursibus „sed victoriis". Debebat igitur noster *modo* illud suum in praecedentibus compendifacere, ne cogeretur aut eodem vocabulo repetendo aures radere, aut *solum* ponendo Ciceronem exuere. Illam vero, quam dixi, differentiam non aliqua interpretandi libidine hic repente fingi, verum constantissimo Ciceronis usu comprobari admonitus unusquisque inter legendum sentiat. Ego exempla, quae objiciuntur plurima, hic effundere reformido. Aliqua tamen

erunt demonstranda: Epp. ad Fam. 15, 6 „si „*non modo* omnes, verum etiam multi Catones „essent in civitate nostra" ad quem locum est nota Ernesti monentis esse pro *si, non dicam omnes, sed si* cet. Pro Sext. 20 §. 45 „jecis„sem me ipse potius in profundum, ut ceteros „conservarem, quam illos mei tam cupidos, *non* „*modo* ad certam mortem, sed in magnum vitae „discrimen adducerem". §. 46. „depugnarem po„tius cum summo, *non dicam* exitio, sed peri„culo *certe* vestro?" Pro Flacc. 3. §. 8. „ho„mo *non modo* vobis, sed ne inter suos qui„dem notus". In Catil. 2, 12 §. 27 „cujus ego „*non modo* factum, sed inceptum ullum cona„tumve contra patriam deprehendero, sentiet" cet. (Huic quidem valde simile est contra Rull. 2, 33. §. 90 „nihil est in ea urbe contra hanc „rempublicam, *non dico* factum, sed omnino „excogitatum".) Pro Cluent. 23. §. 62 „do„ce — quid — *non modo* in criminis sed in „maledicti loco sit objectum". 40. §. 110. „quis „eum unquam *non modo* in patroni, sed in lau„datoris aut advocati loco viderat?" Pro lege Manil. 22. §. 66. „quae civitas est in Asia, quae „*non modo* imperatoris aut legati, sed unius „tribuni militum animos ac spiritus capere pos„sit?" Pro Caec. 12. §. 35. „quaero, si te ho„die domum tuam redeuntem coacti homines „et armati *non modo* limine tectoque aedium

„tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohi„buerint, quid acturus sis". 14. §. 41. „sine „cujusquam *non modo* morte, verum etiam vul„nere", 26. §. 73. „jus civile — si *non modo* „oppressum, sed etiam desertum aut negligentius „asservatum erit, nihil est, quod quisquam sese „habere certum — arbitretur". Verr. 2, 66 §. 161. „Atque ego hoc non vereor ne quid ho„rum *non modo* impulsu, verum omnino adven„tu meo factum esse videatur". Verr. 1, 31. §. 79. „Video — in qua civitate *non modo* le„gatus populi Romani circumsessus *non modo* „igni, ferro, manu, copiis oppugnatus, sed ali„qua ex parte violatus sit: — ei civitati bel„lum indici atque inferri solere", Verr. Act. pr. 3. §. 9. „Quod si *non modo* in causa, ve„rum in aliquo honesto praesidio — spem ali„quam collocasset". Pro Rosc. Am. 38. §. 111. „In privatis rebus si qui rem mandatam *non* „*modo* malitiosius gessisset, sui quaestus aut „commodi causa, verum etiam negligentius; eum „majores summum admisisse dedecus existima„bant", De nat. Deor. 1, 22. „Epicurus — „quid dicit, quod *non modo* philosophia dignum „sit, sed mediocri prudentia?" [quo loco bene utitur κριτὴς Halensis in A. L. Z. anni 1808. p. 36, nimium ille alioqui favens huic scriptori, nec suae sententiae certus, hic tamen verum videns cum ibidem in vicinia demonstret alte-

ram locutionem „(Simonides) *non* poëta *solum* „suavis, verum etiam cetera quoque doctus „sapiensque traditur".] In omnibus hisce si descensum aliquem agnovi ad minora, nolim hoc in eam partem accipi, quasi negem, etiam *non solum* poni, cum prius membrum majus est. Sunt enim loca talem usum satis aperte testantia, ut res acriore tantum quadam distinctione ad liquidum perduci possit. Velut pro Rabir. Perd. 5. §. 15. „quem *non modo* foro „sed etiam coelo hoc ac spiritu censoriae le„ges — carere voluerint". Hic nihilo secius *non solum* scripseris quam *non modo;* quod apparet iis quae mox subjiciuntur §. 16. „car„nifex vero, et obductio capitis et nomen cru„cis absit *non modo* a corpore civium Ro„manorum, sed etiam a cogitatione, oculis, „auribus. harum enim omnium rerum, *non so*„*lum* eventus atque perpessio, sed etiam con„ditio, expectatio, mentio ipsa denique, indi„gna cive Romano atque homine libero est". *Forum* majus et potius est civi Romano quam coelum patriae et spiritus, communia illa cunctis mortalibus; *corpus* majus, quam cogitatio; sed itidem *eventus atque perpessio* superat conditionem, expectationem, mentionem ipsam. Est igitur attendendum, majora illa, ubi *non solum* aut ponitur aut potest poni, contineri minoribus simulque cum iisdem tribui unicui-

que, de qua agitur, rei vel personae. Contra si aut utrumque aut prior pars tollitur et negatur, tum solum *non modo* admittit ratio et usus Ciceronis. Carere Gracchum jubent leges censoriae simul etiam *foro*, dum coelo ac spiritu arcent; abest *carnifex et crux* a corpore quoque, cum abest a cogitatione; *eventus et perpessio* crucis indigna sunt et ipsa homine libero, etsi magis quam ejusdem mentio. Itaque decrescit quidem magnitudo rerum, sed unius tamen utraque membra sunt conditionis. Si vero negatio est in majore, affirmatio in minore, differt ratio structurae. Ad *mortem certam* (pro Sext. 20 §. 45.) nunquam adducturus est Cicero sui cupidos cives, sed fortasse in magnum vitae discrimen. *exitium* (ib. §. 46) prorsus amovetur, remanet summum periculum. *Factum* cujusquam (in Catil. 2, 12 §. 27.) non expectabit Cicero, sed inceptum et conatum deprehendet. *Limine et tecto* (pro Caec. 12 §. 35) redeuntem Pisonem nemo prohibebit, sed fortasse primo aditu vestibuloque. *Igni, ferro, manu, copiis* (Verr. 1, 31. §. 79) ut legatus populi Romani oppugnatus sit, ne cogitatur quidem, sed ubi aliqua ex parte violatus fuerit, ei civitati bellum indicitur. *Malitiosius* (pro Rosc. Am. 38 §. 111.) gerentem mandata ne comminiscebatur quidem antiquitas, sed etiam negligentes in alieno negotio summo dedecore notabat.

Sapientiae (pro Marc. 10 §. 32) ut quidquam habeant ii omnes, qui unum velle debent, non exigitur, sed sanitatem mentis in iis fore expectamus. Frequentius tamen est ut utrumque membrum in negationem incidat, et haec est ratio omnium reliquorum quae attuli. Ita fit, ut nunquam apud Ciceronem legatur: „*non* hoc „*solum* sed *ne* illud *quidem*", verum semper, et quidem frequentissime, „*non* hoc *modo* sed „ne illud quidem". Quintilianus tamen I. O. 9, 4, 49 „Neque *solum* alium pro alio pedem „metrorum ratio non recipit, sed *ne* dactylum „*quidem* — alterum pro altero". Nemo jam, spero, mirabitur, quod statuimus *non modo* quidem saepissime succedere in locum τοῦ *non solum*, sed nunquam vicissim. Illius rationis exemplum supra posuimus, et multa passim occurrent quaerentibus, velut quod in Catil. 1, 10 §. 26 variandi plane causa „labores tui: ja„cere humi *non modo* ad obsidendum stuprum, „verum etiam ad facinus obeundum: vigilare „*non solum* insidiantem somno maritorum, ve„rum etiam bonis occisorum". Sed modo §. 25 nemo *solum* reposuerit „nunquam tu *non* „*modo* otium sed ne bellum quidem nisi ne„farium concupisti". ibidem 12 §. 29 pro eo quod plerumque legitur „*non modo* se non con„taminarunt, sed etiam honestarunt" codex quidam apud Beckium praefert *non solum;* impu-

ne ille, quia utrumque fert legitimus usus Tullii.

Supersunt in extremis quoque hisce sat multa, quae repetitam reprehensionis testationem provocare videantur, inter quae illud quantivis est pretii, nec ullis remediis sanabile, quod noster hic Cicero „*sic* agit gratias, *ut* ad Caesa„ris in se unum innumerabilia merita, maximus „hoc Caesaris facto cumulus accesserit"; sed nimis jam diu aridas declamatoris salebras peragravimus, ut tandem respirare ab hoc singula lustrandi ingratissimo labore et latius circumspicere permittendum nobis sit. Praeter ea enim, quae in se ipse ministrat tela hic scriptor, quibusque ita erat confectus, ut mihi quidem nihil agendum remanserit nisi, quod ait Wolfius, ut mortuum confoderem; externa quaedam argumenta omnem talis orationis a Cicerone scriptae suspicionem tollebant et dissuadebant. Plutarchi nota est narratio de Caesare ad audiendum pro Ligario Ciceronem invitato, qui *τί κωλύει* dixerit *διὰ χρόνου Κικέρωνος ἀκοῦσαι λέγοντος*. Non ergo audierat paucis ante mensibus pro Marcello. Haec Graeca *διὰ χρόνου* vertentem Wolfium *tanto intervallo* reprehendit Weiskius, nihil inesse testans, nisi *post aliquod tempus*, ejusque rei probandae causa appellat locum Xenophontis de republ. Athen. 3, 5, simul aliquid monens de lo-

cutione δι' ἡμερῶν, ubi τινῶν sit subaudiendum, non πολλῶν. Mirandum est profecto in toto hoc loco exemplis rem geri, quorum tanta praesto est multitudo, ut facilius obruas et obtundas auditorem, quam quod potissimum eorum seligendum sit statuas. Uno autem exemplo comprobatissimum et constantissimum puerisque ipsis vulgo notissimum usum horum verborum convellere conari, locoque Xenophontis designando, ne ponendo quidem, defungi velle, cum tam inaudita narras, id quam recte et erudite agatur equidem non dixerim. Inaudita narrari ajo cum negatur longi temporis significatio inesse Graecis istis: διὰ χρόνου. Qui enim illud quoque *aliquod tempus* quibusdam locis declarari doceat, facile me sibi assentientem habebit. Neque id locus ille a Weiskio citatus Xenophonteus maxime persuadeat, in quo et ipso vulgaris ratio satis custoditur; opponitur enim quod fiat διὰ χρόνου ei quod agatur ὅσα ἔτη; quanquam potest agnosci aliqua post certa intervalla recurrens administratio. Magis eo pertinet ejusdem scriptoris alter de Venat. 5, 3 ubi dicuntur οἱ ὄμβροι οἱ γιγνόμενοι *) διὰ χρόνου auferre vestigia leporum. Sed hoc si volebat Weiskius in hisce ipsis verbis, plurimis Plutarchi locis docendi eramus, hoc potissimum,

*) Admonet ipsum participii tempus praesens, hic quidem solitam illam potestatem locum non habere.

rariore profecto nec qui vulgo agnosci debeat, usu ab ipso notissimas voculas frequentari. (Alterum illud ellipseos exemplum δι' ἡμερῶν est ex Graecitate Novi Testamenti.) Verum nec operae pretium erat, hunc testem corrumpere, cum mox ferri posse fateatur Weiskius si quis vertat apud Plutarchum „*sat magno intervallo* „vel etiam *longo post tempore*" modo ne *tanto* scribat; hoc enim nimis magni spatii suspicionem praebere. „Habemus igitur — quod „est accusatori maxime optandum, confitentem „reum", et, si qua auctoritas in Plutarchi testimonio, ea quidem salva est. Si quis rationem requirat utriusque significationis, sive *aliquod* sive *longum tempus* declaratur vocabulis διὰ χρόνου, is facile ita rem accipere poterit. Διὰ in hac formula (docente etiam Heindorfio ad Hippiam majorem initio, ubi addita particula ὡς „ὡς διὰ χρόνου" magis etiam vincit longitudinem significari) potestatem consciscit praepositionis *post;* quae sic ex propria significatione eruitur, ut distantiae imago obversetur animo, veluti διαλαμβάνειν dicitur et διάστημα. Jam cum διὰ τριῶν ἐτῶν sit *tertio quoque anno*, διὰ χρόνου aut διὰ πολλοῦ significat χρόνου, aut διὰ τινός. Usus autem obtinuit ut prius esset frequentissimum; alterum tum demum intelligeretur, cum ex reliquae orationis serie eo deducimur, veluti in locis Xenophonteïs. Neque quidquam

insoliti habet quod χρόνος per se, longum vel multum tempus indicat; cum simili ratione γένος sit pro nobilitate, et pleraque, quae μέσα appellantur, vocabula in meliorem vel pleniorem partem valeant. Ita fit ut nullo adjecto alio διὰ χρόνου significet *longo post tempore.*

Novi minus etiam, quam in testis alicujus parum locupletis oratione, esse ponderis in silentio vel gravissimi auctoris. Nec multum igitur Quintilianum meum Marcellianae ne semel quidem memorem urgebo. Debebat tamen extra dubitationem poni (id quod nullo negotio fit), Quintiliani quidem auctoritatem non esse pertimescendam iis, qui Tullianis scriptis eximunt hanc orationem. Wolfium male ceperunt generatim loquentem, ubi de eo quod Asconiis, Quintilianis oporteat nos credere disputat, quasi et hunc inter testes pro Marcelliana recensentem. Et Weiskius quidem suspicatus erat, argumenta ex hoc etiam silentio petitum iri. Contra alius hujus litis judex, in Nova Bibliotheca Germanica Vol. 77 p. 466. productus, Quintilianum *imprimis* antiquitatem et Ciceronis nomen vindicare libello narravit. Solent, quae in nostram sententiam disputantur, docta plerumque et elegantia nobis videri; quare nec miror ejusmodi praeconia Weiskii contingere critico, qui mihi quidem suam diligentiam non magnopere probavit, satis leviter

ille ex perperam intellectis adversarii verbis sibi effingens aliquem suae opinionis auctorem, quem debebat aut ipse nosse et designare, aut accuratius exquirere; praeterquam quod in tota hac controversia aliunde pendere et argumenta numerare magis quam appendere solet. Lubet autem, sine ulla hercle calumniandi libidine, admonere lectores, non esse nullius momenti, quod is, qui Ligarianae quavis fere pagina locos commemorat, qui orationem pro Dejotaro novit et appellat, ne semel quidem Marcellianam sibi cognitam testatur. Saltem Pediani ista in nostram orationem collata laus, quae quin Fabio innotuerit vix dubito, non permovit eum ut ejusdem mentionem faceret in loco de mollienda hyperbole. Et fuisse jam tum diversas de veritate nominum, quibus inscriberentur orationes, sententias, neminem harum rerum peritum latere potest, quod et Wolfius tangit, et Weiskius, ne Marcellianae suae noceat, cavet (p. 50). Adjiciam, praeter illud exemplum dubitantium, Cornelii Galli an Labieni esset aliqua in Pollionem oratio (Qu. I. O. 1, 5, 8), Asconii Pediani locum in orationem Cic. in toga candida (p. 153): »Huic orationi Ciceronis et Catilina et Antonius contumeliose responderunt — Feruntur quoque »orationes nomine illorum editae non ab ipsis »scriptae, sed ab Ciceronis obtrectatoribus, quas

nescio an satius sit ignorare. Quis scit an diversum de his orationibus judicium fuerit Quintiliani? vid. I. O. 9, 3, 94.

In ea, quae omnis de hoc negotio Marcelliano notitiae fons est, epistola (ad Fam. 4, 4), se *pluribus verbis* Caesari gratias egisse narrat Cicero. Illis modum justae orationis expletum negat Wolfius, Plutarchi maxime testimonio nixus. Mihi quidem in frequentissimo hujus formulae, *pluribus verbis, multis verbis*, usu vix ullus demonstrari posse locus videtur, ubi sermo tantus, quantus efficit orationem, indicetur. Illud fortasse levius fuerit ad convincendum adversarium, quod litteras, quas legimus Famil. 4, 7, Cicero ipse (Famil. 4, 9) ait *pluribus verbis* esse scriptas. Qui igitur eas inspexerit, viderit non esse satis verbosas, ut ulla ejusdem brevitatis oratio nominari possit. Sed expende mihi haec e Cicerone inter legendum collecta: Verr. 1, 51 §. 135. 2, 41 §. 100. 4, 28 §. 64. Pro Clu. 41 §. 115. 58 §. 160. 59 §. eadd. 60 §. 166 (In hisce Cluentianis si maxime verbositas quaedam declaratur, est tamen nonnisi tanquam partis in toto aliquo) Pro Rabir. perd. 2 §. 7. 3 §. ead. (in postremo quidem loco *longa oratio* appellatur quod modo erant *plura verba*, sed et ipsa in altera inclusa; at hic non fuerit idem si Cicero dixisset se *longa oratione* gratias egisse Caesari atque id quod ait *plu-*

ribus verbis) Famil. 3, 2. 8 init. 10 extr. 7, 1 extr. 11, 4 init. ad Att. 7, 17 (»haec *verbis* „*plurimis*« de litteris verbosis) 8, 3 p. Ald. 120 extr. 11, 19 init. 14, 14 init. 15, 4 p. Ald. 240 init. 15, 14 init. (»*multis verbis* gratias egi«) 16, 5 p. Ald. 254 A. Apparet plerumque de litteris vel de sermone familiari usurpari formulam. Quidquid igitur Marcellianae accedet fidei id omne erit a scriptione, cum ea, quam Cicero pronunciavit in senatu, sententia ne minimam quidem hujus, quam legimus, habuisse partem putanda sit. At vidimus, quae reprehensioni obnoxia erant in hac oratione, plerumque extemporalis impetus nec meditati sermonis excusatione defendi. Negat sane Wormius, si quid modo blanditiarum, demerendi Caesaris causa, in senatu expromsisset Cicero, fuisse quare se sibi silentii opportunitatem in posterum abstulisse diceret; igitur vel hoc epistolae illius (4, 4) dicto omnem nimiam sententiae in Curia latae brevitatem excludi. Sed hoc nequaquam persuadet. Is enim qui adhuc obfirmato silentio animum alieniorem testatus erat, brevi quoque benevolentiae et admirationis significatione, si praesertim obvia Caesaris voluntas magnam a victore et dictatore gratiam initam demonstrasset, debuit invitus quasi restitui in illam potentis hominis familiaritatem, quae jam pristinam illam taciturnitatem eriperet. Nec tam in-

con-

concussi et rigidi consularis nostri sensus esse solebant, ut non serius ocius relabendum ei esset in aliquem Caesarianae consuetudinis et amicitiae usum per aliam occasionem, si maxime hanc effugisset; quare in hac taciturnitatis amissae conquestione delicíantem magis nec sibi ipsum satis cognitum Ciceronem agnosco, quam certa et explorata de sua mente professum. Si igitur a scribente magis quam a dicente oratore omnis haec Marcelliana profecta est, recurrit ea Wolfii dubitatio, quo tandem consilio cuique mortalium gratificaturus haec stilo exegerit. Novi equidem Caesarem designari, quem hisce ipsius laudibus perscribendis demereri voluerit; nec repugnabo, modo ne is, pro quo causa erat dicta, ipsa hac tam obvia erga Caesarem voluntate offendatur. Cum enim eorum, pro quibus ageretur, unice vel honos vel utilitates respici solerent edendis orationibus, Marcelli quidem animus satis nobis innotuit iis ipsis, quas habet quartus familiarium liber, epistolis, quo minus aliter quam invitissimus haec de se dicta legere potuisse videretur. Et ne ausurum quidem arbitror Ciceronem, tam demissam pro rigido Pompejano veterisque rei publicae status defensore, Caesari etiam iniquiore, ipsi ostendere; si bene intellexi, quam caute timideque aliter sentientem nec potentiae more Ciceroniano cedentem

adoriatur in istis epistolis consularis noster. conf. mihi Famil. 4, 7 initio. Repentina mox Marcelli mors, quae omnem Caesaris clementiam necessariorumque sedulitatem hujus in Marcellum molliendi irritam reddidit, si quod sentio dicere audeam, voluntariae prope speciem habet. Quidquid dicunt et Servius Sulpicius et Cicero (ad Att. 13, 10), post eos autem Valerius Maximus (9, 11, cujus nulla profecto est auctoritas, facti causas, quas suspicari se posse negat Cicero, quantumvis prudenter eruentis), potuit ille, quem sicarium credunt, familiaris Marcelli Magius, interficiendo eum nonnisi jussa patroni peragere, quanquam vulnera, quibus hominem confecit „unum in stomacho alterum in capite secundum aurem" caedis patratae suspicionem sane injiciunt. Caesarem quidem facinoris auctorem ego non magis quam ipse Cicero (ad Att.) insimulem; neque tamen ulla comparente odii causa et mox sua manu cadente Magio ipso, nihil magis pro reliqua Marcelli sive constantia sive pertinacia actum videri potest, quam ut, cum suorum precibus victus tandem esset urbem in eaque tyrannum denuo visurus, maluerit nihil jam videre, quam illo aspectu visum foedari, ultimumque hoc officium a Chilone Magio exegerit, qui mox et ipse vitam aspernatus sit. Si maxime fallor hac conjectura, nemo tamen

dixerit, ante mortem Marcelli, tam aegre beneficio Caesaris ab amicis impetrato fruentis et vix ac ne vix quidem anno post redeuntis, editam fuisse hanc pro eo orationem, quo ipso editionis tempore agnito perit jam illa quoque demerendi Caesaris ratio a libelli patronis excogitata. Fuerunt enim tum vulgatae orationes pro Ligario et pro Dejotaro, quibus et satis superque gratificatus erat viro fortissimo et aliter, quam in Marcelliana, ejus a se laudes praedicari posse ostenderat.

Tota hac mea disputatione cum nihil plane actum esse confitear, quod Wolfiana opusculi editione ejusque notarum ope non esset jam pridem effectum et convictum, libuit tamen causam retractare, si possem, aliquot in contrarium allata argumenta diluendo, superare magnam illam tot litteratorum rejiciendae hujus orationis verecundiam. Dolui enim, ex quo haec controversia agitari coepta est, non fere nisi juniores nostrarum litterarum cultores, hic illic sententiam suam professos, germano Ciceroni tantum praestitisse, ut ejus res et opera ab hujus declamatoris nugis palam et constanter sejungerent, neque quidquam summo oratori cum isto tenebrione commune esse paterentur. Dolui eos, qui regnant in antiquitate illustranda, silentium fere probasse, remque in medio reliquisse, quasi (id quod longe ab-

est) inquisitione sua indignam, aut (id quod erat munus suum defugere) se suumque judicium in discrimen existimationis committere nolentes. Si enim unquam, in republica litterata, Solonis illa, quae orta seditione populari neutras partes sequi vetabat, lex rata debet esse et sancta, in hujusmodi maxime lite ab omni ista suos sensus occultantium sive inertia sive perfidia erat abstinendum. Est autem haec criticorum et philologorum maxime provincia, curare ne qua talis quaestio ad incertos fluctuantesque ineruditorum sermones et rumores recidat, nec, post motam de scripti alicujus sinceritate dubitationem, quidquam explorati et confecti inter VV. DD. remaneat. Sunt sane in hoc genere quaestiones, quae ad liquidum perduci et ab omnibus rei peritis eodem modo judicari vix possint; neque is ego sum, qui in Homerica, exempli gratia, controversia unumquemque criticum velut armatus adoriri, quidque de ea sentiat profiteri cogere, velim; in qua quidem longe plures vidi effuse nova captantes et pertimescentes ne ipsi crederentur postremi fuisse in persentiscenda illa Homericorum carminum diversitate, quam subacto judicio solidaque et rerum et verborum peritia litem difficillimam disceptantes. Sunt contra aliae νοθείας causae facile habentes judicium, modo quis antiquitatis et linguae scientiam sensumque ele-

gantem in consilium adhibeat sibique cavere possit ab aliunde captarum diuque probatarum opinionum praestigiis. Hujus esse generis illam a Marclando motam, a Wolfio renovatam et Marcelliana incusanda auctam, controversiam, non dubito, existimationis meae periculo, palam affirmare. Refert igitur quam plurimum ut aliquando inter doctos conveniat de illa quaestione, ut, qui veterem sententiam tuentur, firmis diligenterque prolatis argumentis dubitationem omnem amoliantur et convincant, aut, si impares sint tam defensores quam causa ipsa, communi intelligentium suffragio νοθείας illa damnatio et perferatur et in acta referatur. Neque enim inter homines constantes suique sensus certos, quales esse oportet rei publicae eruditae cives, ferri debet ille sermo mollis et prope anilis conquerentium, quotidie ingravescere negandi dubitandique audaciam, opus diu multumque laudatum vilescere, quod doctissimi quique inter philologos admirati fuerint, id nunc ne latinum quidem censeri; et deinde nomina clarissima eorum, quibus haec tam contemta placuerint, enumerantium. Quidquid veri et sani inest in hisce querelis, id prudenti et meditata causae cognitione apparebit et in clarissima luce collocabitur, sed nomina illa sola et laudes eorum, qui olim probarint, nihil unquam probabunt aut a dubita-

tione vindicabunt. Neque mirandum est aut aegre ferendum quod viri praestantissimi, in aliis doctrinae generibus exercitati, qui, tamen, historiae maxime causa cui testimonia et auctoritates conquirunt, vetustatem eruditam solent attingere, verentur ne latius serpat illa in levissimo quoque et imperitissimo acerrima quaevis arrodendi et infamandi libido; quod increduli oderunt illas ἀθετήσεις, summorum in omni eruditione heroum judicia convellentes, et in sinu mussant, fortasse Gronovios, Gesneros, Ruhnkenios, Ernestos plus tamen vidisse quam novellos nostros Aristarchos. Talem eorum suspicionem ii ipsi Aristarchi, modo nomen suum factis sint meriti, et facillime ferent et vero etiam laudabunt. Ut enim in omni rerum humanarum administratione iis maxime fidendum est, qui antiqua et a majoribus accepta religiose tenent et observant, ita nostrae quoque litterae nihil magis aversantur quam levem et inanem quidquid novi proponitur arripiendi facilitatem. Sed inter artis peritos hujusmodi voces nonnisi in ingressu et quasi in limine causae cognoscendae debent audiri; ubi ad rem ventum fuerit, nihil est nisi argumentis gerendum neque ullum tantum potest esse nomen, quod cum recta ratione compositum victoriam reportet. Et, si exemplis opus est, sat eorum attulit ipse Wolfius. vid.

praef. oratt. quatuor Cic. p. XXXVI. Qui tantopere indignantur improbari aliquid et rejici, quod a magnis latineque scientissimis viris probatum fuerit, eos lubet amandare ad Sebastianum Corradum in ea, quam appellat, quaestura agentem causam Sallustianae in Ciceronem invectivae. Obstabat huic summa Quintiliani auctoritas, a quo quidem factas Sallustiani libri commemorationes omnes a falsario arreptas suoque operi interpositas neque quisquam mihi persuadebit, neque ipse Corradus unquam credidit. Hunc igitur locupletissimum testem nihil reveritus „Egone“ inquit „ut Sallustii et „Ciceronis orationes esse putem, quas mihi de„clamator nescio quis, nec admodum doctus, „scripsisse videatur?“ Reponit, quem secum confabulantem facit, Egnatius: „Tu sagax ita „fuisti, ut quod antea nemo potuit indagare, „id tu nunc post tam multos annos sis odora„tus? — *Cor.* — nec me nunc auctoritas „Quintiliani, quem ceteri, quos tu nominasti „et quos ego possem nominare, postea sunt „secuti, movet: quod apud me parum, ne di„cam nihil, sine ratione valeat auctoritas; et „Quintilianus mihi vel deceptus, vel alicui de„clamatori amico, qui scripsisset orationes illas, „assentatus esse videatur“ et multa in eandem sententiam sequentia, digna quae legantur. Hodie nemo est, qui orationum istarum asser-

torem se profiteatur nec, si fuerit, audiatur quidem. Nulla nunc hora tam miseris quisquiliis juventuti praelegendis perit et quicunque aliquid vident in hisce litteris, ipsi in eam sententiam pertracti, quam sponte fortasse non inventuri erant aut probaturi, silentium imposuerunt iis, qui, proprio veri et pulchri sensu destituti, *nati* sunt *audire priores.* Fallor, aut similis propediem sors manet elegantias nostras Marcellianas, sic enim appellare malo quam Ciceronianas. Sed eam vindicandae rectae rationis justitiam, adimendae pravae possessionis νέμεσιν, morari et impedire non debent tacendo, judicumque munus defugiendo, quorum auctoritate et meritis stat veterum litterarum gloria. Tales hercle viri ne admonendi quidem sunt, ut omnem suae existimationis respectum excludant nihilque pensi habeant, quae olim fortasse ipsi probarint et juvenilibus etiam laudibus extulerint. Ipse quidem ut horum choro me inseram longe absum, sed meas Marcellianae pristinas laudes, etsi cum orbe erudito non communicatas, nequaquam dissimulo. Designabo interim locum, ubi nihil offuciarum suspicatus simpliciter appellavi hujus orationis auctoritatem, ad Quint. I. O. 3, 8, 50. Mox tamen illa Wolfii in praef. quatuor oratt. injecta significatione admonitus (neque enim unquam frequentavi scholas acutissimi viri, aetate mihi fere

paris, doctrina et meritis me longe praetergressi) tres dictas ad Caesarem a Cicerone causas denuo percensui. Quam lectionem cum eo ipso forte tempore Buttmannus quoque instituisset, seorsim tamen a me nec sua mecum cogitata conferens, uterque nostrum incidit in hanc orationem Marcellianam, quae nobis indignissima videretur duabus comitibus suis, maxime ob intolerandam abjecti animi turpitudinem. Hac sententia in animis nostris, etiam communibus de ea sermonibus, firmata rem detuli ad Wolfium nondum prolocutum nomen illud suspectae sibi orationis. Quid mihi acciderit narrare libuit, quo magis appareret simplicitate bonaque fide administratum a me hocce negotium. Quin vel sic falli potuerim, nequaquam dubito; falsum me esse non credo, et quare non crederem ostendisse videor. Unum litteratorem, qui se Wolfio plane assentientem in quatuor saltem orationibus professus sit, cognovi Beckium, graviorem illum hujus accusationis subscriptorem, quam possunt videri, qui vulgo novissima quaeque maxime probant. Deinde conatus vindicandae mihi jam invisae oratiunculae displicuerunt quidem, nec tamen cupide libellos, quibus continerentur, aut vituperandi studio infectus perlegisse me mihi conscius sum. Decrevi aliquid de ea causa agere cum orbe erudito, sed ita ut, quamvis data opportunitate,

nihil cum auctore hujus controversiae, Wolfio, communicarem; cum alienum censerem, eum invitum quasi in hanc arenam deduci, qui posset, quae dicenda essent, satis explicuisse sibi videri. Quidquid igitur hic pronunciatum est, id ipse praestare debeo.

Weiskianus quidem, cum jam aliquod de hac lite judicium protulissem, typis illud nondum expressum, libellus supervenit, mihi tardius innotescens, cui nunc respondisse me spero. Reliqua tamen in eo sunt minuta quaedam, non tam hujus controversiae causa quam ut rectae latine scribendi rationi inter nos consulatur, brevem nostrum tractatum desiderantia. Vetamur (p. 77.), ubi de pacifica negotii cujuscunque gestione agatur, translatione uti a proelio ducta, ut *signum tollere* dicamus; eaque observatione, ab hoc ipso orationis nostrae patrono, nova, nec aliis tractata, ejus reprehensio fieri videtur; id ipsum enim noster „omnibus" ait „ad bene de omni republica sperandum quasi „*signum* aliquod *sustulisti.*" c. 1. §. 2. extr. Verum *ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται.* Caesari proprium hoc fuisse ostenditur duobus commentariorum ejus locis (B. G. 2, 20 init. B. C. 3, 89 extr.), ut vexillo proposito signum pugnae committendae daret. Weiskius igitur „cum Caesar" inquit „illo sig„no milites ad pugnam excitare *soleret*, ele„ganti ratione significat Cicero, nunc eum ad

„rem laetiorem signum extulisse, quod propo„nere *soleret* in castris. Itaque pronunciatione „verba *ad bene de omni rep. sperandum* sunt „intenta et acutiore voce efferenda. Hoc igi„tur modo fit tropus aptus et Caesari propter „tacitam significationem probatus. Ineptus „contra esset, si illud commune omnibus et „legitimum fuisset proelii committendi sig„num." Quanquam locis istis Caesarianis nondum mihij persuasum est, soli hoc Caesari fuisse moris, fatendum tamen erit, nostrum interpretem omnia demerendi potentis hominis artificia penitus nosse nec temere quenquam, absque hoc monitore fuisset, tam acutum cernere potuisse. Notat Wolfium (p. 8.) dicentem se *suspicionem* aliquam *jecisse;* Latinos ajens usurpare *suspicionem injicere*, simplici verbo *jacere* negans. Hoc praeceptum advertit profecto cupidum emendatae orationis. Quis enim putet, tam tenuia posse persentisci et teneri vocum discrimina? cum praesertim *crimen jacere* non reformidet Cicero, nec *contumeliam*, nec *ridicula*, nec *adulterium*, locis apud Ernestum in Clave designatis, nec *injuriam* Parad. 4, p. Ald. 121 A., argenteae vero aetatis scriptores omnibus fere injuriae faciendae vocabulis accommodent simplex verbum. Sed ipsum illud Wolfianum habet Cicero pro Flacco 3 §. 6 „quae est unquam *jacta* — *su-*

„*spicio*?" Locus erit corrigendus, quanquam alter scriptoris ad Herenn. 4, 27. etiam facilius admissurus sit mutationem Lambini, ut fiat „occulte *jecisse* suspicionem" pro *fecisse*, quam si quis apud Ciceronem reponere voluerit *facta*. Illud pro Flacco bonus Nizolius, non quidem ministravit, sed habet. De tempore imperfecto quod recte adhibitum negat, non assentior. Neque enim „nullus ei rei locus *fuis*„*set* aptior, quam is ipse ubi suspicionem *jeci*" unquam scripturus sim, verum semper cum Wolfio „*jaciebam*." Aptus erat locus tunc ipsum cum suspicio *jaceretur*, quae est ratio imperfecti usurpandi agnita ab ipso Weiskio sub numero 2. Singula diligentissimi Grammatici desideria persequi, ad finem properans, nolo; dum pauca ipsum roganti mihi praesto sit. „*Bene* „latinum" (p. 246.) quod aliquid appellare maluit Weiskius quam *latinum*, miror; duce sane Schellero in titulo operis, et fortasse Ernesto hic illic in notis. Nec „*tam* parum displicet" (p. 247.) fero, cum gradus nulli sint in eo, quod *non* est *satis*. Displicet, id quod plurimi sane hodie scribunt, „*penitius* (p. 17.) cognoscant." Quamvis *penitum* adjectivum repetas ex ultima vetustate, unde et Gellius traxerunt atque Appulejus, adverbium tamen illud optimi quique scriptores non magis probasse videntur quam si quis *funditius* vellet aut *radicitius*, in quo est nescio quis ultra

imum intimumque penetrandi conatus et perit elegans illa analogia adverbiorum in *itus* exeuntium, quae respondent Graecis non quidem in οθεν sed in όθι. Illud ex hodierno more resedisse dicas, quod conjunctivus est post *quidquid* (p. 103.) „quidquid alii *dicant.*" Duplex *an* post dubitandi verba non probant veteres (p. 182) „Dubito *an* pro inepta glossa sit haben„dum, *an* pro vitio." Neque amant conjunctivum in illa amoliendi taedii formula: *Longum est*, pro qua, cum patrio et omnino recentiorum sermone noster (p. 45.) „longum „*foret*" (p. 198.) „Longum *esset.*" Admonet moris antiqui Ruhnkenius ad Vellejum 2, 42, 1. Sed hunc scriptorem, Ruhnkenii notis expolitum, in manus vix sumsisse, alio quoque indicio deprehenditur, cum alicubi narret, se ex erudito quodam in itinere tum versante et secum confabulante audisse de illa Brutianis epistolis a Tunstallo mota status controversia. Poterat eam cognoscere omnibus eruditis domi manentibus ex nota Ruhnkenii ad Vellej. 2, 12, 3 et quidem anno seculi praeteriti 79, aliquanto ante editum suum libellum, qui Campianae illi, nisi fallor, collectioni scriptus est, multo post fieri institutae. Pravae etiam affectationis videtur quod *poenitere* impersonalis verbi naturam exuit p. 207. „Poenitebat Ciceronem „*haec peregrinatio.*" Neque enim nisi Plau-

tini exempli est usus ponendi nominativum ipsius substantivi nominis, quanquam *poenitere quod* pro *cujus* Cicero aliquoties dixit vid. Oudend. ad Ihv. 2, 13.

Optandum est quam maxime, et cum sermone tum exemplis, quoad ejus fieri potest, efficiendum, ut haec librorum veterum in jus quasi vocatio nonnisi a doctissimo quoque et prudentissimo critico fiat; facta autem, nisi forte libidinis aut imperitiae manifestas praeferat notas, nequaquam negligatur, sed communi eruditorum studio et ministerio ad finem certum et exitum deducatur, sive ea sacrum codicem attinget sive ad profanos, quos appellant, scriptores intendetur. Fateor enim moleste me ferre, quod illa πεπλοποιοῦ finium regundorum actio in possessionibus sanctissimi σκηνοποιοῦ, docte profecto et subtiliter perorata (vere enim non dicam, quoniam istorum sacrorum non sum νεοτελής), tam lentos adhuc judices nacta est. Aenigmata loqui videor, sed ea nulla sunt graece scientibus.

GODOFREDI HERMANNI

DISSERTATIO

DE ELLIPSI ET PLEONASMO

IN

GRAECA LINGUA.

I. *Quid sit ellipsis et pleonasmus.*

Nulla res plus damni intulit litteris, quam inertiae filia credulitas. Nam sicut in omni negotiorum genere quaedam reperiuntur inveteratae opiniones, quas alii ab aliis acceptas servant religioseque tuentur, parum solliciti, qui fontes sint, aut quae rationes harum opinionum: ita etiam in litteris, quarum tamen propria est veritatis pervestigatio, plerique, quoniam multa discendo doctrinae laudem parari putant, magis quid ante se alii dixerint, quam illi an id recte dixerint, student cognoscere. Quo fit, ut, dum toti tractandis aliorum commentis se dedunt, denique longa consuetudine ad credendum inducantur, mirantes ac paene stupentes, si quis aliter sentire audeat. Et quo clariores saepe viros haec tenet socordia, eo latius hoc malum serpit, plerisque auctoritatem, tutam scilicet, aliquamdiu certe, proprii laboris periculosae difficultati praeferentibus. Luculentum huius rei documentum praebent ea quae ab his, qui philologi vocantur, de

ellipsi et pleonasmo Graecae linguae tradita sunt. Quas disputationes qui accuratius consideret, is propemodum eo redigatur necesse est, ut dubitet, utrum ellipsis sit, ubi non est pleonasmus, an pleonasmus, ubi non est ellipsis. Adeo ne nunc quidem certum est atque exploratum, quae sit horum nominum vis et significatio. Atque ut fit, quum difficiliora sint ea, quae iusto brevius, quam quae cum quadam orationis abundantia dicuntur, primo de ellipsi quaesitum est, comparatis inter se veterum scriptorum locis, qui plenam viderentur, quique mancam orationem habere. Visa haec res est pulchre procedere; itaque praeter alios maxime Lambertus Bosius, insignem hunc ratus explicandae Graecae linguae fontem esse, tanto studio ad investigandas ellipses excitatus est, ut fere quidquid Graeca lingua difficultatis haberet, aliqua ellipsi adhibenda putaret expediendum esse. Cuius viri nomen, invitante etiam rei facilitate, alios movit plurimos, ut eodem ipsi quoque operam conferrent suam, donec nuper Godofr. Henr. Schaeferus, vir doctissimus, caecos eorum impetus pluribus in locis compescuit et ad saniorem rationem revocavit. Qui vir quum, qua est Graecae linguae peritia, multa, quae ab istis per ellipsin explicata fuerant, ab omni ellipsi vacua esse intelligeret, vellem tamen non hic

illic in singulis erroribus notandis operam impendisset, sed, quod caput est rei, in universum ostendisset, quid esset ellipsis, et quousque usus eius pateret. Quod ille si fecisset, non modo longe facilius superiorum errores potuisset aperire, sed ipse etiam sibi cavisset, ne, quod interdum ab eo factum est, aut nullam esse contenderet ellipsin, quae vere ellipsis est, aut eam, quae nulla est, admittendam censeret. Eodem modo res acta est in pleonasmo. Quod optaverat Wyttenbachius p. 415 ad Eclogas historicas, ut hos quoque, quemadmodum Bosius ellipses, aliquis pertractaret, id facere tandem conatus est Benj. Weiskius, vir subtilis iudicii, edito libro de Graecae linguae pleonasmis. Hic vero quum latissime patere nomen pleonasmi animadvertisset, callide eam posuit definitionem, quae hos tantum, qui iniuria pleonasmi haberentur, comprehenderet; quo factum est, ut hos, qui vere sunt pleonasmi, praeteriret. Ita singulari profecto casu accidit, ut Lamberti Bosii liber de ellipsi maximam partem sit pleonasmus, Weiskii de pleonasmo ellipsis.

Quae quum ita sint, tantum abest, ut, naturam ellipseos ac pleonasmi explicare aggredientes, actum acturi simus, ut magis id facere instituamus, quod quum ante omnia fieri debuisset, nondum est a quoquam factum. Pa-

rum est enim dicere, quod quisque videt, ellipsin esse omissionem verbi necessarii, pleonasmum adiectionem verbi non necessarii. Nam quid est in hoc genere necessarium? aut quo id modulo metiendum est? et quae ratio est, si quod verbum nunc additum nunc omissum reperitur, ex qua colligi possit, utrum additum abundet, omissum desideretur, an nec, si adsit, superfluum, nec, si absit, intelligendum videatur? denique quis finis est, quo ista pleonasmi atque ellipseos licentia terminetur, ne pleonastica habeatur oratio, si quis omnia bis terve dicat, elliptica, si omnia omittens prorsus taceat? Nimirum ab usu atque experientia, quod hactenus factum est, haec repeti nequeunt, quia usus, quid fiat, docet, non quid debeat fieri, aut fieri non possit: sed in illud est inquirendum, in quo natura posita est omnis orationis, quod solum, quia aeternum est et immutabile, certas firmasque potest orationis leges continere. Servabimus autem nos quidem vulgares istas definitiones, quas modo commemoravimus. Nam sunt illae quidem verae, sed, nisi iusta explicatio accedat, eaedem, id quod factum est, plurimos gignant et maximos errores necesse est. Qui ellipsin atque pleonasmum in omissione verbi necessarii et adiectione non necessarii ponunt, necessarium fere solent id vocare, quod ad integritatem

orationis requiritur. At haec ipsa orationis integritas nisi accuratius definiatur, nihil habet, quo quis recte uti possit. Nam et brevis integra est oratio, et copiosa, nec magis, qui brevitati in dicendo studet, quidquam omittit, quam superflua adiungit, qui copiae. Quod si quis integram orationem vocandam censeret eam, quae pro consilio eius, qui loqueretur aut scriberet, nunc concisior esset, nunc explicatior, is pleonasmum cum copia, ellipsin cum brevitate confunderet. Ac multi hunc errorem admiserunt, maxime in pleonasmo, quum abundare crederent, quae in iisdem dicendi formulis aliis in locis omissa essent, non reputantes, e contrario, ubi ista posita sunt ab antiquis scriptoribus, desideratum iri, si non essent posita; ubi autem omissa, omissa fuisse propterea, quod ibi posita superflua fuissent. Nec raro idem error circa ellipsin invenitur, non animadvertentibus, qui de his scripserunt, in breviore dicendi modo nihil esse supplendum, quia in ampliore, ut prorsus diverso, nihil est, quod omitti possit. Clarum vero est, quum de ellipsi et pleonasmo quaeritur, integritatem orationis non posse aliam intelligi, quam grammaticam, quae in eo est posita, ut omnia dicantur, quae quis cogitari velit. Itaque si recte definire volumus, ellipsis est omissio vocabuli, quod esti non dictum, cogitatur tamen; pleonasmus autem adiectio vo-

cabuli, quod etsi additum, tamen non cogitatur. Sed ne hae quidem definitiones quidquam utilitatis habent, nisi ostendatur, quale sit hoc, aut possit esse, quod non dictum cogitari, aut dictum non cogitari queat.

II. Quid non sit ellipsis.

Ordiamur ab ellipsi. Atque ante omnia cavendum est, ne ellipsis confundatur cum duobus aliis dicendi modis, quorum in altero id omittitur, quod e praecedentibus vel sequentibus verbis intelligendum est, in altero propter varias caussas aliquid inchoatum abrumpitur, quae figura aposiopesis vocatur. Prioris generis exempla haec sunto:

ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων
δούλειον ἦμαρ εἶδες, ὡς πράσσεις κακῶς,
ὅσονπερ εὖ ποτ'·

ubi quum manifesto intelligatur ἔπρασσες, non est ea tamen vera ellipsis putanda, quia praecessit verbum πράσσεις. Nec vera ellipsis est in talibus locis, ut in hoc Aeschyli, Agam. 1393.

παίω δέ νιν δίς· κἂν δυοῖν οἰμώγμασιν
μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
τρίτην ἐπενδίδωμι.

Latet enim nomen πληγὴν in verbo παίω. Et ubi sequitur verbum, ut in eadem Aeschyli fabula v. 579.

τί τὺς ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
τὸν ζῶντα δ' ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότυ;

quem locum propterea attuli, quod Lamberti Bosii error in novissima editione non est notatus. Nam priore tantum versu allato p. 661. ellipsin fingit, quae addito altero versu nulla est. Par error est Ferd. Stoschii p. 25. in v. ἄκοιτις. Alter modus multiplex est, quum nunc animi quodam motu cohibiti aliquid reticeamus, ut apud Homerum:

εἴποτε δ' αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις· —

nunc vereamur aliquid ut impium aut male ominatum dicere, ut in Aeschyli Agamemnone v. 505.

ὅς ὔτ' ἄναυδος, ὔτε σοι δαίων φλόγα
ὕλης ὀρείας, σημανεῖ καπνῷ πυρός,
ἀλλ' ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων, —
τὸν ἀντίον δὲ τοῖςδ' ἀποςέργω λόγον.

nunc denique alterum, quae omittimus, ipsum addere velimus, ut apud Aristophanem in Ranis:

ἡ γλῶσσ' ὀμώμοκ', — Αἰσχύλον δ' αἱρήσομαι.

quod genus in primis frequens est in proverbiis: unde in libro isto de ellipsi haud raro inter ellipses commemorari videas, quae, ut aposiopesis, omitti debebant, ut in v. βινεῖν, διδάσκειν, ἐπάγεσθαι, καταισχύνειν, λακτίζειν, πέμπειν. Nihil horum recte ad ellipsin refere-

tur. Nam illud genus, in quo e praecedentibus vel sequentibus verbis aliquid intelligendum est, eo ab ellipsi differt, quod in vera ellipsi id, quod intelligi debet, nusquam dicitur: aposiopesis autem eo quidem cum ellipsi convenit, quod in utraque aliquid prorsus omittitur, sed diversa est ab ellipsi eo, quod in ellipsi aliquid ob rationem grammaticam, in aposiopesi ob rhetoricam rationem abest. Dicimus vero grammaticam rationem, qua aliquid sic ad sententiam deest, ut oratio ad usum linguae integra habeatur; rhetoricam autem, qua sic, ut ne ad grammaticum quidem usum oratio integra sit. Hinc intelligitur, aposiopesin, ubi usu omissio sic probata fuerit, ut ad grammaticas leges nihil desiderari existimetur, in ellipsin verti, veluti in formula εἰ δ᾽ ἄγε, in qua explicanda nollem Schaeferus, quod toties eum fecisse dolemus, lectores veram rei rationem doceri cupidos destituisset; nollem etiam Heynium reprehendisset, verissime de hac formula iudicantem.

III. Quid per ellipsin omitti possit.

Quod si ellipseos propria est ratio grammatica, quae posita est in eo, ut oratio, etiamsi aliquid omissum sit, integra esse censeatur, quia id, quod omissum est, necessario tamen intelligi debeat, ut quo non intellecto sententia nul-

la futura sit: videndum est, quid hoc sit, quod in quaque sententia neque ita sit necessarium, ut non possit omitti, neque ita superfluum, ut omissum non desideretur. In tali caussa qui statim ad usum et consuetudinem confugiunt, non vident, etiam usum quibusdam adstrictum esse legibus: quas ille quum violare nequeat, liber est tamen in his, quae per illas leges licita sunt. Hoc dico, quum quaedam sint, in quibus ellipsis non possit esse, in his tamen, in quibus admitti potest, alias ellipses usu probatas reperiri, alias repudiatas. Nos quidem non de his, quae usu receptae sunt, hic dicendum putamus, sed de illis, quas nullus potuit usus adsciscere.

Vis omnis et copia orationis in eo expromitur, ut enunciationes formentur, quas alio nomine sententias appellamus. Horum valde simplex natura est. Constant enim omnes, ut logicorum appellationibus utamur, e subjecto, et praedicato, et copula. Esse enim debet, et de quo quid dicatur, et quod de eo dicatur, et denique etiam dici re vera aliquid de aliquo necesse est. Jam si quaerimus, quid horum possit omitti, primo se offert copula. Posito enim et de quod quid praedicetur, et quod de illo praedicetur, id, quod reliquum est, praedicari alterum vere de altero, sponte intelligitur. Continetur autem copula verbo eo, quod et

omnium verborum maxime necessarium est, et in omni alio verbo latet, quia, si verum dicere volumus, solum est verbum, id est verbo, quo *esse* significatur. Quare haec usitatissima omnium ellipsis est, qua hoc verbum omittitur.

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη.

Deinde etiam subiectum omitti potest, sed, ut sponte intelligitur, non aliter, quam quum de eo sermo est, quod aut ubique possit et in omni sententia subiectum esse, aut in certa quadam re necessarium sit subiectum. Aliter enim non posset cognosci, de quonam subiecto sermo esset. Hoc, quod ubique subiectum esse potest, est pronomen τίς:

ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο, κάλλιστος πόνων.
ὡς ἐπ' ἐξόδῳ κλύω
τῶν ἔνδοθεν χωροῦντος.

Illud, quod in certa re necessarium est subiectum, ex illa re, quid sit, cognosci debet, ut quum ὕει vel βροντᾷ dicitur, quod de Iove est intelligendum. Commemoravi eiusmodi exempla, in quibus oratio omni subiecto caret. Sed est etiam alia quaedam ratio, qua subiectum non totum sed ex parte omittitur, ut in huiuscemodi exemplis; ὁ τὴν κιθάραν, ἡ αὔριον, τὸ ἐμβατήριον: quorum similis est ratio, ut illorum, in quibus subiectum necessarium omittitur. Nam quia posita descriptione, qualis est τὴν κιθάραν,

αὔριον, ἐμβατήριον, vix potest aliud quidquam ad explendam sententiam desiderari, quam ἔχων, ἡμέρα, μέλος, haec nomina, ut quae nemo non esset mente substituturus, omitti coeperunt. Sed cavendum est in hac re magnopere, ne quis, quod multi fecerunt, ibi quoque de ellipsi cogitet, ubi ellipsis nulla est. Certi enim in hoc genere, minimeque dubii sunt fines ellipseos, si quis recte animum advertat. Ellipsis est, ubicumque in his, quae describendae rei caussa posita sunt, necessaria descriptionis pars deest. Deesse autem talem descriptionis partem nunc res ipsa arguit, ut in hoc, τὸ ἐμβατήριον, quia hoc cognito nondum constat, quae res ita describatur; nunc grammatica ratio ostendit, ut in his ὁ τὴν κιθάραν, ἡ αὔριον, quorum in priore exemplo desideratur nomen, quod casum, qui hic positus est, regat; in altero, quum femininum, non neutrum genus adhibitum sit, certum intelligi substantivum, idque generis feminini, apparet. Caeterum hoc quoque clarum est, hanc necessariam descriptionis partem, in cuius omissione ellipsis versatur, non posse aliam esse, quam ipsum subiectum. Nam quia subiectum intelligi per se et cogitari potest, nemo, commemorato subiecto, desiderabit praedicatum: contra praedicato posito, quia praedicatum non potest per se intelligi, necessario desideramus subiectum. Non est ergo el-

lipsis, ubi id nomen, in quo est rei descriptio, licet formam habeat adiectivi, id est praedicati, re tamen pro subiecto, id est instar substantivi, habetur, sive ex usu, ut in his, ὁ ἐρώμενος, ἡ ἐρωμένη, sive ex rei natura, ut ὁ δίκαιος, τὸ καλόν. Nam in his plane nihil intelligitur, praeter id ipsum, quod his verbis continetur, in quibus genus personae satis ipsa nominum forma indicatur. Frequentissima haec ratio est, in genere neutro, in quo qui ubique μέρος, πρᾶγμα, χρῆμα intelligunt, non minus inepti sunt, quam qui γαμεῖν et γαμεῖσθαι per ellipsin dici putant pro γαμεῖν γυναῖκα, γαμεῖσθαι ἀνδρί. Et hi qua tandem ellipsi talia explicabunt, ut τὸ εὖ, τὸ χαίρειν? Immo genus neutrum in Graeca lingua, ut in aliis linguis omnibus, rei indicandae inservit, quam aut nolumus, aut non possumus clarius describere. Quod si interdum μέρος, πρᾶγμα, χρῆμα addita reperiuntur, id non est argumento, ubi haec nomina absint, omissa esse, sed magis ostendit, alias prorsus esse loquutiones, ubi iis additis res certius describitur, alias, ubi non positis minus definita est oratio. Nam haud raro ne potest quidem aut horum nominum intelligi ullum, aut aliud, veluti in hoc, τὸ σῶφρον, quod est ὅ τι σῶφρόν ἐστιν.

Dictum est de copula et subiecto. Accedimus nunc ad praedicatum. Hoc vero per el-

lipsin omitti nullo pacto potest. Nam quum omnis sententia hunc finem habeat, ut praedicetur aliquid de aliqua re, apertum est, eam nullam prorsus futuram esse sententiam, qua de aliqua re nihil praedicaretur. Itaque in tanta multitudine nominum, quae per ellipsin aut vere omittuntur, aut omitti posse multis visa sunt, mirum est tamen, quam pauca adjectiva vel ab his, qui ubique ellipsin commenti sunt, in hunc numerum referri protuerint. Quorum adjectivorum non est nisi unum, in quo agnoscenda esset ellipsis, nisi hoc quoque non ab ipsis scriptoribus, sed ab librariis omissum esset, ἁπαλὸν dico in formula ἐξ ὀνύχων, quam formulam res ipsa docet absurdam esse, nisi disertim adiectivum addatur. Quod si haec vera sunt, sponte intelligitur, non modo adiectivi vel quaecumque nomina praedicati officio funguntur, sed ne adverbii quidem, aut praepositionis, aut coniunctionis ellipsin esse ullam. Etenim quid aliud sunt, quae particulae vocantur, quam voculae, quibus praedicata quaedam et rerum inter se cogitationumque variae rationes significentur? Sed in hac re, si in ulla alia, plerosque omnes mihi adversarios fore video, quum nulla usitatior esse, quam particularum, maximeque praepositionum ellipsis credatur. His vero respondebitur, posteaquam inceptum semel cursum istuc deduxerimus.

Reliquum est aliud genus ellipseos, quod non in una harum partium, ex quibus quaeque enunciatio constat, sed in omissione plurium positum est. Cuius rei simile quid Lambertus quoque Bosius commemoravit, quamquam non maiore cum iudicio, quam cum quo totus iste liber compositus est. Quum enim Bosius non potestatem, sed formas verborum spectaret, ubi nominum, verborum, particularum ellipses enumeraverat, addidit etiam ellipses quasdam plurium verborum. Atqui hoc temere esse et sine certo consilio factum, ex eo intelligitur, quod nunc in pluribus verbis una tantum notio inest, nunc uno verbo plures notiones, ac saepe integra aliqua sententia continetur. Quare nos, posteaquam de omissione singularum partium, ex quibus quaeque sententia composita est, diximus, nunc etiam de omissione plurium ex his partibus quaerendum existimamus. Est autem hoc genus duplex. Nam partes istae quum sint numero tres, aut duae tantum omittuntur, aut omnes.

Ac duae quum omittuntur, has videmus praedicatum et copulam esse, quae eadem est, quam verbi ellipsin vulgo vocant. Omne enim verbum, praeter verbum *esse*, nisi ubi id *exstare* significat, ex praedicato et copula compositum est. At, inquiet aliquis, si praedicati nulla est ellipsis, multo minus praedicatum simul cum

copula omitti poterit. Enimvero nisi singularis quaedam ratio accederet, verissime hoc obiiceretur. Verum istae verborum ellipses omnes in uno genere versantur, quod eiusmodi est, ut praedicati omissio idoneam defensionem inveniat. Neque enim universum praedicatum, sed pars eius talis omittitur, quae qualis sit, ex ea parte, quae commemoratur, facile intelligi possit. Vtar primo Latina loquutione, *quid hoc ad me*: in qua *hoc* subiectum est, praedicati pars *quid ad me;* iam quod intelligitur, *attinet*, in eo et copula invenitur, *est*, et reliqua pars praedicati, *attinens*, quae quum per se nihil sit, satis clarum est, eam intelligi, altera parte posita, *aliquid ad me.* Graeci eadem loquutione utuntur, sed simplicius, qui quum dicunt, τί τῦτο πρὸς ἐμέ; intelligi quidem posset προσήκει, sed quum iidem simpliciter τὸ πρός τι de eo, quo aliquid spectat, dicere soleant, consentaneum est, solam intelligere copulam, ut quum dicunt τί ἐμοὶ τῦτ' ἐςίν; Eadem ratio, quam in Latino isto exemplo demonstravimus, in aliis obtinet formulis etiam apud Graecos. Ita quum dicunt ἑνὶ λόγῳ, quod plene dicendum esset ἑνὶ λόγῳ εἰπεῖν. In qua loquutione ne quis putet etiam subiectum per ellipsin omitti, hanc omissionem moneo ex illo genere esse, quod supra ab ellipsi seclusimus, quia e praegressis vel sequen-

tibus verbis τῦτο intelligitur. Sed contradicit in hac formula nobis Schaeferus, non magis in Graecis verbis ἑνὶ λόγῳ, quam in Germanicis *mit einem Worte*, ellipsin esse contendens. Quod quo argumento dixerit vir doctissimus, equidem non assequor. Nimirum nulla est ellipsis, quum Graece dicimus, τῦτ' ἐςὶν ἑνὶ λόγῳ ἁμαρτάνειν, quod iisdem verbis Germani dicunt, sed qui dicit, sive Graeco utatur, sive Germanico sermone, ὗτος ἑνὶ λόγῳ ἁμαρτάνει, is si plene loqui existimandus esset, profecto non diceret, *hic nihil aliud quam errat*, sed, *hic uno in dicto vel verbo errat*. Huius generis aliae multae sunt ellipses, ut quae sunt in exsecrationibus, ἐς κόρακας, ἐς φθόρον, εἰς ὄλεθρον, verbo omisso; aut in precibus, μή πρός σε γονάτων, quod in primis perspicuum est exemplum: nam quis intellecturus esset, si quis in eamdem sententiam diceret, μή σε non additis πρὸς γονάτων, id ea parte praedicati, ex qua altera pars, ἱκετεύων, una cum copula εἰμὶ sponte intelligeretur? Vnum addam. Hoc genus ellipseos qui, ut vulgo solitum est, iis verbis explendum censent, quae in quibusdam locis addita reperiuntur, multum videntur ab recta ratione aberrare. Vt qui propterea, quod apud Homerum est, χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός, in his ὗτι με ταύτης χρεὼ τιμῆς, intelligendum putant ἱκάνεται. Nam sicut ubique,

que, ita hic quoque ea verior est ratio, quae omnium maxime simplex est. Quare rectius ἔχει intelliges.

Venio ad ea exempla, in quibus omnes simul enunciationis partes, id est integra sententia, omittuntur. Atque ex illis, quae supra universe de ellipsi dicta sunt, sponte intelligitur, non posse de eiusmodi sententia sermonem esse, quae sola per se constet, quod huius omissio ad brevitatem in dicendo pertinet, sed necessario talem intelligi, quae cum aliorum constructione verborum cohaereat. Est enim ellipsis oratio non integra, quae usu integra habetur. Si plena oratione dicitur, μὴ δρᾶ τάδε, elliptica, μὴ δράσῃς τάδε, quod clarius est etiam, ubi ὅπως adiicitur: ὅπως δὲ μηδὲν εἴπῃς μηδενί. Intelligitur enim in his ὅρα, quo verbo haec tria continentur omnia, quibus ad integram sententiam opus est, σὺ ὁρῶν ἴσθι. Quamquam non repugnem, si quis mavult intelligi, λέγω σε ὁρᾶν. Nam fere totum hoc genus ellipseos in huiusmodi sententiis versatur, quibus nos velle aliquid, vel cupere, vel desiderare, vel probare significamus: veluti εἰ γένοιτο· ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί. Cuiusmodi formulas is demum, meo iudicio, recte explicabit, qui non certum quoddam verbum, sed universe sententiam, qualis requiritur, censebit intelligendam esse. Ob-

scure enim talia cogitari solent, et, quum clare enunciantur, inter plures formulas libera optio est.

IV. De ellipsi nominis.

Iam posteaquam universe de ellipsi expositum est, accommodabimus disputationem nostram ad ea, quae Bosius iique scripserunt, qui librum Bosianum additamentis auxere. Quorum commenta faciunt, ne satis esse videatur naturam ellipseos in universum declarasse, nisi etiam fontes indicentur errorum, quos ille venandarum ellipsium furor progenuit. Ac quum tres sint Bosiani libri partes, quarum prima de nominis, secunda de verbi, tertia de particularum ellipsi est, nemo qui accuratiore imbutus sit Graecae linguae cognitione, non intelliget, plerasque ellipses, quae quidem hoc nomine dignae sint, in secunda parte inveniri, quae est de verbo; in prima autem parte nominum ellipses plerasque omnes, quippe ad trecentas, incredibili inscitia temere fictas esse; in tertia denique parte, quae est de particulis, ellipsin, si vera sunt, quae supra disputavimus, non reperiri ullam.

Dicatur primo de ellipsi nominis. Et quum supra ostensum sit, praedicati nullam ellipsin esse, apertum est, quae sint nominum ellipses, eas in hisce tantum nominibus versari, quae si-

ve substantiva, sive adiectiva, sive participia sint, subiecti instar, id est pro substantivis, habeantur. Quorum omnino, quemadmodum indicavimus, duplex ratio est. Nam aut totum deest subiecti nomen, quum non potest dubium esse, de qua re sermo sit, aut pars omittitur subiecti, ubi ex ea parte, quae posita est, altera sponte intelligitur. In priore quidem genere, in quo totum abest subiectum, nihil difficultatis est. Quamquam fuerunt, qui ne hic quidem ab errore sibi caverent, ut qui εἴδωλον intelligendum censuit in hoc Hesiodi loco:

αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσεν κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον·

ubi nemo sanus aliud quam τὶ intelligi volet. Alterum vero genus, quod aliquanto impeditius est, plurimas fecit fraudes iis, qui nimio ellipsium studio ferebantur. Quorum quidam errores plane pudendi sunt, ut quum inter ellipses diversitatem appellationum retulerunt, ad ἄστυ intelligentes Ἀθῆναι, ad τὼ θεώ, Διόσκουροι vel Δημήτηρ καὶ κόρη, ad θεὰ vel Μοῦσα, Καλλιόπη. Nec magis ad ellipses pertinet, quum verbum intelligitur ante aut postea positum, ut πολλὴ τῆς χώρας, quo quidem Schaeferus non debebat p. 274. hoc Sophocleum referre, προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους, quia poetae non hac forma, sed neutro genere utuntur, ut Euripides in Oreste v. 441.

ὦ μέλεος, ἥκεις ξυμφορᾶς εἰς τοὔσχατον.

Caeteri errores in fingenda nominis ellipsi, qui aliquam apud imperitos verisimilitudinis speciem habere possunt, e diversissimis fontibus manarunt.

Ac primum saepe ellipsin videmus ad auxilium vocatam esse, ubi nihil prorsus erat, quod desiderari posset. Id quum alibi factum est, tum p. 267, ubi ad φρονεῖν intelligunt μέγα, quod iure improbavit Schaeferus, qui vellem idem fecisset p. 138. ubi τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας, et similia sic dici existimantibus, ut ἑκάστου et ἑκάστης omissum sit, accedit. At Graeci hic non magis quidquam omittunt, quam qui prorsus eodem modo loquimur Germani, aut qui similiter certe loquuti sunt, Romani. Aliquis enim mensis, aliquis dies exempli instar est, ad quod caeteri menses ac dies comparentur.

Alius, isque latissime patens falso inventarum ellipsium fons in eo positus est, quod saepe nomen substantivum, sed formam habens adiectivi, pro adiectivo habitum est. Ex quo genere multos errores iam Schaeferus notavit. Exempla qui desiderat, abunde, quod miretur, inveniet in his, quae de ellipsi nominum ἀνήρ et ἄνθρωπος congesta sunt.

Non rarius peccatum est in eo, quod certum nomen intelligi debere visum est, ubi aut incertum, aut nullum esset intelligendum. In-

certum dico, ut τὶ vel τȣ̃το, quo ne ipso quidem opus est in iis locis, in quibus quid significetur, statim adiectum est, ut in exemplo, quod p. 148. allatum est: εἰςῄει αὐτȣ̀ς, ὅπως ἂν καὶ ἔχοντές τι οἴκαδε ἀφίκωνται: ubi si aliquid omissum est, non ἔννοια, sed τȣ̃το debet intelligi; aut in Sophoclis Electra v. 495.

πρὸ τῶνδέ τοί μ' ἔχει,
μήποτε, μήποθ' ἡμῖν
ἀψεγὲς πελᾶν τέρας
τοῖς δρῶσι καὶ συνδρῶσιν·

ubi minime, ut scholiastis visum, ἐλπὶς vel θάρσος intelligitur, sed aut τȣ̃το satis est, aut, quod etiam verius videtur, iis, quae sequuntur, teneri se dicit chorus. Illarum vero loquutionum, in quibus apertissime nullum nomen omissum est, largissimam copiam inter ellipticas videmus relatas esse, praesertim ubi nomen generis neutrius intelligi volunt. Talia quidem, qualia sunt ὁ δίκαιος, οἱ μαθηματικοί, sine ulla ellipsi dicta esse, neminem latebit, qui reputaverit, alterum horum nominum hoc denotare, ὅςις δίκαιός ἐςιν, alterum autem usu in substantivum vertisse. Eadem vero in neutris ratio est, non omnibus, sed plerisque. In qua re subacto opus est iudicio. Nam ubi nihil caussae est, quare certum nomen intelligas, satius est intelligere nihil, ut in hoc πολλὰ λοιδορεῖσθαι, παῦρα λέγειν: quia in his non

verba, sed universe, quod multum aut parum est, spectatur, unde etiam per adverbium talia proferri possunt, quemadmodum Homerus utrumque iunxit:

ταῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως.

Sed quum certum quid designari res ipsa postulat, ne fugienda quidem ellipsis est. Exemplo utar valde perspicuo. Τὰ δεξιά, τὰ ἀριστερὰ saepe sine ellipsi dicuntur, quum significatur, quidquid dextrum aut sinistrum est, sed in re militari τὸ δεξιὸν et τὸ ἀριστερὸν cum ellipsi dicitur, quod hac in re nihil aliud quam κέρας significari potest. Eodem modo masculini, et maxime feminini generis adiectiva ellipsin plerumque efflagitant. Nam ubicumque per hanc circumscriptionem, ὅστις τοιοῦτός ἐστιν, ἥτις τοιαύτη ἐστίν, explicari nequeunt, ibi, ipso genere nominis indicante, certum vocabulum intelligi necesse est. Quare satis mirari nequeo, quod Schaeferus Musgravii miram opinionem, quam p. 43. affert, talia, ut δι' ὀρθῆς, ἐξ ἰθείας, sine ellipsi per enallagen generis dici existimantis, probare non dubitaverit, quod ille facit saepius, ut p. 67. 216. 392. 430. 500. 511. 534. 571.

Denique nescio an nullam ob caussam plures excogitatae ellipses fuerint, quam quod loquendi rationes quaedam, quae propriae sunt Graecae linguae, a multis non fuerunt intellectae.

In his primam posuerim eam, quae attractio a quibusdam vocatur. Nam quis exempli caussa οὗτος ante ὅς, τοῖος ante οἷος, τοσοῦτον ante ὅσον, et quae sunt similia, omissa censebit, qui reputaverit, etiam sic loqui Graecos,

οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν ὧν οὐ σοὶ φίλον.

Neque ulla pronominis ellipsis est in talibus locis,

τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,

ubi qui αὐτὴν omissum putaret, non rectius faceret, quam si quis in his versibus,

αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδεός ἵκετο μέτρον,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν,

ellipsin fingeret pronominum ἐκεῖνος et οὗτος et οἷ. Eodem modo praepositiones omnes, ubi adverbiorum loco sunt, aperte repudiant ellipsin.

Diversus ab hoc genere alius est falsarum ellipsium fons, quamquam ille valde speciosus: hunc dico, qui est in articuli usu nunc cum genitivo, intellectis, ut putatur, nominibus ἀδελφός, ἀνήρ, γυνή, διδάσκαλος, δοῦλος, θυγατήρ, μαθητής, μήτηρ, οἰκεῖος, πατήρ, στρατηγός, υἱός, item verbo ἀνάκειμαι; nunc cum praepositione, qualia sunt τὰ πρὸς πόλεμον, τὸ εἰς ἐμέ, τὸ κατά τινα, ὁ παρά τινος, ὁ ἐπί τινος, ὁ ὑπό τινα, οἱ ἔκ τινος, v. p. 32. 277. 379. 467. 519. nunc cum adverbio, ut ὁ πάνυ, οἱ ἔνδον, οἱ ἄνω: in quibus exemplis omnibus

vereor, ne, quae existimatur ellipsis esse, nulla sit. Etenim quod ad genitivum attinet, is casus quum etiam solus per se rem significet, cuius aliud quid accessorium est, quid impedit, quominus omnia ista exempla sic interpretemur, ut ellipsi carere possimus? Ac ne id meo magis arbitrio, quam idoneis argumentis fretus dicere videar, locupletissimo utar et antiquissimo auctore, Homero: a cuius sermone quum istiusmodi nominum ellipsis prorsus aliena sit, non ille tamen dubitavit dicere Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας, quod non magis elliptice dictum est, quam illud Virgilii,

Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia servas?

aut haec Sophoclis in Aiace v. 172.

ἦ ῥά σε ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις,

et v. 401.

ἀλλά μ' ἁ Διὸς
ἀλκίμα θεός.

In his enim locis Aiax et Andromacha et Diana et Minerva non secus Oilei et Hectoris et Iovis esse dicuntur, quam quaecumque alia res dici potuit, quae horum propria esset. Nec puto fore, qui aliam contendant illorum esse locorum rationem, in quibus additur articulus. Nihil enim mutat articulus, qui cum initio his quoque in formulis pronomen esset, perinde erat, nomen ipsum, an pronomen poneretur.

Ἀλέξανδρος Φιλίππου est *Alexander Philippi*, *non alius cuiuspiam*. Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου quum dicitur, primo simpliciter nominatur Alexander, deinde, ut ab aliis distinguatur, adiicitur, *ille Philippi*, quod num est aliud, quam si repetito nomine dicatur, Ἀλέξανδρος, Ἀλέξανδρος Φιλίππου?

Eiusdem generis esse etiam reliqua puto, quae supra commemoravi, sive articulus cum praepositione iungatur, ut τὰ πρὸς πόλεμον, οἱ ἀμφὶ Πλάτωνα, sive cum adverbio, ut οἱ ἔνδον, ὁ πάνυ. Nam in his quoque loquutionibus articulus initio pronomen fuit, quo quum aliquid demonstraretur, explicatio addi coepta est quam fieri posset brevissime, v. c. οἵ, ἀμφὶ Πλάτωνα· οἵ, ἔνδον. *isti, nempe circa Platonem: hi, nempe intus.* Et confirmat hanc explicationem lingua Germanica, cuius tanta est cum Graeco sermone et cognatio et similitudo, ut par utilitas ex earum comparatione ad utriusque explanationem redundet. Nos igitur nulla prorsus cum ellipsi dicimus, *die mit dem Plato*, *die von der bürgerschaft*, *die im hause*, *der im himmel*, *die am meere*, *die hinter dem berge*, *die drinnen*, *die oben*: quin etiam, quod pariter faciunt Graeci, cum substantivo: *der herr im hause*, *das volk in der stadt*, *der mann mit der lanze*, *die sonne am himmel*, *die fische im wasser*, *die saat auf dem felde*.

Obiter hic illorum notabimus errorem, qui in hoc, ὁ πάνυ, ellipsin comminiscuntur. Ac Bosius quum περιβόητος intelligendum putaret, Schaeferus rectius a Zeunio περίβλεπτος vel ἔνδοξος substitui dicens, non tamen repugnaturum se indicat, si quis nihil prorsus subaudiendum existimet. Id vellem confidentius dixisset, quandoquidem loquutio ista non aliter usurpatur, quam ut πάνυ ad ipsum illud nomen, cui additum est, spectet. Etenim ὁ πάνυ Περικλῆς est is, qui re vera ac plane Pericles est, id est, genuinus Pericles, non spurius quispiam, eoque nomine indignus. Ex quo apertum est, ne posse quidem hic adiectivum intelligi.

Attingamus nunc alium, eumque uberrimum fontem temere fictarum ellipsium, ad quem etiam infra non semel redeundum nobis erit, confusionem dico duarum loquutionum. Cuius quum in omnibus linguis non pauca exempla inveniuntur, tum in Graeca lingua haec ratio tam late diffusa est, ut magis ubi non appareat, quam ubi appareat, quaerendum videatur. Nec mirum, Graecos in tanta ingenii mobilitate ac celeritate ab una notione ad aliam transilire, et sic diversissima in brevius cogere solitos fuisse. Quo magis, antequam ad ellipsin aliquis confugiat, videndum est, ne duarum loquutionum confusione, quae iusto brevius dicta videantur, commode explicari possint. Sic

ἥδεσθαί τι, ἀλγεῖν τι, et quae sunt similia, de quibus apud Bosium est p. 25. et 199, recte quidem Schaeferus ellipsi carere dicit, sed obscurum tamen maneat necesse est, quomodo accusativus cum his verbis construi possit, nisi memineris, eum e talibus verbis, ut ςέργειν et ἀποςέργειν pendere, pro quibus illa, ἥδεσθαι et ἀλγεῖν, ut re ipsa eodem redeuntia, sed significatu fortiora, substituantur. Simillima ratio est huius, κατέχειν τινός, quod pariter Schaeferus p. 44. e numero ellipsium recte eximit, sed non explicuit tamen. Non rectius hoc, si propriam verbi constructionem spectes, dicitur, quam κρατεῖν τινός sed et illud est κράτος τινὸς ἔχειν, et hoc κάτοχόν τινος εἶναι. Vellem Schaeferus etiam p. 392 et 443. non satis habuisset, τρύχεσθαι τινός et ςεφανȣν πίτυος, vel quae similia sunt, Graecae linguae proprias constructiones appellare. Nam quid aliud etiam ellipses sunt? Immo id requirebatur, ut declararetur, quam rationem hae constructiones haberent, quo tirones non tam eas ediscerent, quam intelligerent. Est vero hic quoque illa duarum loquutionum commutatio adhibenda, quum τρύχεσθαι, καίεσθαι, ἁλῶναί τινός, ςεφανȣν πίτυος, inde dicantur, quod pro hisce verbis mens substituit alia verba, veluti πόθον, ἔρωτα ἔχειν τινός, ςέφανον ἐπιτιθέναι πίτυος. Minus etiam satisfacit Schaeferus p. 122, ubi

verba ἢ ποδῶν ἔχει, de quibus miras alii coniecturas protulerant, sic explicat, ut nondum tamen, unde genitivus venerit, clarum esse videatur. Atqui re vera res ita cogitatur: οἵαν ποιότητα ποδῶν ἔχει: ut quum Latini dicunt, *ubi gentium*, *eo temeritatis:* quod quid est aliud quam *quo in loco gentium*, *ad quem gradum temeritatis?* Sic nos quoque: *woher des landes?* Non est tamen sic intelligendus Euripides in Electra v. 1294.

Ἀχαΐδος γῆς οἴκαδ' εἰς πορευέτω,

sed ibi Ἀχαΐδος γῆς pertinet ad εἰςπορευέτω, quod est πορευέτω εἴσω Ἀχαΐδος γῆς, οἴκαδε. Vide quae Schwebelius attulit p. 760. Illud vero maxime omnium miror, quod quum tot falsas ellipses expulerit Schaeferus, ipse tamen participium λέγων p. 246. intelligendum censuerit, ubi nulla prorsus ellipsi opus est, si usitatissimam illam constructionis mutationem adhibeas. Sed nimirum Brunckii eum atque aliorum movit auctoritas, cui vereor ne vir modestissimus saepe nimium tribuat. Videamus locos, quos affert. Sophocles in Aiace v. 726.

εἶτ' ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν, ὅτις ἔσθ' ὃς οὔ,
τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὥς οὐκ ἀρκέσοι
τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν.

Hic vero verba ὥς οὐκ ἀρκέσοι non cum prae-

cedente participio ἀποκαλοῦντες, ut Schaeferus putasse videtur, sed cum verbis ὀνείδεσιν ἤρασσον iungenda sunt: quorum quum non alius sit sensus, quam ὀνειδίζοντες ἔλεγον, quid opus est ad ellipsin confugere? Non alia est Euripidei loci constructio:

ἀνῆξε δ' ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων,
ἡμεῖς μέν, ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμόν,
οἱ δ', ὡς ἐκεῖνον.

Nam quid aliud priore versu continetur, quam ἐρίζοντες ἔλεγον? quibus verbis cogitatione substitutis omnia integra sunt. Ei loco geminus est alius in eadem fabula, in quo ellipsin male adhibuerunt p. 633.

ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις,
οἱ μέν, πατάξαι πρόσθε Πολυνείκην δορί,
οἱ δ', ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.

Denique Diodori verba, ἔπεμψεν ἀγγελιαφόρον μὴ θορυβεῖσθαι αὐτόν, nihil aliud significant, quam δι' ἀγγελιαφόρου ἐκέλευσε, quemadmodum saepissime πέμπειν et quae similia sunt, pro his dici solent, quae istiusmodi verbis comprehensa cogitantur. Rectius attulisset Schaeferus hunc Sophoclis locum, in Oed. R. 536.

φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
ἰδών τιν' ἐν ἐμοί, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν;
ἢ τοὔργον ὡς οὐ γνωρίσοιμί σου τόδε
δόλῳ προσέρπον, κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών;

Quamquam hic quoque verius ὑπολαβὼν vel

ἐλπίζων, quod Brunckius intelligendum dicit, in praegresso ἰδὼν latere iudicabis: quo non praegresso non poterat ὡς οὐ γνωρίσοιμι subiici. Finem non invenirem, si istam Graecorum consuetudinem, verba ad id magis, quod cogitatum, quam quod dictum erat, accommodandi, enumeratione formarum, in quibus hic usus invenitur, illustrare vellem. Satis nunc sit, duo diversi generis exempla attulisse. Sophocles in Trach. 259.

> ἔρχεται πόλιν
> τὴν Εὐρυτείαν· τόνδε γὰρ μεταίτιον
> μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους.

Idem in Oedipo Rege v. 236.

> τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον, ὅστις ἐστί, γῆς
> τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτος τε καὶ θρόνους νέμω,
> μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινά,
> μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι, μήτε θύμασιν
> κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν·
> ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας.

Alia infra plurima se offerent.

Invenitur denique etiam aliud genus loquutionum, quod eodem iure et ellipticum et non ellipticum dicere possis, veluti νυκτός, χειμῶνος, νηνεμίης, atque omnino ubi genitivi, quos absolutos vocant, reperiuntur. In quo genere qui ellipsin repudiant, quod Schaeferus facit p. 374. 574. non habent, quo genitivi usum, qui satis mirus est, explicent. Equidem exi-

stimo has loquutiones omnes ex quadam constructionis mutatione ortas esse, quum abrupta prorsus priore constructione, reliqua per se sine nexu cum praecedentibus proferrentur. Sic, quod dicendum erat θεȣ̃ θέλοντός ἐςιν, ȣ̓δὲν ἰσχύειν φθόνον, abrupta oratione, quae inchoata fuerat, brevius dicebatur, θεȣ̃ θέλοντος, ȣ̓δὲν ἰσχύει φθόνος. Qui modus loquendi sic deinde in usum venit, ut legitimus haberetur, neque quisquam, qui eo uteretur, se orationem abrupisse sentiret. Accedit, quod eadem plane caeterorum est absolutorum casuum ratio. Ex hoc igitur genere quaedam multo usu paene in adverbium mutata sunt, ut ista ἡμέρας, νυκτός. Quod in Germanica quoque lingua factum est, atque adeo contra leges grammaticas, ut in hoc, *des nachts*, quod quum femininum esse deberet, masculinum est, quoniam caetera huiusmodi adverbia e masculinis nominibus orta sunt.

Sed satis iam videtur dictum esse de fontibus, ex quibus falsae nominum ellipses promanarunt. Illud unum adiiciendum duxi, quod vix est credibile, interdum etiam huiusmodi ellipses, quae sano homini in mentem venire nequeant, a doctissimis viris excogitatas esse. Exemplo sit Brunckii adnotatio ad Euripidis Phoeniss. v. 333. quam Schaeferus p. 523 attulit. Verba poetae haec sunt: ὅθεν ἐμὰν τε λευκόχροα κείρομαι δακρυόεσσαν ἱεῖσα πενθήρη

κόμαν. Ubi Brunckius, pronior ille alias ad emendandum, inauditam neque ullo pacto ferendam comminiscitur ellipsin nominis φωνή. Qui rectissime vidit, locum corruptum esse, Porsonus, reperisset etiam, quod sponte se offert, lenissimum remedium, nisi, quod toties accidisse dolemus, antistrophae eum latuissent. Scripserat Euripides:

ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα κείρομαι,
δακρυόεσσ' ἰὰν
ἱεῖσα πενθήρη, κόμαν.

V. *De ellipsi verborum.*

Ab nominum ellipsi ad ellipsin verborum accedimus, in quo genere, ut supra significavimus. multo rarius peccatum est. Sed quum hic quoque non unus errorum fons reperiatur, videamus, quae in hoc genere potissima sunt.

Ac primo saepe viri docti non, uti decebat, illius verbi ellipsin adhibuerunt, quod ante alia simplex esset, sed remotius quiddam et exquisitius commenti sunt, quod ob id ipsum, quia nimis singulare est, ab ellipseos natura abhorret. Eiusmodi errorem notavit Schaeferus p. 599. in verbis τί ἐμοὶ τȣ̃το intelligendum esse ἐςὶ monens. Aliud exemplum est p. 585. ubi cur ad haec, ὡς εὐτυχῶς, ὅτι ȣ̓κ ἐλήφθην, aliquis ἀπηλλάχθην, quam ἐγένετο intelligi malit, nihil caussae est. Nam quod Schaeferus ad eum

eum locum iudicat, in huiusmodi exclamationibus nihil subaudiendum esse, id vereor ut cuiquam probaturus sit, quandoquidem nullum adverbium, nisi verbum accedat, per se aliquem sensum praebet. Immo vix ulla mihi videtur manifestior esse ellipsis.

Aliae verborum ellipses excogitatae fuerunt, ubi duae loquutiones confusae sunt, vel, quod propemodum idem est, ubi aliquid ad id, quod mente cogitatur, non ad id, quod verba per se significant, refertur. Cuiusmodi est, quod p. 612. commemoratum est:

ἐγὼ μὲν οὖν ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι,

quod nos prorsus eodem modo dicimus, nihil supprimentes. Commutatio enim verborum est, quum *velle* dicimus pro *tendere*. Neque enim quidquam omissum est in hoc, ἱέμενοι πολεμόνδε. Sic etiam in hoc Homeri:

ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἐπὶ γλαφυράς.

Nihil diversa est ratio Sophoclei loci in Antigona v. 857.

ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας,
πατρὸς τριπόλιστον οἶκτον
τοῦ τε πρόπαντος ἁμετέρου πότμου
κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.

In quo loco non satis perite Brunckius λέγω intelligit. Quod si cum Schaefero, recte quidem οἶκτον praeferente, post πατρὸς interpungas,

ut verba τριπόλιστον οἶκτον accusativi absoluti sint, non modo multum de poetica virtute huius loci peribit, sed illud etiam quaerendum relinquetur, quid sint accusativi absoluti. Quae appellatio vereor ne nihil sit, nisi perfugium, quod consectentur, qui, quomodo rem expediant, non inveniunt. Accedit in Sophoclis loco iactatum a Brunckio schema Colophonium, non dissimile inventum ut casus isti absoluti, quod schema hic quidem perineptum est. Nihil in toto loco difficultatis est. Ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας poeta dicit genitivo casu, in mente habens ἔλεξας: inde statim accusativum, qui ab hoc verbo regatur, infert. Reliqua sic iungenda sunt: πατρὸς τοῦ τε πρόπαντος ἁμετέρου γένους οἶκτον, τριπόλιστον κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν: *patris et universi generis nostri complorationem, multum iterandam claris Labdacidis.* Nec magis quidquam supprimitur in illis exemplis, quae p. 652. allata sunt, ut,

καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
ἤνις, ἠκέστας, ἱερευσέμεν, αἴκ᾽ ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.

Nam si nihil omissum est, ubi πειρᾶσθαι isti αἴκεν iungitur, qui magis aliquid omissum censeatur, ubi pro verbo isto πειρᾶσθαι id ipsum ponitur, per quod quis aliquid efficere experitur? Multo minus probari poterit Brunckius,

qui, ut p. 645. observatum est, in hoc Euripidis dicto,

τὰ δ' ὑπερβάλλοντ'
οὐδένα καιρὸν δύναται θνητοῖς,

παρέχειν subaudiendum putat. Immo δύναται, ut saepissime, idem significat, quod δυνατά ἐστιν. Et quoniam recte dicitur οὐδὲν δύνασθαι, poeta pro οὐδὲν καίριον δύναται dixit οὐδένα καιρὸν δύναται Vellem sane, Schaeferus huiusmodi observationes doctorum virorum non sic nudas attulisset, quo ne tirones et quicumque non possunt ipsi iudicare, tacentem assentire rati, falsa pro veris probarent.

Sed antequam verborum ellipsin mittamus, de infinitivo iubentis vel orantis exponendum est, de quo est p. 600. 620. 636. Quem infinitivum quum alii, tum Schaeferus p. 620. ab antiquissimis sine ulla ellipsi nunc pro imperativo, nunc pro optativo usurpatum, eumque usum deinde mansisse putat. Quae res mihi quidem parum veri similis videtur. Nam etsi eamdem simplicitatem quotidie in puerorum sermone animadvertimus, nihil est ea tamen nisi infantia, neque illa loquentium, sed balbutientium puerorum. Quam cur in Graeco sermone, aliis in rebus omnibus cultissimo, servatam existimabimus? et repugnante quidem ipsa infinitivi natura, qui modus non per se constantis, sed aliunde pendentis est orationis.

Quin etiam constructionis varietas, quae est in isto infinitivi usu, satis arguit, aliam eius originem esse. Nam ubi nomen infinitivo iunctum personae est, quam alloquimur, nominativus adhibetur:

θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·

ubi autem alius personae est, accusativus:

νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βυθυτεῖν.

infinitivus igitur in istis loquutionibus quid caussae est cur non per ellipsin aliquam explicetur, quum nulla neque frequentior sit ellipsis, nec faciliorem veniam habeat, quam quae in verbo est, aliquod studium, aliquam voluntatem aut animi affectionem indicante? Cuiusmodi verba hoc facilius omittuntur, quod ipsa loquentis vox in huiuscemodi formulis ita conformatur, ut, quid aliquis dicere velit, minime possit obscurum esse. Sed ab illa infinitivi constructione, quam modo tetigimus, nimium recedunt duo Homericorum carminum loci, quam ut eos praetermittere hic debeamus. Vnus Iliad. XVI. 99. νῶϊν δ᾽ ἐκδῦμεν ὄλεθρον, ubi, quamvis deterioribus numeris, optativus infinitivo praeferendus videtur, νῶϊ δ᾽ ἐκδυῖμεν ὄλεθρον. Alter Odyss. XXIV. 376. interpretatione adiuvandus:

αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
οἷος Νήρικον εἷλον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
ἀκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,

τοῖος ἐὼν τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἐφεςάμεναι καὶ ἀμύνειν
ἄνδρας μνηςῆρας· τῷ κεν σφέων γοῦνατ' ἔλυσα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

In quo loco nihil difficultatis est, si aposiopesin adhibeas, infinitivis e verbis τοῖος ἐὼν pendentibus: *utinam talis ad auxilium heri ferendum* —

VI. De ellipsi praepositionum.

Perventum est denique ad ellipses particularum, quae pars huius doctrinae ut speciem veri admirabilem, ita, quod iure verum dicere possis, nihil plane continet. Nam si recte supra contendimus, praedicata rerum, quod sponte intelligi nequeant, non posse omitti, consentaneum est, particulas omnes, ut quibus variae rerum cogitationumque inter se rationes indicentur, ita esse necessarias, ut, ubi omissae videantur, res aliter prorsus describi existimanda sit. Longum foret et plenum taedii opus, de singulis loquutionibus secundum ordinem particularum, ut in Bosii libro factum est, disserere. Quare faciam, quod supra feci: quidquid hic corrigendum videtur, ad quaedam capita revocabo, indicatis errorum fontibus. Ac primo dicendum est de praepositionibus, iisque adverbiis, quae casum aliquem regunt. Nam haec quoque praepositiones existimanda sunt

esse, quemadmodum praepositiones omnes, quod satis Homericus sermo arguit, initio adverbia fuere. Est autem in praepositionum ellipsi assumenda duplex maxime error commissus; unus quod confusio illa diversarum loquutionum a plerisque neglecta est; alter, quod non est animadversum, ex hac ipſa permixtione paullatim casibus quibusdam significationes quasdam adhaesisse, quae deinde latius extendi, atque alio, quam quo proprie debuissent, transferri coeperint.

Sed ut ordine ac via procedat haec disputatio, quid tandem sibi volunt illi, qui ellipsin praepositionum admittunt? Nam unde sciunt, omissam esse praepositionem? E casu nominis, inquiunt, qui ea praepositione regitur. Audio: sed quid hoc est, quod regi vocant? Hoc, opinor, dicunt, praepositioni deberi, quod hic, neque alius casus adhibeatur. At in ea re vehementer falluntur. Nam si ita esset, qui tandem fieri posset, ut una praepositio diversos casus regeret? Id scilicet e diverso praepositionis significatu repetunt. At, obsecro, quisquis ita iudicas, cur tu diversas istas significationes praepositioni, quae ubique eadem est, imputare, quam e casu nominis, qui pro his significationibus alius atque alius est, derivare mavis? Nam quid respondebis, si quis significatum praepositionis a casu nominis, qui ei

adiunctus est, regi dicat? Quod profecto multo consideratius diceretur. Nam qui potest omnino fieri, ut praepositio certa quadam significatione certum casum regat, nisi in illo ipso casu aliquid sit, quod ad hanc significationem, non ad aliam trahi possit? Quod quid est aliud, quam significationem eam in casu non minus, quam in praepositione inesse? Nam si esset in sola praepositione, aut nullo casu opus esset, aut usus casuum esset promiscuus. Quod contra, si in casu inest, praepositio non tam mutabit significatum suum pro diversitate casuum, quam conciliabitur eius significatio cum ea significatione, quae est in casu. Exemplo utar plano et perspicuo. Παρὰ est *apud*, eaque significatio manet, sive παρὰ σοί, sive παρὰ σέ, sive παρὰ σοῦ dicatur: sed casuum diversitas facit, ut παρὰ σοὶ habeatur id, quod est apud te; παρὰ σέ, quod accedat ad te; παρὰ σοῦ, quod veniat a te: id quod simili modo Galli dicunt, *de chez toi.* Itaque si casus non pendet e praepositione, cur ellipsin praepositionis adhibeamus, ubi casus est sine praepositione? Nimirum, qui praepositionum ellipsin comminiscuntur, hoc uti solent argumento, quod quum multae loquutiones inveniantur idem significantes, sive adsit praepositio sive absit, absentia praepositionis non possit non per ellipsin explicari. Mirum vero,

eos non sentire, quam hoc ineptum sit argumentum. Quid enim, si quis obiiciat, ubi omittatur praepositio, non per ellipsin omitti, sed, ubi addita inveniatur, additam esse per pleonasmum? Sed ne videamur magis inscitia adversariorum, quam idoneis rationibus vincere, hoc eos dicere faciamus, ideo adhibendam esse ellipsin praepositionis, quod in solo casu, quem quaeque praepositio regit, non insit haec vis, quae propria est praepositionis; ea autem vi et significatione locos illos, in quibus ipsi ellipsin admittant, carere non posse. Hoc argumentum ut refutetur, primo videndum est, quae sit cuiusque casus vis, ob quam regi a praepositionibus quibusdam dicatur; deinde an eadem vis sit in his locis, in quibus nulla adiecta est praepositio. Hoc enim si effecerimus, sponte intelligetur, ellipsi nihil opus esse.

VII. De usu genitivi.

Ac primus commemorabitur genitivus, quo in casu mirum in modum luxuriatur lingua Graecorum. Quare, quod sciam, nondum repertus est, qui omnem illam loquutionum copiam et varietatem, in quibus hic casus dominatur, sic explicaret, ut ea explicatio vel aliquo modo rei satisfacere videatur. Illud quidem alio loco ab nobis demonstratum est, genitivum proprie rem indicare, cuius aliquid ac-

cidens sit. Latissime autem patet accidentis notio, mutabilis illa pro ratione, qua rem consideres. Sic filius patris et pater filii, sic amor dicitur alicuius, sive amare eum sive amari intelligamus. Exempla quaedam huiusmodi vide apud Schaeferum p. 735. Quod nisi temere omnia miscuisse et perturbasse Graecos statuimus, in omni usu genitivi ad primam illam significationem redeundum erit, videndumque, quomodo hic casus ad tam diversos tamque dissimiles res adhiberi potuerit. In qua re illud tamen bene tenendum est, pleraque in linguarum conformatione obscuro sensu regi, cuius si modo initia teneamus, reliquum eius cursum persequi non esse difficile. Nam qui primi aliquam notionem alio deflexerunt, hos in ea re aliquid iudicii adhibuisse necesse est: ab his reliqui ista paene nescientes accepere, quos non mirum est ea dein latius extendisse, quam fortasse debebant, quippe verae rationis sibi non conscios.

Igitur genitivus quum rem indicet, cuius aliud quid accidens sit, id in paucis tantum praepositionibus, quae cum hoc casu construuntur, paullo obscurius est; in plerisque primo adspectu, cur genitivum sibi adiungant, apparet. Nam quum in his, quae rerum accidentia a philosophis vocantur, etiam partes cuiusque rei numerentur, haec partis significatio, quae

paene ubique genitivum comitatur, in harum praepositionum constructione manifestissima est. Sic ἀπό, παρά, πρός, ὑπό, ἐξ, proprie id significant, quod cuiuspiam rei pars est, sed ea talis, quae ab hac re proficiscatur, eoque ab ea separetur. Deinde διά, ἐπί, κατά, ὑπέρ, id indicant, quod est vel fit in aliqua rei cuiuspiam parte: ut

διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος.

Neque alia ratio est praepositionum ἀμφὶ et περί, quarum altera id, quod ab utraque parte, altera, quod ab omni parte est, significat. Proximae his sunt ἀντὶ et πρό, quarum ἀντὶ vix potest dubium esse, quin significatum eodem modo ex ἄντα deflexerit, ut utraque notio in praepositione πρὸ inest:

ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

Vtraque ergo praepositio proprie notabat, quod ante aliquam rei cuiuspiam partem esset. Denique μετὰ designat, quam proprie participationem, id est communionem partis dicimus: quo a praepositione σὺν differt, quae quod totius rei cum alia re coniunctionem significat, non construitur cum genitivo: quae res clara erit verba μετέχειν et συνέχειν, aliaque horum similia comparanti. Quum ergo genitivus in omnibus his constructionibus parti indicandae inserviat, facile est intelligere, qui factum sit, ut praepositiones istae, quae, ut omnes praeposi-

tiones, natura sua nihil nisi adverbia sunt, genitivum sibi vindicarent. Nam, ut ista exempla repetam, quae supra attuli, δι' ἀσπίδος ἦλθεν ἔγχος quid est aliud, quam ἔγχος ἦλθεν ἀσπίδος ποι, id est, venit ad aliquam clipei partem, et ibi quidem διά, id est, sic ut penetraret. Ita ἄντα παρειάων σχομένη κρήδεμνα nihil est, nisi κρήδεμνα σχομένη παρειάων πῃ, et quidem ἄντα, quod aliter dicas παρειάων ἐν τῷ ἄντα. Ex his facile poterit intelligi, non diversam esse caeterorum adverbiorum conditionem, quae cum genitivo construuntur. Sed clarum est etiam ex hac explicatione, adverbii, quo nomine hic praepositiones quoque comprehendimus, non esse aliud officium, quam ut modum, locum, tempus, vel quidquid adverbii cuiusque significatione continetur, adiiciat, non autem genitivum sine adverbio nihil plane significare. Haec si vera sunt, quid opus erit praepositionis omissionem ad auxilium vocare, ubi verba ipsa cum genitivo coniuncta satis indicent, quae sit genitivi significatio? Hoc igitur an ita sit, nunc videndum est. Quod sic faciemus, ut diversos usus, quos habet genitivus, ordine enumeremus, simulque, quomodo alius ex alio ortus sit, ostendamus.

VIII. De genitivo nomini iuncto.

Atque in illam genitivi notionem, quam saepius iam tetigimus, intuenti planum sit necesse

est, duobus modis genitivum usurpari posse; primo sic, ut, quod alicuius rei est, quid sit huius rei dicatur; altero, ut universe dicatur aliquid alicuius rei esse, non definito, utrum pars, an proprietas, an effectus, an quidquid demum sit. Explicemus primo de priore isto loquendi modo, quo genitivus nomen adiunctum habet. Atque hic duae se offerunt genitivi significationes, quas considerare operae pretium sit, una derivationis, altera commutationis. Vtramque frustra per ellipsin explicare quidam conati sunt, quod planum erit rem recte consideranti. Quod apud Homerum est Iliad. XI. 124.

χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος,

tria potest significare, unum, quod omnium primum, maximeque simplex est, *aurum Alexandri accipiens;* secundum, quod hic dicere poeta voluit, *aurum ab Alexandro accipiens;* ut Iliad. I. 596.

μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον,

in cuius versus explicatione Schaeferus ad Euripidis Hecubam p. 45. a Vossio se decipi passus est; tertium, *aurum pro Alexandro accipiens*, ut Odyss. XI. 326.

ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.

Vnde haec diversitas? Si ab ellipsi, quod volunt, qui nunc παρά, nunc ἀντὶ vel ὑπὲρ intelligunt, nihil lucri fecimus advocanda praeposi-

tione, quae non modo an sit adhibenda, sed etiam utrum haec, an alia, incertum est. Sin ab ipsa genitivi significatione, lucrum non est exiguum, quia sic neque alieno opus est adminiculo, et fontem, unde hi significatus venerint, aperiri necesse est. Hoc igitur agamus. Nec profecto quidquam planius est. Aurum Alexandri est, quod habet Alexander: qui autem aliquid ab aliquo accipit, is accipit id, quod habebat is, a quo accipit. Itaque pauper adhuc et rudis sermo dicebat χρυσὸν Ἀλεξάνδρου δέχεσθαι, non modo quum aurum, quod esset Alexandri, sed etiam quum id ab Alexandro accipi dicere vellet. Mansit progrediente cultu antiqua forma, sed sic, ut qui ab Alexandro accipi diceret, iam non χρυσὸν Ἀλεξάνδρου cogitatione iungeret, sed Ἀλεξάνδρου δέχεσθαι. Iam quum semel genitivo haec derivationis ac separationis notio adhaesisset, latius ea extendi coepta est: unde talia sunt, ut ἀκούειν τινός, *ex aliquo audire*, λείπεσθαι, ἁμαρτάνειν τινός. Cuius constructionis mentione facta, breviter tangam locum Thucydidis I. 33. μηδὲ δυεῖν φθάσαι ἁμάρτωσιν, ἢ κακῶσαι ἡμᾶς, ἢ σφᾶς αὐτοὺς βεβαιώσασθαι; ubi non capio, qui Schaeferus p. 184. ἓν post δυεῖν ab librariis neglectum suspicari potuerit; quo addito prorsus perturbatur constructio, multoque minus intelligi locus potest. Sana sunt omnia: sed histo-

ricus, ne repetito verbo dicendum esset, ἢ τοῦ φθάσαι ἡμᾶς κακῶσαι, ἢ τοῦ φθάσαι σφᾶς αὐτοὺς βεβαιώσασθαι, insolentiore structura dixit, δυεῖν ἁμάρτωσι, φθάσαι: i. e. *duabus rebus ad praevertendum exciderent.* Sed redeo in viam. Vt ἁμαρτάνειν τινός, sic γυμνόν, ξένον, καθαρὸν εἶναί τινος, γῆς ἐλαύνειν, ἀμύνειν, θεῶν μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, et illud Euripidis in Electra v. 1215.

κατεῖδες, οἷον ἁ τάλαιν' ἑῶν πέπλων
ἔβαλεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖσιν,

quod exemplum cum aliis allatum est in his, quae p. 670. 673. 674. 693. 695. 734. commemorantur. Nescio an eodem referri debeat hoc Sophoclis in Electra v. 78.

καὶ μὴν θυρῶν ἔδοξα προσπόλων τινὸς
ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι, τέκνον,

ubi durius certe θυρῶν ἔνδον cum scholiasta iunxeris. Sed cave ne hunc usum eo traducas, quo non amplius licet: quod ego Schaefero quidem non imputaverim, qui p. 750. ut solet, aliorum verba ponit, ipse a dicenda sententia abstinens: sed hi, quorum ille verba attulit, Brunckius et Porsonus, non ante ad suam me sententiam traducent, quam ubi alicuius saltem praepositionis ellipsin certis argumentis demonstratam videro. Contendunt illi per ellipsin praepositionis Euripidem dixisse in Oreste v. 491. ed. Pors.

πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα,

et in Electra v. 123.

κεῖσαι σᾶς ἀλόχου σφαγείς,
Αἰγίσθου τ', Ἀγάμεμνον.

Quorum locorum quum neuter mihi sanus esse videatur, priorem etiam ob mirum illud parumque aptum ὑπὲρ κάρα suspectum habeo. Quo minus dubito, quin scribendum sit:

πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπαὶ κάρα,

et,

κεῖσαι σᾶς ἀλόχου σφαγαῖς,
Αἰγίσθου τ', Ἀγάμεμνον.

Sed revertor ad illud, χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο: quae verba quum non modo aurum significent, quod possidebat Alexander, sed etiam illud, quod quocumque alio modo ad Alexandrum spectabat, facile est intelligere, qui factum sit, ut etiam aurum, quod pro Alexandro daretur, ita appellari posset. Restant adhuc in Homericis carminibus certa huius interpretationis vestigia: ut Iliad. I. 111.

οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Βρισηΐδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι.

V. 265.

τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος.

XIII. 659.

ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνηῶτος.

Et omnino haec nomina, ubicumque apud Ho-

merum inveniuntur genitivo iuncta, simplicem habent constructionem, ut *pretium Ganymedis*, non *pretium pro Ganymede* dixisse existimandus sit. Sed talia quum usu frequentari coepissent, genitivus paullatim etiam eius rei significationem accepit, pro qua quid daretur vel acciperetur. Vnde dixit poeta,

ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα,

neque χρυσὸν ἀνδρὸς, neque ἀνδρὸς ἐδέξατο iungens, sed nudo usus genitivo, is ut esset *pro viro*. Ex his cognosci potest, quid statuendum sit de ellipsi praepositionum ἀντὶ et πρὸ et ὑπέρ, qua quid iam est, quod nos commode carere prohibeat? Obiter observo, Schaeferum in Aeliani loco, qui est Var. hist. III. 10. Perizonii aliorumque auctoritate praeter necessitatem de vitio cogitasse: quem revocare poterat vel Theocriti versus, eadem pagina allatus. Sic etiam Aeschylus im Agam. 358.

πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τήνδ' ὄνησιν εἱλόμην.

Neque in Euripidei Erechthei loco Schaeferi emendationem amplectar, quae mihi quidem enervare orationem videtur. Scribendum puto:

μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
ζῆν παῖδας εἵλονθ', ὅτι παρῄνεσαν κακά.

Venio denique ad alias genitivi constructiones, in quibus nemo de ellipsi praepositionis cogitaturus fuisset, nisi nomen, ad quod genitivus refertur, saepius delitesceret. Sed qui semel

semel admonitus usitatam illam duarum loquutionum permixtionem meminerit, sponte, opinor, ineptas istas ellipses et ex parte prorsus invito linguae ingenio excogitatas spernere incipiet. Huiusmodi sunt p. 669. φείδεσθαι, 671. ἐνδεής, κενός, ἀθῶος, ἄπειρος, πλησίος, ἄγχι, 672. ἄρχεσθαι, λήγειν, 690. παύεσθαι, ἀναπνεῖν, 705. κατηγορεῖν, ὀργίζεσθαι, 706. ἄγασθαι, εὐδαιμονίζειν, ubi Schaeferus male interpretatus est Sophoclis locum in Trachiniis v. 305. quem rectius intellexit Brunckius ad Oed. R. 534. porro p. 732. μιμνήσκεσθαι, λανθάνεσθαι, 733. σπλαγχνίζεσθαι, ἀπορεῖν, καταφρονεῖν, ἐπιμελεῖσθαι, φροντίζειν, 739. τυφλός, 748. ἐνισχυρίζεσθαι, 750. ἀνερεθίζεσθαι, 751. πείθεσθαι: quibus infinita copia similium exemplorum adiici posset. In his omnibus formulis nulla ex praepositione pendet genitivus, sed ex eo, quod pro substantivo genitivum sibi postulante verbum vel nomen ponitur, in quo, si sensum spectes, istud nomen, quod genitivo adhibendo occasionem dederat, inest. Sic ἄχαλκος ἀσπίδων quid est aliud, quam ἄνευ χαλκȣ̃ ἀσπίδων? sic κενός τινος est κένωμα ἔχων τινός. Similiter quomodo μιμνήσκεσθαί τινος intelligi debeat, declarat Sophocles in Oed. R. 1246.

μνήμην παλαιῶν σπερμάτων ἔχȣσ'·

et in Electra v. 392.

βίȣ δὲ τȣ̃ παρόντος ȣ̓ μνείαν ἔχεις;

et idem, quomodo χολȣ̃σθαί τινος, in Aiace 41.

χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων,

et in Philocteta v. 327.

τίνος γὰρ ὧδε τὸν μέγαν
χόλον κατ' αὐτῶν ἐγκαλῶν ἐλήλυθας;

pariterque Euripides in Electra v. 1270.

μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων.

Sed hi ipsi Sophoclis atque Euripidis versus ad bonam nos observationem ducent. Nam quid est, cur in tragicorum sermone χόλον ὅπλων et μῆνιν νυμφευμάτων non aliter iungenda videantur, quam μῆνιν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος; apud Homerum autem, longe antiquiorem poetam, ideoque originibus formularum, quas supra tetigimus, propiorem, repudianda sit haec constructio? Iliad. VIII. 316.

Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασεν φρένας ἡνιόχοιο,

et IV. 169.

ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε.

quem locum priori adiunxit Schaeferus p. 707. Sic etiam XVI. 581.

Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένȣ ἑτάροιο.

XVII. 538.

ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος
κῆρ ἄχεος μεθέηκα.

XX. 293.

ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο.

Odyss. IV. 108. ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
κείνȣ

XVII. 489.

Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξεν βλημένυ.

XVIII. 323.

ἀλλ' ὃδ' ὥς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης.

A qua tamen ratione diversum est, quod Iliad. XIII. 417. XIV. 458. 486. legitur,

Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὔξαμένοιο,

in quibus locis genitivus temporis habet, non, ut in superioribus exemplis, caussae notationem. Aliis in locis uterque modus admitti potest, ut Iliad. XI. 249.

κρατερόν ῥά ἑ πένθος
ὀφθαλμὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος.

XVIII. 88.

νῦν δ', ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη
παιδὸς ἀποφθιμένοιο.

Igitur ut ad propositam quaestionem respondeamus, sic est tenendum. Quum Graeci quadam commutatione verborum pro μνήμην ἔχειν τινὸς dicerent μιμνήσκεσθαί τινος, et quae sunt similia, multo usu hae loquendi formae ita se in eorum sermonem insinuarunt, ut iam, quod accidere solet iis, qui linguas usu discunt, nemo cogitaret, unde essent hi genitivi, sed eos tamquam legitimam constructionem usurparent. Itaque in multis loquutionibus, quales exempli caussa sunt ὀργίζεσθαι, χολῦσθαι, θαυμάζειν, μακαρίζειν τινός, genitivus non poterat non

videri id indicare, cuius caussa aliquid fieret. Hinc sicubi ad pristinam dicendi rationem redibant, non construebant, ut initio factum fuerat, ὀργήν τινος ἔχειν, sed ὀργὴν ἔχειν, tamquam ὀργίζεσθαι cogitantes, et genitivum sic nude addentes, quo id, cuius caussa quis irasceretur, indicarent. Id manifesto docet Homerus Odyss. XXIV. 423.

παιδὸς γάρ οἱ ἄλαςον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
Ἀντινόυ, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
τῦ ὅγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.

Ita factum est, ut genitivus etiam solus per se poneretur, ubi, propter quod aliquid fieret, significandum erat. Quod quidem non est ubique factum, sed in quibusdam dumtaxat loquendi modis, ut apud Sophoclem in Trachiniis v. 666.

ΔΗ. ὐκ οἶδ'· ἀθυμῶ δ', εἰ φανήσομαι τάχα
κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.
ΧΟ. ὐ δή τι τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων;

Hinc nihil mirum, si tragici, multa illi novantes et ubique insolentiorem captantes sermonis formam, tamquam novum quid dixerunt χόλον ὅπλων, μῆνιν νυμφευμάτων, qui re vera omnium fuerat antiquissimus usus. Quae quum ita sint, quis iam ad ellipsin praepositionis ἕνεκα confugiendum putabit in exemplis p. 705. 708. 748. commemoratis? Quod nollem etiam Schaeferus fecisset, quem ob id quoque hic

non probo, quod p. 705., ubi Dorvillii verba adscripsit, nihil admonuit lectorem de Platonico illo in Apolog. Socr. c. 9. *καὶ φαίνεται τȣ́τȣ λέγειν τὸν Σωκράτην*: in cuiusmodi loquutione quum *τȣ́τȣ* nullo pacto *ob id* significare possit, quod virum doctissimum non potuit fugere, non modo improbari, tironum caussa, debebat Dorvillii sententia, sed adnotari etiam verissima et merito ab Heindorfio recepta Fr. Aug. Wolfii emendatio, *καὶ φαίνεται τȣ̃τ' ȣ̓ λέγειν τὸν Σωκράτην*, in quibus verbis praeterea notabilis est etiam trimeter iambicus.

IX. De usu genitivi omisso nomine.

Genitivi constructionem supra diximus duas habere formas, unam, qua, quod alicuius rei sit, quid sit huius rei dicatur: quod genus tractavimus; alteram, qua aliquid universe dicatur alicuius rei esse, non addito, quid eius rei sit. Hanc formam nunc videamus. Est ea autem duplex. Nam aut adiectivum additur genitivo, aut ne hoc quidem.

Adiectivum adiicitur, ut in hoc, *οἱ χαρίεντες τῶν ἀνθρώπων*, quod incredibile esset, nisi factum videremus, per omissionem particulae *ἐξ* explicari potuisse. Talia quidem mittamus: dicamus vero de constructione genitivi cum comparativo, quae ad hoc genus pertinet. Quae constructio quum non possit non mira ac diffi-

cilis explicatu videri, ab his, qui ubique ellipses quaerunt, facillimo sane modo explanaretur, nisi omissio particulae ἀντὶ vel πρὸ tam absurda esset, ea ut nisi prorsus occaecato ad sanae rationis lucem homini non posset in mentem venire. Nam nisi usu iam constaret, genitivum comparationi inservire, numquam de ista ellipsi quisquam cogitasset. Quam Graeci si adhibuissent, poterant profecto etiam accusativum nomini comparativo iungere, παρὰ intelligentes: quod quis nunc non portenti instar habiturus esset? Planissima vero est, neque ullo indiget alieno adminiculo ista constructio. Nam sicut Graeci dicunt δῖα θεάων, ἔξοχος ἄλλων, ἀριδείκετος ἀνδρῶν, ἄριστος Ἀχαιῶν, ita etiam comparativo nomine usi sunt, προφερέστερος ἁπάντων dicentes, quum eum vellent indicare, qui inter alios esset praestantior. At, inquiet aliquis, non modo plurali numero, sed etiam singulari genitivus iungitur: ἐπεὶ οὔ ἕθεν ἐστὶ χερείων: ubi ista explicatio cadat necesse est. Enimvero proprie quidem singularis numeri nomen non poterat iungi comparativo, sed quum per eas loquutiones, in quibus pluralis est, ista constructio tritissima facta esset, mox, transitum a plurali ad singularem facientibus nominibus collectivis, ut

δήμου τε προὔχουσιν,

non attendebatur amplius ad constructionis

istius originem, sed simpliciter genitivus comparativo iunctus eamdem vim habebat, ac si particula ἢ adhiberetur: quare quod pluralis numeri proprium fuerat, paullatim etiam ad singularem traductum est. Inde ingens promanavit aliarum loquutionum copia, quae omnes facile carebunt auxilio ellipseos, veluti ὑστερεῖν, νικᾶσθαί τινος, quod est ὕστερον, ἥττονά τινος εἶναι: in quibus formulis quas ellipses finxerint, cognosci potest e p. 664. 670. 749.

Alter genitivi nomine carentis usus hic est, in quo ne adiectivum quidem nomen adiicitur. Quod genus eiusmodi est, ut, quod alicuius esse dicitur, plerumque possit per adiectivum vel adverbium exprimi. Vt, σοῦ τόδ' ἐστίν, id est σόν ἐστι· πολλοῦ ποιεῖσθαι, id est μέγα ποιεῖσθαι. Aeschylus in Supplicibus v. 592.

φυσίζοον γένος, τὸ δὴ
Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς.

Sophocles in Electra v. 199.

εἴτ' οὖν θεός, εἴτε βροτῶν
ἦν ὁ ταῦτα πράσσων·

et in Antigona v. 114.

λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανός,

id est, Δῖον, βρότειος, χιονέη. Homerus Odyss. III. 251,

ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ;

quod exemplum bene adhibuit Musgravius ad Sophoclis Electr. 909. id est Ἀργόθι. Sic οὗ et

αὐτῦ, *ubi*, *ibi* significantia, intelligi debent. Fraudem fecit haec constructio etiam summis viris, ut ad ellipsin confugiendum putarent, ut Musgravio et Porsono, a Schaefero p. 691. seq. ita commemoratis, ut ipse quoque eorum sententiam probare videatur. Quid vero τᾶςδε γᾶς πόσις, vel ὃς ἂν δύνηται πόλεος aliud est, quam ἐγχώριος πόσις, et ὃς ἂν πολίτης δυνατὸς ᾖ? Ad eumdem usum talia pertinent, ut πολλῦ χρόνυ, τίνος χρόνυ, quorum exempla vide p. 675. 723. Homerus Iliad. XI. 690.

ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη
τῶν προτέρων ἐτέων.

Vix opus est, ut moneamus, non diversa esse, quae p. 694. commemorantur, τῦ δ' Ἀτρεὺς ἔφυ, Ἀτρέως δὲ Ἀγαμέμνων ἔφυ· τῦ δὲ Λάβδακον φῦναι λέγυσιν, item p. 749. κρατίςυ πατρὸς Ἑλλήνων τραφείς, in quibus locis omnibus poetica φῦναι et τραφῆναι pro simplici εἶναι dicta sunt. In primis autem huc referendi sunt genitivi absoluti, de quibus quae p. 692. 709. 751. traduntur, vel hoc nomine falsa sunt, quod non nisi in quibusdam locis et loquutionibus admitti possunt: quod contra explicatio, quam supra iam attigimus, nullo in loco fallit.

Omnino latissime patet hic locus: quo recte intellecto, quae reliquae sunt praepositionum cum genitivo construi solitarum ellipses, submoventur omnes. Sed antequam in eo expli-

cando progrediamur, occurremus iis, qui his, ὖ et αὐτῦ, et Homerico isto Ἄργεος Ἀχαιϊκῦ male uti possint. Id quod accidit Musgravio, qui ad Sophoclis Electram v. 906. νεὼς ἄγοντα, quod est in Philocteta v. 630. pro ἐπὶ νεὼς dictum putavit. Nam hoc fieri nequit, neque ista verba aliud significare possunt, quam *ducentem ab navi*, genitivo remotionem significante, de qua re supra dictum est. Quo magis miror, Schaeferum p. 710. in eumdem cum Musgravio errorem incidisse. Revocare eos potuisset, quod in eadem fabula paullo ante scriptum est v. 614.

ἄγοιντο νήσυ τῆςδ', ἐφ' ἧς ναίει τανῦν.

Omnino ista Schaefero infelix pagina fuisse videtur, qui ibidem praeter hunc locum tres alios eiusdem fabulae locos secus, ac debebat, interpretatus fuerit: v. 1178. ubi ἴωμεν ναὸς *eamus in navi* significare vult, quod fieri non potest. Audire debebat, cuius auctoritati plurimum tribuere solet, Brunckium, ita interpungentem, ἴωμεν, ναὸς ἵν' ἡμῖν τέτακται. Deinde v. 648.

τί τῦϑ', ὃ μὴ νεώς γε τῆς ἐμῆς ἔνι;

ubi νεὼς non magis significat *in navi*, quam in superioribus locis: quod quidem Brunckio fieri potuisse videbatur; sed statim ille aliam, eamque multo magis probabilem interpretationem adiecit, e praecedentibus verbis λαβεῖν repetens, et νεὼς τῆς ἐμῆς *ex mea navi* intelligens.

Denique v. 205.

βάλλει, βάλλει μ' ἐτύμα φθογγά τις,
στίβυ κατ' ἀνάγκαν
ἕρποντος,

ubi Schaeferus aut στίβον cum Triclinio, aut στίβῳ legendum putat. At sana sunt omnia, quandoquidem iungi debent haec, κατ' ἀνάγκαν στίβυ, quae sic quoque dici poterant, πρὸς βίαν ποδός. Vt paucis complectar, verba sunt in his locis omnibus motum indicantia, quae ubi genitivo iunguntur, aut motum ex aliquo loco significant, cuius significationis caussam supra aperuimus, aut locum notant, quo aliquid, tamquam ad metam aliquam, tendat, de qua re mox dicemus. Mansionem rei in aliquo loco, seu verius in eius aliqua parte, genitivus non potest aliter denotare, quam verbis aut motus significatione carentibus, aut motum indicantibus ex aliquo loco non egredientem iunctus. Sic Homerus dicere potuisset, ἢ ὐκ ἐφοίτα Ἄργεος. Ab huiusmodi igitur formulis omnibus ellipsin removendam iudicamus. Nam si quid loci alicuius vel temporis esse dicitur, id per se planum est sic dici, ut in aliquo loco esse, et fieri tempore aliquo intelligatur. Ex his unumquemque reliqua, quae ad hoc genus pertinent, sponte diiudicaturum speramus.

Redeo in viam. Graeci quum genitivo sic utantur, ut quidquid quocumque modo alicu-

ius rei sit, eo casu significent, saepissime cum verbis *dicere* et *audire* significantibus genitivum coniungunt eius rei, de qua quid dicatur vel audiatur. Exempla in Bosii libro allata sunt p. 734; ubi quidem diversissima miscentur. Pertinent huc talia: ἐπύθοντο τῆς Πύλȣ κατειλημμένης, πατρὸς ἀκȣ́σας, κλύȣσα παιδός, quorum hic sensus est, *aliquid de capta Pylo, de patre, de filio audire.* Quae ne quis putet, ut isti volunt, per ellipsin praepositionis περὶ explicanda esse, meminerit, quod supra diximus, posse talia plerumque per adiectivum exprimi, sic πατρὸς ἀκȣ́σας potuit etiam dici πατρῷα ἀκȣ́σας. Si Homerus Odyss. XV. 347. dicit,

εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος ȣ̓δῷ,
εἴ πȣ ἔτι ζώȣσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
ἢ ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.

quis inde colligat, περὶ omissum esse Odyss. XI. 174.

εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,
ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' ȣ̓κέτι φασὶ νέεσθαι·

neque potius ducat, poetam dicere voluisse, *dic mihi hoc patris*, quod quid sit, statim explicat. Quin statim, quo minus de huius interpretationis veritate dubites, eadem forma orationis, sed addito nomine, pergit:

εἰπὲ δέ μοι μνηςῆς ἀλόχȣ βȣλήν τε νόον τε,
ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα
φυλάσσει,
ἢ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅςτις ἄριςος.

Poterat hic quoque omittere verba βȣλήν τε νόον τε: quae si omisisset, quid aliud dictum esset, quam εἰπέ μοι ἀλόχȣ τὸ ἢ μένειν ἢ γήμασθαι. Sed quum hic usus invaluisset, ut genitivus in huiusmodi re usurparetur, omisso nomine rei, quae de aliquo diceretur, vel acciperetur, postea saepe ne tum quidem quum nomen indefinitum addebatur, id construi solebat cum genitivo, sed per se solum iungebatur verbo:

εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν.

Hic proprie iungi deberent, τάδε σφῶϊν, *haec vestrum*, id est *haec vestra*: sed poeta non iunxit, usui iam stabilito indulgens, quo σφῶϊν πυθοίατο iungebatur. Sic etiam Iliad. XI. 657.

ȣδέ τι οἶδεν
πένθεος, ὅσσον ὄρωρε κατὰ ςρατόν.

Tale est etiam illud Aristophanis, in Bosii libro commemoratum, τȣ πράγματος ἀκήκοέν τι; Et haec Sophoclis in Trach. 1122.

τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων, ἐν οἷς
νῦν ἐςιν, οἷς θ' ἥμαρτεν ȣχ ἑκȣσία.

et in Philocteta v. 439.

ἀναξίȣ γὰρ φωτὸς ἐξερήσομαι
γλώσση τε δεινȣ καὶ σοφȣ, τί νῦν κυρεῖ.

et Euripidis in Phoenissis v. 1351.

ὦ δώματ' εἰςακούσατ' Οἰδίπου τάδε
παίδων, ὁμοίαις ξυμφοραῖς ὀλωλότων.

In quibus exemplis omnibus etsi genitivus per se solus positus esse censendus est, quid est tamen, cur ad ellipsin confugere, quam id probare malimus, quod antiquitus in talibus formulis cogitatum fuisse verba ipsa suadeant, τῆς μητρός, τοῦ φωτὸς τὴν νῦν τύχην, Οἰδίπου παίδων τάδε? Sic quod est in Sophoclis Electra v. 317.

καὶ δή σ' ἐρωτῶ· τοῦ κασιγνήτου τί φῄς,
ἥξοντος ἢ μέλλοντος;

quid est aliud, quam τί φῄς ἀδελφικόν? Rarioris formae hoc est apud eundem poetam in Trachiniis v. 394.

ὡς ἕρποντος εἰςορᾷς ἐμοῦ·

quod proprie si dicas, erit ὡς εἰςορᾷς ἐμὸν τόδε, ἕρποντος. Duo alia exempla, quae in Bosii libro p. 734. commemorata sunt, non huc pertinent, sed ad commutationem illam duarum loquutionum, de qua supra exposuimus: ὡς γνῶ χωομένοιο, et ἀεξομένοιο διδάσκει μηνός: id est ὡς γνῶσιν ἔσχε χωομένου, et διδάσκαλός ἐστι μηνὸς ἀεξομένου. Neque ad nostram disputationem pertinet Sophoclis locus in Trachiniis v. 927.

κἀγὼ δρομαία βᾶσ', ὅσονπερ ἔσθενον,
τῷ παιδὶ φράζω τῆς κασιγνήτης τάδε·

ubi Musgravius male putat genitivum e verbo φράζω pendere. Recte eum Erfurdtius cum scholiasta ad τῷ παιδὶ refert. Nam si ad φράζω pertineret, abesse oporteret articulum τῆς.

Superest alius genitivi nomine carentis usus, quo recte intellecto ingens ellipsium numerus removetur. Obtinet enim per omnem Graecam linguam, ut, cuius rei aliqua pars intelligatur, ea res omisso partis nomine casu genitivo cum omni genere verborum, quemcumque ea casum sibi adiungi postulent, construi possit. Cuiusmodi sunt, ἅπτεσθαι, ἀπολαύειν τινός· ἔρχεσθαι, θεῖν πεδίοιο· πλήθειν, γέμειν τινός· λοῦσθαι ποταμοῖο· (vide Bosii librum p. 670. 675. 685. 687. 709.) et alia innumerabilia. In quibus formulis omnibus non praepositionis ulla ellipsis est, sed nominis indefiniti τί. Eodem loquendi modo Germani utuntur, eadem cum ellipsi dicentes, *des weges gehen*, *des weines trinken*, atque alia. Sed quaedam sunt in hoc genere rariora, ut κτείνειν λίθων, commemoratum p. 675; quaedam autem difficiliora, ut, quod prorsus neglectum est in libro Bosiano, ἔρχεσθαι ἀγγελίης. Quare hoc paucis explicemus. Et quum grammatici quidam nomen ἀγγελίης apud Homerum masculini generis esse, eumque, qui nuncius mitteretur, significare credidissent, impugnare hanc opinionem aggressus est Hermannus Tollius in se-

cundo excursu ad Apollonii lexicon Homericum. Qui quum recte sane non aliud nomen, quam femininum ἀγγελίη agnoscat, mire tamen fallitur in usu eius nominis expediendo. Ac primus, quo utitur, poetae locus est Iliad. IV. 384.

ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ ςεῖλαν Ἀχαιοί.

Ubi cum Eustathio verba sic iungit, Τυδῆ ἐπ' ἀγγελίην ςεῖλαν: quod ut fieri possit per linguae leges, non est tamen ob versum faciendum, qui sic in duas aequales partes, magno cum suavitatis numerorum dispendio, divideretur. Quidni vero hoc dicere poetam putemus, Τυδῆ ἀγγελίην ἐπέςειλαν? Deinde Iliad. III. 205.

ἤδη γάρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς
σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.

Hic vero iterum cum Eustathio sic verba construit, ἕνεκα ἀγγελίης σεῦ. Iliad. XIII. 252.

ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες;

cum scholiasta quodam περὶ omissum putat; et εἰς cum Eustathio Iliad. XI. 139.

ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
αὖθι κατακτεῖναι.

Alium Homeri locum, Iliad. XV. 639.

ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος
ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ,

prorsus praeteriit. Ex Hesiodi Theog. 780. autem hoc protulit exemplum:

παῦρα δὲ Θαύμαντος θυγάτηρ, πόδας ὠκέα Ἶρις,
ἀγγελίης πωλεῖται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
ὁππότ' ἔρις καὶ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρηται·

quod aut emendatione, aut ellipsi praepositionis indigere dicit. At neque hoc in loco, neque in caeteris aut de ellipsi, aut de emendatione cogitandum. Nam ut alibi apud poetam est, ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ita cum accusativo dicitur ἀγγελίην ἔρχεσθαι, confusione quadam diversarum loquutionum, quarum una est ἔρχεσθαι, altera ἀγγελίην φέρειν, quod fit proficiscendo. Eodem modo Germani dicunt *botschaft gehen.* Iam quum recte dicatur ἀγγελίης φέρειν, omisso τί, id est, *aliquid nuncii ferre*, coeptum est etiam ἀγγελίης ἔρχεσθαι dici, admixta alia loquutione, ἔρχεσθαι.

Denique paucis attingendus est ille genitivi usus, quo meta indicatur, quam quis consequi studeat. Hic quoque usus paullatim exstitit, leniter deflexa illa genitivi significatione, quae est rei, cuius partem intelligimus. Nam quum talia iam pervulgata essent, ut ἅπτεσθαι, ψαύειν τινός, facillimus erat ad ea verba transitus, quibus non ipsa partis cuiuspiam tactio, sed solus

tangendi, conatus indicatur. Hinc ῥίπτειν, ἀκοντίζειν, ὀϊστεύειν, τιτύσκεσθαι, ἵεσθαι, et quae similia sunt, genitivo iunguntur, sic ut is rem indicet, cuius quis partem studeat contingere. Exempla vide p. 715, in quibus iam ellipsi praepositionis κατὰ facile carebimus.

Sed satis iam de genitivo dictum videtur.

X. De usu dativi.

Accedamus nunc ad dativum, cuius casus perfacilis ratio est. Nam dativus eam rem indicat, in qua cernitur aliqua efficientia; quod quum duobus modis fieri possit, uno activo, altero passivo, duplicem accepit vim dativus. Activa enim, quam voco, efficientiae ratio ea est, qua fieri aliquid per aliquam rem indicatur: qua in significatione ablativi nomen usurpari malo, Romanorum exemplo, apud quos ea significatio suam sibi propriam formam in quibusdam declinationibus vindicavit: passiva autem ratio efficientiae est, quae aliquid fieri in ea re, quae isto casu nominatur, indicat: quae ratio proprie dativi nomine insignitur.

Ablativus ergo quum per se instrumentum denotet, quo aliquid fiat, hoc minus ulla praepositionis ellipsi opus habet, quod ne construitur quidem cum hoc casu in Graeco sermone ulla praepositio. Quare ineptum est, ad talia, πατάσσειν ῥάβδῳ, νοσεῖν νόσῳ, χαίρειν, ἀκμ-

κάζειν, *πρίασθαί τινι*, *ὤμοιιν τεύχεα δῦναι*, *σίγῃ*, *σπουδῇ*, et quae sunt similia, *ἐπὶ* vel *περὶ* vel *σὺν* intelligere, quod placet his, qui ubique ellipsin odorari solent, p. 701. seqq. 710. 712. 735. 743. Eadem res est, ubi ablativus significationem habet caussae, ob quam quid fiat, quod frequens est apud poetas.

Sed ne in dativo quidem ullus est praepositionis usus, quum *ἕπεσθαι* vel *ἀκολουθεῖν τινὶ* dicitur, quod p. 700. omisso *μετὰ* fieri putatur. Neque obscurius est, ut *ἴσος* vel *ὅμοιός τινι* dicitur, sic etiam *ὁ αὐτός τινι* dici, quod non rectius per ellipsin explicant p. 747, quam quum ad *ἅμα τινί* p. 744. *σὺν* intelligendum censent.

Sed duplex commemorandus est dativi usus, qui maiorem habet omissae praepositionis speciem. Talia enim, ut *Ἀθήνησι*, *Σαλαμῖνι*, *ὑπερῴῳ*, *θύραισι*, *τῇδε ἡμέρᾳ*, quum per ablativum explicari nequeant, nihil mirum, si a plerisque elliptica habentur. At ne hic quidem ellipsi opus est, quia dativus etiam sine praepositione sufficit. Nam quod alicui rei esse dicimus, id ne potest quidem aliter dictum accipi, nisi sic, ut ad eam rem referri, et nunc proprie in ea inesse, ut *ἡ Ἀθήνησιν ἀκρόπολις*, *arx, quae est urbi Athenarum*, sive *quam habent Athenae*, nunc in eius potestate esse significetur, ut *ἔστι μοι δόρυ*. Fallitur ergo Latinorum usu deceptus Bosius, quum p. 696.

Λακεδαίμονι, et quae sunt huius generis alia, non dativo, sed ablativo casu dici contendit. Quo casu, qui ab hisce exemplis alienissimus est, ne Romani quidem, opinor, nisi quadam pronunciationis negligentia, quum vulgo ablativum male a dativo discernerent, uti coeperunt, recte illi in aliis, sed paucis exemplis veram rationem servantes, ut quum *ruri* et *rure* distinguunt. Apud Graecos quidem si plerumque adiungitur praepositio, id tantum abest, ut, ubi non est adiecta, per ellipsin omissa putari debeat, ut magis, quum addi eam non sit necesse, perspicuitatis caussa addatur. Fuit enim antiqua ratio loquendi haec, ut nominis dativo adiungeretur adverbium, Πυθῶνι, ἔν: ut in Aristophanis Equit. 1270. quod etiam dicebatur ἔν, Πυθῶνι, unde postea, quum adverbia in praepositiones verti inciperent, ἐν Πυθῶνι exstitit. Sed quum maxime in locorum nominibus, sive propriis, sive usitatissimis appellativorum, adverbium istud superfluum videretur, ut quo etiam omisso quisque dativum recte intellecturus esset, in his brevior loquendi forma magis frequentata est, in caeteris autem, quae magis ambigua sine praepositione essent, addi explicationem placuit. Sic, ut hoc utar, οἴκῳ etiam in adverbium οἴκοι abiit. Eodem modo in citationibus librorum, Εὔπολις Αἰξίν, et quae sunt similia, grammaticorum

sermo frequentavit, ut nihil indigentia adverbio rem accuratius definiente. Magis etiam is usus in designando tempore obtinuit, quod in hoc genere multo minus quidquam oriri ambiguitatis potest. Caeterum in his quoque, quae hic tetigimus, exempla proferri solent a defensoribus ellipseos valde inepta, ut quum p. 711. in his Odyss. XXI. 35.

οὐδὲ τραπέζῃ
γνώτην ἀλλήλων,

ἐπὶ intelligi volunt, ubi τραπέζῃ ablativus est, *per mensam.*

Alter dativi usus, qui facile videri potest ellipticus esse, in hac formula est, αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι, quod est *una cum equis.* Qui modus loquendi haberet sane, quod ad ellipsin confugere nos cogeret, nisi commode origo eius posset indicari. Nam, ut paucis complectar, hi non dativi sunt, sed ablativi: quibus vix dubitari potest, quin initio sic usi fuerint, ut recte locus esset ablativo. Ita Homerus Iliad. XXIII. 8.

ἀλλ' αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες
Πάτροκλον κλαίωμεν,

i. e. *ipsis equis et curru accedentes*, ubi equi et currus tamquam instrumenta, quorum auxilio accedendum sit ad rogum, commemorantur. Sed eadem res quum etiam sic mente concipi

posset, ac si verba ista *cum equis et curru* significarent, factum est paullatim, ut neglecto discrimine isti ablativi etiam ibi usurparentur, ubi instrumenti notio aliena esset, ut Iliad. VIII. 289.

πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν.

Sed ad hanc loquendi rationem minime trahenda sunt talia, ut *ἀνεχώρησαν τῷ στρατῷ,* et quae huiuscemodi exempla adiecit Schaeferus p. 746. qui si, quod credo, nullam in his esse ellipsin existimavit, admonere certe ea de re lectorem debebat. Hi quidem aperte sunt ablativi. Non magis in hoc Aristophanis versu, Nub. 271.

εὖτ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν
ἵστατε νύμφαις,

ellipsis est, sed *νύμφαις* nudus est dativus, isque propria sibi significatione: *nymphis*, i. e. *coram nymphis, in earumque honorem ducitis choros.*

XI. De usu accusativi.

Venimus denique ad accusativum, in quo explicando haud multo pauciores ellipses excogitatae sunt, quam in genitivo. His quoque carere possumus omnibus, idque facillime, quum longe minus difficultatis in accusativo, quam in

genitivo sit. Omnis eius usus, qui quidem hic considerandus sit, duas habet formas.

Harum prima in permixtione posita est duarum loquutionum, quae ratio patet latissime. Exempla commemorabimus aliquot e Bosii libro: πηδᾶν πεδία, ἔρχεσθαι κλισίην, ἄλλην χθόνα ἀποίσειν, καιρὸν ἐφήκεις, προπέμπειν ὁδόν, στῆναι πέτραν: v. p. 676. 678. 679. 680. 683. 718. 720. In his omnibus accusativus e verbo pendet *occupare* vel *obtinere* significante, pro quo verbum ponitur modum indicans, quo quis locus occupetur. Non diversa sunt ab hoc genere haec exempla: ἔργα ἀρκέσαι, αἰτιᾶσθαί τινά τι, ἐργάζεσθαί τινα κακά, χρῆσθαί τινί τι, ἃ πόλιν ὕμνησα, τίς ἂν τάδε γηθήσειεν, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ, δύο μέρη τι διελεῖν, προτρέπω σε ταῦτα, εἶδος κάλλιστος, πάντ' εὐδαιμονεῖν, τὸ γένος Λαρισσαία ἦν, εἰρήνης γεγονυίας τέτταρας μῆνας, ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσιν, οὐκ οἶδ' ὅ τι Ζεὺς ἐς' ἐμοῦ κρείσσων θεός, ἀλγέω τὴν κεφαλήν, Ἴσθμια στεφανοῦσθαι, ὠφελεῖσθαι τι, σώματος δέρην σφαγεῖσαν, ἀποστερεῖν τινά τι, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν, τί ποιήσεις τοῦτο; v. p. 676. 680. 681. 682. 683. 711. 717. 719. 720. 722. 723. 740. Sophocles in Aiace v. 1143.

ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν.

Et mox:

οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα

σμικρᾶ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.

Vt unum ex his leviter attingam, εἶδος κάλλιστος dicitur pro εἶδος ἔχων κάλλιστον. Eodem modo talia, ut πολλὸν ἄριστος initio dicebantur, in quibus mox multo usu factum est, ut adiectivum neutrum adverbii instar haberetur: quae ratio deinde latissime diffundi coepit. Quid igitur sibi volunt ellipses istae, ad quas ubique confugiunt? An quia poeta dicit,

χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός,

χωόμενος κῆρ, quod apud eundem est, pro χωόμενος κατὰ κῆρ dictum putabimus? aut quia Iliad. XV. 60. dicit,

λελάθῃ δ' ὀδυνάων,
αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας,

Iliad XI. 273. 400. cum ellipsi praepositionis dixisse,

ἤχθετο γὰρ κῆρ?

Minime vero. Nam ut haec re nihil differant, at diverso tamen modo et cogitantur et dicuntur. Id ex eo intelligitur, quod non ubique κατὰ addi potest. In hoc,

τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν,

si quis cum Leisnero in praefatione p. 28. κατὰ intelligi volet, is videat, ne poetam absurda dicere faciat. Etenim κατ' ὄσσε si dixisset, aut in oculis, aut in parte oculorum, aut per oculos caliginem dixisset offusam esse. Quin poetae

fugerunt etiam κατὰ dicere, sic, ut ea particula *quod ad aliquid attinet* significaret. Quare perperam scholiastae hoc Sophoclis de Sole in Trach. 102.

εἴπ', ὦ κρατιςεύων κατ' ὄμμα,

interpretantur κατὰ τὸ ὀπτικόν. Poeta hoc dicit, *o qui hic in conspectu nostro splendes.* Eodem illi errore decipi se passi sunt in Oedipo Rege v. 1086.

εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμί,
καὶ κατὰ γνώμαν ἴδρις,

ad quem locum adscripserunt: ἔμπειρος κατὰ τὴν γνώμην, συνετός· κατὰ νῦν ἔμπειρος, φρόνιμος. At hoc poeta sine particula γνώμαν ἴδρις dicturus fuisset. Nunc hoc dicit: *si ego vates sum, et ex animi sententia*, id est, quantum cupio, *intelligens.*

Non diversa est omnis passivorum verborum cum accusativo constructio, quorum activa eum casum requirunt: ut πλήττομαι πόδα. Nam quia dicitur πλήττω σε πόδα, mixtum ex his, πλήττω σε, et πλήττω πόδα σοῦ, dici coeptum est etiam πλήττομαι πόδα, quod compositum est ex his, πλήττομαι, et πλήττει τις πόδα μοῦ, sive πόδα πληττόμενον ἔχω. Neque alia ratio est verborum neutrorum, aut eorum, quae aliud praeterea nomen additum habent: ut ἀκμὴν φιλοσοφεῖς. Xenophon. Anab.

IV. 3, 26. καὶ τὰ μὲν σκευοφόρα τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ ὄχλος ἀκμὴν διέβαινε. Sophocles Antig. 95.

ἀρχὴν δὲ θηρᾶν ἐ πρέπει τἀμήχανα.

Quae si proprie dicenda fuissent, sic debuissent enunciari: ἀκμὴν εἶχε διαβαίνων: ἐ πρέπει ἐδὲ ἀρχὴν ποιεῖν θηρῶντα τὰ ἀμήχανα. Sed ista in dicendo brevitas ita se in Graecorum sermonem paullatim insinuavit, ut nemo deinde, his formulis utens, unde ortae essent, cogitaret. Quare recte faciunt, qui ἀκμὴν *quum maxime*, et ἀρχὴν *omnino* significare dicunt, modo ne obliviscantur, si opus est, veram harum loquutionum originem indicare.

Vnam adhuc classem exemplorum consectabor, quod ea paullo videtur impeditior esse: haec dico, in quibus ὅ, ἅ, τό, ταῦτα, pro δι' ὅ, δι' ἅ, διὰ τἔτο, διὰ ταῦτα, et similiter etiam ἅπερ, ἅτε, οἷάπερ, οἷά τε dici putant: v. p. 675. 676. 678. Et sane pronomina ista plerumque adverbiorum loco sunt, sed quaerenti, quomodo hoc factum sit, non ellipsis, verum multo plenior ratio sese offeret. Initio enim haec quoque pronomina, uti debebant, cum verbo construebantur: ut Iliad. III. 176.

ἀλλὰ τάγ' ἐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίεσα τέτηκα·

id est, *quam ego rem deflens contabesco*. Euripides in Phoen. 268.

τὰ μὲν πυλωρῶν κλεῖθρά μ' ἐξεδέξατο
δι' εὐπετείας, τειχέων ἔσω μολεῖν·
ὃ καὶ δέδοικα, μή με δικτύων ἔσω
λαβόντες, ἐ μεθῶσ' ἀναίμακτον χρόα.

id est, *quod ego metuo*, idque iam explicatur, quale sit, sequentibus verbis. Huiusmodi igitur constructionum frequenti usu fieri non potuit, quin pronomen simpliciter *quare* vel *propterea* significare inciperet. Hinc etiam ibi usurpari coepit, ubi verbum cum eo non posset construi: ut apud Theocritum, XIV. 3.

ταῦτ' ἄρα λεπτός,
χὠ μύσταξ πολὺς ἔτος, αὐσταλέοι τε κίκιννοι,

in quo loco αὐσταλέοι scribendum vidit egregiae indolis iuvenis, Augustus Ferdinandus Naekius.

Caeterum, quod in aliis ellipsium generibus factum vidimus, ut etiam alieni vel corrupti loci ad eas ellipses tuendas adhiberentur, id in hoc quoque genere factum est. Vnum ex his locis, qui Sophoclis est in Philocteta, p. 711. e mala Triclinii emendatione allatum, iam supra explicuimus. In Euripidis Iphig. Aul. 235. p. 719.

καὶ κέρας μὲν ἦν
δεξιὸν πλάτας ἔχων
Φθιώτας, ὁ Μυρμιδόνων Ἄρης,

Musgravii interpretatio, πλάτας pro accusativo habentis, multo certe impeditior est, quam

aliorum, qui πλάτας genitivum esse putant. Quos si sequutus esset, Musgravius, neque in Supplic. 659. δεξιὸν τεταγμένους χέρας, neque in Heraclid. 672. λαιὸν ἕστηκεν κέρας per ellipsin praepositionis explicuisset, sed verba τεταγμένους et ἕστηκεν pro simplici verbo ἔχειν vidisset posita esse. Similis, sed quodammodo tamen diversa permutatio in Rhesi loco est quem adiungit, v. 486.

ἀλλ' εἴτε λαιόν, εἴτε δεξιὸν κέρας,
εἴτ' ἐν μέσοισι συμμάχοις, πάρεστί σοι
πέλτην ἐρεῖσαι καὶ καταστῆσαι στρατόν,

ubi poeta quum ἔχειν vel simile quid in mente habuisset, mox mutat constructionem. Neque Schaeferus p. 680. Sophoclis verba in Aiace v. 516. afferre debebat:

ἡ μοῖρα τόν φύσαντά με
καθεῖλεν ᾅδου θανασίμους οἰκήτορας,

quomodo nec loquutus quisquam est umquam, nec loqui potuit. Corruptus est iste locus: sed hoc apertum est, verba θανασίμους οἰκήτορας, ut alibi docuimus, per appositionem adiecta esse, et de ambobus parentibus dici. Non magis quisquam Graecorum dicere potuit, quod Bosio, cum scholiasta διὰ intelligenti, p. 675. dicere visus est Apollonius Rhodius:

ἐπεὶ Φρίξοιο θυηλὰς
στέλλομαι ἀμπλήσων, Ζηνὸς χόλον Αἰολίδησιν;

quem locum alia etiam inutili auxit ellipsi Brunckius ὑπὲρ ad Φρίξοιο intelligendum censens. Interpungi debebat:

ἐπεὶ Φρίξοιο θυηλὰς
στέλλομαι, ἀμπλήσων Ζηνὸς χόλον Αἰολίδῃσιν.

Vulgatam interpunctionem si quis Euripideo versu, qui est in Electra 1270. defensum iret, is graviter falleretur: de quo versu dicetur infrà. Peius etiam, si fieri potest, Schwebelius erravit p. 676. ad verba ἠὲ τόν, Iliad. XIX. 326. διὰ intelligens. Verba poetae haec sunt:

οὐ γάρ κέν τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει
χήτει τοιοῦδ' υἷος· ὁ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω·
ἠὲ τόν, ὃς Σκύρῳ μοι ἔνι τρέφεται φίλος υἱός.

Vbi quis non videt, τὸν esse positum, quod poeta in mente haberet ἀποφθίμενον ἀκούσαιμι?

Ad eamdem classem etiam illa pertinent exempla, quae a quibusdam per appositionem explicantur, quod fecit Matthiae in grammatica Graeca p. 597, quae ratio multo certe verior est et aptior, quam, quo alii utuntur, ellipseos remedium. De ingenti exemplorum, quae congeri possent, copia satis erit pauca considerasse. Homericum illud,

θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,

sunt qui omissione praepositionis εἰς explicent. At etsi haec cum praepositione dici potuerunt, non est tamen intelligenda praepositio, ubi omissa est: sed diversae prorsus istae loquutiones sunt. Recte igitur talia Matthiae sic interpretatur: ὅρκια ἔταμνον, ἅ ἐστί σοι θάνατος. Sed dicendum est etiam, qui factum sit, ut sic loquerentur. Clarum vero est, duo in his verbis latere, unum ὅρκια ἔταμνον, alterum θάνατόν σοι κατεσκεύασα, quod ultimum quia factum erat feriendo foedere, utrumque in unam loquutionem confusum est, θάνατόν τοι ὅρκι' ἔταμνον. Sic in illo:

ὅτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας,

id est, ὅτι ψεῦδος ἔλεξας, ἐμὰς ἄτας καταλέγων. Aeschylus in Agam. v. 233.

ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρός,
γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγάν,
καὶ προτέλεια ναῶν,

id est, ἔτλα ἀρωγὰν πολέμων καὶ προτέλεια ναῶν παρασκευάσαι, θυτὴρ γενόμενος θυγατρός. Euripides Hecub. 866.

ἦν δ' ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος ἢ 'πικουρία,
πάσχοντος ἀνδρὸς Θρηκὸς οἷα πείσεται,
φανῇ τις, εἶργε, μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.

Ibidem v. 885.

καλεῖ σ' ἄνασσα δήποτ' Ἰλίου
Ἑκάβη, σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος.

Ibidem v. 971.

τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;

Et in Electra v. 1269.

Ἁλιῤῥόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης,
μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων

ubi μῆνιν idem est, quod μήνιμα, ut apud Aeschylum in Eumen. 234. et apud Plutarchum in amatoriis narrationibus p. 773. B. Homerus:

ὣς οἳ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.

Eodem modo δίκην usurpatur, et τρόπον et δωρεάν, et προῖκα, et ὄναρ, et τέλος, et πέρας, et aliquot alia nomina, atque apud Latinos nomen *instar*. Paullo alia ratio est loci Sophoclei in Aiace v. 172.

ἦ ῥά σε ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις
ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας,
ἤ πού τινος νίκας ἀκάρπωτον χάριν,
ἦρα κλυτῶν ἐνάρων,
ψευσθεῖσ', ἀδώροις εἴτ' ἐλαφηβολίαις·
ὁ χαλκοθώραξ ἤ τιν' Ἐνυάλιος
μομφὰν ἔχων
ξυνοῦ δορός, ἐννυχίοις μαχαναῖς
ἐτίσατο λωβάν;

Ita hic locus scribendus videtur: male vulgo ἤ ῥα κλυτῶν ἐνάρων ψευσθεῖσα δώροις, et ἤ χαλκοθώραξ: quorum ψευσθεῖσ', ἀδώροις emendatio est Musgravii. Sed etiam ἤ ῥα, ut inusitatum, tolli debebat. Ἦρα κλυτῶν ἐνάρων est idem quod χάριν, ut ἦρα φιλοξενίης e Valckenarii emendatione in Callimachi fragm. 41.

Johnsonus scribendum putabat ἀκαρπώτȣ. Ita χάριν dictum esset, ut in locis supra allatis, de praemio, quo Diana Aiacem esset renumerata. Quod servato ἀκάρπωτον fieri nequit, ubi χάριν poeta dicit de praemio ab Aiace non dato Dianae. Nam enallage, quam fingit Musgravius, admitti non potest: quam figuram omnino operae pretium faceret qui artioribus finibus circumscriberet. Quod si ἦρα κλυτῶν ἐνάρων scribitur, nihil relictum est difficultatis. Iam enim ψευσθεῖσα νίκας ἀκάρπωτον χάριν iungitur, id est, *defraudata fructu victoriae*, et quidem ἦρα κλυτῶν ἐνάρων, *ob spolia ab Aiace auxilio deae relata.* Ita Xenophon Anab. II. 2, 13. ἐπεὶ γὰρ ἡμέρα ἐγένετο, ἐπορεύοντο ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸν ἥλιον, λογιζόμενοι ἥξειν ἅμα ἡλίῳ δύνοντι εἰς κώμας τῆς Βαβυλωνίας χώρας· καὶ τȣ̃το μὲν ȣ̓κ ἐψεύσθησαν. Hic quoque duae loquutiones mixtae sunt, una ψευσθεῖσα et ȣ̓κ ἐψεύσθησαν, altera ἐψεύσατο χάριν et ȣ̓κ ἐψεύσαντο τȣ̃το.

Iam denique secundam videamus accusativi adhibendi formam, quae non est in commutatione diversarum loquutionum, sed in aposiopesi. Huius generis nescio an vix aliud possit exemplum proferri, quam γνώμην ἐμήν, commemoratum p. 719. Aristophanes in Pace v. 232:

ἀλλ' εἶμι· καὶ γὰρ ἐξιέναι, γνώμην ἐμήν, μέλλει.

Idem in Ecclesiazusis v. 348.

A. τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν ἐπ' ἄριστον γυνὴ
κέκληκεν αὐτὴν τῶν φίλων; B. γνώμην γ' ἐμήν.

Et in Vespis 983.

ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν. γνώμην ἐμήν,
ὐδ' ἂν ποτέ γ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος.

Quid vero? num hanc solam de tot praepositionum ellipsibus, quas ostendimus temere fictas fuisse, admittemus? Immo tantum abest, ut hic commode videatur κατὰ intelligi posse, ut si κατὰ adiiciatur, sensus longe alius evasurus sit: quemadmodum apud Euripidem in Andromacha v. 738.

ὅταν δὲ τἀκεῖ θῶ κατὰ γνώμην ἐμήν,
ἥξω.

Quo magis adducor, ut γνώμην ἐμὴν per aposiopesin dici putem pro γνώμην ἐμὴν λέγειν, *ut dicam, quod sentio.* Nam etiam alibi similis invenitur aposiopesis, ut apud Aristophanem in Avibus v. 274.

ὗτος, ὦ σέ τοι.

Et apud Sophoclem in Antigona v. 441.

σὲ δή, σὲ τὴν νεύυσαν ἐς πέδον κάρα,
φής, ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε;

Erunt fortasse, qui simile perfugium quaerendum putent in participiis ἐξόν, παρὸν, δόξαν, εἰρημένον, ἀρξάμενον, et quae sunt huiusmodi alia. Haec vero magnopere vereor, ne non accusa-

cusa-

cusativo casu, quod Bosio, pessime praepositionem μετὰ p. 729. 730. intelligenti, videtur, sed, ut iam ad Vigerum significavi, nominativo dicantur. Nam accusativus neque explicationem habet facilem, nec certa, quod sciam, testimoniorum fide nititur: quod secus est in nominativo. Est enim in hisce loquutionibus, ut equidem existimo, non tam permixtio quaedam diversorum loquendi modorum, quam transitio ab alio ad alium, altero abrupto. Euripides Phoen. 290.

μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπυ κλεινὸς γόνος
μαντεῖα σεμνὰ, Λοξίυ τ' ἐπ' ἐσχάρας,
ἐν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν.

Volebat poeta dicere, μέλλων με πέμπειν Οἰδίπυ γόνος ἐπεστρατεύθη, sed abrumpit priorem constructionem, et infert aliam. Sophocles in Oed. Col. 1119.

ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρὲς,
τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον·

quum dicere vellet εἰ τέκνα ἀέλπτως φανέντα μηκύνειν με ποιεῖ λόγον. Quae ratio loquendi quum coepisset par haberi, ac si τέκνων φανέντων diceretur, factum est, ut in quibusdam maxime participiis, etiam ubi non posset sic, ut initio, explicari, brevitatis caussa usurparetur. Euripides Heraclid. 6.

ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ, καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσυχῶς ναίειν, πόνων
πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ Ἡρακλέει.

XII. *De ellipsi adverbiorum et coniunctionum.*

Praepositionum ellipses nullas esse vidimus. Dicatur nunc de ellipsi adverbiorum et coniunctionum, in quo genere nescias profecto, quid sentiendum esse dicas de his, qui hic quoque, ubi vel sensus communis ellipsin spernit, tam putidum adminiculum adhibere non dubitaverint. Pleraeque omnes harum ellipsium eiusmodi sunt, ut eas non praeterire me pudeat. Nam nisi factum esset, vix credi posset exstitisse, qui v. c. *πλησιάζειν γυναικί*, aut *Tityre* non putarent dici posse, nisi *ἐρωτικῶς* et *o* intelligeretur. Qui si cogitassent, adverbia coniunctionesque proprietatibus quibusdam et sententiarum inter se consociationibus ac dissociationibus indicandis inservire, quae nisi disertim verbis expressae vel propterea intelligi nequeant, quod, si ellipsi locus esset, etiam aliena intelligi possent: numquam adeo absonam opinionem essent amplexi, ut voculas, quarum omissio longe aliter quam adiectio sententias conformat, per ellipsin negligi potuisse crederent. Sunt tamen nonnullae harum particularum, quae quum etiam praestantissimis viris fraudem fecerint, diligentius considerandae videntur. Eas particulas ordine eo, qui est in Bosii libro, commemorabimus.

Ac primo quo tandem iure ἄλλοτε existimabimus omissum esse in talibus locis, qualis hic est Euripidis versus,

κεῖμαι δ᾽ ἐπ᾽ ἀκταῖς, ἄλλοτ᾽ ἐν πόντου σάλῳ?

Vbi quid impedit, ne quis malit ἐνίοτε intelligere, aut ne putet ita dici pro κεῖμαι δ᾽ ἐπ᾽ ἀκταῖς, οὐκ ἀεί, ἀλλ᾽ ἄλλοτ᾽ ἐν πόντου σάλῳ? Quod si sapimus, fatebimur nihil esse omissum, sed Polydorum, postquam universe dixerat se proiectum esse in littore, accuratius describendae rei caussa deinde adiicere ἄλλοτ᾽ ἐν πόντου σάλῳ. Neque ulla est lingua, quin eodem modo haec enunciare soleat.

Non meliora sunt, quae de omissione particulae ἂν traduntur, ex parte iam a Schaefero notata, quem quidem hic maxime speraveram multa e doctrinae suae thesauris largiturum esse. Equidem satis habeo breviter indicasse, quod longioris est disputationis, particulam ἂν ab antiquis sic esse usurpatam, ut nihil ad verbi modum pertineret. Quare sicubi optativus vel coniunctivus vel etiam indicativus invenitur ea particula destitutus, ita est existimandum, hanc particulam non esse additam, non etiam, omissam esse.

Multo peius ἐὰν etiam cum soloecismo intelligendum putavit Schoetgenius in huiusmodi exemplis: δοῦλος ἐκλήθης· μή σοι μελέτω: I. Cor. VII. 21. ubi recte quidem monet Schaefe-

rus, non opus esse ellipsi, si priora verba per interrogationem dicta accipiantur: sed ne hoc quidem necesse est, quia etiam quum sine interrogatione proferuntur, statim apparet, rem sumi tantummodo ut actam, non ut re vera actam referri. Atque hic quoque usus communis est omnium linguarum.

Ob aliam caussam e numero ellipsium eximendum est hoc, *γόνυ κνήμης*, ubi *ἔγγιον* non per ellipsin, sed per aposiopesin omittitur: quod frequens esse in proverbiis supra observavimus.

Neque ulla est particulae *ἕως* ellipsis in hoc exemplo, *μείναντες ἀπολῆξαι τὸ κλυδώνιον*, quia infinitivus solus per se significat *ut aliquid fiat*, quod ubi de exspectando sermo est, sponte apparet tantumdem esse ac *donec aliquid fiat*.

Speciosior, nec tamen vera ellipsis est particulae *ἤ*, ut in his: *οὐ πλέον τῆς πόλεως σταδίους ἀπέχοντα ἑπτά· ἔτη γεγονὼς πλείω ἑβδομήκοντα*. At hic tantum abest ut *ἤ* omissum sit, ut magis praegressi nominis genitivus mente repeti debeat: *σταδίους ἀπέχοντα οὐ πλέον ἑπτὰ σταδίων· ἔτη γεγονὼς πλείω ἑβδομήκοντα ἐτῶν*. Neque in illo ellipsis est, *ἐλείπετο οὐδὲν ἔτι αὐτὴν φονεύεσθαι*, quia solus per se infinitivus significat *ad pereundum*. Parum differt ab hoc loco is, quem ex Euripidis Alcestide v. 896. attulit Schaeferus:

τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον, ἁμαρτεῖν
πιστῆς ἀλόχου;

In quo loco quum recte ellipsin improbaret Schaeferus, non debebat tamen ita eum constituere:

ἐμνησας, ὃ μου φρένας ἤλκωσεν,
(τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον;) ἁμαρτεῖν
πιστῆς ἀλόχου.

Quo modo qui loquutus sit, vereor ut quisquam reperiri queat. Expedita sunt omnia, si sic interpungas:

τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον ἁμαρτεῖν,
πιστῆς ἀλόχου;

ut πιστῆς ἀλόχου non ex ἁμαρτεῖν, sed e comparativo μεῖζον pendeat: *quid enim viro tristius est ad amittendum, quam fida uxor.*

Quid vero dicemus de eo, quod Porsono, viro Graece doctissimo, etiam ἢν vel ὅταν per ellipsin abesse visum est in hoc Euripidis loco, Hecub. 1018.

ἀλίμενόν τις ὡς ἐς ἄντλον πεσὼν
λέχριος ἐκπέσῃ φίλας καρδίας,
ἀμέρσας βίον.

Tales enim particulae si omitti possunt, nihil profecto usquam est, quod non possit ellipseos ope defendi. Particula ὡς, ut apud Homerum ὥστε, per se regit coniunctivum, si res non ut facta, sed ut quae fieri possit, narratur:

τὺς δ', ὥςτ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν.

Neque vera sunt, quae de omissione particulae ἵνα p. 764. afferuntur. Loci, qui ibi commemorantur, non sunt omnes eiusdem generis. Horum quidam Schaefero structuram habere videntur soloecam, aut quae speciem certe soloecismi prae se ferat. Epigr. incerti poetae 249.

Κύπρι, θέλεις οὕτως ἐς κρίσιν ἐρχόμεθα;

Lucian. T. III. p. 250. ἦ ἐθέλεις ἐγὼ αὐτὸς ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; et p. 265. ἦ ἐθέλεις καταριθμήσομαί σοι. At nihil hic soloecismi est. Sensus est: *visne? ipse conscendam: visne? enumerabo tibi;* id est, *si vis, enumeratio.* Scriptor epigrammatis pro futuro posuit praesens. Eodem modo nos loquimur: *willst du? so gehen wir vor gericht.*

Alterum genus locorum tale est: Anacreon XII.

τί σοι θέλεις ποιήσω;

Euripides Phoen. 734.

βούλει τράπωμαι δῆθ' ὁδοὺς ἄλλας τινάς;

Homerus Iliad. VI. 340.

ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω.

Idem XXIII. 71.

θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω.

Hic in Anacreontis et Euripidis versibus nihil est difficultatis. Sunt enim hic quoque duae coniunctae diversae loquutiones, una, τί σοι

θέλεις ποιῆσαί με; βύλει τρέπεσθαί με ἄλλας ὁδύς; quibus abruptis adiicitur coniunctivus deliberantis, *ποιήσω, τράπωμαι.* Eodem prorsus modo Latini: *quid vis faciam?* Obiter hoc adiicio, caussam, quare Graeci dicant *ἴωμεν, eamus*, et similia, non etiam *ἴητε, ἴωσιν*, eamdem coniunctivi significationem esse, quam tetigi. Nam proprie *ἴωμεν* est deliberantium an eant. Atqui quid nos agere oporteat, deliberare possumus: alii autem quid agere debeant quum deliberamus, aut ea frustra est deliberatio, aut id rursum quaerimus, quid nos ab illis agi velimus. Quare quum nos hortamur, non amplius coniunctivo, sed aut imperativo, aut optativo locus est. Sed redeo ad omissum *ἵνα*. Ne Homeri quidem versus aliter, quam ipso illo coniunctivi usu explicandi sunt. Orta est enim ista ratio loquendi e pari deliberatione, ut si dicas, *βύλει τεύχεα δύω; ἐπίμεινον τοίνυν· βύλει πύλας Ἀΐδαο περήσω; θάπτε με ὅττι τάχιστα.* Eodem modo nos: *warte, soll ich die waffen anlegen: begrabe mich, soll ich in die unterwelt gelangen.*

Non possum, quin paucis attingam ellipsim particulae *καί*, quam quidam admisisse videntur, ubi *εἰ* est *etiamsi*. At ne haec quidem ellipsis est. Nam *εἰ* non potest aliter pro *etiamsi* dici, quam quum res vix credibilis commemoratur, ubi apertum est, *εἰ* propriam suam

vim retinere, quia, quum res ista numquam futura sit, recte potest per simplicem conditionis significationem indicari. Aristophanes in Vespis v. 298.

οὐκ ἄν, μὰ τὸν Δί', εἰ κρέμαισθέ γ' ὑμεῖς.

Quare graviter erravit Brunckius *εἰ tametsi* interpretans apud Sophoclem in Aiace, v. 562.

τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφί σοι
λείψω, τροφῆς ἄοκνον ἔμπαξ', εἰ τανῦν
τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.

Suidae ed. Mediol. in v. τηλωπός: κἂν νῦν τηλωπὸς οἰχνεῖ. Scholia Romana: κ'εἰ τανῦν: καὶ εἰ ἔκδημος νῦν ἐστι. Liberabimus ergo Graecam linguam inaudito vocabulo ἔμπαξ, et scribemus:

τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφί σοι
λείψω, τροφῆς ἄοκνον ἔμπα, κἂν τανῦν
τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.

Accedimus ad ellipsin omnium maxime speciosam, quae est adverbii μᾶλλον. Homerus:

βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.

Quid vero? Qui in huiusmodi exemplis μᾶλλον omissum esse putant, num hi cogitarunt, quid lucri fiat, si μᾶλλον addatur? Nam quae eo omisso difficultas est, ea addito non tollitur, quandoquidem non illud obscurum est, qui μᾶλλον omitti, sed qui ἢ ad comparationem adhiberi possit, quod non magis clarum est adiecto μᾶλλον. In aliis quidem linguis, ut in

Latina et Germanica, comparationum ratio est facillima, quod hae particulis utuntur similitudinem indicantibus, *quam, ac, atque, als, wie, alswie:* quibus Germanica addit *denn*, quod est *deinde*, quo id, quicum aliquid comparatur, illo significatur posterius esse. Longe ab his comparandi modis discedit Graeca lingua, quae quum particula ἤ utatur, cuius multae aliae, eaeque variae significationes sunt, id ipsum ante omnia quaerendum est, quo significatu haec particula comparationi inserviat. Quemadmodum μὲν et μήν, δὲ et δὴ paullatim discerni coeperunt, quum initio utrumque una particula fuisset; μὴν et δή, ita ἤ nihil aliud est quam ἦ, mutato cum significatione accentu. Illud ἦ proprie significabat *profecto*:

ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες.

Manente hoc significatu in interrogationibus usurpari incipiebat:

ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο;

Leniter hinc deflexit significatio, ut indicaret *an forte:*

τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλυθας;
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;

Eodem modo nos in his tribus exemplis eam particulam nostra *wohl* exprimeremus, in tertio exemplo etiam per *etwa*. Haec dubitantis interrogationis significatio traducta est deinde etiam ad alias formulas, ut πότερον, ἤ, ubi La-

tini *an*, nos longius a Graecis recedentes *oder* dicimus. Indidem talia sunt, ut

ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι,

id est *sive*, *sive*. Neque ἠδέ, *et* significans, aliam habet originem; quod initio erat *vel etiam*. Sed nudum ἢ quum esset *an forte*, mox etiam *vel* et *aut* significare coepit,

ἢ τεόν, ἢ Αἴαντος,

quia hoc ipsum est dubitantis, et quasi semet, utrum hoc, an illud malit, interrogantis. Itaque multo usu factum est, ut ἢ simpliciter *aut* significaret, et ibi quoque usurparetur, ubi omnis interrogatio abesset:

τεθναίης ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην.

Iam vero unde est, quod hanc particulam significare volunt *quam*? Verum est, eam sic esse interpretandam, quum Latine loquimur: falsum est autem, hanc significationem inesse huic particulae. Nam praeterquam, quod nihil inter se commune aut cognatum habent harum particularum significationes, ne opus quidem est, ut, quum ἢ *quam* notare videtur, a propria eius potestate discedamus. Commode enim ea etiam in comparatione locum habet:

ἦτοι βέλτερόν ἐστι, κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν,
ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.

id est proprie: *melius sane est, feras occidere: an forte dimicare cum fortibus melius est?*

Confirmat hanc interpretationem formula, quam Latini a Graecis acceperunt, rectius ea utentibus: προθυμος μᾶλλον, ἢ σοφωτέρα. Nam Latini si accurate loquerentur, dicere deberent, *studiosior, quam prudens*, non *studiosior, quam prudentior*. Graeci contra recte sic loquuntur, quippe hoc dicentes: *studiosior: an prudentior?* Haec si recte disputavimus, nulla est ellipsis in talibus locis, ut

ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ βόλεται δῶναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν.

Nam id proprie sic dictum est: *Juppiter Troianarum vult victoriam esse: an ille eam esse nostram vult?* Quod quid est aliud, quam, *magis ille Troianis, quam nobis favet.* Obiter moneo, veteres in hac maxime formula, βόλεσθαι ἢ, sic esse loquutos; in aliis, perspicuitatis caussa, μᾶλλον adiecisse; recentiores autem, communem usum deserere amantes, ad antiquam formam interdum rediisse. Thucydidis quidem locus, quem Bosius p. 770. affert, non invenitur eo, quem hic indicavit loco: sed si lib. II. cap. 89. spectavit, negligenter inspexit Thucydidem, apud quem sic legitur: ἀντίπαλοι μὲν γάρ, ὥςπερ ἔτοι, τῇ δυνάμει τὸ πλέον πίσυνοι, ἢ τῇ γνώμῃ ἐπέρχονται. Sed nondum licet nobis hanc ellipsin dimittere. Cur enim, inquient ellipsium defensores, Graecis eripiamus hanc ellipsin, Latinis concedamus, apud

quos *quam* eiusmodi est, ut, nisi *magis* intelligatur, sensus longe alius evadat: veluti apud Plautum in Rudente IV. 4, 70.

eo tacent, quia tacita mulier semper quam
loquens bonast.

Ita quidem Reizius edidit, quum antea verba hoc ordine legerentur: *eo tacent, quia tacita bonast mulier semper quam loquens.* Nolo lites de hoc versu movere, quem sane mireris non esse sic a Plauto scriptum:

eo tacent, quia tacita melior mulier semper
quam loquens.

Scripserit igitur Plautus, *tacita mulier quam loquens bona est.* Hoc, inquient, nisi ellipsin adhibeas, quid est aliud, quam, quod poeta dicere noluit, *tacita mulier tam est bona, quam loquens.* Equidem ad haec non dubitem respondere, quum frequentissimus sit apud Latinos particulae *quam* usus in comparatione inaequalium, eo usu factum esse, ut *quam* etiam solum per se significaret *magis quam.* In quam rem certe e Graeco sermone illustre exemplum habemus particulam πρίν, quae quum proprie sic esset usurpanda, ut πρὶν ἢ diceretur, paullatim factum est, ut πρὶν etiam nunc pro ἢ usurparetur:

μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας
ἐλθεῖν,

πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέ-
λαθρον,

nunc pro πρὶν ἢ:

τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν.

Vtrumque prorsus eodem modo fit apud nos in particulis *eher* vel *ehe*, et *bevor*.

In eodem adverbio μᾶλλον gravius etiam erravit Leisnerus p. 771. μᾶλλον ἢ omitti putans, ubi positivum nomen infinitivo iungitur, sic, ut aliquid nimium esse indicetur, quam ad certum finem necesse est, ut apud Xenophontem Mem. Socr. III. 13, 3. ἀλλὰ ψυχρόν, ἔφη, ὥςε λύσασθαι, ἐςίν. Confugit in huiusmodi exemplis etiam Wyttenbachius ad ellipsin in Bibl. crit. III. 2. p. 65. commemoratus a Schaefero et hic, et p. 212. ubi plura de hoc loquendi modo allata sunt. Nulla hic ellipsis est, sive positivum, sive comparativum, sive superlativum sit nomen. Nam haec loquutio sic debet intelligi, ut istud nomen, in quo inest comparatio, tali vocis conformatione pronunciari putetur, quae dubitationem loquentis exprimat. Nemo enim non sentiet, aliud esse utrum *aqua frigida ad lavandum* sic dicatur, ut vocabulum *frigida* non aliter, quam reliqua pronuncietur, an idem vocabulum gravius et cum quadam haesitatione proferatur, cuius haec vis est, ut indicetur, satis frigidam dici, quam qua quis lavari velit.

Non magis, ubi μᾶλλον post ὅσῳ abest, ea esse ellipsis putanda est: ut apud Thucydidem

VI. 89. (non 86.) ἐπεὶ δημοκρατίαν γε καὶ ἐγιγνώσκομεν οἱ φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον, ὅσῳ καὶ λοιδορήσαιμι. Nam, ut supra ostendimus, ea non est ellipsis, quum vocabulum iam antea positum ob id ipsum bis poni detrectatur. Atqui μᾶλλον in omni comparativo inest, ita ut χεῖρον in Thucydidis loco sit μᾶλλον κακῶς. Ex eodem genere est omissio abverbiorum οὐδὲ et οὔτε, alia sequente negatione: de qua re explicuit Schaeferus p. 777. Nam haec longe alia figura est, quam ellipsis.

Ellipsin particulae ὅτι ne commemorarem quidem, nisi vererer, ne quem H. Stephani auctoritas in errorem implicaret: qui quum eam particulam omissam crederet in hoc Thucydidis loco, V. 61. καὶ προςβολὰς ἐποιοῦντο, βουλόμενοι ἄλλως τε προςγενέσθαι σφίσι, καὶ ὅμηροι ἐκ τῆς Ἀρκαδίας ἦσαν αὐτόθι ὑπὸ Λακεδαιμονίων κείμενοι, non animadvertit, Thucydidem, quod is facit saepissime, quum ante ex aliena sententia loquutus esset, ex sua ipsius sententia loqui pergere. Maiore cum specie afferri potuissent tales loci, quales Matthiae in Graeca grammatica p. 756. protulit, ut Sophoclis in Philoct. v. 615.

εὐθέως ὑπέσχετο
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων·
οἴοιτο μὲν μάλισθ', ἑκούσιον λαβών,
εἰ μὴ θέλοι δ', ἄκοντα.

Verum ne in his quidem ulla ellipsis est, quia optativus per se index est alienae sententiae.

Progredimur denique ad ellipsin particularum ὡς et ὥστε, in quibus dici vix potest, quantum a vero viri docti aberraverint. Ac primo quum in comparatione omitti putant ὡς, tantum abest, ut ea particula omittatur, ut, ubi iis videtur omissa, ne addi quidem potuerit. Vt in isto Aristophanis loco,

σὺ δ᾽ Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς,

non hic est sensus, *tu tanquam Aristyllus hians dices*, sed *ipse eris, quum id facies, Aristyllus.* Sic, praeter Homerica, in caeteris quoque exemplis, de quibus pudet quidquam adiicere. Miror, quod Schaeferus et hic et ad Longum in talibus, ut τοῖς τοξεύμασιν ἐχρῶντο ἀκοντίοις, ellipsin admiserit. Nam quid omissum putabimus, si eadem res ita dicatur: τὰ τοξεύματα αὐτοῖς ἀκόντια ἦν? An hic quoque ὡς erit intelligendum? Credent hoc fortasse, et credant, per me licet, qui φασί, vel ἐμοὶ δοκεῖ, mediae orationi inserta, non putant nisi advocato ὡς stare posse.

Sed videamus nunc ὡς et ὥστε infinitivo iuncta, quod ita est usitatum, ut infinitivus his particulis carens ex earum ellipsi pendere omnibus videatur. Adeone vero doctos homines non cogitasse, quid agerent, ut etiam, quae facillima sunt, per difficiliora explicare conaren-

aute? Nam quae haec dementia est, si tibi difficile videatur, συνελόντι εἰπεῖν, vel

αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
πολλῇσιν νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν,

a particulis ὡς et ὥστε auxilium petere, quae nec magis, quam ulla alia particula, infinitivum regant, et ipsae quid hic sibi velint, a te explicari postulent? Hoc scilicet totum est illud ellipseos mysterium, per ellipsin omissa dicere, quae alibi addi videas, sive tu scias, quorsum addantur, sive nescias. Ingrediamur nos aliam viam. Atque haec duo iure nostro, ut certa, sumemus: unum, infinitivum in Graeco sermone per se significare finem, ad quem quid fiat; alterum, neque ὡς, neque ὥστε infinitivum regere. Iam quo intelligas, quid ὡς, vel ὥστε, quod nihil est nisi *ut forte*, sibi velit, nihil opus est, nisi ut memineris similium formularum. Xenophon Anab. I. 6, 8. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐδ' εἰ γενοίμην, ὦ Κῦρε, σοί γ' ἂν ἔτι ποτὲ δόξαιμι. Idem Cyrop. IV. 3, 15. ἀλλ' ἐγὼ μέν, ἔφη, οὕτως ἐπιθυμῶ ἱππεύειν μαθεῖν, ὡς νομίζω, ἢν ἱππεὺς γένωμαι, ἄνθρωπος πτηνὸς γενέσθαι. Euripides Iph. Taur. 1211.

οἶσθα νῦν ἅ μοι γενέσθω.

Sophocles Oed. R. 543.

οἶσθ' ὡς ποίησον.

Aeschylus Pers. 187.

τύτῳ ςάσιν τίν' ὡς ἐγὼ 'δόκυν ὁρᾷν
τεύχειν ἐν ἀλλήλησι,

de qua formula, in qua haeserat Reizius, (vide ad Vigerum p. 737.) docte disseruit Erfurdtius ad Sophoclis Antig. 732. Herodotus IX. 42. ἤδεσθε τύτυ εἵνεκα, ὡς περιεσομένυς ἡμέας Ἑλλήνων. Hae constructiones omnes quid aliud quam duarum loquutionum in unam coniunctione natae sunt? Xenophon sic incipiebat, ac si dicturus esset, ὅτι ὐδ' εἰ γένοιτο, ἐκείνῳ γ' ἂν ἔτι δόξειεν. Euripides, tamquam si, οἶσθα νῦν, ἅ μοι γενέσθαι χρή. Sophocles, ut si, οἶσθ' ὡς ποιητέον ἐςιν; Aeschylus, veluti scripturus, τύτῳ ςάσιν τίν', ὡς ἐγὼ 'δόκυν ὁρᾷν, ἔτευχον ἐν ἀλλήλησιν. Herodotus denique, ut qui dicturus esset, ἤδεσθε τύτυ εἵνεκα, ὡς περιεσόμεθα ἡμεῖς Ἑλλήνων. Indidem est, quod etiam Matthiae in Graeca grammatica observavit, usus indicativi post praeterita, ubi ὅτι vel ὡς optativum exigebat: ut apud Thucydidem II. 8. ἡ δὲ εὔνοια παρὰ πολὺ ἐπήει τῶν ἀνθρώπων εἰς τὺς Λακεδαιμονίυς, ἄλλως τε καὶ προειπόντων, ὅτι τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερῦσιν. Neque alia constructio est, quum ὡς idem fere est atque γάρ, aut quum ὥςε significat *quare*, ut apud Xenophontem Anab. II. 4, 5. καὶ ἅμα ταῦτα ποιύντων ἡμῶν εὐθὺς Ἀριαῖος ἀφεςήξει· ὥςτε φίλος ἡμῖν ὐδεὶς λελείψεται, ἀλλὰ καὶ οἱ πρόσθεν ὄντες, πολέμιοι ἡμῖν ἔσονται. Incipit

enim, ac si velit pergere: ὡς φίλος ἡμῖν ὐδεὶς λειφθῇ, ἀλλὰ καὶ οἱ πρόσθεν ὄντες, πολέμιοι ἡμῖν γένωνται. Eodemque talia pertinent, ut apud Sophoclem in Trach. 1182.

ὡς πρός τι πίςιν τήνδ᾽ ἄγαν ἐπιςρέφεις;

et v. 1192.

οἶδ᾽ ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἀνώ,

quod sic est dictum, ut si voluisset haec ita enunciare: οἶδα, ὡς χρὴ τὸν πολλὰ ἄνω ςαθέντα θυτῆρα. Haec qui meminerit, non mirabitur, quid sit, quod saepe, maxime apud historicos, coniunctivus cum particulis ὅπως, ὡς, ἵνα, μή, post praeterita pro optativo inveniatur. Iam igitur eodem modo etiam ὡς et ὥςε ante infinitivum debet explicari. Ita ὡς συνελόντι εἰπεῖν e duabus compositum est loquutionibus, una, ὡς συνελὼν εἴπω, altera συνελόντι εἰπεῖν. Et quod est apud Sophoclem in Philoct. 656.

ἆρ᾽ ἔςιν ὥςε κἄγγυθεν θέαν λαβεῖν,
καὶ βαστάσαι με, προςκύσαι θ᾽, ὥςπερ θεῶν;

ubi altera est constructio, ἆρ᾽ ἔςιν ἔγγυθεν θέαν λαβεῖν; altera, ἆρ᾽ ἔςιν ὡς ἔγγυθεν ἂν θέαν λάβοιμι; In Trachiniis v. 371.

καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ ξυνεξήκουον ὡςαύτως ἐμοί,
ὥςτ᾽ ἐξελέγχειν·

ubi pariter una constructio est, ἐξελέγχειν αὐτὺς; altera, ὡς ἂν ἐξελέγχειν αὐτὺς δύναιο.

Hoc si reputasset Schaeferus, maluisset, opinor, p. 784. dicere, in quibusdam loquutionibus raro inveniri *ὥςτε*, in aliis plerumque addi, quam reperiri, ubi non desideres (desideratur enim nusquam), interdum autem paullo durius deesse. In quam rem quod Herodoti loco I. 13. utitur, valde miror. Ibi sic scriptum est: *συνέβησαν ἐς τωὐτὸ οἵ τε τοῦ Γύγεω ςασιῶται καὶ οἱ λοιποὶ Λυδοί, ἢν μὲν δὴ τὸ χρηςήριον ἀνέλῃ μιν βασιλέα εἶναι Λυδῶν, τόνδε βασιλεύειν· ἢν δὲ μή, ἀποδοῦναι ὀπίσω ἐς Ἡρακλείδας τὴν ἀρχήν.* Nam hic eo minus mirum est, nudum positum esse infinitivum, quod *συνέβησαν* idem est atque *ἔγνωσαν*, *decreverunt.* Sed ut uno quasi ictu istam ellipsin particulae *ὥςτε* evertam, quid habebunt, qui eam tuentur, quo explicent tales locos, qualis hic est Stephani Byzantini in v. Τρεμιθοῦς: *φασὶ δ' ὅτι, ἐπιβάσης Ἀφροδίτης εἰς τὸν τόπον, διὰ τὴν παρουσίαν τῆς δαίμονος ὑπὸ τρόμου διασαλευθῆναι· διὸ καὶ Τρεμιθοῦντα κληθῆναι.* An etiam in hoc versu,

φαντί νιν Ἡρακλῆϊ βίαν καὶ κάρτος ἐρίσδειν,

ὅτι intelligendum putabunt? Parum differt a Stephani loco hoc Sophoclis in initio Antigonae:

ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;

Caeterum Graeci similiter etiam alias particu-

las construunt, ut ἐπεὶ et πλὴν: Sophocles in Electra v. 352.

ἐπεὶ δίδαξον.

Et in Trach. 41.

πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
ὠδῖνας αὐτῷ προσβαλὼν ἀποίχεται.

Sic ibi scribendum.

Sed dictum est satis de ellipsi. Neque enim, quae in Bosii libro de ellipsi plurimum verborum adiecta sunt, attingi a nobis quisquam cupiet, quorum maxima pars manifesto ad aposiopesin pertineat, reliqua autem tam sint inepta, ut nemini, qui sana ratione utatur, placere possint. Gaeterum quod omnem nostram disputationem in his scriptoribus, qui profani vocantur, consistere voluimus, haec caussa est, quod sacros Christianorum libros, cereos flecti quorumdam artibus, neque iuris nostri videbatur attingere, nec scientiae. Quod si qui forte erunt theologi, qui nos aliquid veri dixisse indicent, hos viam speramus inventuros esse, qua etiam apostolorum sermo ab istis ellipsium sordibus liberetur.

XIII. De pleonasmo.

Transgrediamur ab ellipsi ad pleonasmum; cuius explicatio aliquanto, quam ellipseos, facilior est: non modo quod omnino minor est in pleonasmo obscuritas, sed etiam, quod, quum

ellipsi fere contrarius sit pleonasmus, ellipseos expositio ultro ostendit, quae pleonasmi sit ratio. Demonstravimus autem ellipsin esse omissionem vocabuli, ad grammaticam quidem constructionem necessarii, sed usu ita deesse soliti, ut sponte intelligatur. Quod si contrarius est ellipsi pleonasmus, pleonasmum necesse est in adiectione vocabuli positum esse, quod tametsi ad grammaticam rationem nihil conferat, ex usu sic addatur, ut prorsus abundet, id est, ut plane nihil significet. Nam nisi pleonasmum in adiectione vocabuli nihil plane significantis ponimus, non magis pleonasmorum inveniri poterit finis, quam supra in ellipsi factum videmus. Quo in errore exagitando quum totus versetur Weiskii liber, mirum est tamen, quod ille non modo hos, qui veri sunt pleonasmi, fere omnes praeterierit; quos sane quidem secundum definitionem pleonasmi, quam posuit, praeterire debuit: sed etiam quod de his, qui videri possunt pleonasmi esse, quum non sint, minimam partem attigerit. Sed quum ne nobis quidem haec sit cura, ut hos, quos re vera putamus pleonasmos vocandos esse, undique congeramus atque exemplis illustremus: paucis ea dumtaxat consectari volumus, quae capita sunt huius disputationis.

Ac videmus cum dissimilitudine quadam maximam pleonasmi atque ellipseos esse simi-

litudinem; similitudinem eo, quod in pleonasmo pleraque contraria sunt, quam in ellipsi; dissimilitudinem, quod non omnia. Ellipsis enim quum non possit eorum esse, quae sponte intelligi nequeant, apertum est, esse, quae necessitate quadam ab numero ellipsium excludantur: pleonasmus autem, quod superflua sensum ex oratione non tollunt, non patitur tam certis se finibus circumscribi. Itaque etsi utriusque, et ellipseos et pleonasmi usus in quaque lingua experientiae est, tamen quid non sit ellipsis, necessitate; quid non sit pleonasmus, eo, quod aptum ineptumve est, definitur. Ac vidimus, ellipsin et copulae esse et subiecti, non etiam praedicati, nisi sic, ut eius aliqua pars omittatur. Omitti enim possunt, quae maxime necessaria sunt, quia ob id ipsum sponte intelliguntur: quod contra minus necessaria, si absunt, non intelliguntur, quia ne desiderantur quidem. Propemodum contraria ratio est pleonasmi. Quamquam enim per se nihil est, quod abundare nequeat, tamen, quoniam pleonasmus est adiectio eorum, quae ne cogitantur quidem, consentaneum est, eum ab his partibus, quae maxime sunt necessariae, plerumque abesse, quod has partes, ut quae maxime emineant, inutili additamento onerari non convenit; in iis autem partibus frequentius inveniri, quae quod secundariae sunt, fa-

cilius delitescit, si quid alieni additum est. Eamque rem confirmat etiam origo pleonasmi. Nam qui vere dicendus est pleonasmus, eius duo sunt, nec plures numero fontes. Etenim aut loquutio sic multo usu trita, ut aliquid de propria sua vi amiserit, ad alienas res transfertur, aut iteratio aliqua eiusdem notionis, ad vim orationis augendam inventa, quae eam vim usu paullatim deposuit, ibi usurpatur, ubi nulla vi opus est. Neutrum tale est, quod facile in copulam aut in subiectum cadere possit. Copulam enim, ut quae in omni enunciatione necessaria est, et ob simplicitatem notionis, et quod semper eadem est, pleonasmo carere decet. Subiectum autem perraro recipit pleonasmum, quia cum certum ac definitum esse debeat, fere et intensionem significatus et imminutionem ab se segregat. Quare solum relictum est praedicatum, in quo constituendo facillime pleonasmus admittatur. In copula quidem vereor ut ullus inveniri pleonasmus queat. In subiecto, ut dixi, rarus est. Pervulgatum illud, *οἱ ἀμφὶ Πλάτωνα*, pro solo Platone dictum, cadentis est linguae, usitatum Plutarcho et consimilibus scriptoribus, non antiquioribus, ut Thucydidi, Platoni, Xenophonti, nedum, quod quidam opinati sunt, Homero. Et quis non sentiat, hunc pleonasmum, quem quidam etiam in parte elegantiae habuerunt, valde ab-

surdum esse? Commodam vero excusationem is habet in subiecto pleonasmus, quo pronomini praeter necessitatem additur *αὐτός*:

ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς τύχης νέμω.

Initio enim *αὐτὸς* in hisce pronominibus praedicatum fuerat, quod deinde, extenuata significatione et prorsus ad nihilum redacta, pronomini ipsi adiungebatur. Sic plerique omnes, qui vere sunt pleonasmi, in praedicatis consistunt, maximeque in tenuioribus, quod genus continetur particulis. Eiusmodi est *ἠῶθι πρό*, sine pleonasmo, ut videtur, dictum Iliad. XI, 50. Odyss. V, 469. sed abundante particula Odyss. XI, 36,

ἀλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτόν, ἠῶθι πρὸ ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι.

Eiusdem generis sunt etiam *ἔξοχος ἄλλων* et *κηρόθι μᾶλλον*, de quibus formulis dixi ad Hom. hymn. Cer. 362. Sed ut alterius quoque generis exempla proferam, quod est in iteratione eiusdem notionis, quis non trita illa, *πάλιν αὖθις* et *ὅθ' ἕνεκα*, meminerit? Tale est etiam *ἂν κεν* et *κὲν ἄν*, de quibus particulis expositum est ad Orpheum de lapidibus v. 247. Eodem pleonasmo *ὡς οἷα* dicitur, cuius formulae pauca exempla attulit Bastius in epistola critica ad Boissonadum p. 43. consulto, ut opinor, non faciens quum aliorum, tum Eustathii mentionem, qui haec saepissime coniun-

git. Ac videntur mihi eodem referenda esse haec Euripidis, in Hecuba v. 402.

ὁποῖα κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆσδ' ἕξομαι,

et in Troad. 147.

μάτηρ δ' ὡς τις πτανοῖς κλαγγὰν
ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω 'γὼ
μολπάν.

Vereor enim ne non possit cum Porsono ad Hecubae versum in his locis ὅπως cum ἕξομαι et ἐξάρξω construi. Quod ut in Aristophanis atque Antiphanis versibus, quos affert, fieri debeat, quibus addi poterat hoc Aeschyli in Agamemnone v. 609. nisi id aliter intelligendum est,

ὅπως δ' ἄριστα τὸν ἐμὸν αἰδοῖον πόσιν
σπεύσω πάλιν μολόντα δέξασθαι,

alia tamen est horum locorum, quam Euripideorum ratio, in quibus illud ὅπως, quod semet ipsum monentis est, non videtur admitti posse, quia in his simplex inest eius, quod quis facturus sit, affirmatio.

Praepositiones duae idem significantes quum coniunguntur, fere semper altera earum adverbium est, ut ἀμφὶ περὶ κρήνην, πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη, νόσφιν ἄτερθε κακῶν, νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις, ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι· Non est tamen verum, quod Boeckhius, vir praeclarae eruditionis, in commentatione de Platonico Minoe p. 197. contendit, duas praepositiones sic, ut altera non sit adverbium, nus-

quam iungi, et proinde apud Platonem de legg. III. p. 701. D. τίνος δὴ χάριν ἕνεκα altera utra praepositione eiecta scribendum esse. Non recordabatur vir doctissimus illud a Thucydide et Xenophonte usurpatum, ἀπὸ βοῆς ἕνεκεν, de quo dixit Wyttenbachius ad eclogas historicas p. 414. Neque haec unica sunt talis pleonasmi exempla. Sophocles in Trachiniis v. 1160.

πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὕπο.

Idem in Philocteta v. 554.

ἃ τοῖσιν Ἀργείοισιν ἀμφί σ᾽ ἕνεκα
βουλεύματ᾽ ἐςί.

Euripides in Iphig. Taur. 1138.

εἰς Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.

Quae iam, opinor, nemo temere audebit tentare. In Euripidis quidem versu, ut hoc adiiciam, ὡς, quod Marklando in mentem venit, poeticae dictioni repugnat.

Alio modo repetita notio sic abundat, ut non integro aliquo vocabulo, sed parte alicuius vocabuli comprehensa sit. Vt Iliad. XXIII. 709.

ἂν δ᾽ Ὀδυσεὺς πολύμητις ἀνίςατο,

ubi praepositio in ἀνίςατο abundat. Quo loco adduci possit aliquis, ut δι᾽ ἄςυ, quod quidam codices habent in versu parum eleganti, qui legitur Iliad. XI. 703.

ἀμφίςαντο δὴ ἄςυ, διαπραθέειν μεμαῶτες,

non librariorum errore scriptum patet. Euripides in Andromacha v. 613.

παίδων τ' ἄπαιδας γραῦς ἔθηκας ἐν δόμοις.

Nam vocabula, quale est ἄπαις, sic usurpari solent, ut sola remaneat notio privationis. Nec dissimilia sunt talia, ut ἀπ' ὐρανόθεν, quae initio carebant pleonasmo, quum adverbium ἀπὸ nondum in praepositionem vertisset: sed hoc postquam factum erat, magis terminatio substantivi, quam praepositio coepit abundare. Eodem modo in his, ἀπ' ὄρεσφι, ἐπ' ἐσχαρόφιν: nam ista terminatio nihil est nisi θι alio modo pronunciatum. Vnde verissime grammatici νόσφιν pro νοςόφι dici observant. Vsurpari tamen ista deinde pro genitivis coeperunt: ut Iliad. XIII. 588.

ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν.

Colligi potest ex huiusmodi exemplis, eodem trahenda esse talia, ut μᾶλλον ἐνδικώτερος, ὐδὲν ἕν.

XIV. De iis, qui falso pleonasmi habentur.

Sed satis indicatum videtur, qui veri sint pleonasmi. Nunc paucis illos commemorabimus, qui falso in pleonasmis numerantur: in quo genere explicando quum totus versetur Weiskii liber, quamquam ille pauca de multis comprehendens, malumus hunc omnem locum, qui est de falso pleonasmo, in classes quasdam describere, quam singula exempla verborum, quae

abundare vulgo creduntur, perscrutari. Quamquam in horum quoque explicatione haud pauca sunt, in quibus a Weiskio discedendum putamus, ut statim in his, quae de pleonasmo articuli scribit, ubi quum alia miramur, tum hoc, quod p. 34. in Xenophontis lib. III. de institutione Cyri cap. 3, 4. τὸν ἄνδρα ἀγαθὸν Graece dici potuisse putat, talibus fortasse locis adductus, qualis hic Sophoclis est in Trach. 936.

κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύςηνος οὔτ' ὀδυρμάτων
ἐλείπετ' οὐδέν.

Sed ista relinquamus aliis perpendenda.

Et quoniam supra ostendimus, verum pleonasmum esse, quo aliquid sic addatur, id ut plane non cogitetur, apertum est, male in pleonasmis eas loquutiones numerari, in quibus id, quod abundare putatur, etiamsi omitti potuerit, in cogitationem tamen venit additum. Harum autem loquutionum, quae iniuria in pleonasmis habentur, classes putamus constitui posse quinque.

Ac prima classis est verbositatis, ut πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι, ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, θάνατόν τε μόρον τε. Euripides Phoen. v. 21.

ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα καὶ σπείρας βρέφος.

Vbi quem pleonasmum vocat Porsonus, hoc minus est pleonasmus, quod vocabula idem significantia in diversis orationis membris inveniuntur. Quamquam enim hic est, quod praeter necessitatem additum sit, at non est tamen

ita additum, ut non cogitetur. Sunt in hoc genere, quae temere a criticis tentata videamus, ut hoc Sophoclis in Oed. Col. 668.

εὐίππου, ξένε, τᾶσδε χώρας
ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα,

quorum hic sensus est: *ad equestris loci sedem, hospes, venisti, quae huius regionis est praestantissima.*

Secunda classis est explicationis. Ac miror, quid sit, quod Porsonus ad Phoen. 22. insolentem putaverit pleonasmum esse in his, quae v. 47. huius fabulae leguntur:

Κρέων ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη,
ὅστις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα.

Quorum versuum qui medius est, non ad praecedentem, sed ad sequentem versum pertinet, quibus duobus versibus ea, quae primo versu dicta sunt, explicantur. Est vero haec tritissima figura, non solum apud Homerum, ut,

δώδεκα δ' ἵππους,
πηγούς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο,

(vide Ruhnkenium in epist. crit. I. p. 56.) sed etiam apud tragicos, aliosque scriptores. Hinc illa sunt usitatissima, ἑκόντες, οὐκ ἄκοντες· γνωτά, κοὐκ ἄγνωτα, quae rei augendae vel confirmandae caussa dicuntur. Cave tamen huc traxeris Euripidis versum in Oreste 538.

ὅπου σε μέλλω σήν τε λυπήσειν φρένα,

ubi verissime Musgravius emendavit,

ὅπως γε μέλλω σήν τι λυπήσειν φρένα.

Nam Sophoclis locum, quo vulgatam in Euripidis versu lectionem tuetur Porsonus, si diligentius considerare voluisset, alienissimum esse intellexisset, in Aiace v. 1147.

οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα
σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.

Sed hoc obiter indicasse satis est.

Tertia classis est circumscriptionis, usitata maxime poetis, ut ὀδυρμάτων θρῆνοι, θρήνων ὀδυρμοί, κοίτης λέκτρον, λέκτρων κοῖται, εὐνῆς λέχος, quae iniuria in pleonasmis numerat Porsonus ad Hecub. 302. Nam ne hic quidem quidquam est, quod non veniat in cogitationem: quin saepe etiam augent ista vim et splendorem orationis, ut illud Aeschyli:

πῆλε πρὸς δυσμὰς ἄνακτος Ἡλίου φθινασμάτων.

Quarta classis permixtionis est diversarum loquutionum, qua saepissime fit, ut aliquid abundare videatur, quod re vera non abundat. Hoc genus, non animadversum, quod sciam, a doctis hominibus, latissime patet. Satis habeo pauca de multis exempla commemorare. Xenophon Cyrop. I. 3, 8. καὶ τὸν Ἀστυάγην σκώψαντα εἰπεῖν, οὐχ ὁρᾷς, φάναι, ὡς καλῶς οἰνοχοεῖ καὶ εὐσχημόνως; Sophocles Philoct. 315.

οἷς Ὀλύμπιοι θεοὶ
δοῖεν ποτ᾽ αὐτοῖς ἀντίποιν' ἐμοῦ τυχεῖν.

Plato de legg. VII. p. 816. B. τούτων δὲ ἓν καὶ τὸ περὶ τὰς ὀρχήσεις τὰς τῶν εὖ πραττόντων, ὄντων δὲ μετρίων αὐτῶν πρὸς τὰς ἡδονάς. Homerus Iliad. XXII. 247.

ὣς φαμένη, καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ᾽ Ἀθήνη.

Theocritus IV. 60. frustra a quibusdam tentatus,

πρώαν γε μὲν αὐτὸς ἐπενθών,
καὶ ποτὶ τᾷ μάνδρᾳ κατελάμβανον, ἆμος ἐνήργει.

Observa hic ne γά μιν quidem cum Valckenario scribi posse. Vtroque in loco καὶ dicitur, tamquam si ἔφατο et ἐπῆνθον praecessissent. Homerus Iliad. XI. 409.

ὃς δέ κ᾽ ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤτ᾽ ἔβλητ᾽, ἤτ᾽ ἔβαλ᾽ ἄλλον.

Sophocles in Electra v. 25.

ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενής, κἂν ᾖ γέρων,
ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν,
ἀλλ᾽ ὀρθὸν οὖς ἵστησιν· ὡσαύτως δὲ σὺ
ἡμᾶς τ᾽ ὀτρύνεις, καὐτὸς ἐν πρώτοις ἕπει.

similiter, sed non posito δέ, Aeschylus in Septem ad Th. v. 24.

νῦν δ᾽, ὡς ὁ μάντις φησίν, οἰωνῶν βοτήρ,
ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσίν, πυρὸς δίχα,

χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
οὗτος τοιῶνδε δεσπότης μαντευμάτων
λέγει μεγίστην προσβολὴν Ἀχαΐδα
νυκτηγορεῖσθαι κἀπιβουλεύειν στρατῷ.

Nam, ut hoc addam, ὡς quoque est in particulis saepe apodosi carentibus. Δὲ quidem in apodosi positum ubique sic accipi debet, ut constructio mutari putetur: vide, quae dixi ad Hom. hymn. Apoll. 335. Cer. 409. Ven. 226. p. 107. Sic denique etiam geminatum ἂν intelligendum est:

οὔτ' ἂν μετ' ἄλλου φωτὸς ἂν τλαίην ποτέ.

Vnde definiri poterit, ubi ea particula iterari nequeat. Sunt etiam alia, quae ob eamdem caussam videri possunt pleonasmum habere: ut apud Aeschylum in Sept. ad Theb. 425.

τρέμω δ' αἱματη-
φόρους μόρους ὑπὲρ φίλων
ὀλομένων ἰδέσθαι.

Non ibi abundat ὑπὲρ, sed quum dicendum esset aut τρέμω ὑπὲρ φίλων, ἰδέσθαι μόρους αὐτῶν ὀλομένων, aut τρέμω ἰδέσθαι μόρους φίλων ὀλομένων, coniunxit poeta utrumque, parum accurata structura. Similis perturbatio sententiarum in Sophoclis Antigona v. 1089. invenitur:

καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν,
τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν, ἢ νῦν φέρει·

Nam quum Graeci praeter necessitatem dicant,

τὸν

τὸν νῦν ἀμείνω τοῦδε, ἣ νῦν φέρει, de quo loquendi genere, quod ipsum quoque e duabus loquutionibus compositum est, vide, quos Erfurdtius ad Sophoclis locum p. 350. laudavit, poeta indulsit sibi pro isto pronomine nomen ipsum ponere, quo quidem posito, si accurate loqui voluisset, sic debuisset pergere, ἃς νῦν φέρει, vel ὧν νῦν φέρει.

Venio denique ad quintam classem, quae in his versatur vocabulis, quorum tectior est et obscurior vis ac significatio, quam quae ab omnibus statim percipiatur. Quod genus in primis cernitur in quarumdam usu particularum, ut:

κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο·
ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη.

In quibus exemplis nullus est pleonasmus, quia omissis particulis ῥα et τέ, ut sensus idem maneret, at aliter tamen conformata esset eius expositio. Vere abundaret particula τὲ Iliad. XI. 437.

πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν, οὐδέ τ' ἔασεν
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός;

et XXI. 595.

Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο
δεύτερος· οὐδέ τ' ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι;

si particula, quae sensum penitus mutat, abundare posset. Quare his quidem in locis non dubium videtur, quin οὐδὲ ἔασεν scribi debeat. Facit autem ἐχὺν saepius hiatum praegresso ε, ut Iliad. I. 165. XVII. 16. XXII. 339. Odyss. IV. 805. X. 536. XVIII. 420. De aliis multis pleonasmorum exemplis, a quibus recte intellecta verbi vis removet pleonasmum, duo tantum adiiciam, unum, in quo εἶναι, alterum in quo negatio putatur abundare.

Quod Graeci dicunt ἑκὼν εἶναι, τὸ νῦν εἶναι, et similia, tantum abest, ut per se pleonasmum contineant, ut plane aliud significent, quam simplicia ἑκὼν vel τὸ νῦν. Plato in Gorgia cap. 118. p. 499. E. καίτοι οὐκ ᾤμην γε κατ' ἀρχὰς ὑπὸ σοῦ ἑκόντος εἶναι ἐξαπατηθήσεσθαι, ὡς ὄντος φίλου. Qui si εἶναι omisisset, hoc dixisset: *atqui non putabam initio me a te ultro deceptum iri*, non indicans fieri potuisse, ut etiam ab imprudente deciperetur: nunc autem addito εἶναι hoc dicit: *atqui non putabam initio me, si a te deciperer, ita deceptum iri, ut me velles decipere.* Est enim ἑκὼν εἶναι proprie *ad ultro faciendum.* Negari tamen non potest, in hac formula idem, quod in aliis, accidisse, ut multo usu aliquid de propria vi amitteret. Hinc interdum vere abundat εἶναι. Herodotus VII. 164. ὁ δὲ Κάδμος οὗτος, πρότερον τουτέων παραδεξάμενος παρὰ πατρὸς τὴν

τυραννίδα Κώων εὖ βεβηκυῖαν, ἑκών τε εἶναι, καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενός, ἀλλ' ὑπὸ δικαιοσύνης, ἐς μέσον Κώοισι καταθεὶς τὴν ἀρχήν, οἴχετο ἐς Σικελίην. Quod grammatici observarunt, ἑκὼν εἶναι plerumque praegressa negatione dici, idoneam habet rationem. Nam quum ἑκὼν εἶναι sit, *ut quis sponte aliquid faciat*, raro nulla praecedente negatione id proprie dici potest. Quamvis enim multa sponte faciamus, sunt tamen in his perpauca, quae eo fine faciamus, ut ea sponte fiant. Alia res est praecedente negatione. Nam quae non facimus sponte, ea quum facimus, facimus eo consilio, ut cedamus necessitati: cuius rei quum contrarium sit, sponte aliquid facere, hoc pro illo nominatur. Itaque pro eo, quod dici debebat, *facio hoc, ut cedam cogenti*, recte dicitur ita, *non facio hoc, ut sponte faciam* Satis erit hunc usum uno exemplo illustrasse. Xenophon Cyrop. II. 2, 15. οὐδὲ μὴν φίλοις γε, οὐδὲ ξένοις ἑκὼν εἶναι γέλωτα παρέχεις: *nemini risum praebes ea mente, ut id volens facias, sed quum facis, facis tantummodo ut cedas necessitati.* Neque illa τὸ νῦν εἶναι, τὸ τήμερον εἶναι, idem significant, quod νῦν et τήμερον, sed, *ut id nunc, ut id hodie sit*, id est, *quantum hodie satis est:* quod nos dicimus, *für jetzt, für heute:*

κεχόρευται γὰρ μετρίως τόγε τήμερον εἶναι.

Recte igitur in Sophoclis Oed. Col. 1189. legitur:

ὥςτε μηδὲ δρῶντά σε
τὰ τῶν κάκιςα δυςσεβεςάτων, πάτερ,
θέμις, σέ γ' εἶναι, κεῖνον ἀντιδρᾶν κακῶς·

nec debebat Porsonus in appendice ad Toupii emendationes in Suidam p. 453. aut hunc aut Brunckium reprehendere, quod Dawesii coniecturam θέμιν non admiserunt. Sensus est, *ut tu sis is, qui illum malis remuneretur*. Nos, *du für deine person*.

Magis impeditus est usus negationis ȣ̓: quae quidem in talibus exemplis, ȣ̓κ ἔςιν ȣ̓δείς, quum proprie augendae rei inserviat, interdum sic usurpatur, ut una negatio satis sit; sed in formula μὴ ȣ̓ recte explicanda saepius videmus doctos homines errasse. Quae voculae quum proprie *ne non*, id est *ut*, significent, mirum est tamen, eas interdum sic usurpari, ut negationes non videantur sese invicem tollere. At videntur tantum: re vera suam sibi propriam servant significationem. Recte in Euripidis Oreste v. 766. emendavit Brunckius,

μὴ ȣ̓ λάβωσί σ' ἄσμενοι,

ne te non excipiant placide, quum ȣ̓ ab librariis omissum esset. Sed eidem Brunckio non semel hae particulae fraudem fecerunt, ut in Sophoclis Antigona v. 33.

καὶ δεῦρο νεῖσθαι, ταῦτα τοῖς μὴ οὐκ εἰδόσι σαφῆ προκηρύξοντα.

Sic ille quidem edidit, quum libri omnes τοῖς μὴ εἰδόσι praeberent. Schaefero, vitium sentienti, in Meletem. crit. p. 108. scribendum videbatur, τοῖς οὐκ εἰδόσι. At quanto lenius et usui accommodatius scribes τοῖσι μὴ εἰδόσιν. Brunckius quidem quum sciret, μὴ οὐ saepe significare *nisi*, hoc tamen non animadverterat, ubi μὴ οὐ, et ubi simpliciter μὴ dicendum esset. Id quod etiam Schaefero accidit, qui eo loco, quem indicavi, pro μὴ οὐ *nisi* significante etiam simpliciter μὴ dici putat. Id quod nullo pacto fieri potest. Sed ut ostendamus, quid haec differant, res longius repetenda est.

Continetur autem omnis harum negationum usus una regula, sed ea tali, quae plures complectatur alias regulas. Ea regula haec est. *Cum coniunctivo et optativo et indicativo, ad rem cum dubitatione affirmandam,* μή; *ad negandam cum dubitatione,* μὴ οὐ *dicitur: cum infinitivo autem et participio et imperativo, ad rem certo negandam,* μή; *ad certo affirmandam,* μὴ οὐ *usurpatur.* Cur harum particularum usus pro verbi formis, quae iis adiunguntur, diversus sit, rem accurate consideranti non potest obscurum esse. Nam quum particula μή, ut alibi demonstravimus, negationi exprimendae inserviat, quam philosophi sub-

iectivam vocant, id est, quum indicet, nos aliquid cum negatione cogitare, sive id re ipsa negationem contineat, sive non contineat: duplicem necesse est huius particulae usum esse pro duplici conditione modorum verbi. Eorum tres in unam classem coniicimus, infinitivum, participium, et imperativum; quorum infinitivus nudam notionem actionis, participium nudam notionem agentis continet. His ergo si negatio subiectiva μὴ additur, ea non potest aliam vim habere, quam ut notionem sive actionis sive agentis simpliciter tolli cogitatione indicet. Itaque μὴ δρᾷν dicitur, si quis non facere aliquid cogitatur, quum οὐ δρᾷν sit *re vera non facere*; μὴ δρῶν, quem non facere aliquid sumimus, quum οὐ δρῶν sit, qui re vera aliquid non facit. Accedit non tam propter similitudinem cum his, quam propter dissimilitudinem cum altera classe, imperativus. Necessitas aliquid non faciendi per se constans sic exprimitur, οὐ δραςέον; necessitas voluntate, ideoque non re ipsa, sed cogitatione cuiuspiam alicui imposita sic, μὴ δρᾷ. Imperativus igitur quia rem certam, nec talem, quae possit etiam aliter esse, indicat, ad hanc classem, non ad alteram refertur. Nam etiamsi incertum est, quid is, cui aliquid imperatur, facturus sit, ipsum tamen iussum non est ambiguum, sed ut quod maxime certum.

Secunda classis illos verbi modos complectitur, quibus posse aliquid fieri indicatur, id est, coniunctivum, optativum, et indicativum, ubi quidem is finem et consilium indicat. Hi modi quia non re vera aliquid esse, sed posse esse significant, necessario, si iis adiungitur subiectiva negatio μή, aliam vim habent, quam si eadem negatio infinitivo aut participio aut imperativo additur. Quum enim μὴ etiam coniunctivo et optativo et indicativo additum notionem, quae verbo continetur, neget; formae autem istae verbi non esse aliquid, sed posse esse significent: clarum est, non modo notionem verbi cogitatione tolli, sed hanc ipsam quoque sublatam notionem ut quae possit tantummodo sublata esse cogitari. Sic μὴ θάνω est *ut possim non mori.* Vt aliis verbis utar, istae verbi formae finem denotant. Atqui quem finem vocamus, is nihil est nisi rei cogitatio, qua pro caussa eius rei efficiendae utimur. Haec autem cogitatio non in eo versatur, quod est, sed in illo, quod potest esse. Itaque quod ob finem aliquem facimus, id facimus sic, ut id, quod volumus, cogitemus esse posse, quum possit etiam non esse. Quod si verbi formis, quae finem significant, negatio additur (eam autem necesse est subiectivam esse, ut in re, quae tota in cogitatione versetur), ea negatione indicatur, finem agentis esse hunc, ut possit non

esse, quod alioquin esse possit. Itaque μὴ θάνω est *ut possim non mori:* quo ipso alterum, quod est posse me mori, tantum abest ut tollatur, ut magis futurum esse dicatur, nisi faciam, ne sit futurum. Ita fit, ut μὴ cum istis formis coniunctum ob id ipsum, quia finem esse hunc indicat, ne qua res sit, eamdem rem esse significet; μὴ οὐ autem, quod indicat, finem esse, ne quid non sit, eam rem non esse denotet, sed utrumque cum dubitatione, quia verbi modus non de eo est, quod sit, sed de eo, quod possit esse.

Explicemus haec ordine, initium facientes a particulis μὴ et μὴ οὐ cum verbo finito coniunctis. Δέδοικα μὴ θάνω dicit is, qui quum non velit, moriturum se putat; δέδοικα μὴ οὐ θάνω, qui quum optet mori, se non putat moriturum. Plato in Gorgia p. 67. B. μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ᾖ. Negat hic fas esse, sed cum quadam dubitatione. Idem in Menone p. 89. D. πρὸς τί βλέπων δυσχεραίνεις; καὶ ἀπιστεῖς, μὴ οὐκ ἐπιστήμη ᾖ ἡ ἀρετή; Dubitare Meno Socratem dicit, an virtus non sit scientia, id est, putare, fortasse non esse scientiam. Infinitivo si uti voluisset, ἀπιστεῖς μὴ εἶναι ἐπιστήμην τὴν ἀρετὴν dicere debuisset, sed sic certius affirmasset: *credis non esse scientiam?* Xenophon Cyrop. I. 1, 3. ἐκ τούτου δὴ ἀναγκαζόμεθα μετανοεῖν, μὴ οὔτε

τῶν ἀδυνάτων ὔτε τῶν χαλεπῶν ἔργων ἢ τὸ ἀνθρώπων ἄρχειν. *Ita*, inquit, *sentire cogimur, ut dubitemus, an non sit arduum imperare hominibus*, id est, fortasse facile esse. Cum infinitivo dicendum erat, *ἀναγκαζόμεθα μετανοεῖν μὴ τῶν ἀδυνάτων μήτε τῶν χαλεπῶν ἔργων εἶναι τὸ ἀνθρώπων ἄρχειν.* Ita vero rem ut certam protulisset: *cogimur fateri, non esse difficile.* Eadem ratio cernitur in indicativo interrogantis. Aeschylus in Prometheo v. 247.

μή πϑ τι πρὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;

Et v. 958.

μή τί σοι δοκῶ
ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τὺς νέυς θεύς;

Et in Supplicibus v. 309.

μὴ καὶ λόγος τις, Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;

Plato in Apol. Socr. p. 28. D. de Achille, dum Hectorem ulciscatur, mori non recusante: *μὴ αὐτὸν οἴει φροντίσαι θανάτυ καὶ κινδύνυ;* In his locis hic inest sensus: *longius fortasse progressus es? videor tibi fortasse timere novos deos? fertur, puto, Jovem cum mortali consuesse? putas fortasse hunc mortem et periculum respexisse?* Saepe sic grammatici, *μήποτε τὔτο λέγει.*

Videamus nunc *μὴ* et *μὴ ὐ* infinitivo et participio iunctas. Ac diximus *μὴ* cum his verbi formis certo negare, *μὴ ὐ* certo affirmare. Sed hic quoque usus suas habet regulas,

quae duae sunt. Prima haec est. *Quoniam μὴ infinitivo et participio iunctum certo negat, ea particula non solum usurpatur post verba actionem significantia, cuius affirmativus finis est, sed etiam post verba actionem negativo fine significantia, quum quidem rei effectio indicatur.* Ὁμολογῶ μὴ εἶναι, ἀρνοῦμαι μὴ εἶναι. Plerique tradunt, post verba negationem continentia μὴ abundare. Id vero falsum est, et quidem dupliciter; semel, quod non post omnia verba negationem continentia; iterum, quod non abundat. Vt primo errori occurreremus, diximus, post verba actionem negativo fine significantia. Exclusa enim ab hac regula sunt verba, quae etsi negationem continent, finem tamen habent affirmativum, ut οὐ λέγω, οὐ δύναμαι, ἀδύνατός εἰμι, οὐχ οἷός τ' εἰμί: cuiusmodi verbis non actio indicatur finem habens negativum, sed negatur actio finem habens affirmativum. Deinde vero ne abundat quidem μή. Significat enim proprie effectionem rei. Euripides in Herc. fur. 194.

> μυρίους οἰστοὺς ἀφεὶς
> ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν.

Se tutum praestat a morte: non moritur. Si dixisset, μὴ κατθάνῃ, dixisset hoc, *tutum se praestat, ne moriatur;* ubi quum consilium tantummodo significaretur, non consequeretur, etiam effici, quod ille vult, non mori se. Ambi-

guum est, ῥύεται θανεῖν, *tutum praestat se a moriendo*. Id alio exemplo clarum fiet. Θανεῖν δέδοικα est *metuo mortem*, omnino, sive nunc, sive olim, sive certa, sive incerta instet. Δέδοικα μὴ θάνω, *metuo ne moriar*, futurum putans, ut moriar. Non dicitur autem δέδοικα μὴ θανεῖν: quod esset, *metuo mori*, *sic*, *ut metuendo non moriar*: id quod absurdum est. Interdum tamen talia recte dici possunt, ut apud Euripidem in Andromacha v. 644.

τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
ἐξευλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχειν ἔριν.

Cavendo enim vere evitant rixas. Caeterum observa rarum esse in hoc genere participii usum; quod vix aliter invenietur, quam ubi nomen, quod actionem negativo fine significet, pro verbo ponitur, ut apud Sophoclem in Oed. R. 56.

ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω;

id est, ἐρημωθεῖσα μὴ ξυνοικεῖν ἔσω τινάς. Male ad hoc genus relatus est in adnotationibus ad Vigerum p. 777. Herodoti locus IX. 51. ἢν ὑπερβάλωνται κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι, συμβολὴν μὴ ποιεύμενοι. Est enim horum verborum hic sensus: *si praetermisissent Persae eum diem sine praelio*.

Progredior ad secundam regulam, quae est de particulis μὴ οὐ. Μὴ οὐ *infinitivo sic iun-*

ctae, ut certo affirment, usurpantur post duas negationes se invicem tollentes. Est enim harum usus particularum ibi proprius, ubi negativa sententia negatur. Quare etsi nihil obstat, quin etiam nulla praegressa negatione μὴ οὐ cum affirmatione dicatur, non est id tamen usitatum. Videamus nunc exempla. Plato de rep. I. in fine, p. 354. B. καὶ ἐμπεσόντος αὖ ὕστερον λόγου, ὅτι λυσιτελέστερον ἡ ἀδικία τῆς δικαιοσύνης, οὐκ ἀπεσχόμην τοῦ μὴ οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν ἀπ' ἐκείνου. Et in Menone p. 89. D. τὸ μὲν γὰρ διδακτὸν αὐτὸ εἶναι, εἴπερ ἐπιστήμη ἐστίν, οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐ καλῶς λέγεσθαι. In Symposio Xenophonteo III. 3. ἀλλ' οὐδείς σοι, ἔφη, ἀντιλέγει, τὸ μὴ οὐ λέξειν ὅ τι ἕκαστος ἡγεῖται πλείστου ἄξιον ἐπίστασθαι. Sic Cyrop. I. 4, 2. IV. 3, 8. Hist. Gr. III. 3, 6. de reditibus III. 7. Idem in Anabasi III. 1, 13. εἰ δὲ γενησόμεθα ἐπὶ βασιλεῖ, τί ἐμποδὼν, μὴ οὐχὶ πάντα μὲν τὰ χαλεπώτατα ἐπιδόντας, πάντα δὲ τὰ δεινότατα παθόντας, ὑβριζομένους ἀποθανεῖν. Nam τί ἐμποδὼν est οὐδὲν ἐμποδών ἐστι. Magis tecta est negatio in Cyrop. II. 2, 20. ἅμα δὲ αἰσχρὸν ὂν ἀντιλέγειν, μὴ οὐχὶ τὸν πλεῖστα καὶ πονοῦντα καὶ ὠφελοῦντα τὴν πόλιν, τοῦτον καὶ μεγίστων ἀξιοῦσθαι: ubi αἰσχρὸν idem est, quod οὐ δέον. Sophocles in Oed. R. 1232.

λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδειμεν τὸ μὴ οὐ
βαρύστον' εἶναι.

In Electra, 132.

οὐδ᾽ ἐθέλω προλιπεῖν τόδε,
μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ᾽ ἄθλιον.

In Trach. 621.

οὔτι μὴ σφαλῶ γ᾽ ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ᾽ ἄγγος, ὡς ἔχει, δεῖξαι φέρων.

Saepius in huiusmodi locis librariorum negligentia excidit οὐ, ut in quibusdam codd. hoc ipso in Trachiniarum loco. Recte hanc particulam in eadem fabula v. 88. addidit Brunckius:

οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ
πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ᾽ ἀλήθειαν πέρι.

Restituenda est etiam v. 225.

ὁρῶ, φίλαι γυναῖκες, οὐδέ μ᾽ ὄμματος
φρουρὰ παρῆλθε τόνδε μὴ οὐ λεύσσειν στόλον.

Neglecta est eadem particula etiam in duobus aliis, iisque sibi simillimis eiusdem poetae locis. In Aiace interroganti v. 94. Minervae,

ἀλλ᾽ ἐκεῖνό μοι φράσον,
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ;

ita respondet Aiax:

κόμπος πάρεστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.

In Antigona v. 443. sic est:

καὶ φημὶ δρᾶσαι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.

Quae si genuina lectio esset, verba sibi repugnarent: hoc enim diceretur: *et aio me fecisse, nec nego non fecisse.* Quare utroque loco scribendum est μὴ οὐ. Quod in Aiacis versu etiam

Suidam in v. μὴ ὐχὶ, ut utrumque Scholiasten, nec non Triclinium habuisse, ostendunt, quae illi ad eum locum adnotarunt. Idem error commissus in Aeschyli Agam. 1178. ubi scribendum:

ἄκος δ' ὐδὲν ἐπήρκεσαν,
τὸ μὴ ὐ. πόλιν μὲν ὥςπερ ὖν ἔχει παθεῖν;

cum quo loco comparandus Sophocl. Aiac. 729. Adde ὐκ etiam apud Platonem in Sophista p. 235. B. ὥςτε ὐκέτι ἐκφεύξεται τόδε γε. Τὸ ποῖον; Τὸ μὴ ὐκ ἐκ τῦ γένυς εἶναι τῶν θαυματοποιῶν τις. Quod effugit Heindorfium ad Parmenidem p. 246. qui hac re uti poterat ad tuendam interrogationem, quam iure statuit in hoc esse Parmenidis loco p. 147. A. εἰ δὲ μήτε ἑαυτοῖς ἕτερά ἐςι, μήτε τῷ ἑτέρῳ, ὐ πάντῃ ἂν ἤδη ἐκφύγοι τὸ μὴ ἕτερα εἶναι ἀλλήλων; Nam sublata interrogatione non μὴ, sed μὴ ὐχὶ dici debuisset, quia tunc ὐκ ἂν ἐκφύγοι proprie dictum fuisset, neque ut nunc, idem quod ἐκφεύγει significasset. Rarius μὴ omiserunt librarii, ut apud Alciphronem II, 2, p. 214, ubi legendum: ὐκ ἀρνῦμαι πρὸς τὸν νεανίσκον μὴ ὐκ οἰκείως ἔχειν ἐκ πολλῦ, nisi quis cum codice Dorvillii legere malit: ὐκ ἀρνῦμαι πρὸς τὸν νεανίσκον οἰκείως ἔχειν ἐκ πολλῦ.

Participii usum in hoc genere non habeo quibus exemplis confirmem, quod verba, quae in hac constructione occurrunt, fere infinitivum sibi adiungunt. Quod si quando participium

additur, utraque negatio omitti solet, ut apud Aeschylum in Agam. 592.

νικώμενος λόγοισιν οὐκ ἀναίνομαι·

et apud Euripidem in Iphig. Aul. 1512.

θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι

Sed veniendum iam est ad alium usum particularum μὴ οὐ, qui talis est, ut illi regulae, quam primam et generalem posuimus, repugnare videatur. Hunc dico, quo μὴ οὐ etiam cum infinitivo et participio iunctae non affirmant, sed cum dubitatione negant. Tantum vero abest, ut ista regula hac re labefactetur, ut magis ea confirmetur. Diximus enim μὴ οὐ cum verbo finito iunctas dubitanter negare: id vero in hoc ipso usu, de quo nunc dicimus, sic esse invenietur. Hanc quoque rem regula quadam comprehendemus, quae haec est. Μὴ οὐ *ubi cum infinitivo vel participio vel nudo nomine vel adverbio ita coniunguntur, ut unam contineant negationem, non cum eo infinitivo, aut participio, aut nomine, aut adverbio construuntur, sed in medio adduntur, repetitis cogitatione praecedentibus verbis: ideoque, ut cum verbo finito constructae, dubitanter negant.* Vno hanc rem exemplo planam faciam, alia deinde plura additurus, ad differentiam inter μὴ et μὴ οὐ declarandam. Demosthenes de falsa legatione p. 379, 6: αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν, αἱ

τῶν Φωκίων, μὴ ἐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ. Hic μὴ ἐ, pariter atque in caeteris huius formae exemplis, in medio additum est, ut εὖ οἶδ' ὅτι, et similia, ita ut plena oratio haec sit: αἱ πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν· μὴ ἐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ χαλεπαὶ λαβεῖν ὦσι: *vide ne sine mora et obsidione difficiles expugnatu sint*.

Ex his apertum est, quare saepe in eadem formula nunc μὴ, nunc μὴ ἐ reperiatur, sed hoc discrimine, ut μὴ certo neget, μὴ ἐ autem cum dubitatione. Xenophon in Anabasi II. 5, 29. τῶν δὲ ςρατιωτῶν ἀντέλεγόν τινες, μὴ ἰέναι πάντας τὲς λοχαγὲς καὶ ςρατηγὲς, μηδὲ πιςεύειν Τισσαφέρνει. Sic etiam Hist. Gr. II. 2, 19. Idem in Anabasi IV. 8, 14. ἄνδρες, ἔτοί εἰσιν, ἒς ὁρᾶτε, μόνοι ἔτι ἐμποδὼν τὲ μὴ εἶναι, ἔνθα πάλαι σπεύδομεν. Non potuit in his locis μὴ ἐ dici, quia res certa est. Idem in Hist. Gr. VI. 3, 5. εἰ δὲ δὴ καὶ ὁμογνωμονοῦμεν, ἐκ ἂν πάνυ τῶν θαυμαςῶν εἴη, μὴ εἰρήνην ποιεῖσθαι; Et paullo post: πῶς ἒν δίκαιον, ἢ ὑμᾶς, παρ' ὧν ἐλάβετε σπέρματα, τὸν τέτων καρπόν ποτε ἐλθεῖν δῃώσοντας, ἡμᾶς τε, οἷς ἐδώκαμεν, μὴ ἐχὶ βέλεσθαι ὡς πλείςην τέτοις ἀφθονίαν τροφῆς γενέσθαι; In his locis hoc dicit: *quod si iam consentiamus, nonne mirum sit, nos non facere pacem? quomodo iusti essemus, nisi vellemus,*

quibus

quibus semina dedimus, iis etiam fructuum esse ubertatem. Quod si in priore loco μὴ οὐ, in altero μὴ dixisset, hic esset sensus: *mirum sit, ni pacem faciamus: iniusti essemus, quod nollemus habere vos, unde viveretis.* Aeschylus in Prometheo:

> ἀλλ' οὔτι σιγᾷν, οὔτε μὴ σιγᾷν τύχας
> οἷόν τέ μοι τάσδ' ἐστί.

Xenophon Hist. Gr. V. 4, 32. ἐπεὶ ἐκεῖνός γε πρὸς πάντας, ὅσοις διείλεκται, ταῦτα λέγει, μὴ ἀδικεῖν μὲν Σφοδρίαν ἀδύνατον εἶναι. Idem Cyneg. V. 31. ἔστιν οὖν ἀδύνατον, μὴ οὐκ εἶναι, ἐκ τοιούτων συνηρμοσμένον, ἰσχυρόν, ὑγρόν, ὑπερέλαφρον. Thucydides VIII. 60. ἐπὶ γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ τὸ χωρίον ὄν, ἀδύνατα ἦν, Ἀθηναίων ἐχόντων, μὴ οὐ μεγάλα βλάπτειν καὶ Ἐρετρίαν καὶ τὴν ἄλλην Εὔβοιαν Horum quatuor exemplorum duo habent μή, duo μὴ οὐ: sed in his, quae μὴ habent, res ut certa refertur: προφωνῶ τύχας τάσδε· ἀδικεῖ Σφοδρίας: in duobus alteris non ut quae ita sit, sed ut quae mirum ni ita esset. Leporem Xenophon non simpliciter dicit validum, mobilem, velocem esse, qui talem corporis structuram habeat, sed hac re fieri, ut vix carere istis virtutibus possit. Thucydides Boeotos dicit Oropum cepisse, non quod istud oppidum Eretriensibus et Euboeae vere nocuisset, sed quod, si in potestate Atheniensium mansisset, nociturum pro-

babile fuisset. Vtraque forma coniuncta reperitur in fine Apologiae Socratis Xenophonteae: *ἐγὼ μὲν δὴ κατανοῶν τοῦ ἀνδρὸς τήν τε σοφίαν καὶ τὴν γενναιότητα οὔτε μὴ μεμνῆσθαι δύναμαι αὐτοῦ, οὔτε μεμνημένος μὴ οὐκ ἐπαινεῖν.* Μὴ μεμνῆσθαι, ut indicet, se vere semper eius recordari; μὴ οὐκ ἐπαινεῖν, ut significet, se, quoties de eo cogitet, vix posse sibi ab eo laudando temperare. Tantumdem est enim, ac si dixisset, μὴ, μεμνημένος, οὐκ ἐπαινεῖν ἀδύνατος ὦ. Idem Xenophon Anab. II. 3. 11. *ὥστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι, μὴ οὐ συσπουδάζειν.* Et de rep. Laced. VI. 2. *ἢν δέ τις παῖς ποτὲ πληγὰς λαβὼν ὑπ' ἄλλου, κατείπῃ πρὸς τὸν πατέρα, αἰσχρόν ἐστι μὴ οὐκ ἄλλας πληγὰς ἐμβάλλειν τῷ υἱεῖ.* Tolle in his locis οὐ, et sensus erit: *turpe erat, non una adniti; turpe est, non denuo castigare filium.* Haec vero hanc vim habent, ut tamquam certum sumatur, fuisse, qui id facerent, quod turpe ducebatur. Nunc addito οὐ hic sensus est: *turpe erat, nisi quis una adniteretur; turpe est, nisi quis denuo filium castiget.* Id autem quis non videt sic dici, ut dubitetur, an ista nemo fecerit? Contra in Mem. Socr. IV. 8, 9. *ἐμοὶ δὲ τί αἰσχρὸν, τὸ ἑτέρους μὴ δύνασθαι περὶ ἐμοῦ τὰ δίκαια μήτε γνῶναι μήτε ποιῆσαι,* id est, *quod iusta nec iudicare nec facere sciunt.* Demosthenes in epist. V. p. 1490, 15.

ἴς μὰ τὺς θεὺς τῷ μετασχόντι μὴ ὐχὶ ἀψευδεῖν καὶ πρὸς ἅπαντας ἀγαθῷ εἶναι, ὐχ ὅσιον ἡγῦμαι: *qui huius disciplinae particeps est, is nisi fidus et erga omnes iustus sit, nefas esse duco.* Hic si μὴ posuisset, hoc dixisset: *nefas duco, qui hac disciplina usus est, eum perfidum esse neque erga omnes iustum.* Atqui sic Heracleodorum non monuisset, ne talem se praeberet, sed reprehendisset, tamquam qui esset talis.

Sed obiiciet aliquis, quod supra diximus, μὴ in huiusmodi locis sic dici, ut praecedentia cogitatione repetantur, id non posse ubique fieri. Enimvero videtur tantum fieri non posse. Multo enim usu factum est, ut, quum μὴ, sic in medio insertum, negationem, quae sequitur, minus certam redderet, ibi etiam adhiberetur, ubi praecedentia non possent simpliciter repeti. Id maxime elucet, ubi ὥςτε praecedit. Sophocles in Antig. 96.

πείσομαι γὰρ ὐ
τοσῦτον ὐδὲν, ὥςτε μὴ ὐ καλῶς θανεῖν.

Xenophon de rep. Athen. III. 8. πολὺ δ' ὐχ οἷόν τε μετακινεῖν, ὥςτε μὴ ὐχὶ τῆς δημοκρατίας ἀφαιρεῖν τι. Haec hanc vim habent: ὐδὲν πείσομαι τοσῦτον, ὥςτε (ὅρα μὴ) ὐ καλῶς θανεῖν· πολὺ ὐχ οἷόν τε μετακινεῖν, ὥςτε (ὅρα μὴ) ὐχὶ τῆς δημοκρατίας ἀφαιρεῖν τι. Sed non minus haec quoque, quam illud, quod su-

pra attuli, αἰσχύνη ἦν μὴ ὐ συσπυδάζειν, ad regulam, quam posuimus, revocari poterunt, si quis singulas enunciationes, quae in his locis sunt, recte consideraverit. Id fieri debet hoc modo: αἰσχύνη ἦν· τί; (ὅρα) μὴ ὐ συσπυδάζειν αἰσχύνη ἦν. ὐδὲν πείσομαι τοσῦτον, ὥςε θανεῖν· πῶς; (ὅρα) μὴ ὐ καλῶς: id est, ὅρα μὴ, ὥςε αἰσχρῶς θανεῖν, ὐδὲν τοσῦτον πείσομαι. πολὺ ὐχ οἷόν τε μετακινεῖν, ὥςτε ποιεῖν τόδε· τί; (ὅρα) μὴ ὐχὶ τῆς δημοκρατίας ἀφαιρεῖν τι: id est, ὅρα μὴ, ὥςε μένειν τὴν δημοκρατίαν, ὐχ οἷόν τε ᾖ πολὺ μετακινεῖν. Composita igitur haec sunt ex una certa sententia, ut αἰσχύνη ἦν, et altera incerta, μὴ ὐ συσπυδάζειν αἰσχύνη ἦν. Sed quod potior est certa sententia, haec plene enunciatur, incerta autem supprimitur, particulis eo in loco collocatis, ubi ad eam ipsam partem, quae incerta est, referuntur. Simillimum quid factum videmus in hoc oratoribus usitato, ὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν, quod attigit Frid. Aug. Wolfius ad Demosth. orat. contra Lept. p. 388. vel ut apud Isocratem in trapez. cap. 17. est, ὐκ οἶδ᾽ ὅτι πλείω δεῖ λέγειν. Nam ibi οἶδ᾽ ὅτι neque ad ὐ δεῖ pertinet, quod dicendum esset, ὐ δεῖ, οἶδ᾽ ὅτι, πλείω λέγειν, neque ad ὐ πλείω, quod dici deberet, ὐ πλείω, οἶδ᾽ ὅτι, δεῖ λέγειν, sed ad solam negationem ὔ, quae propterea cum accentu scribenda est: ὔκ, οἶδ᾽ ὅτι, δεῖ πλείω

λέγειν, *non sane.* Hoc quoque si quomodo cogitetur explanandum est, sic dici debebit: οὐ δεῖ πλείω λέγειν, οἶδ' ὅτι οὐ (δεῖ πλείω λέγειν). Hic pariter, ut in particulis μὴ οὐ, duae sunt sententiae, altera simpliciter rem enuncians, altera addens maiorem quamdam affirmationem; quam affirmationem, quoniam non ad universam sententiam, sed ad aliquam eius partem spectare volumus, huic parti eam adiungimus, suppressis reliquis.

Exempla nunc afferamus particularum μὴ οὐ cum participio sic iunctarum, ut dubitanter negent. In quo usu nihil difficultatis est, si quis meminerit, μὴ ποιῶν esse *quod quis non facit aliquid*, aut *si non facit;* μὴ οὐ ποιῶν autem *nisi facit.* Quae quomodo differant, non est obscurum. Qui *nisi fallor* dicit, dubius est, utrum fallatur, an non; qui *si non fallor*, hoc, non falli se, ut certum sumit. Haec si dicantur per participia, alterum *nisi falsus*, alterum *non falsus* dici necesse est. Iam exempla videamus. Sophocles in Oed. R. 12.

δυσάλγητος γὰρ ἂν
εἴην, τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.

Et v. 220.

οὐ γὰρ ἂν μακρὰν
ἴχνευον αὐτός, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον.

In his locis hoc dicit: *durus essem, nisi vestra me supplicatio tangeret: parum ipse investigando proficerem, nisi aliquid indicii reperirem.*

Quod si μὴ dixisset, sensus esset: *durus essem, si me non moveret vestra supplicatio*, aut *quod me non movet: parum proficerem, si nihil indicii haberem*, aut *quod nullum indicium habeo*. Contra Sophocles in Trachiniis v. 592.

„ ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρῶσαν, ὡς ἐδ' εἰ δοκεῖς ἔχειν, ἔχοις ἂν γνῶμα, μὴ πειρωμένη.

Hic si dixisset, μὴ ἐ πειρωμένη, hoc significasset: *non cognoscas rem, nisi experimentum facias*. Nunc μὴ πειρωμένη dicens, hoc vult: *rem non cognoscas si non facias experimentum*. Dixerat enim Deianira, πεῖρα δ' ἐ προσωμίλησά πω. Non recte ergo Schaeferus in Meletem. crit. p. 57. istud μὴ πειρωμένη tantumdem esse dicit atque εἰ μὴ πειρῷο. Immo idem est quod ἄπειρος ἐσα, vel εἰ ἐ πειρᾷ, ut apud Homerum Iliad. XXIV. 296.

„ εἰ δέ τοι ἐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεύς.

Vt Sophocles, ita Plutarchus in initio libri, quo quaerit, quomodo quis suos in virtute progressus sentiat, p. 75. B. commemoratus ille eadem pagina a Schaefero: ἐδὲ γὰρ ἂν ἐν μεσικοῖς τις ἢ γραμματικοῖς ἐπιδιδὲς γνοίη, μηδὲν ἐν τῷ μανθάνειν ἀπαρύτων τῆς περὶ ταῦτα ἀμαθίας, ἀλλ' ἴσης αὐτῷ τῆς ἀτεχνίας ἀεὶ παρέσης· ἐδὲ κάμνοντι θεραπεία, μὴ ποιἔσα ῥαςώνην, μηδὲ κεφισμόν, ἀμωςγέπως τε νοσήματος ὑπείκοντος καὶ χαλῶντος αἴσθησιν ἂν παρέχοι διαφορᾶς, πρὶν εἰλικρινῆ τὴν ἐναντίαν

ἕξιν ἐγγενέσθαι παντάπασιν, τοῦ σώματος ἀνακαῤῥωσθέντος. Hic ut θεραπεία μὴ ποιοῦσα ῥᾳστώνην est *curatio nihil allevans aegrotum*, sic etiam in prioribus verbis, μηδὲν ἀπαρύτων τῆς ἀμαθίας non est *nisi quis aliquid de inscitia sua deponat*, quod dicendum fuisset, μὴ οὐκ ἀπαρύτων τι, sed *si non deponat aliquid*. Euripides Heracl. 283. ibidem allatus a Schaefero:

> μάτην γὰρ ἥβην ὧδέ γ' ἂν κεκτῴμεθα,
> πολλὴν ἐν Ἄργει, μή σε τιμωρούμενοι.

Non *nisi te puniremus*, sed *si te non puniremus*. Κεκτῴμεθα, modo iota subscribatur, videtur defendi posse. Vide Eustathium ad Hom. p. 1305, 48. 1332, 19. Favorinum in v. μεμνέῳτο et in v. χρεώμενοι. Unde quamvis mirum φοβῷτο, quod habent codices duo Stobaei in Ecl. I. 8. p. 214. ed. Heeren. in versu Sophoclis ex Oed. R. 977., dignum tamen est, quod consideretur. Eiusdem generis sunt ἀναβιῴην apud Aristophanem in Ranis v. 177. commemoratum Etymologo in v. βιῴην et aliis grammaticis, ac συγγνῴη apud Aeschylum in Suppl. v. 223. Quas formas Buttmannus, memor eorum quae de formis ῥιγῷν, ῥιγῷ, ῥιγῴη ad Platonis Gorgiam ed. Heindorf. p. 528. et in novissima editione Graecae grammaticae p. 241. attulerat, quibus addi exemplum formae ῥιγῴη potest ex Hippocrate Sect. IV. p. 337, 33. ed. Genev. sive

p. 2, 39. ed. Mack. non debebat in eadem grammatica p. 252. quod ab recentioribus frequentatae sunt, deteriores vocare. Recentiores enim, ut alibi, ita hic quoque rariora et antiquiora praetulerunt. Grammaticis, qui has formas improbant, Phrynicho p. 152. Thomae Magistro p. 125. seqq. Moeridi p. 117. praeter lexicographos et Eustathium, saepius earum mentionem facientes, adde Georgium Lecapenum in Matthaei lectt. Mosq. vol. I. p. 59. Mansisse illae videntur e Dorica lingua, cui βιῷη tribuit e veteri grammatico Suidas, βιώτω Eustathius p. 1418, 13. Manifesto Doricum est διδῶν apud Theocritum XXIX. 9. Non fuit tamen διδῶναι dictum: vide Eustathium p. 1357, 18. ad Iliad. XXIV. 425. ubi διδοῦναι est infinitivus aoristi. Nam ut ab ἁλώω, βιώω, γνώω, legitimae formae sunt ἁλῶναι, βιῶναι, γνῶναι, ita a δόω legitima forma est δοῦναι. Nec dictum fuit ἀρώμεναι, sed ἀρόμμεναι, agnitum apud Hesiodum in O. et D. 22. a Moschopulo certe et in lexico Favorini in v. ἀπαρέμφατα. Cuius similia sunt ζευγνύμμεν Iliad. XVI. 145. et ἴμμεναι XX. 365. commemoratum Etymologo p. 467, 20. quae quo iure scribantur ζευγνῦμεν et ἴμεναι, quemadmodum recte scribitur ἄμεναι Iliad. XXI. 70., nescio. Ad easdem illas verborum Doricas vel antiquas formas alia quoque pertinere videntur, quae epica poesis usurpat, ut δηϊόωσι

Odyss. IV. 226. Ac nescio an eodem referri debeant terminationes verborum όω et ώω, e terminatione άω ortae. Omnino terminationes verborum in άω desinentium, quae paradigmatis loco exhiberi solent, in perpaucis verbis usitatae fuerunt. Boeotis eas tribuit Heraclides apud Eustathium p. 831, 63. sed quae ille exempla affert, apud Homerum inveniuntur, ἐλάων in hymno Merc. 342. διψάων Odyss. XI. 584. πεινάων Iliad. III. 25. XVI. 758. XVIII. 162. quibus addi quaedam possunt alia, ut ἀναμαιμάει Iliad. XX. 490. τηλεθάον, τηλεθάοντας, τηλεθάουσαι Iliad. XVII. 55. XXII. 423. hymn. Ven. 267. et saepissime occurrens verbum ναιετάειν. Nondum de hoc omni genere allatum est, quod operae pretium sit.

Sed redeo, unde digressus sum. Euripides in Troad. 402. a Schaefero citatus:

Πάρις δ' ἔγημε τὴν Διός· γήμας δὲ μή,
σιγώμενον τὸ κῆδος εἶχεν ἐν δόμοις.

Si non duxisset. Apertum est, quod eorum caussa moneo, qui μὴ οὐ post negationem dici tradunt, hic, etiamsi in apodosi accessisset negatio, non μὴ οὐ sed μὴ dicendum fuisse. Fac enim scripsisse poetam, τὸ κῆδος οὐκ ἂν εἶχε κλεινὸν ἐν δόμοις, nihilominus debuisset μὴ γήμας addere, quia non ambiguum relinquit, utrum Paris uxorem duxerit, an non duxerit. Aeschylus in Prometheo v. 503.

οὐδεὶς, σάφ' οἶδας, μὴ μάτην φλῦσαί θέλων. *Nemo, qui temere se iactare nolit*, id est, *nemo vera dicere amans*. Μὴ οὐ si dixisset, id foret, *nemo, nisi iactator*. Interdum ambiguum est, utrum μὴ sit *si non*, an *quod non*. Male Schaeferus in Meletem. crit. p. 109. οὐ omissum putat in hoc Xenophontis loco, in Anab. VI. 4, 19. καὶ ἐπὶ τούτῳ πάλιν ἐθύετο ἐς τρίς, καὶ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. καὶ ἤδη καὶ ἐπὶ σκηνὴν ἰόντες τὴν Ξενοφῶντος ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔχοιεν τὰ ἐπιτήδεια· ὁ δ' οὐκ ἂν ἔφη ἐξαγαγεῖν, μὴ γιγνομένων τῶν ἱερῶν. Non dicit hic, *nisi sacra addicerent*, quo prorsus ea res incerta relinqueretur, sed aut, *si non addicerent*, aut *quod non addicerent*. Sic etiam apud Platonem in Parmenide p. 146. E. οὐδὲ μὴν ἑαυτοῖς γε ἕτερ' ἂν εἴη ἀλλήλων, μὴ μετέχοντα τοῦ ἑτέρου.

Sed finem imponam huic dissertationi. Neque enim aliud volui, quam ostendere, explicationem huius loci, qui est de ellipsi et pleonasmo, vix inchoatam, nedum perfectam esse; ac ne posse quidem perfici, nisi illa, quae ab hoc loco aliena sunt, removeantur. Poterit autem vel ex hac re intelligi, quantopere fallantur, quamque parum, quo in statu sit Graecae linguae cognitio, intelligant, qui vel fundamenta iacta esse Graecae grammaticae credunt. Quod si recte rem volumus aestimare, aliquid ad eum finem materiae parari coeptum esse fate-

bimur; coeptum esse etiam in varios locos digeri hanc materiam; sed antequam plura, eaque non temere, sed cum consilio quodam et iudicio congesta fuerint, non esse futurum, ut ad veram et accuratam Graecae grammaticae scientiam perveniatur.

Epimetron

de rarioribus quibusdam verborum formis.

Scripsit Ph. Buttmannus.

Cum sub finem praecedentis eruditissimae disputationis, ubi de formis quibusdam verborum rarioribus agitur, mei quoque mentionem injecerit auctor; consentaneum putavi, ut, qui haec typis mandanda curarem, statim hic quid mihi de formis illis videretur subjungerem. Notaveram peculiarem verbi *ῥιγόω* apud Atticos formationem, qua contractiones ejus pro *ου* et *οι* fierent per *ω* et *ῳ*, ut *ῥιγῶν*, *ῥιγῷ* cet.: quae cum apud Iones perinde inveniantur, adiunxeram illis in grammatica mea ex ejusdem dialecti scriptoribus formas verbi *ἱδρόω* hasce: *ἱδρῶσα* Hom. *ἱδρῴη* Hippocr. Et quanquam in dorica dialecto ceterorum etiam in *όω* verborum for-

mas nonnullas noveram ita usurpatas inveniri; memorabile tamen illud videbatur, quod in ionica atticaque dialecto haec duo tantum verba ita fuere formata, e ceteris in όω nullum. In qua re observanda non negligendam puto mutuam inter se verborum ῥιγόω, ἱδρόω, relationem, qualis est etiam in illis πεινῆν, διψῆν· ῥεύσω, χεύσω cet. de quibus monui ad Plat. Gorg. Ed. Heind. p. 521. (adde, quae in fine hujus adnotationis a me adjicientur). Jam his formis admovet Hermannus illas βιῴην, γνῴην, non injuria fortasse, si solam originem spectes; sed usum si conferas, cujus in grammatica mea rationem potissimum habui, duplex occurret diversitas. Nam primum in his quidem verbis praeter hunc *optativum* apud Atticos et Iones nihil hujusmodi invenias, nusquam βιῷ pro βιοῖ, nusquam βιῶσα, neque pro βιοῦν usquam βιῶν, quod solis Doribus est relinquendum; deinde non adhibetur haec optativi forma, nisi ubi in ceteris obtinet formatio quae a grammaticis dicitur in μι: ita γνῴην, βιῴην pertinent ad aoristos ἔγνων, γνῶναι, ἐβίων, βιῶναι, quae sunt formae conjugationis syncopatae sive in μι; nusquam vero invenias δηλῴην pro δηλοίην a verbo δηλόω et similibus. Quin etiam ratio erat cur hae formae γνῴην, βιῴην commendarent se Atticis prae illo δῴην, quod vituperavimus in Gramm. p. 252, quamvis hoc sit e

conjugatione in μι. Nimirum Aoristi illi ἔγνων, ἐβίων cum aliis quibusdam propriam sibi vindicant litteram ω, unde est ἔγνωμεν, ἔγνωτε, γνῶναι, cum ab ἔδων (quod ipsum ponitur tantum, non invenitur) fiat ἔδομεν, ἔδοτε, δοῦναι. Hinc apparet, optativum δοίην, ut et participium δούς, δόντος, non usu solum sed analogia tribui verbo δοῦναι, contra γνοίην, γνούς verbo γνῶναι nonnisi usu. Quocirca nihil mirum si magis congruum illud γνῴην apud probos etiam scriptores occurrit, si βιῴην (quod perperam quasi rarius ex Aristophane affertur ab Etymologo) unice retentum est, denique si participii etiam, quamvis unicum, per ω exemplum καταβρώς ab ἔβρων apud Homerum invenitur. Forma autem Imperativi βιώτω, quam doricam vocat Eustathius, non magis est dorica quam ceterae verbi hujus usitatae. Quippe legitima illa est forma imperativi ab Aoristo ἐβίων, ut γνῶθι, γνώτω ab ἔγνων; contra βιούτω esset Imperativus Praesentis a βιόω, ut δηλούτω a δηλόω.

Quicquid igitur de communi omnium harum per ω formarum origine statuas (quae neminem fugit quam sit lubrica quaestio), illud certe liquido intelligitur, per usum et analogiam ipsam disjunctos esse optativos istos ab illis ῥιγῶν, ῥιγῴη, recte igitur pro meae quidem grammaticae consilio me haec segregavisse. Neque hoc opinor vitio mihi verti poterit, quod Atticistas secutus

formam δῴην serioribus usurpatam damnavi. Primum enim, ut modo docui, alia est ratio hujus δῴην a δοῦναι, alia illius γνῴην a γνῶναι; et si formam γνῴην in indice anomalorum ad verbum γιγνώσκω non adnotavi, ejus rei haec est causa, quod innumera hujus generis rariora, in illis tantum scriptis quae tironibus non traduntur obvia, consulto praeterii, fundamenta quibus talia nituntur tradere contentus. Deinde, quanquam illis qui hoc etiam δῴην pro δοίην a Doribus arcessent minime refragabor, haec tamen opinio a damnanda hac forma retinere me non debuit. Non enim hoc, puto, cuiquam formae patrocinatur, quod ex dialecti alicujus analogia fluxit. Atticam dialectum repraesentare volebant posterioris aevi Graeci: reprehendendi igitur erant, quoties formis atticis alienas immiscerent, praeter illas quas ipse antiquiorum Atticorum adsciverat usus; deteriorque est forma δῴην, donec contra Atticistas illos ex Aeschylo aliisve probaveris, hunc quoque Dorismum Atticis antiquis alienum non fuisse; quod illo γνῴην non effici supra vidimus. Quid, quod ne Doribus quidem hoc δῴην usitatum fuisse sine exemplis vel testimoniis poni potest, quorum loco seriorum Graecorum usum, praesertim reclamantibus Grammaticis, habere non licet.

In eo autem magis etiam a viro docto discedo, quod ubicunque ῴ pro οι in verbis com-

paret, ex eadem illud analogia repetit, eoque Xenophonteum illud μεμνῷτο, pro quo apud Homerum est μεμνέῳτο, jungit illis βιῴη, ῥιγῴη. Elementa enim harum contractionum inspicienda sunt; quae ubi differunt, non eodem modo de omnibus judicandum est. Apparet igitur, in illis βιῴη, ῥιγῴη, ῥιγῷν elementum ο ex ipsa verbi forma βιό-ω proficisci, quod in paucis illis verbis, more alioqui dorico, per contractionem in ω abire voluit usus Atticus. Contra in μεμνῷτο elementum ο est e sola optativi terminatione οιτο, cui e verbo ipso (μνά-ομαι, μέμνη-μαι) longe diversa accessit vocalis. Neque verisimile est, fluxisse hanc formam e mutatione αω in οω, ωω, unde μνώομαι, quoniam hujus in attico usu aliud vestigium non invenimus. Ac ne sic quidem Homericum μεμνέῳτο explices, nisi morem praeterea Ionicum ε inserendi ad partes voces. Quae tamen ratio singulas analogias ad unicam formam explicandam undique conquirendi satisfacere non potest. Vide igitur an rectius nostra procedat ratio, qua duplicem optativi in verbo μέμνημαι formam fuisse dicimus, legitimam alteram perfecti μεμνήμην, alteram, quae, uti tot aliae perfecti formae, ad normam praesentis efficta erat, μεμνη-οίμην. Posterior haec ex illa Ionum norma, quam in voce νηός, νηοὶ — νεώς, νεῷ, βασιλῆος βασιλέως, Τῆος (unde Τήϊος) Τέως agnoscimus,

mutata est, ita ut ex μεμνήοιτο fieret Homericum μεμνέῳτο, unde per contractionem natum est atticum μεμνῷτο. Jam cum verborum μνάομαι, μέμνημαι—μεμνῴμην et κτάομαι, κέκτημαι—κεκτῴμην plane eadem sit ratio; certissima est Hermanni observatio, qua in loco Euripideo formam κεκτῴμεθα cum ι subscripto defendit; neque erat cur non omnino retinendam eam esse pronuntiaret. Illud autem φοβῷτο cum neque hac analogia neque illa verborum in όω contineatur, soli librariorum incuriae tribuendum putamus.

Formam δηϊόῳεν, quoniam est pro δηϊόοιεν, ad eundem quem in superioribus agnoverat dorismum referendum suspicatur Hermannus; qua tamen ratione vereor ut res conficiatur. Quippe ἀρό-ωσι etiam pro ἀρό-ουσι et δηϊό-ωντο pro δηϊό-οντο habent epici, quae ad eandem analogiam redigi nequeunt. Equidem haec, nisi nata sunt e confusione verborum in όω (ut ἀρόω) cum illis in άω—όω (ut γελάω—γελόω, γελῶσι, γελόωσι), explicare non conabor. Cf. Gramm. nostr. p. 243. — Neque illud successurum credo viro doctissimo, quod ipsam hanc verborum in αω desinentium transformationem in όω vel ώω a nescio quo dorismo repetere studet. Nam si e. g. in eodem verbo forma μενοίνα abiit in μενοινάα, conjunctivus μενοινάησι s. -έησι in

in μενοινήησι, non possum non praesens etiam μενοινώω ex sola dilatatione epica repetere.

Veram Hermannus rationem affert cur διδῶναι dictum non sit, videlicet quia in nulla e ceteris hujus verbi formis vocalis dilatata fuit in ω (δίδομεν, δίδοτε, ἔδοτε); contra γνῶναι, βιῶναι et similia dicuntur, quia est ἔγνωμεν, ἐβίωτε cet. Quam eandem tamen rationem supra vidimus usitatum δοίη tueri, contra formae δῴη officere, ita tamen ut nihil impediat, quo minus in illis quoque verbis, quae amant ω, elementum ο redeat, ut in vulgata γνοίη. Sed in eo assentire viro acutissimo non possum, quod formam διδοῦναι in Il. ω, 425 infinitivum aoristi (pro δοῦναι) esse judicat. In sensu certe nihil est quod ita statuere cogat. Priamus enim cum audisset de corpore Hectoris deorum ope ab injuriis tuto, subjicit: ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι Ἀθανάτοις, ubi aeque bene procedit argumentatio dicentis, bonum esse, si quis *dederit*, et si quis *semel*, et magis etiam si quis *semper det* dona diis. Aeque bene igitur habent διδόναι et δοῦναι; ut ex formationis analogia rem dijudicare oporteat. Et Hermanni quidem rationem, διδοῦναι pro δοῦναι dictum putantis, fateor commendatam videri Homerico illo διδώσειν pro δώσειν. Accuratius tamen intuenti apparebit, longe diversam esse hujus rationem. Futurum enim etsi ab antiquiori plerumque

themate fit, quale hic est δόω unde δώσω, formari tamen potuit ab auctiori διδόω, quoniam in forma διδώσω nihil perit de futuri charactere. Contra aoristo 2. verbi in μι defectus syllabae reduplicativae peculiaris et ita necessarius est, ut bona pars formarum hujus temporis eo solo ab aliis distinguatur, ut δῶ et διδῶ, δοίην et διδοίην, δοὺς et διδούς. Igitur longe probabiliori ratione praesenti tribuitur infinitivus διδοῦναι, productus ille e vulgatiori forma διδόναι.

Doricam esse formam διδῶν recte sane pronuntiat Hermannus; neque dubium plerisque videbitur, quin pro διδοῦν illud dictum sit a themate διδόω, ut Doricum illud ὑπνῶν Lacaenae apud Aristophanem in Lysistrata ab ὑπνόω. Cui rationi etsi non admodum repugnaverim, tamen cum neque praesens ita formatum διδόω usquam occurrat, neque Inf. διδοῦν, aliam equidem rationem praetulerim, qua themate non mutato, doricam illam formam loco vulgatioris διδόναι esse, ostendi potest. Qua occasione cum et alia non pervulgata afferre libeat, in universum quaedam disputata praemittenda mihi video. Et illud quidem facile cuivis opinor persuadebo, non diversas origine formas esse Infinitivorum in ν et ναι; de quo si quis dubitet, probari potest illud per Infinitivos in έμεν et έμεναι, sive has primitivas formas sive

ex illis dilatatione quadam natas existimes. Nam si vera esset inter ν et ναι differentia, pro τύπτειν nonnisi τυπτέμεν, pro τιθέναι nonnisi τιθέμεναι diceretur. Notum vero est, veteres poetas perinde adhibere λειπέμεναι, ἀλεξέμεναι pro -ειν et τιθέμεν (Hes. ε. 742.) pro τιθέναι. Quod itidem observatur in Infinitivis Aor. Pass. in ῆναι. Nam etsi Homerus μιχθήμεναι, μιγήμεναι tantum usurpat, dorica tamen dialectus habet αἰσχυνθῆμεν, τραπῆμεν etc. pro -ῆναι (v. Fisch. ad Well. 2. p. 348.) Eodemque referenda sunt θέμεν et θέμεναι, δόμεν et δόμεναι, φάμεν et φάμεναι pro θεῖναι, δοῦναι, φάναι, et similia.

In communi vero vita et in minus notis dialectis alia etiam usitata fuisse reperias, quae hac norma proposita mirifice inter se congruunt. Huc pertinent Infinitivi in εῖναι, quibus loco circumflexorum in εῖν (ut μαθεῖναι, καλεῖναι, v. Maitt. p. 232.) utitur scriptor recens ille quidem, *Psellus*; sed nisi ex vulgi loquela, quae ab antiquissimis saepe temporibus derivatur, haec se intrusissent, in hominis grammatice docti libris non invenirentur. Quid, quod apud antiquissimum Homerum forma occurrit paulum ab his diversa φορῆναι pro φορεῖν, quam cum cognatis φιλήμεναι, γοήμεναι etc. a formis in μι non esse arcessendam docuimus Grammaticae pag. 244.

His collatis omni corruptionis suspicione carebit forma πελέναι, quam e duobus *Parmenidis* locis protulit *Simplicius* in Arist. Phys. fol. 17. a. et 31. a.

οὕτως ἢ πάμπαν πελέναι χρεών ἐστιν, ἢ οὐκί.

et fol. 31. b.

οὔτε τι βαιότερον πελέναι χρεών ἐστι τῇ ἢ τῇ.

in quorum versuum posteriori eandem scripturam *Proclum* quoque invenisse (Theol. Plat. p. 155.) et *Stobaeum* (to. I. p. 352.), docent in editt. eorum corruptelae illae: πέλει· καὶ et πέλεν ἀχρεόν. Quare repudianda est vulgatior forma πελέμεν, quam ex uno Simplicii loco fol. 12. a. ubi versus alter non ex ipsius Parmenidis libro, sed ex Platonis Sophiste p. 244. e. affertur, in utrumque versum invexit Fülleborníus. In nostris Platonis edd. corrupte utique legitur πέλει.

Sed inversa etiam ratio obtinuit. Et ειν quidem invenitur pro terminatione έναι perfecti, servato sensu praeteriti; ut ap. Pind. Ol. 6, 83. γεγάκειν (a ΓΑΩ) *natum esse*, quod mutare in γεγάμεν (quae fuerat Schneideri opinio in App. ad Lex. v. γεγάκω) non licet per metrum longam syllabam requirens, quae corripitur in γεγάμεν (v. Ol. 9, 164.). Eodem pertinet Inf. γεγόνειν in Agrigentinorum decreto apud Gruterum num. 401. l. 13. Cumque Aeoles pro ειν usurpent ην, apud Sapphonem ha-

bemus τεθνάκην pro τεθνάκειν, τεθνηκέναι; et ἐπιτεθεωρήκην pro -κέναι affertur a Koenio ad Greg. p. 143. ex Inscriptione apud Caylusium.

Eadem ratio in Infinitivo Aoristorum etiam Passivi invaluit, quem pro ῆναι Aeoles formasse per simplex ην, exempla aliquot docent indidem a Koenio prolata, ut ΓΕΝΗΘΗΝ, ΕΠΙΓΡΑΦΗΝ pro γενηθῆναι, ἐπιγραφῆναι. Unde optime clausula Alcaica, quae ita hucusque apud Athenaeum (10. p. 430.) lecta fuit: οἶνον ἐνεικαμένοις μεθυσθῆναι, ab eodem viro docto correcta est ita: μεθυσθῆν, quod ipsum postea repertum est in Parisino codice, et emendatius etiam aeolico accentu μεθύσθην, quem in editione sua neglexit Schweighäuser.

Jam si haec γενηθῆναι — γενήθην, γεγονέναι — γεγόνην, τεθνηκέναι — τεθνάκην admoveas Theocriteo illi διδῶν, apparebit non temere me pronuntiasse, verius illud e διδόναι decurtatum, quam e διδόειν per contractionem (pro διδοῦν) factum videri. Ceterorum autem in μι verborum formas similes me nondum invenisse non miror, cum numero pauca sint ipsa haec verba, quae quidem in aliquo sint usu. Simul hanc velim analogiam observes, qua formae illae omnes, quas hucusque protuli, ut genuinae, mirifice confirmantur. Formam enim ναι brevis semper vocalis praecedit (nisi ipsa temporis forma longam sibi vindicante ut in ἐτύφθην,

ημεν, ητε, τυφθῆναι); forma brevior (praeter illam in μεν, et peculiarem illum dorismum τύπτεν pro τύπτειν) semper ita producitur, ut ex ε fiat. ει vel η, ex ο vero ω. Sic πελέναι dicebatur et πέλειν, τεθνηκέναι et τεθνάκην, διδόναι et διδῶν (quod tamen ex hac ipsa ceterorum et illius μεθύσθην analogia scribendum esse suspicor δίδων). Et inde est quod apud Psellum nonnisi forma circumflexa εἶν ampliatur in εἶναι; nam sicut pro πέλειν est πελέναι ita pro μαθεῖν, μαθέειν est μαθεέναι, μαθεῖναι: quae eadem ratio est etiam antiquissimi illius φορῆναι.

Quod autem apud Athenaeum modo vidimus versum syllaba ναι justo longiorem, ejus rei simillimum exemplum prostat in hexametro quodam *Parmenidis*, quem Simplicius (fol. 17. a. 31. a. 34. b.) ter ita posuit:

Τί δ' ἄν μιν καὶ χρέος ὦρσεν
Ὕστερον ἢ πρόσθεν τοῦ μηδενὸς ἀρξάμενον
φῦναι;

„Quae autem necessitas illud (τὸ ὄν, quod ex nihilo unquam extitisse negat) coëgerit, antea sive postea ex nihilo primum nasci?“ Hunc versum, quem constanter ita laudat Simplicius, ut de altiori vulnere non sit cogitandum, quoquo vertas, nunquam ita emendaveris, ut receptas linguae formas serves. Nam etsi versus sequens per vocalem incipit (Οὕτως—), per apo-

strophum tamen diphthongus αι abigi non potest. Quis enim unquam de terminatione ναι elisa audivit? et si maxime hoc fieri posset, quis in fine sententiae illud ferret? Eadem tamen diphthongus nihil impedit quo minus in aliqua dialecto plane abjici potuerit, ut in supra propositis exemplis ostendimus. Quare eandem medicinam, quam versui Alcaico in illo μεθυσθῆναι ex optimo codice allatam vidimus, huic etiam hexametro adhibere non dubitamus, φῦν quoque a graecis hominibus pro φῦναι dictum statuentes. Quod ne quis a Parmenide ejusque Ionismo alienum judicet, observandum est, tum dialectos nequaquam tam certis limitibus fuisse adstrictas, ut quodcunque Dorum esse pronuntient Grammatici Ionibus negatum fuerit; tum nullum fere scriptorem adeo purum servasse sermonem suum, ut a vulgari gentilium loquela nihil contraxerit. Neque monosyllabus Infinitivus offendere debet: nam si per contractionem fieri potuerunt δεῖν et ζῆν, quidni per apocopen φῦν? Quod nihil mirum si cum ipsis Parmenideis carminibus in oblivionem abiit, in fragmentis etiam ab ignorantibus illud librariis oblitteratum.

Omnem autem de hac forma dubitationem mihi quidem eximit altera gemina πῖν pro πιεῖν, quam e plebejo itidem sermone in facetum

epigramma (28) adoptavit *Lucillius*, de horridis quibusdam grammaticis ita loquens:

Οἷς οὐ σκῶμμα λέγειν, οὐ πῖν φίλον.

Ad quem versum e codice Vat. enotata est scriptura πεῖν, veteres autem glossae explicationem dant: ἀντὶ τοῦ πίνειν. Mirari quidem possis, cur gemina dicam haec φῦν et πῖν, cum illud, si probum sit, per apocopen e φῦναι, hoc per syncopen e πιεῖν natum sit. Verum ni caecus fui semper, luculenter probasse mihi videor in grammatica mea (p. 247. 248.), ex huiusmodi syncope natam esse illam quorundam verborum sive verborum partium formationem, quam ad conjugationem in μι referre solemus, ut ἔβην, ἔφυν, ita tamen, ut ob hanc ipsam syncopen auctiores in fine factae sint formae quaedam, ut Infinitivus δῦν-αι, Imperat. δῦ-θι. Jam in quibusdam verborum temporibus haec sola declinatio obtinebat, ut in ἔγνων, γνῶναι, γνῶθι, γνούς etc.; alia ex utraque mixta erant. Et in horum numero est aoristus ἔπιον, cujus Imperativus non est πίε, sed πῖθι; cui ad normam illorum γνῶθι γνῶναι, δῦθι δῦναι respondet Infinitivus πῖναι. Intelligis opinor, perinde esse, sive a πιεῖν sive ab inusitato πῖναι repetas brevius πῖν, recte igitur hoc jungi illi φῦν, quod indice metro in Parmenidis versu detectum hac analogia confirmatur. Scripturae autem πεῖν ne inhaereas, vetat

illud πῖθι, et antiquissima vocalium ει et ι in libris et in lapidibus confusio.

Haec sunt quae de consimilibus quibusdam verborum formis exponenda mihi esse putavi. In quibus cum verbo tetigerim (p. 236.) rationem illam, qua in verbis quibusdam significatu affinibus formarum etiam cognationem secuti sunt Graeci, vix hoc loco commodiorem inveniam de maxime memorabili ejusdem rei exemplo monendi, quod Athenaei indicio in nostram venit notitiam. Syncopen illam formarum perfecti, qualis est τέτλαμεν, τετλάναι pro -ηκαμεν, ηκέναι e longioribus verbis duo tantum in attico sermone sibi vindicabant, *ἀριςᾶν prandere* et *δειπνεῖν coenare;* ἠρίςαμεν enim dicebant et δεδείπναμεν, ἠριςάναι et δεδειπνάναι. Ubi illud observatu dignissimum est, quod elementum α formas etiam verbi δειπνεῖν intravit, cujus terminatio propria έω est, non, ut verbi ἀριςᾶν, άω. Nam ut cum aliqua veri specie, licet contra analogiam, aliquis dicat, α illud in δεδείπναμεν profectum esse e terminatione αμεν in δεδειπνήκαμεν, non tamen de Infinitivo δεδειπνάναι eodem modo existimari potest. Natum igitur est α e correptione litterae η, quae in ceteris quidem hanc syncopen admittentibus verbis omnibus descendit a terminatione άω (ut in ἠρίςηκα, ἕςηκα cet.), in illo δεδείπνηκα ab έω; ut solius congruentiae causa ab hoc

etiam formas illas deductas esse appareat. Ceterum cum exempla harum utriusque verbi formarum Athenaeus lib. X. p. 422 sq. e comicis tantum afferat, in severioris generis sermonem acceptae esse non videntur.

Bibliographica nonnulla de Vincentii Bellovacensis Speculorum Editionibus antiquioribus *).

Cum quadruplex illa, quam communis Speculi Majoris appellatio complectitur, Vincentii Bellovacensis farrago tantae utilitatis sit ad criticam scriptorum aliquot antiquorum tractationem; gratum nos facere duximus rei litterariae studiosis, si quidquid antiquiorum ejus editionum in majoribus quibusdam bibliothecis servatur, cum iis communicaremus, paucaque ad accuratiorem earum cognitionem subjungeremus; quoniam quae Duaci 1624 prodiit operis repetitio, in hujusmodi rebus, quae in litterulis saepe vertuntur, criticis satisfacere non potest. Et in Berolinensi quidem inveniuntur, e Mentelianis editionibus, *Speculum Doctrinale* cum parte posteriori *Speculi Moralis*; e Koburgeranis *Speculi Naturalis* pars prior, *Speculum Historiale* Norimb. 1483, *Speculum Doctrinale* ib. 1486; e Venetis *Speculum Naturale* 1494. Bibliotheca autem Dresdensis integra gaudet quatuor speculorum editione Menteliana; sed desunt eidem Koburgeranae omnes; et e Venetis unicum ibi est *Speculum Historiale* 1494. Bibliothecae vero Bavarae Monachiensis et Landeshutensis harum rerum refertissimae, integra servant antiquioris utriusque editionis universi quatuor partium speculi exempla, quae tamen accuratius conferre, cum in illis locis essem, per tempus non licuit.

*) Occasionem mihi haec proferendi h. l. praebuit usus aliquis quem habui Speculi Naturalis in exercitatione de *antiquis quibusdam Lapidum nominibus* inserta tomo Musei Antiquitatis Studiorum germanici IIdo. Nam si in ejusmodi labore libris rarioribus utenti occurrunt quaedam aliis nondum observata, de iis e re litteraria puto aut in notis monere, aut pleniorem eorum notitiam seorsim exhibere.

Praeter illa, quae de quatuor his Speculis traduntur in operibus litterariis majoribus, duae mihi innotuerunt scriptiones, altera A. S. Gesneri in *Selectis* ejus *Commentatt. Scholasticis*, altera Eckhardi in libello germanico de *rarioribus Bibliothecae Gymnasii Isenacensis libris*. Qui libelli, quanquam prius editi uterque, auctarium suggerunt eorum, quae Panzer in *Annalibus Typographicis* descripserat; uniuscujusque autem horum operum et supplendi et emendandi materiem nobis editionum modo memoratarum collatio suppeditavit. Quod ut hic facere non detrectem, in causa est ipsa operis Panzerani praestantia; quae in eo potissimum cernitur, quod primam refert paullo pleniorem adumbrationem operis sane quam optabilis, quo contineatur integra librorum editionumque omnium per initia artis typographicae impressarum descriptio, collecta illa e relationibus virorum doctorum quae ipsi viderant narrantium, additis indiciis, in quibusnam bibliothecis rariora potissimum hujus generis volumina asserventur. Cujusmodi tamen opus nunquam confieri poterit, nisi illi quibus res litteraria curae est, quavis occasione in lucem proferant quaecunque ad supplendum emendandumque opus Panzeranum pertineant. Cumque duo illa, quibus maximis studium hoc premitur incommodis, librorum puta, qui nunquam fuerunt, commemoratio, diversorumque confusio, tolli aliter nequeant, quam si ad verbum atque adeo ad litteram quaedam ex ipsis libris transcribantur, et externa quaedam addantur indicia; magni saepe est momenti hujusmodi descriptionum in rebus vel minutissimis correctio. Quam de re litteraria promerendi ansam largissime dat Panzeri collectio innumeris scatens et scriptoris et typographi erratis. Diximus haec ut rectius judicaretur de observationibus quas subjungemus: nam de eo quidem ambigi non potest, quin certi quidam sint fines quibus laudabilis in commodo delectu accuratio distet a misera, qua pollent quidam, qui se bibliographos dicunt, rerum futilium indagatione et accumulatione.

Primo autem loco notandus occurrit in librorum numeris, quibus digesta sunt ista specula, dissensus, quem Eckhardus etiam (p. 72. 73) tetigit, ita tamen ut rem non absolveret. Nimirum ad universum Speculum Majus spectat Prologus communis, qui tamen unicuique Speculo, excepto Morali, seorsim praemissus est, et in antiquioribus editionibus cum subjuncto capitum elencho instar libri primi est, eamque inscriptionem fert; ita ut qui vere est cujusque horum trium speculorum liber primus, secundus dicatur. In Koburgerana autem editione novus accedit error: titulus enim columnarum libri primi in illa continuatur per aliquot paginas ejus libri qui in fronte inscriptus est secundus. In Venetis autem

primum editionibus elenchus capitum ubique praecedit, prologo semel tantum, in Speculo Naturali, posito et cum eo, qui ante dictus est liber secundus, in unum conflato librum, qui jam inscribitur primus; quae sanior utique ratio servata est etiam in Ed. Duacensi. Numerus igitur librorum in recentioribus his editionibus uno minor est ubique, et Speculum quidem Naturale in antiquis editionibus est 33, in posterioribus 32 librorum. Quem vero A. S. Gesner memorat numerum 37, errore is haud dubie nititur.

Notandum porro est, *Speculi Naturalis* Koburgerani a Panzero (in Annal. Typ. II. p. 201. n. 157. et p. 195. n. 129. et in Historia Typographiae Norimbergensi p. 82. 97.) duas memorari editiones, quarum neutram tamen viderat ipse, sed e perbrevibus aliorum et dubiis de utraque relationibus cognovisse visus est, ita ut incerti etiam sint annorum numeri, nulla usquam subscriptione suis verbis enotata. Sed cum prioris editionis, quae tribuitur anno 1483, unum integrum exemplum a Panzero indicetur, e cujus subscriptione desumptus videtur anni numerus, cumque eundem numerum exemplum prioris partis Berolinense tergo olim impressum gerat; is sane satis videtur esse certus. Quae vero fertur editio serius prodiisse, eam Panzer e duabus tantum, iisque valde mancis et inter numeros 1486 et 1487 dubiis relationibus Catalogi Impressorum Norimbergensium antiquiorum Röderani desumpsit; quarum una diserte testatur nullam esse libro subscriptionem: qua cum nullum e ceteris editionis Koburgeranae Speculis destitutum sit; admodum verisimile est, illarum relationum auctores exemplum prioris tantum partis, quale est Berolinense, ante oculos habuisse, quem integrum esse librum putantes, anni numerum conjectando assequi tentarunt, collatis ceteris ejusdem officinae Speculis, quae sunt annorum 1483, 1485, 1486, quorumque nullius usquam memoratur editio secunda.

Superest ut externos, quos Panzer exhibet, editionum harum characteres pleniores emendatioresque hic exhibeamus, ita tamen ut, quae recte sunt a Panzero prolata, omnia omittamus neque minutissima quaeque curemus.

Edd. Mentelianae. Typi diversi: in *Spec. Hist.* majores, rotundiores, uberiores quam in ceteris: in *Spec. Doctr.* typi omnium minimi a charactere Gothico proxime recedentes, in *Speculis Nat. et Mor.* typi inter illos medii, non tamen sine quadam inter ipsos diversitate.

Spec. Nat. (Panz. I. 18. n. 8.) Fol. 1. a. *Incipit speculum naturale Vincentii beluacensis fratris ordinis predicatorum. Et primo prologus de causa suscepti operis et ejus materia.* Columna plena est 66 versuum.

Spec. Doctr. (Panz. ib. n. 9.) Fol. 1. a. *Speculum*

doctrinale Vincentii beluacensis fris ordinis predicatorum incipit. Et primo prologus etc. Columna plena 67 versuum.

Spec. Mor. Ed. prior. (Panz. ib. 19. n. 10.) Fol. 1. a. *Sequitur Tabula brevis alphabetica etc.* (3 folia). Fol. 4. a. *Incipit primus liber Speculi moralis.* (Est in Bibl. Dresd.).

— — Ed. 1476. (Panz. ib. 20. n. 19.) Post subscriptionem leguntur haec: VALE LEONARDE TIBI OPTO SVCCESSVS SECVNDOS. Sequitur tractatus de Virginitate. (Est in Bibl. Landeshut.)

Spec. Hist. (Panz. ib. n. 11. ubi lin. 3. pro HISTORICVM scribendum HISTORIALE.) Liber ipse sine ulla inscriptione incipit a brevi illo quod Panzer memorat tabulae sequentis prooemio, cujus prima verba sunt: *Secundum Augustinum XIX libro de civitate dei etc.* Tabula haec est alphabetica: elenchus autem capitum cum praecedenti Prologo communi, primum, ut diximus, librum efficit.

Edd. Koburgeranae. Typi *Spec. nat.* majores tersioresque typis *Sp. Doctr.* et *Hist.* diversis et ipsis. Columna plena in Sp. Nat. est 67, in ceteris 79 versuum.

Spec. Nat. Fol. 1. a. *Incipit speculum naturale etc.* (v. Ed. Mentel.) Forma cum reliquis uti exhibet ea Panzer in Spec. Doctr. et Mor.

Spec. Hist. In fronte: *Generalis tabula speculi hystorialis* (alphabetica); cetera ut in ceteris (v. Ed. Mentel.) Fol. 3. a. *Speculum hystoriale — — incipit.* Forma etc. v. Panz. in Sp. Doctr. et Mor.

Editionum Venetarum descriptionem Panzeranam mendis non carere, collatio exemplorum docuit, quae tamen singula hic indicare operae pretium non videbatur.

P. B.

Continentur hoc fasciculo

Errata.

P. 20. v. *sursum* 9 *pro* videtur l. videntur.
— 42. v. 1. *pro* mirifice l. mirificae.
— 49. v. 10. *pro* age l. ages.

APOLLONII DYSCOLI,

GRAMMATICI ALEXANDRINI

DE PRONOMINE

LIBER.

PRIMUM EDIDIT

EMANUEL BEKKERUS.

PRAEMONITUM.

Quod vix sperabamus futurum, ut statim primo Musei antiquarii volumine aliquid veteris scriptoris ineditum afferremus, factum est erudita cura unius ex studiorum nostrorum sociis, cuius nomen hac editione ad plurium popularium notitiam proditur. Ab illo enim accepimus diu exspectatum Apollonii, nobilissimi Grammatici, librum, qui cum aliis duobus similis argumenti adhuc in ditissima talium copiarum bibliotheca Parisiensi iacebat. Eum codicem princeps olim contulit suisque studiis utilia enotavit Salmasius, qui tamen raro, ut alicubi ad Solinum, nonnulla inde proferendi copiam habuit. Tandem largiora indidem Excerpta extremo operi Maittairiano de Dialectis Gr. ab se repetito adiecit Jo. Fr. Reitzius, ex Is. Vossii apographo transcripta. Hunc autem Vossium nonnisi aliquot observationes, sibi notabiliores visas, et parum accurate excerpsisse et cum

paucis fragmenti de Adverbio confudisse, ita mox apparuit, ut frustula edita edendi integri epuli desiderium moverent magis quam explerent. Allatum deinde integrius apographum ad Batavos est per Ruhnkenium, qui quum suis illud amicis usurpandum dedisset, moriens reliquit bibliothecae Lugdunobatavae, ubi hodie custoditur. Frustra id nuper sibi Maittairii Dialectos recentaturo quaesitum esse, non sine stomacho conquestus est Sturzius.

Servatum vero Parisiis primitivum exemplar iam communi studiosorum commodo apertum debemus Viris excellentissimis, qui illi Graecorum MSS. thesauro praefecti egregie sciunt, quibus modis de exquisitioris doctrinae studiis bene mereri deceat tantam opulentiam, quae non omnia in proprios usus convertere possit, et quid suis ipsorum dignum sit personis. Promos enim, non condos pretiosarum opum illos esse, uno oré testantur, quibuscumque ex aliquot annis contigit ut magnae bibliothecae inexhaustos fontes adirent. Adisse nimirum oportet ipsum, qui cupiat haurire. Qua fortuna praeclaro viro, quem Apolloniani libri editorem produximus, ad litterarum utilitatem frui concessit optimus Rex noster, studiorum liberalissimus fautor, cuius venerandae virtutes his adeo iniquis temporibus non tantum publicae sa-

lutis voto fiduciam praebent, sed etiam beatiore saeculo desiderata praesidia, quibus et doctrinae incrementa capiant, et qui doctrinis colendis vitam impendunt, ad prosperiorem cursum impellantur ornenturque. Inter iuniores igitur, quibus ex Regia munificentia vel artium amoenarum vel severioris scientiae causa ad exteros profecturis venia et viatica dari solent, prae ceteris dignus hic Bekkerus visus est, qui tali afficeretur beneficio. Ergo accepta vacatione professorii muneris, quod ipsi in universitate nuper Berolini ex ruinis laetius surgente demandatum erat, iter Parisinum ingressus est, dudum ante meditatum. Nam praeter omnis antiquitatis eximiam cognitionem, praeter subtilem utriusque linguae scriptorum lectionem, praecipue oratorum Atticorum, quos denuo recensitos illustratosque vulgabit, ille iam tum, quum sub magistris academicis studeret, variis diversarum aetatum membranis conferendis tantam eius rei facultatem sibi paravit, ut, Parisios quum venisset, sine ullo spatii dispendio oblatis facile periteque uti posset.

Quod quam vere a nobis praedicetur, ostendit haec editio, utpote ex libro curata, qui insigni scripturae difficultate famosus, atque inter describendum simul distinguendus tonisque plerumque et spiriti-

bus notandus, etiam veteranos codicum helluones deterruerat. Hunc vero codicem primo statim tempore B. descripsit, descriptum ex interiore linguae et dialectorum usu emendavit, emendatum seduloque repertae lectionis notatione instructum petentibus nobis submisit. Ita nunc opusculum legi integrum poterit inoffensius, quam particulae olim poterant, exscriptae a doctissimis illae quidem hominibus, sed in eo genere nondum nimium versatis. Ad intelligenda omnia, quod caput erat rei, unico usus est adiutore, eodem Grammatico ipso, cuius de syntaxi opus antehac tam assiduo triverat studio, ut probabilem eius editionem iam quinque abhinc annis conficere potuisset, nisi, quod in ceteris quoque sequitur, maturescere sua mallet potius quam ipse cito aucupanda fama cum poenitentiae periculo inclarescere. Inter alia enim, quae praestantissimum virum commendant omnibus, qui ingeniis non in speciem favent, eminet in eo modestia, non novitia ista, humi repens, ut quondam serpentis ictu feriat, sed antiqua erectique animi index, quae et se et alios eodem metitur modo, ac primum, quid res quaeque, tum quid homines sibi tribui velint, expendit. Quocirca nunc etiam nihil aliud, nisi quod maxime opus fuerat, explicando libro allaboravit,

satis habens eorum, quae solus vel in paucis possideret, fructum ceteris impertisse, quum facile ei fuisset continuo commentarium scribere, in quo et res et verba copiose illustraret; cuiusmodi in litteris ab eo acceptis egregia specimina vidimus. Neque ipsi deerit opportunitas de variis quaestionibus huius grammaticae diligentius disputandi, quando ad nos reversus suisque libris assidens, animum ad totum Apollonium edendum retulerit. Quare nos quoque nihil anquirere et ne litteram quidem manui eius addere voluimus, quamvis et mihi et Buttmanno nonnumquam aliquid aut adiiciendum aut dubitandum occurrisset.

De talibus quidem iucundum foret nobis in ipsa bibliotheca codicem tractantibus varie sermocinari, ut, si fieri posset, quibusdam in locis, laudatorum praesertim poetarum, aliquid certius ex evanidis vestigiis erueretur. Sed oculatissimum membranarum spectatorem novimus familiarem nostrum, nec nisi raro, etiam ubi in notulis parcus verborum est, quicquam ipsi latuisse arbitramur. Si tamen non omnia minima codicis vitia adscripsit, iure usus est suo, tamquam primarii editoris, cui iis, quae certam correctionem habent, correctis, vel in summa religione, nonnihil post venturis relinquere licet. Iam an B. ali-

quid reliquum fecerit, quod gravioris sit momenti, quam rem nemo profecto caperit nisi inhumanior aut arrogantior, aliquando docebimur ab iis, qui codicem retractantes perpurgato hoc exemplo commodius frui poterunt.

De utilitate libelli dicere et longum est et nihil opus ad eos, qui Apollonii de syntaxi libros, quorum novissima editio a. 1590 facta est, legere non potuerunt: eos autem, qui legerunt, satis erit verbo monuisse, eandem hic atque illic subtilitatem praeceptorum reperiri, pro grammatici istorum temporum studii conditione admirabilem, ex qua nobis ibi plurimum liceat proficere, ubi ex multiplici veterum lectione promuntur ea, quae quam egeni hodie ipsarum linguae formarum simus demonstrant. Quare merito Valckenarius fragmentum hoc rerum optimarum plenum appellavit.

Tantum nunc quidem nobis et de editore, cuius studiorum in Graecis Latinisque litteris positorum plures per annos testis fui, et de munere eius, si non in vulgus, certe eruditis gratissimo, praefari debui.

Fr. A. Wolfius.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΣ.

B ΠΑΝΤΙ' τῷ προῦπτόν ἐστιν, ὡς ἡ σύντομος ἑρμηνεία μετὰ τῆς δεούσης σαφηνείας πολλῷ κρείττων καθέστηκε τῆς οὐχ οὕτως ἐχούσης φράσεως. ὅθεν κατὰ δύναμιν τὴν ἰδίαν πειρασόμεθα, τὸν περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν λόγον διεξιόντες, τὰ μὲν παρέλκοντα παραπέμπεσθαι, τὰ δὲ ἐλλείποντα προσαναπληρῶσαι, τὰ δὲ μακροπεριοδεύτως ὑπ' ἐνίων εἰρημένα ἀνελλιπῶς ἐπιτομώτερον φράσαι. Ἀρκτέον δὲ ἀπὸ τῆς κλήσεως, ἐπεὶ παρά τισι διάφορος. Τὸ μὲν οὖν
C πάντας παρατίθεσθαι διεψευσμένου ἐστὶ τὸ ἐπάγγελμα, τὸ δὲ τοὺς ἐλλογίμους οὐκέτι.

Ἀρίσταρχος λέξεις κατὰ πρόσωπα συζύγους ἐκάλεσε τὰς ἀντωνυμίας. Ὧι καὶ ἀντίκειται τὸ μὴ ἴδιον εἶναι τοῦτο τῶν ἀντωνυμιῶν· ἰδοὺ γὰρ καὶ τῶν ῥημάτων. μᾶλλον γὰρ αὐτῶν ὁ ὅρος· καὶ γὰρ κατὰ πᾶν πρόσωπον ἀκολουθεῖ, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι οὐχ οὕτως, ὡς εἰρήσεται.

Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κατὰ τὸν τοῦ Τροιζηνίου A Διονυσοδώρου λόγον παρονομασίας κλητέον, ἐπεὶ καὶ ἄλλα ἔν τισι παρονομάζεται· πετρώδης τε γὰρ καὶ ἐργατίνης. καὶ ἴσως οὐκ ἄλλαι τινὲς παραληφθήσονται ἢ αἱ κτητικαί, ἐπεὶ ἡ ἐγώ καὶ ἡ νῶϊ καὶ πᾶσαι αἱ πρωτότυποι θεματικαί.

Εἰ τὰ ὡρισμένα σεσημείωται, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι ὡρισμένα πρόσωπα παρίστησιν, οὐκ ἀπιθάνως ὁ Τυραννίων σημειώσεις αὐτὰς ἐκάλεσεν. Ἀλλ' ἴσως ἐλλιπὲς τὸ τοιοῦτον· οὐδὲν B γὰρ τῶν παρακολουθούντων αὐταῖς παρίστησιν.

Οὐδὲ μὴν συγκαταθετέον ἐστὶ τοῖς ὁριζομένοις· ἀντώνυμόν ἐστι μέρος λόγου ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον. Οἱ γὰρ ὅροι τῶν γενικῶν ἐμπεριεκτικοί εἰσιν, οὐ μὴν τῶν εἰδικῶν. ὁ γοῦν ὅρος ὁ τοῦ ἀνθρώπου οὐ τὸν εἰδικόν, τὸν δὲ γενικὸν σημαίνει. καὶ νῦν ἀντώνυμόν ἐστι τὸ ἰδικόν, τὸ ἐγώ, τὸ σύ, ἀντωνυμία δὲ τὸ ὅλον, τουτέστι τὸ γενικόν· ὥσπερ ἀμφιβολία καὶ ἀμφίβολον, C συνωνυμία καὶ συνώνυμον, διωνυμία καὶ διώνυμον, ὁμωνυμία καὶ ὁμώνυμον. τὸ γὰρ οὐκ ἐρῶ ἀμφίβολον· τό τε Αἴας, ἐπὶ τοῦ Λοκροῦ παραλαμβανόμενον καὶ τοῦ Τελαμωνίου, ὁμώνυμον. Ἀλλ' ἴσως φήσει τις παράλογον τὸ λέγειν ἀντωνυμίαν τὸ ἐγώ· δέον γὰρ ἀντώνυμον. Ἦν δ' ἂν παράλογον, εἰ μὴ τοῖς γενικοῖς πολλάκις συνεχρώμεθα ἀντὶ τῶν

A εἰδικῶν, τὸ ζῶον τιθέντες ἐπ' ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ τοῦ φοίνικος τὸ φυτόν. τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ προκείμενον.

Ἐκφεύγοντάς φασι τὸ Αἰολικὸν τοὺς περὶ Κόμανον ἀντωνομασίας καλεῖν, εἴγε τὸ μὲν ὄνυμα οὐ κοινόν, τὸ δὲ ὄνομα. Ναί, ἀλλά φασι καὶ ἄλλα κατὰ τὸ ἔθος ὀθνεῖα παρεισῆλθεν, ὡς τὸ Εὔξεινος πόντος Ἰακῶς τῷ ῑ πλεονάσαν· ὅ τε ἀπηλιώτης διὰ ψιλοῦ συναλειφθείς, ὅπερ συνεχὲς παρ' Ἴωσι· τό τε ξενοδοκεῖον καὶ παν-
B δοκεῖον· ἄλλα μυρία. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο εὐδιάσειστον. εἰ γὰρ τὰ παρεισδύοντα τῶν διαλέκτων οὐκ ἐν τῷ καθόλου, ἅπαξ δέ που· — ἰδοὺ γὰρ κακόξενος καὶ φιλόξενος, ἄξενος, ἓν δέ ἐστι τὸ εὔξεινος· καὶ ἄφοδος καὶ ἀφορισμός καὶ ἀφορία, ἓν δὲ τὸ ἀπηλιώτης· — χρὴ ἄρα καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἅπαξ εἰρῆσθαι, καὶ τὰ ὑπολειπόμενα ἔχειν κατὰ τὴν κοινὴν ἐκφοράν, λέγω δὲ διὰ τοῦ ō. νῦν δὲ οὐδαμῶς ἔστιν ἐπινοῆσαι· πολυώνυμος γὰρ καὶ διώνυ-
C μος. πῶς δὲ οὐχὶ γελοίως Αἰολικὸν εἰρήσεται τὸ ἱερώνυμος καὶ ἔτι τὸ ὁμώνυμος, δασυνόμενα; Λεκτέον οὖν, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων μυρίων κατὰ τὰς συνθέσεις μεταβολαὶ γίνονται φωνηέντων, καὶ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος τὸ αὐτό. τὸ ἄνεμος διὰ τοῦ η ποδήνεμός, καὶ ἔτι τὸ ἄγειν φορτηγός, στρατηγός· τό τε ἀνήρ ἀντήνωρ· τό τε α τῶν οὐδετέρων ō γίνεται, γηροκόμος, κρεοπώλης, χρεοφείλης. τὰ δύο διὰ τοῦ ῑ,

δύο μῆνες—δίμηνος, δίπηχυς. καὶ τὸ ὄνομα οὖν A τὸ μὲν ἄρχον ο ω ποιεῖ, τὸ δὲ παραλῆγον ῡ· συνώνυμον γὰρ καὶ φερώνυμον, αὐτό τε τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον ἀντωνυμία ἂν κληθείη. Τὸ δὲ ἀντωνομασία, πρὸς τῷ καὶ τρόπου ὄνομα δηλοῦν, καὶ τὸ ὀνομάσαι ἔχει ἐγκείμενον, καθὸ καὶ τῷ χειμάσαι τὸ χειμασία παράκειται· ὅπερ οὐκ ἐπιζητεῖ τὸ σημαινόμενον.

Οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἄρθρα καλοῦσι καὶ τὰς ἀντωνυμίας, διαφέροντα δὲ τῶν παρ' ἡμῖν B ἄρθρων, ᾗ ταῦτα μὲν ὡρισμένα, ἐκεῖνα δὲ ἀοριστώδη. καὶ ὃν τρόπον, φασί, τὸ ἄρθρον διχῶς νοεῖται—ἥ τε γὰρ συμβολὴ τῶν κώλων, ἐν ᾧ φαμὲν ἔξαρθρον, καὶ αὐτὸ τὸ κῶλον, ἐν ᾧ φαμὲν μεγάλοις ἄρθροις κεχρῆσθαι τὸν δεῖνα—, οὕτω καὶ τὸ ἐν τῷ λόγῳ ἄρθρον τὸν αὐτὸν τρόπον. καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος καὶ ὁ Θρᾷξ Διονύσιος καὶ ἄρθρα δεικτικὰ τὰς ἀντωνυμίας ἐκάλεσαν. Συνηγορεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ λόγος, καθὸ αἱ ἀντωνυμίαι καὶ C ἀναφορικῶς λαμβάνονται, καὶ τὰ ἄρθρα δὲ ἀναφορὰν δηλοῖ. τὰ ἄρθρα ἀνθυπάγεται ταῖς ἀντωνυμίαις, προτακτικὰ μέν·

. . . . . ὁ γὰρ ἦλθε·
τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος·
καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος·
. . . . . ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη.

A ὑποτακτικὰ δέ·

ἀλλὰ καὶ ὅς δείδοικεν·

Πάτροκλον κλαίωμεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων·

καὶ θηλυκά·

ὥς ἡ ῥίμφα θέουσα·

καὶ

εἵνεκα τῆς ἀρετῆς·

καὶ ἀντὶ τῆς αὐτός·

. . . . ὁ δὲ προςέειπεν ἄνακτα·

B ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα.

ἔτι καὶ αἱ φωναὶ ὁμολογοῦσι. δασύνεται γὰρ τὰ τῶν ἀντωνυμιῶν τρίτα πρόςωπα, ἕ, οἷ· καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἄρθρων δασύνεται, ἡ, οἱ. πρὸς τούτοις αἱ ἀντωνυμίαι κλητικὰς οὐκ ἔχουσιν ἐν τῷ πρώτῳ καὶ τρίτῳ· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα, τρίτου προςώπου νοούμενα· τὸ γὰρ ὦ οὐκ ἄρθρον. τὰ εἰς φωνῆεν λήγοντα ἐπ' εὐθείας καὶ κατὰ ἄρσενος λαμβανόμενα ἀντωνυμίαι εἰσίν, ἐγώ, σύ· τοιοῦτο καὶ τὸ ὁ. τὸ C τημοῦτος τὸ αὐτὸ μέρος λόγου ἐστὶ καὶ τὸ τῆμος, καὶ τὸ τημόςδε, καὶ καθόλου ἡ ἐπέκτασις εἰς τὸ αὐτὸ μέρος λόγου προάγεται· καὶ κατὰ τοῦτο οὖν τὸ αὐτὸ μέρος λόγου τὰ ἄρθρα καὶ αἱ ἀντωνυμίαι, καθὸ ἀπὸ τοῦ ὁ τὸ οὗτος καὶ ὅδε παρείλκυσε, καὶ ἔτι ἀπὸ τῆς γενικῆς τῆς τὸ $\bar{\tau}$ ἐχούσης τὸ τούτου καὶ τοῦδε, καὶ ἀπὸ οὐδετέρου, ὅπερ μόνον ἀπὸ τοῦ $\bar{\tau}$ ἤρξατο κατὰ τὴν εὐθεῖαν, τὸ τοῦτο.

μονοπροσωποῦσι καὶ εἰς ō λήγουσι κατὰ τὸ A
οὐδέτερον αὐτό, ἐκεῖνο· οὕτως ἔχει καὶ τὸ τό
οὐδέτερον. Λεκτέον δέ, ὡς ἡ τοιαύτη συνηγορία
εὐπαράκρουστος. οὐ γάρ, εἴ τί τινι κατά τι
κεκοινώνηκε, τοῦτο πάντως ἐκείνῳ ταυτόν ἐστιν.
πρόσωπα παρίστασιν αἱ ἀντωνυμίαι, ἀλλὰ
καὶ τὰ ῥήματα· καὶ οὐ τὸ αὐτὸ μέρος λόγου.
γένος ἐπιδέχεται τὸ ἐμός, ἀλλὰ καὶ τὸ καλός·
ἀλλ᾽ οὐ τὸ αὐτό. καὶ τί λέγω ἐπὶ λέξεως; ἐπὶ
παντὸς γὰρ φυσικοῦ τοῦτο. ζωότητος μετέχει
ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα· καὶ B
οὐ ταυτὸν θεός καί τε ἄνθρωπος· καὶ ἐπ᾽
ἄλλων ἀπείρων. οὐκ ἂν οὖν, ἐὰν ἀναφορὰν
σημαίνῃ ἡ ἀντωνυμία, πάντως ἂν εἴη ἄρθρον,
ἐπεὶ καὶ τὰ ἄρθρα ἀναφορὰν σημαίνει. Τί δὲ
μᾶλλον αἱ ἀντωνυμίαι ἄρθρα ἤπερ τὰ ἄρθρα
ἀντωνυμίαι; ἄλλως τε καὶ τὸ ὅτε ἀναφορικόν,
καὶ οὐ πάντως ἄρθρον. Οἶμαι δὲ καὶ τὸ ὑπὸ
τῶν Στωϊκῶν καλεῖσθαι αὐτὰ ἀοριστώδη ὑπό
τι μαχόμενον. ἀόριστον μὲν γὰρ τὸ ἄνθρω-
πος παρεγένετο. πᾶσα γὰρ ἀναφορὰ γνώ- C
σεως προϋφεστώσης ἐστὶ σημαντική, τὸ δὲ γι-
νωσκόμενον ὥρισται. πῶς οὖν ἀοριστώδη τὰ
ἄρθρα, ἀναφορὰν δηλοῦντα; Ἀλλ᾽ εἰ καὶ φή-
σειέ τις ἀόριστα εἶναι ἐν τῷ ὁ περιπατῶν
κινεῖται καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις, φήσομεν ὅτι
μᾶλλον ὡρισμένα εἰρήσεται ἀπὸ τῶν ἀναφορὰν
σημαινόντων. Ἴσως οὖν πρὸς τὴν σύγκρισιν
τῶν ἀντωνυμιῶν, πάντοτε ὁριζομένων, ταῦτα

A ἐκάλεσαν ἀοριστώδη. Κἀκεῖνο δὲ εὔηθες τὸ λέγειν, ἄρθρα ἀντὶ ἀντωνυμιῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἓν μέρος λόγου. πρῶτον οὐκ εἴ τι ἀντί τινος παραλαμβάνεται, εὐθέως ταυτὸν ἐκείνῳ ἐστίν. ἰδοὺ γὰρ

"Εκτορι δίῳ

ἀντὶ τοῦ ἐμοί, καὶ τὸ

καρπῷ βριθομένη

ἀντὶ τοῦ βρίθεται. καὶ ὁ εἰ συναπτικὸς ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀκολουθεῖ ῥήματι, ἀκολουθεῖ B τῷ ἡμέραν εἶναι καὶ φῶς εἶναι — εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστί. τὸ γὰρ

. . . . ὅ μοι γέρας ἔρχεται.

οὐ πάντως ἄρθρον ἀντὶ αἰτιώδους συνδέσμου τοῦ ὅτι· ἴσως γὰρ ἀπεκόπη ὁ αἰτιώδης. τὸ δὲ πάντων μεῖζον· μεγάλην ἀσθένειαν διὰ τὴν ἰδίαν ἀπειρίαν τοῦ ποιητοῦ καταγγέλλουσι, φάσκοντες τοσαῦτα σχήματα ἄρθρων ἀντὶ ἀντωνυμιῶν παραλαμβάνειν. τὸ γὰρ μὴ ταῖς κατὰ φύσιν λέξεσι κεχρῆσθαι κακία. Ἐλελήθει οὖν C αὐτοὺς ἡ ὁμοφωνία τῶν ἄρθρων καὶ τῶν ἀντωνυμιῶν. ἡ γὰρ προκειμένη παραγωγὴ ὡς ἀπὸ τῶν ἄρθρων πίστις γίνεται τοῦ ὁμοφωνεῖν τα ἄρθρα ταῖς ἀντωνυμίαις. εἰ γὰρ τὸ τηλικοῦτος ὄνομα, καθότι καὶ τὸ τηλίκος ὄνομα τοῦ αὐτοῦ παραστατικόν, ὡςαύτως καὶ τὸ τηλικόςδε, τό τε τημοῦτος καὶ τὸ τημόςδε ἐπιῤῥήματα, καθότι καὶ τὸ τῆμος, τηνικαῦτα καὶ τηνικάδε, παντὶ πρόυπτον ὅτι, εἰ τὸ οὗτος καὶ

ὅδε καὶ τούτου καὶ τοῦδέ ἀντωνυμίαι, ἀν- A
τωνυμίαι ἄρα καὶ τὸ ὁ καὶ τὸ τοῦ, ὅτε οὕτω παραλαμβάνονται. εἰ δὲ ταράσσονται διὰ τὴν ὁμοφωνίαν, μηδὲ τὸ ὅς ἄρθρον λεγέτωσαν ὑποτακτικόν, ὅτι καὶ σύναρθρον ἀντωνυμίαν σημαίνει, καὶ ἀόριστον μόριον ἐν τῷ ὃς ἂν ἔλθῃ μεινάτω με, καὶ ἴσον τῷ οὗτος παρὰ Ἀττικοῖς, ὡς Πλάτων ἢ δ' ὅς ἀντὶ τοῦ ἔφη δὲ οὗτος. καὶ μακρὸν ἂν εἴη τὸ νῦν ὑπὲρ ὁμοφωνίας διαλαβεῖν. Οὐκ ἐπεὶ δὲ ἐγκλίσεως ἀμοιρεῖ ἥδε ἡ σύνταξις τῶν ἀντωνυμιῶν, πάν- B
τως ἐπιλήψεως τεύξεται. οὐδὲ γὰρ πᾶσα ἀντωνυμία τὸν δισσὸν τόνον ἀνεδέξατο. ἄλλως τε ὅσαι γένους ἐμφαντικαί εἰσιν, αὗται μόνως ὀρθότονοι· περὶ γὰρ τῆς αὐτός ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ εἰρήσεται. ὀρθῶς ἄρα καὶ αἱ προκείμεναι ἀνέγκλιτοι καθεστᾶσι. Κἀκεῖνο δὲ προσθετέον, ὡς αἱ μὲν ἀντωνυμίαι ἀντ' ὀνομάτων, τὰ δὲ ἄρθρα μετ' ὀνομάτων. πῶς οὖν ἓν μέρος λόγου τὸ μετά τινος καὶ ἀντί τινος; Αἱ ἀντωνυμίαι μετὰ ῥήματος αὐτοτέλειαν ποιοῦσιν, αὐτὸς γρά- C
φει, σὺ γράφεις· τὰ δὲ ἄρθρα οὔ. τὰ ἄρθρα ὑποτακτικά ἐστι τῆς εὐθείας, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι εὐθείας οὖσαι οὔποτε ὑποτακτικαί. τῶν ἀντωνυμιῶν μεταλήψεις γίνονται εἰς ὀνόματα ἢ εἰς τὰς ἰσοδυναμούσας, λέγω δὲ τὴν ἕ καὶ ἵ καὶ τὴν οἷ, ὅτε εἰς τὴν αὐτός ἢ αὐτῷ ἢ αὐτόν μεταλαμβάνονται· τὰ δὲ ἄρθρα ἀμετάληπτα εἰς ταῦτα· τὸ γὰρ

A ὁ δὲ προσέειπεν
ἐδείχθη ὡς ὁμοφωνεῖ μόνον τῷ ἄρθρῳ, οὐκ ἔστι δὲ αὐτὸ ἄρθρον. ἔτι ἡ αὐτός μετὰ ἄλλης ἀντωνυμίας παρατεθεῖσα μόνον ἐπιτείνει τὰ τῆς ἀντιδιαστολῆς, ἐμοῦ αὐτοῦ, σοῦ αὐτοῦ, σοὶ αὐτῷ· τοῖς δὲ ἄρθροις παρακειμένη ἐπίτασιν μὲν οὐ σημαίνει, δὶς δὲ ἀναφοράν, ὁ αὐτός, τοῦ αὐτοῦ. πῶς οὖν ἓν μέρος λόγου; Φήσει τις, καὶ ἡ ἐγώ πολλὴν ἔχει διαφορὰν πρὸς τὴν ἐμός, καὶ ἓν μέρος λόγου.
B Ἀλλ' ἐμπίπτει εἰς τὸ γενικόν, τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβάνεσθαι, τό τε τὰ πρόσωπα πάντοτε ὁρίζειν τοῦ κτησαμένου, τὸ οὐσίας παραστατικὸν εἶναι. τὰ δὲ ἄρθρα οὔτε ἀντ' ὀνόματος, οὔτε ὁρίζει πάντοτε τὰ πρόσωπα, οὔτε οὐσίαν παρίστησιν· ὥστε οὐκέτι ἐν εἰδικῇ διαφορᾷ, ἀλλὰ γενικῇ. Σαφὲς δὲ ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς αὐτὸ μόνον τῷ αὐτῷ ὀνόματι προσκεχρημένοι εἰσίν, οὐκέτι δὲ καὶ τῷ πράγματι· καὶ γὰρ ὅτε παραλαμβάνουσιν
C ἕνεκα ὑποδείγματος ἄρθρον τὸ ἐπὶ σώματος, πολὺ διέστηκε· πόθεν γὰρ ἁρμογή τε καὶ κῶλον τὸ αὐτό; Ἄμεινον οὖν χωρίζοντας τὸ μὲν καλεῖν ἄρθρον, καθότι πάντοτε ἐναρμόνιον πτωτικῷ, τὸ δὲ καλεῖν ἀντωνυμίαν, ὅτι ἀντ' ὀνόματος τίθεται. Οὐ γὰρ ἰσωνυμίαν, ὥς τινες· οὐ γὰρ τὰ ἴσα παρακολουθεῖ τῷ ὀνόματι καὶ τῇ ἀντωνυμίᾳ. τὸ μὲν γὰρ ἀμοιρεῖ δείξεως, ποιότητά τε ἐπαγγέλλεται· αἱ δὲ

δεῖξιν ἔχουσι μετὰ προσώπων ἀκολουθίας, οὐσίαν τε μόνον δηλοῦσιν. A

ΟΡΙΣΤΕΟΝ οὖν τὴν ἀντωνυμίαν ὧδε· λέξιν ἀντ᾽ ὀνόματος προσώπων ὡρισμένων παραστατικήν, διάφορον κατὰ τὴν πτῶσιν καὶ ἀριθμόν, ὅτε καὶ γένους ἐστὶ κατὰ τὴν φωνὴν ἀπαρέμφατος.

Ὅτι μὲν οὖν ἀντὶ ὀνόματος, παντί τῳ δῆλον. Διὰ τί δὲ ἀντ᾽ ὀνομάτων, καὶ ἀντὶ τίνων ὀνομάτων, εἰρήσεται μετ᾽ ὀλίγον. Ὡς δὲ καὶ ὁρίζει τὰ πρόσωπα ῥητέον. B

Πᾶσα ἀντωνυμία ἢ δεικτική ἐστιν ἢ ἀναφορική, αἱ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον μόνως δεικτικαί, αἱ κατὰ τὸ τρίτον καὶ δεικτικαὶ καὶ ἀναφορικαί, ἐκεῖνος, ὅδε, οὗτος, ὑπεσταλμένης τῆς αὐτός, ἥτις πάλιν δεικτικὴ γίνεται συνταςσομένη ταῖς δεικτικαῖς ἀντωνυμίαις. αἱ ὑπολειπόμεναι ἀναφορικαί, ἥ τε ἵ, οὗ, οἷ, ἕ. εἰ οὖν τὰ δεικνύμενα ὁρίζεται, καὶ τὰ ἀναφερόμενα γνῶσιν ἐπαγγέλλεται προϋφεστῶσαν, ὅ ἐστι πάλιν πρόσωπον ὡρισμένον, ὀρθῶς ἄρα ὡρισμένων προσώπων παραστατικὴ ἡ ἀντωνυμία. C Φήσει τις, τί οὖν; οὐχὶ καὶ τὰ ῥήματα ὁρίζει; Ἀλλ᾽ οὐ πάντα. τὰ γὰρ τρίτα τούτων ἀόριστα. γράφει γάρ, τίς; καὶ περιπατεῖ, τίς; καὶ οὐκ ἄλλως ὁρισθήσεται ἢ ταῖς ἀντωνυμίαις, γράφει ἐκεῖνος, γράφει ὅδε. Ἀλλ᾽ ἴσως καὶ τὰ κύρια ὁρίζει, μάχεται Αἴας, περιπατεῖ Δίων. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ὑπὸ

A τῆς ὁμωνυμίας πολλάκις ἀμφιβάλλεται. ὁρίζεται γοῦν ἐν τῷ

ἀλλά περ οἷος ἴτω μέγας Τελαμώνιος Αἴας

διὰ τῆς ἐπιφορᾶς τοῦ Τελαμώνιος. πῶς οὖν τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ ἑτέρου ὁριστικὸν ἔτι κεκλήσεται; ἡ μέντοι ἀντωνυμία οὔτε ἀναφορικῶς νοουμένη οὔτε δεικτικῶς παραλαμβανομένη ἀμφιβάλλεται. Ἴσως τισὶ δόξει τὸ

κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος

ἀντικεῖσθαι. οὔτε γὰρ δεικτικόν, οὔτε ἐπί τι
B ὁριζόμενον ἀναφέρεται. Ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ ὡς ἐπί τι πρόσωπον πάντως ἐσόμενον λαμβάνεται, ὅπερ εὐφημιζόμενος προληπτικῶς ἀνεφώνησεν. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ

οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος

τοῖς αὐτοῖς ἐγκλήμασιν ὑποπίπτει. Ἀλλ' ἡ ὑπερβολὴ τῆς πρὸ ὀλίγου ἀποστάσεως διὰ τῆς ἀντωνυμίας ἐπεδείκνυτο, ὡς εἰ ἔλεγεν ὁ ἔτι ὑπὸ τὴν ὄψιν μου ὤν.

Ὅτι δὲ κατὰ πτῶσιν καὶ ἀριθμὸν διάφο-
C ρος ἡ ἀντωνυμία, δῆλον ἐντεῦθεν. Ποία γὰρ ἀκολουθία τῆς ἐγώ πρὸς δυϊκὸν τὸ νῶϊ, ἢ τῆς νῶϊ πρὸς τὸ ἡμεῖς; καίτοι καθολικοῦ ὄντος τοῦ τὰ δυϊκὰ ἐν παντὶ πτωτικῷ διὰ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἐκφέρεσθαι τῷ ἰδίῳ πληθυντικῷ. καὶ οὐκ ἀντίκειται τὰ δυϊκὰ ἄρθρα· ἰδοὺ γὰρ Δωριεῖς τοί καὶ ταί, ἀφ' οὗ τὸ τώ δυϊκὸν καὶ τά. τὸ γοῦν μεγάλοι, ἑτερόπτωτον ὂν τοῦ μέγας, ὀρθῶς ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ τὸ λ ἐφύλαξε,

καλῷ καὶ μεγάλῳ σὺν τεύχεσιν. A

Ἔτι γε μὴν ἡ ἐμοῦ πρὸς τὴν ἐγὼ ἀντίκειται, πρός τε τὴν δοτικήν, εἴγε πᾶσα γενικὴ ἰσοσύλλαβος ὁμοτονεῖ τῇ δοτικῇ, ἀλλ' ἡ μὲν ἐμοί ὀξύνεται, ἡ δὲ ἐμοῦ περισπᾶται. οὐδεμία αἰτιατικὴ ἐνικὴ εἰς ε̄ λήγει· ἀνακόλουθος ἄρα ἡ ἐμέ. οὐδεμία δοτικὴ μακροκατάληκτος ὀξύνεται· πῶς οὖν ἡ ἐμοί καὶ ἡ σοί; ἀλλ' οὐδ' ὅλως δοτικὴ μονοσύλλαβος ὀξύνεται, πᾶσαι δὲ περισπῶνται, μνᾷ, γῇ· πῶς οὖν ἡ σοί; οὐδὲν δυϊκὸν εἰς μόνον ῑ λήγει· πῶς οὖν νῶϊ καὶ B σφῶϊ; εἴ τι εἰς ω̄ λήγει, θηλυκόν ἐστι· πῶς οὖν ἐγώ; τὰ εἰς ῡ ἢ ῑ οὐδέτερα, δόρυ, μέλι· πῶς οὖν σύ, ἴ ἐπὶ τῶν τριῶν γενῶν; Τὸ δὲ λέγειν, αἱ μονοσύλλαβοι γενικαὶ εἰς ου̅ λήγουσαι προσθέσει τοῦ σ̄ εὐθεῖαι γίνονται, καὶ διὰ τοῦτο τὸ σοῦ πάλιν ἀνακόλουθον, εὔηθες· ἰδοὺ γὰρ τὸ τοῦ. ἀλλ' εἰ λέγοι τις ἐπ' ὀνομάτων, οὐδὲ τὸ σοῦ ὄνομα. ἄμεινον οὖν οὕτω· τὰ εἰς δίχρονα συνεσταλμένα λήγοντα οὔποτε ἰσοσυλλαβεῖ· πῶς οὖν ἀπὸ τοῦ σύ τὸ σοῦ; C Μυρίοις ἔστιν ἐπιχειροῦντα κανόσι δεῖξαι, ὡς οὐκ ἀκόλουθοί εἰσιν αἱ ἀντωνυμίαι, θέματα δὲ ἴδια κατὰ ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον καὶ πτῶσιν.

Πρόσκειται δέ, ὅτε καὶ κατὰ φωνὴν γένους εἰσὶν ἀπαρέμφατοι, διὰ τὰς καλουμένας παραγώγους, ἐπεὶ αὗται διὰ τῆς φωνῆς τὸ ἔξωθεν πρόσωπον διαστέλλουσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀκό-

A λουθοι κατὰ ἀριθμὸν καὶ κατὰ πτῶσιν. αἱ μέντοι πρωτότυποι διὰ μὲν τῆς φωνῆς γένους ἀδιάστολοί εἰσι πάντοτε κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον, διὰ δὲ τῆς ὑπ' αὐτῶν δείξεως ἡ τῶν γενῶν διαστολὴ παρεμφαίνεται· συνεξηγούμενον γὰρ ἔχει τὸ γένος ἡ δεῖξις. ὅθεν καὶ μοναδικαὶ καλοῦνται, ἐπεὶ διὰ μιᾶς φωνῆς ἡ τριγένεια παρίσταται· τὸ γὰρ ἐγώ καὶ σύ ἐπὶ παντὸς γένους. Νοητέον μέντοι, ὅτι καὶ αἱ παραχθεῖσαι πάλιν κατὰ τὸ ἐντὸς πρόσωπον
B ἀνακόλουθοί τοῖς τε ἀριθμοῖς καὶ ταῖς πτώσεσίν εἰσιν· ἐμός γὰρ καὶ νωΐτερος, ἡμέτερος. ποία γὰρ ἀκολουθία τοῦ ἐντὸς προσώπου ἐν τῷ νωΐτερος καὶ ἡμέτερος;

Αἴτιον παραλαμβάνουσι τῆς ἀκλισίας τὸ πᾶσαν λέξιν, τῶν τριῶν οὖσαν γενῶν παραστατικήν, ἄκλιτον φυλάσσεσθαι, καὶ τοῦτο τεκμηριοῦνται ἐκ τῶν ἀριθμῶν. ἐπεὶ γὰρ τὸ τέσσαρες καὶ τρεῖς οὐ μιᾷ φωνῇ χρῆται κατὰ τῶν τριῶν γενῶν — τέσσαρα γὰρ καὶ τρία —,
C διὰ τοῦτο κλίνεται, τεσσάρων καὶ τέσσαρσι· τὸ μέντοι πέντε καὶ τὰ τοιαῦτα, μοναδικὰ ὄντα κατὰ τῶν τριῶν γενῶν, ἄκλιτα. καὶ διὰ τοῦτο τὸ δυοῖν κλιθὲν ἠλογήθη, τοῦ δύο μοναδικοῦ καθεστῶτος. τὸ γὰρ σώφρονε καὶ τὸ φιλιάτρω οὐκ ἀντέκειτο· ἡ γὰρ τούτων ἑνικὴ ἐκφορὰ καὶ πληθυντικὴ οὐ τὰ τρία γένη ἐδήλου. ὅθεν καὶ τὰς ἀντωνυμίας τὸ αὐτὸ ἀναδέχεσθαι. ὅπου γάρ εἰσι μοναδικαί, ἐκεῖ

καὶ ἄκλιτοι· ὅπου δὲ τὸ γένος διαστέλλεται, A
ἐκεῖ καὶ ἡ κλίσις. Ὑπολαμβάνω δ' εὐλόγως
τὰς πτώσεις τῶν τοιούτων σεσιγῆσθαι, συν-
εξητασμένας τῇ τοῦ γένους συγχύσει. τούτῳ
γὰρ τῷ λόγῳ τὰ τῶν τριῶν γενῶν διακριτικὰ
ἀκώλυτον ἔχει καὶ τὴν εἰς τὰς πτώσεις μετά-
βασιν.

Τὸ λέγειν, ὡς τῇ μὲν ἐμέο ἀκόλουθος
ἡ ἡμέων, τῇ δὲ ἐμοῦ ἡ ἡμῶν, καθὸ αἱ γενικαὶ
πληθυντικαὶ ἰσοσυλλαβοῦσι ταῖς ἑνικαῖς, λη-
ρῶδες. οὔτε γάρ, εἰ ἦν ἀκόλουθος, τὸ ἓν τὰ B
πλείονα ἐκανόνιζεν, οὔτε ἔστιν ἀκόλουθος· τὰ
γὰρ ἐναντία ἐστίν. ἡ μὲν γὰρ δασύνεται, ἀπὸ
τοῦ η̄ ἀρχομένη, ἡ δὲ ψιλοῦται, ἀπὸ τοῦ ε̄.
τί δ' ἂν φήσαιεν ἐπὶ τῆς σέο καὶ ὑμέων, οὐ-
δεμιᾶς ἔτι ἀφορμῆς οὔσης; Οὐχ ὑγιὲς δὲ κἀ-
κεῖνο. ἐπεὶ γάρ φασιν ἀπὸ τοῦ ε̄ ἄρχονται πᾶ-
σαι ἐπὶ τοῦ πρώτου, ἀκολουθίας ἐχόμεναι, ἡ
φύσις ἐν τοῖς τέλεσιν οὐδέποτε ποιεῖ σύγχυσιν.
τί δὲ οὐχὶ πάλιν τὰ δυϊκὰ καὶ τὰ πληθυντι-
κὰ ἀπὸ τοῦ ε̄ ἄρχεται; Δῆλον οὖν ὡς μόνον C
ἕνεκα σημαινομένου γενικήν φαμεν τὴν ἐμοῦ
τῆς ἐγώ, καὶ ἔτι δυϊκὴν τὴν νῶϊ, εἴγε καὶ
ἐν ὀνόμασιν ἑτερόπτωτα, ὕδωρ ὕδατος, μέ-
γας μεγάλου, καὶ ἐν ῥήμασιν ἑτερόκλιτα,
ἔσθω ἔφαγον, φέρω οἴσω.

Εἰ αἱ σύνθετοι τῶν λέξεων διηνεκὲς ἔχουσι
τὸ σημαινόμενον, καθάπερ ὁ μισάνθρωπος,
ὁ φιλάνθρωπος καὶ φιλοπλάτων, πῶς οὐ γε-

A λοῖοι οἱ συναρθρους καὶ ἀσυνάρθρους ἀποφαινόμενοι τὰς ἀντωνυμίας; καὶ γὰρ αἱ καλούμεναι σύναρθροι, πρόσωπα ἔχουσαι δεικτικά, δεκτικαὶ οὐκ εἰσὶν ἄρθρων, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἐμός εἶ καὶ ἡμέτερος εἶ· οὔτε αἱ ἀσύναρθροι ἐκτός εἰσιν ἄρθρων. Ἀττικοὶ γοῦν τὸν ἐμέ· Καλλίμαχος

ναὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμέ·

καὶ

τὸν σὲ Κροτωπιάδην·

B καὶ Μένανδρος ἐν Ὑμνίδι

. . . . . νῦν δὲ κατὰ πόλιν
εὕρηκε τὸν ἕτερον, τὸν σέ, τὸν ἐμὲ τουτονί.

ἀλλ' εἰ καὶ ταῦτα παράλογον ἔχει τὴν σύνταξιν, ἀλλ' οὖν γε τοῖς ὑποτακτικοῖς συντάσσονται, ἐγὼ ὃς ἔγραψα, ἐμὲ ὃν ἐτίμησας. τί οὖν οὐ μᾶλλον ἀπὸ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων σύναρθροι εἰρήσονται, ἤπερ ἐκ τῶν προτακτικῶν ἀσύναρθροι; καὶ ἀνάπαλιν ἡ ἐμός καὶ σός καὶ αἱ παραπλήσιοι, οὐ προσλαμβάνουσαι C ὑποτακτικὰ ἄρθρα, ἀσύναρθροι εἰρήσονται· οὐ γὰρ συστατὸν τὸ λέγειν ἐμὸς ὃς ἔδρασεν, εἰ μὴ προσθείημεν τὸ δοῦλος, οὗ ἐστὶ τὸ ἄρθρον. ἀμέλει γοῦν καὶ οὕτως φαμέν, δοῦλος ὃς ἔδρασε. τί δ' οὐχὶ μᾶλλον ἐκ τοῦ πρὸς τὸ δεύτερον πρόσωπον, λέγω δὲ τοῦ ἐμὸς εἶ, ἀσύναρθροι ῥηθήσονται, ἤπερ ἐκ τῶν κατὰ τὸ τρίτον, τοῦ ἐμός ἐστιν;

Ἐδείχθη ἄρα ὡς ἡ ἐπ' αὐταῖς κλῆσις

διέψευσται, εἰς τὰ ἐναντία περιισταμένη. οὐκ A οἶμαι δὲ ἄκαιρον γενήσεσθαι τὸ καὶ τὸν λόγον τῆς ἀσυνταξίας παραθέσθαι. Ἡ τῶν ἄρθρων σημασία ἀλλοτρία δείξεως καθέστηκεν, ἐπαγγέλλεται δὲ ἀναφοράν, ὅ ἐστιν ἀναπολούμενον πρόσωπον. ὀρθῶς οὖν τῶν πρωτοτύπων, δεῖξιν σημαινουσῶν, κατὰ πρόταξιν ἀμοιρεῖ, καθ᾽ ὑπόταξιν δὲ οὐκέτι, ἐγὼ ὃς ἐποίησα· ἀναπολεῖ γὰρ ἐπὶ τὴν ἐγώ προϋφεστῶσαν. Ἔστι καὶ οὕτως εἰπεῖν. αἱ ἀντωνυμίαι τοῖς πύσμασιν ἀνθυπαγόμεναι γνῶσιν πρώτην ἐπαγγέλλον- B ται — τίς ἔγραψεν; ἐγώ ἢ ὅδε —, τὰ δὲ ἄρθρα δευτέραν γνῶσιν σημαίνει, ἄνθρωπος ἦλθεν, ὁ ἄνθρωπος ἦλθεν· πλοῖον ἦλθε, τὸ πλοῖον ἦλθε, τὸ καὶ πάλαι γινωσκόμενον. πῶς οὖν δυνατὸν τὸ ἄρθρον προτάσσεσθαι τῆς πρώτης δείξεως; ἀκωλύτως γὰρ ὑποταγήσεται, ἀναπολοῦν τὰ ἐπὶ τὴν προκειμένην δεῖξιν, ἐμὲ ὃν ἐτίμησας. Μαρτυροῦσι τῷ λόγῳ αἱ παράγωγοι. δεικνύουσαι μὲν γὰρ τὸ κτῆμα ἀπρόσληπτοί εἰσιν ἄρθρων, C ἐμὸς εἶ, ἡμέτερος εἶ· ὑπὲρ δὲ ἀπόντος τοῦ κτήματος ἀναπολοῦσιν ἐπὶ τὴν προκειμένην γνῶσιν, ὁ ἐμός ἐστι φίλος, ὁ ἡμέτερός ἐστιν οἰκέτης. τούτῳ τῷ λόγῳ τὸ ὦ ἐπὶ κλητικῆς δείκνυται, ὡς οὐ τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρων ἔχεται.

Ῥητέον δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ὑποτακτικῶν, ὡς ταῖς κτητικαῖς οὐ συντάσσονται. Ἔφαμεν δὴ

τὸ

A τὸ ἄρθρον παραλαμβανόμενον γνῶσιν προϊοῦσαν ἐπαγγέλλεσθαι, τὰ δὲ κτητικὰ ἐλλιπῆ ἐστὶ τοῦ, ἐφ' ὃ φέρεται ἡ κτῆσις, προσώπου· τὸ γὰρ Ἀριστάρχειος καὶ ἐμός ἄγνωστα κατὰ τὴν κτῆσιν. πῶς οὖν τὸ γνῶσιν ἐπαγγελλόμενον ἐπὶ τὴν ἐλλιπῆ προσώπου δεῖξιν ἀνενεχθήσεται;

Ἐπιστατέον δὲ κἀκείνῳ τῷ λόγῳ, εἰ ὅλως τῶν προτακτικῶν ἄρθρων ἐπιδεκτικαί εἰσιν αἱ ἀντωνυμίαι, τουτέστιν ἐν τῷ ὁ ἐμός εἰ τὸ ὁ τῆς
B ἀντωνυμίας ἐστὶν ἢ τοῦ ὑπακουομένου κτήματος. Τὸ δὴ ἐντὸς πρόσωπον νοούμενον, τουτέστι τὸ τοῦ κτήτορος, τὴν ἀντωνυμίαν ἐπαγγέλλεται, εἴγε τὴν τῶν πρώτων προσώπων μετάβασιν ὁρίζει· τὸ δὲ ἐκτός, τουτέστι τὸ κτῆμα, οὐκέτι. ἐμός γὰρ καὶ σός, καὶ ζητοῦμεν τίς; οἶκος ἢ δοῦλος ἢ ἵππος; ἀόριστον οὖν τὸ τοιοῦτον. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ τὰ ἄρθρα συνοικειοῦσθαι τοῖς κτήμασιν, εἴγε τὸ ἡμέτερος, πληθυνόμενον κατὰ τὸ ἐντός, ἑνικὸν ἄρ-
C θρον προσπαραλαμβάνει, ὅτι καὶ τὸ κτῆμα ἑνικόν, καὶ ἀνάπαλιν τὸ ἐμοί, ἑνικὸν ὂν κατὰ τὸν κτήτορα, πληθυντικὸν δὲ κατὰ τὸ κτῆμα, πληθυντικὸν ἄρθρον λαμβάνει· καὶ καθόλου ἐπὶ πάντων ταὐτὸν ἂν γένοιτο. πρὸς τούτοις τὸ ὁ ἐμὸς πατὴρ μεταλαμβάνεται εἰς τὸ ὁ πατήρ μου· ὁμόλογος οὖν ἡ ἐπὶ τὸ κτῆμα ἀναφορὰ τοῦ ἄρθρου. Διαψεύδεσθαι δέ φασι τὸν λόγον· εἶναι γὰρ ἴδιον ἄρθρον τῆς ἀντωνυ-

μίας καὶ ἴδιον τοῦ κτήματος. τὸ γοῦν ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ ἑκατέρῳ ἀπένειμε τὸ ἄρθρον, ὅπερ οὐκ ἂν παρηκολούθει, εἰ μὴ καὶ ἡ ἀντωνυμία εἶχε τὸ ἄρθρον. ἐπεὶ εἰ ταὐτὸν ἦν ὁ ἐμὸς πατὴρ καὶ ὁ πατὴρ ὁ ἐμός, κἂν πάντως μετατιθέμενον τὸ αὐτὸ σημαινόμενον ἐφύλαττεν, ὅπερ οὐ φυλάσσει· ὁ πατὴρ γὰρ ὁ ἐμὸς τουτέστιν οὐκ ἄλλου, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ οὐκ ἄλλος. Οὐ πάνυ δὲ ἰσχυρὰ τὰ λεγόμενα. οὐ γάρ, ἐπεὶ μετατεθέντα τὰ ὀνόματα μετήλλαττε τὰ σημαινόμενα, εὐθέως καὶ οὐ τῶν ὀνομάτων τὰ ἄρθρα. ὁμολογούμενόν ἐστιν ἐν τῷ ὁ ἐχθὲς ἄνθρωπος, τοῦ ἐχθὲς ἀνθρώπου, ὁ νῦν ἄνθρωπος, τοῦ νῦν ἀνθρώπου, ὡς τὰ ἄρθρα τῶν ὀνομάτων καὶ οὐ τῶν χρονικῶν ἐπιῤῥημάτων, εἴγε καὶ συσχηματίζεται καὶ εἰς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς πτώσεις. ἀλλὰ ταῦτα μετατεθέντα διακρούεται τὸ σημαινόμενον· τὸ γὰρ χθὲς ὁ ἄνθρωπος ἢ νῦν ὁ Πτολεμαῖος καὶ τὰ παραπλήσια οὐκέτι πλῆθος ἐπαγγέλλονται, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτόν, καιροῦ μόνον μεταβολὴν ἀναδεξάμενον. τί οὖν τὸ παράδοξον, εἰ καὶ τὸ ὁ ἐμὸς πατὴρ διαφέρει τοῦ ὁ πατὴρ ὁ ἐμός; Ἀλλὰ καὶ τὰ δύο ἄρθρα ὡμολόγησεν, ὅτι τῆς ἀντωνυμίας ἐστὶ τὸ ἄρθρον. Καὶ τοῦτο εὐαπόλυτον, εἴγε ἀπειράκις κατὰ μιᾶς εὐθείας δύο ἄρθρα παραλαμβάνεται. φαμὲν γοῦν ὁ δοῦλος ὁ τοῦ Ἀριστάρχου, ὁ παῖς ὁ τοῦ βασιλέως, καὶ δῆλον ὡς κατὰ τῆς εὐθείας

A τὰ δύο ἄρθρα· ἡ γὰρ γενικὴ ἀπέλαβε τὸ ἴδιον. ἦν δὲ τὸ μὲν κατ' ἀρχὴν ἀναφορὰν δηλοῦν, τὸ δὲ ἑξῆς ὡς οὐχ ὁ ἄλλου. ἀμέλει γέ τοι ἔστι, μεταλαμβάνοντα ἐπὶ τρίτου προσώπου γενικὴν πτῶσιν, φάναι ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου, ὁ φίλος ὁ τούτου, τοῦ ὁ πάλιν ἀναφερομένου ἐπὶ τὸ ὁ πατήρ. πόθεν γὰρ ὅτι ἐπὶ τὸ ἐκείνου καὶ τούτου, εἴγε καὶ σύναρθροι καὶ κατὰ γενικῆς πτώσεως; πρὸς τούτοις ἀπεδείχθη, ὡς τὰ ἄρθρα ἀποφεύγει τὰς δείξεις. πῶς οὖν B ἐν τῷ ἐντὸς προσώπῳ, δεικτικῷ ὄντι, ὅπερ ἐστὶν, ὡς προείρηται, ἡ ἀντωνυμία, ἄρθρον ἔτι προσελεύσεται, ὅτε οὐδὲ τῷ ἐκτὸς ὑπακουομένῳ, ὅτε ἐπὶ δείξεως λαμβάνεται, ἐμὸς εἶ φίλος, ἡμέτερος ὑπάρχεις οἰκέτης; Χρὴ ἄρα καλεῖν, καθάπερ καὶ ὁ Τρύφων, πρωτοτύπους τήν τε ἐγώ καὶ τὰς ὑπολοίπους, ὅτι οὐκ ἀπ' ἄλλων· παραγώγους δὲ καὶ κτητικὰς τὴν ἡμέτερος καὶ νωΐτερος, ὅτι ἀπὸ τῶν πρωτοτύπων τὴν γένεσιν ἔχουσι, κτῆσίν τε δηλοῦσιν, C ἀπὸ γενικῶν παραγόμεναι καὶ εἰς γενικὴν μεταλαμβανόμεναι, καθάπερ καὶ τὰ κτητικὰ τῶν ὀνομάτων.

Οὐχ ὑγιές τε λέγειν, ὅτι τὰ ἄρθρα οὐ προστίθεται ταῖς ἀντωνυμίαις, ὅτι ἐν τοῖς γένεσιν ἀδιάστολοί εἰσιν. ἐκ γὰρ τοῦ ἐναντίου ἐχρῆν, ἵνα διασταλῇ τὸ γένος· ταῖς τε τὸ γένος διαστελλούσαις ἔδει μὴ προστίθεσθαι· ἀρκετὴ γὰρ ἡ δεῖξις, δηλοῦσα τὸ γένος. Πρὸς

τούτοις ἰδοὺ γένος σημαίνει ἢ ἐκεῖνος καὶ οὗ- A
τος, καὶ ἄρθρον οὐκ ἐπιδέχονται. οὐδὲ γὰρ ἕνεκα διαστολῆς παραλαμβάνεται, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτὰ διαστέλλει, συνεμπεσόντα τοῖς γένεσι· τὸ γὰρ τῶν ἄρθρον τῶν τριῶν γενῶν ἐστὶ παραστατικόν, τό τε τοῦ ἀῤῥενικῶν καὶ οὐδετέρων. ὡς ἐδείχθη οὖν, ἀναφορικὰ ὄντα τὰς συντάξεις ἀποφεύγει.

Διπροςώπους τὰς κτητικὰς ὁ Δράκων ἐκάλει, καθὸ δύο πρόσωπα νοεῖται, τοῦ τε κτήτορος καὶ τοῦ ὑπακουομένου κτήματος· μονο- B
προςώπους δὲ ἢ ἁπλᾶς τὰς πρωτοτύπους· ἅπαξ γὰρ ἑνικαί τε δυϊκαί τε πληθυντικαί τε νοοῦνται, αἱ δὲ δὶς ἑνικαὶ ἐν τῷ ἐμός, δὶς δυϊκαὶ ἐν τῷ νωϊτέρω, δὶς πληθυντικαὶ ἐν τῷ ἡμέτεροι. καὶ καθόλου ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν ποικίλαι εἰσί. Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ὁρῶνται διαφέρουσαι. αἱ πρωτότυποι καὶ ἐγκλίνονται, αἱ δὲ οὔ. ἀκολουθίας ἔχονται αἱ κτητικαὶ κατὰ κλίσιν καὶ ἀριθμὸν ἐν τοῖς τέλεσιν, αἱ δὲ πρωτότυποι οὐκέτι. αὐτοτελεῖς μετὰ ῥημάτων αἱ πρω- C
τότυποι τῆς εὐθείας, ἐ κ ε ῖ ν ο ς γ ρ ά φ ε ι, ἔ γ ρ α φ ο ν ἐ γ ώ, αἱ δὲ οὔ. καὶ αἱ μὲν τὸ γένος κατὰ πᾶν πρόσωπον δηλοῦσι τοῦ κτήματος, αἱ δὲ πρωτότυποι κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον γένους ἀπαρέμφατοι· αἱ γὰρ κατὰ τὸ τρίτον οὐκέτι, αἵ γε συνήθεις· αὐτός γὰρ καὶ ἐκεῖνος. καὶ αἱ μὲν ταῖς εὐθείαις ἀνθυπάγονται, αἱ δὲ κτητικαὶ καὶ ἀντὶ γενικῆς τῶν κτησαμένων· ἀντὶ

A γὰρ τοῦ Ἀπολλώνιος ἐγώ, ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀπολλωνίου παῖς ἐμὸς παῖς.

Ὃν τρόπον ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν ἡ μετὰ τὸν δυϊκὸν αὔξησις πληθυντικὴ καλεῖται, Αἴας γὰρ καὶ Αἴαντε καὶ Αἴαντες, καὶ μάχομαι καὶ μαχόμεθον καὶ μαχόμεθα, ἐγώ τε καὶ νῶϊ καὶ ἡμεῖς, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τὸ μετὰ τὸ δεύτερον τρίτον καλεῖται, κἂν ἐν πλείοσι νοῆται προσώποις· γράφει γὰρ καὶ περιπατεῖ. παρὸν δὲ καὶ ἐπὶ
B τῶν ἀριθμῶν πιστώσασθαι τὸν λόγον καὶ ἐκ τῆς φωνῆς, ὡς οὐκ ἄλλο τι ἐπενοήθη σχῆμα φωνῆς μετὰ τὸ δυϊκὸν ἢ μόνον τὸ πληθυντικόν· τὸ γὰρ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ἢ ἡμεῖς ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ τάσσομεν. ἐπὶ μέντοι τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τρίτα καὶ πλείονες αἱ φωναὶ ἐσχηματίσθησαν, εἴγε ἐκεῖνος, ὅδε, οὗτος, αὐτός, ὁδί, ὁ δεῖνα. καὶ μήποτε εὐλόγως. εἰ γὰρ παρὰ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου ἐν προσώποις ὥρισται, ὀρθῶς ἄρα καὶ ἡ ἐν τοῖς τρίτοις προσ-
C ώποις διαφορὰ διήρθρωται, δείξει μὲν ὡς ἐκεῖνος, ἀπουσίᾳ δὲ ὡς αὐτός, καὶ ἔτι ἐν διαστήματι· τὸ μὲν γὰρ οὗτος ἐγγύτητα σημαίνει προσώπου, τὸ δὲ ἐκεῖνος διάστημα. ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν κτητικῶν πλείονα τρίτα ἔστιν ἐπιδεῖξαι. ἐν γὰρ τῷ ἐμός ἐστι πρώτου πρὸς τρίτον, καὶ ἔτι ἐν τῷ σός ἐστι δευτέρου πρὸς τρίτον· καὶ σαφὲς ὡς ἐν τῷ ὅς δύο τρίτα, ἐξ ὧν τὸ κτῆμα κἂν μὴ ὁρίζηται, οὐ μάχεται·

ἐδείκνυτο γὰρ ὡς οὐκ ἀντωνυμία. καὶ ἐπὶ πλη- A
θυντικῶν σφέτεροι πολλὰ τρίτα.

Ἡ μὲν ἐν τοῖς ὀνόμασι παραγωγὴ εἶδος καλεῖται· εἴδει γὰρ παραπλήσιόν τι παραδέχεται κατὰ τὴν ἑτεροίωσιν τοῦ τέλους, δι' οὗ γνωρίζεται. ἡ δὲ ἐν τοῖς ῥήμασι καὶ ἀντωνυμίαις μετάβασις ΠΡΟ'ΣΩΠΟΝ· ἐπιτήδειον γὰρ τοῦτο δεῖξιν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν διάθεσιν παραστῆσαι. ὀρθῶς οὖν ἡ διορίζουσα λέξις τὰ προκείμενα πρόσωπον ἐκλήθη. Ὅπερ ῥητέον ἐν μὲν τῇ περὶ ἑαυτοῦ ἀποφάσει πρῶτον, εἴγε B
καὶ ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς προσώποις ἀπόφασις ἐξ αὐτοῦ γίνεται· ἐν δὲ τῷ πρὸς ὃν ὁ λόγος ὑπὲρ αὐτοῦ, δεύτερον· ἐν δὲ τῇ μήτε προσφωνούσῃ μήτε προσφωνουμένῃ τρίτον. Οὐ γὰρ ὑγιὲς τὸ λέγειν, ὅτι πρῶτον πρόσωπον τὸ ἀποφαινόμενον, καὶ ἔτι δεύτερον τὸ πρὸς ὃν ὁ λόγος, καὶ τὸ τρίτον περί τινος. εἰ γὰρ τὸ πρῶτον πρόσωπον τὰς τρεῖς φωνὰς ἀποφαίνεται, ἐγώ, σύ, ἐκεῖνος, δῆλον ὡς καὶ πρῶτον τὸ λέγον εἰρήσεται, καὶ ἔτι τὸ δεύτερον καὶ τὸ C
τρίτον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ σὺ πρὸς ὃν ὁ λόγος· τί δέ; οὐχὶ καὶ τὸ ἐκεῖνος λέγεται πρός τινα ὑπέρ τινος πᾶν τε πρόσωπόν τέ ἐστι; πῶς οὖν περί τινος μόνον τὸ τρίτον, κοινῆς οὔσης τῆς λέξεως κατὰ πάσης οὐσίας; τὰ γοῦν πληθυντικὰ τοῦ πρώτου προσώπου ἐμπεριεκτικὰ δύναται εἶναι καὶ παντὸς προσώπου, ἅπερ τινά ἐστι. πῶς οὖν μόνα τὰ τρίτα περί τινος; δεῖ

A γὰρ νοεῖν ὡς ἡ ἐν τοῖς ἑνικοῖς προσώποις ἐκφορὰ εἰλικρινῶς πρῶτον ἐπαγγέλλεται πρόσωπον, καὶ ἔτι ἡ ἐπὶ τοῦ δευτέρου δεύτερον· τὸ δὲ ἐπὶ δυϊκοῦ ἢ πληθυντικοῦ σύλληψιν ἀναδέχεται ἑτέρων προσώπων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἢ μετὰ δευτέρων ἢ τρίτων, ἢ καὶ μετὰ δευτέρων καὶ τρίτων. ὁ γὰρ ἀποφαινόμενος περὶ ἑαυτοῦ καὶ πολιτῶν ἀπόντων, ἡμεῖς ἠριστεύσαμεν, σύλληψιν πεποίηται τρίτων μετὰ πρώτου· ὁ δὲ παρόντων, ἡμεῖς αἴτιοι ἐγενόμεθα,
B πρώτου καὶ δευτέρου, εἴγε πρὸς αὐτοὺς ἀποφαίνεται ὑπὲρ αὐτῶν. ὁ δὲ λέγων ὑπὲρ ἀπόντων πολιτῶν πρὸς πολίτας, ἡμεῖς τῆς μάχης αἴτιοί ἐσμεν, καὶ δευτέρων σύλληψιν ποιεῖται, ἐν ᾧ πρὸς αὐτοὺς ἀποφαίνεται, καὶ τρίτων, ἐν ᾧ ὑπὲρ ἀπόντων διαλέγεται, ὅπερ ἴδιον ἦν τρίτου. τὸ δὲ δεύτερον ἢ καὶ δευτέρων σύλληψιν ἢ καὶ τρίτων. πρὸς μὲν γὰρ πάντας παρόντας ἡ ἀπότασις δευτέρων σύλληψις, πρὸς δέ τινας μὲν ἀπόντας, τινὰς δὲ παρόντας, ὡς
C εἰ Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Ἀθηναίων πρέσβεις, ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, δευτέρων καὶ τρίτων. τὸ γὰρ τρίτον πάντοτε ἐν τρίτοις νοεῖται. ἔτι γε μὴν ἐπὶ δυϊκοῦ σύλληψις γενήσεται, ἀλλ' οὐκέτι ἐν τρισὶ προσώποις, ἀλλ' ἐν δυσί· πόθεν γὰρ τὸ δυάδος παραστατικὸν σύλληψιν τριῶν ποιήσεται; καὶ πρώτου μὲν πρὸς τρίτον,

νῶϊ δ' ἐγὼ Σθένελός τε,

πρὸς δὲ δεύτερον,

πρίν γ' ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρί· A

καὶ ἐπὶ δευτέρου δευτέρων,

γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασι,

δευτέρου δὲ καὶ τρίτου,

σφῶϊ μὲν αὖθι.

ἐξηγήσεται γὰρ αὐτὸς παρόντα μὲν τὸν Αἴαντα, ἀπόντα δὲ τὸν Λυκομήδη,

σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης.

χρὴ* μέντοι κἀκεῖνο προσειληφέναι, ὅτι, κἂν πλῆθος παρεμφαίνηται, οὐ διαπίπτει πάντως ὁ λόγος. πάλιν γὰρ ἕκαστος τῶν φωνούντων σύλ- B ληψιν ποιεῖται τῶν σὺν αὐτῷ ἀποφαινομένων· ἕκαστος γὰρ τῶν ἐν πλήθει μοῖρα τοῦ ὅλου. αἱ γοῦν ἐπαφαὶ τῶν ὑπερμεγέθων σωμάτων ἀπὸ βραχέος τινὸς μέρους τὸ ὅλον σῶμα δηλοῦσιν. Ὁ δὲ λόγος ἅπας συντείνει κἀπὶ τὰ ῥήματα, τῶν προστακτικῶν εὐλόγως ὑπεσταλμένων. εἰ γὰρ κεχώρισται τὸ προστάσσον τοῦ προστασσομένου, πρῶτον δέ ἐστι τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποφαινόμενον, δῆλον ὅτι περισσὸν ζητεῖν τὸ τούτων πρῶτον πρόσωπον. δεῖ μέντοι νοεῖν, C ὅτι τὸ

χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων,

τό τε

ἄνδρας κτείνωμεν,

καὶ τὰ παραπλήσια ἠθικώτερον ἀναπεφώνηται, τῶν ὑποτιθεμένων ἑαυτοὺς καὶ συλλαμβανόντων· οὐ γὰρ ἄντικρυς προστακτικαὶ αἱ τοιαῦται ἐκφοραί.

A Ἐχομένως σκεπτέον καὶ περὶ τῶν κατὰ κλητικὴν προσώπων, τίνα τέ ἐστιν ἐν πρωτοτύποις, τίνα τε ἐν κτητικαῖς. Εἰ κλητική ἐστι κλῆσις τῶν πέλας, ὀρθῶς οὔτε τὰ πρῶτα κλητικὴν ἔχει τῶν πρωτοτύπων — οὐ γὰρ περὶ αὐτῶν τὸν λόγον ποιεῖται — οὔτε τὰ τρίτα, ἐπεὶ ἢ ἄπεστιν ἀναφορικῶς λεγόμενα, ὡς αὐτὸς καὶ ἐκεῖνος,

κεῖνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοί,

B ἢ δείκνυται ἐν διαστάσει, ὡς ἐν τῷ οὗτος ἐκεῖνος. ὅπερ οὐ προσίεται ἡ κλητική. καὶ τούτου πίστις τὸ τὴν μὲν οὗτος καὶ ἐπὶ κλήσεως τάσσεσθαι, καθὸ πλησιάζει. ὦ οὗτος, οἴῃ στρατείαν ἐσσεῖσθαι; Σώφρων. Κρατῖνος ἐν Δραπέτισιν·

οὗτος, καθεύδεις; οὐκ ἀναστησεισβοτων;

Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξίν·

οὗτος, τί πάσχεις; ὦ κακόδαιμον Ξανθία.

Ἄλλοι δέ τινες ὑπέλαβον ὠλιγωρῆσθαι, ἐπεὶ C ἐπὶ κλητικῆς ἐτέθη. δεὸν γάρ φασι τὴν σύ παρειλῆφθαι· ἐχρῆν τε εἰς ε̄ λήγειν, καθὸ τὰ τοιάδε τῶν πτωτικῶν εἰς ε̄ λήγει κατὰ τὴν κλητικήν· ἔτι γε μὴν τὸ παρὰ Σώφρονι καὶ ἄρθρον προσέλαβεν ἐν τῷ ὦ οὗτος. Πάνυ δὲ εὔηθες τὸ τοιοῦτον. δι' οὗ γὰρ λόγου κανονίζεται τὸ ἐκεῖνος καὶ ἔτι τὸ πόσος καὶ ποῖος ἀμοιρεῖν κλητικῆς, διὰ τούτου κατασκευάζεται ὡς τὸ οὗτος ὀρθῶς ἐπὶ κλητικῆς τετάξεται.

κλητικὴ γὰρ κλῆσις τοῦ πέλας, πέλας δέ ἐστι A τὸ οὗτος, κλητικῆς ἄρα τεύξεται. προαλὲς δὲ καὶ τὸ ὦ ἄρθρον παραδέχεσθαι· ἐκπίπτει γὰρ τῆς τῶν ἄρθρων ἐννοίας. ἄλλως τε διδομένης τῆς κλητικῆς δοθήσεται καὶ τὸ ὦ. ἴσως δὲ καὶ Ἀττικῷ ἔθει εἰς ος ἔληξεν ἐπὶ κλητικῆς ὁμοίως τῷ

δὸς φίλος.

ἄλλως τε ἐδείχθησαν πολλάκις ἀνακόλουθοι αἱ ἀντωνυμίαι. Ἐπί γε μὴν τῶν κτητικῶν ἀκωλύτως ἐπὶ τοῦ πρώτου· οὐδὲν γὰρ ἦν ἐμ- B ποδών, ὥςτε τὸν κεκτημένον τὸ κτῆμα προς-φωνεῖν,

ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη,
παῖδες ἐμοί,
ὦ ἐμαὶ τοῦ ἀπιόντος ἄγκυραι·

οὐκέτι μέντοι ἐπὶ δευτέρου, οὐ καθάπερ τινὲς ᾠήθησαν διὰ τὸ τὸν ἀριθμὸν διάφορον εἶναι. ἑνικὸν μὲν γὰρ τὸ κατὰ τὸ τέλος, τουτέστι τὸ κτῆμα, πληθυντικὸν δὲ τὸ κατὰ τὸ ἄρχον, ὅ ἐστι τοῦ κτήτορος. πῶς γάρ φασι πληθυντι- C κὸν καὶ ἑνικὸν ὑφ' ἓν κεκλίσεται; εἰ γοῦν ἰσάριθμα γένοιτο κατ' ἀμφότερα, συστήσεται. Πρῶτον οὐδεμία χρῆσις· ἔπειτα οὐδὲ λόγος ἀπαιτεῖ. εἰ γὰρ αἱ κλήσεις οὐ πρὸς κεχωρισμένα πρόσωπα, τά δὲ τῶν κτητόρων κεχώρισται τῶν κτημάτων, πῶς οὐχὶ μάτην τὰ τῆς φωνῆς παραληφθήσεται, οὐ δυνάμενα παραληφθῆναι; ἀμέλει τὰ τοῦ πρώτου, ἀναδεξά-

A μενα τὸν λόγον, καὶ τὴν χρῆσιν ἐπέδειξεν. Εἰ
τὰ τρίτα τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν ᾠκείωται
τοῖς κτητικοῖς ὀνόμασι, καθὸ ἀμφότερα δύο
τρίτων παραστατικά, τοῦ τε κτήτορος καὶ τοῦ
κτήματος, οὐδὲν δὲ τὸ κωλῦον φάναι Ἀριστάρ-
χειε, οὐδὲ τὸ σφέτερε ἄρα ἀπόβλητον. Εἰ τὸ
ἡμέτερε κλητικῆς, καὶ τὸ τούτου ἑνικὸν ὑπάρ-
χει, ὅπερ καὶ ἐσχηματίσθη παρὰ τῷ ποιητῇ,

γαμβρὸς ἐμὸς θύγατέρ τε·

ὃν τρόπον ἀπὸ τοῦ γαμβρέ, οὕτως ἂν ἀντὶ
B τοῦ ἐμέ. ὅπερ ἴσως ἄηθες, ἐπεὶ οὔτε συνεχὲς
παρὰ τῷ ποιητῇ, σολοικισμοῦ τε ὑπόφασιν
ἐποιεῖτο διὰ τὸ τῇ ἐμέ αἰτιατικῇ ὁμοφωνεῖν.

Ἀκολούθως σκεπτέον ὑπὲρ τῆς συντάξεως
τῶν ἀντωνυμιῶν, τὸ πρῶτον πότε ταῖς εὐθείαις
αὐτῶν τὰ ῥήματα συνταγήσεται, καὶ πότε οὔ.
ταῖς μὲν γὰρ πλαγίοις πάντοτε, ἐπεὶ αἱ ἀπὸ
τῶν ῥημάτων διαθέσεις ἐπί τινα πλάγιον φέ-
ρονται ἢ ὀνόματος ἢ ἀντωνυμίας ἢ μετοχῆς,
Τρύφωνι ἔδωκας, ἐμοὶ ἐλάλησας, ἐτι-
C μήσας τὸν νικήσαντα· τῆς γὰρ τοιαύτης
συντάξεως οὐκ οὔσης, οὐδ' ἡ ἐπὶ πρόσωπον
μετάβασις νοεῖται. Τινὲς μὲν οὖν ὑπέλαβον
ἐντελεστέραν εἶναι τὴν μετὰ ῥημάτων καὶ ἀν-
τωνυμιῶν φράσιν, εἴγε ἐπ' ἐνίων συντάξεων,
ὑφαιρουμένων τῶν ἀντωνυμιῶν, ἐνδεῆ τὰ τοῦ λό-
γου γίνεται. ἐντελὲς μὲν γὰρ τὸ ἐγὼ μὲν πα-
ρεγενόμην, σὺ δ' οὐ παρέτυχες, ἐλλιπὲς
δὲ τὸ παρεγενόμην μέν, οὐ παρέτυχες

δέ. Ἐγὼ δὲ οὐκ οἶμαι τὰς τοιαύτας φράσεις A ἐλλιπεῖς εἶναι τῶν ἀντωνυμιῶν, ὅπου διὰ ῥημάτων κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον καὶ δεύτερον ἡ τῶν ῥημάτων παράθεσις ἀναπληροῖ τὴν τῶν προσώπων μετάβασιν, περισσὸν μέντοι τὴν παράθεσιν ὑπολαμβάνω, εἰ μὴ διαστολῆς ὁ λόγος χρήζοι. τὸ γὰρ

ἤομεν ἀχνύμενοι

καὶ τὸ

ἤμβροτες οὐδ' ἔτυχες

καὶ σχεδὸν ὅλη ἡ χρῆσις τοῦ βίου, πλήρης B οὖσα τῆς τοιαύτης συντάξεως, δόξειεν ἂν ἐλλείπειν. πέφυκε γὰρ ἡ μὲν τῶν ῥημάτων ἐκφορὰ μετὰ προσώπου τοῦ κατὰ τὴν εὐθεῖαν καὶ πρᾶγμα δηλοῦν, ἡ δὲ τῶν ἀντωνυμιῶν αὐτὸ μόνον πρόσωπον καί, εἰ δέοι, διαστολήν. ὅταν οὖν τὰ ῥήματα παρατεθῇ, περισσόν ἐστι τὰς ἀντωνυμίας λαμβάνειν τῆς εὐθείας, εἴγε, δι' ὃ παρετίθεντο, ἀνεπληροῦτο διὰ τῶν ῥημάτων. τοῦ μέντοι λόγου δεομένου ἀντιδιαστολῆς, καὶ τῶν ῥημάτων μὴ δυναμένων ἔτι τοῦτο ἀνα- C πληρῶσαι, ἐξ ἀνάγκης παραλαμβάνονται αἵ τε κατὰ τὸ πρῶτον καὶ αἱ κατὰ τὸ δεύτερον, ἡμεῖς κατέβημεν, ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων. τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ κἀκεῖνο ἀσύστατον καθειστήκει· αἰρομένων γὰρ τῶν ἀντωνυμιῶν διαστολῆς εἶχε χρείαν ἡ συστολὴ τῆς φράσεως, ἐγὼ μὲν παρεγενόμην, σὺ δὲ οὐ παρέτυχες. Ἐπὶ τρίτου οὐ συντείνει

A τὰ τοῦ λόγου. πάντοτε γὰρ δεῖ τῷ τρίτῳ τὴν
ἀντωνυμίαν ἢ τὸ ὄνομα ἐπιφέρεσθαι, δι' οὗ τὸ
λειπόμενον ἀναπληρωθήσεται. γράφει γάρ·
τίς ἐπιζητοῦμεν, καὶ ἐν διαστήματι ἐκεῖνος,
ἐν δὲ ἐγγύτητι οὗτος, ἢ ἐν ἀναφορᾷ αὐτός,
ἢ ἐν ὀνόματι, περιπατεῖ Σωκράτης. οὐκ
ἀντίκειται τὸ ὕει ἢ βροντᾷ ἢ ἀστράπτει, αὐ-
τοτελῆ ὄντα· ὑπακούεται γὰρ πάντως ὁ Ζεύς,
εἴγε αὐτοῦ ταῦτα ἴδια. χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι
ἐπὶ τῶν τοιούτων φράσεων λείπουσιν αἱ ἀντω-
B νυμίαι,

αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα,
αὐτὸς νῦν ἰδὲ πῶμα.

εἰ γὰρ ἡ αὐτός ταῖς ἀντιδιαστελλομέναις συν-
τάσσεται, τὰ δὲ ῥήματα οὐ διασταλτικά,
ἀπόλυτα δὲ πρόσωπα σημαίνει, πῶς οὐχὶ ἐξ
ἀνάγκης τὸ τῆς ἀντωνυμίας πρόσωπον ἐνδεῖ,
ἐν ᾧ ἦν ἀντιδιασταλτικὴ ἐκφορά; διδασκόμεθα
δὴ ἐντεῦθεν ὡς φυσικῷ τινὶ λόγῳ αἱ ἐγκλι-
τικαὶ τῆς εὐθείας ἐσιγήθησαν, πάσης φράσεως
C μεταβατικὸν ἐν προσώποις ἐχούσης τὸ ῥῆμα,
ὅπερ ἦν δυνάμει ἐγκλινομένη ἀντωνυμία. πρός
γε μὴν τοῖς εἰρημένοις, οὐδ' αἱ ἀνθυποφερόμε-
ναι τοῖς πύσμασιν ἐκτός εἰσιν ἀντιδιαστολῆς.
εἰ γὰρ ὧδέ τις ἀποφαίνοιτο, τίς ἔγραψε,
τίς διετάξατο, φαμὲν ἐγώ ἐξαιροῦντες τῆς
κατὰ τὸ πύσμα ἀορίστου προφορᾶς τὸ δεδρα-
κὸς πρόσωπον. Ὡς μὲν οὖν τὸ ῥῆμα τὰς
ἐγκλιτικὰς τῆς εὐθείας παρωθεῖται, εἴρηται·

νῦν δὲ ῥητέον ὡς καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἀποθλίβουσιν ἀντ' αὐτῶν παραλαμβανόμεναι. τὰς μὲν οὖν ἄλλας πτώσεις ἐν προσώποις τρίτοις νοεῖσθαι, μόνην δὲ τὴν κλητικὴν ἐν δευτέρῳ, ὡς ἐν τῷ ὦ σὺ Ἀρίσταρχε. ὁ οὖν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενος ἢ πρός τινα ἀπερειδόμενος τὸν λόγον ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου ἠδυνάτει προσχρῆσθαι τοῖς ὀνόμασιν, ὡς προείρηται, ἐπεὶ ἐν τρίτοις προσώποις ἐνοεῖτο, χωρὶς εἰ μὴ τὰ τῆς ὑπάρξεως ῥήματα συντάττοιτο· τηνικαῦτα γὰρ ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου τὰ ῥήματα ἐτάσσετο. καὶ μάλα εὐλόγως· οὐ γὰρ ἔτι ἡ ἀντωνυμία τὸ ἰδίᾳ τινὶ παρηκολουθηκὸς ἠδύνατο παραστῆσαι. φαμὲν γὰρ οὖν Ἀρίσταρχος λέγομαι, μακρὸς ὑπάρχω. ἀναγκαίως οὖν αὗται παραλαμβάνονται κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον, κοινὴν προσώπων μετάβασιν δηλοῦσαι. ἐπὶ γὰρ τῶν τρίτων οὐκ ἐξ ἀνάγκης παραληφθήσονται· δυνατὸν γὰρ προσχρῆσθαι καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἐγὼ καὶ σὺ καὶ Ἀριστοφάνης, χωρὶς εἰ μὴ δείξεως δέοιτο ὁ λόγος, καθάπερ ἐπὶ τοῦ

οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος·

οὐ γὰρ μόνον τῷ τὴν ποιότητα παριστάντι ἠρκέσθη, ἀλλὰ καὶ δεῖξιν ἐπιζητοῦντος τοῦ λόγου ἐπηνέγκατο ἀντωνυμικόν. ἄλλως τε ἡ γνῶσις τῶν κυρίων ὀνομάτων οὐ δῆλος ἅπασιν· ὅθεν ἐπὶ τὴν κοινῶς λαμβανομένην ἐπὶ παντὸς ἀντωνυμίαν καταδρομὴ γίνεται· οὐσίας γὰρ

A αὕτη μόνον παραστατική. διὸ καὶ ὁ Νέστωρ, οὐσίας μόνον ἀντιληπτικὸς γενόμενος, οὐκέτι δὲ καὶ τῆς παρακολουθούσης ποιότητος διὰ τὴν ἀδηλίαν τοῦ καταστήματος, ὁρίζει μὲν τὸ ὑποκείμενον πρόσωπον, ἀνακρίνει δὲ τὸ ποιόν,

τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας·

ὁ δὲ τὸ ἴδιον δηλοῖ,

γνώσεαι Ἀτρείδην.

Ὡς μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τρίτων πολλάκις παραλαμβάνονται ἀντ' ὀνόματος, ἐδείχθη. Ἴσως
B τις ὡς μαχόμενα ταῦτα παραλήψεται

δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι
Ἕκτορι δίῳ,

καὶ τό

οὐκ ἂν μ' ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρα·

ἰδοὺ γὰρ ὑπὲρ ἑαυτῶν λέγοντες ὀνόματι προςχρῶνται, τοῦ λέγεσθαι ἢ ὑπάρχειν μὴ συντεταγμένων. Ἀλλ' οὐ τὰ ἐν σχήματι λαμβανόμενα, καὶ ταῦτα ὀλιγάκις, κανὼν τῶν πλεί-
C στων. ἄλλως τε ἔμφασιν ὑπεροχῆς τὰ τοιαῦτα σημαίνει. καὶ τὸ ἐπὶ Κύκλωπος δὲ λεγόμενον ἐπὶ τρίτου ἂν ἠκούετο,

Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι,

εἰ μὴ ἀνθυπαλλαγῇ τῆς ἀντωνυμίας εἰς δεύτερον αὐτὸ ἔτρεψε,

τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔστω.

ὅμοιον γὰρ καὶ τὸ ἐπὶ Τηλεμάχου,

ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνήρ, ὃς λαὸν ἄγειρα·

πάλιν γὰρ πρῶτον διὰ τὸ ἤγειρα. οὐκ ἄλογον δὲ τὸ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐκφορὰν ἐν τρίτοις, νοεῖσθαι, ἐπεὶ αἱ διαθέσεις τῶν ὀνομάτων οὐ τὸν πρός τινα λόγον ἔχουσιν, ἀλλὰ τὸν περί τινος. A

Αἱ ἀντωνυμίαι οὔτε ἀντὶ τῶν προσηγορικῶν ὀνομάτων, οὔτε ἀντὶ ἐπιθετικῶν, εἴγε αἱ μὲν ὁρίζουσιν ἕν τι, τὸ δὲ προσηγορικὸν διήκει κατὰ πλειόνων, ἄνθρωπος, ἵππος. τὸ δὲ ἐγώ εἰμι ὁ ταῦτα δρῶν ἀντὶ ὀνόματος κυρίου τοῦ Τρύφων ἢ Δίων. ἀλλὰ μὴν τὰ ἐπιθετικὰ ἢ πηλικότητα ἢ ποσότητα ἢ διάθεσιν B ψυχῆς δηλοῖ ἤ τι τοιοῦτον· αἱ δὲ ἀντωνυμίαι οὐδενὸς τούτων παραστατικαί, μόνον δὲ οὐσίας. ἀμέλει τὸ λευκός ἐστιν ἢ μέλας ἢ ἀγαθός εἰς ἀντωνυμίαν οὐ μεταλαμβάνεται, τοῖς δὲ κυρίοις τὰ ἐπιθετικὰ συναρτᾶται, μακρός ἐστι Τρύφων, λευκός ἐστι Δίων· φαμὲν δὲ ἐγὼ λευκός εἰμι, ἀγαθὸς εἶ σύ· καὶ κατὰ τοῦτο οὖν ἀντὶ κυρίων δείκνυνται παραλαμβανόμεναι. Ἔτι καὶ τὸ ἵππος με ἐλάκτισε, μεταλαμβανόμενον εἰς τὸ οὗτός με ἐλάκτισεν, οὐκέτι κοινότητα τοῦ ἵππου ἐπαγγέλλεται, τὸν δὲ ἰδίως νοούμενον. C

ἘΠΕΙ͂ δὲ καί τινες τῶν λέξεων ἀμφιβάλλονται, πότερον ἀντωνυμίαι ἢ ὀνόματα, διά τινας ὁμοιότητας ἢ κοινὰς παρακολουθήσεις, καὶ περὶ τούτου λεκτέον, ἵνα τἀκριβὲς τοῦ λόγου προσγινόμενον τὸ διστάζομενον κατὰ τάσδε

τὰς

A τὰς λέξεις ἀποτρίψηται. Τὰ γοῦν ἐγκλιτικὰ τῶν πτωτικῶν ἀντωνυμίας φασὶν εἶναι, τίμησόν με,

κόψε γάρ αὐτον,
οὐδέ τί μοι περίκειται·

διὰ τοῦτο τὸ ΤΙΣ, ἐγκλιτικὸν ὄν, ἀντωνυμία, ἦλθέ τις ἄνθρωπος. τά τε εἰς σ̄ λήγοντα ὀνόματα, μονοσύλλαβα ὄντα, ἐκτείνεται, Κρής, θής, παῖς, θίς, εἷς, τὰ δὲ τῶν ἀντωνυμιῶν συστέλλεται, σός, ὅς, σφός. αἱ εἰς να λή-
B γουσαι αἰτιατικαὶ εἰς ν̄ λήγουσι κατὰ τὸν τοῦ οὐδετέρου παρασχηματισμόν, μέλανα μέλαν, τάλανα τάλαν, τέρενα τέρεν, ἕνα ἕν. πῶς οὖν ἀπὸ τοῦ τινά οὐχὶ τίν, ἀλλὰ τί; τὸ δ' ἀνακόλουθον ἐν ἀντωνυμίαις· τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ προκείμενον. καὶ ἐκ τοῦ παρὰ Δωριεῦσι μὴ περισπᾶσθαι, καθὸ παιδῶν, παντῶν, Τρωῶν. οὐσίαν σημαίνουσιν αἱ ἀντωνυμίαι, τὰ δὲ ὀνόματα οὐσίαν μετὰ ποιότητος· τὸ οὖν τίς, οὐσίας ὂν μόνον παραστατικόν,
C ἀντωνυμία. ἔτι ἀνταποδίδοται τῷ ποῦ τὸ ἐκεῖ, καὶ γίνεται ἓν μέρος λόγου, τῷ τε πότε τὸ ὅτε· καὶ τῷ τίς οὖν τὸ ἐγώ· ταὐτὸν ἄρα. Ἐγὼ δ' οἶμαι πᾶσαν λέξιν μᾶλλον ἀντωνυμίαν παραδεχθῆναι ἤπερ τὸ τίς καὶ τὰ τῆς τοιαύτης σημασίας ὀνόματα, λέγω δὲ τὸ ποῖος, πόσος. τὸ γὰρ ἐναντιώτατον ταῖς ἀντωνυμίαις, ἀόριστά ἐστιν, αὐτῆς ὁριζούσης πρόσωπα. εἴτε γὰρ πυσματικῶς, εἴτε ἀποφατικῶς λαμβάνοιτο,

σαφὲς ὅτι ἀόριστα. ὁ γὰρ πυνθανόμενος, ἐν ᾧ A πυνθάνεται, ἀγνοεῖ, τὸ δ' ἀγνοούμενον οὐχ ὁριστόν· ὅ τε λέγων ἀποφατικῶς ἦλθέ τις οὐκ ἐπί τινα γνωριζόμενον ἀπερείδεται. πῶς οὖν οὐ παρέλκουσα ἡ ζήτησις; Ἀλλὰ τὸ τίς, ἀποφατικὸν ὄν, ἐγκλίνεται. Ἀλλ' οὐδεμία ἀντωνυμία, εὐθείας οὖσα, ἐγκλίνεται, τὸ δὲ τίς εὐθείας· πῶς οὖν ἀντωνυμία; ἄλλως τε οὐκ ἴδιον ἀντωνυμίας ἔγκλισις, ἀλλὰ καὶ ῥημάτων, ὡς τὸ ἐστίν, εἰσίν, καὶ συνδέσμων, ὁ πέρ, ὁ τέ, καὶ ἐπιῤῥημάτων, ὡς τὸ ποτέ, πώς. οὐκ ἐπεὶ οὖν B ἐγκλίνεται τὸ τίς, ἀντωνυμία. Πῶς οὖν οὐ τείνεται μονοσυλλαβοῦν ὡς τὰ ὀνόματα; Τοῦτο φωνῆς κατηγόρημα, οὐ τοῦ νοουμένου ἀπὸ τῆς φωνῆς. ἡ αὐχένος παράλογός ἐστιν, ἀλλ' ὄνομα· τὸ πέποσχα ἡμάρτηται, ἀλλὰ ῥῆμα. ἴσως δὲ καὶ ἡ σύντομος τῆς πεύσεως ἀνάκρισις τὸ μακρὸν ῑ παρῃτήσατο. Εἰς ῑ δὲ λήγει τὸ οὐδέτερον, καθότι τὰ συστελλόμενα τῶν διχρόνων ἀποβολῇ τοῦ σ̄ τὸ οὐδέτερον ποιοῦσι, ταχύς ταχύ, ἥμισυς ἥμισυ, μέγας C μέγα, εὔχαρις εὔχαρι· τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ τί. Αἱ ἀντωνυμίαι ὀρθοτονούμεναι καὶ ἐγκλινόμεναι αὐτὸ μόνον διαστέλλουσι τὰ πρόσωπα, καὶ ὀρθοτονούμεναι ἀντανακλῶνται· τῷ δὲ τίς οὐ ταὐτὸν παρηκολούθει. οὐ γὰρ ἕνεκα διαστολῆς τὸ τίς ὀξύνεται, ἀλλ' ἕνεκα πεύσεως. Τῷ τίς τὸ ἐγώ ἀνθυπάγεται, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἀρίσταρχος, ἄλλα μυρίων προσώπων δεικτικά.

A τὰ δὲ πύσματα κατὰ ποσότητος, ὡς τὸ πόσος, καὶ ποιότητος, ὡς τὸ ποῖος, καὶ πηλικότητος, ὡς τὸ πηλίκος, καὶ κατ᾽ οὐσίας, ὡς τὸ τίς. καὶ οὐ διὰ τοῦτο ἀντωνυμία. Οὐκ ἔστιν εὔλογον κατατρέχοντας τῆς φωνῆς φάναι ὡς οὐδεμία ἀντωνυμία εἰς ις ἢ εἰς νος ἢ εἰς να λήγει, ἢ περισσοσυλλαβεῖ κατὰ γενικήν, ἐπεὶ ἕνεκά γε τούτου οὐδεμία ἀντωνυμία εἰς γω ἢ εἰς συ. καὶ σχεδὸν ἐπὶ πασῶν τὸ αὐτὸ ἦν, καὶ οὐ πάντως οὐκ ἀντωνυμία. Εἰ δὲ χρή, ἐκεῖνο
B λεκτέον, ὡς αἱ γένους παραστατικαὶ καὶ ἀκοινώνητοι ὡς πρὸς τὰ θηλυκά, ἐκεῖνος ἐκείνη, αὐτός αὐτή· πῶς οὖν ὁ τίς καὶ ἡ τίς; τὸ οὐδείς συντάσσεται γενικῇ ἀντωνυμίας, οὐδεὶς αὐτῶν, οὐδεῖς ἡμῶν· οὐκέτι τῷ τινῶν. πρὸς τὴν πεῦσιν βαρύνεται τὸ τίνων, ἐπεὶ τὰ πύσματα πρὸς πάντων Ἑλλήνων βαρύνεται, ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὄντα, ὑπεξαιρουμένου τοῦ ποδαπός διὰ τὸν τύπον. οὐ πάντως οὖν οὐχὶ ὄνομα, ὅτι παρὰ Δωριεῦσιν οὐ περισπᾶται, καὶ ἐπεὶ
C τινά ὀξυτόνως φαμὲν ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, καίτοι μηδεμιᾶς αἰτιατικῆς εἰς ᾱ ληγούσης καὶ ὀξυτονουμένης. Πῶς δὲ οὐχὶ κἀκεῖνο γέλοιον; ἡ γὰρ ἵ ἀντωνυμία προσέλαβέ φασι τὸ τ̄, καὶ ἐγένετο τί, τὰ δὲ τοιαῦτα τοῦ αὐτοῦ μέρους λόγου, οἷος τοῖος, ὡς τώς. Πρῶτον μὲν οὐ τῆς αὐτῆς ἐννοίας· εἶτα ἔδει τὸ τί τῶν τριῶν γενῶν εἶναι παραστατικόν, ὥςπερ καὶ τὸ ἵ. ἢ εἴπερ τὸ τί οὐδέτερον μόνως, πῶς οὐχὶ καὶ

τῷ τίς τὸ δίχα τοῦ ῑ πρόσκειται ἴς; τί δὲ τὰ A μὲν ἀπὸ τοῦ τ κλίσιν καὶ ἀριθμὸν ἀνεδέξατο, τινός, τινῶν, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ῑ οὐκέτι, τῶν τοιούτων κλινομένων; οἷον γὰρ καὶ τοίου.

Τὸ ΤΗΛΙΚοῦτος καὶ ΤΟΙοῦτος τά τε τούτοις ὅμοια σύνθετα, ὥς τινες ὑπέλαβον. σκεπτέον οὖν καὶ τίνα ἂν μέρη λόγου εἴη, εἴπερ ἔγκειται τὸ οὗτος. Καὶ ὑπὲρ μὲν τῆς συνθέσεως τάδε τὰ κεφάλαια. ὁ τύπος τῆς φωνῆς, ἐν ᾧ τὰ ἐν διαλύσει, φαμὲν τηλίκος οὗτος. ἡ διὰ τοῦ ῑ ἐπέκτασις, τηλικουτοσί, τοιουτοσί, ὅπερ B ἐπ᾽ ὀνομάτων οὐ συμβαίνει. τὸ δεῖξιν ἀναδέχεσθαι· ἀφορῶντες γάρ φαμεν τηλικοῦτος καὶ τοιοῦτος, τούτου μὴ παρακολουθοῦντος ὀνόμασι. τῶν τε οὐδετέρων ἡ εἰς ō κατάληξις, τηλικοῦτο· ὁμοίως γὰρ τῷ αὐτό καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο. Ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ οὕτως ἔχειν τὰ τῆς συνθέσεως ῥητέον· πῶς τὸ τηλίκος καὶ ἔτι τὸ τηλικόσδε, ἀσύνθετα ὄντα, τὸ αὐτὸ σημαίνει τῷ τηλικοῦτος; πότε ἁπλοῦν συνθέτῳ ταὐτόν ἐστι; δεύτερον, οὐχ ὑγιὲς τὸ λέγειν, ὡς τὸ C τηλίκος καὶ τὸ οὗτος ἔγκειται. τί γὰρ οὐ μᾶλλον ὄνομα ἐκ τοῦ κατ᾽ ἀρχὴν μέρους ἢ ἀντωνυμία ἐκ τοῦ κατὰ τὸ τέλος; ἐὰν γὰρ ἅπαξ δοθῇ ἐγκεῖσθαι τὸ οὗτος, δέδοται καὶ ἀντωνυμίαν εἶναι τὸ τηλικοῦτος· τὰ γὰρ τέλη τῶν λέξεων ἐπικρατεῖ κατὰ τὰς συνθέσεις. ῥῆμα γοῦν τὸ δημαγωγῶ καὶ παιδαγωγῶ, καὶ ὄνομα τὸ εὐγενής, καὶ εἰ ἐξ ἐπιῤῥήματος σύγκει-

A ται· καὶ ἐπ' ἄλλων μορίων τὸ αὐτό. ἄλλως τε
καὶ ποίαν ἔτι ἔμφασιν ἔχει τὸ τημοῦτος τῆς
οὗτος ἀντωνυμίας, ἢ τὸ τηνικαῦτα τοῦ αὐτά,
ὅτε οὐδὲν πλέον τοῦ τηνίκα καὶ τῆμος σημαί-
νει; πῶς δ' οὐχὶ καὶ κοινά ἐστι κατὰ γένος
καὶ προπαροξύνεται; τὰ γὰρ σύνθετα τοιαῦτα
κατὰ γένος καὶ κατὰ τόνον, ὑποστελλομένων
τῶν παραλόγων. ἀπὸ γοῦν τοῦ δοῦλος προ-
περισπωμένου τὸ σύνδουλος καὶ κοινὸν καὶ προ-
παροξυνόμενον· ἐχρῆν ἄρα καὶ παρὰ τὴν οὗτος
B τὸ τηλικοῦτος προπαροξύνεσθαι. Ἀλλὰ δύο
πρόσωπα δηλοῖ, τό τε δεικνύμενον καὶ ἐφ' ὃ
ἀναφέρεται ἡ δεῖξις, ὅπερ οὐκ ἂν ἦν, εἰ μὴ
σύνθετον καθειστήκει. Καὶ τοῦτο εὐαπόλυτον.
ἰδοὺ γὰρ σύνθετοι λέξεις ἓν ἁπλοῦν δηλοῦσιν,
ὡς ἡ Θεόφραστος, καὶ ἁπλαῖ λέξεις πλείονα
πρόσωπα. Ἑκτόρειος γὰρ ὁ τοῦ Ἕκτορος ἵπ-
πος· καὶ ἔτι τὸ ἱππεύς μετὰ τοῦ ἵππου καὶ
ἀνδρὸς καὶ τέχνην ἐπαγγέλλεται. καὶ ἄλλα
πλεῖονα παραχθέντα ὑπόφασιν παρέχει συν-
C θέσεως. τὸ μελιτηρόν τοῦ τηρεῖν, ὅπερ ὁμοίως
παρῆκται τῷ καματηρόν καὶ αἱματηρόν· τὸ
φαιδιμόεντες, ὅτι φαίδιμα ἔντη, ὅπερ ἦν κλίσις
ἁπλοῦ τοῦ φαιδιμόεις. πῶς δ' οὐχὶ καὶ ἡ δα-
σεῖα τοῦ οὗτος ἐφυλάσσετο; τί δὲ οὐχὶ καὶ
πρώτου καὶ δευτέρου ἀναλογούσας ἔχει, ὅπερ
καὶ σύγκειται; καὶ γὰρ ἡ ἐμαυτοῦ καὶ σαυ-
τοῦ. οὐσίαν μόνον σημαίνουσιν αἱ ἀντωνυμίαι,
ταῦτα δὲ καὶ ποιότητα καὶ πηλικότητα, τηλι-

κοῦτος καὶ τοιοῦτος. Ἄλλως τε καὶ ὁμοιώσεως A ὄντα τὰ ὀνόματα τῶν ὑποκειμένων ἐδόκει δεῖξιν παριστάνειν. Ὅπερ ἄγαν ἐστὶ ληρῶδες. τὸ γὰρ δεικνύμενον δὶ ἀντωνυμίας οὐκ ἐπ' ἄλλου συντείνει, αὐτὸ δὲ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατὰ γένος καὶ κατὰ ἀριθμόν. ἀφορῶν γάρ τις εἰς λίμνην φήσει τηλικοῦτον εἶναι τὸν Νεῖλον. ἢ ἐπὶ πλήθους, τηλικοῦτοί μοί εἰσιν οἱ παῖδες ἀποβλέπων εἰς ἕν τι μέγεθος τῶν ὑποκειμένων, ὅπερ ἐπὶ παντὸς γένους δύναται παραλαμβάνεσθαι. Ἀλλ' εἰς ō λήγει τὸ οὐδέτερον. B Τοῦτο ἴδιον τῆς παραγωγῆς. ἴσως δὲ καὶ εἰς ōν λήγουσιν αἱ οὐδέτεραι ἐκφοραί. αἵ τε διὰ τοῦ ι ἐπεκτάσεις κατά τινος ὑποκειμένου καὶ ἀναφερομένου θέλουσι παραλαμβάνεσθαι· ἐκεινοσί γὰρ καὶ τουτοΐ. ὑπέκειτο δὲ ταῖς τοιαύταις φωναῖς τὸ ὁμοιωματικόν, ἐφ' ὃ ἀναφέρεται τὸ τηλικοῦτος. ἀμέλει τὸ ἴσος μεταλαμβάνεται εἰς τὸ τηλικοῦτος, ὅπερ ὄνομα· ὀνόματα ἄρα καὶ τὰ προκείμενα.

Τῆς αὐτῆς ζητήσεως τυγχάνει τὸ ἩΜΕΔΑΠΟΣ, καὶ ὙΜΕΔΑΠΟΣ, τοῦ δαπέδου ἢ ἐδάφους C κατά τινας ἐγκειμένου. Ἀλλ' ἐβαρύνετο ἂν ὁμοίως τοῖς τὸ ō φυλάξασιν οὐδετέροις, ἄστεφος, εὔτειχος, δύσριγος, εἰ παρὰ τὸ ἔδαφος· εἰ δὲ παρὰ τὸ δάπεδον, ὁμοίως τῷ εὔτεκνος, εὔμετρος, εὐπρόσωπος. ἀλλ' εἰ καὶ τὰ τοῦ τόνου παραπεμπτέα, εἴγε καὶ τὰ παρὰ τὸ ἔργον συντιθέμενα ὀξύνεται, μουσουρ-

A γός, ἐλεφαντουργός, ὑπουργός, τὰ τοῦ γένους ἀντέκειτο· κοινὰ γὰρ θέλει εἶναι ὁμοίως τοῖς συνθέτοις. πρὸς οἷς καὶ τὰ τῆς γραφῆς ἀντέκειτο· ἐχρῆν γὰρ ἢ ἡμεδαπεδός διὰ τοῦ δ̄ ἢ ἡμεδαφός διὰ τοῦ φ̄. πρὸς τούτοις εἰς ἄπορον περιίσταται τὸ σχῆμα τῆς λέξεως· οὔτε γὰρ ὄνομα, ἐπεὶ πῶς πρώτου προσώπου καὶ δευτέρου δεκτικόν, ὅπερ ἐν ὀνόματι οὐ παρακολουθεῖ· οὔτε ἀντωνυμία, ἐπεὶ τὰ τέλη τῶν σχημάτων ἐπικρατεῖ, ὄνομα δὲ τὸ τέλος, ὄνομα ἄρα τὸ ἡμεδαπός.

B ἔτι οὐδεμία ἀντωνυμία μετ' ἄλλου μέρους λόγου συντίθεται ἢ μόνη ἡ αὐτός. πληθυντικὴ δὲ οὐδεμία καθόλου· πῶς οὖν σύνθετον τὸ ἡμεδαπός; Εἰρήσεται μὲν οὖν ἐντελῶς ἐν τῷ περὶ συνθέτων ἡ αἰτία τῆς ἀσυνθεσίας, καὶ νῦν δὲ διὰ βραχέος ῥηθήσεται. τὰ ὀνόματα δείξεώς ἐστιν ἀπαρέμφατα, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι δείξεώς εἰσι παραστατικαί, ἀλλὰ μὴν καὶ προσώπων ὡρισμένων, ἀπολύτων τε καὶ διασταλτικῶν. τά τε συντιθέμενα τῶν λέξεων τὸ ἴδιον σημαινόμε-

C νον φυλάσσει, ἐάνπερ μὴ συμβολικῶς λαμβάνηται, καθάπερ τὰ κύρια. ὀρθῶς ἄρα τὴν σύνθεσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τὰ ὀνόματα παρῃτήσατο, ἐπεὶ κἀκ τῶν προκειμένον τὰ ὀνόματα παρελαμβάνετο. Τὸ παντοδαπός ἴσον τῷ παντοῖος, καὶ οὐδαμοῦ τὸ ἔδαφος· δῆλον ὡς καὶ τὰ προκείμενα ἀσύνθετα. Ἐλλιπῆ ὄντα τὰ πύσματα τοῦ ἐφ' ἃ ποθεῖ, ἀσύνθετα καθέστηκεν· αἱ γὰρ συνθέσεις αὐτοτελεῖς θέλου-

σιν εἶναι. πῶς οὖν τὸ ποδαπός σύνθετον; Παράγονται αἱ ἀντωνυμίαι. ἰδοὺ γὰρ νωΐτερος καὶ ἡμέτερος. ἀκωλύτως ἄρα καὶ ταῦτα παρήχθη, ὁμοίως τῷ τηλεδαπός καὶ παντοδαπός. A

Ἀλλά φασιν, εἰ δοθείη τὸ ἡμεδαπός παρῆχθαι, δοθήσεται καὶ τὸ ἌΛΛΟΣ ἀντωνυμία, ἐπεὶ τὸ ἀλλοδαπός τῷ ἡμεδαπός καὶ ὑμεδαπός, ἀντωνυμικοῖς οὖσι, τρίτον καθεστὸς συμπαρήχθη· χρῆν γὰρ σφεδαπός. Καὶ τοῦτο εὐαπόλυτον. πρῶτον ὡς οὐκ εἴ τι κατὰ τὸ τρίτον ἐπάγεται ταῖς ἀντωνυμίαις, τοῦτο ἀντωνυμία· B ἰδοὺ γὰρ καὶ τὰ ὀνόματα. ἔπειτα ἐξ ἀνάγκης τὸ ἀλλοδαπός ἐπιφέρεται, οὐ καθὸ ἀντωνυμία, καθὸ δὲ τῶν ὑποκειμένων προσώπων ἀναιρετικὸν ὑπάρχον εἰς ἀόριστον πρόσωπον μεθίστησιν· ἄλλος γάρ, οὐκ ἐγώ· ἄλλος, οὐ σύ· ἄλλος, οὐκ Ἀρίσταρχος. ἀναγκαίως οὖν τὸ ἡμεδαπός καὶ ὑμεδαπός, τοῦ ὁρισμοῦ στερούμενα, εἰς τὸ ἀλλοδαπός περιίστατο ἀόριστον, τοῦ σφεδαπός μὴ δυναμένου κατὰ τὸ τρίτον παραλαμβάνεσθαι, ἐπεὶ δυσέφικτον τὸ ὁρίσαι παν- C τὸς ἀνθρώπου πόλιν· ἄπειρα γὰρ τὰ τρίτα. στέρησις ἄρα ἦν πρώτου καὶ δευτέρου τὸ ἀλλοδαπός, ὥσπερ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ τὸ οὐδέτερον. Ἀλλ' οὐδὲ κλητικήν φασιν ἔχειν τὸ ἄλλος, καθότι αἱ ἀντωνυμίαι, ἐκεῖνος καὶ αὐτός. Καὶ τοῦτο ληρῶδες. εἰ γὰρ ἡ κλητικὴ κλῆσις τοῦ πέλας, ὅπερ ἐστὶ δεύτερον πρόσωπον, πῶς οὐχὶ βίαιον τὸ ἀφανιστικὸν τῶν

A προσώπων ἐς δευτέρου προσώπου γένεσιν μεθίστασθαι; Ἀλλὰ καὶ τὸ οὐδέτερον εἰς ο̅ ἔληξε, καθότι τὸ αὐτό καὶ τὸ ἐκεῖνο ἀντωνυμίαι ὄντα. Τοῦτο ἁμάρτημα φωνῆς, ὅπερ κατωρθοῦτο ἐν τῷ συνθέτῳ, τὸ ὀφειλόμενον ν̅ προςλαμβάνον· ἔξαλλον γὰρ καὶ περίαλλον. Τὴν γενικὴν πληθυντικὴν περισπῶσι Δωριεῖς, ἐπεὶ καὶ τὰς τοιαύτας τῶν ἀντωνυμιῶν· τουτῶν γὰρ καὶ τηνῶν, οἷς ὅμοιον καὶ τὸ ἀλλῶν. Ἀλλ' οὐκ εἴ τι ἐν διαλέκτοις παρὰ τᾶσιν ὠλιγώρηται, τοῦτο καὶ B τῆς ποιότητος τῆς λέξεως ἐστέρηται· ἴσως δὲ καὶ τὸ ἐλλιπὲς τῆς εὐθείας ἀνεπλήρωσαν Δωριεῖς, ὡς ἀπὸ ὀξυτόνου εὐθείας ἑνικῆς περισπῶντες. Ἡ ἀντωνυμία ὁρίζει πρόσωπα, τὸ δὲ καὶ τὰ ὁριζόμενα ἀόριστα καθίστησιν, ἄλλος, οὐκ ἐγώ. αἱ ἀντωνυμίαι ἀντ' ὀνομάτων· Ἀρίσταρχος ἐξηγήσατο καὶ αὐτὸς ἐθαυμάσθη ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀλλ' οὐκέτι ἐν τῷ Ἀρίσταρχος ἐξηγήσατο καὶ ἄλλος ἐθαυμάσθη. αἱ εἰς ο̅ς̅ λήγουσαι ἀντω- C νυμίαι μονοπρόσωποι, ὀρθοτονούμεναι μόνως καὶ δεικτικαὶ οὖσαι, διὰ τοῦ ι̅ ἐπεκτείνονται, χωρὶς τῆς αὐτός· αὕτη γὰρ ἀναφορικὴ οὖσα οὔτε ἐπεκτείνεται οὔτε μόνως ὀρθοτονεῖται· ἐκεινοσί γὰρ καὶ οὑτοσί δεικτικῶς, ἀναφορικῶς δὲ κατ' ἔγκλισιν

κόψε γάρ αὐτον ἔχοντα.

τὸ δὲ ἄλλος οὐδενὶ τῶν λόγων ὑποπίπτει. ἡ αὐτός πάσῃ ἀντωνυμίᾳ ἐπιτάσσεται, ἐγὼ αὐ-

τός, ἐκεῖνος αὐτός· οὐκέτι δὲ ἄλλος αὐ- A
τός. αἱ σύνθετοι τῶν ἀντωνυμιῶν οὐ μεταβα-
τικαί, ἐμαυτόν καὶ ἐμαυτῷ· τὸ δ' ἀλλή-
λους ἐν μεταβάσει προσώπων. μετὰ προθέσεως
οὐ συντίθενται ἀντωνυμίαι· διάλληλος δέ φα-
μεν. αἱ γενικαὶ πληθυντικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν
συντάσσονται μετὰ τοῦ οὐδείς χωρὶς ἄρθρου,
τὰ δὲ ὀνόματα μετὰ ἄρθρου· οὐδεὶς τῶν
ἄλλων παρεγένετο. Παραιτητέον τὴν λοι-
πὴν ἐπιχείρησιν ὑπὲρ τοῦ τὸν λόγον μὴ ἐπὶ
πλέον προάγειν, τῶν συνεκτικωτάτων κατειλημ- B
μένων.

Εἰ τὰ ἐν πρώτῳ προσώπῳ νοούμενα ἢ ἀν-
τωνυμίαι εἰσὶν ἢ ῥήματα, σαφὲς ὅτι τὸ ὬΜΟΙ,
πρώτου ὑπάρχον προσώπου, ἀντωνυμία ἂν γέ-
νοιτο καὶ οὐ ῥῆμα. καὶ ἐκ τῆς λέξεως δὲ προ-
φανὲς ὡς ἔστι δοτικῆς. Ἀλλ' αἱ τοῦ πρώτου
προσώπου καὶ δεύτερον καὶ τρίτον ἔχουσι, τὸ
δὲ ὤμοι οὐκέτι. αἱ ἀντωνυμίαι τὴν περισπωμέ-
νην ὑπερκειμένην φυλάσσουσι, πῶς μοι, κα-
λῶς μοι· τὸ δὲ ὤμοι οὐκέτι τοῦ ὦ τὸν περι- C
σπασμὸν ἐφύλαξεν. ἀπ' ἀντωνυμιῶν ῥήματα οὐ
παράγεται· πῶς οὖν τὸ οἰμώζειν; δῆλον οὖν ὡς
ἐπίῤῥημα· καὶ γὰρ παρὰ τὸ αἰαί αἰάζειν, λίαν
λιάζειν. Ἴσως δόξει τισὶ μάχεσθαι τὸ μὴ ἐπὶ
πᾶν πρόσωπον συντείνειν, καθάπερ τὰ ἄλλα
ἐπιῤῥήματα, καλῶς γράφεις καὶ γράφει,
Ἑλληνιστὶ λέγεις καὶ λέγει. Ἀλλὰ τὰ
σχετλιαστικὰ τῶν ἐπιῤῥημάτων, ἐξ αὐτοπα-

A θείας ἐκπεμπόμενα, αὐτὸ μόνον τοῦ ὑποκρινο-
μένου προσώπου τὸ λυπηρὸν παρίστησι, τὴν
δ' ἐπὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα μετάβασιν ἀπήρνη-
ται. τοῦτο γὰρ ἦν καὶ τὸ δόξαν πρώτου προσ-
ώπου ἔμφασιν δηλοῦν. εὐήθεις οὖν οἱ σολοικι-
σμὸν φάσκοντες ἐν τῷ

ὤμοι ἐγὼ δειλός.

ΣΥΜΒΕΒΗΚΕ τῶν ἀντωνυμιῶν ἃς μὲν ὀρ-
θοτονεῖσθαι, τουτέστι τὸν κατὰ φύσιν τόνον
ἔχειν, ἃς δὲ ἐγκλίνεσθαι, ὧν τὸ τέλος, λέγω δὴ
B τῶν ἐγκλινομένων, ἢ φύσει ὀξύνεται ἢ δυνάμει,
ὡς τὰ περισπώμενα. ἐν αὐτοῖς γὰρ ἔχει ὀξεῖαν,
ἥτις μεθίσταται κατὰ τὴν ἄρχουσαν συλλα-
βήν, ὡς ἐπὶ τῶν τετραχρόνων, ἥρπασέ τις
ἥμων, ἢ κατὰ τὸ τέλος τῆς ὑπερκειμένης λέ-
ξεως, ὡς ἐπὶ τῶν ἐλάττονας χρόνους, ἀναδεξα-
μένων, τοῦ τονικοῦ οὐκ ἐμποδίζοντος ἀνθρώ-
ποις μοι, τίς τάρ σφωε. Πρὸ τῆς οὖν κατὰ
μέρος αὐτῶν ἐξετάσεως διαληπτέον καθολικώ-
τερον περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὀρθοτονουμένων
C πρὸς τὰς ἐγκλιτικάς, περί τε τῶν μόνως ὀρθο-
τονουμένων, καὶ διὰ τί, καὶ τῶν μόνως ἐγκλι-
νομένων, τῶν τε εἰς ἄμφω τοὺς τόνους παρα-
λαμβανομένων, καθ' οὓς τρόπους ὀρθοτονηθή-
σονται.

Αἱ μὲν οὖν ὀρθοτονούμεναι καὶ προτάσσον-
ται καὶ ὑποτάσσονται, ἐμοὶ ἔδωκεν, ἔδωκεν
ἐμοί· αἱ δὲ ἐγκλινόμεναι μόνως εἰσὶν ὑποτακτι-
καί. διαφέρει δὲ ὑποτακτικὸν ὑποτασσομένου, ἢ

τὸ μὲν πάντοτε ἐν ὑποταγῇ, τόν τε ἴδιον τόνον οὐκ A ἔχει, τὸ δὲ ὑποτασσόμενον καὶ προτάσσεται, καὶ τὸν τόνον τὸν ἑαυτοῦ ἔχει. ἐμοὶ γὰρ ἔδωκας, ἔδωκας ἐμοί, λέγω δὲ δισυλλάβως· τὸ δ' ἔδωκέ μοι καὶ βαρύτονον καὶ μονοσύλλαβον καὶ οὐδέποτε πάντως προτακτικόν. ὃν τρόπον καὶ ἐγκλινόμενον ἐγκλιτικοῦ. τὸ μὲν γὰρ ἐγκλινόμενον αὐτὸ μόνον κοιμίζει τὴν ὀξεῖαν,

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης·

τὸ δ' ἐγκλιτικὸν μετὰ τοῦ τὸν τόνον ἀποσβεννύειν καὶ τὴν πρὸ ἑαυτοῦ βαρεῖαν ὀξύνει, Ἀπολ- B λώνιός μοι, ἐτίμησάς με. Ἀπόλυτοι αἱ ἐγκλινόμεναι, αἱ δὲ πρός τι ἐν ὀρθοτονήσει λέγονται, δός ἐμοί, οὐκ ἀναστρέφοντος τοῦ λόγου· οὐ γὰρ εἴ τι ὀρθοτονεῖται, τοῦτο καὶ πρός τι. τὸ

ὃς σφῶϊ προΐει

κατ' ὀρθὸν τόνον, καὶ τὸ νοούμενον ἀπόλυτον· ἴσον γάρ ἐστι τῷ ὃς ὑμᾶς. Καὶ ἔτι αἱ μὲν ὀρθοτονούμεναι ἀντωνυμίαι καὶ ἀντὶ συνθέτων· τὸ γὰρ C

ἐμὲ λύσομαι

ἀντὶ τοῦ ἐμαυτόν καὶ τὸ

ἢ ὀλίγον οἷ παῖδα

ἀντὶ τοῦ ἑαυτῷ· αἱ δὲ ἐγκλινόμεναι οὐδέποτε. Καὶ αἱ μὲν συντίθενταί ποτε, ἐμὲ αὐτόν — ἐμαυτόν,

νόστον ἑταίροισι διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ

ἀντὶ τοῦ ἐμαυτῷ. μέγιστον δὲ τεκμήριον τοῦ

A τὰς ὀρθοτονουμένας συντίθεσθαι ἡ διὰ τοῦ ε γραφή· αἱ γὰρ ἐγκλινόμεναι κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἑνικαὶ τὸ ε̄ ἀποβάλλουσιν. ἄλλως τε ἀδύνατόν ἐστι μόριον ἐγκλιτικὸν συντίθεσθαι. κατὰ τοῦτο οὖν ἐκωλύετο τὸ μοί, ἐγκλιτικὸν ὄν, συντίθεσθαι· πρόδηλόν τε ἐντεῦθεν, ὡς τὸ ἑαυτῷ οὐκ ἀπὸ τῆς ἐγκλιτικῆς τὴν σύνθεσιν ἔσχεν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὀρθοτονουμένης. οὐκ ἐπεὶ δὲ παρὰ Ἀττικοῖς συνθέσεως ἔτυχε τὸ πώποτε, εὐθέως καὶ ὁ λόγος ψευδής· οὐ γὰρ τὸ ἐν B παραλόγῳ συνθέσει κανὼν τῶν πάντων γενήσεται. Ἀλλὰ μὴν καὶ αἱ κτητικαὶ τὴν ἀπὸ τῶν ὀρθοτονουμένων παραγωγὴν εἰλήφασι, καὶ πάλιν ἡ διὰ τοῦ ε̄ γραφὴ πιστοῦται τὸν λόγον· ἀπὸ γὰρ τῆς ἐμοῦ τὸ ἐμός, οὐκέτι δὲ ἀπὸ τῆς μοῦ. ἄλλως τε οὐ ῥηταὶ κατ' ἰδίαν αἱ ἐγκλιτικαί· πῶς οὖν ἀπ' αὐτῶν παραγωγαί;

Ὀρθοτονοῦνται μόνως αἱ τῆς εὐθείας. καὶ τούτου αἴτιον τὸ ἐν τοῖς ῥήμασιν ἀναπληροῦσθαι τὸ τῶν ἐγκλινομένων εὔχρηστον, ὅ ἐστιν C ἑνὸς μόνου προσώπου παράγωγο, ὑπὲρ οὗ ἐντελέστερον εἴρηται ἐν τοῖς προδιειλεγμένοις. Ἀλλὰ μὴν καὶ αἱ γένους παραστατικαὶ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν, ὑποστελλομένης τῆς αὐτός κατ' αἰτιατικήν, ὑπὲρ ἧς εἰρήσεται κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν. Αἱ μέντοι ὑπολειπόμεναι, καθὸ δεικτικαί, μόνως καὶ ὀρθοτονοῦνται, εἴγε καὶ ἡ δεῖξις ἐν διαστολῇ προσώπων γινομένη οὔποτε ἀνίησι τὸν τόνον, μᾶλλον δὲ ῥώννυσιν. αἱ γοῦν

διὰ τοῦ ῑ ἐπεκτεινόμεναι καὶ ἔτι τὴν δεῖξιν A ἐπιτείνουσαι καὶ τὸ τέλος ὀξύνουσιν, ἐκεινοσί, οὑτοσί. καὶ δῆλόν ἐστιν, ὡς ἕνεκα τῆς δεικτικῆς ἐκφορᾶς ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις, τῷ μὴ τὴν αὐτός ἐπεκτείνεσθαι, καθὸ οὐδὲ ὅλως δεικτική. Τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ αἱ μετὰ τῆς ἐπιταγματικῆς μόνως ὀρθοτονοῦνται· πάλιν γὰρ πλείων ἡ διαστολὴ τοῦ προσώπου· ἐμοῦ γὰρ αὐτοῦ ὁρῶντος, ἐμὲ αὐτὸν ἔτυψε. Παραπεμπτέον γὰρ τοὺς ὑπολαμβάνοντας ἕνεκα γένους παρειλῆφθαι τὴν αὐτός, ἐπεὶ ἀδιάστολοί εἰσιν αἱ B πρωτότυποι γένους. πρῶτον γὰρ οὐ προσδέονται γένους, τῆς ἐν αὐτῆς δείξεως συνεξηγουμένης τὸ γένος· ἔπειτα τί φήσουσιν ἐπὶ τοῦ οὗτος αὐτός καὶ ἐκεῖνος αὐτός; οὐ γὰρ καὶ ἐνταυθοῖ ἀδιάστολον τὸ γένος. Ἀλλ' ἴσως ταῖς κατὰ τὸ τρίτον ἀδιαστόλοις γένους οὔσαις, εὐλόγως συνταχθήσονται ἕνεκα γένους· οὐδὲ γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τούτων λέγειν, ὡς ἡ δεῖξις τὸ γένος ἐξηγεῖται· ἄπεστι γάρ. Ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ τούτων ἕνεκα γένους ἡ παράθεσις. ἀναφερόμεναι C γὰρ ἐπί τι πρόσωπον προεγνωσμένον αἱ κατὰ τὸ τρίτον παραλαμβάνονται· ἐν ᾧ δὲ ἔγνωσται, ἐν τούτῳ οὐκ ἄδηλον τὸ γένος. οὐκ ἄρα οὐδὲ ταῖς κατὰ τὸ τρίτον ἕνεκα γένους παρατίθεται. Οὐκ ἀγνοῶν δὲ τὰς ἐγκλινομένας κατὰ τὸ τρίτον μετὰ τῆς αὐτός ταῦτά φημι· ἐγκέκλιται γοῦν τὸ

ἀλλά οἱ αὐτῷ

A καὶ

Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτόν;

φήσει γάρ τις, εἰ ταῖς ὀρθοτονουμέναις συντάσσεται ἕνεκα διαστολῆς, πῶς οὐκ ὀρθοτονουμέναις συντέτακται; λείπεται οὖν ὡς διὰ τὸ γένος. ἀλλὰ δειχθήσεται ὡς πολλάκις ὑπὸ ποιητικῆς ἀδείας παρέλκεται ἡ αὐτός,

καδ δέ μιν αὐτόν,

ἠέ μιν αὐτόν,

καθὸ καὶ ἐπ' ἄλλων λέξεων αἱ παρολκαί. B ἔπειτα εἰρήσεται, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀναγνώσεως παράλογα, ὅταν ἐφιστάνωμεν ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸ τρίτον, εἰ ὀρθοτονηθεῖσαι πάντως ἀντανακλασθήσονται.

Αἱ δυϊκαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πάσης πτώσεως ὀρθοτονοῦνται. Ὑπὲρ μὲν οὖν τῆς εὐθείας οὐ χρὴ παλιλλογεῖν, ὑπὲρ δὲ τῶν λειπομένων ἐκεῖνο ἂν αἴτιον εἴη, τὸ πᾶν μόριον ἐγκλιτικὸν ἤτοι ἀπὸ περισπωμένου ἢ ἀπὸ ὀξυτόνου ἐγκεκλίσθαι· ἀπὸ γὰρ βαρυτόνου ἀδύ- C νατον· πῶς, ἦλθέ πως, Ἀρίσταρχός ποτε, ἄνθρωποί εἰσι· καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων τὸ αὐτό. εὐλόγως οὖν διὰ τὴν ἐπὶ τέλους βαρύτητα ἡ ἔγκλισις οὐκ ἦν. καὶ γὰρ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἡ ἐκεῖνος καὶ οὗτος πάλιν μόνως ὀρθοτονοῦνται, τῆς αὐτός ἀκωλύτως καὶ εἰς ἔγκλισιν ἐμπιπτούσης. Οὐ μάχονται αἱ Ἰακῶς διῃρημέναι, λέγω δὲ τὴν ἐμέο καὶ ἡμέων καὶ τὰς συζύγους· οὐ γὰρ φύσει

βαρυτονοῦνται, ἀπὸ δὲ περισπωμένων καὶ ἐντελεστέρων διῃρημέναι εἰσίν. A

Αἱ τῷ ῑ πλεονάζουσαι μόνως ὀρθοτονοῦνται, ἐμεῖο, σεῖο, εἷο· ἀπὸ γὰρ ὀρθοτονουμένων τὸν πλεονασμὸν ἀνεδέξαντο τοῦ ῑ. ὅτι δὲ τὸ λεγόμενον ἀληθές, σαφὲς ἐντεῦθεν. πᾶν τὸ ἐν πλεονάσματι ἢ ἐλλείψει πολὺ πρότερον ἐν ὁλοκλήρῳ καθειστήκει· πόθεν γὰρ ἡ διάγνωσις τοῦ πάθους ἐμφανής, εἰ μὴ καὶ τὸ τοῦ ὁλοκλήρου σχῆμα ἐν τελειώσει ἐγινώσκετο; εἰ οὖν ἐντελεῖς αἱ ὀρθοτονούμεναι τῶν ἀντωνυμιῶν, B καὶ ὁ ἀπὸ τούτων πλεονασμὸς οὐκέτι ἐπ' ἄλλων ἢ ἐπὶ τῶν ὀρθοτονουμένων.

Ὁμοίως καὶ αἱ σύνθετοι· καὶ γὰρ αὗται ἀντιδιασταλτικαί. τὸ γὰρ παρὰ τῇ οἰκίᾳ μου ἕστηκα ἐγκλινόμενον διαφέρει τοῦ παρὰ τῇ ἐμαυτοῦ οἰκίᾳ, ᾗ τὸ μὲν διαστέλλει τὸ οὐ τῇ τούτου, τὸ δὲ ἀπόλυτον. καὶ καθὸ ἀδύνατον ἐγκλιτικὸν συντεθῆναι, διὸ καὶ παρὰ Ἀττικοῖς τὸ πώποτε ἐσημειοῦτο. ὑγιῶς οὖν καὶ ἀπ' ὀρθοτονουμένων ἡ σύνθεσις καὶ μόνως ὀρθοτονοῦνται. C

Ὁμοίως καὶ αἱ τῷ ε̄ πλεονάζουσαι μόνως ὀρθοτονοῦνται, οὐκ ἄλλῃ αἰτίᾳ ἢ τῇ εἰρημένῃ.

Αἱ δυϊκαὶ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου ὀρθῆς πτώσεως οὐκ ἐγκλίνονται, φωνῇ τε καὶ δηλουμένῳ. δηλουμένῳ μέν, ὅτι οὐδεμία εὐθείας ἀντωνυμία ἐγκλίνεται· φωνῇ δέ, ὅτι πᾶσα ἀντωνυμία ἐγκλινομένη ὀξύτονός ἐστιν ἢ πε-

A περισπωμένη. Συνεμπεπτώκει δὲ τῇ ὀρθῇ ἡ
αἰτιατική. Γενικὴ δὲ καὶ δοτικὴ οὐκ ἐγκλίνον-
ται φωνῆς ἕνεκεν.

Μόνως ἐγκλίνονται αἱ τοῦ τρίτου δυϊκαί,
καὶ ἡ μίν, αἵ τε μονοσύλλαβοι σφίν καὶ σφέ,
ἥ τε διὰ τοῦ τ̄ τοί.

Αἱ ὑπολειπόμεναι καὶ ὀρθοτονοῦνται καὶ
ἐγκλίνονται. Αἱ μὲν οὖν ὀρθὸν τόνον εἰληχυῖαι
τὸ πλέον ἕνεκα σημαινομένου ὀρθοτονοῦνται,
ἔσθ' ὅτε δὲ ἡ σύνταξις ἢ τόπος ἢ ποιητικὴ
B ἄδεια ὀρθοτονοῦσι τὰς ἀντωνυμίας· καὶ ἐπὶ
μὲν συντάξεως

ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει·

τὸ γὰρ ποῦ ἐγκλιτικὸν αἴτιον τοῦ τὴν σέ ὀξύ-
νεσθαι. ἐπὶ δὲ τόπου

ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·

ἀπολύτου γὰρ οὔσης τῆς σημασίας, καθὸ καὶ

ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,

ὅμως διὰ τὸ ἄρχον ἡ ἀντωνυμία ὠρθοτονήθη,
εἴγε ἀδύνατόν ἐστιν ἐγκλινόμενόν τι ἀρκτικὸν
C τίθεσθαι· πῶς γὰρ ἔτι ἐγκλινόμενον τὸ μὴ δυ-
νάμενον τὸν ἴδιον τόνον ἐπί τι προκείμενον με-
ταθέσθαι; ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ

οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι

ὁμολογεῖ τὸν ὀρθὸν τόνον διὰ τῆς τοῦ ε̄ γρα-
φῆς, καὶ φαίνεται ὅτι διὰ ποιητικὴν ἄδειαν,
τοῦ σημαινομένου οὐκ ἐπείγοντος. Αἱ μέντοι
ὑπολειπόμεναι τῶν ὀρθοτονουμένων ἔχουσι πρὸς
τὸ σημαινόμενον τὸ αἴτιον. Καὶ γενικὸν μὲν

τὸ πρός τι λαμβάνεσθαι, εἰδικὸν δὲ τὸ ἀντι- A
διασταλτικῶς,

σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί·
σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχήν·

πρὸς τὸ

ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας.

ὅ τε προκατάρξας χάριτος καὶ παρὰ τὸ δέον
παθὼν ὀρθῇ τάσει προσχρῆται, ἐμὲ ἐτόλ-
μησας λοιδορῆσαι, ἐμφαίνων ὡς ἄλλον
ἐχρῆν ἤπερ αὐτόν. ὅ τε ἀμοιβὴν ὕβρεως αἰτῶν
ὀρθῇ τάσει πολλάκις χρῆται, δεῖ ἐμοῦ ὁρῶν- B
τος αὐτὸν αἰκίζεσθαι, καὶ τούτῳ δὲ πά-
λιν ἐμφαίνων, ὡς οὐκ ἄλλου μᾶλλον ἢ ἐμοῦ.

Ἀλλὰ μὴν καὶ αἱ συμπλεκόμεναι, καὶ
ἐμοῦ, καὶ ἐμέ. πιστούσθω δὲ ὁ λόγος οὕτως.
εἰ ἐκτὸς τῆς συμπλοκῆς ἡ ἀντωνυμία γένοιτο,
πάντως τότε καὶ ἀπόλυτος γενήσεται, δός
μοι καὶ Ἀπολλωνίῳ· εἰ δὲ ἀντιστραφήσε-
ται, πάντως καὶ ὀρθοτονηθήσεται, δὸς Ἀπολ-
λωνίῳ καὶ ἐμοί. ὅθεν τὸ

καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον C

ἐγκλίνεται οὐ συμπλακέν, τοῦ ἑξῆς ὄντος καὶ
τοῦτό μοι ἀγόρευσον. καὶ ἔτι

καί με φίλησεν·

καὶ ἐφίλησέ με, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ὡς γὰρ
αἱ ἀντωνυμίαι οὐ συμπλεκόμεναί εἰσιν, εἰρήσεται
μικρὸν ὕστερον.

Ὁμοίως καὶ αἱ διεζευγμέναι, ἢ ἐμοὶ ἢ
τῷδε, ἢ ἐμὲ ἢ τόνδε. Καὶ διὰ τοῦτό φασι τὸ

A ἤ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ

ἐγκλιθὲν παράλογον· οὐδὲν γὰρ ἐκώλυεν ὀρθοτονεῖν, τοῦ κατ' ἀρχὴν ε̄ συναληλιμμένου ὡς ἐπὶ τοῦ τὴ μῇ, τῶ μῷ. καὶ φαίνεται ὡς μονοσυλλαβήσασα ἡ μέ δελεασμὸν ἐποίει τῆς ἐγκλιτικῆς ἀναγνώσεως. Ἴσως δὲ πρὸς ταῦτα φήσει τις, ὡς ἡ ἀνάγνωσις καλῶς ἔχει, οὐ διαζευχθείσης τῆς ἀντωνυμίας, ἐν ὑπερβατῷ δὲ κειμένης, ὥςτε τὸ ἑξῆς εἶναι ἢ ἀνάειρέ με, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν συμπλεκομένων τὸ

B καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον

ἐνεκλίναμεν, τοῦ ἐντελοῦς ὄντος καὶ τοῦτό μοι ἀγόρευσον. Λείπεται πρότερον διεσκέφθαι, πῶς αἱ ἀντωνυμίαι ἢ συμπεπλεγμέναι ἢ διεζευγμέναι εἰσίν· οὐ γὰρ ψιλῇ παρατηρήσει τὰ τοιαῦτα δεῖ διακρούεσθαι. τὰ δὴ συμπεπλεγμένα ἢ διεζευγμένα κατὰ τὴν ἐπιφορὰν πάντως τὸ αὐτὸ μέρος λόγου ἀπαιτεῖ ἢ ἰσοδυναμοῦν τῷ συμπεπλεγμένῳ ἢ διεζευγμένῳ, οἷον τὸ καὶ Ἀπολλώνιος διελέξατο, ἤτοι Ἀπολλώ-
C νιος διελέξατο, ἀπαιτεῖ τὸ καὶ Διονύσιος ἤ τι τοιοῦτον ὄνομα ἢ ἀντωνυμικόν, ὅπερ ἦν ἰσοδυναμοῦν ὀνόματι, κοινῷ τε τῷ διελέξατο πολλάκις προςχρῆται. εἰ δὲ ῥῆμα ἦν, πάλιν ἡ ἐπιπλοκὴ ἢ ἡ διάζευξις ἀπαιτεῖ ῥῆμα, καὶ ἔγραψε Διονύσιος, ἤτοι ἔγραψε Διονύσιος· δεῖ γὰρ ῥῆμα ἐπενεγκεῖν πάλιν, ἢ διελέξατο ἤ τι τοιοῦτον, κοινῶς πολλάκις νοουμένου τοῦ Διονύσιος. τὸ οὖν ἤ μ' ἀνάειρ' εἴπερ

διεζεύχθη τὸ ῥῆμα, κἂν πάντως ῥῆμα ἐπεφέρετο τὸ ἄπιθι ἢ κάθισον ἤ τι τοιοῦτον· ἐν ᾧ οὖν τὸ ἢ ἐγὼ σὲ ἐπιφέρεται, ἐν τούτῳ δείκνυται, ὡς καὶ ἡ ἀντωνυμία διέζευκται, ἡ μὲν σὲ πρὸς τὴν ἐμέ, ἡ δὲ σύ πρὸς τὴν ἐγώ, ἥτις ἐνέλειψεν, ἐν τῷ ἀνάειρε ῥήματι νοουμένη, τοῦ πλήρους ὄντος ἢ ἐ σὺ ἐμὲ ἀνάειρε. Ὁμόλογοι δὴ καὶ αἱ τοιαῦται, ὡς τὴν πρός τι πρόσωπον διαστολὴν ἀναδεδεγμέναι εἰσίν. A

Ὀρθοτονοῦνται καὶ ὅσαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου τὴν ἀπὸ τοῦ ῥήματος διάθεσιν ἀναδέχονται, ὡς ἐπὶ τοῦ B

οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον

καὶ

ἢ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα

καὶ

ἐμὲ λύσομαι·

ἀντὶ γὰρ συνθέτων τοῦ ἐμαυτόν καὶ ἑαυτῷ. πάλιν δὴ τὸ ἐμὲ λύσομαι πρὸς τὸ οὐκ ἄλλον διαστέλλεται.

Ὁμοίως αἱ προθέσεις παρατιθέμεναι ὀρθοτονοῦσι, κατ' ἐμέ, δι' ἐμέ, περὶ ἐμοῦ. Διὸ καὶ τοῖς ἀξιοῦσιν ὀρθοτονεῖν τὸ C

. . σὺν καὶ τρίτος ἁμὶν Ἀμύντας

παρὰ Θεοκρίτῳ συγκαταθετέον. τὰ γὰρ ἐν ὑπερβατῷ κείμενα ὀφείλει τὸν λόγον ἀναδέχεσθαι τῆς κατὰ φύσιν ἀκολουθίας, εἴγε πάλιν τὸ καί μοι καί με ἐνεκλίναμεν, καθὸ οὐ συμπέπλεκται.

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸ τρίτον

A πρόσωπον ὀρθοτονουμένων, εἰ πάντοτε ἡ μετάληψις αὐτῶν τὸ σύνθετον σχῆμα ἀπαιτεῖ, καθάπερ ἐπὶ τοῦ

ἢ ὀλίγον οἷ παῖδα

καὶ

κάλεόν τέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος,

τῶν τε παραπλησίων. τὸν γὰρ Ἀρίσταρχον καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς σχολῆς, ὡσεὶ νόμον θεμένους τὸ τοιοῦτον ἀνάγνωσμα, δεῖ παραπέμψασθαι τὸ

οἷ τ' αὐτῷ, ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκ θέσφατα

B ἤδη,

καθὸ ὀρθοτονούμενον τὴν σύνθετον ἀντωνυμίαν ἀπαιτεῖ, τοῦ λόγου οὐ δυναμένου κατὰ τοῦτο συνίστασθαι· καὶ διὰ τοῦτο τοὺς μὲν μεταγράφειν τὸ ἔτευξαν, τοὺς δὲ ὑπερβατὸν ἐκδέχεσθαι, ὅς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτηνατο νῆας ἐΐσας, οἷ τ' αὐτῷ, αἳ κακὸν καὶ πᾶσι Τρώεσσι γένοντο, ἵν' ᾖ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἑαυτῷ τεκτήνατο. καὶ σαφές ἐστιν ἕνεκα τούτου, ὅτι τὸ

. . . . . ἀλλὰ οἷ αὐτῷ

C Ζεὺς ὀλέσειε βίην

κατ' ἔγκλισιν ἀνέγνωστο, καίτοι ὀφεῖλον κατὰ δύο τρόπους ὀρθοτονεῖσθαι, καθὸ καὶ ἐπιταγματικὴ σύνεστι, καὶ διαστέλλεται ἐν τῷ

πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Οἶμαι δὲ ὡς οἱ ταλαιπωρότερον ἀναστρεφόμενοι τὸ ἀκριβὲς τοῦ λόγου οὐ διέγνωσαν. πρῶτον γάρ, εἰ καὶ ἀληθὲς ἦν τὸ τὰς ὀρθοτονουμένας κατὰ τὸ τρίτον ἀντανακλᾶσθαι, οὐ πάντως τὸ οἷ τ' αὐτῷ παράλογον· ἐδείχθη γὰρ ὡς

παρὰ τόπον τεθεῖσαι αἱ ἐγκλιτικαί, τουτέστιν A
ἀρκτικαὶ γινόμεναι, ὀρθοτονοῦνται, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἐμὲ δ᾽ ἔγνω καὶ προσέειπεν.

καὶ τῶν παραπλησίων. ἔπειτα καὶ συνεπέπλεκτο ὁμοίως τῷ

ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ.

ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ αὐτός ἐπιτασσομένη ὀρθοῦ τόνου παραιτία ἐγένετο· καὶ ὁ τέ σύνδεσμος, ἐγκλιτικὸς ὤν, τὴν πρὸ αὐτοῦ λέξιν ὀξύνει, ὅτε βαρεῖά ἐστιν ἡ ὀξεῖα· περισπωμένην γὰρ οὖσαν φυλάσσει. τά τε τῆς ἀναγνώσεως οὐκ B ἐξωμάλισται· πολλαὶ γὰρ ὀρθοτονηθεῖσαι ἀντανακλασμὸν οὐκ ἐδέξαντο·

ἀλλὰ τόδ᾽ ἢ μὲν ἐμοὶ πολὺ κάλλιον ἠδὲ
οἷ αὐτῷ
ἔπλετο.

. . . . . ἀμυνέμεναι δέ οἷ αὐτῷ·

τὸ γὰρ νοούμενόν ἐστι, μὴ πεισάτω σε Ὀδυσσεὺς ἡμῖν μὲν μάχεσθαι, αὐτῷ δὲ βοηθεῖν·

ὅς τις οἷ τ᾽ ἐπέοικε·

τουτέστιν αὐτῷ· C

τοὺς δ᾽ ἄναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζε-
σθαι ἀνάγκῃ·

τουτέστιν οἱ αἰχμάλωτοι ἤγοντο εἰς ὑπηρεσίαν τῶν ἐπικρατησάντων. τό τε

τίς κ᾽ οἴοιτο . . .
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρ-
τερὸς εἴη,
οἷ τεύξειν θάνατον

A πάντως εἰς ἁπλῆν ἀντωνυμίαν μεταληφθήσεται· ὁ γὰρ Ἀντίνους οὐχ ὑπελάμβανεν, ὡς θάνατον αὐτῷ κατασκευάσειεν ἐν πολλοῖς παραγενόμενος, ὁμοίως τῷ

πρόσθε ἕθεν φεύγοντα·

οὐ γὰρ πρὸ ἑαυτοῦ τις φεύγει. Ῥητέον ὑπέρ τε τῶν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἰς ἁπλοῦν σχῆμα μεταλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς σύνθετον, τουτέστιν ἀνταναχλωμένων.

Συμβέβηκε τοίνυν τὰς ἀπὸ τῶν εὐθειῶν
B δράσεις μετιούσας ἐπὶ τὰς πλαγίους ἢ ἐν μεταβάσει προσώπων νοεῖσθαι ἢ κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου τὴν μετάβασιν ποιεῖσθαι. τοῦ μὲν προτέρου Ἀριστοφάνης Ἀρίσταρχον ἐδίδαξεν, ἐγὼ σὲ ἐτίμησα, σὺ ἐμοὶ διελέξω· ἢ καὶ διὰ μόνων τῶν ῥημάτων ἡ εὐθεῖα νοουμένη μέτεισι πάλιν ἐπὶ τὰς πλαγίους, ἔδωκά σοι, ἐτίμησά σε. τοῦ δὲ δευτέρου Φήμιος ἑαυτὸν ἐδίδαξεν· ἡ γὰρ τοῦ διδάσκειν μετάβασις οὐκ ἐφ' ἕτερον πρόσωπον
C συντείνει ἢ ἐπὶ τὸν Φήμιον· Αἴας ἑαυτὸν ἐχειρώσατο· πάλιν γὰρ τὸ ἐχειρώσατο ἐπὶ τὸ Αἴας διαβιβάζεται. ταῖς μὲν οὖν τοιαύταις συντάξεσι παρακολουθεῖ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φωνῆς τὸ διαβατικὸν πρόσωπον δηλοῦν καὶ τὸ αὐτοπαθές. τὰ γοῦν Ὁμηρικά, ἀρχαϊκώτερα ὄντα, ἀεὶ ἐν ἁπλαῖς ἀντωνυμίαις καὶ τὰ ἀμετάβατα τῶν προσώπων ἔχει καὶ τὰ μεταβατικά· ἐμὲ γὰρ λύσομαι εἶς καὶ ὁ αὐ-

τός, ἐμὲ δ᾽ ἔγνω μεταβατικῶς, ὅ τε γνω- A σθεὶς καὶ ὁ γνούς. ὕστερον δὲ τὰς συνθέτους προσφιλοτεχνηθείσας συμβέβηκεν ἀπενέγκασθαι τὴν τῶν ἀμεταβάτων προσώπων σημασίαν, τὰς δὲ ἀσυνθέτους ἐν μεταβάσει· διὸ καὶ αὐτοπαθεῖς τὰς συνθέτους τινὲς ἐκάλεσαν, αλλοπαθεῖς δὲ τὰς ἁπλᾶς. τὰς μὲν οὖν κατά τε τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον, συνήθεις οὔσας, συνέβαινε μηδεμιᾶς ζητήσεως τυχεῖν, ἅτε δὴ τῶν μὲν ἀσυνθέτων μεταβατικῶν οὐσῶν, τῶν δὲ συνθέτων οὐ μεταβιβαζομένων B εἰς ἕτερον πρόσωπον. τὰς μέντοι κατὰ τὸ τρίτον, λέγω δὲ τὴν ἵ καὶ τὰς συζύγους, ἀτριβεῖς οὔσας, συνέβη κατὰ τὸ παλαιὸν διὰ μιᾶς φωνῆς ἀμφοτέρας τὰς συντάξεις δηλοῦν, διὰ τὸ τοὺς ποιητάς, τὸ πεπατημένον ἐκκλίνοντας, αὐταῖς κεχρῆσθαι. χρὴ οὖν ἐφιστάντας τῇ διαβάσει τοῦ ῥήματος, πότερον ἐπ᾽ ἄλλο πρόσωπον συντείνει ἢ ἐπὶ ταὐτόν, μεταλαμβάνειν τὰ τῶν ἀντωνυμιῶν συνήθη εἰς ἁπλῆν ἀντωνυμίαν, ὡς τὰ μεταβατικά, ἢ εἰς σύνθετον, C ὡς τὰ ἀμετάβατα. Τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ τὰς ἐν παραθέσει μετὰ τῆς αὐτός ἐπιταγματικῆς εἰς σύνθετον μεταλαμβάνομεν, ὅτε καὶ τὰ τῶν ῥημάτων ἰσάριθμα εἴη καὶ ὁμοιοπρόσωπα, καθάπερ τὸ

σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις

καὶ τὸ

νόστον ἑταίροισι διζήμενος ἠδ᾽ ἐμοὶ αὐτῷ

A καὶ

ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,

εὐλόγως τοῦ τοιούτου παρακολουθοῦντος· εἷς γὰρ καὶ ὁ αὐτὸς ὁ διατιθεὶς καὶ ὁ διατιθέμενος. τὰ μέντοι ἐν διαβάσει ἑτέρου προσώπου ὀρθῶς πάλιν καὶ κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς διαλλάσσει καὶ κατὰ τὰ πρόσωπα· ἀδιαφορεῖ γὰρ ἢ ἕνα δρᾷν ἢ πλείους, ἢ ὑφ᾽ ἑνὸς δρᾶσθαι ἢ ὑπὸ πλειόνων. ἢ πλείονες ἐμὲ τύπτουσιν, ἢ ὑμᾶς τύπτει. διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα ἀσυνέλευ-
B στα κατὰ τὴν παράδοσιν

ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι ἢ ἐμοὶ αὐτῷ·

σοὶ δ᾽ αὐτῷ μελέτω·

. . . ὁμηλικίη δ᾽ ἐμοὶ αὐτῷ·

. . . ἀνάσσονται δ᾽ ἐμοὶ αὐτῷ·

. . . . ἠδ᾽ ἐμοὶ αὐτῇ

ἕψεαι·

ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ᾽ αὐτόν,

ἀποστροφῇ τοῦ μ̅, ἵν᾽ ἡ σύνθετος ἀπεμφαίνη-
C ται. ὅμοιον τὸ

οὐδ᾽ εἴ κεν σ᾽ αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι

καὶ

εἰ μή τις σ᾽ αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἠὲ βίηφιν,

τὸ δὲ μεῖζον· παραλόγως ἐνεκλίθη τὸ

εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ᾽ αὐτὸν ἑλέσθαι,

εἴγε αἱ μετὰ τῆς ἐπιταγματικῆς ὀρθοῦ τόνου

ἔχονται· καὶ τὸ ἀνάγνωσμα οὐκ ἀπόβλητον, A
καθὸ τὴν σύνθετον ἐνέφαινεν ὀρθοτόνως ἀναγνωσθέν. καὶ ἔτι τὸ

μήτε ἐμῶ αὐτᾶς μήτε κασιγνήτων πόδας ὠκέας τρύσης

διέσταλκε δυσὶ περισπωμέναις· ἠδυνάτει γὰρ συντεθῆναι διὰ τὸ ἐπιφερόμενον ῥῆμα. πῶς οὖν οὐχὶ βίαιον τὸ τὰς διεσταλμένας κατὰ παράθεσιν βιάζεσθαι εἰς σύνθετον, τοῦ λόγου οὐκ ἀπαιτοῦντος; Δέον οὖν, ὡς προείρηται, τὰ ἐν δυσὶ τρίτοις νοούμενα, εἴτε κατ' B
ἀπόλυσιν, ὡς τὸ ἐγκλινόμενον, εἴτε κατ' ὀρθὸν τόνον ἀνεγνώσθη ἕνεκα διαστολῆς ἢ ἄλλης τινὸς συντάξεως, εἰς ἁπλᾶς μεταλαμβάνειν· τὰ δὲ ἐν τρίτῳ καὶ ἐν ταὐτῷ εἰς συνθέτους, ἅπερ ἂν εὑρεθείη πάντως κατ' ὀρθὸν τόνον,

. . . ἕο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει·

. . ἓε δ' αὐτὸν ἐποτρύνει·

. . . . . εἰ γὰρ ἔμελλεν

οἷ τ' αὐτῷ θάνατόν τε κακόν

ἐπὶ γὰρ Πατρόκλου ἥ τε ἀντωνυμία καὶ τὸ C
ῥῆμα. Ἔτι εἰ αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ὀρθοτονούμεναι ἀντιδιαστολὴν ἀναδέχονται, τί τὸ ἐμποδὼν τὸ καὶ ἐπὶ τρίτου τὴν ἀντιδιαστολὴν διήκειν; καὶ ὃν τρόπον τὸ καὶ ἐμοὶ ἐγένετο, καὶ σοὶ ἐγένετο ἀμετάληπτα εἰς σύνθεσιν, οὕτω καὶ οἷ τ' αὐτῷ. Ἀλλὰ καὶ αἱ κατὰ τὸ τρίτον εἰς σύνθετον μεταλαμβάνονται. Τί δέ; οὐχὶ καὶ αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύ-

A τερον, καὶ εἰ σπανιάκις, ἀλλ' οὖν γε μεταλαμβάνονται;

αὐτὸν μὲν σὲ πρῶτα σάου·

. . οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον·

καὶ

. . . . ἐμὲ λύσομαι.

εἴρηταί τε καὶ ἡ αἰτία τοῦ τὰς κατὰ τὸ τρίτον πλείονας εἶναι.

Καὶ αἱ κτητικαὶ δὲ ὁμοίως μεταληφθήσονται εἰς συνθέτους ἢ εἰς ἁπλᾶς, προληπτι-
B κώτερον πάλιν τινῶν ὑποστησαμένων τὸ μόνον εἰς συνθέτους αὐτὰς μεταλαμβάνεσθαι. Ἔχει δὲ τὰ τοῦ λόγου ὧδε. ἐπὰν μὲν ἡ διάβασις τοῦ ῥήματος ἀπὸ τῆς γενικῆς, ἥτις ἐκ τῆς κτητικῆς μεταλαμβάνεται, τὴν διάβασιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον ποιῆται, πάντως εἰς σύνθετον μεταλαμβάνεται· ἐπὰν δὲ τὸ ῥῆμα μὴ ἀπὸ τῆς γενικῆς νοῆται, ἀπὸ δέ τινος προσώπου, τότε καὶ ἁπλῆ ἡ ἀντωνυμία. τοῦ μὲν οὖν προτέρου

C δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν

οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος·

τοῦ ἑαυτοῦ ἀδελφοῦ ἐνέδυ χιτῶνα·

πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ·

τῷ ἑαυτοῦ. τοῦ δὲ δευτέρου

οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον·

οὐ γὰρ ἐθεράπευον αὐτοῦ τὸν πατέρα, τοῦ ῥή- A
ματος ἀποστάντος τῆς γενικῆς. ὁμοίως

ὁ θ' ἑὸς δόμος (ὁ τινὸς ὅτε με) ἀμφεκάλυψεν·

διὸ εἰς ψιλὸν μετάγεται τὸ αὐτοῦ.

. . . . . τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν
ᾗ κεφαλῇ φορέειν·
τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν
κάλλεος εἵνεκα οἷο·

πάλιν ἐπὶ τοῦ

αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε B

σύνθετος· τὸν γὰρ ἑαυτοῦ ἔκυσε παῖδα. ὅθεν τινές, πάλιν ἀγνοήσαντες τὸ μεταβατικόν, τὸ

αἴτει δ' οἰωνὸν ἑὸν ἄγγελον

μεταγράφουσιν εἰς τὸ ταχὺν ἄγγελον, ἢ τὸν ἀγαθὸν ἐκδέχονται. καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς

τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀρίσταρχον ἀσμένως τὴν γραφὴν τοῦ Δικαιάρχου παραδέξασθαι· ἐν γὰρ
ἁπάσαις ἦν τὸ ἑὴν ἐς πατρίδα γαιη, ὑπολα- C
βόντα τὸ ἑαυτοῦ νοεῖσθαι ἐκ τοῦ ἑῇ, δέον πάλιν ψιλῶς μεταλαμβάνειν. δῆλον οὖν ὡς τὸ

ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
θάρσεϊ ᾧ

ἀμφίβολον. εἰ γὰρ εἰς ἁπλῆν μεταληφθήσεται, ἔσται ὁ θυμὸς ἀνῆκέ με τῷ ἐκείνου θάρσει πολεμεῖν, ὅπερ πάλιν ἐν διαβάσει νοεῖται·

A εἰ δὲ εἰς σύνθετον, γενήσεται τῷ ἑαυτοῦ θάρσει ἀνῆκέ με πολεμεῖν, καὶ τὸ ῥῆμα ἐκ τῆς γενικῆς ἀπήρτηται. ὁμοίως καὶ τὸ

Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν·

εἰ δὲ ου εἰς ἁπλῆν τὴν αὐτοῦ. οὕτως εἶχε καὶ τὸ ἐν Ἰσθμιονίκαις Πινδάρου

Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέλοντο
ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι
B γέρας ἀποφθιμένῳ Μελικέρτᾳ·

τῷ γὰρ παιδὶ τῆς Ἰνοῦς. πάλιν γὰρ ἀξιοῦντες εἰς σύνθετον μεταλαμβάνειν τὴν ἑαυτοῦ, ζητοῦσι τίνι ἀκολουθῶν Σισύφου υἱὸν αὐτὸν ἔφη. οἱ δὲ βαρυτονοῦσι τὸ ᾧ Δωρικῶς, δεχόμενοι ἀντὶ τοῦ ὡς, ὁμοίως τῷ

ὥ τε χερνᾶτις γυνὰ ουδεν προ:μαθιουμενα.

οἱ δὲ εἰς τὴν οἷ πρωτότυπον μετάγουσιν, ἵνα δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς ἀκούηται, ὁμοίως τῷ

C Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.

Χρὴ οὖν προσανέχοντας τῷ προκειμένῳ λόγῳ μεταλαμβάνειν τὰς τοιαύτας τῶν ἀντωνυμιῶν εἴς τε ἁπλᾶς καὶ συνθέτους, τὰ νῦν περιγραφομένης τῆς πολλῆς παραθέσεως ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐπὶ πλέον προάγειν τὸν λόγον.

Ἑξῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος χωρητέον.

Ἡ ἘΓΩ' τῆς ἜΓΩΓΕ Ἀττικῆς διαφέρει συντάξει. ἡ μὲν γὰρ καὶ κατ' ἀρχὴν τοῦ λό-

γου τίθεται, καὶ καθ' ὑπόταξιν, ἡ δὲ ἔγωγε A οὐ συνήθης εἰς ἀρχὴν λόγου παραλαμβάνεσθαι, καθὸ καταφατικωτέρα ἡ ἔγωγε· πολλάκι γοῦν καὶ κατά τινας ἐρωτήσεις συγκατατιθέμενοί φαμεν ἔγωγε ἐν ἴσῳ τῷ ἐγώ. Μεμπτέοι οὖν οἱ ὑπολαμβάνοντες τὴν μὲν ἀντιδιεστάλθαι, λέγω δὲ τὴν δισύλλαβον, τὴν δὲ ἐγκεκλίσθαι. καὶ ἴσως ἡ ἀφορμὴ ἐκ τοῦ ἀναβεβιβάσθαι τὴν τάσιν, τοῦ τε μὴ ἄρχειν λόγου, ἅπερ ἐγκλινομέναις παρηκολούθει. ἐδείχθη γὰρ ἐντελῶς ὡς ἀδυνατοῦσιν αἱ τῆς εὐθεί- B ας ἐγκλίνεσθαι· διὸ καὶ τὸ

τί σὺ τόσσον ὁμίλου

μόνως ὀρθοτονητέον. ἄλλως τε αἱ ἐγκλινόμεναι τῶν ἀντωνυμιῶν οὐδέποτε προοισταί εἰσι κατ' ἰδίαν, καθάπερ αἱ ὀρθοτονούμεναι, ἀλλ' ἀεὶ μετά τινος μέρους λόγου παρατίθενται, δός μοι, τίμησόν με, καθάπερ καὶ ἄλλα τινὰ μέρη λόγου, ὡς αἱ προθέσεις, οἱ σύνδεσμοι, τὰ ἄρθρα. πῶς οὖν πρὸς τὰς ἐρωτήσεις φαμὲν κατ' ἰδίαν ἔγωγε; ὅτι δὲ καὶ διασταλτι- C κῶς παραλαμβάνεται, δῆλον ἐκ τούτων,

οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἄρτιπος, αὐτὰρ ἔγωγε

καὶ

μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε.

αἱ ἐγκλινόμεναι τῇ αὐτῇ καταλήξει χρῶνται, ἧπερ καὶ αἱ ὀρθοτονούμεναι· πῶς οὖν ἡ μὲν

A ἔγωγε εἰς γε λήγει, ἡ δὲ ἐγώ εἰς γω; Χρὴ δὲ νοεῖν ὅτι μόνον παρῆκται διὰ τῆς γε συλλαβῆς· οὐ γὰρ κεῖται ὁ γέ παραπληρωματικὸς οὔτε ἐν συνθέσει, ἐπεὶ ἀδύνατον ἐγκλιτικὸν συντίθεσθαι, οὔτε ἐν παραθέσει, ἐπεὶ μᾶλλον ὠξύνετο ἂν τὸ τέλος τῆς ἐγώ. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ ἔμοιγε· διὸ καὶ ἐπεζήτησαν ἔνιοι, διὰ τί καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς οὐκέτι. πρὸς οὓς ἂν φαίημεν, ὡς οὐκ ἐξωμάλισται τὰ τῶν διαλέκτων, μάλιστα δὲ τὰ τῶν Ἀττικῶν. B ὅμοιος καὶ γέλοιος προπαροξύνοντές φασιν, ἀλλ᾽ οὐκέτι τὰ τούτοις παραπλήσια· ἤμελλον καὶ ἠβουλόμην, ἀλλ᾽ οὐκέτι πάντα τὰ παρατατικὰ οὕτως ἐπεκτείνουσι· καὶ ἐπ᾽ ἄλλων πλείστων. τὸ αὐτὸ οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Δωριεῖς ἘΓΏΝ. Σώφρων· ἐγὼν δέ τυ καὶ πάλαι ὤψειον. καὶ ὁ ποιητὴς δὲ συνεχῶς διὰ τοῦ ν, ὅτε φωνῆεν ἐπιφέροιτο, σαφὲς ὅτι τὸ χασμῶδες τῶν φωνηέντων ἀναπληρῶν C τῇ τοῦ ν προσθέσει. κοινῇ δὲ προφορᾷ χρῆται ἐν τῷ

ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακόν

καὶ

ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐ πιθόμην·

καὶ τὸ ν οὐ προσέλαβεν, ἐπεὶ ἀνεπίδεκτον τὸ ἔπος κρητικοῦ εἰς σύμφωνον καταλήγοντος. Οὐ φύσει φασὶ τὴν ἀντωνυμίαν λήγειν εἰς ν, πλεονάζειν δέ, ἐπεὶ ἡ κατὰ τὸ δεύτερον δίχα τοῦ

ῡ, τύ. πᾶσα γὰρ ἀντωνυμία εἰς ῡ λήγουσα A κατὰ τὸ πρῶτον, πάντως καὶ κατὰ τὸ δεύτερον, ἐμέθεν-σέθεν, ἐμίν-τίν, ἡμῶν καὶ ὑμῶν. Πρῶτον διάλληλα τὰ τῆς ἐπιχειρήσεως. τί γὰρ οὐ μᾶλλον ἡ τύ ὠλιγώρηται, ὅτι εἰς ῡ οὐ λήγει, ἢ ἡ ἐγών, ὅτι εἰς ν λήγει; δεύτερον μακροκατάληκτοι λέξεις οὐ πλεονάζουσι τῷ ν ἀδιαφόρως· τὸ γὰρ τοιοῦτον ἐν τῷ ἔλεγεν καὶ λέγουσιν, ἅπερ ἐν βραχυκαταλήκτοις. τρίτον ἐν ὁμοιοκαταλήκτοις ἡ μονὴ τοῦ ῡ γίνεται, ἐμέθεν ἢ σέθεν, ἐμίν-τίν, τὸ δὲ B ἐγών εἰς ων λήγει, τοῦ δευτέρου διὰ τοῦ ῠ ἐκφερομένου. ἔπειτα παρὰ Βοιωτοῖς τὸ λεῖπον ἀνεπληρώθη· ἰδοὺ γὰρ ΤΟΥ´Ν.

Οἱ αὐτοὶ Δωριεῖς ἘΓΩΝΓΑ καὶ ἘΓΩ´ΝΗ·

οὐ γὰρ ἐγωνγα ἄνασσα Διὸς θύγατερ,

Ἀλκμάν. Αἰολεῖς βαρέως·

ἔγων δ᾽ ἐμ᾽ αὔτᾳ τοῦτο σύνοιδα

Σαπφώ. Βοιωτοὶ ἹΩ´Ν, ὡς μὲν Τρύφων φησίν, ὑφέσει εὐλόγῳ τοῦ γ, ἵνα καὶ τὰ τῆς μεταθέσεως τοῦ ε εἰς ῑ γένηται, ἐπεὶ φωνήεντος C ἐπιφερομένου τὸ τοιοῦτον παρακολουθεῖ. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐδασύνθη, ἐπεὶ δασύνεται τὰ φωνήεντα ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις, ὅτε πρὸ φωνηέντων τίθενται, ἑός, ἑοῦ, ἑαυτῷ, ἑαυτόν, ἑοῖ. ὡς δὲ ἔνιοι, ὧν ἐστὶ καὶ ὁ Ἅβρων, θέμα ἐστίν, ὃ συζύγως οἱ αὐτοί φασι τῇ μὲν ἐγών τὴν ἱών, εἴγε τὸ παρὰ Δωριεῦσιν ε̄ εἰς ῑ μεταβάλλεται, τῇ δὲ ἐγωνγα τὴν ἱωνγα. Κόριννα·

μέμ-

A μέμφομαι δὲ καὶ λιγουρὰν Μυρτίδ᾽ ἰώνγα,
ὅτι βανὰ φοῦσ᾽ ἔβα Πινδαρίοιο ποτ᾽ ἔριν.

καὶ ἔτι

ἰώνει ηδ᾽ ἡρώων ἀρετὰς χειρωάδων.

Τρύφων φησὶ μηδ᾽ ὅλως εὐθείας εἶναι τὴν ΣΥ, κλητικῆς δὲ μόνον, ἐν οἷς αἱ μὲν εὐθεῖαι τὸν περί τινος λόγον ἀναδέχονται, αἱ δὲ κλητικαὶ τὸν πρός τινα, ὅνπερ ἡ σύ ἀναδέχεται. ἔτι ὃν τρόπον ἡ ἐκεῖνος οὐκ ἔχει κλητικήν, διότι ἐν ἀποστήματί ἐστι, τῆς κλητικῆς κλῆσιν B ἐπαγγελλομένης τοῦ πέλας, οὕτως οὐδὲ ἡ σύ εὐθείας, ἐπεὶ τὰ ἐναντία ἀνεδέξατο. αἱ κλητικαὶ δευτέροις προσώποις συντάσσονται, Ἕκτορ ἦλθες, Σώκρατες διελέξω· τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ σὺ λέγε καὶ σὺ σκάπτε. οὐκ ἐπεὶ δὲ εὐθείᾳ συντάσσεται ἐν τῷ σὺ ὁ λέγων, πάντως καὶ εὐθείας· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπὶ ὀνομάτων, Ἀρίσταρχε αὐτὸς γέγραφας. οὐ πάσης πτώσεως εὐθεῖα, τοῦ ἀλλήλους, τοῦ ἐμαυτοῦ, ὥστε καὶ τῆς σύ οὔσης κλητικῆς C οὐ πάντως εὐθεῖα ἐπιζητηθήσεται. Ὅτι μὲν οὖν κλητικῆς ἐστὶν ἡ σύ, ἀναμφίβολον· ὅτι δὲ καὶ εὐθείας, λεκτέον. Αἱ συνεμπίπτουσαι τῶν λέξεων κατὰ τὰς συντάξεις τοῦ λόγου τὸ ἀμφίβολον τῆς συνεμπτώσεως ἀποβάλλουσι. τὸ γὰρ οὐκερῶ, τρία σημαῖνον, ἐν τῷ οὐκ ἐρῶ σοί ἢ οὐκ ἐρῶ σοῦ ἢ οὐ κερῶ σέ οὐκέτι ἀμφίβολον καθέστηκε. καὶ περισσὸν εἰς τοῦτο παρατίθεσθαι, τοῦ λόγου ἐπὶ πάντων συντεί-

νοντος τῶν παραπλησίων. ὅθεν καὶ τὸ σύ A κατὰ τὴν σύνταξιν δειχθήσεται, πότε εὐθείας ἐστὶ καὶ πότε κλητικῆς. ἐν οἷς γάρ φαμεν σὺ ἦλθες πρὸς ἐμέ, κλητικῆς· ἐγώ εἰμι καὶ ἐκεῖνός ἐστι καὶ σὺ εἶ, εὐθείας· τὰ γὰρ τῆς ὑπάρξεως ἢ κλήσεως ῥήματα εὐθείᾳ συντάσσονται. οὐ γὰρ πάντως καθολικὸν τὸ τὴν εὐθεῖαν ἐπὶ τρίτοις νοεῖσθαι πάντοτε· ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου, σεμνός εἰμι, σεμνὸς εἶ. ἄλλως τε τὰ μὲν ὀνόματα, δίχα τῆς κλητικῆς, ἐν τρίτοις νοεῖται, ὅτε μή, ὡς B προείρηται, τὰ τῆς ὑπάρξεως ἢ κλήσεως ῥήματα συντάσσεται, Δίων περιπατεῖ, Δίωνι λέγε, Δίωνα τύπτε· αἱ δὲ ἀντωνυμίαι ἕνεκα τούτου παραλαμβάνονται, τῶν ὀνομάτων οὐ δυναμένων κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον παραλαμβάνεσθαι ἐπὶ τῆς προκειμένης συντάξεως. παρακολουθεῖ οὖν τοῖς κατὰ τὸ δεύτερον ἀνακρεμάμενον ἔχειν τὸν λόγον τὸν πρός τινα ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου. ὁ γοῦν λέγων σὺ τύπτεις πρὸς αὐτὸν λέγει C ὑπὲρ αὐτοῦ. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων, σοὶ δίδωμι, σὲ φιλῶ. χωριστέαι οὖν αἱ ἀντωνυμίαι τῶν ὀνομάτων κατὰ τὰς συντάξεις ἕνεκα τούτου. Ἔτι αἱ συμπλεκόμεναι πτώσεις ἢ διεζευγμέναι ἢ συναπτόμεναι τῆς αὐτῆς ἔχονται κλίσεως· εἰ δέ που κλητικὴ παραλαμβάνοιτο, πάντως ἐκτὸς πεσεῖται τῆς συντάξεως. τοῦ μὲν οὖν προτέρου ἡ Ἀριστοφάνης

A ἢ Ἀρίσταρχος, καὶ Ἀριστοφάνη καὶ Ἀρίσταρχον, ἤτοι Ἀριστοφάνους ἢ Ἀριστάρχου, καὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἢ ἐγὼ ἢ ἐκεῖνος· τοῦ δὲ δευτέρου Σώκρατες ἢ Διογένης παρέσται ἢ Θεόφραστος, Ἀρίσταρχε καὶ Διονύσιος ἤκουσε καὶ Ἀπολλώνιος. ὅθεν εἴ φαμεν καὶ ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἐκεῖνος, εὐθείας τὸ σύ. Τὰ δυϊκὰ καὶ τὰ πληθυντικὰ σύλληψιν ἔχει ὁμοιοπτώτων προσώπων, τὸ ὑμᾶς ἐκ τοῦ σὲ καὶ σὲ καὶ
B ἐκεῖνον, τὸ ὑμῖν ἐκ τοῦ σοὶ καὶ σοὶ καὶ ἐκείνῳ. ὅθεν τὸ

σφῶϊ σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης

εἰ σύλληψιν ἔχει τοῦ Λυκομήδης κατ' εὐθεῖαν, δῆλον ὡς καὶ τὸ σὺ εὐθείας καθέστηκεν. Ἔτι αἱ ἀντωνυμίαι ὁμοιοπτώτοις τοῖς ὀνόμασι συντάσσονται, ἐμοῦ ὄντος Ἀπολλωνίου, ἐμοὶ ὄντι Δίωνι, σὲ ὄντα ἀγαθόν· εἰ οὖν εὐθείας τὸ ἐγώ εἰμι Διονύσιος, εὐθείας καὶ τὸ σὺ εἶ Δίων. Ἡ κλητικὴ αὐτοτελὴς
C οὖσα στιγμὴν ἀπαιτεῖ· διὸ οὐδέποτε αἱ ἐγκλινόμεναι μετὰ κλητικῆς τίθενται, ὅτι μὴ μόνον ἡ μοί κατὰ πρῶτον πρόσωπον διὰ φιλοφρόνησιν,

Πάτροκλέ μοι δειλῇ.

ἐν ᾧ οὖν φαμὲν σύ με, σύ μου, εὐθείας ἡ σύ· αἱ γὰρ εὐθεῖαι τήνδε τὴν σύνταξιν λαμβάνουσι. Πρὸς τὰ πύσματα αἱ εὐθεῖαι ἀνθυπάγονται, τίς ἔγραψεν; Ἀρίσταρχος, ἐγώ· εὐθείας οὖν καὶ κατὰ τοῦτο τὸ σύ.

Ἔπειτα εἴ τι κλητικὴν ἔχει, πάντως καὶ εὐ- A
θεῖαν· οὐ μὴν εἴ τι εὐθεῖαν, πάντως καὶ κλητικήν. οὔτε γὰρ τὰ πύσματα, οὔτε τὸ ἄλλος, ὡς προείρηται, οὔτε τὸ ἐκεῖνος. ὅθεν εἰ τὸ σύ κλητικῆς, πάντως καὶ εὐθείας. Τὸ δὲ συνεμπεσεῖν τὴν φωνὴν οὐ ξένον· πλεῖσται γάρ εἰσιν εὐθεῖαι συνεμπίπτουσαι ταῖς κλητικαῖς.

ΣΥΓΕ Ἀττικοί, καθάπερ καὶ τὸ ἔγωγε. Τινὲς ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, τοῦ γέ ἐν παραθέσει κειμένου, ἐπεὶ αἱ ἐπεκτεινόμεναι ἐν πρώτοις καὶ ἐν τρίτοις. Ἐν μὲν οὖν τῷ τόνῳ οὐχ B
οἷόν τε διελέγξαι τὴν παραγωγήν, ἐν δὲ τῇ Δωρικῇ τύγα οὔσῃ συνάγεται καὶ τὸ σύγε. ἡ γὰρ τύ ὀρθῆς τάσεως οὖσα εὐθεῖαν σημαίνει παρὰ Δωριεῦσι,

καὶ τὺ Διὸς θύγατερ μεγαλόσθενες,

ἐγκλινομένη δὲ αἰτιατικήν,

καὶ τυ φίλιππον ἔθηκε

καὶ τί τυ ἐγὼν ποιέω, Σώφρων. Οὐδεμία ἀντωνυμία ἐγκλιθεῖσα πτώσεως ἐναλλαγὴν ποιεῖται· σημειωτέα οὖν ἡ τύ ἐγκλιτική. Αἱ C
κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐγκλινόμεναι πάντως καὶ ὀρθοτονοῦνται, τῆς αὐτῆς πτώσεως οὖσαι· ἡ μὲν γὰρ εὐθεῖα οὐδ' ὅλως ἐγκλιθήσεται, ἐπεὶ ἀδύνατον. πῶς οὖν ἡ τύ ἐπ' αἰτιατικῆς οὐκ ὀρθοτονεῖται; Μή ποτ' οὖν οὐδ' ὅλως αἰτιατικῆς ἐστίν, ἀλλ' ἐν σχήματι λαμβάνεται, ᾧ λόγῳ καὶ δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς,

Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.

A καὶ οὐκ ἀνοίκειον τὸ σχῆμα· ἡ μὲν γὰρ γενικὴ τῇ δοτικῇ ᾠκείωται, ἡ δὲ αἰτιατικὴ τῇ εὐθείᾳ οὕτως, ὥστε καὶ ἐν δυϊκοῖς ἅπασι συνεμπίπτειν, καὶ καθ' ἑνικὰς ἐκφοράς, ὡς ἐπὶ οὐδετέρων, καὶ κατὰ πληθυντικάς, ὡς ἐπὶ τῶν συνῃρημένων πληθυντικῶν, οἱ ταχεῖς-τοὺς ταχεῖς. οὐκ ἀλόγως δὲ καὶ διὰ τῆς ἐγκλίσεως τὸ σχῆμα τῆς αἰτιατικῆς ἐνδείκνυται, εἴγε εὐθεῖα οὖσα ἀδυνατεῖ ἐγκλίνεσθαι. οὐ χρὴ ἄρα ζητεῖν, διὰ τί οὐκ ὀρθοτονεῖται καὶ ἐπὶ τῆς B αἰτιατικῆς. εἰ γὰρ λέγομεν, ὡς ἀπὸ τῆς σέ ἐγένετο, χωρήσαντος τοῦ ε εἰς υ, ὡς τῆλε τῆλυ καὶ λάζεται λάζυται, καταλείψομεν ζήτησιν, διότι οὐκ ὀρθοτονεῖται.

Τὸ ΤΥΝΗ ὠλιγωρῆσθαί φασι, καθὸ τείνει τὸ υ· εἰ γὰρ ἐγώ ἐγώνη, τοῦ αὐτοῦ χρόνου μένοντος, χρὴ καὶ ἀπὸ τοῦ τύ τύνη. τί δὲ οὐ μᾶλλον τὸ τύ παραλόγως συνεστάλη ἤπερ τὸ τύνη ἐξετάσθη; ἴσως δὲ καὶ αἱ διὰ τοῦ νη τείνουσι τὴν παραλήγουσαν· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἀπὸ C τοῦ ἐμίν ἐμίνη καὶ τίν τίνη. ἴσως δὲ καὶ τῷ Βύνη καὶ μύνη συνεξέδραμεν.

Βοιωτοὶ ΤΟΥ καὶ ΤΟΥΝ καὶ ΤΟΥΓΑ.

Ἡ. Ταύτην οἱ μέν φασι παράλογον, ὅτι οὐ διὰ τοῦ ῡ· ἀποβολῇ γὰρ τοῦ σ τὰς κατὰ τὸ τρίτον ἀποτελεῖσθαι, σοῦ-οὗ, σός-ὅς. οἱ δὲ εἰσηγησάμενοι τὰς κατὰ τὸ τρίτον ὀρθοτονηθείσας ἀντανακλᾶσθαι οὐδ' ὅλως φασὶ τὸ σχῆμα συστῆναι· εἰ γὰρ μόνως ὀρθοτονεῖται, κα-

θότι εὐθείας, δῆλον ὡς εἰς σύνθετον μεταληφθήσεται, ὅπερ ἀσύστατον, σύνθετον εὐθεῖαν γενέσθαι. Ἀλλὰ πρὸς μὲν τοὺς τὴν γραφὴν μεμφομένους ἐκεῖνο ἂν εἴποιμεν, ὡς ἡ ἀφαίρεσις τοῦ σ κατὰ τρίτα ἐστιν, ἐμέθεν - σέθεν - ἕθεν, ἐμέ - σέ - ἕ· ἡ δὲ σύ τῇ ἐγώ οὐχ ὁμοιοκαταληκτεῖ· οὐκ ἄρα καὶ κατὰ τὸ τρίτον ὁμοιοκαταληκτήσει. πιθανὸν γοῦν ἐστὶ φάναι ὅτι, εἰ τὸ δεύτερον πρὸς τὸ πρὸ αὐτοῦ διήλλαξε, καὶ τὸ τρίτον πρὸς τὸ πρὸ αὐτοῦ διαλλάξει. A

Πρὸς δὲ τοὺς ἀσύστατον ἡγησαμένους λεκτέον, ὅτι μάτην ὑπέλαβον τὴν τῶν τρίτων ὀρθοτόνησιν ἀντανακλασμὸν ἀπαιτεῖν, εἴγε ἐντελῶς ὑπὲρ τούτου προείρηται. ἀξιοπιστότερός τε ὁ Σοφοκλῆς μάρτυς, χρησάμενος ἐν Οἰνομάῳ· B

ει μεν ωσει θασσονα ειδωσ ειτεκοι παιδα.

καὶ τὸ Ὁμηρικὸν ἔνιοι διὰ τοῦ ῑ γράφοντες προσπνέουσιν,

ἐναλίγκιον ὡς ἵ ἅπασα,

ἐκδεχόμενοι τὸ αὐτή, ἡ Ἴλιος. ἀλλ᾽ εἰ καὶ ἐνταυθοῖ τὸν εἰ συναπτικὸν σύνδεσμον ἡ φράσις ἐπιζητεῖ, τὸ ἰωροί παρὰ Ἀττικοῖς ὁμολογεῖ τὴν ἀντωνυμίαν. τὰ γὰρ φυλασσόμενα περιέχει ἡ τοῦ ὠρεῖν σύνθεσις. τὸ πύλην φυλάσσει πυλωρός, τὸ θύρην θυρωρός. οὕτω καὶ οἱ αὐτῆς τῆς πόλεως φύλακες ἰωροί. καλοῦνται δὲ καὶ οἱ αὐθιγενεῖς παρὰ Ῥοδίοις ἴγνητες, τῆς δασείας Ἀττικῶς προσελθούσης. Τρύφων φησὶ τὸν ἴον ἐγκεῖσθαι, ἀφ᾽ οὗ θηλυκὸν τὸ ἴα, C

A ἀφ' οὗ τὸ οἷος κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ō. καὶ εἰ τὸ αὐτός εἰς τὸ μόνος μεταλαμβάνεται,

Τυδείδης αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν,

εὔλογον καὶ τὸ μόνος εἰς τὸ αὐτός. κα υτο δέ φησι, καθὸ οὐδεμία ἀντωνυμία συντίθεται μετ' ἄλλου μέρους λόγου ἢ ἡ αὐτός. ἀλλ' εἰ ἡ αὐτός συντίθεται, οὐκ ἀπεμφαῖνον καὶ τὴν ἰσοδυναμοῦσαν τῇ αὐτός συντίθεσθαι. Δῆλον γὰρ ὡς ἡ μετὰ δασέος βραχεῖα ἐκφορὰ τοῦ ῑ ἐλλιπῆ αὐτὴν κατέστησε κατὰ τὴν χρῆσιν.

B Η ὍΣ τὴν ἴσην σημασίαν ἔχει τῇ οὗτος,

ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν

καὶ

ὃς γάρ ῥα μάλιστα
ἥνδανε κηρύκων·

καὶ Πλάτων ἦ δ' ὅς. Καὶ δῆλον ὡς ἀπ' αὐτῆς καὶ ἡ ὍΔΕ παρῆκται καὶ ἡ ΟὟΤΟΣ,

ὅδε προσέειπεν

ἀντὶ τοῦ οὗτος·

ὅδ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων·

C ᾧ λόγῳ καὶ ἀπὸ τοῦ τηλίκος τηλικοῦτος τηλικόςδε, καὶ ἀπὸ τοῦ τόσος τοσόςδε καὶ τοσοῦτος, οὐδὲν πλέον σημαίνοντα τῶν πρωτοτύπων. Εἴρηται ὡς αἱ πλαγίαι ἀναλογώτεραι αἱ ἀπὸ τοῦ τ̄ ἀρξάμεναι, τούτου καὶ τούτῳ, καὶ τοῦδε καὶ τῷδε, ἐπεὶ ἡ τοιαύτη παραγωγὴ τοῖς ἀπὸ τοῦ τ̄ ἀρχομένοις παρείπετο. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ οὐδέτερον, ἀπὸ τοῦ τ̄ ἀρχόμενον καὶ κατ' εὐθεῖαν, διήλεγχε τὴν ἔλλειψιν

τοῦ τ̄ κατ' εὐθεῖαν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, A
εἴγε τὰ οὐδέτερα συνάρχεται τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς. καὶ ἡ κατ' ἀρχὴν δασεῖα τὴν διὰ τοῦ τ̄ γραφὴν μαρτυρεῖ· ἡ γὰρ ου δίφθογγος κατ' ἀρχὰς τιθεμένη ψιλοῦται, οὐδαμός, οὐρανός, ὥστε καὶ τὸ ὅλον οὖλον ψιλῶς λέγεσθαι καὶ ἔτι τὸν ὅρον οὖρον. καὶ οὐκ ἀντέκειτο τὸ οὕνεκα, ἐπεὶ ὅσα τὸ τ̄ προσλαμβάνει, ταῦτα ἀφαιρέσει τοῦ τ̄ δασύνεται, τόσος-ὅσος, τηλίκος-ἡλίκος· καὶ ἐπεὶ τοὔνεκα, οὕνεκα
δασέως. ἐν γὰρ τῷ περὶ δασείας περὶ τοῦ B
ἧμος καὶ ὄφρα εἴρηται. ὁμόλογος οὖν καὶ κατὰ τοῦτο ἡ ἔλλειψις τοῦ τ̄. Δωριεῖς λέγουσι ΤΟΥΤΟΙ, ὅπερ πάλιν ὁμολογεῖ τὴν ἔλλειψιν τοῦ τ̄.

Διαφέρει ἡ οὗτος καὶ ὅδε τῆς ἘΚΕΙΝΟΣ διαστηματικῆς. ἡ μὲν γὰρ πλησιάζει κατὰ τὴν δεῖξιν, ὥστε καὶ ἐπιλαμβανόμενόν τινα φάναι οὗτός με ἔπαισεν· ἡ δὲ πάντοτε ἐν ἀποστήματι. ἔτι ἡ μὲν καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον συντάσσεται,
φυσικῆς οὔσης τῆς συντάξεως· ὁ γὰρ ἑτέρου C
ἐπιψαύων πολὺ μᾶλλον ἑαυτοῦ·

οὗτος ἐγὼ ταχύτατι,

Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς ὅδε·

ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ,

ὁ ποιητής. ὦ οὗτος, ἦ οἴῃ στρατείαν ἐσσεῖσθαι; Σώφρων Ἀνδρείοις. ἡ δὲ ἐκεῖνος μόνως ἐπὶ τοῦ τρίτου. πάλιν γὰρ δὴ ἡ

A κεῖνος μὲν δὴ ὅδ᾽ αὐτὸς ἐγὼ

ἀναπολεῖ τὸν ἐκ διαστήματος χρόνου νοούμενον. Τὸ δ᾽ ἀναφορικῶς τίθεσθαι κοινὸν καὶ τῆς ἐκεῖνος καὶ οὗτος καὶ ὅδε,

κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ᾽ ἐμεῖο κυνώπιδος·

οὗτος ὁ Κροῖσος, Ἡρόδοτος·

τούσδε δ᾽ ἔα φθινύθειν·

ὅς γάρ ῥα μάλιστα
ἥνδανε·

τήνδε δ᾽ ἂν οὐ φθονέοιμι.

B τοιοῦτο καὶ τὸ

νηῦς δέ μοι ἥδ᾽ ἕστηκεν ἐπ᾽ ἀγροῦ νόσφι πόληος·

μεμπτέοι γὰρ οἱ ψιλῶς ἀναγνόντες, ἵνα ὃ καὶ νοῆται, ὑπολαμβάνοντες αὐτὴν δεικτικῶς μόνως τίθεσθαι.

Τὴν ἐκεῖνός φασι τῷ ε̄ πλεονάζειν, καθότι αἱ διάλεκτοι μαρτυροῦσιν, Ἴωνες ΚΕΙΝΟΣ, Αἰολεῖς ΚΗΝΟΣ, Δωριεῖς ΤΗΝΟΣ. τό τε ε̄ πρὸ τοῦ κ̄ κείμενον δασύνεται, ὅτι μὴ ἐν κλίC σει παρακέοιτο ἔξωθεν προσερχόμενον. τοῦ μὲν οὖν προτέρου Ἑκάτη, Ἑκάβη, ἑκάς, ἑκηβόλος, ἑκών, κἂν ἀπὸ τοῦ εἴκω ἐνεστῶτος ἐσχηματισμένον ᾖ· τοῦ δὲ δευτέρου ἑκάλουν, ἔκλων, ἔκλυον. ἐχρῆν οὖν τὸ ἐκεῖνος δασύνεσθαι: τὸ ἐν τρίτοις προσώποις ε̄ δασύνεται, ἕθεν, ἕο, ἕοι· πῶς οὖν ψιλῶς τὸ ἐκεῖνος; Ὑπὲρ τοῦ οὖν μὴ πλεονάζειν λεκτέον. αἱ διάλεκτοι καὶ ἀφαιροῦσι καὶ πλεονάζουσιν, ἑορ-

τή-ὀρτή, θέλω-λῶ, τρόμος-τέτρομος, A
ἐγώ-ἐγώνη. ἀλλὰ καὶ Ἀλκμὰν πρώτῳ

μάκαρς ἐκεῖνος

φησί. ψιλοῦταί τε πρὸ τοῦ κ ἔκτασις καὶ
ἐκτός. ἀλλ' ἴσως τὴν πρόθεσιν αἰτιάσαιτο ἄν
τις· καὶ τὸ ἁπαλόν δασυνόμενον ἐπιφορᾶς γε-
νομένης τοῦ τ̄ ἐψιλώθη, ἀταλός· ἴσως ἄρα
καὶ τὸ κ̄ ἐκ δασέος ἐψίλου τὸ ε̄. Αἱ ἀφαιρέ-
σεις ψιλὴν καταλιμπάνουσι τὴν ἄρχουσαν,
λείβειν-εἴβειν, φημί-ἠμί, γαῖα-αἶα·
ἀλλ' οὐκέτι τὸ ὗς ἀπὸ τοῦ σῦς ἐψιλώθη, ὅτι B
ἀρκτικὸν ὂν τὸ ῡ δασύνεται. Τὸ ε̄ πλεονάζον
ἐν δισυλλάβοις ἀναβιβάζει τὸν τόνον, ἔειπεν,
ἔοργεν, ἔεδνα, ἔαδεν, εἰ πλεονασμός· τὸ
γὰρ ἑώρων διὰ τὸ χρονικὸν παράγγελμα οὐκ
ἀνεβίβασε τὸν τόνον. πῶς οὖν οὐ προπαροξύ-
νεται τὸ ἐκεῖνος; Τὸ ε̄ κατὰ τὸ τρίτον δασύ-
νεται ἀφαιρουμένου τοῦ κατὰ τὸ δεύτερον σ̄,
σέο-ἕο, σέθεν-ἕθεν· τὸ δὲ ἐκεῖνος οὐχ οὕ-
τως ἔχει. Τὸ ε̄ πλεονάζει ἐν ταῖς ἀπὸ φωνή-
εντος ἀρχομέναις λέξεσιν, ἑώρων, ἑῳνοχόει, C
ἑός, ἕε, ἕοι, ἑῆς· πῶς οὖν ἐν τῷ ἐκεῖνος πλεο-
νάζει; ἐδείχθη γὰρ ὡς τὸ ἐχθές ἐντελέστερον
τοῦ χθές καὶ τὸ ἐθέλω τοῦ θέλω. Τὸ ἀφαι-
ρούμενον ε̄ καὶ λεκτὸν καταλιμπάνον ψιλοῦται
καὶ διὰ τοῦτο τὸ μὲν ἕστηκα δασύνεται, τὸ
δὲ ἔστησα ψιλοῦται· ἐφ' οὗ μὲν γὰρ ἀφαίρεσις,

στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ,

καὶ λεκτόν, ἐφ' οὗ δὲ οὐκέτι. ὑγιῶς ἄρα καὶ

A τὸ ἐκεῖνος ψιλοῦται, εἴγε ἡ ἀφαίρεσις λεκτὸν καταλιμπάνει. Τὸ πλεονάζον καὶ διὰ τοῦ πλεονάσματος καὶ διὰ τοῦ ὁλοκλήρου πολὺ πρότερον σημαίνει, ἀδελφεός - ἀδελφός, ἑός - ὅς· πῶς οὖν, εἴπερ ἐκεῖ, πῶς οὐχὶ καὶ κεῖ;

Αἰολεῖς ΚΗΝΟΣ·

φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν
ἔμμεν ὤνηρ

Σαπφώ. Δωριεῖς ΤΗΝΟΣ· καθηρημένος θην
B καὶ τῆνος ὑπὸ τῶ χρόνω, Σώφρων. σπανίως διὰ τοῦ κ·

καὶ κεῖνος ἐν σάλεσιν πολλοῖς ἥμενος,

Ἀλκμάν.

Δεικτικώτεραι γινόμεναι προςλαμβάνουσι τὸ ι, οὑτοσί, ὁδί, ἐκεινοσί. σπανίως γὰρ ἐπ' ἀναφορᾶς· παρὰ Δημοσθένει Σάτυρος οὑτοσί. οἰκεία ἡ κατὰ τὸ τέλος ὀξεῖα ἐπὶ τούτων, εἴγε τὰ δεικτικώτερα μᾶλλον τοῖς τέλεσι τὴν ὀξεῖαν προςνέμει.

C Ἡ ὉΔΕΙΝΑ παρ' Ἀττικοῖς πολλάκις καὶ ἐπὶ τοῦ τυχόντος λαμβανομένη, παρὰ δὲ Συρακουσίοις δίχα τοῦ α, οὐχ ὁδεῖν τὺ ἐπικαζε, Σώφρων Ἀνδρείοις. Οὐ κατὰ πρόςθεσιν ἡ ὁδί προςλαβοῦσα τὸ ν ἐγίνετο ὁδίν, καθάπερ καὶ ἡ οὑτοσίν καὶ ἡ ἐκεινοσίν παρ' Ἀττικοῖς. πρῶτον γὰρ ἂν καὶ τὸν τόνον ἐφύλασσεν ὀξύν, καθάπερ καὶ τὸ οὑτοσί· ἔπειτα ταὐτὸν ἂν ἐσήμαινεν, ὥςπερ καὶ αἱ προκείμεναι καὶ κα-

θόλου πᾶσα πλεονάσασα στοιχείῳ λέξις. νῦν A
δὲ τὸ μὲν ὁδί ὀξύνεται, καὶ δεικτικόν ἐστι· τὸ δὲ ὁδεῖν καὶ περισπᾶται, καὶ ἐπί τινος τυχόντος παραλαμβάνεται. ἔπειτα τὰ πλεονάσαντα ἔσωθεν κλίνεται, τουτονί καὶ τουτουΐ· πῶς οὖν τοῦ δεῖνος ἔξωθεν ἡ κλίσις; ἄμεινον οὖν ἦν θέμα καταλιπεῖν, ἢ ἀποκοπὴν τοῦ ὁδεῖνα, ἵνα καὶ τὰ τοῦ τόνου συμφωνῇ καὶ τὰ τῆς σημασίας. βέλτιον θέμα, ἐπεὶ καὶ αἱ ἀποκοπαὶ ἄκλιτοι.

Πᾶν πτωτικὸν ἢ κατὰ τὸ τέλος τὴν κλίσιν B
ποιεῖται, ἢ πρὸ τέλους, ὅτε ἐπεκτέταται, ὡς ἐν τῷ τοιοῦδε, τοιῷδε· πῶς οὖν τοῦ δεῖνος καὶ ἔτι τοῦ δείνατος, καὶ τῷ δεῖνι καὶ τῷ δείνατι, δύο κλίσεις ἀνεδέξατο; πῶς δὲ καὶ δύο τόνους, πάσης λέξεως μίαν ὀξεῖαν ἐχούσης ἢ περισπωμένην; Πολλάκις καὶ ἐπ' ὀνομάτων καθ' ἑνὸς ὑποκειμένου δύο κλίσεις γίνονται, νέα πόλις-νέας πόλεως, ἀγαθοδαίμων-ἀγαθοῦ δαίμονος· οἷς ἐξ ἀνάγκης παρέπεται καὶ τὸ διτονεῖν, ὅτι καὶ δύο κλίσεις. οὐ πιθανὸν οὖν καὶ τουδεῖνος C
ὡς σωλῆνος προφέρεσθαι, ὥς φησι Τρύφων, ἵνα μὴ διτονήσῃ ἡ λέξις, δύο κλίσεων γινομένων.

Τὰς κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, λέγω δὴ τὴν ἵ καὶ τὰς συζύγους, ἀναφορὰν προσώπων δηλούσας, συμβέβηκε μεταλαμβάνεσθαι εἰς τὴν ΑΥΤΟΣ καὶ ΑΥΤΗ καὶ ΑΥΤΟ, εὐλόγως, ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἀναφέρεται πάντοτε ἐπί τι πρόσωπον, ὅτε μὴ ἐπιτέτακται πρώτῳ καὶ

A δευτέρῳ· ἀλλὰ καὶ ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος μεθίστανται εἰς αὐτήν· κατὰ γὰρ τοῦ αὐτοῦ προσώπου νοεῖται τὸ ἐκεῖνος ἐνίκησε, τοιγαροῦν αὐτὸς τιμῆς μεταλήψεται. οὐκέτι δὲ καὶ ἡ αὐτός εἰς τὸ ἐκεῖνο, οὐδὲ αἱ σύζυγοι, αὐτὸς ἐνίκησε, τοιγαροῦν οὗτος χαρήσεται· δύο γὰρ τὰ νοούμενα πρόσωπα. τοῦτο δὲ συμβέβηκεν, ἐπεὶ ἡ μὲν ἐκεῖνος καὶ ἡ οὗτος, δεῖξιν σημαίνουσαι, τὴν ὑπόγυιον γνῶσιν τοῦ προσώπου παρίστασιν, ἡ δὲ αὐτός ἐπ'
B ἀναπολούμενον πρόσωπον φέρεται. ὀρθῶς οὖν ἐπὶ τὴν διὰ τοῦ ἐκεῖνος δηλουμένην δεῖξιν ἐπαναπολεῖται ἡ αὐτός, οὐκέτι μέντοι ἡ ἐκεῖνος ἢ οὗτος ἐπὶ τὴν αὐτός δύναται ἀναπέμπεσθαι· πρώτη γὰρ ἡ διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν γνῶσις. Οὐ μόνον δὲ διαφέρει τῶν κατὰ τὸ τρίτον φωνῇ, ᾗ αἱ μὲν ἀπαρέμφατοι γένους διὰ τῆς φωνῆς, οἷ γὰρ καὶ ἕ, ἡ δὲ καὶ διὰ τῆς φωνῆς γένους ἐστὶ παραστατική, ἀλλ' ᾗ καὶ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ συντάσσεται, αἱ δὲ
C οὔ. καὶ αἱ μὲν ἀκωλύτως ὀρθοτονοῦνται καὶ ἐγκλίνονται, ἡ δὲ μόνως ὀρθοτονεῖται, ἀναμφιλέκτως μὲν κατὰ πᾶσαν πτῶσιν, κατὰ δὲ αἰτιατικὴν οὐκ ἀναμφιλέκτως. τινὲς μὲν γὰρ ἐγκλίνουσιν, ὅτε ἀπόλυτος ἡ σημασία, καθάπερ ἐκείνη ἡ ἀνάγνωσις

κόψε γάρ αὐτον ἔχοντα·

Τρύφων δὲ παρῄνει καὶ ταύτην ὀρθοτονεῖν, καθὸ αἱ τριγενεῖς τῶν ἀντωνυμιῶν μόνως ὀρθο-

τονοῦνται, αἱ δὲ ἐγκλινόμεναι οὔποτε γένους A ἐμφατικαὶ διὰ τῆς φωνῆς, καὶ καθὸ αἱ κατὰ γενικὴν καὶ δοτικὴν μὴ ἐγκλιθεῖσαι οὐδὲ κατ' αἰτιατικήν· οὔτε δὲ ἡ αὐτοῦ οὔτε ἡ αὐτῷ ἐγκλίνονται, οὐκ ἄρα οὐδὲ ἡ αἰτιατική. ἔτι αἱ ἐγκλινόμεναι καὶ ὀρθοτονούμεναι κατὰ τὸ τρίτον, ἡνίκα ὀρθοτονοῦνται, πάντως καὶ ἀντανακλῶνται, ἡ δὲ αὐτόν οὐκέτι. Ἀλλὰ ἀντίκειται τὸ σημαινόμενον· διαφέρει γὰρ τὸ ἔπαισέν αὐτον ἐγκλινόμενον τοῦ ὀρθοτονουμένου· ὃ μὲν γὰρ ἔμφασιν ὑπεροχῆς σημαίνει, λέγω B δὲ τὸ ὀρθοτονούμενον, ὃ δὲ καὶ ἐπ' εὐτελοῦς τινὸς τάσσεται. αἱ γένους παραστατικαὶ καὶ δεῖξιν σημαίνουσαι ἀλλότριαί εἰσιν ἐγκλίσεως· οὐδὲν οὖν τὸ κωλῦον τὴν αὐτόν ἐγκλίνειν, ἀμοιροῦσαν δείξεως. ἔτι δεικτικώτεραι γινόμεναι διὰ τοῦ ῑ ἐπεκτείνονται, οὑτοσί, ὁδί· ἀλλ' οὐκέτι ἡ αὐτός, οὐδὲ γὰρ δεικτική. Οὐχ ὑγιὲς λέγειν, ἐπεὶ καὶ τὸ ἓ ἐγκλίνεται, εὐθέως καὶ τὸ μεταλαμβανόμενον καὶ αὐτόν. ἰδοὺ γὰρ τὸ

ἐπεί ἑο κήδετο λίην C

καὶ τὸ

καί οἱ ἐπευχόμενος·

καὶ τὰ μεταλαμβανόμενα ταύτης τῆς τάσεως οὐ τυγχάνει. Ἅπερ οὐκ ἤγειρε τὴν ὑπερκειμένην συλλαβὴν εἰς ὀξεῖαν, ὁμοίως τῇ αὐτόν αἰτιατικῇ, ἐπεὶ τοῖς τετραχρόνοις τῶν ἐγκλιτικῶν οὐ παρείπετο· οὐδὲ κατὰ τὴν προτέραν συλλαβὴν ὠξύνθη, ὅπερ τοῖς τετραχρόνοις

A παρηκολούθει, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔδωκεν ἧμιν, ἥρπασεν ἧμων, ἐπεὶ Αἰολικώτερα τὰ τῆς προφορᾶς καθίστατο. ὅθεν οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀπολελυμένης σημασίας δεῖ τὸν τόνον τῆς περισπωμένης τρανότερον προφέρεσθαι, ἀλλὰ νοεῖν ὅπως τὸ τῆς ἐγκλίσεως σχῆμα φυλάσσηται.

Προείρηται ὡς πάντι προσώπῳ ὀρθοτονουμένῳ σύνεστι, διὸ καὶ ἐπιταγματικὴ ἐκαλεῖτο ὑπὸ Ἀριστάρχου. Ἀλλὰ μὴν καὶ κτητικαῖς συντάσσεται, γενικῆς πτώσεως οὖσα. καὶ σα-
B φές ἐστιν ὡς πάλιν σύνταξιν ἔχει τῆς πρωτοτύπου, ἥτις ἐν τῷ κτήτορι νοεῖται κατὰ γενικήν,

αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν,
ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος·

τὰ γὰρ ἐντὸς πρόσωπα τούτων ἐν γενικῇ πτώσει νοεῖται.

Μόνη διπλασιάζεται παρὰ Δωριεῦσιν ἡ αὐτός ἐν τῷ αὔταυτος, αἰ δὴ μὴ ἐγὼν ἔματτον ταῖς αὐταύταις χερσίν, Σώ-
C φρων. Μόνη συντίθεται μετὰ ἀντωνυμιῶν κατὰ τέλος καὶ μετὰ ἄλλων μερῶν λόγου ἐν ἀρχῇ, αὐτάρετος, αὐτοδίδακτος. καὶ διὰ τοῦτο ἐσημειοῦτο τὸ φίλαυτος· εἴρηται ἡ αἰτία ἐν τῷ περὶ σχημάτων.

Ἐπεὶ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ συντάσσεται προσώπῳ καὶ τρίτῳ, ὑπέλαβον αὐτὴν τινὲς κοινὴν τῶν τριῶν προσώπων καθεστάναι. Πρὸς τοῦτο φαίημεν ἄν, ὅτι πρώτου καὶ δευτέρου

νοεῖται διὰ τὰς συντάξεις τῶν ἀντωνυμιῶν ἢ A ῥημάτων, αὐτὸς ἔδωκα, αὐτὸς ἰδέ· αὐτὴ μέντοι κατ' ἰδίαν τρίτου ἐστί· καὶ δῆλον ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων, ἅπερ ἀντωνυμίαις συντασσόμενα παρεμφατικὰ γίνεται προσώπων· τὸ γὰρ ἐμὲ γράφειν πρώτου καὶ τὸ σὲ γράφειν δευτέρου. ἐν ᾧ οὖν αὐτόν φαμεν γράφειν καὶ τρίτου νοεῖται, ὁμόλογον ὅτι τὸ αὐτός τρίτου προσώπου. τὸ δὲ μεῖζον· αἱ κατὰ τὸ τρίτον εἰς αὐτὴν μεταλαμβάνονται, ὅπερ οὐκ ἐνδεχόμενον, εἰ μὴ καὶ αὐτὴ τρίτου προσ- B ώπου καθειστήκει.

Τινὲς ἐπεχείρησαν εἰς τὰ ὀνόματα μεταλαμβάνειν τὴν αὐτός, καθὸ ἰσοδυναμεῖ τῷ μόνος,

Τυδείδης αὐτός περ ἐών,

καὶ καθὸ ἄρθρου ἐπιδεκτική, τῶν εἰς ος πρωτοτύπων μὴ ἐπιδεχομένων τὰ ἄρθρα. σύγκρισίν τε καὶ παραγωγὴν ἀνεδέξατο, ὡς ἐν Ἀλκυόνι Ἐπίχαρμος, αὐτότερος αὐτῶν. ὀξύνεταί τε ὁμοίως τὸ καὶ αὐτός, τῶν ἄλλων βα- C ρυτονουμένων. Πάνυ δ' εὐήθη τὰ προκείμενα. οὐ γὰρ τὰ ἀντί τινων μερῶν λόγου παραλαμβανόμενα ταὐτά ἐστιν ἐκείνοις. τὸ Ἴλιον εἴσω ἀντὶ τοῦ εἰς Ἴλιον, καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα οὐ ταὐτὰ ταῖς προθέσεσι. τὸ βριθομένη μετοχικὸν ἀντὶ τοῦ βρίθεται, καὶ οὐ πάντως ῥῆμα καὶ μετοχὴ ταὐτόν. ἄλλα μυρία. διὰ τί ἄρθρου ἐστὶ δεκτική, εἴρηται. ἄλλως τε τοῖς

μὲν

A μὲν ὀνόμασι τὸ ἄρθρον προςελθὸν μιᾶς ἀναπολήσεώς ἐστι παραστατικόν, ὁ ἄνθρωπος ἦλθεν ὁ καὶ πάλαι γινωσκόμενος· ἐν δὲ τῷ ὁ αὐτός πλείονες αἱ ἀναφοραί. ἕνεκα γελοίου ἡ κωμῳδία σχήματά τινα ἔπλασεν, ὥςτε οὐ κριτήριον τῆς λέξεως τὸ αὐτότερος, ἐπεὶ καὶ Δαναώτατος ὑπερτίθεται παρὰ Ἀριστοφάνει, τῶν κυρίων οὐ συγκρινομένων. εἰ δὲ καθὸ ὀξύνεται, ὄνομα, καὶ τὸ ἐκεῖνος ὅμοιον τῷ Φιλῖνος καὶ τὸ οὗτος τῷ κοῦφος, καὶ οὐ πάντως ὀνό-
B ματα. ἀντ' ὀνομάτων παραλαμβάνεται, ὅπερ ἴδιον ἀντωνυμιῶν. ἐδείχθη τε ὡς αἱ κατὰ τὸ τρίτον εἰς αὐτὴν μεθίστανται, καθὸ δυνάμει αἱ αὐταί εἰσιν ἀντωνυμίαι. τὰ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προςώπου ῥήματα ἀντωνυμίαις παρατιθέμενα αὐτοτέλειαν ποιεῖ, ἐγὼ ἔγραψα, σὺ ἐλάλησας· ὀνόμασι δὲ οὔ, εἰ μὴ τὸ λέγεσθαι ἢ ὑπάρχειν ἤ τι τούτοις ἰσοδυναμοῦν, Δίων λέγομαι, Θέων ὑπάρχω. ἡ δὲ αὐτός ἅπασι ῥήμασιν, αὐτὸς λέγω,
C αὐτὸς ἔδωκας. εἰ τὰ τέλη τῶν συνθέτων ἐπικρατεῖ, καὶ τὸ εὔτακτος ὄνομα καὶ τὸ χειρογραφῶ ῥῆμα, πῶς οὐχὶ γέλοιον τὸ μὲν σαυτοῦ καὶ ἐμαυτοῦ ἀντωνυμίας φάναι, τῆς αὐτός ἐγκειμένης κατὰ τὸ τέλος, τὸ δὲ τέλος ὄνομα;

ἘΜΟΥ. Ὁμοφωνοῦσα αὕτη κτητικῇ τῇ ἀπὸ τῆς ἐμός, κατὰ τὰ λοιπὰ σχήματα διαστέλλεται· ἐμοῖο γὰρ ἡ παρὰ τὴν κτητικήν,

ἡ δ' ἐμέο καὶ ἐμεῦ καὶ ἐμέθεν καὶ ἐμεῖο A παρὰ τὴν πρωτότυπον· καὶ ἔτι ἣ μὲν ἔγκλισις παρακολουθεῖ, ἣ δ' οὐ. Ἀλλὰ καὶ ἡ μοῦ μονοσύλλαβος τῆς ἐμοῦ δισυλλάβου προείρηται τίσι διαφέρει. Λείπεται διαλαβεῖν, δι' ἣν αἰτίαν ἡ ἐμαυτοῦ σύνθετος μεταλαμβάνεται εἰς τὴν ἐγκεκλιμένην, οὐκέτι δὲ εἰς τὴν ὀρθοτονουμένην. τὸ γὰρ

πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ νῦν θύραις

ἴσον ἐστὶ τῷ πρὸς ταῖς θύραις μου, αὐτὸ μόνον τῆς ἀντιδιαστολῆς ἀφῃρημένον. εἰ δὲ ἐντελῶς B ἐδείχθη, ὡς αἱ ὀρθοτονούμεναι τῶν ἀντωνυμιῶν, ὅτε τὴν τοῦ ῥήματος διάθεσιν ἐφ' ἕτερον οὐκ ἔχουσι πρόσωπον συντείνουσαν, πάντως εἰς σύνθετον μεταλαμβάνονται, ὁμόλογον ὡς ταῖς ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ταὐτὸν παρακολουθήσει. περισσὸν ἄρα ζητεῖν, διὰ τί αἱ σύνθετοι μεταλαμβάνονται εἰς ἁπλᾶς ὀρθοτονουμένας· αὗται γὰρ εἰς σύνθετον μετατιθέμεναί εἰσιν ὑπὲρ τοῦ τὸ μεταβατικὸν διαστεῖλαι τοῦ ἀντανακλωμένου. C

ἘΜΕΥ. κοινὴ Ἰώνων καὶ Δωριέων,

ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον

ἄκουε νῦν καὶ ἐμεῦ, Ῥώγκα, Σώφρων. καὶ Φερεκύδης ἐν τῇ θεολογίᾳ, καὶ ἔτι Δημόκριτος ἐν τοῖς περὶ ἀστρονομίας καὶ ἐν τοῖς ὑπολειπομένοις συντάγμασι συνεχέστερον χρῶνται τῇ ἐμεῦ καὶ ἔτι τῇ ἐμέο. διὸ καὶ ὁλοκληροτέραν ἄν τις αὐτὴν ὑπολάβοι τῆς ἐμεῖο καὶ

A σεῖο, καθὸ οἱ πεζολόγοι τῇ μὲν διὰ τοῦ ι οὐκ ἐχρήσαντο, τῇ δὲ διὰ τοῦ ε̄· καίτοι τῶν περὶ Τρύφωνα οὐκ ἀπιθάνοις λόγοις προσκεχρημένων ὑπὲρ τοῦ τὴν ἐμεῖο ἐντελεστέραν εἶναι· εἰ γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς φωνῆεν ληγουσῶν γενικῶν μείζονες γινόμεναι ἢ κατὰ τὸ τέλος μεγεθύνονται ἢ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀμφοτέροις βραχύνονται, Ἀτρείδαο-Ἀτρείδεω, Πριάμοιο, καὶ ἔτι ἐπ' ἀντωνυμιῶν, ἐμοῖο, σοῖο, πῶς οὐχὶ κατὰ τόνδε τὸν
B λόγον ἡ ἐμέο καὶ σέο ἐλλείπουσι τῷ ῑ, ἀπὸ τῆς ἐμοῦ καὶ σοῦ αὐξηθεῖσαι; Ἀλλ' εἴρηται ὅτι ἰσχυρότερα τὰ τῶν πεζολόγων μαρτύρια. ἄλλως τε εἰ ἐδείκνυντο αἱ ἀντωνυμίαι πρωτοτυποῦσαι ἀνακόλουθοι καὶ κατὰ ἀριθμὸν καὶ κατὰ πτῶσιν, οὐκ ἀπεμφαῖνον εἰ καὶ κατὰ αὐξήσεις τῶν πτώσεων.

ἘΜΕΘΕΝ. Πυκνῶς αἱ χρήσεις παρ' Αἰολεῦσιν,

. . ἐμέθεν δ' ἔχεισθα λάθαν·
C . . . . ἤ τι-
ν' ἄλλον ἀνθρώπων ἐμέθεν φιλῆσθα.

ἀλλὰ καὶ παρὰ Συρακουσίοις· ἔτι μεθὲν ἁ καρδία παδῇ, Σώφρων Γυναικείοις. παρά τε τῷ ποιητῇ ἡ χρῆσις καὶ σχεδὸν συνεχής. διὸ οὐδὲ Αἰολικώτερον χρὴ ἀναγινώσκειν, διηκούσης καὶ ἐπὶ πολλὰς διαλέκτους τῆς χρήσεως. Ἐπεὶ δέ φασιν ἀπὸ τῆς Λέσβου γενικῆς ἐπίῤῥημά τι ἀποτελεῖται Λεσβόθεν, οἴκου-οἴ-

κοθεν, οὐρανοῦ - οὐρανόθεν, τοῦ ῡ παραιρουμένου, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἐμεῦ τὸ ἐμέθεν ἀποτελούμενον ἐπίῤῥημα ἂν γένοιτο. Πάνυ δὲ ληρώδης ἡ τοιαύτη παράδοσις. οὔτε γὰρ τὰ παραγόμενα, μετατιθέντα τὰ τέλη, οὐχὶ τὸ αὐτὸ μέρος λόγου συστήσεται, οὔτε φυλάξαντα τὸ αὐτὸ μέρος λόγου. τὸ οἴκονδε καὶ τὰ παραπλήσια τὸ αὐτὸ τέλος ἐφύλαξε τῆς αἰτιατικῆς, ἀλλ' οὐ τὸ αὐτὸ μέρος λόγου· τὸ A

ἀπὸ χαλκόφι χαλκός

οὐκ ἐφύλαξε, καὶ ἴσον τῷ ἀπὸ χαλκοῦ. αὐτή τε ἡ διὰ τοῦ θεν παραγωγὴ ὁτὲ μὲν ἐπιῤῥηματικῶς τὸ ἐκ τόπου σημαίνει, Λεσβόθεν, πάντοθεν, Ἰλιόθεν, ὁτὲ δὲ ταὐτὸ σημαίνει τῷ πρωτοτύπῳ. τί γὰρ ἂν εἴη τὸ B

σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη;

ἢ οὐ δῆλον ὡς σχεδόν; οὐ γὰρ σύνεγγυς οὐρανὸς τῆς γῆς, ἵν' οὕτως ἀκούηται, ἐκ τοῦ σύνεγγυς τόπου.

Ἴδηθεν μεδέων

ἀντὶ τοῦ Ἴδης· εὔηθες γὰρ τὸν ἐξ Ἴδης τῆς κατὰ Κρήτην παραδέχεσθαι, τὸν ἐπιχώριον Ἰδαῖον Διὰ παραπεμψάμενον. C

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθεν·

ἄλλα μυρία. διὸ καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης λέξεως ἡ ἐξέτασις προαγέσθω. Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ ἐμέθεν καὶ σέθεν ἔγκειται τὸ ἐξ, καθάπερ ἐπὶ τοῦ οὐρανόθεν, Διόθεν, ὁμόλογον ὅτι ὁμοίως τούτοις παραχθέντα ἐπιῤῥήματά ἐστιν·

A εἰ δὲ τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἔχει τῇ γενικῇ, σαφὲς ὅτι καὶ ταὐτὸ μέρος λόγου· οὐ γὰρ φωναῖς μεμέρισται τὰ τοῦ λόγου μέρη, σημαινομένοις δέ. τῶν γενικῶν μετὰ καὶ ἄλλων προθέσεων ἡ πρὸ ἡγεῖται, τῶν δὲ ἐκ τόπου ἐπιρρημάτων οὐδέποτε· οὐ γὰρ πρὸ οἴκοθεν φησί τις, πρὸ οἴκου δέ, οὐδὲ πρὸ Λεσβόθεν, πρὸ Λέσβου δέ. ὅθεν εἰ τὸ

πρὸ ἕθεν

τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἔχει τῷ πρὸ αὐτοῦ, ἀν-

B τωνυμία γενήσεται ἡ ἕθεν. ταὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ

ἐξ ἐμέθεν·

ἴσον γὰρ τῷ ἐξ ἐμοῦ. παρὸν δὲ καὶ τὰς γενικὰς μεταλαμβάνοντας εἰς τὰς προκειμένας ἀνεπίληπτον τὴν φράσιν καθιστάνειν. τὸ δὲ

ἐξ οὐρανόθεν

πλεονάζει τῷ ἐξ, ἐντελὲς μέντοι τὸ

οὐρανόθεν προΐαλλεν.

Οὐχ ὑγιὲς λέγειν ὅτι τὰ ἐπιρρήματα πρόσωπα οὐκ ἔχει· πῶς οὖν ἐμέθεν, σέθεν, ἕθεν; πρὸς

C γὰρ τοῦτο φήσει τις, ὅτι κατὰ πρόσωπα τὰ ἐπιρρήματα παρῆκται.

Τὰς μὲν οὖν ἄλλας τῶν πλαγίων συμβέβηκεν ἐν μεταβάσει ἑτέρου προσώπου νοεῖσθαι, ἐμὲ ἐπαίδευσας, Διονυσίῳ ἐλάλησας· διὰ γὰρ τῶν ῥημάτων αἱ εὐθεῖαι· ΤΑΣ δὲ ΣΥΝΘΕΤΟΥΣ τῶν ἀντωνυμιῶν τὴν μετάβασιν ποιεῖσθαι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἐμαυτὸν ἔπαισα, ἐμαυ-

τῷ ἐλάλησα· — διὸ καὶ ἀντανακλώμεναι καλοῦνται, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν εἰς αὑτὰ ἀντανακλωμένων σωμάτων — τὴν μέντοι γενικὴν καὶ ἐπὶ ἕτερον πρόσωπον συντείνειν. ἐν οἷς καὶ ἄρθρον τότε ἐπιδέχεται, τῶν ἄλλων ἀντωνυμιῶν ἄρθρον οὐ προσλαμβανουσῶν, τῷ ἐμαυτοῦ φίλῳ διελεξάμην, τοῦ ἐμαυτοῦ δούλου δεσπόζω. καὶ σαφὲς τὸ αἴτιον. ἐπεὶ γὰρ ἅπαξ πᾶσα γενικὴ ἐπὶ πρᾶγμά τι φέρεται, Πλάτωνος ἤκουσα, ἢ ἐπί τι κτῆμα, Πλάτωνος δοῦλος, ἐμοῦ δοῦλος, τοῦτο καὶ τῇ προκειμένῃ παρακολουθεῖ. ἰδοὺ μὲν γὰρ κατὰ πράγματος ἐμαυτοῦ ἤκουσα, κατὰ δὲ κτήματος ἐμαυτοῦ δούλῳ διελεξάμην, ἐμαυτοῦ ἀγρὸν ἔσκαψα. ἐν οἷς καὶ τὸ ἄρθρον προστίθεται, οὐκ αὐτῆς ὄν· ἀδύνατον γάρ, ὡς προαπέδειξα· τοῦ δὲ κτήματος. ὁμόλογον ἐκ τοῦ μετασχηματίζεσθαι πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ κτήματος, τῷ ἐμαυτοῦ δούλῳ, τοὺς ἐμαυτοῦ δούλους, καὶ ἔτι ἐκ τοῦ μὴ προσλαμβάνειν ἄρθρον, ἐν οἷς οὐδὲ ἐπὶ κτῆμα φέρεται, σαυτοῦ ἀκούεις. διὸ καὶ αἱ ἑξῆς πτώσεις, οὐδέποτε ἐπὶ κτῆμα φερόμεναι, ἀπροσδεεῖς εἰσὶν ἄρθρου. Διὸ οὐδὲ συγκαταθετέον Τρύφωνι φάσκοντι, ἐν οἷς ἄρθρον προσλαμβάνει ἡ γενική, καὶ ἐν οἷς κτῆμα σημαίνει, ἐν τούτοις ὁμόλογος ἡ σύνθεσίς ἐστιν ὡς ἐκ τῆς ἐμοῦ κτητικῆς τῆς σύνθεσιν ἐποιήσατο· ἐν οἷς δ᾽ οὐκέτι, ἀπὸ τῆς ἐμοῦ, ἢ τις πρωτότυπός

A ἐστιν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι ἀποδείξεις τοῦ μὴ ἐγκεῖσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ ἐμός γενικήν. ταῖς κτητικαῖς τὰ ὑπακουόμενα ὁμοιόσχημα, ταῖς δὲ γενικαῖς ἀδιαφορεῖ τὸ ὑπακουόμενον. τοῦ μὲν οὖν προτέρου ἐμὸς οἶκος, Ἀριστάρχειος δοῦλος, ἐμοὶ δοῦλοι, ἐμοὺς δούλους· τοῦ δὲ δευτέρου Ἀριστάρχου δοῦλοι ἢ δοῦλαι ἢ οἱαιδήποτε πτώσεις μεθ' οἱουδήποτε γένους, μετ' ἀριθμοῦ ἀδιαφόρου. εἰ τοῦθ' ὑγιές, ἐν οἷς τῷ ἐμαυτοῦ ἀδιάφορα τὰ ἐπι-
B φερόμενα, ἐν τούτοις τῆς γενικῆς ἡ κτῆσις μηνύεται καὶ οὐ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας. ἔτι γε μὴν καὶ ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἄρθρων ἐνὸν πιστώσασθαι, ἐν οἷς πάλιν γενικὴν μὲν κτῆσιν σημαίνουσιν ἀδιάφορα τὰ ἄρθρα, κτητικῇ δὲ ἀντωνυμίᾳ ἢ ὀνόματι ὁμοιόσχημα παρατίθεται, ὁ ἡμέτερος, ὁ ἐμός, ὁ Ἀριστάρχειος, τοῦ Ἀρισταρχείου, τοῦ ἡμετέρου· γενικῇ δὲ τοὺς Ἀριστάρχου, τοῖς Ἀριστάρχου, τοῖς ἐκείνου. ἐν οἷς οὖν πάλιν
C ἀδιάφορα τὰ ἄρθρα, τοὺς ἐμαυτοῦ καὶ τὰς ἐμαυτοῦ, ἐν τούτοις τῆς γενικῆς ἡ κτῆσις. πρὸς τούτοις, ὅτε μὲν γενικὴ κτητική τινος κτῆσιν δηλοῖ, δύο κτήματα νοεῖται, καὶ φαίνεται ὅτι τὸ μὲν τῆς κτητικῆς ἐστὶ λέξεως, τὸ δὲ ἕτερον τῆς γενικῆς, ὡς εἰ ἔλεγε τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ καρπός, τοῦ ἐμοῦ δούλου παῖδα ἔτυψα. εἴπερ οὖν ἡ σύνθεσις ἐν κτητικῇ, κἂν δύο κτήσεις ἐνοοῦντο ἐν τῷ ἐμαυτοῦ δου-

λον ἔπαισα. μία δέ ἐστι· μετάξαντες γοῦν A
εἰς τὴν ἐγκεκλιμένην φαμὲν δοῦλόν μου
ἔπαισα. εἰ δὲ οὕτως ἐνοοῦμεν δοῦλον τοῦ
ἐμοῦ φίλου ἔπαισα, κἂν ὅλως ὁμόλογον
ἦν τὸ σχῆμα ἐκ τῆς ἐμοῦ κτητικῆς συγκείμε-
νον. Πάσῃ γενικῇ κτῆσιν σημαινούσῃ πᾶσα
πτῶσις μετὰ παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ ἐπι-
φέρεται, τῇ δὲ ἐμαυτοῦ οὔποτε εὐθεῖα συντάσ-
σεται. τὸ δ' αἴτιον προὔπτον. αἱ γὰρ σύνθε-
τοι τῶν ἀντωνυμιῶν ἰσόζυγον ἀπαιτοῦσι ῥῆ-
μα, αἵ τε εὐθεῖαι ἐν τρίτῳ προσώπῳ νοούμε- B
ναι τὰ ῥήματα εἰς αὐτὰς ἐπάγονται· Δίων
περιπατεῖ, Σωκράτης διαλέγεται. σα-
φὲς ὅτι οὐ συστήσεται ἡ τοιαύτη σύνταξις τῶν
ῥημάτων οὐ δυναμένων προσχωρεῖν οὔτε τῇ εὐ-
θείᾳ διὰ τὴν ἀντανακλωμένην, οὔτε τῇ ἀντα-
νακλωμένῃ διὰ τὴν εὐθεῖαν. Ἔστι μέντοι εὑ-
ρεῖν φράσιν μετὰ γενικῆς καὶ εὐθείας, ὅταν τὸ
ῥῆμα μηκέτι μάχηται. πρώτου γὰρ καθεστὸς
μετ' εὐθείας συνταγήσεται, ὅταν ὕπαρξιν ση-
μαίνῃ τὸ ῥῆμα, τῆς ἐμαυτοῦ ἀκωλύτως καὶ C
αὐτῆς ἐπιζητούσης ῥῆμα πρώτου προσώπου
ἐν τῷ ἐμαυτοῦ εἰμὶ σύμβουλος, ἐμαυ-
τοῦ εἰμὶ κατήγορος.

Εὐθείας ἀμοιρεῖ ἡ προκειμένη γενική· οὐ
γὰρ εἰ ἅπαξ εἴρηται, καὶ ταῦτα ὑπὸ κωμι-
κῆς ἀδείας, ὡς ἐν Μετοίκοις Πλάτωνος, τοῦτο
κανών ἐστι τῆς κατὰ φύσιν εὐθείας σιγηθεί-
σης. Πᾶσα πλάγιος εὐθεῖα συντάσσεται με-

A τάβασίν τινα προσώπου ἐπὶ πρόσωπον δηλοῦ-
σα, ἐμὲ Διονύσιος ἔπαισεν, ἐγώ σε ἐδί-
δαξα· ἀλλὰ μὴν καὶ αἱ διαθέσεις οὐ μόνον
ἔκ τινων ἐπί τινας ἐγίνοντο, ἀλλὰ καὶ αὐτο-
χειρία δρᾶσις, καὶ ὅσα καὶ ἐν ἄλλοις προσ-
ώποις ἐνοεῖτο, ταῦτα καὶ ἐπὶ ταυτὰ πρόσωπα
μετῄει. ἐμερίζοντο γοῦν αἱ μὲν σύνθετοι τῶν
πλαγίων εἰς τὰ αὐτοπαθῆ τῶν προσώπων,
αἱ δ' ἁπλαῖ εἰς τὰ ἀλλοπαθῆ, ἐμαυτὸν
ἔπαισα, ἐμὲ σὺ ἔπαισας, τῶν ῥημάτων
B τὰς εὐθείας ἐν αὐτοῖς δηλούντων, εἴγε πᾶν
ῥῆμα εὐθεῖαν ἔχει ἐγκειμένην. φανερὸν οὖν ὡς
ταῖς συνθέτοις ἐξ ἀνάγκης ἐπιφερόμενα τὰ ῥή-
ματα τῆς εὐθείας ἐγίνετο παραστατικά, ἧς
καὶ χρείαν εἶχεν ἡ σύνταξις· περισσὸν οὖν ἐστὶ
ζητεῖν εὐθεῖαν τῶν προκειμένων πτώσεων. Ἀλ-
λά φασιν οὐδὲν κωλύει ἐν τῷ πρώτῳ προσ-
ώπῳ ἐν τῷ ἐμαυτός καὶ τὴν αὐτός εὐθεῖαν
ἐγκεῖσθαι, ὅθεν καὶ τὸ ἐμαυτὸς ἔπαισα
πλάγιον μὲν νοεῖσθαι ἐν τῇ ἀρχούσῃ κατὰ
C σύνθεσιν, εὐθεῖαν δέ, ᾗ καὶ συντάσσεται τὸ
ῥῆμα, ἐν τῇ κατὰ τέλος. Ἀλλά γε πρὸς τοῦ-
το ῥητέον. τὸ μὲν πρῶτον· ἄκλιτον μένει τὸ
σχῆμα καὶ κατὰ τὸ τέλος καὶ κατὰ μέσην
λέξιν, κατὰ μὲν τὸ τέλος, καθότι πάντοτε ἡ
εὐθεῖα σύνεστι πάσῃ πλαγίῳ, κατὰ δὲ μέσην
λέξιν, ᾗ τὰ συντεθέντα ἀκίνητα. τὸ δὲ δεύ-
τερον, ὡς καὶ ἄδηλος ἡ φράσις γίνεται· πότε-
ρον γὰρ ἡ συγκειμένη γενική ἐστιν ἢ δοτική. ἢ

αἰτιατικὴ, οὐ γνωστὸν, τοῦ τέλους ἐκθλιβέν- A
τος. ἔπειτα, εἰ ὑπὲρ διαστολῆς τῶν μεταβα-
τικῶν πλαγίων αἱ σύνθετοι γεγόνασι, περισ-
σὸν ζητεῖν τὴν εὐθεῖαν· οὐδὲ γάρ ἐστιν εὐθεῖα
ἐν μεταβάσει προσώπου λαμβανομένη, ἐν δὲ
καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον δηλοῦσα, αὐτὸς ἔγρα-
ψε καὶ αὐτὸς ἐκλήθη. ἔνθεν γάρ μοι δοκεῖ,
ὡς καὶ προείρηται, τὴν ἐγὼ ἀσύνθετον καθε-
στάναι, ἐπεὶ μὴ αὐτοπαθὴς ἐγίνετο ἐν συνθέ-
σει, ἀλλοπαθὴς δὲ ἐν ἁπλότητι, ὅπερ καὶ ἐπὶ
τῶν πλαγίων συνέβαινεν. Οὐχὶ οὖν καὶ τὸ B

ἀλλήλους τρώσητε

διὰ μιᾶς συνθέσεως φωνῆς εὐθεῖαν καὶ πλά-
γιον ἐν μεταβάσει προσώπων δηλοῖ; Ἀλλὰ
μὴν ἡ λέξις οὔτε ἀμφίβολος οὔτε ἄκλιτος, οὐκ
ἀμφίβολος μέν, καθὸ ἐπὶ τέλει συντεθεῖσα ἡ
πλάγιος δεόντως πρὸς τὸ σημαινόμενον ἐκλίνε-
το, ἀλλήλοις ἔδωκαν, ἀλλήλους ἔπαι-
σαν· κλιτικὴ δέ, καθὸ οὐδὲν ἦν τὸ κωλῦσαν
τὸ τέλος κλίνειν, τῆς εὐθείας κατὰ τὸ ἄρχον
μέρος τῆς συνθέσεως νοουμένης, ἥτις καὶ ἕνε- C
κα τοῦ συντεθεῖσθαι ἀκίνητος ἐφυλάσσετο,
καὶ ἕνεκα τοῦ τὴν εὐθεῖαν ἐν τοῖς μεταβατι-
κοῖς προσώποις πάντοτε συνυπάρχειν.

Ἑξῆς ῥητέον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συν-
θέτων, εἰ δεόντως τὰ μὲν τρίτα ἀφ᾽ ἑνικῆς
συντάξεως εἰς πληθυντικὰ προάγεται· ἙΑΥ-
ΤΟΥΣ γὰρ καὶ ἙΑΥΤΩΝ· τὰ δὲ πρῶτα καὶ
δεύτερα οὐκέτι. Τὸν μὲν οὖν Ἀρίσταρχον ἐπι-

A μέμφεσθαί φασι τὰ σχήματα, καθὸ ἀφ' ἑνι-
κῆς συντάξεως τῆς ἑαυτόν πληθυντικὴ ἐγένετο
ἡ ἑαυτούς, μάρτυρά τε ἐπάγεσθαι τὸν ποιη-
τήν, παρ' ᾧ τὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἠκρίβωται,
ἐν οἷς πάντοτε ἐν διαλύσει ἐστὶ τὰ τρίτα,
ὁμοίως τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις, σφᾶς αὐ-
τούς καὶ σφῶν αὐτῶν. πρὸς οἷς καὶ τῶν
πρώτων καὶ δευτέρων οὐκ ὄντων ἐν συνθέσει
πληθυντικῇ, ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῖς τρίτοις πα-
ρηκολούθει ταὐτόν. Πρὸς ὃν οἱ ἀντιλέγοντές
B φασιν, ὡς καὶ ἀφ' ἑνικῆς συνθέσεως τῆς ἑνδέ-
κατος τὸ ἑνδέκατοι πληθυντικὸν ἐγίνετο, τήν
τε χρῆσιν ὡς ὑγιῆ πιστοῦνται διὰ τῶν Πλα-
τωνικῶν παραδειγμάτων· τάς τε κατὰ τὸ τρί-
τον πολλάκις διαφεύγειν τὰ τῶν κατὰ τὸ πρῶ-
τον καὶ δεύτερον. δυϊκαὶ γοῦν εἰσὶν εὐθεῖαι
πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ἀλλ' οὐκέτι
καὶ τρίτου. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ καὶ τρίτου
εἰσί, πρώτου καὶ δευτέρου οὐκ οὐσῶν; ἄλλως
τε καὶ ἄλλαι λέξεις κατὰ τύχην ἐσιγήθησαν·
C οὕτω καὶ αἱ προκείμεναι. Ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ ὁ
τοῦ Ἀριστάρχου λόγος κριτικώτερος εἶναι, ἔχοι
δ' ἂν οὕτω τὰ τῆς ἐπικρίσεως. Παντὶ προῦ-
πτον ὡς ἡ πλείων παράθεσις τῆς ἐλάσσονος
κανών. ὅθεν εἰ δεκάδυο σχήματα ἐσιγήθη,
πάσης πτώσεως τέσσαρα δυϊκῶν καὶ πληθυν-
τικὰ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, δηλονότι
γενικῆς καὶ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς, πρὸς τρία
πληθυντικὰ τρίτου προσώπου, γενικῆς, δοτικῆς,

αἰτιατικῆς, πῶς οὐχὶ παράλογα τὰ τρία A
πρὸς τὰ δώδεκα; Ἀλλὰ τρίτα οὐκ ἔστι, πρώ-
του καὶ δευτέρου ὄντος. Εἰ μὲν οὖν τὰ ἄλλα
πάντα τρίτα ἐσεσίγηντο, κἂν ἦν τις πιθανό-
της τοῦ καὶ τὰ τρίτα ὄντα πρῶτον καὶ τρίτον
μὴ εἶναι· εἰ δὲ ἕν που ἐσιγήθη διὰ τὸ ὑφ' ἑτέ-
ρων συζυγιῶν ἀναπεπληρῶσθαι, πῶς οὐχὶ
γέλοιον τοσαύτας φωνὰς συζύγως κατὰ τύ-
χην σεσιγῆσθαι; τούτου οὖν ἐν μηδενὶ μέρει
λόγου κατακολουθήσαντος, παντί τῳ δῆλον
ὑπὲρ ἀκριβείας ἐξετάσαντι τῆς ἐν τοῖς μέρεσι B
τοῦ λόγου, ὡς ἡ Ὁμηρικὴ ποίησις μᾶλλον τῶν
ἄλλων ἠνύσθη. ὅθεν οὐ μᾶλλον ἡ Πλάτωνος
χρῆσις ἀξιοπιστοτέρα τῆς οὐκ οὔσης παρὰ τῷ
ποιητῇ. Παρὸν δὲ ἐξετάσαι καὶ διὰ λόγου τὸ
ἀληθές. ἀπὸ ἑνικῶν συνθέσεων πληθυντικαὶ
ἐκφοραὶ γίνονται κατὰ τὸ τέλος, ἀνδροφό-
νος - ἀνδροφόνοι, ἑνδέκατος - ἑνδέκα-
τοι. ὅθεν καὶ ἀπὸ τοῦ ἑαυτόν τὸ ἑαυτούς πε-
σεῖται. οὐδὲν γὰρ κωλῦον τὰ προκείμενα εἰς
πλῆθος μετάγειν· ἐν δυσὶ γὰρ προσώποις ἕκα- C
στον αὐτῶν ἀκούεται. ὁ γὰρ ἄνδρα φονεύσας ἢ
ὁ μετὰ δέκα εἷς ἢ οἱ μετὰ δέκα πλείονες
ἀνεμποδίστως εἶχον τὸ ἕτερον τῶν προσώπων
πληθυντικόν· τὸ μέντοι τῆς ἀντωνυμίας σχῆ-
μα ἠδυνάτει, ἅτε δὴ καθ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ
προσώπου λαμβανόμενον, κατὰ μὲν τὸ τέλος
τῆς συνθέσεως εἰς πλῆθος μετάγεσθαι, κατὰ
δὲ τὸ ἄρχον εἰς ἕν, ἐπεὶ ἕνεκα τούτου ἑνικὸν

A καὶ πληθυντικὸν ἐνοεῖτο διὰ μιᾶς φωνῆς καθ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ προςώπου, ὅπερ ἄλογον. εὐλόγως ἄρα τὰ σχήματα ἐσιγήθη.

Τὸ ἄρχον μέρος αἱ σύνθετοι κινοῦσαι προςωπα παρίστασιν, ὁμοίως ταῖς ἁπλαῖς, τὸ δὲ τέλος, ὅτε γένος· ἐμαυτόν γὰρ καὶ ἐμαυτήν. ὅθεν ἐπιστατέον τῷ οὐδετέρῳ σχήματι κατ' αἰτιατικὴν σιγηθέντι, ἐπεὶ ἴσως καὶ ἡ κατάληξις συνήγετο εἰς ō κατ' ὀξὺν τόνον, καθὸ αἱ οὐδέτεραι τῶν ἀντωνυμιῶν, χωρὶς τῶν B κτητικῶν, εἰς ō ἔληγον μετὰ τάσεως τῆς τοῦ ἀρσενικοῦ, ὅπερ ἐν μέρει λόγου οὐκ ἐνὸν εὑρέσθαι, τῆς ἀπό καὶ ὑπό ὑφαιρουμένων, καθότι ἀδύνατον πρόθεσιν βαρύνεσθαι, χωρὶς εἰ μὴ ἀναστρέφοιτο· οὐδὲ γὰρ Αἰολεῖς τὸν ἐπὶ ταύταις τόνον ἀναβιβάζουσιν· ὑπολείπεται οὖν σημειούμενον τὸ αὐτό καί, εἰ ἕν ἐστι, τὸ εἰσό. ἀλλ' εἰ καὶ τοῦτο ἁπλοῦν ἐστίν, οὐ πάντως καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ σύνθετον, λέγω δὲ τὸ ἐμαυτό· ὑπὸ γὰρ ἀκριβεστέρου λόγου ἐμποδί-C ζεται. εἴ τι γὰρ οὐδέτερόν ἐστιν αἰτιατικῆς πτώσεως, τοῦτο καὶ εὐθείας ἐστίν· ἀλλ' ἀδύνατον τὸ τῆς εὐθείας συνίστασθαι· εὐλόγως ἄρα καὶ τὸ τῆς αἰτιατικῆς σχῆμα ἐσιγήθη. ἀλλ' εἰ ἅπαξ Εὐριπίδης ἐχρήσατο ἐπὶ δευτέρου προςώπου ἐν τῷ

ἔγειρέ μοι σεαυτὸ καὶ γίγνου θρασύ,

τοῦτο οὐ κανὼν γενήσεται τοῦ εὐλόγως σιγηθέντος σχήματος.

Περισσὸν οὖν ἐστὶ ζητεῖν, εἰ κατ' ἀκολουθίαν φωνῆς οὐκ ἔχουσιν εὐθεῖαν αἱ σύνθετοι, ἀλλ' οὖν γε κατὰ τὸ σημαινόμενον· ὡς ἡ ἐγὼ πρὸς τὴν ἐμοῦ, οὕτως ἡ ἐγὼ αὐτὸς πρὸς τὴν ἐμαυτοῦ. ἅπαξ γὰρ ἐδείχθη, ὡς ἕνεκα τῶν αὐτοπαθῶν ἀντωνυμιῶν τὴν σύνθεσιν ἀνεδέξατο, ὅπερ ἐν μόναις πλαγίοις ἑωρᾶτο. οὔτε ἐν συνθέσει οὖν εὐθείας ἔχουσιν, οὔτε ἡ ἐμαυτοῦ γενικὴ ἐστὶ τοῦ ἐγὼ αὐτός. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἤκουσα, καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου μετοχῆς ἐπιφερομένης, ἐμοῦ αὐτοῦ ἀκούσαντος, ὡς Ἀρίσταρχος εἶπεν, Ἀριστάρχου εἰπόντος. οὐκ ἔστι δέ τις εὐθεῖα ἡ ἔχουσα γενικὴν συντασσομένην τῷ αὐτῷ ῥήματι. ἔτι τὸ ἐγὼ αὐτὸς ἤκουσα σημαίνει ἔξωθέν τινα φωνήν, τὸ δὲ ἐμαυτοῦ ἤκουσα οὐκέτι.

Εἰ τὰ σύνθετα καθ' οἱανδήποτε πτῶσιν μένει κατὰ πᾶσαν πλάγιον, σύνθετον δὲ τὸ ἐμωυτοῦ παρ' Ἴωσι καὶ παρ' ἡμῖν, καθὸ καὶ ὁ τόνος ὁμολογεῖ· μία γὰρ ἡ περισπωμένη· τί δήποτε τὸ ἐν τῇ αἰτιατικῇ σχῆμα ἐσημειοῦτο, ὡς οὐ δυνάμενον τὴν διὰ τοῦ ω̄ γραφὴν ἀναδέξασθαι, εἴ γέ φασι τὸ ε̄ καὶ τὸ ᾱ οὐκ εἰς ω̄ κιρνᾶται; ἄλλως τε εἰ καὶ κατὰ πτῶσιν συνετίθεντο, οὐδὲν ἦν τὸ κωλῦον ἐν τῇ ἐμαυτὸν αἰτιατικῇ τὸ ᾱ εἰς ω̄ μετατίθεσθαι Ἰωνικῷ ἔθει, καθάπερ καὶ τὸ αὐθαδής-αὐτώδης.

Ἡ ἘΜΟΥΣ, κοινὴ οὖσα Συρακουσίων καὶ

A Βοιωτῶν, καθὸ καὶ Κόριννα καὶ Ἐπίχαρμος
ἐχρήσαντο, πρός ἐνίων ἐδόκει κατωρθῶσθαι
τῆς δίχα τοῦ σ̄ προφερομένης, εἴγε τὰ εἰς ω̄
λήγοντα εἰς ους κατὰ γενικὴν λήγει. Πρῶτον
μὲν οὐ παρὰ Δωριεῦσιν· ἔπειτα τὸ σύμφωνον
αὐτοὺς ἔλαθε· ποῦ γὰρ τῆς εὐθείας τὸ γ̄;
πῶς δὲ καὶ τὸ δεύτερον εἰς ους λήγει; τεοῦς
γάρ, τῆς εὐθείας εἰς ῡ ληγούσης. Ἔτι καὶ
ἘΜΕΌΣ οἱ αὐτοὶ Δωριεῖς, καὶ ἐν συναλοιφῇ
ἘΜΕΥΣ· αἱ χρήσεις παρ' Ἐπιχάρμῳ. ἡ μέν-
B τοι ἘΜΕΙΟ καὶ ἔτι ἘΜΕΙΏ καὶ ἔτι σὺν τῷ
σ ἘΜΕΙΏΣ, καὶ ἘΜΩΣ δισυλλάβως, παρὰ
Ῥίνθωνι.

Ἰτέον ἐπὶ τὰς κατὰ τὸ δεύτερον.

Τῇ μὲν οὖν ἐμοῦ σύζυγος ἡ ΣΟΥ, πάλιν τὴν αὐτὴν ὁμοφωνίαν ἀναδεδεγμένη κτητικῇ τε καὶ πρωτοτύπῳ· τῇ δὲ ἐμεῦ ἡ ΣΕΥ, ἐμέο - ΣΕΌ, ἐμεῖο - ΣΕΙΟ, ἐμέθεν - ΣΈΘΕΝ, συνθέτῳ τε τῇ ἐμαυτοῦ ἡ ΣΑΥΤΟΥ. ἀλλὰ μὴν καὶ τῇ ἐμοῦς Δωρίῳ ἡ ΤΕΟΥΣ, Ἡρα-
C κλῆς τεοῦς κάρρων ἦν, Σώφρων, καὶ ἔτι Κόριννα·

περὶ τεοῦς Ἑρμᾶς ποτ' Ἄρηα πουκτεύει.

Ἔστι καὶ ἡ ΤΙΟΥΣ, διὰ τοῦ ι, ἣν καὶ ἀναλογωτέραν ἡγητέον, ἐπεὶ τὸ ε̄ εἰς ῑ μεταβάλλουσι, φωνήεντος ἐπιφερομένου. Ἔτι τῇ ἐμέος ἡ ΤΕΌΣ κατ' ἔγκλισιν σύζυγος, ἐκπεφήναντί τεος αἱ δυςθαλίαι, Σώφρων· τὸ γὰρ ὀρθοτανούμενον κτητικὴν σημαίνει.

ΤΕΥΣ. Αὕτη σύζυγος τῇ ἐμεῦς. Ἐπί- A
χαρμος ἐν Κωμασταῖς ἢ Ἀφαίστῳ·

οὐδέποτ' ἴοι γίνετ' ἐγὼν τευς ἀξίω·
καὶ πόκ' ἐγὼν παρὰ τεῦς τι μαθών,

Θεόκριτος. ἔστι δὲ καὶ Βοιωτιακὸν δῆλον ὡς·

τεῦς γὰρ ὁ κλᾶρος.

ὃ περισπασθὲν τὴν πρωτότυπον σημαίνει· ἴσον γὰρ ἔσται τῷ σοῦ, οὐκ ἄλλης· τὸ δὲ ἐν ὀξείᾳ τάσει, ἐν μέντοι τῇ ἀναγνώσει ἐγκλιθέν, ἴσον τῇ σός.

Ἡ ΣΕΌ μεταβάλλει τὸ σ̄ εἰς τὸ τ̄ πα- B
ρὰ Δωριεῦσιν. Ἀλκμάν·

ἐμὲ Λατοΐδα τέο δ' ἀχοσχορον

καὶ ἔτι ΤΕΥ.

Ἀπὸ τῆς σοῦ Δώριος ἐγίνετο ἡ ΤΕΟΥ ὁμότονος, μεταθεῖσα τὸ σ̄ εἰς τὸ τ̄ καὶ πλεονάσασα τῷ ε̄, καθάπερ καὶ ἡ σός ἐν τῷ ΤΕΌΣ. Τινὲς μέντοι ἠξίουν βαρυτονεῖν, οἰόμενοι ἀπὸ τῆς τέο τὴν τοῦ ῡ πρόσθεσιν γεγενῆσθαι. Ἡ χρῆσις παρ' Ἐπιχάρμῳ καὶ Σώφρονι·

αἰνοδρυφὴς δὲ τάλαινα τεοῦ κατὰ τυμ- C
βοχόησα.

Σώφρων· οὐχ ἧσσων τεοῦ. Ἐπίχαρμος·

παιδὶ τεοῦ.

Καὶ ἔτι ἡ ΤΙΌΣ. Ἡ μέντοι ΤΙΏ καὶ ΤΙΏΣ, συζυγοῦσαι τῇ ἐμέω καὶ ἐμέως, πάλιν παρὰ τῷ αὐτῷ Ῥίνθωνι εἴρηνται.

Εἰ αἱ ὁμοιοκατάληκτοι ἐν δευτέροις προςώποις· ταῖς κατὰ τὸ πρῶτον ἀποβολῇ τοῦ σ̄

τὰ

A τὰ τρίτα ἀποτελοῦσι, συμφανὲς ὡς καὶ ἀπὸ τῆς σοῦ ἡ ΟΥ πρωτότυπος γενήσεται, πάλιν ὁμοφωνοῦσα τῇ ἀπὸ τῆς ὅς γενικῇ συνάρθρῳ.

Τὴν μὲν οὖν χρῆσιν παρ' Ὁμήρῳ οὐκ ἐνὸν εὑρέσθαι, παρὰ μέντοι Ἀττικοῖς· καὶ γὰρ Πλάτων συνεχῶς ἐχρήσατο, οἵ τε κωμικοὶ καὶ τραγικοί. ὁ μέντοι Ζηνόδοτος καὶ τὸ

ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ

διὰ τῆς οὗ ἔγραφεν. ἅπερ παραπεμπτέον, οὐχ ὡς μὴ πρωτότυπον, ἀλλ' ὡς μὴ σύνηθες· τῇ
B γὰρ εἰς ου καταλήξει χρῆται ὁ ποιητὴς ἐπὶ μόνης κτητικῆς, τῇ δὲ ἐμεῦ καὶ ταῖς συζύγοις ἀντὶ τῶν πρωτοτύπων μόνων,

πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι·

ἐπὶ δὲ τῆς πρωτοτύπου

ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον.

Ἡ ΕΥ ἀπὸ τῆς σεῦ, ἐν ἐγκλίσει,

εἴ πώς εὑ περίδοιτο.

κἀκεῖνο δέ τινες ὀρθοτονοῦσι προσπνέοντες,

φρίξας εὖ λοφιήν·

C ἀντὶ τοῦ τὴν αὑτοῦ.

Ἡ ἙΟ κατ' ἔγκλισιν,

ἐπεί ἑο κήδετο λίην·

καὶ κατ' ὀρθὸν τόνον,

ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ.

Εἴρηται δὲ περὶ τῆς ΕΙΟ, ὡς μόνως ὀρθοτονεῖται.

Ἡ ἙΘΕΝ ὀρθοτονεῖται μέν, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,

ἐγκλίνεται δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ A

ἐπεὶ οὐ ἑθέν ἐστι χερείων.

Οὐ γάρ, ὡς ἔνιοι, χρὴ μόνως ὀρθοτονεῖν, ὅτι καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ὀρθοτονεῖται μόνως· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν δυϊκῶν, ὀρθοτονουμένων τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων, τὰ τρίτα ἐγκλίνεται. ἄλλως τε τὸ ἔτι μεθὲν ἁ καρδία παδῆ ἐγκέκλιται. οὐκ ἐπειδὴ οὖν κατὰ τύχην παρ' Ὁμήρῳ τὰ πρῶτα ὠρθοτονήθη, εὐθέως καὶ τὰ τρίτα.

Σαφὲς ὅτι καὶ τὸ Αἰολικὸν δίγαμμα ταῖς B
κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον προσνέμεται, καθὸ καὶ αἱ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμεναι δασύνονται. Ἀλκαῖος·

ὥστε θεῶν μηδέν' Ὀλυμπίων
λῦσαι ἄτερ Fέθεν.

ἙΟΥΣ. Αὕτη ἀκόλουθος Δωρικῇ τῇ τεοῦς. ᾗ συνεχῶς καὶ Κόριννα ἐχρήσατο. ἐν Κατάπλῳ·

νίκασ' ὁ μεγαλοσθένης
Ὠαρίων, χώραν τ' ἀπ' ἑοῦς C
πᾶσαν ὠνούμηνεν.

ἙΟΥ. Αὕτη τῇ τεοῦ ἀκόλουθος, ἀποβολῆς γενομένης τοῦ κατ' ἀρχὴν συμφώνου. εἴρηται κατ' ἀρχὴν περὶ τοῦ πλεονάσαντος ε κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον.

Τῆς ἘΚΕΙΝΟΣ καὶ ΟΥ῞ΤΟΣ αἱ γενικαὶ παρὰ Δωριεῦσι διὰ τοῦ ω, ΤΗ͂ΝΩ καὶ ΤΟΎΤΩ, τοῦ τέλους βαρυτονουμένου. πρὸς τῷ καὶ

A τὸν λόγον ἀπαιτεῖν, καθότι βαρύτονοι αἱ εὐθεῖαι, καὶ τὸ πλεῖστον τῆς χρήσεως οὕτως ἔχει. πρὸς οἷς καὶ τὸ τουτῷ περισπώμενον ἐπιῤῥήματός ἐστι παραστατικόν, τουτῶ θάμεθα, Σώφρων. τὸ δὲ ΑΥΤΩ͂ περισπασθήσεται, ὅτι καὶ τὸ αὐτός ὀξύνεται.

Τὴν ἙΑΥΤΟΥ͂ φασὶν ὠλιγωρῆσθαι, καθὸ τὴν μὲν ἐν ἀρχῇ σύνθεσιν αἰτιατικῆς ἔχει, τὸ δὲ τέλος γενικῆς. Ἀλλ' οὔτε τὰ σύνθετα τὴν αὐτὴν κλίσιν ἀναδέχεται τοῖς κατὰ παράB θεσιν, ἐπεὶ ἰδοὺ τὸ λεοντοφόνος ἐκ γενικῆς συνεστὸς εἰς αἰτιατικὴν ἀναλύεται, ὁ λέοντα φονεύσας, καὶ τὸ φιλοπλάτων ἐξ εὐθείας εἰς αἰτιατικήν, ὁ φιλῶν Πλάτωνα· οὔτε πάντως αἰτιατικὴ ἔγκειται· τί γὰρ οὐ μᾶλλον ἡ εὗ ἐστὶ συντεθεῖσα ἢ ἡ δισύλλαβος ἡ ἕο; πρὸς οἷς οὐδὲ ἡ δοκοῦσα ἐν συνθέσει κατωρθῶσθαι ἐν δυσὶν αἰτιατικαῖς, λέγω δὴ τὴν ἑαυτόν, πάντως δύο αἰτιατικὰς σημαίνει· αὐτὸς γὰρ αὐτὸν ἔπαισεν. Κἀκείνῳ δὲ ἐπιστατέον, εἰ C ὅλως σὺν τῷ ε̄ γραφήσεται ἢ δισυλλάβως μόνως, μόνον κατ' ἀρχὴν προςπνεόμενον· τὰ γὰρ τῆς χρήσεως ἐπ' ἴσης. εἴρηται ὡς αἱ ἀπὸ τοῦ σ̄ ἀρχόμεναι ὁμοιοκατάληκτοι ἀποβολῇ τοῦ σ̄ τὰ τρίτα ἀποτελοῦσιν· ὅθεν ἀκόλουθος τῇ μὲν σεαυτόν ἡ ἑαυτόν, τῇ δὲ σαυτόν ἡ αὑτόν. Φήσει τις τὴν δισύλλαβον ὠλιγωρῆσθαι, ἐν οἷς πᾶσα λέξις σύνθετος μέρος ἔχει ἑκατέρας τῶν φωνῶν. ἡ γοῦν ἐμαυτόν, σαυτόν ἔχουσιν ἡ μὲν

τὸ ε̄, ἡ δὲ τὸ σ̄. ἀνάγκη οὖν καὶ τὴν ἑαυτόν A
μέρος ἔχειν, ὅπερ οὐκ ἄλλο γενήσεται ἢ τὸ ε̄. Ἀλλ' ἡ τοῦ δασέος πνεύματος μονὴ ἀρκετὴ εἰς ὑπόμνησιν τῆς συνθέσεως, ἐπεὶ τὰ τρίτα τῶν δευτέρων οὐ πλεονοσυλλαβεῖ, εἰ μὴ ἐν πάθει πλεονασμὸς γένοιτο, ὡς ἡ ἕοι καὶ ἑός καὶ ἕε. Ἀλλά φασιν εἰ τὸ ε̄ τῆς εὗ ἀντωνυμίας κατὰ τὴν σύνθεσιν ἐκθλίβεται, δῆλον ὡς καὶ τὸ πνεῦμα ἀποβληθήσεται. Ἀλλ' οὐκ ἐκθλίβεται, ἀλλὰ κιρνᾶται. ἔπειτα ἡ ἀφαίρεσις τοῦ σ̄ ἐν δευτέροις δασείας ἐστὶν ἐμποιητική, σέθεν- B
ἕθεν. δῆλον οὖν ὡς τῆς σαυτόν δισυλλάβου ἀκόλουθον δισύλλαβον τὸ αὑτόν.

Φανερὸν ὡς οἱ προσχρησάμενοι τῇ ἙΑΥΤΟΥΣ σὺν ταῖς συζύγοις ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου παρὰ τὰ πρόσωπα ἁμαρτάνουσιν, ὅθεν καὶ τοὺς δασέως ἀναγνόντας τὸ

αὑτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν

καὶ

ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὑτούς C

οὐ μετρίως ἂν μεμψαίμεθα, οὐκ ὀλίγην ἀπειρίαν καταγγέλλοντας τοῦ ποιητοῦ διὰ τὴν ἰδίαν εὐήθειαν, εἴγε τρίτου καθεστῶσαι ἐπὶ πρώτου λαμβάνονται. πρὸς οἷς οὐδέποτε ἑνικὴ παρ' αὐτῷ σύνθετος, μή τί γε καὶ πληθυντική, ἧς τὸ σχῆμα παράλογον ἐδείχθη. καὶ εἰ μὲν τρισυλλάβως ποτὲ εἴρητο, κἂν ἦν συμφανὲς ἁμάρτημα· ἐν οἷς οὖν δισυλλαβεῖ, σαφὲς

A ὅτι ἁπλῆ ἐστί, λείπουσα ἐθίμως αὐτῷ τῇ ἡμῶν, ἡμῶν αὐτῶν ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν, καὶ ἡμᾶς αὐτούς. καὶ γὰρ ἐφ' ἑνικῶν,

αὐτὸς νῦν ἰδὲ πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον

καὶ

αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα.

Ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἑνικῶν, ὡς ἂν ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου, ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀσκαλωνίτην ἐκεῖναι προσεπνεύσθησαν,

B αὐτόν μιν πληγῆσιν,

ἵνα μὴ ὡς ὑπ' ἄλλου πεπληγμένος νοῆται· καὶ

ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ καταχρύπτων

καὶ

τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται,

καὶ

μέγα μὲν κλέος αὐτῆς ποιεῖται·

ἐφ' ἧς οὐδὲ τὸ τῆς ἐπιφερομένης πτώσεως ἀρ-
C μοστέον· δέον γὰρ ποιεῖν ποθήν σὺν τῷ ν. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτων ὁ αὐτὸς λόγος εἰρήσεται, ᾧ κατ' ἔλλειψιν πάλιν τῶν τρίτων ὁμοίως ταῖς κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἐξηνέχθησαν, εἴγε καὶ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀναγνώσεως κατὰ αὐτὸ τὸ τῶν ποιητῶν σύνηθες ἐξετάζεται. ἀξιοῦμεν γὰρ ἀπαρεμφάτως ἀναγινώσκειν

τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι

καὶ

ἐπιτεῖλαι

οὐ προπαροξύνοντες, τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος A πρόσταξιν. δέον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ

μέγα μὲν κλέος αὐτῆς

ποιεῖται

ἐκδέχεσθαι τὸ γίνεται, ἐν ᾧ καὶ ἁπλῆ ἡ ἀντωνυμία νοεῖται, καὶ ἡ ἐπιφερομένη πτῶσις ἀκόλουθος. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ

αὐτός μιν πληγῇσιν

δασυνόμενον τρεῖς ἀντωνυμίας παραλήψεται· διὸ καὶ ὁ Πινδαρίων διὰ τοῦ ε ἔγραφεν, ὅ τε B Ἰξίων ἀξιοῖ, ὥστε ἀντὶ τῆς ἑ τὴν μίν παρειλῆφθαι. ὅπερ βέλτιον ἐπὶ τῶν τοιούτων παρέλκεσθαι τὴν μίν ὁμοίως τῷ

ἠέ μιν αὐτόν·

κὰδ δέ μιν αὐτὸν

εἰλύσω ψαμάθοισιν,

ἤ, ὡς Τρύφων φησίν, ὅμοιον εἶναι τῷ σφέας αὐτοὺς αὐτοὶ αὐτοὺς καὶ αὐτὸς αὐτόν, ᾧ ἀντέκειτο τὸ μὴ ἐν δυσὶν ὀρθοτονουμέναις λαμβάνεσθαι τὸ αὐτόν μιν ὁμοίως τῷ σφέας αὐ- C τούς. Τὸ

εὖ ἐντύνασάν ἑ αὐτήν

καὶ

πυκάσασάν ἑ αὐτὴν

μόνως ἐν διαλύσει ληπτέον, εἴγε ἀσύνθετος ἐν τῷ καθόλου ἡ τῶν ἀντωνυμιῶν χρῆσις παρ' αὐτῷ· ἄλλως τε καὶ ἐλέγχονται ἐκ τῶν συζυγιῶν ἀρσενικῶν,

A ἑο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει

καὶ

ἑε δ' αὐτόν,

ἐφ' ὧν καὶ μέσους συνδέσμους ἔταξεν. Καὶ παρὰ τοῖς Αἰολικοῖς δὲ ὡς ἐν παραθέσει ἀνεγνώσθη

ἔμ' αὔτα τοῦτ' ἔγων σύνοιδα·
ἔμ' αὔτῳ παλαμάσομαι.

ἀλλ' ἐμάχετο τὸ

νόω δ' ἑαύτω πάμπαν ἀέρρεται,

B ἅπερ ἀσύνηθες ἐν ἁπλότητι μὴ οὐχὶ τὸ ε προςλαμβάνειν. καὶ ἔτι ὁμοίως παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀλκαίῳ ἐν ἑβδόμῳ·

σὺ δὲ σαυτω ταμαισ εση αλλα σαυτω
μετεχων αβασ προσπασιν.

πῶς γὰρ τὰ τοιαῦτα σύνθετα, τῶν πρώτων ἐν διαλύσει ὄντων; δῆλον οὖν ὡς ἀνώμαλος ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρώτων πρὸς τὰ ἑξῆς.

Αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόςωπον τῆς δοτικῆς ὀξυνόμεναι τὴν κατὰ τὸ τρί-
C τον περισπωμένην ἔχουσι· σοὶ μὲν γὰρ ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δὲ τοῦ

ἢ ὀλίγον οἷ παῖδα

περισπῶμεν. ὅθεν ὡς παράλογον ὁ Σιδώνιος ὤξυνεν, ἢ αἱ ὁμοιοκατάληκτοι καὶ ὁμότονοι κατὰ πᾶν πρόςωπον. Καὶ ἕνεκα μὲν τῶν δύο πρὸς τὸ ἓν τὸ ἓν εὐθύνεται, ἕνεκα δὲ τῆς τῶν φωνῶν ἀκολουθίας εὐθύνονται αἱ δύο. πᾶσα γὰρ δοτικὴ μακροκατάληκτος οὐδέποτε ὀξύνε-

ται· αἱ γὰρ ὀξυνόμεναι βραχυκατάληκτοι, καὶ A
διὰ τοῦτο μᾶλλον τὸ ἐμίν Δώριον ἀνάλογον.
ὁμότονοί εἰσιν αἱ γενικαὶ ταῖς δοτικαῖς ἰσοσυλλαβούσαις· πῶς οὖν αὗται ὀξύνονται, τῶν γενικῶν περισπωμένων; ἀνάλογος ἄρα ἡ οἷ. αἱ μονοσύλλαβοι δοτικαὶ περισπῶνται· ἀνάλογος ἄρα ἡ οἷ. ὁμοτονοῦσιν αἱ κτητικαὶ ταῖς πρωτοτύποις, ἐμός - ἐγώ· ἐμόν - ἐμέ, σόν - σέ· εἰ οὖν ἐμῷ καὶ σῷ, πῶς οὐχὶ καὶ ἐμοῖ καὶ σοῖ; ἀνάλογος ἄρα ἡ οἷ. Ἀλλά φησιν ἡ μὲν ἐμοῦ διαιρεῖται, ἡ δὲ ἐμοί οὐκέτι. Ἀλλ' οὐ B
τοῦτο αἴτιον γενήσεται τῆς τάσεως, εἴ γέ τινα περισπώμενά ἐστιν ἀδιαίρετα καὶ ὀξυνόμενα διαιρούμενα. ἐκεῖνο οὖν ῥητέον, ὡς πολλάκις τὴν ἀκολουθίαν διαψεύδονται αἱ ἀντωνυμίαι· τοιαῦται οὖν καὶ αἱ προκείμεναι.

Ἀττικοὶ ἘΜΟΙΓΕ. Αἰολεῖς ἜΜΟΙ βαρέως. Βοιωτοὶ διὰ τοῦ ῡ, ἘΜΥ, συνήθως, καθότι καὶ τὸ καλοί καλύ. Δωριεῖς ἘΜΙ'Ν καὶ ἔτι ἘΜΙΝΓΑ. Σώφρων· μόνον ἐμινγα τὸ τοῦ γόγγρου τέμαχος. Ἡ ἘΜΙ'ΝΗ συν- C
ήθης Ταραντίνοις· ἡ δὲ χρῆσις παρὰ Ῥίνθωνι.

ΣΟΙ'. Ἀττικῶς. Ἴωνες, Αἰολεῖς ὁμοίως·

σοὶ δ' ἔγων λεύκας ἐπὶ βῶμον αἶγος,

Σαπφώ. καὶ τὸ κατὰ ἀπόλυτον διὰ τοῦ τ·

κἀπιλείψω τοι.

καὶ σαφὲς ὅτι μᾶλλον Δώριος ἡ μετάληψις, παρ' οἷς τὸ σ τῶν ἀντωνυμιῶν τ γίνεται. τῶν

A δὴ ἀπολύτων διὰ τοῦ τ̄ λεγομένων μόνη σημειούσθω διασταλτικὴ οὖσα ἡ

νῦν δέ τοι οἴῳ πάμπαν.

τὸ γὰρ

οὔτοι τέκνον ἐμὸν δέδοται

δύναται ἔχειν τὸν λόγον οὕτως, οὐ δέδοταί σοι πολεμήϊα ἔργα, ἀλλὰ τῷ Ἄρει· σὺ οὖν μετέρχου τὰ ἔργα τοῦ γάμου· ἵνα πρὸς τὸν Ἄρην ἡ σύ διαστέλληται. ὀρθοτονεῖται δὲ καὶ παρ' Ἀλκμᾶνι, συνήθως Δωριεῦσιν·

B ἄδοι Διὸς δόμῳ ὁ χορὸς ἁμὸς καὶ τοί, Fάναξ.

Λέγεται δὲ καὶ ΤΙ´Ν καὶ ἔτι μετ' ἐπενθέσεως τοῦ ε ΤΕΙ´Ν. ἰδιώς γὰρ ἡ μετάθεσις ἡ εἰς τὸ τ̄ τοῦ ε̄ δεκτική ἐστι, σοῦ-τοῦ-τεοῦ, σός-τεός. Τίθεται παρὰ Κορίννῃ καὶ ἐπ' αἰτιατικῆς ἐν Κατάπλῳ,

οὐ γάρ τιν ὁ φθονερὸς δαίμων·

ἀντὶ τοῦ σέ, καὶ σαφὲς ὡς κατ' ἐναλλαγὴν πτώσεως. Τινὲς μέντοι ἠξίωσαν τείνειν τὸ ῑ,

C ἵνα ἐκ τῆς τέ παρὰ Δωριεῦσι διὰ τοῦ ε̄ γραφομένης ᾖ ἐσχηματισμένη, μεταθέσει τοῦ ε̄ εἰς τὸ ῑ, ὅπερ σύνηθες; προσειληφυῖά τε τὸ ν̄ ὁμοίως τῷ ἐκεινοσίν, οὑτοσίν. ἀλλὰ ἀντίκειται τὸ μόνον ἐν τρίτοις τὸ ν̄ προσέρχεσθαι.

Σύζυγος τῇ ἐμίνη ἡ ΤΙ´ΝΗ, ἥ ἐστι παρὰ Ταραντίνοις.

ΟΙ´. Συνήθης Ἀττικοῖς καὶ Ἴωσι. πεζολόγοι ἐχρήσαντο Πλάτων καὶ Ξενοφῶν. εἴρηται

ὡς ὀρθοτονουμένη περισπᾶται, τῶν συζύγων A
ὀξυνομένων. Αἰολεῖς σὺν τῷ F·

φαίνεταί Fοι κῆνος,

Σαπφώ. Βοιωτοὶ συνήθως εἰς τὸ ἑ μεταλαμβάνουσι. καὶ Δωριεῖς ὁμοίως ἡμῖν λέγουσιν οὐκέτι οἶδω, Σώφρων. Ἡ μετὰ τοῦ ε̄ μόνως ὀρθοτονεῖται. εἴρηται δὲ ὡς καθόλου αἱ πλεονάσασαι τῷ ε̄ μόνως ὀρθοτονοῦνται. Τῇ τίν σύζυγος ἡ ἹΝ, τοῦ τ̄ ἀρθέντος. Ἡσίοδος·

ἶν δ' αὐτῷ θανάτου ταμίης.

ἔστι καὶ ἡ ἙΙΝ ἀπὸ τῆς τεΐν παρὰ Ἀντιμά- B
χῳ καὶ Κορίννῃ, ἐπὶ δοτικῆς ἔσθ' ὅτε παραλαμβανομένη.

Ἡ ἘΜΕ' πρὸς πασῶν διαλέκτων λέγεται. παρὰ Δωριεῦσι μετὰ τοῦ ῑ, ἘΜΕΙ', ᾗ συνεχῶς Ἐπίχαρμος χρῆται. κοινῶς μέντοι ὁ Σώφρων· τί οὐ παρ' ἔμ' ἐστράφθη. Ἡ ἀπολελυμένη οὐκ ἐπεκτείνεται.

Ἡ ΣΕ' ὁμοίως πρὸς πάντων κοινή. Δωριεῖς διὰ τοῦ τ̄·

εἰς τὲ καταῤῥεῖ, C

Θεόκριτος·

πρὸς δὲ τὲ τῶν φίλων,

Ἀλκμάν· καὶ ἔτι μετὰ τοῦ ῑ,

τεῒ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ δαμασαι.

καὶ ἔτι κοινῶς·

σὲ γὰρ ἅζομαι.

Εἴρηται ὡς ἡ ἐγκλινομένη διὰ τοῦ τύ ἐκφέρεται.

A Ἡ ἕ σύζυγος τῇ σέ, κοινὴ ἐν διαλέκτοις. Αἰολεῖς μετὰ τοῦ F. Τὸ

ἓε δ' αὐτὸν ἐποτρύνει

εἰ κατὰ τὸ ἄρχον ὀξύνοιτο, δῆλον ὡς παράλογον ἕξει τὸν τόνον. εἴτε γὰρ τὸ δεύτερον ε ἐπλεόνασε, δῆλον ὡς καὶ ἐν αὐτῷ ὁ ὀξὺς τόνος γενήσεται, ὁμοίως τῷ ἤ καὶ ἠέ, καὶ ἥλιος καὶ ἠέλιος. οὕτω γάρ τινες ὑπέλαβον ἐκ τοῦ τὸ ἄρχον δασύνεσθαι, ὅπερ ἴδιον ἦν τῆς ἀντωνυμίας. ἐλελήθει δὲ αὐτούς, ὅτι ἀρκτικὴ
B οὖσα ἡ δασεῖα ἐπὶ τοῦ πλεονασμοῦ ἀνατρέχει, ἑώρων καὶ ἕεδνα. ἄλλως τε τὸ πλεονάζον ε ἐξέπεσεν ἐν ἀντωνυμίαις, ἑός, ἕου, ἕοι. εἴτε τὸ ἄρχον, ὅπερ ἐστι, πάλιν τῆς ἀντωνυμίας φυλάξει τὸν τόνον, εἴγε οἱ πλεονασμοὶ τοὺς τόνους τηροῦσιν, ἕοι, ἕου. ὑπόψυχρον δὲ τὸ λέγειν ὡς ἐδιπλασιάσθη ἡ ἀντωνυμία, πρὸς οὐδὲν χρειῶδες τριῶν ἀντωνυμιῶν παραλαμβανομένων, συνήθους τε ὄντος τοῦ κατὰ τὸ ε πλεονασμοῦ.

C Οὐκ ἔστι παρὰ Δωριεῦσιν ἐν τρίτῳ ἡ διὰ τοῦ ι ἐπέκτασις ὁμοίως τῇ τεί καὶ ἐμεί.

Ἡ ΜΙ'Ν μόνως ἐγκλίνεται. διὸ καὶ ταῖς ἐγκλινομέναις μόναις ἰσοδυναμεῖ, οὐκέτι δὲ καὶ ταῖς ὀρθοτονουμέναις, ἐν οἷς κατ' ἀρχὴν ἐκεῖναι τιθέμεναι, λέγω δὲ τὴν αὐτόν, τὴν ἕ, οὐκ ἔχουσι τὴν μίν ἀνθυπαγομένην· εἴρηται γὰρ ὡς ἀδύνατον ἐγκλιτικὸν μόριον ἐν ἀρχῇ εὑρέσθαι. Ἔτι διαφέρει τῆς αὐτόν ἡ μίν, ᾗ ἡ ἐξ αὐτῆς

μὲν μετάληψις γίνεται εἰς τὴν αὐτόν, οὐκέτι A
δὲ ἡ αὐτὸν εἰς τὴν μὶν μεταλαμβάνεται, ἡνίκα ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ ἐστί. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ τρίτον πασῶν.

Ἴωνες διὰ τοῦ μ, Δωριεῖς δὲ διὰ τοῦ ν.

Ἔτι καὶ ἡ νὶν τάσσεται ἐπὶ πλήθους·

ὅστις δὴ τρόπος ἐξεκυλίσθη νιν,

Πίνδαρος Ἰσθμιονίκαις·

προσφωνεῖτέ νιν ἐπὶ νίκαις,

Βακχυλίδης· καὶ πλεῖστα ἄλλα. ὁ δὲ πλάνος τῆς τοιαύτης ἀφορμῆς ἴσως ἐῤῥύη ἐκ τοῦ B

εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά,

ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι·

καὶ

ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,

καὶ

οὐκ ἄν τίς μιν ἀνήρ.

ἦν δὲ τὰ τοιαῦτα ἐπὶ τὴν συνωνυμίαν φερόμενα τοῦ δῶμα, ὁμοίως τῷ C

νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυπτε,

τὸ μὲν οὔ ποτε·

τὸ νέφος·

αἱ μὲν ἀγχιστῆναι —· τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·

ἐννῆμαρ μέν —· τῇ δεκάτῃ δέ.

ἐποίσει γοῦν

A γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται.

τὸ δ' ἐπὶ τοῦ Ἄρεος καὶ Ἀθηνᾶς

οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἥκει,

ὡς εἰ ἔλεγε χωρὶς ἐφ' ἑκάστου. τὸ γὰρ πληθυντικὸν ἐφ' ἑνικοῦ μεταλαμβανόμενον καὶ εὔλογον καὶ σύνηθες, εἴγε ἐμπεριεκτικόν ἐστι τὸ πλῆθος τοῦ ἑνός, οὐκέτι δὲ τὸ ἑνικὸν τοῦ πληθυντικοῦ. καὶ ἔτι ἐπὶ δυϊκοῦ. διὸ πάλιν τὸ δυϊκὸν οὐκ ἔστιν ἐπὶ πληθυντικοῦ· τὸ γὰρ

B κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα

πρὸς τὰ δύο, καὶ τὸ

οἶνον πινόντων

ἀνὰ τοῦ πινέτωσαν Ἀττικόν ἐστι. Τί οὖν οὐχὶ καὶ τὰ δύο ἐφ' ἑνὸς τάσσεται; Ὅτι καὶ τὸ δυϊκὸν ὄνομα κύριον ἀριθμοῦ, ὅμοιον τῷ δηγον· τὸ δὲ πληθυντικὸν κοινὸν παντὸς ἀριθμοῦ τοῦ ὑπὲρ τὴν δυάδα.

Αἱ δυϊκαὶ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον πάσης πτώσεως μόνως ὀρθοτονοῦνται· C καὶ ἡ αἰτία εἴρηται. Εὐθείας μὲν καὶ αἰτιατικῆς κοινῶς, ΝΩ͂Ι, ΣΦΩ͂Ι· Ἀττικαὶ δὲ τῶν αὐτῶν πτώσεων ΝΩ΄ καὶ ΣΦΩ΄, αἷς καὶ ὁ ποιητὴς προσχρῆται,

νῶ ἀναβησάμενοι,

σφῶ δὲ μάλ' ἠθέλετον·

γενικῆς καὶ δοτικῆς ΝΩ͂ΙΝ καὶ ΣΦΩ͂ΙΝ, μονοσυλλάβως Εὔπολις Μαρικᾷ,

νὼ γάρ, ἄνδρες, οὐχ ἱππεύομεν,

καὶ ἔτι ἐν Φίλοις A

εὐφρανῶ δὲ νώ.

τοιοῦτο δ᾽ ἦν τὸ

οὐ γὰρ σφῶν τε γένος ἀπόλωλε τοκήων,

ὅπερ ἐδόκει ἐπίμεμπτον εἶναι, ὡς τρίτον πληθυντικὸν δίχα τοῦ ῑ γραφόμενον, τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος δεύτερον· πρὸς γὰρ αὐτοὺς ὑπὲρ αὐτῶν·

ἀλλ᾽ ἀνδρῶν γένος ἐστέ.

ἡ πρόσθεσις οὖν τοῦ ῑ, ποιοῦσα τὸ Ἀττικόν, καὶ εἰς ἀκρίβειαν τὸν λόγον καθιστάνει. καὶ B ἦν ἱκανὴ ἀπόδειξις τοῦ εἶναι αὐτὴν γενικὴν δευτέρου Ἀττικὴν τὸ καὶ ταῖς εὐθείαις συνεχέστερον αὐτὸν κεχρῆσθαι. πρὸς οἷς ἀκριβὴς πάντοτε περὶ τὰς ἀντωνυμίας ἐστίν.

Αἱ Ἀττικαὶ κατὰ τὴν εὐθεῖαν ὀξυτόνως ἀνεγνώσθησαν παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ ἅπασι τραγικοῖς τε καὶ κωμικοῖς, αἵ τε γραφαὶ οὐκ ἔχουσι τὸ ῑ προσκείμενον, οἰκεία τε πτωτικῷ ἡ διὰ τοῦ ω̄ ὀξεῖα τάσις. καὶ διὰ τοῦτο ἐπαινετέα φασίν, ᾗ καὶ ἡ γραφὴ ἀνάλογος καὶ ὁ C τόνος, ἢ

πρίν γ᾽ ἐπὶ νὼ τῷδ᾽ ἀνδρί.

ἡ μέντοι νῶϊ καὶ σφῶϊ πάλιν οὐκ ἀκόλουθοι, καθὸ οὐδὲν δυϊκὸν εἰς ῑ λήγει. Ἀλλ᾽ οὕτως ἐχόντων τῶν σχημάτων, εἰς ἄπορον περιίσταται ὁ λόγος. οὔτε γὰρ ἀπὸ τῶν κοινῶν αἱ Ἀττικαὶ κατασταθήσονται, οὔτε ἀπὸ τῶν Ἀττικῶν αἱ κοιναί. Εἰ γὰρ τὸ ῑ προσῆλθε τῇ

A Ἀττικῇ ὡς ὁλοκληροτέρᾳ, καθάπερ φίλοις καὶ φίλοισι, πῶς συλλαβικῆς χώρας ἔτυχε; πάντοτε γὰρ μετὰ φωνήεντος προστιθέμενον ἀδιάστατόν ἐστι, μετὰ δὲ συμφώνου συλλαβῆς τυγχάνει· τοῦ προτέρου κενή - κεινή, δέος - δείους, τοῦ δευτέρου φίλοισι, οὑτοσί, ἐκεινοσί. πῶς δὲ οὐχὶ ἐντὸς τοῦ ῑ ἡ κλίσις ἔπεσε, καθάπερ ἐπὶ τοῦ τουτουΐ, ἐκεινουΐ; φαμὲν δὲ ἔξωθεν προστιθέντες τὸ ν, ὡς ἂν τοῦ ῑ μὴ προσεληλυθότος, νῶϊν. πρὸς οἷς καὶ
B βίαιον ὁλοκληρότερον τὸ Ἀττικὸν ἐκδέχεσθαι τῆς πάντων χρήσεως. ἀλλ' εἰ διαίρεσις, ἑνὸς ὄντος τοῦ ω̄· καὶ τοῦτο ἀσύστατον. πρὸ γὰρ τοῦ ω τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐδέποτε διὰ τοῦ ῑ, νυμφέων, μουσέων, ὀρέων. ἀλλ' ἴσως ἐν τῇ κατὰ διάστασιν διαιρέσει ἐστίν, ὡς κόϊλον, πάϊς· καὶ εὐλόγως προπερισπασθήσεται τὸ νῶϊ διὰ τὴν τῆς βραχείας ἐπιφοράν. ἀλλὰ πολὺ πρότερον δοθήσεται διὰ τοῦ ῑ αὐτὰς γράφεσθαι, ἅπερ οὐχ εὑρέθη. τεκμηριοῦν-
C ταί τε ἐκ τοῦ Βοιωτιακοῦ, ἐπεὶ οὐδέποτε παρ' αὐτοῖς νοί διὰ τοῦ οῑ. οὐκ ἐπεὶ δὲ παρ' Ἀττικοῖς ἐστὶ νωΐτερος καὶ σφωΐτερος, εὐθέως καὶ κατὰ εὐθεῖαν τὸ ῑ προσγεγράψεται· ἀπὸ γὰρ γενικῶν αἱ κτητικαί, αἵτινες σὺν τῷ ι γράφονται. Ἀλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων ἀπὸ τῆς νῶϊ τὸ Ἀττικόν. Εἰ μὲν οὖν κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ῑ, καθὸ Καδμῆδες καὶ Νηρῇδες, πάλιν ἡ γραφὴ τὸ ῑ ἕξει, ὅ τε τόνος περισπασθήσεται,

οὐδενὸς ἐμποδίου ὄντος· εἰ δὲ ἀποκόπτη, τὸ A
μὲν ῑ οὐχ ἕξει, τὸν δὲ τόνον περισπάσει, κα-
θὸ καὶ ἀπὸ τοῦ δῶμα δῶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἧλος
ἧλ. Ἀπ' οὐδετέρας οὖν τοῦ λόγου καθιστα-
μένου, θεματικὰς ἀμφοτέρας εἰςηγήσαντο, εἴ-
γε ἡ χρῆσις παρὰ τῷ ἀρχαιοτάτῳ ποιητῇ ἀμ-
φοτέρων ἐστί· καὶ παρὰ μὲν τοῖς μετοίκοις
Ἴωσι τὴν δισύλλαβον ἐμμεῖναι, παρὰ δὲ τοῖς
καταμείνασιν Ἀττικοῖς τὴν μονοσύλλαβον. Εἰ
δὲ δέον ἐστὶν ἀπὸ τῆς κοινῆς τὴν Ἀττικὴν κα-
θίστασθαι, καθὸ καὶ αἱ ἄλλαι ἔχονται ἀφορ- B
μῆς τῶν κοινῶν, λεκτέον ὡς ἡ νώ καὶ σφώ
ἀποκοπεῖσαι οὐκ ἀήθως τοῖς Ἀττικοῖς — Πο-
σειδῶ γάρ φασι καὶ μὰ τὸν Ἀπόλλω του-
τονί — οὐκέτι περιεσπάσθησαν, κατάληξιν
δυϊκὴν ἀναδεξάμεναι. ἄλλως τε τὰ εἰς ω̄ λή-
γοντα πτωτικά, κλίσεως τυγχάνοντα, οὔποτε
περισπασμὸν ἀνεδέξατο. τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ
καὶ ἡ νεώ γενικὴ ὠξυτονήθη, μετὰ καὶ ἄλλων
λόγων τῆς γενικῆς τὸν περισπασμὸν ἀπαιτού-
σης· καὶ τὸ C

Λητὼ γὰρ ἤλκησε

καὶ τὸ

Πυθώδ' ἐρχομένην

καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, κἂν τὸ ἐντελὲς
ἔχωσι Λητόα καὶ Πυθόα, ἀναγκαίως ὠξύνθη.
ἕνεκα γὰρ τούτου καὶ διστάσαι τὸν Ἀρίσταρ-
χόν φασι περὶ τοῦ,

ἠῶ δῖαν ἔμεινε,

καθὸ

A καθὸ ἦν τὸ ἐντελὲς ἠόα. Αἱ ἀποκοπαί, ἐὰν τύχωσι πτωτικῆς καταλήξεως, κλίνονται, μάκαρ, μάρτυρ,

γηράντεσσι τοκεῦσιν·

κλιθήσονται οὖν αἱ προκείμεναι ἀντωνυμίαι δυϊκῆς μᾶλλον καταλήξεως τυχοῦσαι. αἵ τε γενικαὶ αὐτῶν εὐλόγως διὰ τοῦ ῑ γράφονται, εἴγε παντὸς δυϊκοῦ εὐθεῖα μὲν ἓν ἔχει φωνῆεν, γενικὴ δὲ δύο, ὧν τὸ δεύτερον ῑ· ἀλλὰ καὶ περισπασθήσονται, εἴγε τὰ ὀξύτονα τῶν δυϊ-

B κῶν περισπᾶται κατὰ γενικήν.

Διὰ τοῦ ε̄ ἡ ΝΩ͂Ε παρὰ Ἀντιμάχῳ ἐν Θηβεσιν

ἔδρακε νῶε μολοῦσα·

καὶ τουτε νῶε ἐν Ἰολάῳ Κόριννα.

ΣΦΩ͂Ε. Αὕτη αἰτιατικὴν μόνην σημαίνει,

τίς τάρ σφωε θεῶν.

καὶ ἐπεὶ σύνηθες Ὁμήρῳ τὸ δισυλλαβεῖν, σαφὲς ὅτι καὶ τὸ

ἤ τίς σφωε πόρεν θεός ἀντιβολήσας

C οὐ τοῦ ἔπορε τὸ ε̄ ἔχει, τῆς δὲ ἀντωνυμίας, Ἰακῶς κεκλιμένου τοῦ ῥήματος. Καὶ ἔτι

εἰ μή σφω Αἴαντε·

τὸ πλῆρες σφωέ. παρὰ γὰρ Ἀντιμάχῳ καὶ μονοσυλλάβως ἐν τρίτῃ Θηβαΐδος

τῷ καί σφω γείνατο μήτηρ,

καὶ ἐν πρώτῃ

ἀσπασιώς τέ σφω ἄγεν οἴκαδε.

Βίαιος ὁ Ἰξίων ἐστὶ τὴν σφωέ καὶ ἐπὶ A
δευτέρου τάσσων,

ἀμφοτέρω γὰρ σφῶε φιλεῖ,

ἐπεὶ καὶ ἡ νῶε διὰ τοῦ ε. καὶ ἔτι ὡς τῇ σφωΐ
ἐπὶ τρίτου νοουμένῃ τὸ ε προσέρχεται, οὕτω
καὶ τῇ κατὰ τὸ δεύτερον πάλιν νοουμένῃ Ἀτ-
τικῇ προσέρχεται. Ἀλλ' οὔτε ἡ διὰ τοῦ ε νῶε
εὐπαράδεκτος, καθότι σπανιωτάτη, ἅπαξ που
ἢ δὶς εἰρημένη· οὔτε ἡ κατὰ τὸ τρίτον μονο-
σύλλαβος, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. πρὸς οἷς
οὐδὲ ὁ χρησάμενος ἀξιοπιστότερος τῶν μὴ B
χρησαμένων. πάνυ δὲ εὔηθες, τῆς κατὰ τὸ
πρῶτον πρόσωπον εἰς ι ληγούσης, μὴ οὐχὶ
καὶ τὴν κατὰ τὸ δεύτερον παραδέχεσθαι.
πρὸς οἷς καὶ πάλιν πάμπολλος ἡ χρῆσις.
ποία δὲ καὶ ἀνάγκη, ὀρθῶς ἐχούσης τῆς
σφῶϊ, τὴν σφῶε παραλαμβάνειν; Τρύφων
συγκατατιθέμενος τῷ Ἰξίωνί φησι τὴν σφέ ἀν-
τωνυμίαν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ω δυϊκὴν γενέ-
σθαι τῆς αὐτῆς πτώσεως, καὶ ἔτι τὴν σφίν,
ὡς τοῦ ω πτωτικοῦ ὄντος δυϊκῶν. Πῶς οὖν C
οὐχὶ καὶ αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ αἱ κατὰ τὸ
δεύτερον τὸν αὐτὸν τρόπον ἐσχηματίσθησαν;
Ἡ σφίν καὶ ἀποβάλλει τὸ ν, ἡ δὲ σφῶϊν οὐ-
δέποτε. ἡ σφίν δοτικῆς, ἡ δὲ γενικῆς καὶ δο-
τικῆς. τί δὲ οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῶν δισυλλάβων ἡ
ἐπένθεσις τοῦ ω, λέγω δὲ τῆς σφέας καὶ σφί-
σιν; Ὁμοίως οὖν ταῖς τοῦ πρώτου καὶ δευ-
τέρου θέματά τινες ἠξίουν εἶναι, καὶ ἐκδόσεις

A τινας παρατιθέμενοι τὸ τὰρ σφωῒ σὺν τῷ ῑ γράφειν, ἐπεὶ καὶ ἡ σφῶϊν, δευτέρου οὖσα προςώπου, κατὰ τόνου ἐναλλαγὴν τὸ τρίτον ἀποτελεῖ ἐν τῷ

καί σφωϊν δὸς ἄγειν.

Ἀλλὰ μήποτε τὸ μαρτύριον παράλογον· ποία γὰρ καὶ ἄλλη ἀντωνυμία τόνου ἐναλλαγῇ προςώπου γίνεται μεταβατική; Ἀλλ' ἴσως ἐκεῖνος ὁ λόγος ἰσχυρός, ὡς αἱ φθάσασαι κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ὁμοιοκαταλη-
B κτῆσαι, πάντως καὶ κατὰ τὸ τρίτον· ὅθεν ἡ νῶϊ καὶ σφῶϊ καὶ ἐπ' αἰτιατικῆς πάντως κατὰ τὸ τρίτον. Ἀλλ' αἱ ὁμοιοκατάληκτοι οὐ πάντως τοῖς αὐτοῖς στοιχείοις χρῶνται· οὐκ ἄλογος οὖν ἡ κατὰ τὸ ε̄ ἐναλλαγή. ἄλλως τε αἱ ὁμοιοκατάληκτοι καὶ ἰσόπτωτοι, ἡ δὲ σφωέ αἰτιατικῆς μόνης, τῆς κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ εὐθεῖαν σημαινούσης. οὐ γὰρ ὑγιὲς τὸ λέγειν ὡς ἀκόλουθος τῇ νῶε, ὅτε οὐδὲ Ὅμηρος ἐχρήσατο· πρὸς οἷς δοθήσεται ἡ
C διὰ τοῦ ῑ γραφὴ ἀκόλουθος τῇ νῶϊ. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἡ

καί σφωϊν δὸς ἄγειν

παράλογος· θέμα γὰρ ἴδιόν ἐστιν ὀξύτονον, οὐχὶ ἔγκλιμα τῆς σφῶϊν. ποῖον γὰρ ἄλλο μόριον βαρυνόμενον δύναται ἐγκλίνεσθαι; διὰ τοῦτο καὶ τὸ σφωέ κατ' ἰδίαν λεγόμενον ὀξύνεται. εἴρηται μὲν ὡς ἀδύνατον ἔγκλιμα μετάβασιν προςώπου σημαίνειν. Ἴσως τις φήσει,

ἰδοὺ ἡ ἡμέων βαρυτονουμένη ἐγκλιτική ἐστι. A
Πρῶτον οὐ φύσει βαρύνεται, διῄρηται δὲ ἐκ περισπωμένου· διόπερ ἀκωλύτως τὴν ἔγκλισιν ἀνεδέξατο. ἔπειτα τὰ ἐγκλιτικὰ λεγόμενα τὴν τῆς ὑπερκειμένης λέξεως ὀξεῖαν ἐγείρει.

Εἰ αἱ διὰ τοῦ σφ, φασίν, ἐκφερόμεναι ἀντωνυμίαι τρίτου καθεστᾶσιν, ὥσπερ ἅπασαι αἱ πληθυντικαὶ καὶ πᾶσαι αἱ δυϊκαί, δῆλον ὡς αἱ κατὰ τὸ δεύτερον ἀπὸ τρίτου μετατιθέμεναί εἰσι. κἀκεῖνο δὲ προστίθενται, ὡς αἱ ἐγκλινόμεναι καὶ ὀρθοτονοῦνται· ἐγκλινομένης B
οὖν τῆς σφωϊν ἦν τὸ ὀρθοτονούμενον σφῶϊν, ὅπερ ἐπὶ δευτέρου μετελήφθη. Οὐ δεῖ μέντοι τῆς χρήσεως τὸ διηνεκὲς βιάζεσθαι. ἔπειτα δὲ ἡ αἰτία τοῦ μόνως ὀρθοτονεῖν οὐ μόνον τὰ τοῦ δευτέρου, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ πρώτου, εἴρηται. πρὸς οἷς καὶ τὰ τῆς γραφῆς ἀντιπίπτει· ἰδοὺ γὰρ τὸ τρίτον σφωέ, τὸ δεύτερον διὰ τοῦ ι. τὸ δὲ μεῖζον· τὰ δεύτερα ὀρθοτονούμενα δίπτωτά ἐστι, τὰ δὲ τρίτα οὐκέτι ἐγκλινόμενα, τῶν ἐγκλινομένων τὰς αὐτὰς πτώσεις ἀναδε- C
χομένων. χωρὶς εἰ μὴ καὶ γενικὴν σημαίνοι ἡ σφῶϊν ἐν τῷ

ἀλλ' εἴπ' εἰ σφωϊν καταλύσομεν,

περὶ ἧς ἄξιον ἐπιστῆσαι ὡς ἐπὶ πλειόνων εὑρίσκεται γενικὴν σημαίνουσα, καθὸ ἐπὶ τοῦ

πρίν σφωϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους

καὶ

γυιώσω μὲν σφωϊν.

A καὶ δῆλον ὅτι δοτικαί εἰσι, καὶ εἰς γενικὴν μεταλαμβάνονται, ὡς ἐν σχήματος ἔθει, ὁμοίως τῷ

Ἀχιλῆϊ δαμασθείς

καὶ

Τρωσὶ δαμείς.

Καὶ δῆλον ὅτι ἡ κτητικὴ δυϊκὴ κατὰ τὸ τοῦ κτήτορος πρόσωπον ἀφορμὴν δέδωκε τοῦ τὴν γενικὴν τοῦ τρίτου σεσιγῆσθαι. εἰ γὰρ ἀπὸ γενικῆς τῆς νῶϊν νωΐτερος καὶ σφῶϊν σφωΐτερος,
B δῆλον ὡς καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ τρίτου γενικῆς ἐγίνετο δυϊκόν· ὅπερ οὐκ ἔστιν. ἔνθεν οὖν τὸ πρωτότυπον τρίτον ἀπαράδεκτον. Ἀλλὰ πρός γε τοῦτο ῥητέον, ὡς οὐχ ἡ τῶν παραγώγων ὑποστολὴ αἰτία γενήσεται τοῦ μηδὲ τὰ πρωτότυπα ὑπάρχειν. ἔστι γὰρ μυρία, ἅπερ οὐ παρῆκται, τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος, ὥσπερ καί τινα συνεξειλκυσμένα τισὶ παραγωγαῖς, τοῦ λόγου οὐκ ἐπιτρέποντος. ἐπεὶ καὶ ἡ τοῦ κτητικοῦ ἔλλειψις εὔλογος, εἴγε πᾶσα παράγω-
C γος ἀντωνυμία ἀπὸ ὀρθοτονουμένης πρωτοτύπου σχηματίζεται, ὡς ἐν τοῖς πρὶν εἴρηται, ἡ δὲ μόνως ἐγκλίνεται.

Παντί τῳ δῆλον, ὡς ἡ δυϊκὴ τοῦ ἐκεῖνος, οὗτος ἘΚΕΙ'ΝΩ, ΤΟΥ'ΤΩ. περὶ γὰρ τοῦ

τώδε δὲ νῶϊ

ἐζητεῖτο. ἕνεκα γάρ φασι τῆς ἑνικῆς δοτικῆς ὀξυτονηθήσεται τὸ τώ, ἵνα τὸ δυϊκὸν διαστολῆς τύχῃ. Ἀλλ' εἰ ἕνεκα τούτου, ληρῶδες·

ἄπειρα γὰρ τὰ συνεμπίπτοντα. Ἔτι βαρείας A
καὶ βραχείας ἐπιφερομένης ἀδύνατον ὀξεῖαν εὑρέσθαι μετὰ μακρᾶς· διὸ τὸ τῶδε προπερισπαστέον. Τί οὖν τὸ εἴθε, αἴθε, ναίχι; οὐχὶ καθὸ ἐπέκτασις τῆς ἀρτίου ὑπερεχούσης τὴν επι εκφερομένην. οὐχὶ οὖν καὶ τὸ

τῶδε δὲ νῶϊ

τῶν ἐπεκτεταμένων; τὰ οὖν δυϊκὰ εἰς ῶ λήγοντα οὐδέποτε περισπᾶται· οὐδὲ γὰρ θέλει τὸ πτωτικὸν ῶ περισπᾶσθαι ἐπὶ τέλους. ὅτι γὰρ ἐπὶ τέλους ἐστίν, ὅτι ἐπεκτέταται, δῆλον B
ὡς ἡ κλίσις ἐντός, τοῦδε, τοῖνδε, οἵδε, τῶνδε, τοῖςδε, τούςδε.

Αἱ πληθυντικαὶ καὶ κοινολεκτοῦνται κατ' εὐθεῖαν πρός τε Ἰώνων καὶ Ἀττικῶν, ἩΜΕΙ͂Σ, ὙΜΕΙ͂Σ, ΣΦΕΙ͂Σ. ἔστι πιστώσασθαι καὶ τὸ ἀδιαίρετον τῆς εὐθείας παρ' Ἴωσιν ἐκ τῶν περὶ Δημόκριτον, Φερεκύδην, Ἑκαταῖον. τὸ γὰρ ἐν Εἰδωλοφανεῖ ὙΜΕΈΣ Αἰόλιον. περιχευετε παρὰ Παρθενίῳ ὑπὸ ποιητικῆς ἀδείας παραληφθὲν οὐ καταψεύσεται διαλέκτου πι- C
στουμένης ἐλλογίμοις συγγραφεῦσιν. ἉΜΕΣ Δώριον. Ἀλκμάν·

ὡς ἁμὲς τὸ καλὸν μελίσκον.

Οὐκ ἐπίληπτος δὲ ἡ τάσις, καθὸ τὰ πτωτικὰ ἀπέστραπται τὴν εἰς τὸ ες ὀξεῖαν· καὶ διὰ τοῦτο ἔνιοι τὸ βιόπλανες βαρύνουσιν ἀπὸ τοῦ βιοπλανής, καὶ ἐπίτηδες, καὶ ἄκλεες ὡςαύτως ἀπὸ τοῦ ἀκλεής. Πρῶτον αἱ πρωτότυποι

A ἀντωνυμίαι οὐκ ἀκόλουθοι ἐδείχθησαν τοῖς ἄλλοις πτωτικοῖς. ἔπειτα Δωριεῖς ἐπὶ τὸ τέλος φιλοῦσι τὴν ὀξεῖαν προςάγειν, παρ᾽ οἷς πάλιν ἡ ἀφαίρεσις τοῦ ῑ ὀξείας γίνεται ἐμποιητική, ἐπεὶ ποιεῖς - ποιές, πάλιν τῆς καταλήξεως ἐπιλήπτως ὀξυνομένης, εἴγε τὰ ῥήματα τὴν ὀξεῖαν τάσιν ἀπέστραπται· καὶ τὸ νοέν καὶ τὸ δασμηφορέν ὀξύνεται πάλιν τῇ αὐτῇ ὑφαιρέσει τοῦ ῑ. πρὸς οἷς καὶ ἡ περισπωμένη συστελλομένη ὀξεῖα γίνεται, τύπου
B τινὸς μὴ ἐμποδίζοντος. Αἰολεῖς ἌΜΜΕΣ·

ἄμμες δ᾽ ἂν τὸ μέσον.

τοιοῦτον καὶ τὸ

ἄμμες εἴσκομεν.

Τοῦ δευτέρου ὙΜΕΙ͂Σ. Δωριεῖς ὙΜΈΣ· ὑμὲς δὲ ἐπεγγυάμενοι θωκεῖτε, Σώφρων. Αἰολεῖς ὝΜΜΕΣ·

οὔ τί μοι ὔμμες·

ἂς θέλετ᾽ ὔμμες,

ἐν δευτέρῳ Σαπφώ. Βοιωτοὶ μετὰ διφθόγγου
C τοῦ ου·

ουμὲς δὲ κομισθέντες

Κόριννα ἔπτ᾽ ἐπὶ Θήβαις.

Αἱ ὑποστολαὶ τοῦ ι ὁμολογοῦσι τὴν διὰ τοῦ ει γραφήν· παραπεμπτέον οὖν τοὺς διὰ τοῦ ῑ ἠξιωκότας γράφειν, ὡς τοῦ ῑ εἰς τὸ ε̄ μεταβαλλομένου, κέρνημι, πέρνημι. ἐπὶ γὰρ βραχυνομένου ἡ μετάληψις. Ἔτι εἰ πᾶσαί φασι δι᾽ ἑνός, καὶ ἡ εὐθεῖα ἓν ἕξει φωνῆεν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ σοφῶν ἓν ἔχει φωνῆεν, αἱ δὲ ὑπόλοιποι δύο. εἰ δὲ οὐ διαιρεῖται εἰς δύο ε̄, καθότι αἱ εἰς εις εὐθεῖαι τοῦτο ἀναδέχονται, φαίνονται τὴν ἐν ὀνόμασιν ἀκολουθίαν ζητοῦντες ἐν ἀντωνυμίαις, ἥνπερ οὐχ εὕρομεν. πολλῷ δὲ πρότερον καὶ τὴν εἰς σ̄ γενικὴν ἑνικήν· αὕτη γὰρ τῶν διὰ δύο ε̄ ἐκφερομένων εὐθειῶν γενική ἐστιν. A

Οὐδ' ὑγιὲς διὰ τὸν μακρὸν χρόνον τῆς εὐθείας δύο φωνήεντα παραδέχεσθαι, ὥς τινες ᾠήθησαν. ἐπεὶ τί ἂν εἴη τὸ ἰχθῦς ἢ νέκυς B καὶ τὰ τούτοις ὅμοια συναιρούμενα, αἵ τε παρ' Ἴωσι γραφαί, πόλις, φύσις; Πάλιν δὲ καὶ τὴν δοτικὴν γράφειν διὰ τοῦ ε̄, ἐπεί φασι καὶ ἡ εὐθεῖα καὶ ἡ γενική· ἡμέων γάρ· καὶ ἡ αἰτιατική, ἡμέας. Ἀλλ' ἡ μὲν γενικὴ καὶ αἰτιατικὴ διῄρηνται, ἡ δὲ ἀδιαίρετος τυγχάνει, πιστουμένη παραδόσει καὶ διαλέκτων ἐκφορᾷ· ἉΜΙ͂Ν γὰρ Δωριεῖς, καὶ ἌΜΜΙΝ Αἰολεῖς. ἄλλως τε οὐδὲ τὸ νύμφαις ἔχει τὸ ε, τοῦ νυμφέων ἐν διαιρέσει ἔχοντος τὸ ε̄. C

Ἡ ΣΦΕΙ͂Σ οὔτε παρ' Αἰολεῦσιν οὔτε παρὰ Δωριεῦσιν ἀκολουθίαν ἔσχε πρὸς τὰ τούτων πρῶτα καὶ δεύτερα, οὐκ ἀπεοικότως· καὶ γὰρ ἡ ἐμεῖ καὶ τεῖ, παρὰ τοῖς Δωριεῦσι προςλαβοῦσαι τὸ ι̅, οὐκέτι κατὰ τὸ τρίτον προςέλαβον.

Ἡ ἩΜΕ΄ΩΝ τρισυλλαβοῦσα παρ' Ἴωσιν ὑπεμφαίνει ἀκολουθίαν, καθὸ αἱ εἰς εις λή-

A γουσαι εὐθεῖαι τὸν τρόπον τοῦτον κλίνονται· ταχέων γὰρ καὶ βασιλέων. ὡς τὴν ἁμές Δωρικὴν καὶ ἔτι τὴν ἄμμες Αἰολικὴν ὁμοίως ταῖς εἰς ες ληγούσαις εὐθείαις ἰσοσύλλαβον ἔχειν γενικήν· ἁμῶν γὰρ καὶ ἄμμων. Ἀλλ' εἴπερ μὴ ἦν διῃρημένη, οὐκ ἂν παρὰ μόνοις Ἴωσιν εὑρίσκετο, διαιρετικωτάτοις οὖσι. πρὸς οἷς ἐδείχθη, ὡς ἀνακόλουθοι ἕνεκα φωνῆς αἱ ἀντωνυμίαι. ἐχρῆν γὰρ καὶ τὴν εὐθεῖαν ἑνικὴν λόγου ἔχεσθαι, καὶ τὴν γενικὴν B εἰς ος περατοῦσθαι, ὡς ταχέος καὶ βασιλέως. οὐδέποτε τὸ ι προςλαμβάνουσιν ἥ τε ταχέων καὶ αἱ παραπλήσιοι· εἴπερ οὖν ἀκόλουθος, οὐκ ἂν ἐγίνετο ἡμείων.

Ἡ ἉΜΩ͂Ν παρὰ Δωριεῦσι καὶ σύναρθρον γενικὴν σημαίνει ἀκόλουθον τῇ ἁμός· τῇ μέντοι διαιρέσει ἡ πρωτότυπος διαλλάσσει τῆς κτητικῆς, οὐκέτι τὸ αὐτὸ ἀναδεχομένης. Ἀλκμάν·

ὅσαι δὲ παῖδες ἁμέων
C ἐντί, τὸν κιθαρισταν αἰνέοντι.

Ὁμοίως Αἰολεῖς. Ἀλκαῖος·

μηδ' ὀνιαισ τοι σπλεας υμεων παρεχειν.

ἐπὶ δὲ τῆς συνάρθρου

πατέρων ἄμμων

καὶ τῇ ἐντελεστέρα

ἀμμετέρων ἀχέων.

Ὁμοίως Βοιωτοί, ἉΜΙΏΝ, ἐπὶ δὲ τῆς κτητικῆς ἉΜΩ͂Ν, ἁμῶν δόμων.

ΥΜΩ͂Ν. Αὕτη κοινὴ καὶ Δωριέων, σημαίνουσά τε πάλιν καὶ κτητικὴν τὴν ἀπὸ τῆς ὑμός εὐθείας. πάλιν δὲ ἐν διαιρέσει διαφέρει ἡ πρωτότυπος. ὑμέων γὰρ ἄπριξ ἔχονται, Σώφρων. καὶ Ἴωνες· A

ὑμέων δ᾽ ἀνδρὶ ἑκάστῳ.

ἔτι αἱ πρωτότυποι διοίσουσι τῷ ἐγκλίνεσθαι καὶ ὀρθοτονεῖσθαι, τῶν κτητικῶν αὐτὸ μόνον ὀρθοτονουμένων. Τὸ δὲ

ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος

πλεονάζον ἀκόλουθον τῇ ἡμείων. Αἰολεῖς B ὙΜΜΕΩΝ. Ἀλκαῖος·

οἵ τινες ἐσθλοὶ

ὑμμέων τε καὶ ἀμμέων.

ΟΥΜΙΩΝ· Βοιωτοί· τὸ δέ τις οὐμίων ἀκουσάτω, Κόριννα.

ΣΦΩ͂Ν. Καὶ ΣΦΕΩΝ ἀκολούθως τῇ ἡμέων,

τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον.

καὶ

ὦσαν ἀπὸ σφείων, C

ὡς ὑμείων. Τῇ σφείων καὶ Αἰολεῖς χρῶνται καὶ Δωριεῖς, Δωριέων δὲ Συρακούσιοι διὰ τοῦ ψ πάσας τὰς διὰ τοῦ σφ, μονοσυλλαβούσας μὲν ἀναμφιλέκτως, ἐπὶ δὲ τῶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἀμφίβολα τὰ τῶν γραφῶν· ἔνια γὰρ δίχα τοῦ ψ.

Ἐν ἴσῳ τῷ ἈΥΤΩ͂Ν παρὰ Συρακουσίοις τίθεται τὸ ὯΝ. Σώφρων· ὁ δ᾽ ἐκ σκότεος

A τοξεύων αἰὲν ἕνα τινὰ ὧν ζυγαστρο-
φεῖ.

Ὃν τρόπον τὸ νυμφέων διαιρεῖται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ ΑΥΤΩ͂Ν, ὁπότε θηλυκὸν σημαίνει. καὶ ἔτι ΑΥΤΑΏΝ.

Δῆλος ἡ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖνος καὶ τῶν ὁμοίων κλίσις.

ἩΜΙ͂Ν Ἴωνες, ἢ καὶ Ἀττικοί. Τὸ ἐγκλι-
νόμενον παρ' Ἴωσι συστέλλει τὸ ῑ· σημειῶδες,
καθὸ αἱ ἐγκλινόμεναι τὸν αὐτὸν χρόνον φυ-
B λάττουσι ταῖς ὀρθοτονουμέναις. Ἡ ἉΜΙ͂Ν
Δωρικὴ ἐγκλινομένη συστέλλει τὸ ῑ, ἐν οἷς
προπερισπᾶται,

αἰ γὰρ ἆμιν τούτων μέλοι·

ὀξύνομέν τε

ἁμὶν δ' ὑπαυλήσει μέλος,

Ἀλκμάν. οἰκεῖος ὁ χρόνος πληθυντικῇ διὰ τοῦ ῑ ἐκφερομένῃ. Αἰολεῖς ἌΜΜΙ·

ἀλλά τις ἄμμι δαίμων.

τοιοῦτον ἦν καὶ τὸ

C ἄμμι δ' ἀρήγει.

ὁμόλογον ὅτι, κἂν ὀρθοτονῆται, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τάσιν ἔχει.

Ὁμολογουμένης δὲ τῆς διὰ τοῦ ῑ γραφῆς, πάλιν τινὲς ἐπιθανεύσαντο, εἰσηγούμενοι τὸ ε̄ ἐγκεῖσθαι. καθάπερ γὰρ τῷ ταχεῖς παράκειται τὸ ταχέσιν, οὕτω καὶ τῷ ἡμεῖς τὸ ἡμέσιν. τό τε ἐν τετάρτῳ Ἀλκαίου

ἀμμέσιν πεδάορον

οὕτω φέρεσθαι ἀπὸ τοῦ ἡμέσιν. ἀπὸ δὴ τοῦ A
ἡμέσιν κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ σ̄ καὶ συνέλευσιν
τοῦ ε̄ ἐγίνετο ἡμεῖν, εὐλόγως καὶ τοῦ χρόνου
μηκυνθέντος καὶ τοῦ τόνου περισπασθέντος,
εἴγε πᾶσα δοτικὴ πληθυντικὴ τεινομένη διὰ
δύο φωνηέντων ἐκφέρεται. Πρῶτον τὰ τῆς γρα-
φῆς διαφέρεται. ἔπειτα θεματικαὶ πᾶσαι
ἐδείχθησαν. πρὸς τῷ τὰς δοτικὰς ἐν πλεο-
νασμῷ ἔχειν τὸ ν̄, οὗ αἰρομένου ἀλύμαντα
τὰ τῆς προφορᾶς· ὅπερ τῷ ἡμῖν οὐ παρέπε-
ται. τὰ γὰρ παρ' Αἰολεῦσιν ἕνεκα τῆς συντά- B
ξεως πολλάκις ἀποβάλλει τὸ ν̄ δι' εὐφωνίαν,

ἄεισον ἄμμι τὰν ἰόκολπον·

αἰ δέ κ' ἄμμι Ζεὺς τελέσῃ νόημα,

Ἀλκαῖος καὶ ἐπ' ἄλλων μὲν εἴτε ἐπὶ τοῦ ὕμ-
μιν ἀθανάτοιο ἐοίνικαν Ἀλκαῖος τρίτῳ καὶ
ἐπ' ἄλλων πλειόνων.

ΥΜΙ῀Ν. Πάλιν παρ' Ἴωσι προπερισπᾶται
ἐγκλινομένη, καθὸ συστέλλει τὸ ῐ. καὶ ἔτι
παρὰ Δωριεῦσιν· ὅσαις ὕμιν αἰνέσω, Σώ-
φρων. καὶ ἐν ὀρθῇ τάσει· οὐ μάν τοι δί- C
φρον ἐπημμένον ὑμῖν. ὝΜΜΙΝ Αἰολεῖς·

ταῖς κάλαις ὔμμιν τὸ νόημα τὦμον
οὐ διάμειπτον.

ὁμοίως καὶ Αἰολικαί, ἀποβάλλουσαι τὸ ν̄ καὶ
φυλάσσουσαι, τὴν ἐν ὀνόμασι δοτικῆς πλη-
θυντικῆς σύνταξιν ἀναδέχονται.

Εἰ ὁμόχρονοι αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύ-
τερον, σαφὲς ὅτι ἡ ΣΦΙ´Ν συστελλομένη ὁμο-

A λογεῖ ἀπ' Ἰακῆς ἐγκλίσεως, εἴγε, ὅτε ἐγκλίνουσιν οἱ Ἴωνες, συστέλλουσι τὸ ῑ, ἡ δὲ μόνως ἐστὶν ἐγκλιτική· ὑπὸ γὰρ Ἡσιόδου ἐν ἀρχῇ τεθεῖσα εὐλόγως ὠρθοτονήθη ἐν τρίτῳ,

σφὶν δ' αὐτοῖς μέγα πῆμα.

ΣΦΙ'ΣΙΝ. Αὕτη ἐπεκταθεῖσα καὶ ὀρθοῦ τόνου ἔτυχεν. Ἀμφοτέραις μέντοι ἀκολουθεῖ τὸ ν̄ ἀποβάλλειν δι' εὐφωνίαν,

ἀλλά σφι δόσαν,

ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω·

B φυλάσσεται δὲ ἐν τῷ

ὅς σφιν ἐϋφρονέων,

μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην.

Οὐχ ὑγιὲς δὲ πάλιν εἰσηγεῖσθαι τὴν σφίσιν ἀπὸ τῆς σφέσι, μεταθέσει τοῦ ε̄ εἰς τὸ ῑ, Βοιωτικῶς ἢ Ἰακῶς· καὶ οὕτως ὁλόκληρος ἡ σφίσιν, ἧς συγκοπὴ ἡ σφίν. Παρὰ Βοιωτοῖς οὐ μετατίθεται, συμφώνου ἐπιφερομένου, τὸ ε̄ εἰς τὸ ῑ· ἀλλ' οὐδὲ παρ' Ἴωσιν, ὅτε μὴ ἀπ' εὐθείας εἴη τῆς διὰ τοῦ ῑ. ἐν οἷς οὖν αἱ κα-
C τὰ τὸ τρίτον μιᾷ συλλαβῇ ἐνδέουσι τῶν κατὰ τὸ δεύτερον, ἡ σφίσιν ἀπὸ τῆς σφίν ἐπεκτέταται, καὶ καθὸ αἱ τοῦ τρίτου ἀνεπέκτατοι μονοσύλλαβοι.

Αἱ τοῦ τρίτου κτητικαί, ἐνικαὶ κατὰ τὸ ἐντὸς πρόσωπον, διὰ τοῦ σφ πλήθους παραστατικαὶ γίνονται κατὰ τὸν κτήτορα παρὰ Δωριεῦσιν, ὅς - σφός· ἴσον γὰρ τῷ σφέτερος· ὄν - σφόν· καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ταὐτόν. καὶ

ἐπὶ πρωτοτύπων οὖν ταὐτόν· ἰδοὺ γὰρ ἕ καὶ A
σφέ. εἰ τοῦτο, καὶ τὸ σφὶν ἀπὸ ἑνικοῦ τοῦ
ἵν, Δωρικῶς. Παραπεμπτέον δὲ τὸν λόγον,
εὐδιάσειστον ὄντα, ἐν οἷς καὶ ὁλόκληρον τὴν
σφέ παραδεξόμεθα καὶ αὐτὴν δὲ τὴν σφίν.
πῶς δὲ οὐχὶ καὶ τὸ κοινολεκτούμενον ζητήσει
τις; οὐκ ἐξομαλίζεται δὲ τὸ τῆς εὐθείας καὶ
γενικῆς· ἀπὸ γὰρ τῆς ἵ καὶ οὗ οὐκ εἰσὶν ἀκό-
λουθοι πληθυντικαί. ἐπηυξήθη οὖν ἀπὸ μο-
νοσυλλάβου τῆς σφίν ἢ σφίσιν, οὐχ ὁμοίως
τοῖς ὀνόμασιν· οὐδὲ γὰρ ταῦτα παρακολου- B
θεῖ, ἃ καὶ τοῖς ὀνόμασι. ταχέος γὰρ καὶ
ταχέες, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ταχέεσσιν, ἅπερ οὐκ
ἐπὶ τῆς σφεῖς.

Συρακούσιοι ΨΙ'Ν· αμανι ψὶν γενο-
μενα, Σώφρων. Ἡ διὰ τοῦ ψ γραφὴ ἐπὶ
πλήθους τασσομένη οἰκειοτέρα τῆς διὰ τοῦ σφ.

Καὶ συν τῷ α λέγεται παρ' Αἰολεῦσιν·

ὄτα πάννυχος ἄσφι καταγρεῖ,

Σαπφώ.

ἩΜΑ͂Σ. Ταύτης ὁλοκληροτέραν φασὶ τὴν C
παρὰ τοῖς Ἴωσι διῃρημένην, λέγω δὲ τὴν
ἡμέας. ὃν γὰρ τρόπον παρὰ τὸ ταχεῖς τα-
χέας, οὕτως ἡμεῖς ἡμέας, καὶ Ἀττικῶς ἡμᾶς,
ὡς Εὐβοέας Εὐβοᾶς. Ἀλλ' οὔτε ἡ ἡμεῖς ὁμοία
τῇ ταχεῖς, ὡς ἀπεδείχθη, οὔτε Ἀττικοὶ τὸ ε
καὶ τὸ α συναιροῦσιν, ὅτε μὴ καθαρεύοι τὸ ε,
ὡς ἐπὶ τοῦ ἱέασιν - ἱᾶσιν· οὐ γὰρ ἔτι ἐπὶ τοῦ
τιθέασι. καὶ Εὐβοᾶς φασίν, ἀλλ' οὐκέτι ταχᾶς.

A Τὸ

μηδ' ἧμας ὑπεκφύγοι

Ἰώνων ἔθει φασὶ συνεστάλθαι κατὰ τὴν ἀπόλυτον σημασίαν.

ἉΜΕ' Δωριεῖς· ἁ δ' ἄρ' ἁμὲ λωβῆτο, Σώφρων Γυναικείοις. ἌΜΜΕ Αἰολεῖς·

ὀπτᾷς ἄμμε,

Σαπφὼ πρώτῳ. τινὲς δὲ ἀποκεκόφθαι φασὶν ἀπὸ τοῦ ἀμμέας καὶ ἁμέας, ἐπεὶ οἰκεία αἰτιατικαῖς ἡ εἰς ᾱς κατάληξις.

B ὙΜᾹΣ. Καὶ ὙΜΕ'ΑΣ, ἀκολούθως τῇ ἡμέας. Δωριεῖς ὙΜΕ'· ἐμὲ δ' Ἀρχωνίδας ἴαλλε παρ' ὑμέ, Ἀνδρείοις Σώφρων. ὝΜΜΕ Αἰολεῖς·

τὸ γὰρ θεῶν ἰότητ' ὔμμε λαχόντων γέρας ἄφθιτον

αἰθήσει,

Ἀλκαῖος πρώτῳ.

Ἡ ΣΦᾹΣ ἔσθ' ὅτε συστέλλει τὸ ᾱ κατ' ἔγκλισιν, συζύγως τῇ

C μηδ' ἧμας,

ἐν τῷ

μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.

Τὴν μὲν οὖν κτητικήν, συζυγοῦσαν τῇ ἁμάς Δωρικῇ,

σαωσέμεναι νέας ἁμάς

ἀντὶ τοῦ ἡμετέρας, προσῆκον ὀξύνειν,

σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλάς

τὴν δὲ πρωτότυπον περισπᾶν ὁμοίως τῇ ἡμᾶς A
καὶ ὑμᾶς· ἀφ' ἧς Ἰακὴ διαίρεσις ἡ

σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες·

σαφές ἐστιν ὡς ἐγκλιθεῖσα ἐν τῷ

οὐ μέν σφας ἔτ' ἔολπα

περιεγράφετο τῆς περισπωμένης.

ΣΦΕ'. Εἴρηται ὡς μόνως ἐγκλιτική ἐστι, συζυγεῖ μέντοι Δωρικῇ τῇ ἀμέ καὶ ὑμέ. Πάλιν δὲ καὶ ταύτην ἀπὸ τῆς σφέας φασὶν ἀποκεκόφθαι. ΨΕ' Συρακούσιοι. Σώφρων· πῶς ψὲ καὶ γινώσκωμεν; ἌΣΦΕ Αἰολεῖς· B

ὅτ' ἄσφ' ἀπολλυμένους σάως,

Ἀλκαῖος δευτέρῳ.

Ἐχομένως καὶ ὑπὲρ τῶν κτητικῶν ῥητέον, ὧν καὶ διαφορὰς ἐξεθέμεθα ὡς πρὸς τὰς πρωτοτύπους ἐν τοῖς κατ' ἀρχήν. Αἱ ΚΤΗΤΙΚΑῚ τῶν ἀντωνυμιῶν εἰς γενικὴν ἐγκλινομένην ἀναλύονται μετὰ τοῦ ὑπακουομένου κτήματος, καθ' οἱανδήποτε ἂν ὦσι πτῶσιν, ἐμὸς οἶκος - οἶκός μου, ἐμῷ δούλῳ - δούλῳ μου,

ἵνα νωïτέρην ὄπ' ἀκούσῃς, C

ἵνα ἡμῶν τῆς φωνῆς ἐπακούσῃς· καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὸ αὐτό. Παντὶ κτητικῷ τὸ ὑπακουόμενον κτῆμα ὁμοιόσχημόν ἐστιν, Ἑκτόρειοι δοῦλοι, Ἀριστάρχειοι δοῦλοι, ἡμέτεροι δοῦλοι, δοῦλοι ἐμοί· γενικῇ μέντοι κτῆσιν δηλούσῃ πάλιν τὸ ὑπακουόμενον κτῆμα ἀδιάφορον, αὐτοῦ δοῦλοι ἢ δοῦλαι ἢ οἶκος ἢ ὁτιδηποτοῦν κτῆμα. διὸ καὶ τὰ κτητι-

κῶς

A κῶς ὑπακουόμενα ἐὰν μὴ ὁμοειδῆ τυγχάνῃ,
οὔτε κτητικὴ ἀντωνυμία παραλαμβάνεται οὔ-
τε κτητικόν ὄνομα, γενικὴ δέ. σαφὲς δ᾽ ἐκ τοῦ

θαύμαζε δ᾽ Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆ-
ας εἴσας,
αὐτῶν θ᾽ ἡρώων ἀγοράς·

ἡ γὰρ ἀνομοιοείδεια γενικὴν ἀπήτησε τὴν αὐ-
τῶν. Μὴ ὑπολαβέτω δέ τις, ὡς αἱ κτητικαὶ
τὸ γένος παρεμφαίνουσι μόνον τοῦ κτήματος,
τοῦ δὲ κτήτορος οὐκέτι. ὡς ἐπὶ τοῦ ἐμός, ἡμέ-
B τερος· ἀρσενικὰ γὰρ τὰ κτήματα, τὰ δὲ τοῦ
κτήτορος ἄδηλα ἐν γένει· καὶ γὰρ ἐπ᾽ ἄρσενος
τὸ ἐμός καὶ ἐπὶ θήλεος. Λέληθε γὰρ ὡς
μᾶλλον ὥρισται τὸ τοῦ κτήτορος πρόσωπον
διὰ τῆς δείξεως καὶ ἀναφορᾶς. καὶ δείξεως
μὲν ἐμός, σός, ἀναφορᾶς δὲ ὡς σφέτερος, τῶν
κτημάτων ἀδήλων ὄντων κατὰ τὴν ποιότητα.
πῶ γὰρ ἐμός τί μᾶλλον ὑπακούεται οἶκος ἢ
ἵππος ἢ δοῦλος ἤ τι τῶν τοιούτων;

Αἱ κτητικαὶ ἀπὸ γενικῶν μόνων σχηματι-
C ζόμεναι, κτῆσιν σημαινουσῶν, καὶ εἰς γενικήν,
ὡς προείρηται, ἀναλύονται κτῆσιν σημαίνου-
σαι. καὶ αἱ μὲν ἀπὸ πρώτου ἑνικοῦ πρώτου
ἂν ῥηθεῖεν, ἑνικαί τε κατὰ τὸν κτήτορα, οἷον
ἐμοῦ - ἐμός. ὁμοίως αἱ ἀπὸ τοῦ δευτέρου,
σοῦ - σός, καὶ ἔτι αἱ ἀπὸ τρίτου, οὗ - ὅς.
καὶ ἐπὶ δυϊκῶν ταὐτόν, νῶϊν - νωΐτερος,
σφῶϊν - σφωΐτερος. τούτων τὸ τρίτον ὑπε-
στάλη διὰ τὸ μόνως ἐγκλίνεσθαι, ὅπερ ἡ

παραγωγὴ οὐ παραδέχεται· προείρηται δὲ καὶ A ἐν τοῖς ἐπάνω. καὶ ἐπὶ πληθυντικῶν, ἡμῶν - ἡμέτερος, ὑμῶν - ὑμέτερος, σφῶν - σφέτερος. Τούτων τὰ τρίτα ἐν δυσὶ τρίτοις νοεῖται, τὰ μέντοι πρῶτα καὶ δεύτερα οὐ πάντως ἐν πρώτοις καὶ τρίτοις, καὶ δευτέροις καὶ τρίτοις, ὡς τινες ὑπέλαβον ἐκ τοῦ ἐμός ἐστι καὶ σός ἐστιν. ἰδοὺ γὰρ πρώτου πρὸς δεύτερον, ἐμὸς εἶ φίλος, καὶ δευτέρου πρὸς πρῶτον,

ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι. B

δύναται δὲ καὶ τρίτου πρὸς πρῶτον, ὡς ἐπὶ τοῦ ὅς εἰμι· ἴσον γάρ ἐστι τῷ αὐτοῦ εἰμί. σκληρὸν γάρ ἐστι τὸ λέγειν καὶ πρώτου πρὸς πρῶτον καὶ δευτέρου πρὸς δεύτερον ἐν τῷ ἐμός εἰμι καὶ σὸς εἶ. μόναις γὰρ ταῖς ἀντανακλωμέναις τὸ τοιοῦτο παρακολουθεῖ, χωρὶς εἰ μὴ καὶ αὐταὶ μεταλαμβάνοιντο εἰς τὰς συνθέτους, καθάπερ καὶ ἐνίας τῶν κατὰ τὸ τρίτον κτητικῶν ἐπιδείκνυμεν εἰς συνθέτους μεταλαμβανομένας. νοείσθω δὲ ὡς ἡ τοιαύτη C σύνταξις ῥήματα ἀπαιτεῖ ὕπαρξιν σημαίνοντα· ἐπὶ γὰρ τῶν ἄλλων οὐκέτι. ἐμὸς γράφει· οὐκέτι δὲ καὶ ἐν δευτέρῳ.

Ἴσως τις δόξει τὰ κτήματα ὁρίζεσθαι ἐν τοῖς πρὸς πρόσωπον λόγοις, παῖδες ἐμοί, ἐμὸς εἶ, σός εἰμι, ἡμέτερε. Ὅπερ οὐ τοῦ κτήματος ἴδιον, τοῦ δὲ μετειλημμένου δευτέρου προσώπου, ὅπερ πάλιν οὐδὲ τοῦτο κατὰ τὸ

A παντελὲς ὥρισται. προσδέεται γὰρ τὸ σός εἰμι· ἢ δοῦλος ἢ ἄλλο τι, καὶ ἡμέτερε· δοῦλε ἢ πάτερ. πάλιν οὖν καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἡ ποιότης ἐνδεῖ.

Βραχὺς λόγος πρὸς τοὺς οἰομένους ἀπ' αἰτιατικῶν παρῆχθαι τὰς ἀντωνυμίας· παρὰ γὰρ Δώριον τὴν ἁμέ καὶ ὑμέ καὶ ἔτι σφέ τὸ ἁμέτερος καὶ ὑμέτερος καὶ σφέτερος, καὶ ἔτι παρὰ τὴν Αἰολικὴν τὴν ἄμμε τὸ ἀμμέτερος, καὶ παρὰ τὴν νῶϊ καὶ σφῶϊ νωΐτερος καὶ
B σφωΐτερος. Πρῶτον οὐκ ἐξωμάλισται· πῶς γὰρ αἱ ἑνικαί; ἐμέ γὰρ καὶ ἐμός, σέ - σός καὶ ἕ - ὅς, οὐδαμῶς τοῦ ε̄ ἐγκειμένου. πῶς δὲ καὶ τὸ ἡμέτερος καὶ ὑμέτερος τῷ ᾱ οὐ προσχρῆται, εἴγε τὸ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς; ἔπειτα εἰς γενικὰς ἀναλυόμεναι συμφανεῖς εἰσὶ καὶ ἀπὸ γενικῶν παρηγμέναι. ἔπειτα ἡ αὐτός ἐπιταγματικὴ ὁμοιόσχημος οὖσα ἀεὶ ἐπιτάσσεται ταῖς πρωτοτύποις, ταῖς δὲ κτητικαῖς κατὰ μόνην γενικήν· καὶ δῆλον ὡς ἡ κατὰ τὸ ἐντὸς
C πρόσωπον νοουμένη συντάσσεται, ἥ τις οὐκ ἄλλη ὀφείλει πτῶσις εἶναι ἢ γενική, ἀφ' ἧς καὶ ἡ παραγωγή,

αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν

καὶ

ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος.

Ὃν τρόπον αἱ σύνθετοι τὸ γένος ἢ τὴν πτῶσιν μετατιθεῖσαι κατὰ τὸ τέλος κινοῦνται, τὸ δὲ πρόσωπον κατὰ τὸ ἄρχον, τὸν αὐτὸν

τρόπον καὶ αἱ κτητικαὶ ἐπὶ γένους καὶ πτώ- A
σεως κατὰ τὸ τέλος, ἐν προσώποις κατὰ τὸ ἄρχον. ἔχουσι μέντοι περισσὸν τὸ ἐν ἀριθμοῖς κατ' ἄμφω τὰ μέρη κινεῖσθαι· ἐμὸς γὰρ καὶ νωϊτέρω καὶ ἡμέτεροι.

Ἄξιον ἐπιστάσεως ἐκεῖνο, ὁτιδήποτε τὰ μὲν ῥήματα κινούμενα ἐν προσώποις κατὰ τὸ τέλος κινεῖται, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι οὐκέτι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρχον. Καὶ ἴσως τις οἰήσεται τὸν λόγον περισσὸν εἶναι, φάσκων τὰ μὲν ῥήματα εἶναι, τὰς δὲ ἀντωνυμίας. Ἀλλὰ κοινὸν ἔχουσι B
τὸ πρόσωπον δηλοῦν, καὶ ἔτι μένει ἡ ζήτησις. ἔπειτα ἡ μετοχὴ καὶ ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἐν γένει καὶ πτώσει κινούμεναι κατὰ τὸ τέλος κινοῦνται, καθάπερ καὶ τὰ ὀνόματα, καὶ οὐ διήλλαξε, διάφορα καθεστῶτα. Λεκτέον οὖν ὡς φυσικῶς τὸ τοιοῦτον ἀπετελέσθη. αἱ πτώσεις ἐν τῷ τέλει κινοῦνται, καὶ τοῦτο ἀποδείξεως οὐ δεῖται· πτῶσιν δὲ ἐπιδέχονται αἱ ἀντωνυμίαι· ὀφείλουσιν ἄρα κατὰ τὸ τέλος κινεῖσθαι. ὅπερ καὶ παρακολουθεῖ. ἀλλὰ μὴν εἰ C
καὶ κατὰ τὸ τέλος ἐν προσώποις ἐκινοῦντο, σαφὲς ὅτι παρηκολούθησεν ἂν συγχύνεσθαι τὴν πτῶσιν διὰ τὴν μετάθεσιν τὴν ἐκ τοῦ προσώπου. προνοητικώτατα ἄρα κατὰ τὸ ἄρχον κινεῖται, ἵνα ἄχραντος ἡ πτῶσις μείνῃ. τὰ μέντοι ῥήματα, οὐκ ὄντα δεκτικὰ πτώσεως ἢ μόνης εὐθείας, ἀκωλύτως τὸ τέλος ἐκίνει ἐν προσώποις, ἐπεὶ οὐκέτι τὰ τῆς πτώσεως ἀμφήριστα.

A Νοείσθωσαν οὖν πάλιν αἱ πληθυντικαὶ τῶν κτητικῶν, αἵ τε δυϊκαί, ἐν συλλήψει καθεστῶσαι πρώτου ἢ δευτέρου ἢ καὶ τρίτου, καθότι καὶ αἱ πρωτότυποι ἐδείχθησαν. ἡμέτερος γὰρ ὁ ἐμὸς καὶ σὸς καί, εἰ τύχοι, ἄλλου του· καὶ νωΐτερος ὁ ἐμὸς καὶ σός, ἢ ἐμὸς καὶ ἐκείνου.

Κοινὸν μὲν ἔχουσιν αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι πρὸς τὰ κτητικὰ ὀνόματα τὴν ἐν ἀμφοτέροις κτῆσιν ὑπακουομένην, τὴν τῶν δισσῶν
B προσώπων ἔννοιαν, τὸ εἰς γενικὰς ἀναλύεσθαι μετὰ τοῦ κτήματος· οὐ κοινὰ δέ, καθὸ αἱ ἀντωνυμίαι κοιναὶ παντὸς κτήματός εἰσι, τὰ δὲ κτητικὰ ἰδιάζει κατὰ τὸν κτήτορα ἔσθ᾽ ὅτε. τὸ μὲν γὰρ ἐμάς, σός κοινὸν ἐπὶ πάντων, τὸ δὲ Ἑκτόρειος ἴδιον· ἐπὶ γὰρ μόνου Ἕκτορος. ᾧ τρόπῳ διαφέρει καὶ τὸ Ἰλιόθεν τοῦ ἄλλοθεν· τὸ μὲν ἐκ τόπου μετὰ ἰδιότητος, τὸ δὲ κοινὸν παντὸς τόπου. Πάντοτε ἐν δυσὶ τρίτοις τὰ κτητικὰ νοεῖται, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι οὐ
C πάντοτε, ὡς ἐδείχθη. Κατὰ τὸν κτήτορα ἀμφιβάλλεται ὁ ἀριθμὸς ἐν προσηγορικοῖς, ἀνθρώπεια ἴχνη, πότερον ἑνὸς ἢ πλειόνων· αἱ δὲ ἀντωνυμίαι οὔποτε. αἴτιον δὲ οὐκ ἄλλο ἐστὶ τῆς ἀμφιβολίας ἢ τὸ τέλος τοῦ ὀνόματος, δι᾽ οὗ τὸν ἀριθμὸν καταλαμβανόμεθα, ὅπερ κατὰ παραγωγὴν τοῦ κτητικοῦ παραφθείρεται. ὅτε μὲν γάρ ἐστιν ὑός ἢ ὑῶν, νοεῖται ὁ ἀριθμός, ἐπὶ δὲ τοῦ ὕειαι ἢ βόειαι σάρκες οὐκ-

ἔτι. αἱ μέντοι ἀντωνυμίαι, κατὰ ἀριθμὸν θέματα οὖσαι, οὐκέτι ἀμφιβολίαν ἐνεποίουν· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτῶν συλλαβῶν ἤρχοντο. διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐμοῦ ἑνικῶς παρελαμβάνετο ἡ ἐμός, καὶ ἔτι νῶϊν - νωΐτερος δυϊκῶς κατὰ τὸν κτήτορα, καὶ ἔτι πληθυντικῶς ἡμῶν - ἡμέτερος. ἐπεὶ δὲ τὰ κύρια ἑνικῶς πάντοτε νοεῖται, εἴγε ἰδίαν ποιότητα σημαίνει, ὀρθῶς τὰ ἀπ' αὐτῶν κτητικὰ ἐπὶ πλήθους νοεῖται, λέγω δὲ τὸ Ἑκτόρειος καὶ τὰ παραπλήσια. Κἀκείνῳ δὲ διαφέρουσιν, ᾗ ἀσύνηθες τῷ μὲν B Αἰάντειος τὸ πατὴρ ἐπιφέρειν ἢ ἀδελφός, τῷ δὲ ἐμός καὶ σός.

Ὃν τρόπον τὰ εἰς ος λήγοντα τριγενῆ ὀνόματα εἰς τὰ γένη καὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς πτώσεις μετασχηματίζεται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ αἱ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τὸ τέλος σχηματίζονται κατὰ πᾶν πρόσωπον. ὡς γὰρ τὸ καλός, οὕτω καὶ τὸ ἐμός καὶ σός καὶ ὅς, κατὰ τὸ ἐντὸς ἑνικῶς νοούμεναι, καὶ ὡς τὸ ὁσιώτερος, οὕτω καὶ τὸ νωΐτερος καὶ C σφωΐτερος, δυϊκῶς κατὰ τὸ ἐντὸς νοούμεναι — ὑπὲρ γὰρ τῆς τοῦ τρίτου ἐκλείψεως εἴρηται — καὶ ἔτι ὡς τὸ χαριέστατος, οὕτω καὶ τὸ ἡμέτερος, ὑμέτερος, πληθυντικῶς κατὰ τὸν κτήτορα νοούμεναι.

Ἡ ΤΕΟ'Σ Δωρικὴ τῇ σός ὁμωνυμεῖ. καὶ κοινῶς μέν πού φησιν ὁ ποιητὴς

σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός,

A Δωρικῶς δὲ τὸ

πατὴρ τεός,

καὶ ἔτι τὰ ἀπ' αὐτῆς,

τεὰ ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω.

καὶ παρ' Αἰολεῦσιν. Ἀλκαῖος ἐν πρώτῳ·

τὸ δ' ἔργον ἀγήσατο τεὰ κόρα·

καὶ

οἴκῳ τε περ σῷ καίπερ ἀτιμίαις,

ὁ αὐτὸς κοινῷ ἔθει. Ἐπὶ ταύτης τῆς λέξεως Βοιωτοὶ μεταβάλλουσι τὸ ε εἰς ι, καθὸ καὶ B τὸ θεός - θιός. Εἴρηται ὡς συναλειφθεῖσα, ΤΕΥ͂Σ, ὀξυτόνως λέγεται.

ἙΟΣ καὶ ἙΟ͂Σ δισυλλάβως λέγεται. ἐν οἷς ἀμφίβολον κἀκεῖνο, πότερον διὰ τοῦ θ, ὡς Ἀρίσταρχος,

ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν,

ἢ διὰ τοῦ τ,

ὅτε ὃς δόμος·

καὶ γὰρ τὰς πλαγίους διττῶς ἔστιν εὑρέσθαι,

ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἑοῦ·

C ἢ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρός·

κὰδ δ' ἐν Ἀθήνης εἷσεν ἑῷ·

καὶ

οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρί,

καὶ

αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρα·

ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον.

καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων,

Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤει·

ἣν ἄτην ὀχέων, A

καὶ

μεθ' ἑὸν βέλος·

καὶ ἐπὶ πληθυντικῶν·

ἢ ἑοὶ αὐτοῦ

θῆτές τε δμῶές τε.

Κἀκεῖνο δὲ δύναται ὀρθὴν πληθυντικὴν σημαίνειν, εἰ κατ' ὀρθὸν τόνον ἀναγνοίημεν,

οἳ δὲ οἱ ἐβλάφθησαν.

Οὐ πιθανὸν τὸ λέγειν, ὡς οὐ πεπλεονάκει τὸ ε̄ τῇ ἑός, ἀπὸ μέντοι τῆς ἑο Ἰακῆς παρῆκτο. Τί οὖν οὐχὶ καὶ ἀπὸ τῆς ἐμέο καὶ σέο B σύζυγοι ἐγίνοντο ἐμεός καὶ σεός; ἄμεινον οὖν λέγειν ὡς ἢ πεπλεονάκει τὸ ε̄, καθὰ καὶ αἱ πρωτότυποι πολλάκις, ἢ ἀπὸ τῆς τεός Δωρικῆς ἀπετελέσθη, ἐπεὶ ἀδύνατον τὰ τρίτα τῶν δευτέρων πλεονοσυλλαβεῖν.

Αἰολεῖς μετὰ τοῦ F κατὰ πᾶσαν πτῶσιν καὶ γένος·

τὸν Fεὸν παῖδα καλεῖ,

Σαπφώ. καὶ Ἀλκμὰν δέ, συνεχῶς Αἰολίζων, C φησί

τὰ Fεὰ κάδεα·

ὁμοίως καὶ Βοιωτοί. Κόριννα·

ευωνυμιης πηδεγον θελωσα φίλης ἀγκάλης ελησθη.

Εἴρηται ὑπὲρ τῆς ὁμοφωνίας τῆς ΕΜΟΥ͂, ΣΟΥ͂, ΟὙ πρὸς τὰς πρωτοτύπους, καὶ ὡς τῇ εἰς ου̅ καταλήξει ἐπὶ τῶν κτητικῶν

A ὁ ποιητὴς χρῆται, ἐπὶ δὲ τῶν πρωτοτύπων οὐκέτι,

εἰ δή τοι σοῦ πατρός

καὶ

πατρὸς ἐμοῦ κλέος,

ἡ δ' ἄχει οὗ παιδός·

ὅθεν πρὸς ἐνίων καὶ τὸ

οἵ θ' αἵματας ἐξ ἐμεῦ εἰσί

διὰ τοῦ ō ἐγράφετο, εἰ μὴ δόξῃ τὸ αἵματος πλεονάζειν. Ἔτι γε μὴν ἐπὶ τοῦ

B πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο

λείπειν φασὶ τὴν περί ἐθίμως, ἵν' ᾖ περὶ δαιτὸς πρῶτοι ἐμοῦ μεταλαμβάνετε. Τί οὖν ἂν εἴη τὸ

σεό δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα·

ἤ μή τις σεῦ μῆλα;

ἢ οὐδ' ὅλως τοῖς τοιούτοις ἐπιστατέον. αἱ γὰρ γενικαί, ὅτε ἐπὶ κτῆμα φέρονται, ἰσοδυναμοῦσι ταῖς κτητικαῖς· διὸ καὶ ἀκωλύτως τὰ κτητι-
C κὰ εἰς αὐτὰς ἀναλύεται. οὐ μὴν τὰ Ζηνοδότεια παράλογα,

μνῆσαι πατρὸς σεῖο

καὶ

πατρὸς ἐμεῖο πατήρ·

τῷ γὰρ αὐτῷ ἐνέχεται λόγῳ· προκριτέαι μέντοι αἱ κτητικαὶ γραφαί, καθότι αἱ γενικαὶ κτῆσιν δηλοῦσαι ἐγκλινόμεναι θέλουσιν εἶναι,

δοῦλός μου, οἶκος ὕμων, αἱ δὲ ὀρθοτο- A
νούμεναι οὔ. Οὐχὶ οὖν καὶ τὸ

σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα

ὀρθοτονεῖται, καὶ τὸ

ἀκουάζεσθον ἐμεῖο

καὶ

οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσίν;

Ἀλλ' ἀναγκαίως, ἡ μὲν σέο, ὅτι ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ ἐμεῖο καὶ

σεῖο μέγα κλέος,

καθὸ τῷ ῑ πλεονάζουσιν, ἡ δὲ ἐμεῦ, ὅτι συν- B
τέτακται προθέσει.

Εἰ αἱ κτητικαὶ οὐδέποτε ἐπὶ πρᾶγμα φέρονται, σαφὲς ὅτι ὡς τὸ

ὀδυσσαμένοιο τεοῖο

ἐπὶ πρᾶγμα φερόμενον ὠλιγώρηται· δέον γὰρ γενικὴν παραλαμβάνειν, ἥτις καὶ ἐπὶ πρᾶγμα φέρεται. εἰ δὲ ἀπὸ τῆς τέο Θετταλικῶς ἐξετάθη, ὥς τινες ᾠήθησαν, δῆλον ὡς καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τρίτον· ὅπερ οὐκ ἔστι· ψεῦδος ἄρα καὶ τοῦτο. C

Αἰολεῖς ἜΜΩ, ΣΩ̃, ῞Ω. Ἡ ἘΜΟΙ͂Ο, ΣΟΙ͂Ο, Ο῾ΙΟ ἤτοι μετὰ διαιρέσεως τὸ ῑ προςέλαβον, ἢ Θετταλικαί εἰσιν, ὡς καὶ Ἀριστάρχῳ ἤρεσκεν. Οὐκ ἄλογος δ' ἂν εἴη καὶ ἡ αἰτία τοῦ τὴν μὲν κτητικὴν διὰ τῆς ō̄ι παράγεσθαι, τὴν δὲ πρωτότυπον διὰ τῆς ε̄ι. εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ καλοῦ καλοῖο, μετατιθεμένου τοῦ ῡ εἰς τὸ ῑ καὶ προςτιθεμένου τοῦ ō, σαφὲς ὅτι καὶ

A ἐπὶ τῆς ἐμοῦ ταὐτὸν παρηκολούθει. ὅπερ ἔθιμον ἐπὶ κτητικῶν παρὰ τῷ ποιητῇ, εἰς ου λήγειν ἐπὶ γενικῆς, τὸ δὲ πρωτότυπον εἰς εο καὶ ευ, ἀφ᾽ ἧς πάλιν ἀνάλογον τὸ ἐμεῖο.

Τὸ

ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος

τρίτον νοητέον· τοῦτο γὰρ οὐ κατὰ τὸ αὐτῷ ἀρέσκον ἀνεφωνήθη πρὸς τοῦ ἥρωος. ἐποίσει γοῦν ἔτι δίηκον ἐπὶ παντὸς

εἰ καί τις ἀπόπροθεν.

B οὕτως ἔχει καὶ τὸ

οὔτι ἔγωγε
ἧς γαίης δύναμαι·

τῆς γὰρ ἑκασταχοῦ γῆς. Τὸ μέντοι

ἀλλ᾽ αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων,

ἀντὶ τοῦ ἐμαῖς, εὐλόγως ὑπ᾽ Ἀριστάρχου ὑπωπτεύετο ὡς νόθον, καθὸ ἀδιάπτωτος ἐν ἀντωνυμίαις. πλεῖστα γοῦν ἔστι παρ᾽ ἑτέροις εὑρεῖν, σφέτερον πατέρα ἀντὶ τοῦ ὑμέτερον, ἀντὶ τοῦ τεά τοι κήδεα λέξον ἐά παρὰ
C Καλλιμάχῳ, καὶ πάλιν παρ᾽ αὐτῷ ἀντὶ τοῦ σφωϊτέρου. Ἀλκμάν·

ὑμέ τε καὶ σφετέρως ἵππως·
σφεὰ δὲ προτὶ γούνατα πίπτω.

ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ σφετερίζομαι, σύνηθες ὄν, ὠλιγώρηται ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου τασσόμενον. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐν τῇ κατὰ τὸ τρίτον ἐκφορᾷ ὑγιές, εἴγε οὐδέποτε ἀπ᾽ ἀντωνυμιῶν ῥήματα παράγεται. Οὐ πιθανὴν ἀπολογίαν τινές

φασιν, ὡς ἐν ῥήμασι παραλλαγὴ προσώπων· A
διώκετον γὰρ ἀντὶ τοῦ διωκέτην· καὶ ἐν ὀνόμασιν· ἠέλιος γὰρ ἀντὶ τοῦ ἥλιε· καὶ ἐν ἐγκλίσεσι, δέχεσθαι ἀντὶ τοῦ δέχεσθε· οὕτω καὶ ἐν προσώποις ἀντωνυμιῶν. μένει γὰρ ἡ αὐτὴ παραλογία. πρὸς οἷς καὶ ἃ παρατίθενται ἔθιμα διαλέκτων. Αἱ κατὰ τὸ τρίτον φασιν· εἰς τὸ ἴδιον μεταλαμβάνονται, διὸ καὶ τὸ σφέτερον πατέρα ἀντὶ τοῦ τὸν ἴδιόν τινες δέχονται. Τί δέ; οὐχὶ καὶ αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον κτητικαὶ τὸ ἴδιόν τινος B
σημαίνουσι; πῶς γὰρ ἀλλότριον ἂν κτῆμα τινος;

Ἐν ταῖς Ζηνοδοτείοις διορθώσεσι δίχα τοῦ ν̄ τὸ

Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος

ἐγράφετο, καὶ ἡ ἀφορμὴ ἐκ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων, ἅπερ ὁμοφωνεῖ ταῖς κτητικαῖς κατὰ τὸ τρίτον. τὸ γὰρ ὅς ὑποτακτικὸν ὁμόφωνον τῷ ἀπὸ τοῦ ἐμός, σός, ὅς, καὶ ἐπὶ πάντων ταὐτόν. ἄλλως τε εἰ ἀπὸ τοῦ αὐτός, ἐκεῖνος, C
οὗτος τὰ οὐδέτερα εἰς ο̄ ἔληξεν, οὐκ ἀπίθανον ἐπὶ τοῦ ὅς ἀντωνυμικοῦ τὸ οὐδέτερον εἰς ο λήγειν. Ῥητέον δὲ πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὡς οὐ μᾶλλον ἡ ἀντωνυμία παράλογος ἤπερ τὸ ἄρθρον, καθὸ εἰς ν̄ οὐκ ἔληξεν. ἔπειτα τὰ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ὁμοιοκατάληκτα καὶ κατὰ τὸ τρίτον· ὅθεν εἰ ἐμόν καὶ σόν, καὶ ὄν. πρὸς οἷς οὐδὲ πάντοτε ὁμοφωνεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἑός

A μὲν ἡ ἀντωνυμία, οὐκέτι δὲ τὸ ἄρθρον. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι ἡ μὲν ἐκεῖνο καὶ τοῦτο μονοπρόσωποι, τὸ δὲ διπρόσωπον. ἄλλως τε θεματικώτεραι αἱ πρωτότυποι καὶ ἐν τοῖς γένεσιν· ἀπὸ γὰρ τοῦ οὗτος αὕτη, καὶ ἔτι τοῦτο, τοῦ ἀρσενικοῦ οὐκ ἀπὸ τοῦ τ̄ ἠργμένου. ἔτι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ὡς ὀνόματα καθ' ἅπαν εἰς τὰ γένη καὶ τὰς πτώσεις παράγονται, τῶν δὲ ὀνομάτων εἰς ον τὰ οὐδέτερα. δῆλόν τε ὡς καὶ τὸ ἄρθρον κατώρθωται. τὰ
B γὰρ ἀπὸ τοῦ τ̄ ἀρχόμενα προτακτικὰ ἀποβολῇ τοῦ τ̄ τὰ ὑποτακτικὰ ποιεῖ· ὅθεν εἰ τό, δῆλον ὡς καὶ ὅ.

Ἐδείχθη ὡς ἀπὸ ἐγκλινομένων οὐ παράγονται αἱ κτητικαί. καὶ οἱ ἀξιοῦντες οὖν ἐγκεκλιμένην, ὡς τρίτου, εἶναι γενικὴν τὴν

ἀλλ' εἴπ' εἴ σφωϊν

καὶ

γυιώσω μέν σφωϊν,

καὶ ἀπ' αὐτῆς κτητικὴν παρ' Ἀντιμάχῳ εἰρῆ-
C σθαι ἐπὶ Τυδέως καὶ Πολυνείκους τὸ σφωϊτέρην ὀϊζύν καὶ διὰ τῆς δευτέρας Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους τὸ σφωΐτερον μῦθον, ἑαυτοῖς ἐναντιοῦνται. δέον γὰρ μᾶλλον ἐπίμεμπτον καταλείπειν τὸ σχῆμα ἢ μαχόμενον πρὸς τὰ ὅλα. ἄλλως τε οὐδέποτε τρίτον δευτέρῳ ὁμοφωνεῖ· ἔστι δὲ δεύτερον κατὰ τὸ ἐντὸς δυϊκὸν ἀπὸ πρώτου τοῦ νωΐτερος τὸ σφωΐτερος.

Τὴν ἩΜΕ΄ΤΕΡΟΣ, κατὰ τὸν κτήτορα οὖ- A
σαν πληθυντικήν, διχῶς λέγουσι Δωριεῖς· ἉΜΕ΄ΤΕΡΟΣ γὰρ καὶ ἉΜΟ΄Σ, καὶ ὙΜΕ΄ΤΕΡΟΣ καὶ ὙΜΟ΄Σ, καὶ ΣΦΕ΄ΤΕΡΟΣ καὶ ΣΦΟ΄Σ. Προείρηται ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὰ τοιαῦτα Δωρικά,

τὰ δ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει·

ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι·

καὶ τὸ

πρὸς πέτρησι βαλὼν ὑμῆς·

οὐ μὴν κατὰ τὸ τέλος· διὸ οὐδὲ τὸ B

σαωσέμεναι νέας ἁμάς

οὐ συνεστάλη κατὰ τὸ τέλος, καθὸ οὐδὲν τοῖς τέλεσιν ἐδώριζε. καὶ γάρ πού φησι

οὐδέπω ἁμῆς
γῆς ἐπέβην.

Τὸ

σφεᾶς ἔειξε χώρας

παρ' Ἀλκμᾶνι τῷ ε πλεονάζει. Εἴρηται ὡς τὸ

ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν

ἴσον ἐστὶ τῷ ἡμέτερον, ἀλλ' οὐχ ὥς τινες ὑπέ- C
λαβον ἐκ τοῦ ἐμός μετειλῆφθαι· οὐ γάρ ποτε τὸ ε εἰς ᾱ μακρὸν μεταλαμβάνεται, ὅτι μὴ ἐπὶ τοῦ κέν συνδέσμου, καὶ ταῦτα, εἰ δοθείη. ἄλλως τε σύνηθές ἐστι τὸ πληθυντικοῖς ἀντὶ ἑνικῶν χρῆσθαι,

ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεναι,

καὶ ἐφ' ἑνὸς τοῦ Πατρόκλου,

ἡμέτερος θεράπων·

A τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ ἁμός. πρὸς οἷς καὶ τὸ ὑμόν καὶ σφόν συζυγοῦντα ὁμολογεῖ τὸ ἐντὸς πληθυντικόν. καὶ ἡ συνήθης φράσις ἀνάπλεώς ἐστι τοῦδε τοῦ σχήματος. καὶ οὐκ ἀπεμφαίνει ὁ λόγος· ἐμπεριεκτικὸς γάρ ἐστιν ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τοῦ ἑνικοῦ. Οὐχὶ οὖν καὶ ὁ δυϊκός; τί οὖν οὐχὶ δυϊκοῖς χρώμεθα ἀντὶ ἑνικῶν; Ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅμοια. ὁ μὲν γὰρ δυϊκὸς ὡς κύριον ὄνομα κατὰ τοῦ δύο ἐτάχθη, ὁ δὲ πληθυντικὸς κοινὸς παντὸς πλήθους καθέστηκε, καὶ διὰ τοῦτο γενικὸς ὢν κατὰ τῶν εἰδικῶν τάσσεται. διὸ καὶ μεμφόμεθα τὸ δυϊκὸν κατὰ πληθυντικῶν τασσόμενον, καὶ ἔτι τὸ ἑνικόν. πάλιν δὴ ὁ Ἀλκμὰν τὸ σφέας ἀντὶ ἑνικοῦ ἔταξε καὶ τὸ σφοῖς ἀδελφιδέοις καρὰν καὶ φόνον. Ἡσίοδος μέντοι ἐπίμεμπτός ἐστιν εἰπὼν

B

ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες,

ἐν ᾧ ἑνικῷ ἀντὶ πληθυντικοῦ ἐχρήσατο. Καλλίμαχος·

C μοῦσαί νιν ἑοῖς ἐπὶ τυννὸν ἔθεντο,

καὶ

ἑὸν δέ μοι οἷα γονῆα·

δέον γὰρ σφόν καὶ σφοῖς. καὶ παρ' ἄλλοις δὲ πλεῖστα· παραπεμπτέον δὲ ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐπὶ πλεῖον προάγειν τὸν λόγον. ὑπὲρ δὲ τοῦ Ἡσιοδείου οὕτω τινὲς ἐκδέχονται, τῆς ἀντὶ πυρὸς δοθείσης γυναικὸς τέρπονται ἑὸν ἕκαστος κακὸν ἀγαπῶντες.

Αἰολεῖς ἈΜΜΕ'ΤΕΡΟΝ καὶ ἌΜΜΟΝ καὶ A
ὝΜΜΟΝ καὶ ΣΦΟ'Ν. Σαπφώ·

ἔμε τιμίαν ἐποίησαν ἔργα τὰ σφὰ δοῖσαι.

Ὑπὲρ δὲ τοῦ τὸ ἀμός καὶ ὑμός συγκεκόφθαι παρὰ ταῖς διαλέκτοις εὑρητέον, ὥς τινες ὑπέλαβον, καθὸ δύο συλλαβαὶ οὐ συγκόπτονται· ἰδοὺ γὰρ τὸ Δευκαλίδης καὶ Ἀνθεμίδης· ἀλλὰ καθὸ μὴ βαρύνονται, τοῦ ἡμέτερος βαρυνομένου καὶ ὑμέτερος καὶ σφέτερος. χωρὶς εἰ μὴ λέγοι τις συνεκδεδραμηκέναι αὐτὰς κατὰ τὴν τάσιν τῇ ἐμός καὶ σφός· τὸ γὰρ σφός καὶ μο- B
νοσυλλαβῶν ἀναγκαίως ὠξύνετο.

Τῆς ἘΜΑΥΤΟΥ͂ πλαγίου καὶ ἔτι τῶν ὑπολειπομένων οὔτε ῥητὴ ἡ εὐθεῖα οὔτε συστατή. καὶ ὅτι οὐ ῥητή, τουτέστιν οὐ συνήθης, συμφανές, χωρὶς εἰ μὴ ἐν Μετοίκοις Φερεκράτους ἅπαξ ἐστὶν εἰρημένη, καὶ ἴσως ἕνεκα τοῦ γελοίου. ὡς δὲ οὐκ ἔστι συστατή, σαφὲς ἐντεῦθεν. Καθότι αἱ πλάγιοι σύνταξιν ποιοῦνται ἐν διαβιβασμῷ προσώπων πρὸς τὴν εὐθεῖαν, ἐμὲ Διονύσιος ἔπαισεν, ἐγώ σοι C
ἐλάλησα, Ἀριστοφάνης Ἀρίσταρχον ἐδίδαξεν. ἦν δὲ καὶ σύνταξις ἐν πλαγίοις μετὰ τῆς ἐπιταγματικῆς τοιάδε, ἐμὲ αὐτὸν ἔτυψεν οὗτος, ἐμοὶ αὐτῷ ἐλάλησεν Ἀρίσταρχος. καὶ ἡ μὲν τοιαύτη σύνταξις ἀσυνελεύστους εἶχεν εἰς σύνθεσιν τὰς ἀντωνυμίας. ἐπεὶ δὲ πολλάκις αἱ ἐκ τῶν ῥημάτων ἐνέργειαι οὐ μόνον ἐξ ἑτέρων προσώπων εἰς ἕτερα

ἀπε-

A ἀπετελοῦντο, ἀλλὰ καὶ αὐτοπάθειαί τινες ἐγίνοντο, τουτέστιν ὅτε ἓν πρόσωπον τό τε δρῶν καὶ τὸ δρώμενον, ἀπετελεῖτο δισσὸν σχῆμα τῶν ἀντωνυμιῶν, τό τε σύνθετον, ὅπερ καλεῖται ἀντανακλώμενον, καὶ τὸ ἀλλοπαθές, ἐμὲ αὐτὸν ἔπαισα - ἐμαυτὸν ἔπαισα, ἐμοὶ αὐτῷ ἐλάλησα - ἐμαυτῷ ἐλάλησα. ἔνθεν τὰ κατὰ διάστασιν παρὰ τοῖς ποιηταῖς εἰς σύνθεσιν παραλαμβάνομεν, τοῦ τοιούτου παρεπομένου·

B ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς·

ἴσον γάρ ἐστι τῷ ἐμαυτῆς· καὶ

ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
αὐτῇ·

ἀντὶ τοῦ ἐμαυτῇ. ἔνθεν οὖν λέγω ἐπὶ τῶν πλαγίων τὸ χρειῶδες ἦν τῆς συνθέσεως. οὐ γὰρ δή γε ἐπὶ τῆς εὐθείας ἔτι τὸ δισσὸν παρείπετο τῆς συντάξεως, λέγω τὸ αὐτοπαθὲς καὶ τὸ ἐν μεταβάσει προσώπου. διὸ οὐδὲ συνε-
C τίθετο τὸ ἐγὼ αὐτός. καὶ εἰ τοῦτο, προφανὲς ὅτι οὐδὲ τῆς ἐμαυτοῦ κτητικῆς εὐθεῖά τις συστήσεται. ἐπεί τοι ὤφειλεν οὐ μᾶλλον ἐμαυτός ὡς ἐγαυτός, εἴγε καὶ τῆς ἐμοῦ ἐστὶν ὀρθὴ ἡ ἐγώ, μετ' ἐπιταγματικῆς τῆς αὐτός. Ἔτι ταῖς συνθέτοις ἀντωνυμίαις ῥήματα σύνεστι τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἐμαυτὸν ἔπαισα, ἐμαυτῷ ἐλάλησα, καὶ δυνάμει ἡ σύνταξις τοιαύτη ἐστίν, ἐγὼ ἐμὲ ἔπαισα, ἐγὼ ἐμοὶ

ἐλάλησα. καὶ φανερόν ἐστιν ὅτι ἡ σύνταξις A
τοῦ ῥήματος δυνάμει ἐστὶν ὀρθὴ πτῶσις μετὰ
πράγματος. εἰ οὖν συσταίη ἡ ἐμαυτός, καὶ
μετ' αὐτῆς ῥῆμα τοῦ αὐτοῦ προσώπου συντάσ-
σοιτο, γένοιντ' ἂν δυνάμει δύο εὐθεῖαι. δύο
δὲ εὐθεῖαι οὐδέποτε θέλουσι συντάσσεσθαι ἐν
ταῖς συντάξεσι τῶν ῥημάτων, ἀλλὰ πλάγιος
καὶ εὐθεῖα, ἔν γε ταῖς ἐν μεταβάσει ἐχούσαις
τὸ ἕτερον πρόσωπον. οὐκ ἄρα συστήσεται ἡ
ἐμαυτός κατὰ τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ εἰ τοῦτό τις
παραλάβοι, ὡς τὸ ἀλλήλων καὶ ἀλλήλους B
σύνθεσιν ἔχει ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον
διαβατικήν, ἐν εὐθείᾳ καὶ πλαγίῳ νοουμένην,
καὶ κατὰ τοῦτο οὐδὲν κωλύσει τὴν ἐμαυτός
συστῆναι ἐκ πλαγίου καὶ εὐθείας, φαίημεν ἂν
ὅτι ἡ ἀντιπαράθεσις οὐκ ἔστιν ὁμοία. ἐκεῖνο
μὲν γὰρ ἐξ εὐθείας καὶ πλαγίου συνέστηκε,
λέγω δὴ τὸ ἀλλήλων καὶ ἀλλήλους, καὶ οὐκ
ἔστιν αὐτοῦ ἡ εὐθεῖα· δύο γὰρ εὐθεῖαι, ὡς
ἔφαμεν, μετὰ ῥήματος ἀσύστατοί εἰσιν ὡς
πρὸς διάβασιν δραστικὴν τοῦ τε δρῶντος καὶ C
τοῦ δρωμένου. ἐπὶ μέντοι τοῦ ἐμαυτός ἀντε-
στραμμένη ἡ σύνθεσις· πλάγιον γὰρ καὶ εὐ-
θεῖαν νοοῦμεν συντεθειμένην. Καὶ ἐγίνετο τὸ
σχῆμα ἄκλιτον. οὔτε γὰρ κατὰ τὸ τέλος κλί-
νεσθαι ἐδύνατο, ἐπεὶ μετὰ ῥήματος ἡ συ τα-
ξις τῆς εὐθείας οὖσα οὐδέποτε πλάγιον ἀνα-
δέχεται, χωρὶς εἰ μὴ ἐπὶ τῶν σεσημειωμένων
συμβαμάτων καὶ παρασυμβαμάτων παρὰ τοῖς

A Στωϊκοῖς, λέγω δὲ τοῦ μέλει καὶ μεταμέλει· οὔτε μὴν κατὰ τὸ ἄρχον μέρος τῆς συνθέσεως, ἐπεὶ ἅπαξ τὰ συντιθέμενα ἄκλιτά ἐστιν. εἰ οὖν οὐκ ἔχει ἡ ἐμαυτός γενικὴν καὶ τὰς ὑπολειπομένας, οὐδ' ἡ γενικὴ καὶ αἱ ὑπολειπόμεναι ἕξουσιν εὐθεῖαν. πῶς οὖν οὐχὶ βίαιον τετριμμένον σχηματισμὸν παρώσασθαι, καὶ ἀτριβῆ καὶ ἄκλιτον καὶ ἔτι ἀμφίβολον παραδέξασθαι; πάλιν γὰρ τὸ συντιθέμενον μέρος τῆς συνθέσεως ἢ γενική ἐστιν ἢ δοτικὴ ἢ αἰ-
B τιατική. Ἀλλ' ἴσως ἄν τις φαίη, πῶς οὖν τὸ ἀλλήλων κλίνεται; Ὅτι ἐξ εὐθείας σύγκειται καὶ πλαγίου. εἶτα συνέβη τῇ μὲν κατ' ἀρχὴν συνθέσει κατὰ δύο τρόπους μὴ κινεῖσθαι, καὶ καθότι εὐθεῖα σὺν ῥήματι παραλαμβανομένη, καὶ ὅτι συνῆπται κατὰ σύνθεσιν· τὸ δὲ κατὰ τέλος κλίνεσθαι πάλιν κατὰ δύο, καὶ καθότι ἐπὶ τέλους ἐστίν, ὅπερ παρέπεται παντὶ πτωτικῷ κλίσιν ἀναδεχομένῳ, καὶ καθότι τῆς εὐθείας μενούσης συντάξει ῥήματος κινούμενον τὸ
C πλάγιον σχῆμα, ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῆς εὐθείας, ἐγώ σοι δέδωκα, σύ με ἔτυψας, Ἀριστοφάνης Ἀρίσταρχον ἐδίδαξεν.

Ἡ καλουμένη ἐπιταγματικὴ ἀντωνυμία καὶ προτάσσεται καὶ ὑποτάσσεται,

αὐτῷ τοι μετόπισθεν·
σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω·

ἐπεκράτησε μέντοι τὸ τῆς ὑποτάξεως, ὃ καλεῖται ἐπιταγματικόν. ὃν τρόπον οὖν τὸ ἐπίῤῥημα

καὶ προτάσσεται τῷ ῥήματι καὶ ὑποτάσσεται, A ἀπὸ δὲ τῆς ἑτέρας. συντάξεως, λέγω δὴ τῆς ὑποταγῆς, τὸ ὄνομα ἔλαβε, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ προκειμένη ἐπιταγματικὴ ἀντωνυμία. μή ποτε δὲ διὰ τοιοῦτόν τινα λόγον κατ' ἀμφοτέρας τὰς συντάξεις ἑνὸς τετύχηκεν ὀνόματος. ὅταν μὲν γὰρ προτάσσηται, ἀπὸ ταύτης ἐννοίας καλεῖται ἐπιταγματικὴ, οἱονεὶ ἐφ' ᾗ τάσσεται ἄλλη . . . . . τουτέστιν με . . . . πρα. ατι - . . . . - . . . . . νδ . . . . ται . . . . εν ε . τ . . . . σσεσθαι . . ην δ . . αν . † † †

VARIAE LECTIONES AD APOLLONII LIBRUM DE PRONOMINE.

Pag. 261. B. 1. ΠΑΝΤΙ] Fol. 184 r. Hic codex, cuius paginas diplomaticae fidei caussa suis quasque locis adscripsimus, numeratur inter Parisienses 2548: commemorarunt eum *Bastius*, *Epist. crit.* pag. 147 et *Hasius*, *Recueil de mémoires sur différens Manuscrits Grecs* p. 8. Membranaceus est, saeculo scriptus quarto decimo, in foliis 194 quadruplicatis, atramento et parum nigro et permultis locis evanido, compendiatis plerumque extremis versibus, accentibus prope nullis, membris orationis et ipsis vocibus raro distinctis. Continet is Apollonii et editos quatuor de *Syntaxi* libros et ineditos libros tres. Editi folia implent 92; truncati autem sunt initio atque iis, quae apud Sylburgium leguntur inter voces παραλαμβανόμενον p. 22, v. 3 et ὁ Τρύφων p. 72, v. 30; ceterum tanta

scripturae et bonitate et integritate, quae praestet omnibus qui adhuc innotuerunt eorum librorum codicibus. Ineditorum primus est de Coniunctionibus, lacunosus ille circa initium, et interioribus paginis, inde a folio 95, madore corruptis; quae clades secundi quoque maiorem partem afflixit: est is de Adverbiis.

B. 2. σαφηνείας πολλῷ κρείττων] Cod. σαφηνιας π. κρειττω.

C. 3. Ἀρίσταρχος] Conf. de Syntaxi p. 105, 25. ed. Sylb.

C. 6. μᾶλλον γάρ] Corrigendum vel μᾶλλον δέ, vel, quod est de Syntaxi p. 90, 30 et p. 105, 29, καὶ μᾶλλον γε.

Pag. 262. A. 1. τοῦ Τρυζηνίου] Cod. του τρυζηνιου.

A. 8. ὡρισμένα] Cod. ορισμενα, uti plerumque hic corruptum est.

A. 10. ἀπιθάνως] Cod. απειθανως, idemque mox ελλειπεις.

B. 7. εἰδικῶν] Cod. ιδικων, et sic omnibus prope locis.

C. 4. τό τε Αἴας] Fol. 184 v.

C. 6. ὁμώνυμον] Cod. ....νυμον.

C. 7. ἀντωνυμίαν] Cod. αντων, et paullo post, εἰ μὴ γενικοῖς, sine articulo.

Pag. 263. A. 1. τὸ ζῶον τιθέντες] Cod. το ... τιθεντες.

A. 8. ὡς τὸ Εὔξεινος πόντος Ἰακῶς τῷ ῑ πλεονάσαν] Cod. ως ευξ. π. ι. το ῑ πλ.

A. 9. συναλειφθείς] Cod. συναληφθεισ. Velut de Syntaxi p. 131, 12 ὑπεσυνελήφθη editum est pro eo, quod verum est, ὑπεσυνηλείφθη.

B. 6. ἀφορία] Suspectum vocabulum.

Ibid. χρή] Immo χρῆν. De Syntaxi p. 39, 15. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ἔδει τὸ ἄρθρον ... ἄκλιτον καθίστασθαι· νυνὶ δὲ κλίνεται. Conf. p. 19, 16 et 48, 18.

C. 9. χρεοφείλης] Hoc quoque suspectum est.

Pag. 264. A. 7. χειμάσαι] Cod. χειμασω.

B. 5. ἔξαρθρον, καὶ αὐτὸ τὸ κῶλον] Fol. 146 r. Cod. εξαρθρον .... το κωλον.

B. 8. τὸν αὐτὸν τρόπον] Cod. τον αυτον ....ν.

B. 10. ἐκάλεσαν. Συνηγορεῖ] Cod. εκαλεσαν ....ρει.

C. 5. ἦλθε] Hom. Iliad. I, 12. Cf. de Syntaxi p. 22, 18 et 112, 13.

C. 6. λυκάβαντος] Hom. Odyss. XIV, 161.

C. 7. ὕπνος] Odyss. XIII, 79.

C. 9. Ἥρη] Iliad. XIX, 97.

Pag. 265. A. 2. δείδοικεν] Iliad. XXI, 198.

A. 4. θανόντων] Iliad. XXIII, 9.

A. 6. θέουσα] Odyss. XIII, 88.

A. 8. τῆς ἀρετῆς] Odyss. II, 206. Cf. de Syntaxi p. 112, 15.

A. 10. ἄνακτα] Odyss. XIV, 36.

B. 1. ἐνδῦσα] Iliad. V, 736. VIII, 387.

B. 3. ἕ, οἷ] Cod. ἑαί οἱ.

B. 5. κλητικάς] Cod. κλιτικας.

C. 2. καὶ καθόλου] Cod. καθολου και.

C. 7. τὸ τούτου] Cod. τοῦ τούτου, ut congruerent scilicet casus.

C. 9. ἀπὸ τοῦ τ̄] In codice deest τοῦ.

Ibid. τὸ τοῦτο] Conf. de Syntaxi p. 115 ubi corr. παρὰ δὲ τὸ τηλίκων τὸ τηλικούτων (v. 29), et οὐκέτι αὐτῶν (v. 31), et ἀπὸ γενικῆς πρωτοτύπου τῆς τῶν, τοῦ τ̄ συμπαραλαμβανομένου (116, 3).

Pag. 266. A. 5. πάντως ἐκείνῳ] Cod. παντως εκεινο.

B. 4. εἴη ἄρθρον] Fol. 146 v.

B 10. μαχόμενον] Deest fortasse ἑαυτῷ. Certe in codice patet, quo id recipiatur, spatium. Ad rem cf. de Syntaxi p. 74, 27.

C. 1. παρεγένετο] Exciderunt haec fere: ὡρισμένον δὲ τὸ ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο. Eodem omissionis genere et alibi saepissime errarunt librarii et in libro de Syntaxi. Ut p. 154, 19. δυνάμει γὰρ ὁ λέγων οὕτως, τὸν ἐμὸν δοῦλον ἔπαισα, φησὶ τὸν ἐμοῦ δοῦλον ἔπαισα· ὅπερ etc. P. 131, 21. πάλιν μέντοι τὸ ἑξῆς ἐν τῷ καί τοι ἐγὼ συνέριθός ἐστι κἀγώ σοι συνέριθος ἔσομαι, δηλονότι ταῖς συμπαρούσαις ἐπὶ τοὺς

πλυνούς. προφανὲς ὡς etc. Pag. 157, 7. ἔπεισέ με ὁ θυμὸς τῷ θάρσει τῷ ἐκείνου πολεμεῖν κατὰ τρόπον τὸν τῆς περιφράσεως, ἀνῆκέ με αὐτῷ πολεμεῖν· καὶ πάλιν etc. P. 225, 7. δύςληπτον ἐποίει τὸ ἀκατάλληλον. ἐδείχθη ἄρα καὶ διότι ἀκατάλληλον καὶ διότι λανθάνει. His locis quae maioribus litteris expressa sunt, ea ex codice addenda erunt.

C. 4. εἰ καὶ φήσειέ τις] Cod. εἰ καὶ φήσει τις. De Syntaxi p. 75, 5: εἰ ἐν παισὶν ἀτακτήσει παῖς. Ibi codex, ἀτακτήσειε.

Pag. 267. A. 6. δίω] Iliad. VII, 75.

A. 8. βριθομένη] Iliad. VIII, 307.

B. 3. ἔρχεται] Iliad. I, 120. Apollon. de Coniunct. fol. 98 v: τὸ γοῦν ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ οὐκ ἂν ποτε ἀποδεξαίμην, καθό τινες ᾠήθησαν, ἄρθρον ἀντὶ συνδέσμου παρειλῆφθαι, μᾶλλον δὲ ἀποκοπὴν εἶναι τοῦ ὅτι.

C. 5. καθότι καὶ τὸ πηλίκος] Deest in cod. καθότι.

C. 7. τό τε τημοῦτος] Deest in cod. τε.

Pag. 268. A. 1. ὅδε] Cod. ὧδε.

Ibid. ἀντωνυμίαι] Fol. 147 r.

A. 3. παραλαμβάνονται] Conf. de Syntaxi p. 116, 18.

A. 7. μεινάτω με] De Syntaxi p. 114, 14 et 301, 12. Mox cod. καὶ ἴσον το ουτως παρα A.

B. 9. ἓν μέρος] Deest ἓν. Ut de Syntaxi p. 28, 7. ἐν γὰρ τῷ ἄνθρωποι .... παρίστανει ἐκ τοῦ δηλουμένου πληθυντικὴν ἔννοιαν sic corrigendum: ἓν γὰρ ὂν τὸ ἄνθρωποι.

C. 2. σὺ γράφεις] Conf. de Syntaxi p. 17, 22.

C. 7. ὅτε εἰς τὴν αὐτός] Cod. οτε εισ το την.

Pag. 269. A. 1. προσέειπεν] Odyss. XIV, 36.

A. 3. οὐκ ἔστι] Cod. ουκετι. Similiter de Syntaxi p. 201, 23. ἔτι γε μὴν συνεκτικωτάτη αἰτία leg. ἔστι γε.

A. 8. τοῦ αὐτοῦ] Conf. de Syntaxi p. 65.

B. 8. τῷ αὐτῷ] Fol. 147. v.

C. 1. ἄρθρον τό] Articulus deest in cod. Ut aliquoties de Syntaxi. Sic enim scribendum p. 48, 8: κἂν τῷ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Et p. 75, 9: καθάπερ ἢ ἐπὶ τῶν κυρίων. Et p. 105, 2: τῶν δυναμένων τὸ πρᾶγμα ἀναδέξασθαι.

C. 9. ποιότητά τε] Deest particula.

Pag. 270. B. 8. ἵ, οὗ, οἷ, ἕ] Conf. Priscian. XII. p. 935. ed. Putsch.

C. 5. περιπατεῖ, τίς] Cf. de Syntaxi p. 106, 21. Priscian. XII. p. 934.

C. 9. περιπατεῖ Δίων] De Syntaxi p. 75, 10.

Pag. 271. A. 2. γοῦν] Cod. ουν. Il-

lud repone etiam de Syntaxi p. 13, 10. 155, 20. 159, 29. Contra eadem in οὖν abibit p. 129, 11.

A 3. Αἴας] Iliad. XII, 349 et 362. Cf. de Syntaxi p. 46, 23 et 80, 29.

A. 9. κῆρι] Fol. 148 r. Versus est Odyss. VI, 158. Cf. de Syntaxi p. 32, 8.

B. 5. ξυμβλήμενος] Odyss. XXIV, 260.

B. 10. Ὅτι δὲ κατὰ πτῶσιν] Cf. de Syntaxi 107, 6.

C. 4. ἐν παντὶ πτωτικῷ] In cod. deest praepositio.

Pag. 272. A. 1. τεύχεσιν] Iliad. XVIII, 518.

Pag. 273. A. 3. ἀδιάστολοι] Fol. 148 v.

A. 8. τὸ γὰρ ἐγώ καὶ σύ] Cf. Priscian. XII. p. 942.

A. 9. ὅτι καὶ αἱ] In cod. deest αἱ.

B. 5. Αἴτιον παραλαμβάνουσι] Cf. de Syntaxi p. 108, 22. 201, 1.

B. 8. τεκμηριοῦνται] Cod. τεκμηρονται. Quod posuimus, etiam infra in cod. legitur p. 371. B. 10.

B. 10. τῶν τριῶν γενῶν] In cod. deest articulus.

Pag. 274. A. 8. ἐμέο] Cod. ἐμὲ ὁ. Cf. de Syntaxi p. 102, 27. τὸ ἐμὲ, ἐπί τινα τὴν δεῖξιν ἀπήτησε, πρὸς ὃ συνετάθη. Cod. τὸ ἐμὲ, ἐπιτεῖναν τὴν δεῖξιν, ἀπήτησε πρὸς ὃ ἐπετάθη. P. 259, 13. εἴ τις ἂν τιθείη. Codd. tres: εἴ τις ἀντιθείη. Rursus p. 96,

7. εἰ μέντοι τὸ ὁ ἀντὶ τοῦ ὅςτις θείη. Cod. εἰ μέντοι ἀντὶ τοῦ ὁ τὸ ὅς τις θείη.

B. 5. τί δ' ἂν φήσαιεν] In cod. desunt verba τί δ' ἄν.

C. 2. σημαινομένου] Fol. 149 r. Mox deest τήν post δυϊκήν.

Pag. 275. A. 2. ἀντωνυμίας] Cf. de Syntaxi p. 62, 25 et 28, 12. cum Prisciano XII. p. 938.

A. 7. ἐμέ] De Syntaxi p. 62, 25. Cf. Bastii Epist. crit. p. 268.

A. 10. Κροτωπιάδην] Vide Valcken. Callimachi Elegg. Fragmenta p. 283, cuius tamen parum probabilis est de redintegrando versu coniectura.

B. 3. τουτονί] Cod. εμετονϊ.

C. 9. κλῆσις] Cod. κλισις.

Pag. 276. A. 9. ἐπὶ τὴν ἐγώ] Post haec iterum cod. ὅς ἐποίησα. Cf. de Syntaxi p. 64, 21. Eiusdem modi multa sunt et in hoc codice et in editis Apollonii libris perperam iteratarum vocum exempla. Ut p. 76, 16. πάνυ εὐλόγως, εἴγε τὰ γινόμενα καὶ γεγονότα πάνυ εὐλόγως πρόδηλα. P. 200, 20: ἐφ' οὗ σχήματος ἔστι φάναι ὡς τὸ μὲν ἁπλοϊκόν ἐστι φάναι ὡς. P. 229, 18: τό γε μὴν εἰδικώτατον καταγινεσθαι ἐν πατρωνυμικῇ ἐννοίᾳ. καὶ δῆλον ὅτι οὐκ ἂν θαῤῥήσειέ τις (vulg. θαῤῥήσει τις) φάναι μὴ εἶναι εἰδικώτατον ὄνομα, ὃ μή ἐστι πατρωνυμικόν. P. 335, 7: καὶ οὕτω τὸ

ἐξαίφνης ἀποτελεῖται· οὔτε δὲ τὸ ᾱ συγκόπτεσθαι ξένον, ἐπεὶ οὕτω τὸ ἐξαίφνης ἀποτελεῖται· οὔτε δὲ τὸ ᾱ ἔχει τὸ σπάργανον. Neque minus suspecti sunt ii loci, qui p. 106, 5 et 122, 28 leguntur; quorum altero expunxerim ἡ δεῖξις, altero τοὺς ἐπαγγελλομένους καί. Cf. notulas ad p. 279, A. 6. et saepius posthac.

B. 5. τὸ καὶ πάλαι γινωσκόμενον] Cf. de Syntaxi p. 70, 7.

B. 7. ἀκωλύτως] Fol. 149 v.

C. 1. ἀπρόσληπτοι] In codice est απρο . . . τοι. Cf. de Syntaxi p. 69, 28.

C. 6. κλητικῆς] Cod. κλιτικης.

Pag. 277. B. 1. ὑπακουομένου] Cod. επακουομενου.

C. 8. ἀναφορά] Cod. διαφορα.

C. 9. τὸν λόγον] Cf. de Syntaxi p. 66, 20.

Pag. 278. A. 2. ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ] Vix Graecum est, quod habet Priscianus XII. p. 938. ὁ ἐμὸς δοῦλος *id est* ὁ δοῦλος ἐμός.

A. 7. ὁ πατήρ] Fol. 150 r.

A. 9. οὐκ ἄλλος] Cod. αλλως.

B. 6. εἴγε καὶ συσχηματίζεται καὶ εἰς] Delendum puto alterum καί, ex praecedente syllaba enatum, ut factum est locis veterum multis, quae adhuc egent emendatione.

C. 5. ὅτι τῆς ἀντωνυμίας] Cod. ὁτι και της ἀντ.

C. 8. φαμὲν γοῦν] Cod. φαμεν ουν. Cf. de Syntaxi p. 67, 30.

Pag. 279. A. 6. ὁ φίλος ὁ τούτου] Cod. iterato ὁ εκεινου.

C. 7. ἵνα διασταλῇ τὸ γένος] Oportebat ἵνα διεστάλη, quo tamen modo certum est non scripsisse Auctorem, quippe cui ἀσύστατον τὸ ἵνα ἀνέγνων de Syntaxi p. 269, 29. Quin etiam optativum nonnisi figurate iungi censet in libro de Coniunctionibus, plane sicut Lesbonax p. 186: ἄλλο Ἀττικόν· τῷ ἵνα μορίῳ Ἀττικὰ μόρια ἀντὶ ὑποτακτικοῦ (leg. τῷ ἵνα μορίῳ εὐκτικὸν ῥῆμα συντάσσουσιν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ) οἷον ἵνα θύσαιτε. Itaque de Syntaxi p. 108, 31 reponendum ex codice: ἵνα ἑκάστου τὸ χαρακτηριστὸν ἀπονείμῃ pro vulg. ἀπονέμοι.

C. 8. τὸ γένος διαστελλούσαις] Fol. 150 v.

Pag. 280. A. 3. παραλαμβάνεται] Cod. παραλαμβανονται, structura non inusitata Apollonio, sed h. l. minus apta.

A. 6. ἀρρενικῶν καὶ οὐδετέρων] Sic codex. Sed corrigendum ἀρρενικὸν καὶ οὐδέτερον. Cf. de Syntaxi p. 28, 21 et 57, 29.

A. 10. κτήτορος] Cod. κτητωρος, frequens mendum.

B. 5. δὶς πληθυντικαὶ ἐν τῷ ἡμέτεροι] Cf. de Syntaxi p. 256, 11. Priscian. XII. p. 952.

B. 9. κατὰ κλίσιν] Cod. κατα κλησιν.

C. 6. οὐκέτι, αἵ γε συνήθεις] Cod. ουκετι ασυνηθεις. Cf. p. 406. A. 6: Δύο εὐθεῖαι οὐδέποτε θέλουσι συντάσσεσθαι ἐν ταῖς συντάξεσι τῶν ῥημάτων, ἀλλὰ πλάγιος καὶ εὐθεῖα, ἔν γε ταῖς ἐν μεταβάσει ἐχούσαις τὸ ἕτερον πρόσωπον.

Pag. 281. A. 4. τὸν δυϊκόν] Cod. των δυικων.

A. 6. καὶ μαχόμεθον καὶ μαχόμεθα] Cod. και μαχεσθον και μαχομεσθα. Quod perinde est ac si mox ponas: ἐγώ τε καὶ σφῶϊ καὶ ἄμμες.

A. 9. κἂν ἐν πλείοσι νοῆται] Cod. και ἐν π. νοειται. Similiter de Syntaxi p. 102, 8 corrig. κἂν ῥήματος ἰδίωμα παρεισδύηται.

B. 2. ἐπενοήθη] Cod. επηνοηθη.

B. 3. μετὰ τὸ δυϊκόν] Fol. 151 r.

B. 4. λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι] Haec codicis scriptura est. Corrig. λέγουσιν ἢ ἄνθρωποι.

B. 7. εἴγε ἐκεῖνος] Hoc quoque vitiatum sic corrige: ἤτε ἐκεῖνος. Ad rem cf. de Syntaxi p. 104, 28. Priscian. XII. p. 933. ima.

B. 8. ὁ δεῖνα] Cod. ὁδινα.

Pag. 282. B. 3. ἐν δὲ τῷ πρὸς ὃν ὁ λόγος] Fortasse: ἐν δὲ τῇ περὶ τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος. Priscianus: *Secunda quum de ea pronunciat, ad quam directo sermone loquitur.*

B. 8. καὶ τὸ τρίτον περί τινος] Cf. de Syntaxi p. 257, 1. Priscian. XII. p. 940.

C. 1. τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον] Expungendi forsan sunt articuli.

Pag. 283. A. 1. ὡς ἡ ἐν τοῖς ἑνικοῖς] Fol. 151 v.

A. 4. σύλληψιν ἀναδέχεται ἑτέρων προςώπων] Cf. Priscian. p. 941.

C. 8. Σθένελός τε] Iliad. IX, 48.

Pag. 284. A. 1. τῷδ᾽ ἀνδρί] Iliad. V, 219. Cod. τον ανδρι.

A. 3. ἅρμασι] Iliad. VIII, 416.

A. 5. αὖθι] Iliad. XII, 366.

A. 8. σὺ καὶ κρατερός] Cod. και ὁ κρ.

A. 9. κἂν πλῆθος παρεμφαίνηται] Addendum fortasse, quod expressit Priscianus, *nos fecimus*.

C. 3. ἐφ᾽ ἵππων] Iliad. V, 249. Cf. de Syntaxi p. 252, 28.

C. 5. ἄνδρας κτείνωμεν] Fol. 152 r. Iliad. VI, 70.

C. 7. ὑποτιθεμένων ἑαυτοὺς καὶ συλλαμβανόντων] Fortasse, ὑποτιθεμένων ἑαυτοῖς καὶ ἀλλήλους συλλαμβανόντων.

Pag. 285. A. 3. τίνα τε ἐν κτητικαῖς]. Cf. de Syntaxi p. 218, 8 et 252, 5. Priscian. XII. p. 939. XIII. p. 953.

A. 10. εἵνεκ᾽ Ἀχαιοί] Odyss. IV, 145. Cf. de Syntaxi p. 32, 16.

B. 5. στρατείαν] Cod. στρατιαν.

B. 7.

B. 7. οὗτος] Cod. ουτως. Koen. ad Gregor. Corinth. p. 48. A. οὗτος, καθεύδεις; B. οὐχ ἀναστήσεις βοῶν.

B. 9. οὗτος] Vesp. 1. Hic quoque cod. ουτως, ut et mox imo, ουτως ορθως.

B. 10. ὠλιγωρῆσθαι] Cod. ωλιγορησθαι.

C. 9. ἐπὶ κλητικῆς] Cod. ἐπι κλησεως.

Pag. 286. A. 3. ἐκπίπτει γὰρ τῆς τῶν ἄρθρων ἐννοίας] Cf. de Syntaxi p. 51 sqq. Priscian. XIII. p. 962.

A. 8. φίλος] Odyss. XVII, 415.

B. 4. Κρονίδη] Odyss. I, 45.

B. 5. ἐμοί] Odyss. III, 475.

B. 6. ἄγκυραι] Callimach. Fragm. XCVII. Cf. de Syntaxi p. 219, 16.

B. 7. οὐ καθάπερ] Deest οὐ, quod et alibi omissum est a librariis. Ut de Syntaxi p. 22, 26, ubi ex codice et ex Prisciano scrib. ὅπου γε οὐκ ἀπ' ἰδίας ἐννοίας τὴν ὀνομασίαν εἴληχεν. Item 56, 13. e coniectura nostra: ἔστι πιστώσασθαι κἀκ τοῦ οὐδετέρου, ἀρξαμένου μὲν ἀπὸ τοῦ τ, λήξαντος δὲ εἰς ο, οὐ καθὸ ἀπῄτει ὁ παρασχηματισμὸς τῶν εἰς ος ληγόντων ἀρσενικῶν. Negationem in loco p. 270, 32 addunt duo codices: Δωριεῖς οὐ περισπῶσι τοὺς ὑποτακτικοὺς μέλλοντας. Contra delenda est negatio p. 94, 25.

B. 10. τὸ κατὰ τὸ ἀρχὸν] Fol. 152. v.

C. 2. εἴ γοῦν] Cod. ἤγουν. De Syntaxi p. 63, 3: ἦν καί. Cod. εἰ οὖν καί.

Pag. 287. A. 3. καθὸ ἀμφότερα δύο τρίτων παραστατικά] De Syntaxi p. 19, 22: ὡς ἂν δὴ τρίτων συνόντων. Scrib. ὡς ἂν δύο τρίτων συνόντων. Codex unus, ὡς ἂν μὴ τρίτων σ., ubi librarium decepit ea literae β forma, quae non multum differt a μ.

A. 9. θύγατέρ τε] Odyss. XIX, 406. Cf. de Syntaxi p. 221, 12. Priscian. XIII. p. 954.

A. 10. οὕτως ἂν ἀντὶ τοῦ ἐμέ] Sententia fere poscit: ὃν γὰρ τρόπον γαμβρός εἶπεν ἀντὶ τοῦ γαμβρέ, οὕτως ἐμός ἀντὶ τοῦ ἐμέ. Confusae hae praepositiones etiam alibi. Ut Apollon. Lexico Hom. v. Κατηφείη, ubi scrib. ἀντὶ τοῦ κάτω — et v. Γόνος, ubi ἀντὶ τοῦ τὸ ἐμὸν γένος.

B. 6. καὶ πότε οὐ] Cf. de Syntaxi p. 121.

C. 3. Τινὲς μὲν οὖν ὑπέλαβον] Cf. de Syntaxi p. 121, 28. Priscian. p. 938.

C. 7. ἐγὼ μὲν παρεγενόμην] In cod. deest μέν.

Pag. 288. A. 8. ἀχνύμενοι] Odyss. X, 570.

A. 10. ἔτυχες] Iliad. V, 287.

B. 1. ἡ χρῆσις τοῦ βίου] Id est ἡ ἀνὰ χεῖρα ὁμιλία (De Syntaxi p. 42, 12), ἡ κοινὴ φράσις (p. 112, 11), ἡ κοινὴ χρῆσις (p. 252, 29), τὸ κοινὸν ἦθος (p. 186, 14),

ὁ συνήθης λόγος (p. 127, 27), ἡ συνήθεια (p. 318, 13), τὸ σύνηθες p. 136, 14: qui locus hac est interpunctione iuvandus: ἵνα καὶ τὰ λεληθότα τῶν ὑπερβατῶν, ὄντα καὶ κατὰ τὸ σύνηθες, ἔχηται τοῦ ἀκολούθου.

B. 1. τοῦ βίου] Fol. 153. r.

C. 3. κατὰ τὸ πρῶτον] Articulus in cod. deest.

C. 7. ἡ συστολή] Ita cod. quidem, sed scribendum ἡ συμπλοκή.

Pag. 289. A. 3. δι' οὗ τὸ λειπόμενον ἀναπληρωθήσεται] Cf. de Syntaxi p. 126, 1.

A. 9. ἄγε αὐτοῦ ταῦτα ἴδια] Cf. de Syntaxi p. 18, 11. et 106, 25.

B. 2. δῶκα] Odyss. IV, 649.

B. 3. πῶμα] Odyss. VIII, 443.

B. 4. ἀντιδιασταλτική] Cod. ἀνταδιασταλτικη.

Pag. 290. A. 2. ἀντ' αὐτῶν] Fol. 153. v.

A. 3. ἄλλας πτώσεις] In codice est ... σεις.

A. 4. τὴν κλητικὴν ἐν δευτέρῳ] Cf. Priscian. XIII. p. 963.

A. 6. ἀπερειδόμενος] Cod. ἐπερειδόμενος. Ita de Syntaxi p. 68, 5: καὶ ἡ γενικὴ ἐπέχει τὸ ἴδιον ἄρθρον. Cod. ἀπέχει. Item p. 102, 17 ex codice scrib. ἀλλ' ἴσως οἰήσεταί τις τὰ τῆς ἀποδείξεως ἐντελῶς· μὴ ἀπέχειν. Eodem modo peccatum in Apollon. Lexico, vv. Αὐλῶπις et Πανόψιον.

C. 3. πελώριος] Iliad. III, 229. Cf. de Syntaxi p. 26, 17.

C. 4. οὐ γὰρ μόνον τῷ] Cod. το.

Pag. 291. A. 6. νῆας] Iliad. X, 82, tum 88. Cf. de Syntaxi p. 79, 26. Priscian. p. 942.

B. 3. δίῳ] Iliad. VII, 75.

B. 6. μήστωρα] Iliad. VIII, 22. Cod. ἐρυσετ᾽ et μηστορα.

C. 4. Οὖτιν ἐγὼ π. ἔδομαι] Odyss. IX, 369. Cod. οὔ τιν᾽, accentibus recentiore manu adscriptis.

C. 5. δεύτερον αὐτὸ ἔτρεψε] Fol. 154 r.

Pag. 292. A. 3. ἐν τρίτοις νοεῖσθαι] Delendum est incisum.

A. 8. ἕν τι, τὸ δὲ προςηγορικόν] Cod. ἕντι οστο δε προσηγορικῶν.

B. 1. τοῦ Τρύφων ἢ Δίων] Cf. de Syntaxi p. 80, 9 et 117, 30.

Pag. 293. A. 4. αὐτον] Iliad. XII, 204.

A. 5. περίκειται] Iliad. IX, 321.

B. 6. ἐκ τοῦ παρὰ Δ.] Cod. εκ του μη παρα Δ. Excidisse videtur τὴν γενικήν. Mox pro typothetae vitiis repone παίδων, πάντων, Τρώων.

B. 8. οὐσίαν] Fol. 154 v.

B. 10. οὐσίας ὂν μόνον παραστατικόν, ἀντωνυμία] Cf. de Syntaxi p. 24, 9 et 79, 31. Priscian. XIII. p. 970.

C. 3. τῷ τίς οὖν τὸ ἐγώ] Cf. de Syn-

taxi p. 79, 14. Paullo ante τι abest a codice inter τῷ et πότε.

C. 4. μᾶλλον] Nonne potius μᾶλλον δεῖν vel μᾶλλον ἄν?

Pag. 294. A. 3. ὅ τε λέγων] Cod. ὁ δε λεγων.

C. 5. τῷ δὲ τίς] Cod. το δε τις.

Pag. 295. A. 6. ἀντωνυμία] Fol. 155 r.

B. 3. πῶς οὖν ὁ τίς καὶ ἡ τίς] Cod. ὅτισ και ἥτισ. At scribendum ὅςτις καὶ ἥτις. Cf. Priscian. XIII. p. 960.

B. 4. ἀντωνυμίας] Cod. αντώνυμια. Mox corr. οὐδεὶς ἡμῶν.

B. 10. οὐ περισπᾶται] Negatio in cod. deest.

Pag. 296. B. 5. ἡ εἰς ō] Deest ἡ, uti ἡ de Syntaxi p. 109, 25. ante verba, εἰς τὴν ὑποκειμένην. Mox in cod. est ῶ pro ō.

B. 6. τοῦτο] Cod. τοιουτο.

B. 10. συνθέτῳ ταὐτόν] Fol. 155 v.

C. 1. ὡς τὸ πηλίκος καὶ τὸ οὗτος] Cod. ὡς . . . . και το ουτος. Et mox οὐ deest ante μᾶλλον.

Pag. 297. A. 1. τὸ αὐτό] Cf. de Syntaxi p. 189, 7. Priscian. XII. p. 950.

A. 7. κατὰ γένος καὶ κατὰ τόνον] Cf. de Syntaxi p. 60, 25.

C. 2. αἱμακτηρόν] Cf. de Syntaxi p. 190, 26. et ad τὸ φαιδιμόεντες Schol. Veneta ad Iliad. XIII, 686.

C. 6. ὅπερ καὶ σύγκειται] Fortasse εἴπερ καὶ σύγκειται.

Pag. 298 A. 7. τηλικοῦτον εἶναι τὸν Νεῖλον] Cf. Priscian. XIII. p. 972.

A. 9. εἰς ἕν τι μέγεθος] Fortasse εἰς ἓν τὸ μέγεθος.

B. 2. ἴσως δὲ καί] Fol. 156 r.

B. 9. ὅπερ ὄνομα] Margini adscriptum: τουτέστι τὸ ἴσος.

C. 2. καὶ ΥΜΕΔΑΠΟΣ] Cod. ἡ ὑμεδαπος, et statim του πεδου η εδαφους.

Pag. 299. A. 4. ἡμεδαπεδός] Cod. ημεδαπος.

A. 7. δεκτικόν] Cod. δεικτικόν.

B. 5. νῦν δέ] In codice deest δέ. Cf. de Syntaxi p. 28, 25 et 234, 6.

B. 8. προςώπων] Cod. προσωπων τε.

B. 10. σημαινόμενον] Cod. συντιθεμενον.

C 1. συμβολικῶς λαμβάνηται] Margo: συμβολικῶς] τουτέστι κυρίως. Cf. de Syntaxi p. 188, 8 et Ammonium p. 58. Cuius ibi mendosa sunt haec: ἔστι μέν τοί γε ὅτι οὐχ οὕτως ἀλλ' ἑτέρως ἀποκρινόμεθα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις· οἷον· ἡμέρα ἐστίν. καὶ οὕτως· ἡμέρα ἐστὶν ἡμέρα. καὶ οὕτως, ἡμέρα ἐστίν. Scripserat autem sic: οἷον, ἡμέρα ἐστίν; ἔστιν. καὶ οὕτως· ἡμέρα ἐστίν; ἡμέρα. καὶ οὕτως· ἡμέρα ἐστίν; ἡμέρα ἐστίν.

C. 8. τοῦ ἐφ' ἃ ποθεῖ] Fol. 156 v. Mox cod. αἱ δε συνθεσεισ.

Pag. 300. A. 4. ὁμοίως τῷ τηλεδαπός

καὶ παντοδαπός] Cf de Syntaxi p. 191, 4: τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸ ἡμεδαπός ἐθνικῶς παραχθὲν μετὰ τοῦ σημαινομένου καὶ τὴν παραγωγὴν ἔσχε συντρέχουσαν τῇ μεταλήψει τοῦ ὀνόματος. Ita codex, integra sententia, quae manca est in vulgata lectione.

A. 9. χρὴν γὰρ σφεδαπός] Cf. de Syntaxi p. 191, 11.

C. 2. ἄπειρα γάρ] Cod. απειρα δε.

C. 5. κλιτικήν] Cod. κλιτικην.

Pag. 301. A. 1. ἐς δευτέρου προσώπου γένεσιν μεθίστασθαι] Cf. Priscian. XIII. p. 954 et 972.

A. 3. ἀντωνυμίαι] Cod. αντωνυμια.

B. 3. ἑνικῆς περισπῶντες] Fol. 157 r.

C. 7. ἔχοντα] Iliad. XII, 204.

C. 9. ἐπιτάσσεται] Cod. υποτασσεται.

Pag. 302. A. 3. τὸ δ' ἀλλήλους] Cod. το δ' ἐπαλληλους. Ut in Apollonii Lex. ἐπήτριμα ἀλλ' ἐπ' ἀλλήλοις aut ἄλλα ἐπ' ἄλλοις corrigendum aut ἀλλεπάλληλα. Cf. ibi Προθελύμνους ἄλλας ἐπ' ἄλλαις et Προκρόσσας ἄλλας ἐπ' ἄλλας. At Ἀγχηστῖνοι συνεχῶς καὶ σύνεγγυς ἀλλήλων, οἷον ἀλλεπάλληλαι.

A. 8. οὐδεὶς τῶν ἄλλων παρεγένετο] Cf. de Syntaxi p. 83, 4.

A. 10. ὑπὲρ τοῦ τὸν λόγον] In codice deest λόγον. Cf. infra p. 321. C. 5. ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐπὶ πλέον προάγειν τὸν λόγον. Item p. 403. C. 6. et de Syntaxi p. 269, 1.

C. 3. τὸ οἰμώζειν] Cod. το οιμωζει.

Pag. 303. A. 1. ὑποκρινομένου] Cod. ἀποκρινομένου.

A. 4. τοῦτο γὰρ ἦν] Fol. 157. v.

A. 5. ἔμφασιν δηλοῦν] Cod. εμφασιν δ....

A. 7. δειλός] Odyss. V, 299.

A. 8. ὡς μὲν ὀρθοτονεῖσθαι] Cf. de Syntaxi p. 102, 31. Priscian. XIII. p. 965.

B. 5. ἡ κατὰ τὸ τέλος] Cod. ως επι των η κατα τ. τ. Cf. supra ad p. 276. A. 9. Quales verborum falsae repetitiones admodum frequentes sunt. Ammonius p. 38: Γυμνασία μὲν λέγεται ἡ τῶν γεγυμνασμένων ἄσκησις, ἄσκησις δὲ ἡ τῶν λεγόντων καὶ σκηνικῶν. Et p. 39: δεσπότης μὲν γὰρ ὁ τῶν ἀγυρωνήτων κύριος, κύριος δὲ καὶ πατὴρ υἱοῦ καὶ αὐτός τις ἑαυτοῦ. In his per errorem bis positum esse illic ἄσκησις, hic κύριος, multis aptisque evincitur exemplis. P. 45: δοῦλοι μέν εἰσι καὶ οἱ τῶν ἡδονῶν, οἰκέται δὲ δεσποτῶν. P. 59: ἐρᾷν μὲν γάρ ἐστι τῶν ἐν ὄψει, ποθεῖν δὲ τοὺς ἀπόντας. P. 63: εὐφραίνεσθαι μὲν γάρ ἐστι μανθάνοντα καὶ φρονήσεως μεταλαμβάνοντα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ, ἥδεσθαι δὲ ἐσθίοντά τι ἢ ἄλλο ἡδὺ πάσχοντα αὐτῷ τῷ σώματι. P. 65: ζώνη μὲν γάρ ἐστιν ἡ τοῦ ἀνδρός, ζώνιον δὲ τὸ τῆς γυναικός. P. 68: θεωρὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος, θεατὴς δὲ ὁ ἀγώνων καὶ θεάτρων. P. 76: ἱστοπέδη μὲν γάρ ἐστιν,

ἐφ' ἧς ὁ ἱστὸς κατακλίνεται. P. 91: μάστὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ γυναικεῖος, μαζὸς δὲ ἀνδρεῖος. Et: μαρτυρία μὲν γάρ ἐστιν ἡ τῶν ἐπιδημούντων, ἐκμαρτυρία δὲ ἡ τῶν ἀποδημούντων. P. 108: παρειαὶ μὲν γὰρ αἱ τοῦ ἀνθρώπου. P. 109: παραβολὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ οἷα τε γενέσθαι ἐπὶ παραδείγματος (leg. ἡ οἷου τε γενέσθαι ἐπὶ πράγματος. nam infertur: παράδειγμα δὲ γεγονότας πράγματος ἀντιπαράθεσις). Recte igitur Thomas p. 442: Θεσμὸς ὁ ἄγραφος, νόμος δὲ ὁ ἔγγραφος.

B. 7. τοῦ γενικοῦ οὐκ ἐμποδίζοντος] Fortasse, τοῦ τυπικοῦ. Ita supra p. 295. B. 9. διὰ τὸν τύπον. Cf. de Syntaxi p. 126, 25: εἴγε μὴ τὸ τῆς φωνῆς ἰδίωμα ὑπεξέληται τὸ δικονῆσαι. Ubi vulgo legitur: ὑπεξέληται τὸ διττόν, οὐ νοηθήσεται.

B. 8. σ'ἐς πάρ σφωι] Iliad. I, 8.

C. 2. καὶ τῶν μόνως] Cod. καὶ διὰ τῶν μ.

C. 8. μόνως εἰσὶν ὑποτακτικαί] Cf. de Syntaxi p. 135, 21.

Pag. 304. A. 3. ἐμοὶ γὰρ ἔδωκας, ἔδωκας ἐμοί] Aptius videbitur, ἐμοὶ γὰρ ἔδωκεν, ἔδωκ' ἐμοί.

A. 6. ὃν τρόπον] Cod. ᾧ τρ.

A. 9. Τυδείδης] Odyss. IV, 280.

B. 1. πρὸ ἑαυτοῦ] In codice deest πρό. Posthac p. 314. A. 9. ἐγκλιτικὸς ὢν τὴν πρὸ αὐτοῦ λέξιν ὀξύνει.

B. 7. πρόδει] Iliad. I, 336. Cf. de Syntaxi p. 166, 26.

B. 9. τῷ δς ὑμᾶς] Cod. το ος ὑ. Ut Apollon. Lex. v. Δυςηλεγέος: ὅταν μὲν λέγει τὸν θάνατον, τοιοῦτον σημαίνει μακροκοίμητον ὅταν δὲ ἄλλως καταστρέφει εἰς ταὐτόν, τὸ κακοκοίμητον. Corr. ὅταν μὲν λέγῃ τὸν θάνατον τοιοῦτον, σημαίνει τὸν μακροκοίμητον· ὅταν δὲ ἄλλως (vel potius ἄλλο τι), καταστρέφει εἰς ταὐτὸν τῷ κακοκοίμητον. Cf. v. Ἀμφίβασις: καταστρέφει δὲ εἰς τὸ ὑπερμαχεῖς. Ἀπόρουσεν: καταστρέφει δὲ εἰς τὸ ἀνέπαλτο. Ἄσπετα. Ἐριγδούπου: καταστρέφει δὲ εἰς ἴσον τῷ ἠχηέσσης. Οὔνεσθε. Εὐσκαρθμοι: καταστρέφει δὲ εἰς τὰ πολεμικῆς. Κρηδέμνῳ: καταστρέφει δὲ εἰς αὐτὰ τὰ τείχη. Ὠρέξατο: ὥρμησεν· οἱ δὲ διέβη εἰς τὸ καταστρέφειν, ubi corr. οἱ δὲ διέβη, ὃ εἰς τὸ αὐτὸ καταστρέφει. Qua verbi potestate et alii posteriorum utuntur et Strabo, ut I. p. 20 et p. 65, ubi corrigendum est καταστρέφοι, ac deinceps: ἔτι δὲ παχυμερέστερον τὸ φήσαντα (vulg. τὸν φ.) μὴ ὁρᾶν· εἰς τί (vulg. εἰς τι) πραγματικὸν καταστρέφει τὸ τοὺς ὅρους ζητεῖν, παραθεῖναι etc.

C. 2. λύσομαι] Iliad. X, 378. Mox post καί deest τό.

C. 4. παῖδα] Iliad. V, 800.

C. 5. οὐδέποτε] Fol. 158 r.

C. 8. αὐτῷ] Odyss. XXIII, 253.

Pag. 305. A. 5. ἐκωλύετο τὸ μοί] Cod. μου. Respicitur ad ὤμοι.

A. 7. ἑαυτῷ] Malim ἑαυτόν.

B. 8. Ὀρθοτονοῦνται μόναις αἱ τῆς εὐθείας] Cf. de Syntaxi p. 125, 4.

C. 1. παράγοιγο] Ita codex. Sensus postulat παράστασις vel aliquid simile.

C. 7. ἡ δεῖξις] Cod. ἡ ἐνδειξις.

Pag. 306. A. 2. ὀξύνουσιν, ἐκεινοσί, οὑτοσί] Cf. de Syntaxi p. 105, 9 et 139, 26.

A. 4. τῷ μὴ τὴν αὐτός ἐπεκτείνεσθαι] Cod. τὸ μὴ τ. α. ἐκτείνεσθαι.

A. 7. μόνως ὀρθοτονοῦνται] Cf. de Syntaxi p. 141, 19.

B. 1. αἱ πρωτότυποι γένους] Cf. de Syntaxi ibid.

B. 9. ὡς ἡ δεῖξις] Fol. 158 v. Mox in codice deest λέγειν.

C. 9. αὐτῷ]. Odyss. IV, 667.

Pag. 307. A. 2. αὐτόν] Odyss. VIII, 396.

A. 7. παρέλκεται] Alias παρέλκει. nam promiscue nonnumquam activo et medio uti videtur. Ita παραστήσασθαι de Syntaxi p. 60, 24: contra παραστῆσαι p. 135, 21 et 115, 6: εὑρέσθαι p. 184, 10: contra εὑρεῖν p. 175, 9.

A. 8. αὐτόν] Iliad. XXI, 318. Alter versus non alius videtur esse quam Iliad. XXIV, 472, etsi ibi legitur ἐν, non ἠδὲ vel καί, idque recte.

B. 3. ἀντανακλασθήσονται] Cod. ἀνακλασθησονται.

B. 6. πάσης πτώσεως ὀρθοτονοῦνται] Cf. de Syntaxi p. 139, 28.

C. 6. πάλιν μόνως ὀρθοτονοῦνται] Cf. de Syntaxi p. 139, 24.

C. 8. τὴν ἐμέο] Cod. την εμε.

Pag. 308. A. 4. ἐμεῖο, σεῖο, εἷο] Cf. de Syntaxi p. 137, 16.

A. 5. ὅτι δὲ τὸ λεγόμενον ἀληθές σάφες ἐντεῦθεν] Cod. ὅτι γάρ το λεγ. αληθες ἐντευθεν.

B. 6. ἐγκλινόμενον διαφέρει] Fol. 159 r.

C. 1. ὀρθοτονοῦνται] Addendum putem καὶ σύνθετοι.

C. 3. Ὁμοίως καὶ αἱ τῷ ε] Cod. Ομοιως και αι το ε.

C. 7. ὅτι οὐδεμία] Cod. οτι ουδεμιας.

Pag. 309. A. 6. ἤ τε διὰ τοῦ τ τοί] Cod. αἱ ται δια του τ τοι. Cf. de Syntaxi p. 136, 1. Similiter depravatum Pindari fragm. laudatum ibid. p. 142, 17. ubi leg. αὐτόν με πρώτιστα συνοικιστῆρα γαίας ἐσδέξαι τεμενοῦχον. Vulgo, ἐσδέξεται μενοῦχον.

B. 3. ἴσχει] Iliad. V, 812.

B. 6. προσέειπεν] Odyss. XI, 91.

B. 8. Αἰακίδαο] Odyss. XI, 471.

C. 2. ἐπί τι προκείμενον μεταθέσθαι] Cf. de Syntaxi p. 135, 26.

C. 4. δόμεναι] Odyss. XXI, 233.

Pag. 310. A. 1. Τὸ πρός τι λαμβάνε-

σθαι] Cf. de Syntaxi p. 126, 27. Mox τὸ deest ante ἀντιδιασταλτικῶς.

A. 3. ἐμοί] Iliad. IV, 63.

A. 4. ψυχὴν] Iliad. XXIV, 754.

A. 10. ἐχρῆν ἤπερ αὐτόν] Cf. de Syntaxi p. 137, 4.

B. 1. ὁρῶντος αὐτόν] Fol. 159 v.

B. 3. μᾶλλον ἢ ἐμοῦ] Cf. de Syntaxi p. 137, 12. Paullo ante in codice est τουτο pro τούτῳ.

C. 1. ἀγόρευσον] Odyss. IV, 645 et alibi.

C. 4. φίλησεν] Iliad. IX, 481. Cf. de Syntaxi p. 127, 14.

Pag. 311. A. 1. ἐγὼ σέ] Iliad. XXIII, 724. Cf. de Syntaxi p. 131, 27. Codex, εἴ μ' ἀνδειρ'.

A. 4. τὴμῆ, τῶμῷ] Prius in cod. est τημεν. Iliad. IX, 654. XI, 608.

A. 8. ἐν ὑπερβατῷ] Cod. καὶ ἐν ὑπερβατῷ.

A. 9. ἀνάειρέ με] Cod. ἀναειρον με.

B. 4. ἢ διεζευγμέναι εἰσίν] Cf. de Syntaxi p. 127, 15.

B. 6. Τὰ τοιαῦτα δεῖ διακρούεσθαι] Deest in codice δεῖ.

C. 4. πάλιν ἡ ἐπιπλοκή] Cod. παλιν ην ε.

Pag. 312. A. 1. κἂν πάντως] Cod. καὶ πάντως.

A. 5. ἥτις ἐνέλειψεν] Fol. 160 r.

B. 1. ῥήματος διάθεσιν ἀναδέχονται] Cf. de Syntaxi p. 143, 3.

B. 3. λελασμένον] Iliad. XIII, 269. Cf. de Syntaxi p. 143, 27. Cod. ἐμι φησιν.

B. 5. ἐοικότα] Iliad. V, 800. Cod. η οι ολιγον π. ι.

B. 7. λύσομαι] Iliad. X, 378. Cf. de Syntaxi p. 143, 28. Priscian. XIII. p. 966.

B. 8. καὶ ἑαυτῷ] Cod. και ἐμαυτω. Mox, ουκ αλλος.

C. 4. Ἀμύντας] Theocrit. VII, 2. Cf. de Syntaxi p. 131, 30.

C. 8. καί με ἐνεκλίναμεν] Cod. repetit πάλιν post με. Cf. de Syntaxi p. 115, 18.

Pag. 313. A. 4. παῖδα] Iliad. V, 800. Cf. de Syntaxi p. 147, 11.

A. 6. ἕκαστος] Iliad. XXIII, 203. Cod. καλεονται μιν.

A. 8. ὡςεὶ νόμον θεμένους] Ammonius p. 136: Τίθησι γὰρ τὸν νόμον ὁ νομοθέτης, τίθενται δὲ τὸν νόμον οἱ δικάζοντες καὶ αἱρούμενοι. Malim, οἱ δοκιμάζοντες.

A. 10. ἤδη] Iliad. V, 64. Cf. de Syntaxi p. 148, 25. ubi legendum, κατὰ τρόπους πλείονας δυνάμενον κατορθῶσθαι.

B. 6. ὅς καί] Cod. ως και. Paullo post deest αἵ, non item de Syntaxi p. 149, 14.

C. 1. βίην] Odyss. IV, 668. Cf. de Syntaxi p. 141, 32 et p. 149, 27.

C. 6. ὡς οἱ ταλαιπωρότεροι] Fortasse, ὡς ἀταλαιπωρότεροι. Cod. ταλαιπορωτερον.

C. 9. ἀντανακλᾶσθαι] Cod. ανακλα-σθαι, et mox ἐδειχθησαν pro ἐδείχθη.

Pag. 314. A. 3. προςέειπεν] Odyss. XI, 91. Cf. de Syntaxi p. 149, 5.

A. 5. ὁμοίως τῷ] Fol. 160 v. Sequens versus est Iliad. V, 832.

A. 7. ἐπιτασσομένη] Cod. ὑποτασσομενη.

B. 6. ἔπλετο] Iliad. XV, 227. Cf. de Syntaxi p. 147, 25.

B. 7. οἷ αὐτῷ] Odyss. XXII, 214. Cf. de Syntaxi p. 147, 3.

B. 10 ἐπέοικε] Iliad. IX, 392. Cf. de Syntaxi p. 148, 14.

C. 3. ἀνάγκη] Odyss. XVII, 441. Cf. de Syntaxi p. 148, 19

C. 9. θάνατον] Odyss. XXII, 14.

Pag. 315. A. 3. αὐτῷ κατασκευάσειεν ἐν πολλοῖς] Aut addito ἄν opus est, ni fallor, aut certe futuro κατασκευάσοι.

A. 5. πρόσθε ἵθεν] Cod. προςθεν ευθεν. Cf. Priscian. p. 966. Versus est Iliad. V, 56 et 80.

A. 9. τουτέστιν ἀντανακλωμένων] Cf. de Syntaxi p. 150 sqq.

B. 1. ἢ ἐν μεταβάσει] In codice deest ἤ. Ita de Syntaxi p. 123, 12: ναί, ἢ γράφω. Cod. ἢ ναί, ἢ γράφω.

B. 9. Φήμιος] Cod. Φημί· ὅς. Cf. Priscian. l. l.

C. 7. ἀρχαϊκώτερα ὄντα] Haec ipsa verba restituenda sunt de Syntaxi p. 143, 29.

C. 9. εἷς καί] Cod. εἷς γάρ. Quae particularum commutatio et alibi turbas fecit et admodum magnas in Ammon. p. 37, quem locum, relegatis ad marginem lemmatis, sic constituerim: Στοιχεῖον μὲν γάρ ἐστιν αὐτὴ ἡ ἐκφώνησις καὶ ὁ φθόγγος, οὐ τὸ γράμμα σημεῖον ἢ τύπος, ὡς ἐν τῷ· τρίγωνον μὲν ΓΡΑΜΜΑ ἐστὶ τὸ Δ, στρογγύλον δὲ τὸ Ο. τὸ δὲ στοιχεῖον ... καὶ τὰ λοιπά· καταχρηστικῶς γράμματα καὶ τὰ συγγράμματα ἐκάλουν οἱ παλαιοί.

P. 316. A. 7. τὰς μὲν οὖν] Fol. 161 r.

B. 6. διὰ τὸ τοὺς ποιητάς] Cod. δια τουτο τους π.

B. 9. ἐπὶ ταὐτόν, μεταλαμβάνειν] Cod. επαυτο. Mox corrigendum fortasse, τὰ τῶν ἀντωνυμιῶν ἀσυνήθη ἢ εἰς σύνθετον.

C. 7. εἴσκεις] Odyss. XIII, 313.

C. 9. αὐτῷ] Odyss. XXIII, 253.

Pag. 317. A. 2. αὐτῆς] Odyss. XXIII, 78.

B. 3. αὐτῷ] Iliad. XVI, 12. Cf. de Syntaxi p. 141, 20. Cod. ἠδ' ἐμοι αυτῳ.

B. 4. μελέτω] Iliad. XV, 231.

B. 5. αὐτῷ] Odyss. III, 49.

B. 6. αὐτῷ] Odyss. IV, 177.

B. 8. ἕψεαι] Iliad. XXIV, 733.

B. 9. αὐτόν] Odyss. XIX, 288. Mox in codice est απεμφαινοιτο.

C. 3. ἀνώγοι] Iliad. XXII, 351.

C. 5. ἠέ βίηφιν] Odyss. IX, 406. Cod. ηδε βιηφιν.

C. 8.

C. 8. ἑλέσθαι] Iliad. X, 242. Cod. ημεν δη. Ut de Syntaxi p. 3:7, 22: ή 'μὴ μητρυιή leg. εἰ μὴ μητρυιή, ex versu Iliad. V, 389. Ita si Homeri meminissent editores Apollonii Soph. v. Ἀθηρηλοιγόν, correxissent haud dubie, ἀπὸ τοῦ διὰ κουφότητα ἄγαν θορεῖν. Spectat enim glossa ad Iliad. XIII, 589.

Pag. 318. A. 4. μήτε ἐμῶ αὐτᾶς] Cod. εμ' ωὖτας.

A. 10. Δέον οὖν] Fol. 161 v.

B. 7. κολῳύει] Odyss. VIII, 211.

B. 8. ἐποτρύνει] Iliad. XX, 171.

B. 10. κακόν] Iliad. XVI, 47.

C. 4. ἐμποδών] Cod. εμποδον.

C. 7. οὕτω καὶ οἷ τ' αὐτῷ] Cf. de Syntaxi p. 149, 6.

Pag. 319. A. 3. σάρυ] Odyss. XVII, 595.

A. 4. φημι λελασμένον] Iliad. XIII, 269. Cod. φησιν λελασμενω.

A. 6. λύσομαι] Iliad. X, 378.

A. 10. ἢ εἰς ἁπλᾶς] Cf. de Syntaxi p. 149, 19 et p. 151, 24. ubi τόνῳ corr. pro τῷ νῷ.

C. 3. Λυκάονος] Iliad. III, 332. Cf. de Syntaxi p. 155, 25 et Priscian. XIII. p. 969.

C. 6. πατέρι ᾧ] Odyss. III, 39.

C. 9. θεράπευον] Odyss. XIII, 265.

Pag. 320. A. 3. ἀμφεκάλυψεν] Odyss.

XV, 118. In parenthesi corr. fortasse, ὁ Θῶνος ὅτ' ἐμέ. Ad rem cf. de Syntaxi p. 153, 15.

A. 7. φορέειν] Iliad. XVI, 799.

A. 9. εἵνεκα οἷο] Iliad. XX, 234. Cf. de Syntaxi p. 155, 15. Cod. ἀνηρείψαντο.

B. 1. κύσε] Iliad. VI, 474.

B. 3. πάλιν ἀγνοήσαντες] Fol. 162 r.

B. 4. ἄγγελον] Iliad. XXIV, 292. Cf. de Syntaxi p. 157, 22.

B. 8. γαῖαν] Odyss. XIII, 52.

B. 10 παραδέξασθαι] Cod. ἀναδέξασθαι. Continuo in textu sic ponendum erat: ἐν γὰρ ἁπάσαις ἦν τὸ ἐῇ ἐν πατρίδι γαίῃ, Iliad. III, 244: puta, ex Zenodoti lectione, si fides Schol. Veneto. Cf. de Syntaxi p. 159, 1.

C. 6. θάρσει ᾧ] Iliad. VII, 152. Cf. de Syntaxi p. 156, 31. Cod. αλλα με.

Pag. 321. A. 3. ἀπήρτηται] Corr. fortasse ἀπηρτήσεται.

A. 6. μεγάροισιν] Odyss. IV, 191. Cf. de Syntaxi p. 156, 10. Unde intelligenda et reconcinnanda sunt, quae statim inferuntur.

B. 1. ἀποφθιμένῳ] Cod. επιφθιμενῳ. De Syntaxi p. 158, 7. est φθιμένῳ. Cf. Pindari Frr. 1.

B. 7. χερνῆτις] Cod. χερνιτης. Cf. de Syntaxi p. 158, 14.

C. 1. δαμασθείς] Iliad. XXII, 55.

Pag. 322. A. 5. Μεμπτέοι] Cod. μεμπταιοι.

A. 7. τὴν δὲ ἐγκεκλίσθαι] Cf. de Syntaxi p. 125, 16, ubi ἔγωγε ponendum pro ἐγώ.

A. 8. ἀναβεβιβάσθαι] Cod. αναβιβασθαι. Mox του τε μη αρχην Fol. 162 v.

B. 3. ὁμίλου] Iliad. XX, 178.

C. 4. ἔγωγε] Odyss. VIII, 310 et mox Odyss. I, 215.

Pag. 323. A. 8. καὶ γενικῆς οὐκέτι] Cf. Priscian. XIII. p. 948.

B. 7. ἐγὼν δέ τυ καὶ πάλαι ὤψειον] Cod. τοι et ωψεον. Illud vitium frequentissimum. Sic apud Astydam. in Schol. Venet. ad Iliad. VI, 472 scribendum Δέξαι κυνῆν μοι, πρόςπολε· πεφόβηθ' ὁ παῖς, ubi codex: δεξαι κοινην μοι προς πολεμον δε και φοβηθη παις.

C. 3. κακόν] Iliad. XXIV, 370.

C. 7. πιθόμην] Iliad. V, 201. XXII, 103. Odyss. IX, 228.

C. 7. κρητικοῦ] Cod. κριτικου.

Pag. 324. A. 4. διάλληλα τὰ τῆς ἐπιχειρήσεως. τί γὰρ οὐ μᾶλλον] Cod. αδελφα τα της εις επιχειρησεως τι γαρ μαλλον, sine οὐ. Apollonius MS. de Adverb. fol. 126 v. ἀλλ' ἴσως τις φήσει διάλληλον τὸ τοιοῦτον. τί γάρ ἐστι μᾶλλον ξανθὸς Ἀτρείδης ἢ Ἀτρείδης ξανθός; A verbis τί γάρ Fol. 163 r.

B. 9. ἼΩΝ — φησίν] Utrumque vocabulum deest in codice.

C. 4. πρὸ φωνηέντων] Cod. προς, quod mendum etiam Sturzius correxit ad Maittair. de Gr. L. Diall. p. 546.

C. 8. ῑ εἰς ῐ μεταβάλλεται] Cod. ηεις-ει μεταβαλλεται.

Pag. 325. A. 1. Μυρτίδ' — φοῦσ'] Cod. Μυρτιδα et φουσα. Cf. Valckenar. ad Theocrit. Adon. p. 300. C.

A. 4. χειρωαδων] Sturzius l. l. Ἰώγει οὐδ' ἡρώων ἀρετᾶς χείρω ᾄδω.

A. 5. Τρύφων φησί] Cf. de Syntaxi p. 214 — 218, et Priscian. XIII. p. 963.

C. 5. τὸ γὰρ οὐκερῶ] Cod. το γαρ ευκαιρω.

C. 8. καὶ περισσὸν εἰς τοῦτο] Fol. 163 v. Sed deest περισσόν.

Pag. 326. A. 4. ἦλθες πρὸς ἐμέ] Cod. ηλθες προς με.

A. 9. σεμνός εἰμι, σεμνὸς εἶ] Cf. de Syntaxi p. 54, 6 et 120, 25.

B. 9. ἀνακρεμάμενον] Cod. ἀνακεκραμμενον.

C. 1. ὁ γοῦν λέγων σὺ τύπτεις] Cod. ὁ ουν λεγων συ τυπτει.

C. 6. τῆς αὐτῆς ἔχονται κλίσεως] Cod. πτώσεως.

Pag. 327. B. 1. σοὶ καὶ σοὶ καὶ ἐκείνῳ] Cf. de Syntaxi p. 220, 10. sed malim semel poni et σοί et antea σέ.

B. 3. Λυκομήδης] Iliad. XII, 366. Cod. και ὁ κρατερος, ut supra.

B. 7. ἐμοῦ ὄντος Ἀπολλωνίου] Fol. 164 r. Mox articulus deest post εὐθείας.

C. 4. Πάτροκλέ μοι δειλῇ] Iliad. XIX, 287.

Pag. 328. A. 1. κλητικὴν] Cod. κλητικῆς et antea ευθειας. Priscian. XIII. p. 965: *Et quicquid habet vocativum, hoc et nominativum habet: quicquid autem nominativum, non omni modo et vocativum.*

B. 2. οὐχ οἷόν τε] Cod. ουχ οιονται.

B. 4. σημαίνει παρὰ Δωριεῦσι] Cf. de Syntaxi p. 20, 23. 125, 24. 184, 10.

B. 8. καὶ τὺ φίλιππον ἔθηκε] Ut etiam de Syntaxi p. 136, 11. Cod. και τοι.

C. 9. δαμασθείς] Iliad. XXII, 55.

Pag. 329. A. 2. τῇ δοτικῇ ᾠκείωται] Cod. οἰκειωται.

A. 3. καὶ ἐν δυϊκοῖς] Ἐν in cod. deest.

A. 9. οὐ χρὴ ἄρα ζητεῖν] Fol. 164 v.

B. 2. ε εἰς ῡ] Cod. ε εις αυ. Mox λαζετε, λαζυτε.

B. 7. χρὴ καί] Ita codex, sed scrib. ut alibi saepe, χρῆν. Paullo ante cod. ολιγορεισθαι, et mox, τι γαρ αυ μαλλον.

C. 1. τῷ Βύνῃ] Cod. το βυνη. Dracon Stratonic. de metris fol. 24 r. Βύνη ἡ θεός, ἥτις καὶ Ἰνὼ ὕστερον ἐκλήθη. Quo tamen facile carebamus, eandem rem ducum edocti ab Etymol. M.

Pag. 330. A. 6. ὁμοιοκαταληκτεῖ] Cod. ομοκαταληκτει. Mox pro γοῦν cod. ουν.

B. 3. εἴγε ἐντελῶς] Malim ὥςγε ἐντελῶς.

B. 9. ἅπασα] Iliad. XXII, 410.

C. 4. τὸ πύλην φυλάσσει πυλωρός, τὸ θύρην θυρωρός] *Aut legendum* τήν, *aut, si* τό *serves,* φυλάσσειν *scribendum pro* φυλάσσει. Sturzius p 547. Prior praestat ratio.

C. 7. Σωδίοις] Scribendum ex Is. Vossii correctione, Ῥοδίοις. Ephorus apud Ammon. p. 70: Οὗτοι μὲν οὖν συνετάχθησαν εἰς τὴν Βοιωτίαν. τοὺς δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ὁμόρους προςοικοῦντας ἰδίᾳ Θηβαῖοι προςηγάγοντο πολλοῖς ἔτεσιν· ὕστερον δὲ οἱ σύμμικτοι ἦσαν πολλαχόθεν, ἐνέμοντο δὲ τὴν ὑπὸ τὸν Καθαιρῶνα χώραν καὶ τὴν ἀπεναντίον τῆς Εὐβοίας· ἐκαλοῦντο δὲ Θηβαγενεῖς, ὅτι προςεγένοντο τοῖς ἄλλοις Βοιωτοῖς διὰ Θηβαίων. Ubi leg. προςοικειοῦντες ἰδίᾳ Θηβαῖοι προςηγάγοντο πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον, οἱ σύμμικτοι etc. Προςοικειοῦν Thucydidi est ἐς τὴν ξυγγένειαν οἰκειοῦν, III, 65.

C. 8 Τρύφων φησί] Fol. 165 r. Mox corr. τὸ ἴον, uti edidimus τὸ ἴα. Cod. utroque loco τον. Correxit etiam Sturzius p. 548.

Pag. 331. A. 3. προμάχοισιν] Iliad. VIII, 99. Mox in codice est κα υτο, qualia et alibi fideliter dedimus, ubi non suppetebat certa emendatio.

A. 9. Δῆλον γάρ] Malim δέ pro γάρ.

B. 2. ὦ Ἀχαιῶν] Odyss. I, 286.

B. 5. κηρύκων] Odyss. XVII, 172. Cf. de Syntaxi p. 62, 19 et 116, 30.

B. 8. προςέειπεν] Odyss. XIV, 36.

B. 10. οἰνοβαρείων] Odyss. IX, 374.

C. 2. καὶ ἀπὸ τοῦ τόσος] Haec quatuor vocabula desunt in codice.

Pag. 332. A. 4. ἡ γὰρ ου δίφθογγος] Cod. η γαρ η ου δ.

A. 7. τὸν ὅρον οὖρον] Cf. de Syntaxi p. 117, 11.

B. 7. ἐπιλαμβανόμενον] Fol. 165 v. Mox codex οὗτος με επεσιν.

C. 4. ἐν Ὀλυμπιονίκαις] IV, 37. Illud igitur reponendum de Syntaxi p. 196, 24 pro iis quae vulgo leguntur, οὕτως ἥδ' ἐγὼ ταχυτάτη. Et codex prius pronomen omittit.

C. 7. ὁ ποιητής] Deest articulus. Atqui ὡς συλλαβὴν τὸ ἄρθρον ἀπηνέγκατο ὁ ποιητής, ἀπενηνεγμένος καὶ τὴν ἁπάντων ἐξοχὴν καὶ τὴν πρὸς ἁπάντων προπεπειρασμένην γνῶσιν, de Syntaxi p. 31, 25. Coll. 47, 12. Mox cod. στρατηαν εσσεισθαι.

C. 9. πάλιν γὰρ δὴ ἡ] Deest articulus. De Syntaxi p. 15, 17: συμπλεκτικῶς μὲν ἀκούεται ὁ ἤτοι ὅγ' ὡς εἰπών. Sic codex. P. 149, 30: ἀντιδιασταλτικῆς ἐπιφερομένης τῆς πρὶν ἡμῖν. Infra p. 375. C. 2: ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἡ καί σφωϊν δὸς ἄγειν παράλογος. P. 387. C. 2: συζύγως τῇ μηδ' ἧμας.

Pag. 333. A. 1. αὐτὰρ ἐγώ] Odyss. XXI, 207.

A. 6. Ἡρόδοτος] I, 6. Mox cod. τουσδ' εαφθινυθεσκεν. Est Iliad. II, 346.

A. 9. ἥνδανε] Odyss. XVII, 172.

A. 10. φθονέοιμι] Odyss. XIX, 348.

B. 3. πόληος] Odyss. I, 185. Cod. πολιος, moxque μεμπταιοι.

B. 7. Τὴν ἐκεῖνός φασι τῷ ε] Cod. το ε.

Pag. 334. A. 1. Θέλω – λῶ] Cod. τελεως λεως. Cf. de Syntaxi p. 11, 17.

B. 3. ἀναβιβάζει τὸν τόνον] Fol. 166 r.

C. 8 Ἀμνισῷ] Odyss. XIX, 188.

Pag. 335. A. 8. θεοῖσιν] Cod. θεοισ. In principio scr. Φαίνεσοί Fol. Cf. infra p. 366. A. 3. Eiusdem, si non poetriae, certe metri hoc est: αἴθ' ἐγώ, χρυσοστέφαν' Ἀφροδίτα, τόνδε τὸν .... πάλον λαχοίην. Ita enim optimus codex libri de Syntaxi p. 246, 6: quum adhuc legerentur haec: αἴθ' ἐγὼ χρυσὸς γενόμαν, αἴθ' Ἀφροδίτα τόνδε τὸν πάλον λαχοίην.

B. 7. Σάτυρος οὑτοσί] De falsa legat. p. 401, 16. ed. Reisk. Memoriter autem recitatur locus.

C. 4. Σώφρων Ἀνδρείοις] Valckenar. l. l. p. 208. C.

C. 6. καὶ ἡ οὑτοσὶν καὶ ἡ ἐκεινοσίν] Cod. και η ουτος και η εκεινος ιν.

Pag. 336. A. 8. ἵνα καὶ τὰ τοῦ τόνου] Cod. ινα και τα του νου.

B. 2. ἐπεκτέταται] Cod. ἐπεκταται.

B. 9. ἀγαθοῦ δαίμονος] Cf. de Syntaxi p. 317, 2.

Pag. 337. A. 9. τὴν ὑπόγυιον γνῶσιν] Cf. de Syntaxi p. 250, 31: καθὸ ἡ μὲν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα ἐκφορὰ ὑπαγορεύει τὴν ὑποῦσαν πρόςταξιν. Cod. τὴν ὑπάγυον πρόςταξιν.

B. 3. οὐκέτι μέντοι ἡ ἐκεῖνος] Deest in codice articulus.

B. 5. τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν γνῶσις] Cf. Priscian. XII, p. 936.

B. 9. γένους ἐστί] Fol. 167 r.

C. 5. ἡ σημασία] Cod. ησημια.

C. 7. ἔχοντα] Iliad. XII, 204.

Pag. 338. B. 5. ἀμοιροῦσαν δείξεως] Cf. de Syntaxi p. 140, 19.

B. 8. οὐδὲ γὰρ δεικτική] Cf. de Syntaxi p. 139, 26.

B. 10. τὸ μεταλαμβανόμενον καὶ αὐτόν] Fortasse, τὸ μεταλ. εἰς αὐτό vel εἰς αὐτήν.

C. 1. λίην] Odyss. XIV, 461. Cf. de Syntaxi p. 150, 32.

C. 3. ἐπευχόμενος] Iliad. XXI, 121.

Pag. 339. A. 2. τὰ τῆς προφορᾶς καθίστατο] Cf. de Syntaxi p. 140, 9. Mox in codice est της απολλυμενης σημασιας.

A. 8. διὸ καὶ ἐπιταγματική] Fol. 167 v. Continuo ad nomen Ἀριστάρχου cf. de Syntaxi p. 196, 19. Sed restituendus is ordo capitum, quem invertit Portus.

B. 4. σφετέρῃσιν] Odyss. I, 7.

B. 5. χρεῖος] Odyss. I, 409.

B. 10. ἔματτον] Cod. μαθον. Emendavit Valckenar. ad Theocrit. Adon. p. 207 A.

C. 2. μετὰ ἄλλων μερῶν λόγου] Cf. Priscian. p. 951.

C. 8. καθιστάναι] Cod. καθιστᾶναι. Mox deest ἄν, quod reddendum est scriptori de Syntaxi p. 52, 14: ὡς οὐδ' ἂν ἡ κλητικὴ ὄνομα εἴη. P. 55, 28: οὐ γὰρ ἂν εἰς ἣ ἔληξεν. Pag. 93, 19: οὐχὶ οὖν ὑπολάβοι ἄν τις. P. 125, 21: ὡς οὐκ ἂν ἄλλως τις ἐγκλίνειεν. Pag. 141, 9: ἐπεὶ δόξειεν ἂν μὴ ἐμποδίζεσθαι τὰ τῆς ἐγκλίσεως. Sed p. 156, 16: εἰ τὸ ἑνικὸν πρὸς ἕνα ὄντα (participium addit codex) τὸν Νέστορα ... συνταγείη, τὰ τοῦ λόγου σύνθετον ἀπαιτήσειεν τὴν ἀντωνυμίαν: ubi malim ἀπαιτήσει quam ἀπαιτήσειεν ἄν.

Pag. 340. A. 6. σὲ γράφειν δευτέρου] Cf. de Syntaxi p. 37, 15.

B. 1. καὶ αὐτὴ τρίτου προσώπου καθειστήκει] Cf. Priscian. p. 936.

B. 6. ἑών] Iliad. VIII, 99.

B. 8. μὴ ἐπιδεχομένων τὰ ἄρθρα] Cf. de Syntaxi p. 65. Deinde cf. Valckenar. l. l. Mox autem scribendum fortasse, δξύνεταί τε ὁμοίως τῷ καυτός vel κλαυτός.

C. 4. Ἴλιον εἴσω] Iliad. I, 71.

C. 8. διὰ τί ἄρθρου ἐστὶ δεκτική] Fol. 168 r. Cod. δεικτικη.

Pag. 341. A. 9. Φιλῖνος] Cod. φιλαν-

θρωπος. Φιλῖνος enim quum primum abiisset in Φιλᾶνος, mox abiit in Φιλᾶνος i. e. φιλάνθρωπος. Quo modo de Syntaxi p. 86, 13 non πρόςθεσιν exhibet codex, sed πατρὸς θέσιν sive προςθεσιν: nec λέγω. τοῦ η, sed λέγω τοῦ ἦτα p. 84, 20. Et quod legitur p. 231, 23: ἔστι γε μὴν ἡ συνεκτικωτάτη αἰτία τοῦ πρώτου καταλλήλου, non dubito quin similem contraxerit labem. Nam quid est τὸ πρῶτον κατάλληλον? Quod si reponas τοῦ ἀκαταλλήλου, satisfiet quaestioni p. 197, 1 propositae: τί δή ποτέ ἐστι τὸ ποιοῦν τὸ ἀκατάλληλον. Mox in textu nostro codex praebet κουφως.

B. 3. καθὸ δυνάμει] Cod. και καθο δ. Paulloq... post deest ἀντωνυμίαις ante παρατιθέμενα.

B. 8. ἤ τι τούτοις] Cod. η τι τοιουτοις. Mox, αὐτὸς ἔδωκα.

C. 8. τῇ ἀπὸ τῆς ἐμός] Cf. de Syntaxi p. 159, 19.

Pag. 342. A. 2. παρὰ τὴν πρωτότυπον] Cf. de Syntaxi p. 160, 11.

A. 9. νῦν θύραις] Menandri versus est. Cf. de Syntaxi p. 154, 31.

B. 4. συντείνουσαν] Cod. συντειvον. Hinc Fol. 168 v.

C. 3. ὅρκον] Odyss. IV, 746.

C. 4. Ῥώγκα, Σώφρων] V. Valckenar. ad Theocrit. p. 305. C.

Pag. 343. A. 1. τῇ μὲν διὰ τοῦ ῑ] Desunt verba τῇ μέν.

B. 1. ἐλλείπουσι τῷ ῑ] Cod. το ῑ.

C. 4. Σώφρων Γυναικείοις] Cod. γυναικιοις. Cf. Valckenar. l. l. p. 196. B.

Pag. 344. A. 3. ἐπίῤῥημα ἂν γένοιτο] Cf. Priscian. p. 958. et mox pro παράδοσις vel ἀπόδοσις scribendum vel ἀντιπαράθεσις. Hinc ab οὔτε γάρ Fol. 169 r.

A. 6. μέρος λόγου συστήσεται] Ita codex. Sed scribendum καταστήσεται.

A. 10. χαλκός] Iliad. XI, 351.

B. 6. Ἀθήνη] Odyss. II, 267.

B. 10. μεδέων] Iliad. III, 276.

C. 4. ἦλθεν] Iliad. XVII, 128.

C. 9. παραχθέντα] Cod. παραδεχθεντα.

Pag. 345. A. 3. τὰ τοῦ λόγου μέρη, σημαινομένοις δέ] Cf. de Syntaxi p. 114, 32.

A. 9. ἔθεν] Iliad. V, 96.

B. 2. ἐμέθεν] Iliad. IX, 456.

B. 6. οὐρανόθεν] Iliad. VIII, 21.

B. 8. προΐαλλεν] Iliad. VIII, 365.

Pag. 346. A. 1. ἐμαυτῷ ἐλάλησα] Cod. ἐλαλησας. Mox ab ἀπὸ μεταφορᾶς Fol. 169 v. et ad ἀντανακλωμένων σωμάτων cf. de Syntaxi p. 175, 30.

B. 1. τοῦτο καὶ τῇ προκειμένῃ] Cod. τουτο καν τη πρ. Cf. de Syntaxi p. 175, 30: παρεπόμενον ὑπολαμβάνω κἂν τοῖς λόγοις, quod tamen non prorsus simile est.

B. 6. προςτίθεται] Cod. προτιθεται.

C. 9. ἥτις πρωτότυπός ἐστιν] Cf. de Syntaxi p. 170, 11.

Pag. 347. A. 10. ἐν οἷς τῷ ἐμαυτῷ] Cod. το εμαυτω.

B. 4. γενικὴν μὲν κτῆσιν σημαίνουσιν] Ita codex. Sed scrib. γενικῇ μὲν κτῆσιν σημαινούσῃ.

C. 1. ἀδιάφορα τὰ ἄρθρα] Fol. 170 r.

Pag. 348. A. 1. δοῦλον ἔπαισα] Cod. δουλου ε.

A. 7. ἐπιφέρεται] Cod. επιφαινεται. De Syntaxi p. 37, 22: ἐπ' αἰτιατικὴν φαίνεται, ubi codex φέρεται. Contra p. 90, 1: ἐπὶ ῥῆμα δὲ φέροιτο cod. επιρρημα δε φαινοιτο. Mox ad verba, οὔποτε εὐθεῖα συντάσσεται, cf. de Syntaxi p. 173, 16. Ut soloecismi simile sit, quod legitur apud Strab. IX. p. 432: ἡνίκα ἡ ἑαυτῶν πόλις Πύῤῥα ὠνομάζετο.

B. 5. προςχωρεῖν] Cod. προχωρειν. Deinde pro τῇ ἀντανακλωμένῃ cod. iterum, τὴν ἀντανακλωμενην.

C. 3. ἐμαυτοῦ εἰμὶ κατήγορος] Cf. Priscian. p. 939.

C. 5. ἡ προκειμένη γενική] Cf. Priscian. p. 966. De Syntaxi p. 173,, 8 et 175, 11, ubi legendum: περὶ δὲ τῆς ἀνυποστάτου εὐθείας ἡ ἀπόδειξις πάλιν ἂν γένοιτο τῇδε. ἔφαμεν etc. Codd. omnes et editi: πάλιν ἂν γένοιτο. εἰ δὲ ἔφαμεν. Cf. p. 253, 27: ἔχει δὲ τὰ τῆς ἀποδείξεως τῇδε· δέδοται — "

Pag. 349. A. 6. ἐπὶ ταὐτὰ πρόςωπα] Cod. επι ταυτα τα προσωπα.

A. 9. εἰς τὰ αὐτοπαθῆ] Fol. 170 v.

B. 7. οὐδὲν κωλύει] Cod. ου κωλυει.

B. 9. ἐμαυτὸς ἔπαισα] Cod. εμαυτης.

C. 2. ἐν τῇ κατὰ τέλος] Cf. de Syntaxi p. 177, 13. Mox in codice deest ἄκλιτον.

Pag. 350. A. 1. ἡ αἰτιατική] Haec quoque desunt. Cf. de Syntaxi p. 177, 4.

A. 7. ἐκλήθη] Cod. εκλιθη.

B. 2. τρώσητε] Odyss. XIX, 12.

B. 3. διὰ μιᾶς συνθέσεως φωνῆς] Fortasse, διὰ μιᾶς συνθέτου vel ἐκ συνθέσεως φωνῆς.

C. 6. ἀφ' ἑνικῆς συντάξεως] Cod. ἀφ' ἑνικης εστι συντ.

C. 8. ἙΑΥΤΩΝ] Fol. 171 r. Ad sequentia statim cf. de Syntaxi p. 181, 11.

Pag. 351. B. 5. τὰ τῶν κατά] Deest τά.

Pag. 352. A. 9. ἐν μηδενὶ μέρει] Cod. μερους.

B. 3. μᾶλλον ἡ Πλάτωνος χρῆσις ἀξιοπιστοτέρα] Cf. de Syntaxi p. 75, 29: μᾶλλον καταλληλοτέρα.

B. 7. ἀνδροφόνος] Fol. 171 v.

Pag. 353. B. 7. εἰ ἕν ἐστι, τὸ εἰςό] Cf. de Syntaxi p. 326, 23.

C. 7. ἔγειρε] Cod. εγειραι.

Pag. 354. A. 8. οὔτε ἡ ἐμαυτοῦ] Cod. η ουδε ἑ. Mox ab ἐγὼ αὐτός Fol. 172 r.

C. 9. Ἡ ἘΜΟΥ͂Σ] Cf. Valckenar. ad Theocrit. p. 301.

Pag. 355. A. 3. προφερομένης] Cod. προςφερομένης.

A. 9. ἘΜΕ'ΟΣ οἱ αὐτοί] Cod. εμεο σεο αυτοι. Correxit etiam Valckenarius p. 302.

B. 7. τῆ δὲ ἐμεῦ ἡ] Deest ἡ.

C. 1. κάῤῥων] Cod. καρων. Correxit Valckenarius et hoc et illud, quod mox codex habet in versu Corinnae: ποτ᾽ αρευαπουκτευι.

C. 7. ἐκπεφήναιτί τεος] Cod. εκπεφαντι τεος. Valckenarius l. l. correxit ἐκπέφανται.

Pag. 356. A. 1. τῆ ἐμεῦς] Cod. τησμευσ. Ab initio, ut alibi, accentus apponendus est, ΤΕΥ͂Σ. Mox in corrupto versu Epicharmi Valckenarius corr. οὐδέποτ᾽ ... ἐγένετ᾽ ἀγών τευς ἄξιος.

A. 4. μαθών] Theocrit. V, 39.

B. 5. ἡ ΤΕΟΥ͂] Cod. η τεουσ.

C. 1. τυμβοχόησα] Antimacho hunc versum tribuit Valckenarius p. 324. B.

Pag. 357. A. 5. καὶ γὰρ Πλάτων] Deest γάρ, ut mox ante versum τό.

A. 8. παχείη] Iliad. XX, 261. Cf. de Syntaxi p. 164, 13.

B. 4. μετέρχομαι] Odyss. III, 83. Cf. de Syntaxi p. 100, 27.

B. 6. ὅρκον] Odyss. IV, 746.

B. 8. πεφίδοιτο] Iliad. XX, 464. Excidit exemplum recti tenoris.

B. 10. λοφίην] Odyss. XIX, 446.

C. 3. λίην] Odyss. XIV, 461.

C. 6. Εἴρηται] Fol. 173 r.

C. 9. χαμᾶζε] Iliad. XII, 205.

Pag. 358. A. 2. χερείων] Iliad. I, 114.

B. 6. λῦσαι ἄτερ Fέθεν] Cod. λυσεατερ γεθεν.

B. 7. ῾ΕΟΥ͂Σ] Οὖς quoque in usu fuisse testatur Priscianus XIII. p. 955: *Apud illos enim ἐμοῦ et ἐμοῦς Dorice, σοῦ et σοῦς, οὗ et οὖς dici solet.* Cuius scriptoris tamen sublesta est fides.

C. 2. ὠνούμηνεν] Cf. Valckenar. p. 279. C. In priore versu cod. ωαρειων.

C. 3. ῾ΕΟΥ͂] Priscianus p. 969: *Itaque apud nos quoque modo pro οὗ modo pro ἑοῦ potest SUI accipi; similiter SIBI pro οἷ et ἑῷ, SE pro ἕ et ἑόν.* Ut demus eum scripsisse ἕοι et ἕε, non magis verum est, quod ibi fingit, discrimen.

C. 9. πρὸς τῷ καί] Cod. προς το και.

Pag. 359. B. 5. τί γὰρ οὐ] Negatio deest in codice. Mox a δοκοῦσα Fol. 173 v.

B. 10. Κακείνῳ] Cod. κακεινο.

Pag. 360. B. 2. σαυτόν δισυλλάβου ἀκ. δυσ. τὸ αὐτόν] Cod. της σεαυτον τρισυλλαβου ακ. τρίσυλλαβον το ἑαυτον. Quod autem h. l. expunxi τρισύλλαβον, reponendum est de Syn-

Syntaxi p. 13, 30. pro vulg. *συλλαβήν*. Legendum enim, partim codicis ductu: *ἡνίκα παρὰ τὸ γήραϊ τρισύλλαβον δισύλλαβόν φαμεν τὸ γήρα.* Ἑαυτὸν restituto apud Ammon. p. 42. pro *αὑτόν*, tetrametrum efficies trochaicum: Πᾶσιν ἀνθρώποις ἑαυτὸν παραδίδωσιν ἀκρατὴς Περιβόητον. Prisciano p. 940 et 957 (ubi *propterea* leg. pro *praeterea*) et 969 *αὑτοῦ* reddendum pro *αὐτοῦ*, et p. 963 *εὐαγής* pro *ἅγιος*.

B. 8. *ἀφραδίῃσιν*] Odyss. X, 27.

C. 1. *αὑτούς*] Iliad. XXIV, 499.

C. 8. *εἴρητο, κἂν ἦν συμφανὲς ἁμάρτημα*] Cod. *ειρηταί*. Tum sic fortasse leg. *οὐκ ἂν ἦν συμφανὲς τὸ ἁ.* Cf. de Syntaxi p. 146, 6.

Pag. 361. A. 5. *ἴηλον*] Odyss. VIII, 443. Cf. de Syntaxi p. 145, 17.

A. 7. *δῶκα*] Odyss. IV, 649.

A. 9. Ἀσκαλωνίτην] Cod. *ασκαλονικ' ην*. Atque hinc Fol. 174 r.

B. 1. *πληγῇσιν*] Odyss. II, 244. Cod. *αυτον μεν*. Cf. de Syntaxi p. 144, 32.

B. 4. *κατακρύπτων*] Odyss. IV, 247.

B. 6. *κήδεται*] Iliad. IX, 342. Schol. Victor. cod.: Πτολεμαῖος διανομίζων τὸ πλῆρες εἶναι ἑαυτοῦ, ubi leg. *δασύνει νομίζων.*

B. 9. *ποιεῖται*] Odyss. II, 125. Cf. de Syntaxi p. 145, 1 et 146, 1.

C. 6. *κατὰ αὑτὸ τό*] Cod. *κατα το*

αυτο. Cf. de Syntaxi p. 123, 6: ὁ αὐτὸς λόγος. Cod. αὐτὸς ὁ ὁρισμός.

C. 8. δέχεσθαι] Iliad. I, 121.

Pag. 362. A. 1. ἐπιτεῖλαι] Iliad. IV, 64. Cf. de Syntaxi p. 84, 24. Priscian. XII. p. 935.

A. 6. ἁπλῆ ἡ ἀντωνυμία] Deest ἡ.

B. 5. αὐτόν] Iliad. XXIV, 472.

B. 7. ψαμάθοισιν] Iliad. XXI, 318. Cf. de Syntaxi p. 145, 13.

B. 10. τὸ μὴ ἐν δυσίν] Deest negatio.

C. 3. 5. αὐτήν] Iliad. XIV, 162. et mox XVII, 551.

C. 6. ἐν διαλύσει ληπτέον] Cf. de Syntaxi p. 144, 8.

C. 8. ἐκ τῶν συζυγιῶν ἀρσενικῶν] Malim συζύγων. Apud Priscian. XIII. p. 969. scrib. συζυγίαν.

Pag. 363. A. 1. κολούει] Odyss. VIII, 211.

A. 3. αὐτόν] Iliad. XX, 173.

A. 10. ἀέῤῥεται] Cod. αεῤῥει.

B. 3. Ἀλκαίῳ ἐν ἑβδόμῳ] Cf. Bast. Ep. crit. p. 93. Quae sequuntur duo sunt et diversa fragmenta, 1) σὺ δὲ σαύτω ταμίαις ἔσῃ; nam sic forsan legendum: 2) ἀλλὰ etc.

B. 9. Αἱ κατὰ τὸ πρῶτον] Fol. 174 v.

C. 2. σὺ δ' ἐμοί] Iliad. IV, 63.

C. 3. παῖδα] Iliad. V, 800.

Pag. 364. C. 4. ἔγων — ἐπὶ βῶμον] Cod. εγω et επιδωμον. Praepositionis non

retraxi accentum, rationem sequutus Aristophanis (de Syntaxi p. 304, 5), quam pro lege obtinuisse colligas ex p. 353.

C. 7. σαφὲς ὅτι μᾶλλον Δώριος ἡ μετάληψις] Ita codex. Cf. Bast. l. l. p. 147.

Pag. 365. A. 5. δέδεται] Iliad. V, 428.

A. 10. Δωριεῦσιν] Fol. 175 r. Mox in versu digamma restituit Maittair. p. 555. Cod. τοι γ' ἄναξ.

B. 3. καὶ ἔτι] Cod. και ετιν. Correxit Koen. ad Gregor. Cor. p. 123.

B. 5. σός - τεός] Cf. de Syntaxi p. 160, 30.

Pag. 366. A. 4. εἰς τὸ ε μεταλ.] Fortasse, εἰς τὸ ῡ μεταλ. Mox scribendum οἷ δῶ, neque non suspectum est οὐκέτι.

A. 10. ἳν δ' αὐτῷ] Cod. ην δ' α. ubi quid rectum esset, vidit etiam Sturzius p. 556. Mox corr. fortasse, ἐπ' αἰτιατικῆς ἔσθ' ὅτε.

C. 1. καταρρεῖ] Theocrit. I, 5.

C. 5. Ἀλεξάνδρῳ δαμασαι] Fortasse, Ἀλέξανδρος δεδάμασται.

C. 7. ἄζομαι] Cf. de Syntaxi p. 143, 6.

Pag. 367. A. 3. ἐποτρύνει] Iliad. XX, 171.

A. 7. ὁμοίως τῷ ἤ] Cod. ο. τῳ ε.

A. 10. ἐλελήθει] Fol. 175 r.

C. 7. εἴρηται γάρ] Cod. ειρηται δε. Moxque desunt duo verba, αὐτόν ἠ.

Pag. 368. A. 7. ἐξεκυλίσθη νιν] Haud dubie, ἐξεκύλισε νιν.

A. 9. νίκαις] Pertinet ad fragmenta Isthmion.

A. 10. Βακχυλίδης]. Cod. Βακχυλλιδη.

B. 4. ὀρέστεροι] Odyss. X, 212.

B. 6. Ὀδυσῆος] Odyss. XVII, 264.

B. 9. ἀνὴρ]. Odyss. XVII, 268.

C. 3. τὸ μὲν οὔ ποτε] Odyss. XII, 74.

C. 6. φοβεῖται] Iliad. V, 140. 1.

C. 7. δεκάτῃ δέ] Iliad. I, 53. 4.

Pag. 369. A. 2. τίθενται] Odyss. XVII, 269.

A. 3. Ἀθηνᾶς] Cod. αοπνας.

A. 4. ἥκει] Iliad. XVII, 399.

A. 7. καὶ εὔλογον καὶ σύνηθες] Malim καὶ σύνηθες καὶ εὔλογον.

A. 9. πάλιν τὸ δυϊκόν]. Fol. 176 r.

B. 1. πεντήκοντα] Odyss. VIII, 48.

B. 3. πινόντων] Odyss. I, 340.

B. 6. κύριον] Cod. κυριου. Ita p. 403. A. 7 8. ὁ μὲν γὰρ δυϊκὸς ὡς κύριον ὄνομα κατὰ τοῦ δύο ἐτάχθη. Post κύριον ἀριθμοῦ corrige: ὅμοιον τῷ τέσσαρες ἢ τρεῖς, nimirum ex δ. η γ.

B. 8. ὑπὲρ τὴν δυάδα] His vocibus subiunctus est titulus: ἈΡΧΗ ΤΟΥ ΔΥΙΚΟΥ. Hic δυϊκοῦ originem traxisse ex male intellecto Δ. i. e. τετάρτου, manifestum est ex iis, qui praecedunt, articulis: nam Fol. 157 v. ante vocem Συμβέβηκε legitur: ΤΩΝ

ΕΙΣ Δ ΤΟ Α : ΑΡΧΗ ΤΟΥ Β. et Fol. 166 v., post voces δύο κλίσεων γινομένων, ᾽ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ. Hos ego titulos, cum similibus pluribus, omittendos duxi, imperite saepe nec suis locis appositos.

C. 2. ᾽Αττικαί] Cod. αττικοι.

C. 5. ἀναβησάμενοι] Odyss. XV, 475.

C. 6. ἠθέλετον] Iliad. XI, 782.

Pag. 370. A. 3. τοιοῦτο δ᾽ ἦν] Cod. τοιοῦτο γὰρ ἦν. Mox in versu Odyss. IV, 62 mendosum est τε pro γε.

C. 2. ἡ] Deest articulus. Cf. supra p. 72. C. imo.

C. 3. ἀνδρί] Iliad. V, 219.

Pag. 371. A. 7. τοῦ ἴ ἡ κλίσις ἔπεσε] Fol. 176 v. Cod. επαισεν καθ. ε. του τουτου εκεινου εφαμεν.

B. 2. ἀλλ᾽ εἰ διαίρεσις] Cod. αλλ᾽ η δ.

B. 7. κόϊλον, πάϊς] Cf. de Syntaxi p. 13, 28. Mox cod. το νω δια την.

C. 2. νοί διὰ τοῦ οι] Fortasse, νύ διὰ τοῦ ῡ.

Pag. 372. B. 1. καὶ αἱ ἄλλαι] Deest αἱ.

C. 2. ἤλκησε] Odyss. XI, 580.

C. 4. ἐρχομένην] Odyss. XI, 581.

C. 6. ἔχωσι] Cod. εχουσι et mox, ωξυνθη ... γαρ. Hinc Fol. 185 r. ubi ne quis miretur interruptum foliorum ordinem, factum est incuria compactoris, ut extrema libri de Adverbiis pars cum primo folio huius, qui de Pronomine est, h. l. insereretur.

C. 9. ἔμεινε] Iliad. IX, 662.

Pag. 373. B. 7. θεῶν] Iliad. I, 8.

B. 10. ἀντιβολήσας] Iliad. X, 546.

C. 2. τοῦ ῥήματος] Cod. του σχηματος.

C. 3. Αἴαντε] Iliad. XVII, 531.

C. 6. τῷ καί σφω] Cod. το και σφώ. Cf. Antimachi Fragm. coll. Schellenbergii p. 67.

Pag. 374. A. 3. φιλεῖ] Iliad. VII, 280. X, 552.

B. 5. πάμπολλος] Cod. πολλος. Quod reposui, est de Syntaxi p. 42, 9. 108, 29. 122, 25. 157, 14. 308, 12.

C. 4. ἀποβάλλει τὸ ν] Cod. τον ν.

C. 6. τί δὲ οὐχί] Fol. 185 v.

Pag. 375. A. 1. σφωϊ] Iliad. I, 8. Cod. σφωϊν. Cf. de Syntaxi p. 167, 22.

A. 5. ἄγειν] Iliad. I, 338.

B. 1. ὅθεν ἡ νῶϊ καὶ σφῶϊ etc.] Ita codex. Scribendum erat: ὅθεν εἰ νῶϊ καὶ σφῶϊ ἐπ' αἰτιατικῆς, πάντως καὶ κατὰ τὸ τρίτον. Cf. F. 192 v.: ὅθεν εἰ ἐμόν καὶ σόν, καὶ ὅν.

C. 4. ὀξύτονον] Cod. οξυτονου.

Pag. 376. A. 1. ἰδοὺ ἡ ἡμέων] Deest ἡ.

A. 9. ἀπὸ τρίτου μετατιθέμεναί εἰσι] Cf. de Syntaxi p. 169, 22.

B. 4. ἔπειτα δὲ ἡ αἰτία] Malim ἔπειτα καὶ ἡ αἰτία.

B. 8. διὰ τοῦ ῑ] Fol. 186 r.

C. 2. σημαίνοι] Cod. σημαινει. Cf. de

Syntaxi p. 223, 19: χωρὶς εἰ μὴ αὐτὰ δηλώσει ἄρθρα. Cod. δηλώσειεν.

C. 4. καταλύσομεν] Odyss. IV, 28.

C. 7. ἰούλους] Odyss. XI, 319.

C. 9. σφωϊν] Iliad. VIII, 402.

Pag. 377. A. 4. δαμασθείς] Iliad. XXII, 55.

A. 6. δαμείς] Iliad. XVIII, 461. Mox in codice deest τό ante τοῦ κτήτορος.

A. 9. εἰ γάρ] Cod. η γαρ.

B. 5. πρωτότυπα] Cod. πρωτα.

B. 9. ἐπεὶ καὶ ἡ τοῦ κτ.] Malim ἔπειτα και ἡ τ. κτ.

C. 6. νῶϊ] Iliad. VIII, 109. ubi cf. Herodian. in Scholl. Venetis. Cod. τω δε νωϊν.

Pag. 378. A. 3. προπερισπαστέον] Cod. περισπαστεον.

A. 5. τὴν επι εκφερομένην] Sic codex. Corr. τὴν ἐπεκτεινομένην.

A. 7. νῶϊ] Cod. νωϊν, ut supra.

B. 7. ἀδιαίρετον τῆς εὐθείας]. Fol. 186. v.

C. 9. ἀπὸ τοῦ ἀκλεής] Cod. ακλεεις, et paullo ante βιοπλανεισ.

Pag. 379. B. 4. εἴσκομεν] Odyss. IX, 321.

B. 5. ΥΜΕ'Σ· ὑμὲς] Cod. υμμες. Iam correxit Sturzius p. 559.

B. 8. ὕμμες] Iliad. I, 335.

C. 1. μετὰ διφθόγγου του ου] Cod. μεταφθογγο του ο.

C. 8. εἰ πᾶσαί φασι] Cod. ει πασα φασι.

Pag. 380. B. 1. ἡ νέκυς] Cod. οι νεκυς.

B. 8. διαλέκτων ἐκφορᾷ] Fol. 187 r. Mox καί deest post παραδόσει.

C. 2. οὔτε παρ' Αἰολεῦσιν] Desunt haec tria.

Pag. 381. C. 3. μηδ' ὀνίαις τοῖς πλέας ὑμέων παρέχειν] Sic scrib. Alcaei fragmentum, quod attigit etiam Koen. ad Gregor. Cor. p. 283.

C. 7. ἀχέων] Cod. αχαιῶν.

Pag. 382. A. 2. ἀπὸ τῆς ὑμός] Cod. απο του εμοσ.

A. 4. ἀπρὶξ ἔχονται] Ita codex. Quod mireris fefellisse Ruhnkenium ap. Valcken. ad Theocr. p. 368. B., etsi illum etiam plura fefellerunt. Ut quod scripsit πρὸς θέτροσθα ibid. p. 279. A. ubi codex habet πρόσθε πρόσθα libro de Adverbiis.

A. 6. ἑκάστῳ] Odyss. XIII, 7.

A. 10. μεμνημένος] Iliad. XIX, 153.

B. 2. ὙΜΜΕ'ΩΝ — ὑμμέων] Cod. utroque loco ὕμεων.

B. 5. ΟὙΜΙ'ΩΝ] Fol. 187 v. Cod. οὐμειων.

B. 9. ἐπέσπον] Odyss. III, 134.

C. 1. σφείων] Iliad. IV, 535. XIII, 148.

C. 5. ἐπὶ δὲ τῶν] Cod. επι γαρ τ. Mox corr. forsan ἔνιαι.

Pag. 383. A. 1. ζυγαστροφεῖ] Corr. ζυγοστροφεῖ. Reitzius ad Excerpta p. 561: ζυγοστοιχεῖ.

A. 8. ἢ καὶ Ἀττικοί] Cod. οι και A.

A. 9. παρ' Ἴωσι συστέλλει] Malim συστέλλον.

B. 4. μέλοι] Vide Valckenar. p. 237. A. Mox ὀξύνομέν τε lectio est codicis.

C. 1. ἀρήγει] Iliad. XV, 493.

C. 9. πεδάορον] Coniectura est Valckenarii l. l. p. 244. A. Cod. παιδα ορον.

Pag. 384. A. 9. οὗ αἰρομένου] αἴρεσθαι, quod alias βαστάζεσθαι. Ammon. p. 105: πᾶσα γὰρ ἡ τοῦ κόσμου φύσις βαστάζεται i. e. τοῦτο γὰρ φάσκοντες πᾶσαν τὴν τοῦ κενοῦ φύσιν αἴρομεν, ἀναιροῦμεν, ἀποφάσκομεν. Opponitur ἀπολείπειν, ea potestate, qua Sextus Empir. αἰώνιον dicit τὸν κόσμον ἀπολείπειν, Pyrrh. Hypotyp. II, 43. III, 33 et 329. Adv. Mathem. VII, 15 et 47 et 55, ubi v. Fabric.; deinde VII, 163 et 260 et 440; VIII, 130 et 137. IX, 58 et 64 et 365. X, 38 et 254. Cf. Plutarch. Mor. p. 75. C.

B. 2. ἀποβάλλει το ν] Fol. 188 r.

B. 5. μὲν εἴτε ἐπὶ τοῦ ὕμμιν] Non dubium est, iungendum esse μένει et post ὕμμιν distinguendum. Sed in talibus sufficit nobis codicis scripturas dedisse.

B. 8. προπερισπᾶται] Cod. περισπαται.

C. 3. τὸ νόημα] Cod. νοημμα et sine articulo.

Pag. 385. A. 1. ἐγκλίσεως] Cod. κλισέως.

A. 4. ἐν τρίτῳ] Cf. O. et D. 56. ubi tamen legimus Σοί τ' αὐτῷ μ. π.

A. 9. δόσαν] Odyss. IX, 93.

A. 10. ὀρέξω] Iliad. XVII, 453. Cf. Schol. Venet. ad Iliad. IV, 1.

B. 2. ἐΰφρονέων] Iliad. I, 73.

B. 3. ἀτυζομένην] Iliad. XXII, 474.

B. 5. μεταθέσει] Cod. μεταθεσεως. Sturzius p. 563: διὰ μεταθέσεως.

C. 5. Αἱ τοῦ τρίτου κτητικαί] Fol. 188 v. Mox post πρόςωπον evanuit praepositio.

Pag. 386. A. 4. τὴν σφέ etc.] Cod. τηι σφε παραδεξομεθα ευδιασειστον οντα και αυτην τε την σφιν.

B. 5. αμανι ψιν γενόμενα] Sturzius l. l.: Ἅμιν ἢ ψιν γ. Saltem corr. Ἁμῖν.

C. 6. Ἀττικοὶ τὸ ε] Cod. το σ̄. Correxit Koenius p. 71.

Pag. 387. A. 2. ὑπεκφύγοι] Odyss. XVI, 372.

A. 5. ἁμὲ λωβῆτο] Corr. cum Koenio, ἁμ' ἐλωβῆτο.

A. 10. αἰτιατικαῖς] Cod. αττικοις.

B. 2. ἡμέας] Cod. ημας.

B. 6. ἴστητ' — ἀνθήσει] Cod. ϊστητι ὕμμε λ. αφυτον θησει γερας.

B. 9. ἩΣΦΑΣ] Fol. 189 r.

C. 3. πόνοιο] Iliad. V, 567.

C. 6. ἁμάς] Iliad. XIII, 237.

C. 8. κεφαλάς] Odyss. II, 237.

Pag. 388. A. 1. διαίρεσις ἡ] Deest ἡ.

A. 2. ἀρτύναντες] Iliad. XII, 43. 86. Cod. σφεας ἑαυτους.

A. 5. ἔολπα] Odyss. VIII, 315.

B. 1. γινώσκωμεν] Cod. γινώσκομεν. Subiunctivum Sturzius quoque praefert p. 565. Mox in versu corrigendum forsan σάωσα vel σάωσεν.

B. 6. ἐν τοῖς κατ' ἀρχήν] Cf. Priscian. p. 937.

B. 9. οἱανδήποτε ἂν ὦσι πτῶσιν] Cf. de Syntaxi p. 68, 24.

C. 1. ἀκούσῃς] Odyss. XII, 185. Mox cod. παν pro Παντί.

C. 9. ἢ ὁτιδηποτοῦν κτῆμα] Cf. de Syntaxi p. 161, 19. Priscian. p. 956.

Pag. 389. A. 6. ἀγορᾶς] Odyss. VII, 43. Mox cod. ἡ γαρ ανομοιαδια.

A. 10. ἐπὶ τοῦ] Cod. απο του, tum αδηλα εν γενεσει. Atque inde Fol. 189 v.

B. 3. καὶ ἐπὶ θηλέος] Cf. Priscian. p. 944.

Pag. 390. A. 2. καὶ ἐν τοῖς ἐπάνω] De Syntaxi p. 184, 16.

B. 1. εἰμι] Odyss. XVI, 188.

B. 2. δύναται δὲ] Cod. δυναται γαρ. Et mox καὶ τρίτον.

C. 5. Ἴσως τις δόξει] Apollon. Lex. v. Ἅρπυιαι: ὁ μὲν Τιμογένης ἐν ταῖς παραφράσεσιν ἔδειξεν ὅτι κύριον ὄνομα Ἅρπυια ... Leg. ἔδοξεν, coll. v. Κτιδέη: τινὲς πλανηθέν-

τες ἔδοξαν εἶναι ἐκ τοῦ τῆς ἴκτιδος δέρματος, vulg. εἶναι ὡς ἴκτιδος δέρματος.

C. 9. ὅπερ πάλιν] Pronomine ὅπερ uti solet auctor pro coniunctionibus ὅπου γε vel καίτοι. De Syntaxi p. 132, 32. 320, 7. item supra p. 362. B. 2. Mox cod. κατα το παντελως.

Pag. 391. A. 2. ἢ δοῦλος] Fol. 190 r.

A. 10. νῶϊ καὶ σφῶϊ] Cod. νωϊν καὶ σφωϊν, ut saepius.

C. 4. σφετέρῃσιν] Odyss. I, 7.

C. 6. χρεῖος] Odyss. I, 409.

Pag. 392. A. 9. ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρχον] Cf. de Syntaxi p. 100, 29.

C. 1. ἀλλὰ μὴν] Fol. 190 v. Mox cod. ἐν προςωποις εχιν . . . σαφες.

C. 3. συγχύνεσθαι τὴν πτῶσιν] Cod. συγχυνεσθαι την . . . Verbi forma simili antea p. 315. A. 9. usus est ἀντανακλανομένων. Ac plura sibi indulsit, quae inferiorem arguant iam degenerantis linguae aetatem, et eam, qua dubitari coeptum est, Ἑρμῆ dicendum esset an Ἑρμεῖ, εἴρηκας an εἴρηκες (de Syntaxi p. 42, 21), qua in usu erat κεκάμμυκα et κεκάθικα (p. 318, 14), qua ἵνα dicebant pro διότι (p. 263, 20. 266, 3. 270, 10), et ἐρωτῶ pro παρακαλῶ (p. 286, 7), et πεποιηκώμεθα pro πεποιώμεθα (p. 255, 16). Neque absimile est ὡς pro ἢ usurpatum: p. 114, 32: οὐ γὰρ μᾶλλον ἐπικρατοῦσιν αἱ φωναὶ κατὰ τοὺς μερισμοὺς

ὡς τὰ ἐξ αὐτῶν σημαινόμενον. Quamquam hic quidem usus iam a Polybio et supparis aetatis scriptoribus repetendus videtur v. Polyb. XI, 2. 9. VII, 4. 5. Plutarch. Mor. p. 13. A. ubi scrib. addito articulo, ὡς τὸ τῶν κολάκων etc.

Pag. 393. B. 9. κοινὸν παντὸς τρόπου] Cf. de Syntaxi p. 247, 24.

C. 9. ἐπὶ δὲ τοῦ υἱεῖα] Cod. οπου δε του υεια. Paullo ante scr. fortasse, κατὰ παραγωγὴν τὴν τοῦ κτητικοῦ.

Pag. 394. A. 4. ἑνικῶς] Cod. γενικης.

A. 9. ἐπὶ πλήθους νοεῖται] Excidisse putes οὐδὲ post ὀρθῶς. Mox inde a παραπλήσια Fol. 191 r.

B. 1. Κἀκείνῳ] Cod. κακεινο.

B. 3. τῷ δὲ ἐμός καὶ σός] Aliam scripturam expressit Priscianus p. 945: *Possessiva etiam nomina adscendentibus non solent adiungi, ut Hectoreus pater non dicimus, frater vero vel servus dicimus; pronomina vero adiunguntur, ut meus pater.*

B. 5. καὶ τὰς πτώσεις] Cod. και τα γενη.

C. 4. χαριέστατος] Cod. χαριεστερος.

C. 9. ἀδελφειός] Odyss. IV, 512.

Pag. 395. A. 2. τεός] Odyss. XVI, 188.

A. 14. ἵππω] Iliad. V, 237.

B. 6. ἀμφεκάλυψεν] Odyss. XV, 118. Mox cod. ὅτ' εος δομος.

B. 10. ἑοῦ] Iliad. XIII, 419.

C. 1. πατρός] Odyss. VII. 3.

C. 2. ἑῷ] Iliad. II, 549. Cod. ησιν ἑῷ.

C. 4. πατρί] Odyss. XIII, 265.

C. 6. πατέρα] Iliad. XXIV, 511.

C. 7. γόνον] Odyss. IV, 741.

C. 9. ἤει] Iliad. I, 609. Cod. ειν.

Pag. 396. A. 1. ὀχέων] Odyss. XXI, 302.

A. 3. βέλος] Iliad. XIII, 513.

A. 6. δμωές τε] Odyss. IV, 643. Cod. priore versu ηδ' εοι.

A. 9. ἐβλάφθησαν] Iliad. XXIII, 387. Cod. οι δε οψε εβλαβησαν. Cf. de Syntaxi p. 158, 1 et 221, 31.

A. 10. πεπλεονάκει] Cod. πεπλεοναχοι, et mox pro ἢ πεπλεονάκει, και πεπλεοναχοι.

B. 8. πᾶσαν πτῶσιν] Fol. 191 v. Cod. autem post F inserit πλεονοσυλλαβειν.

B. 10. τὸν Fεόν] Cod. τον εον.

C. 1. συνεχῶς] Hoc mutari nolim in συχνῶς, bene ait Valckenar. p. 204. C. Mox rursus codex τα ἑα.

C. 5. Κόριννα· ευωνυμινς] Cod. ευωνιμινς κοριννα. Mox fortasse παῖδα Fόν et ἑλέσθαι.

Pag. 397. A. 3. πατρός] Odyss. II, 271.

A. 5. κλέος] Odyss. III, 83.

A. 6. παιδός] Odyss. XV, 358. Cod. οὐ πατρος.

A. 8. εἰσι] Iliad. XIX, 105.

A. 9. εἰ μὴ δόξη] Scribendum δόξει.

Non solet enim subiunctivum iungere particulae εἰ. De Syntaxi quidem legitur εἰ τύχῃ p. 26, 23 et 32, 22. εἴ τις οὕτως εἴπῃ p. 28, 3. εἰ μὴ ἀποβάλῃ p. 56, 11. εἰ γάρ τις ... ἀντιθῇ p. 104, 12. εἰ γὰρ ἀνὰ μέρος πάλιν τὸ ἕτερον γένηται ὁμόφωνον p. 259, 20. Sed his omnibus locis codd. praestant optativum. Unus restat p. 126, 24: εἴγε μὴ τὸ τῆς φωνῆς ἰδίωμα ὑπεξέληται τὸ διτονῆσαι. Ibi reponendum ἐάν γε μή.

B. 2. ἐμεῖο] Iliad. IV, 343. Cf. de Syntaxi p. 165, 19.

B. 6. ἄρουρα] Iliad. IV, 174.

B. 7. μῆλα] Odyss. IX, 405. Cod. ει μη τι σ. μ.

C. 1. οὐ μήν] Immo οὔκουν, vel οὐ μὴν ἀλλά.

C. 3. σεῖο] Iliad. XXIV, 486. Cf. de Syntaxi p. 165, 6.

C. 5. πατήρ] Iliad. XIV, 118. Odyss. XIX, 180.

C. 6. προκριτέαι] Cod. προκριταιαι.

Pag. 398. B. 2. προθέσει] Cod. προςθεσει, et antea το ī. Ad istum modum legitur de Syntaxi p. 61, 4. προτίθεται pro προςτίθεται, p. 81, 13 προθέσεις pro προςθέσεις, p. 82, 17 πρόθεσις pro πρόςθεσις, p. 92, 18 προδῷ pro προςδῷ.

B. 5. τεοῖο] Iliad. VIII, 37. Ad proxima verba, σαφὲς ὅτι ὡς, compara de Syntaxi p. 130, 17: δῆλον ὅτι ὡς διὰ τὸν σύν-

δεσμόν. Usitatius est ὡς ὅτι, ut de Syntaxi p. 223, 10.

C. 7. διὰ τῆς ῑ· εἰ γάρ] Cod. ειγε, et hinc Fol. 192 r.

Pag. 399. A. 1. ἐπὶ τῆς] Cod. απο της. Cf. de Syntaxi p. 15, 28. 42, 27. 44, 14. 59, 30. 82, 2 et 7.

A. 6. πατρίδος] Odyss. IX, 34. Cod. γλυκιων. Mox deest οὐ post τοῦτο γάρ.

B. 3. δύναμαι] Odyss. IX, 27.

B. 5. ἔχων] Odyss. XIII, 320. Cf. de Syntaxi p. 197, 20. Mox cod. αντι του εμοσ.

C. 4. προτὶ γοῦνατα] Cod. ποτι γουνατα.

Pag. 400. A. 2. διώκετον] Iliad. X, 364.

A. 3. ἠέλιος] Iliad. III, 277.

A. 4. δέχεσθαι ἀντὶ τοῦ δέχεσθε] Cod. δεχθαι αντι του δεχεσθαι. Cf. Schol. Ven. ad Iliad. I, 20.

A. 9. τὸ σφέτερον] Cod. τον σφ.

B. 6. λέχος] Iliad. I, 609.

C. 2. εἰς ō ἔληξεν. οὐκ ἀπίθανον] Cod. ειςου, indeque Fol. 192 v.

C. 5. ἡ ἀντωνυμία παράλογος] Cod. ἡ α. παραγωγος. Excidit forsan, καθὸ εἰς ν̄ ἔληξεν.

Pag. 401. B. 7. εἴ σφωϊν] Odyss. IV, 28.

B. 9. μέν σφωϊν] Iliad. VIII, 416.

C. 1. σφωϊτέρην] Cod. σφωιτερον.

Pag. 402. A. 7. ἐρύξει] Iliad. VIII, 178.

A. 8.

A. 8. ὀχέεσσι] Iliad. XVIII, 231.

A. 10. ὑμῆς] Odyss. IX, 284. Cod. ὑμηοσ.

B. 2. ἄμάς] Iliad. XIII, 96.

B. 6. ἐπέβην] Odyss. XI, 165.

B. 8. σφεᾶς ἔειξε] Cod. σφεασι ειξεν. Cf. Alberti ad Hesych. T. II. p. 1322.

B. 10. ἀμόν] Iliad. VI, 414.

C. 2. ἐκ τοῦ ἐμόν μετειλῆφθαι] Ne quis corrigat μετείληπται. Mox inde a verbis οὐ γάρ ποτε Fol. 193 r.

C. 7. ἀμυνέμεναι] Odyss. II, 60.

C. 9. θεράπων] Iliad. XVI, 244.

Pag. 403. A. 1. πρὸς οἷς] Cod. προσοιοις, et mox ἀναπλεος.

B. 1. γενικὸς — τῶν εἰδικῶν] Cod. γενικῶς et ἰδικων. Deinde emendandum esse κᾶρα καὶ φόνον, probabile est.

B. 8. ἀμφαγαπῶντες] O. et D. 58.

C. 3. γοννᾶ] Fragm. ed. Bentl. XI.

C. 6. ἐπὶ πλεῖον] Cod. ἐπιπλειονι.

Pag. 404. A. 3. ἔργα τὰ σφὰ δοῖσαι] Cod. ερτατα σφαδοισαι. Correxit Is. Vossius.

A. 4. συγκεκόφθαι — εὑρητέον] Sic cod. Sed fortasse leg. μὴ συγκεκόφθαι et οὐ ῥητέον.

A. 7. Δευκαλίδης] Cf. Schol. Ven. ad Iliad. XIII, 307.

B. 4. τῶν ὑπολειπομένων] Cod. των υπολειμενων. Mox ad οὔτε συστατή cf. de Syntaxi p. 175, 9. Priscian. XIII. p. 967.

B. 9. Καθότι αἱ πλάγιοι] Fortasse, καθόλου αἱ πλ. Atque hinc Fol. 193 v.

Pag. 405. A. 2. ἓν πρόςωπον] Cod. ενον προσωπον.

B. 1. αὐτῆς] Odyss. XXIII, 78.

B. 5. αὐτῇ] Odyss. V, 188. Deest ἂν post ἅσσα.

C. 2. συστήσεται] Cod. καταστήσεται. Mox scribendum fortasse, ἔπειτα ὤφειλεν.

Pag. 406. A. 2. ὀρθὴ πτῶσις μετὰ πράγματος] Cf. de Syntaxi p. 35, 7.

B. 6. ἐκεῖνο] Fol. 194 r.

C. 1. πρὸς διάβασιν] Deest praepositio; tum ad τοῦ δρωμένου cf. de Syntaxi p. 179, 27.

Pag. 407. A. 1. τοῦ μέλει καὶ καταμέλει] Cf. de Syntaxi p. 295, 22.

A. 9. τὸ συντιθέμενον] Fortasse, τὸ συναπτόμενον. Moxque deest ἂν post ἴσως.

B. 2. τὸ ἀλλήλων κλίνεται] Cf. de Syntaxi p. 180, 17.

C. 6. μετόπισθεν] Iliad. IX, 249. Cf. de Syntaxi p. 142, 13.

C. 7. μελέτω] Iliad. XV, 231. Denique pro ὑποτάξεως cod. habet προταξεως.

Pag. 408. A. 9. τάσσεται ἄλλη] Fol. 194 v.

INDEX SCRIPTORUM
AB APOLLONIO DYSCOLO LAUDATORUM *).

*) Indicem hunc nec plenum neque omnibus rebus satis accuratum promittere possumus. Ab auctore editionis primum ad Parisini codicis foliorum numeros factus, deinde mutatis impressi libri numeris aptandus fuit; quae res passim molestior fuit quam merentur ii, qui ex indicibus sapiunt. W.

Menda adhuc animadversa sic corrige ut reponas.

P. 261 v. 5. κρείττον.
— 325 v. 4. ἡρώων.
— 332 v. 8. ταῦτα.